titur ⁊ dicit. Et vidi. ⁊ ecce vētꝰ turbinis veniebat ab aq-
lone. Quid est hoc qđ modo ezechiel loquitur modo de eze-
chiele? Si ꝑ totū diceret de ſe: queſtio nō eſſet. Si ꝑ totū
diceret quaſi de alio: nihilominꝰ queſtio nō fuiſſet. Quid
eſt ergo hoc qđ ſic variatur ſermo ꝓpheticus. vt modo pro-
pheta de ſe loquatur: modo aūt de ipo quaſi aliꝰ loq̄ videatur?
Sed ſciendū eſt q2 hi q̄ ꝓphetie ſpū replentur: ꝑ hoc qđ ap-
te nōnunq̄ loquūtur de ſe: ⁊ nōnūq̄ ſic de ſe verba tanq̄ de
alijs ꝓferūt. indicāt q2 nō ꝓpheta: ſed ſpūs ſāctus loquitur
per ꝓphetā. Pro eo enī qđ ꝑ ipſos ſermo fit: ipſi loquuntur
de ſe. Et ꝓ eo qđ aſpirāte ſpū ſctō loquuntur: idē ſpūs ſctūs
per ipſos loquitur de ipſis. veritate atteſtāte q̄ dicit. Nō enī Matth. x.
vos eſtis q̄ loquimini: ſed ſpūs pr̄is veſtri q̄ loquitur in vo-
bis. Hinc etiā moyſes ait. Erat moyſes vir mitiſſimꝰ ſup Nūe. xij.
oēs hoīes q̄ morabantur in terra. Qui enī nō dicit eram: ſed
erat. ꝑfecto aperte indicat: q2 is qui per illū de illo loque-
batur alius erat. Hinc iohānes ait. Vidit illū diſcipulū quē Johā. xix
diligebat ieſus. Vñ et paulꝰ vt nō ſe eſſe qui loq̄batur oſten
deret: dixit. An experimētū q̄ritis eiꝰ: q̄ in me loquitur xp̄s? ij. Cor. xiij
Quia igitur in locutione ꝓphetica alter eſt q̄ ꝓſidet: alter q̄ ob
ſequitur. Cū de ſeipſo ꝓpheta loquitur: ꝑſona obſequētis eſt.
cū vero ꝑ ꝓphetā ſpūs loquitur: ſublimitas ꝓſidentis oſten
ditur. Recte ergo ⁊ tanq̄ de alio dicitur. Facta eſt ſup eū ibi ma Textus.
nus dñi. Et de ſe ꝓtinꝰ adiūgit. Et vidi. et ecce vētꝰ tur-
binis veniebat ab aq̄lone. Nūc itaq̄ diſcutiēdū nobis eſt
q̄d ſit qđ dicit. Et ecce ventus turbinis veniebat ab aq̄lo-
ne: ⁊ nubes magna. Pro eo qđ vētus aquilo cōſtringit in
frigore: nō incōgrue aq̄lonis noīe torpor maligni ſpūs de
ſignatur. Qđ eſaias quoq̄ ꝓpheta teſtatur: q̄ dixiſſe diabolū
denūciat dicēs. Sedebo in mōte teſtamēti in lateribꝰ aq- Eſa. xiiij.
lonis. Malignꝰ enī ſpūs montē teſtamēti tenuit. q2 iudai-
cū populū qui legē acceperat: ſibi in ꝑfidiam ſubiugauit.
Qm̄ enī corda doctorū tenet: montem teſtamenti diabolꝰ
preſidet. Qui etiam in lateribus aquilonis ſedet. q2 men-
tes hominū frigidas poſſidet. Unde et ſponſi voce in can
tico canticorū dicit. Surge aq̄lo et veni auſter perfla ortū Canti. iiij
meū: et fluāt aromata illiꝰ. Qui enī iubēte dño frigidꝰ ſpi-

00069

ritusrecedit:calidꝰ ſpūs mētē fideliū occupat.q̄ ortū dei:
id eſt ſanctā eccleſiam ꝑflat: vt opiniones virtutū eius ad
multorū noticiā velut aromata defluāt. Recedēte etenim
aq̄lone:id eſt maligno ſpū: ſanctꝰ ſpūs mentē quaſi auſter
replet. Qui dū calefaciēdo flauerit: ſtati de fideliū cordi-
bus aromata virtutū fluūt. Propheta ḡ ea q̄ eſſent in fine
vētura cōſpiciēs: venire ab aq̄lone ventū turbinis vidit.
qꝛ in extremo ſeculi mentes hoīm torporis ſui frigore ma
Apo.xij. lignꝰ ſpūs grauiꝰ occupat. Vñ ſcriptū eſt. Ve terre ⁊ ma-
ri:qꝛ deſcēdit diabolus ad vos habēs irā magnā: ſciēs qꝛ
modicū tēpus hꝫ. Antiquus q̄ppe aduerſarius inſidiarū
ſuarū molimina ī humanis mētibus grauiꝰ exaggerauit.
Cōtra cuiꝰ excreſcentē ſuꝑbiaꝫ incarnati manifeſtata eſt
humilitas dei: atq̄ȝ vt humanū genꝰ a ſuo lāguore ſanaret.
tūc magna apparuit potentia medici: cum lāguor creuit
egroti. Vñ autez maligni ſpūs īmiſſio vētus turbinis ap-
pellat̄. Turbo q̄ppe edificium qđ tāgit ꝯcutiēdo ſubruit.
Et oīs antiq̄ hoſtis tētatio q̄ agit̄ in mēte vētus eſt turbi-
nis. qꝛ hanc cōcutiēdo ꝑ deſideria a ſtatu ſue rectitudinis
euellit. Sꝫ nos iſta reticiētes q̄ humano generi erūt ab ho
ſte calido in finē vētura: ad ſolā iudeā ex qua ꝓpheta fuit.
et cuiꝰ ꝑditionē ꝓphetādo cōſpicit: verba vertamꝰ. Que
incarnato dño tanto grauiꝰ ab aq̄lone ventū turbinis ꝑtu-
lit: quāto a ſua rectitudine cōcuſſa cadēs: per torporē mē-
tis in ꝑfidiā frigida remāſit. Vētus ḡ turbinis ab aq̄lone
venit: cū vitā iudaici populi malignꝰ ſpūs in tētatione cō
cuſſit. Vbi ⁊ recte addit̄. Et nubes magna. Qꝛ quāto plus
quiſq̄ȝ exarſit ī crudelitate tāto ampliꝰ obcecari meruit in
ignorātie ſue caligine. Redēptorē q̄ppe humani generis
quē in lege ac ꝓphetis ītelligētes expectauerant: viden-
tes negabant. Unde actum eſt: vt eoꝝ mens magna igno
rantie ſue nube tegeret̄ ne hūc poſt inq̄rentes agnoſcerēt:
quē prius ⁊ denūciari poterāt/et amare renuebāt. Nā cū
modo eiꝰ virtutes ⁊ miracula/modo aūt paſſiones cōſpi-
cerēt: in īfideliū cordibꝰ nubes magna ab aq̄lone venerat.
qꝛ ex peccati ſui frigore ꝓpter infirmitatez paſſionis illiꝰ
et inter ſigna caligabāt. Quid vero ex illa nube magna et

caligine ſit ſecutū ſubiungit̄: cū protinꝰ dicit. Et ignis in
uoluēs. Ignis eni noīe cuz per ſignificationē dicit̄ aliq̄ñ
ſpūs ſanctꝰ: aliq̄ñ aūt mētis malicia dſignat̄. De bono enī
igne ſcriptū eſt. Ignē veni mittere in terrā. ⁊ q̄d volo: niſi Luce.xij.
vt accendat̄? Ignis q̄ppe ī terrā mittit̄: cū per ardorē ſcti
ſpūs afflata terrena mēs a carnalibꝰ ſuis deſiderijs ꝯcre-
mat̄. De malo aūt igne dicit̄. Et nūc ignis aduerſarios cō Hebre.x.
ſumit. qꝛ cor peſſimū ex ſua malicia tabeſcit. Sicut autem
ignis amoris mentē erigit: ita ignis malicie īuoluit. qꝛ ⁊
ſpūs ſctūs cor qđ replet eleuat: ⁊ ardor malicie ad inferio
ra ſemꝑ īcuruat. Iudea igit̄ nube ſue ignorātie cecata. qꝛ
mox ad ꝑſecutionis neq̄tiaꝫ erupit: igne ſuo ꝯuoluta eſt q̄
in obligatione ſue neq̄tie ꝑ eadē ipſam crudelitatē qua ar
ſit īplicauit. Vētus aūt turbinis veniebat ab aq̄lone: ⁊ nu-
bes magna: et ignis īuoluēs: qꝛ ex torporis ſui frigore ad
ignorātie caliginem ꝑducta: vſq̄ȝ ad maliciaꝫ ꝑſecutionis
erupit. Vñ ad aliuꝫ quoq̄ȝ ꝓphetā dicit̄. Quid tu vides? Hiere.j.
Qui ilico reſpōdit. Ollā ſuccēſam ego video: et faciē eius
a facie aq̄lonis. Iudeorū quippe mēs in ꝑſecutiōe ſeuiēs
atq̄ȝ in crudelitate malicie vndas cogitationū voluēs/q̄d
aliud q̄ȝ olla ſuccenſa fuit? Cuiꝰ facies a facie aq̄lonis eē
dicitur. quia ſi ſe aduerſo ſpiritui per torporez mētis non
ſubderet cōtra bonos in tāta malicia nō exarſiſſet. Nubē
itaq̄ȝ ſequitur ignis inuoluēs: quia in eius cecitatē mētis
ſecuta eſt crudelitas ꝑſecutionis. Si enī cognouiſſent nū- j.Cor.ij.
q̄ȝ dominū glorie crucifixiſſent. Sed iſte ignis alibi arſit
atq̄ȝ alibi ſplēduit. Nā ſubdit̄. Et ſplēdor in circuitu eius. Ezechi.j.
Dum enī ꝑſecutio in iudea agit̄: ſancta apl'oꝝ p̄dicatio in
vniuerſo mūdo diſperſa eſt: ſicut ipi dicūt. Vobis miſſuꝫ Act.xj.
fuerat verbū dei. ſed qꝛ indignos vos iudicaſtꝭ: ecce imus
ad gētes. De crudelitate ergo malicie q̄ mētē iudee cōcre-
mauit: oīpotēs deus lucē gētibꝰ ſparſit. qꝛ ꝑ hoc qđ illa re
dēptorē ſuū ac mēbra eius ꝑſecuta eſt: ſctis apl'is ꝑ diuer-
ſa diſperſis. nos q̄ in iudee circuitu poſiti in tenebris fui-
mus: dono celeſtis gr̄e ſplēdorē veri luminis vidimꝰ. Vñ
ſcriptū ē Sedētibꝰ in tenebris ⁊ vmbra mortꝭ: lux orta eſt Eſaie.ix.
eis. Iſte itaq̄ȝ ignis malicie q̄ a cordibus iudeoꝝ arſit in

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ꝑſecutiõe/priuſqꝫ ſctõs apl'os ſeuiẽdo affligeret: in ip̃o ſe
excreuit auctore ac redẽptore gñis humani. Vñ ⁊ ſubdit
Ezechie.j Et de medio eius q̃ſi ſpecies electri: ideſt de medio ignis
Quid electri ſpecie: niſi xp̃s ieſus mediator dei ⁊ hoĩm de
ſignat? Electrũ quippe ex auro ⁊ argẽto eſt. In electro dũ
aurũ argẽtũqꝫ miſcet: argẽtũ ad claritatẽ creſcit. aurũ ve-
ro a ſuo fulgore palleſcit. Illud ad claritatẽ ꝓficit: hoc a cla-
ritate tempat. Qꝛ igit in vnigenito dei filio nature diui-
nitatis vnita eſt natura nr̃a: in qua adunatiõe hũanitatis
in maieſtatis gloriã excreuit. diuinitas ꝟo a ſui fulgoris
potẽtia humanis ſe oculis tẽperauit: ꝑ hoc qḋ hũana na-
tura clarior facta eſt: quaſi ꝑ aurũ creuit argẽtũ. Et qꝛ di-
uinitas a fulgore ſuo nr̃is eſt aſpectibus tẽpata: quaſi au-
rũ nobis palluit ꝑ argẽtũ. Illa enĩ natura ĩmutabilis q̃ in
ſe manẽs innouat oĩa. ſi ita vt eſt nobis apparere voluiſſet
fulgore ſuo nos incẽderet potius q̃ꝫ renouaret. Sꝫ clarita
tem ſue magnitudinis tempauit nr̃is oculis deus. vt dum
nobis eius claritas tempat: etiã nr̃a ĩfirmitas ꝑ eius ſilr̃i-
tudinẽ in eius luce clareſceret. ⁊ ꝑ acceptã gratiã (vt ita di
cam) ſue habitudinis colorẽ mutaret. Quaſi electrũ ergo
Ezechie.j in igne eſt deus factus hõ in ꝑſecutiõe. Sequit. Et in me
dio eiꝰ ſilr̃itudo q̃ttuor aĩaliũ. Qḋ in medio eiꝰ dicit. ſiue
electri ſiue ignis: nil obſtat ĩtelligi. qꝛ q̃ttuor hec aĩalia ſctĩ
ſcꝫ euãgeliſte: ⁊ ex eiuſdẽ dñi ĩcarnatiõe ad fidei ꝟtutẽ ſoli
dati ſunt: ⁊ in igne ꝑſecutiõis multis tribulatiõibus affli-
cti. Qḋ ſi q̃s hec q̃ de p̃mo dñi aduẽtu diximꝰ etiã de ſcḋo
velit accipe: celeri aſſenſu ſequendus eſt. qꝛ ſepe ꝓphetie
ſpũs minimũ qḋ loq̃tur multa ſimul intuet. Vẽtus eteñ
turbinis ab aquilone venit. qꝛ nimirũ cã pctõꝝ exigit: vt
☞ diſtricti iudicij cõcuſſio oĩa ſimul elementa ꝑturbet. Ter
ror enĩ ꝑturbationis vltime inde venire dr̃: vñ gñatur. Nã
qꝛ ad feriẽdas frigidas pctõrũ mẽtes iudiciũ ꝑturbatio
nis vltime agit: recte ab aquilone vẽtus turbinis venire
ꝑhibet. Que videlicet cõcuſſio apte vẽtus turbinis dicit.
qꝛ in illo die cũctorũ qui tũc in carne mortali inuẽti fuerit
Matth. in pauore nimio corda ꝯmouẽtur. Cũ enim cepit impleri
xxiiij. qḋ ſcriptũ eſt. Sol obſcurabit: ⁊ luna nõ dabit lumen ſuũ:

et ſtelle cadẽt de celo: ⁊ virtutes celorũ cõmouebunt. Que
mens erit hoĩs eterni iudicis ſniam nõ formidantis? Ibi
enĩ tũc cuncta ſimul pctã añ oculos redeũt. ibi oĩa q̃ cũ de-
lectatiõe acta ſunt ad mẽoriã cũ pauore reuocant. ibi cali-
go cogitatiõis miſere ex pena ꝓxime dãnatiõis. Vñ ⁊ ſub
dit. Et nubes magna. Tũc quippe ex pctõꝝ memoria ſen Textus.
ſum mẽtis dep̃mit caligo cecitatis cũ vnigenitũ dei filiuꝫ
in forma diuinitatis cõſpicere reprobi non ꝑmittunt. Vi Zach.xij.
debũt enĩ ĩ quẽ trãſfixerũt: ⁊ tollat impiꝰ ne videat glori-
am dei. Vbi ⁊ apte ſubdit. Et ignis inuoluẽs. Qꝛ videlicꝫ Textus.
ignis ille iudicij q̃ celũ aeriũ ⁊ terrã cõcremat. pctõres iã
in ſua ſuperbia nõ ꝑmittit erigi: ſed inuoluit. quos ꝓculdu
bio in pena ſue dãnatiõis confringit. Et ſplẽdor in circui
tu eius. Quia ſicut fulgur exit ab oriẽte ⁊ paret vſqꝫ ad oc-
cidentẽ: ita erit aduentus filij hominis. Vbi nullus tũc a
iudicio in ſua mẽte latere ꝑmittit. qꝛ ip̃o iudicis fulgore
penetrat. De quo mox iudicij die ſubdit. Et de medio eiꝰ Textus.
quaſi ſpecies electri. ideſt de medio ignis. Ipſe enim an-
gelis atqꝫ archangelis oĩbuſqꝫ virtutibus preſidens redẽ
ptor noſter: q̃ velut in electri ſimilitudinẽ vnꝰ ex vtraqꝫ et
in vtraqꝫ natura: ⁊ deus ꝑmãſit cũ patre. ⁊ ad redẽptionẽ
noſtrã factꝰ eſt mortalis cũ hoĩbꝰ: in ſuo tunc terrore vide
bit: eiſqꝫ ignis iudicij ĩ reproboꝝ vindicta famulat. Hic
enĩ ſcriptũ eſt. Dies dñi declarabit: qꝛ in igne reuelabitur j.Cor.iij.
Hinc pſalmiſta ait. Deꝰ manifeſte veniet: deꝰ noſter et nõ pſ̃.xlix.
ſilebit. Ignis in ꝯſpectu eiꝰ ardebit: ⁊ in circuitu eiꝰ tẽpe
ſtas valida. Hinc petrus apl's dicit. Adueniet dies dñi vt ij.Pe.iij.
fur in quo celi magno ĩpetu trãſibũt. elementa vero ignis
ardore ſoluent. Et qꝛ tũc ſctĩ oẽs q̃ mũdũ ꝑfecte reliq̃runt
iudices veniũt: apte mox ſubdit. Et in medio eiꝰ ſilr̃itudo Textus.
q̃ttuor aĩaliũ. Quid enĩ ꝑ q̃ttuor aĩalia: niſi q̃ttuor euãge- C
liſte ſignant? Nec ĩmerito ꝑ euangeliſtas q̃ttuor ꝑfectoꝝ
oĩm numerꝰ exprimit. qꝛ oẽs qui in eccl'ia modo ꝑfecti ſũt
⁊ ꝑfectionis ſue rectitudinẽ ꝑ eoꝝ euãgeliũ didicerũt. De
medio enĩ eiꝰ ſimilitudo q̃ttuor aĩaliũ: qꝛ illi tũc eiꝰ corpi
vniti: eiꝰ maieſtati ꝯiũcti: ⁊ ſimul facti cũ eo iudices vide
bunt: q̃ modo ꝑfecta opa iuxta euãgelica p̃cepta ſecuti ſũt

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Mat. xix. Hinc eſt eniꝫ qḋ ipſis ſctis apl'is dicit̃. Uos q̄ ſecuti eſtis
me in regñatiõe cũ ſederit filiꝰ hoīs in ſede maieſtatis ſue
ſedebitis ⁊ vos ſuꝑ ſedes duodecim: iudicãtes duodecim
Eſaie. iij. tribꝰ iſrael. Hic eſaias ait. Dñs ad iudiciũ veniet cũ ſenio
Puer. vlti. ribꝰ ppl'i. Hinc ſalomon de eccl'ia loquit̃ dicẽs. Nobilis ĩ
portis vir eiꝰ cũ ſederit cũ ſenatoribꝰ terre. His itaqꝫ ſub
breuitate trãſcurſis aduẽtꝰ primi ordinẽ ſicut cepimꝰ ex=
equẽtes: ad euãgeliſtaꝝ ꝑſonas in expoſitiõe redeamus.
Textus. Sequit̃. Et hic aſpectꝰ eoꝝ ſil'itudo hoīs ĩ eis. Quis hoc
Phili. ij. loco hõ deſcribit̃: niſi ille de quo ſcriptũ eſt. Qui cũ in for=
ma dei eſſet: nõ rapinã arbitratꝰ eſt eſſe ſe equalẽ deo: ſꝫ ſe=
metip̄m exinaniuit formã ſerui accipiẽs in ſil'itudinẽ ho=
minũ factꝰ: ⁊ habitu inuẽtus vt hõ. Hec itaqꝫ aīalia vt ſur
gere ad ſctitatis virtutẽ valeãt: ad huiꝰ hoīs ſil'itudinẽ tẽ
dũt. Sctã eñi nõ eſſent ſi huiꝰ hoīs ſil'itudinẽ nõ haberẽt.
Quia quicq̄d in eis de viſceribꝰ pietatis: quicq̄d de man
ſuetudinis ſpũ: q̄cq̄d de cuſtodia humilitatis: quicq̄d de
feruore charitatis eſt / hoc ab ipſo fõte miſericordie: ab ip
ſa radice mãſuetudinis: ab ipſa virtute iuſticie. i. a media
tore dei ⁊ hoīm deo dño traxerũt. Huiꝰ ſe hoīs ſil'itudinẽ
j. Cor. iiij. habere egregiꝰ p̄dicator oſtẽdit: dicẽs. Imitatores mei
et. xj. eſtote ſicut ⁊ ego xp̄i. Ad eiꝰ nos ſimilitudinẽ ſurgere ad=
j. Cor. xv. monet: cũ dicit. Primus hõ de terra terrenꝰ. Scḋs hõ de
celo celeſtis. Sicut portauimꝰ imaginẽ terreni: portemꝰ
⁊ imaginẽ eiꝰ q̄ de celo deſcendit. Sctũs eteñi quiſqꝫ intm̃
ad ſil'itudinẽ huius hoīs ducit̃: inquãtũ vitã ſui redẽpto=
ris imitat̃. Nã ab eiꝰ mãdatis atqꝫ operibꝰ diſcordare q̄d
eſt aliud q̄ꝫ a ſimilitudine lõge recedere? Plãgunt aũt vi
tã delinquẽtiũ p̄dicatores ſcti. Sed de ipſo noſtro capite
Luce. xix. ſcriptũ eſt: q2 fleuit ſuꝑ hirl'm. Gaudẽt de bonis actibꝰ ſub
ditoꝝ: ⁊ recte operãtes diligũt. Sed de redẽptore noſtro
Mat. xix. ſcriptũ eſt. Cui cũ adoleſcens q̄dã diceret. hec oīa cuſtodi
ui a iuuẽtute mea: magis dilexit eũ. Portant illatas cõtu
melias p̄dicatores ſcti ⁊ nullã adinuicẽ ꝯtumeliã reddũt.
Johã. viij Sꝫ cũ redẽptori nr̃o diceret̃. Demoniũ habes. nõ iniuriã
reddidit: ſꝫ mãſuetudinẽ reſpõdit dicens. Ego demoniũ
nõ habeo. Feruẽt zelo rectitudinis p̄dicatores ſcti. Sꝫ re

dẽptor oīm flagello de reſticulis facto: vẽdẽtes et emẽtes Johã. ij.
eijcit de tẽplo. Cathedras vẽdentiũ colũbas euertit: ⁊ nũ
mularioꝝ effudit es. In om̄e qḋ fortiter agũt: humilitatẽ
tota intẽtiõe cuſtodiũt. Sꝫ ꝑ redẽptorẽ noſtrũ dr̃. Diſcite Mat. xj.
a me: q2 mitis ſum ⁊ humilis corde. Perſecutores quoqꝫ
ſuos diligũt p̄dicatores ſcti. Sꝫ ipſe auctor oīm ac redem
ptor in paſſiõe poſitꝰ ꝓ pſecutoribꝰ intercedit dicẽs. Pa Lu. xxiij.
ter ignoſce illis: q2 neſciũt q̄d faciũt. Mẽbra ſua ponũt in
paſſiõe ꝓ fratribꝰ. ſꝫ ꝓ electoꝝ vita vſqꝫ ad mortẽ ſe tradi=
dit auctor vite. Dicat̃ ergo de ſctis aīalibꝰ qḋ ſil'itudo ho
minis in eis eſt: q2 qḋ ſctã / qḋ mira ſũt: hoc ĩ eis de ſpecie
ſil'itudinis eſt. i. de virtute imitatiõis. Caput quippe oīm
noſtrũ redẽptor noſter eſt. Et ꝑ ſalomonẽ dr̃. Oculi ſapien Eccl's. ij.
tis in capite eiꝰ: ſtultꝰ aũt in tenebris ambulat. Tũc eñi in
capite oculos habemꝰ: cũ vitã redẽptoris nr̃i tacita cogi
tatiõe ꝯſpicimꝰ: cũ oīs noſtra intentio in eiꝰ imitatione ſe
erigit. Ne ſi vias lucis aſpicere oculus mẽtis neglexerit:
ſtatim clauſus in tenebris erroris cadat. Ad huiꝰ ſil'itudi
nẽ hoīs ſurgere feſtinabat ꝓpheta: cũ diceret. In mãdatis Pſ. cxviij.
tuis exercebor: ⁊ cõſiderabo vias tuas. Qui eñi vias dñi
tacite in mẽte ꝯſiderat: ⁊ ſe exercere in mãdatis illiꝰ feſti=
nat: q̄d aliud ĩ ſemetip̄o niſi imaginẽ noui hoīs reformat?
Qḋ q2 in ſctõꝝ cordibꝰ inceſſanter agit̃: recte nũc de aīali
bus dr̃. Similitudo hoīs in eis. Poſt hãc vero ſil'itudinẽ Textus.
que nũc in moribꝰ tenet̃: q̄nqꝫ ad ſil'itudinẽ gl'ie ꝑuenitur.
Hinc eteñi iohãnes dicit. Nũc filij dei ſumꝰ ⁊ nõdũ appa j. Jo. iij.
ruit q̄d erimꝰ. Scimꝰ aũt q̄m cũ apparuerit: ſil'es ei erimꝰ
Qui mox vñ hoc fieri valeat: adiũgit dicens. Q̄m videbi
mus eũ ſicuti eſt. Eſſe eñi dei eſt eternũ hũc atqꝫ incõmu=
tabilẽ ꝑmanere. Nã oẽ qḋ mutat̃ deſinit eſſe qḋ fuit: ⁊ inci
pit eſſe qḋ nõ fuit. Dei vero eſſe eſt diſſimiliter nunq̄ꝫ eſſe.
Uñ ad moyſen dr̃. Ego ſum q̄ ſuꝫ. Et dices filijs iſrl'. Qui Exo. iij.
eſt: miſit me ad vos. Jacobꝰ quoqꝫ ait. Apud quem nõ eſt Jaco. j.
trãſmutatio: nec viciſſitudinis obũbratio. Itaqꝫ ꝑ iohan
nẽ dr̃. Sil'es ei erimus: q̄m videbimꝰ eũ ſicuti eſt. Quia ꝑ
hoc qḋ aſpicimꝰ eiꝰ eſſentiã nature: a mutabilitate nr̃a li=
berati figimur in eternitatẽ. Immutabimur q̄ppe in ipſo

UNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

quẽ videbimꝰ:qꝛ morte carebimꝰ vidẽdo vitã. Mutabili
tatẽ noſtrã tranſcẽdemꝰ: vidẽdo ĩmutabilẽ. Corruptione
nulla tenebimur: vidẽdo incorruptionẽ. Erit autẽ tũc ſilĩ
tudo hoĩs etiã in corporibꝰ nr̃is. Hinc eteñ per paulũ dr
Phili.iij. Noſtra cõuerſatio in celis eſt. Vñ etiã ſaluatorẽ expecta-
mus dñm ieſum xp̃m: q̃ reformabit corpꝰ humilitatis nr̃e
ꝯfiguratũ corpi claritatis ſue. Erũt ergo tũc electoꝝ cor-
pora claritati dñici corpis ꝯfigurata: q̃ ꝛ ſi eq̃litatem glĩe
eiꝰ nõ habẽt ꝑ naturã: ſilĩtudinẽ tñ ꝯfiguratiõis eiꝰ habe
bũt ꝑ gratiã. Quia itaqꝫ ſimilitudo vite eiꝰ nũc in moribꝰ
trahit electoꝝ: ꝛ in reſurrectiõe ſequit ſilĩtudo eternitatꝭ
in mẽte. qm̃ videbimꝰ eũ ſicuti eſt. Et qꝛ ſilĩtudinẽ quoqꝫ
illiꝰ etiã corpa nr̃a ꝑcipiẽt in ꝯfiguratione: dicat recte de
Textus. ſcis aĩalibꝰ. Silĩtudo hoĩs in eis. Hec nos in expoſitiõis
exordio prelibaſſe ſufficiat: vt loquẽdi virtꝰ ſilẽtio refota
ad indagãda myſteria q̃ ſequunt robuſtior exurgat. Certi
eteñ ſumus: qꝛ ipm̃ de quo loquimur habemꝰ adiutorem
Qui viuit ꝛ regnat cũ patre in vnitate ſpiritus ſancti deꝰ:
per omnia ſecula ſeculorum. Amen.

Omelia tertia.

ET quattuor facies vni: ꝛ quattuor pen
ne vni. Et pedes eoꝝ pedes recti: ꝛ plã
ta pedis eoꝝ q̃ſi planta pedis vituli. et
ſcintille q̃ſi aſpectꝰ eris cãdẽtis. Et manꝰ hoĩs
ſub pẽnis eoꝝ in quattuor ꝑtibꝰ: ꝛ facies ꝛ pen
nas ꝑ quattuor ꝑtes habebãt: iũcteqꝫ erant pe-
ne eoꝝ alteriꝰ ad alterũ. Nõ reuertebant cũ ince
derẽt: ſed vnũqđqꝫ ante faciẽ ſuã gradiebat.

SAncta quattuor aĩalia q̃ ꝓphetie ſpũ futura pre
A uidẽt ſubtili narratione deſcribunt cũ dr. Quat
tuor facies vni: ꝛ q̃ttuor pẽne vni. Quid ꝑ faciẽ
niſi noticia: ꝛ q̃d ꝑ pẽnas niſi volatꝰ exp̃mitur?
Per faciẽ q̃ppe vnuſq̃ſqꝫ cognoſcit. Per pẽnã vero in al-
tũ auiũ corpora ſubleuant. Facies itaqꝫ ad fidem pertinet

penna ad cõtemplationẽ. Per fidẽ nãqꝫ ab omnipotenti
deo cognoſcimur: ſicut ipſe de ſuis ouibus dicit. Ego ſuꝫ Johan.x.
paſtor bonus: ꝛ cognoſco oues meas: ꝛ cognoſcũt me mee
Qui rurſus ait. Ego ſcio quos elegerim. Per contempla Johã.xiij
tionem vero qua ſuper noſmetipſos tollimur: quaſi in ae-
re leuamur. Quattuor ergo facies vni ſunt. qꝛ ſi req̃ras q̃d
mattheus de incarnatiõe dñi ſentiat: hoc nimirum ſentit:
q̄đ marcus. lucas ꝛ ioãnes. Si queras q̃d ioãnes ſentiat?
ꝓculdubio q̄đ lucas. marcus. ꝛ mattheus. Si queras q̃d
marcus? hoc q̄đ mattheus ioãnes ꝛ lucas. Si queras q̃d
lucas: hoc q̄đ ioãnes mattheus. ꝛ marcus ſentit. Quattu-
or ĝ facies vni ſunt qꝛ noticia fidei q̄ cognoſcunt a deo: ip-
ſa eſt in vno q̃ eſt ſimul in quattuor. Quicq̃d eñ in vno in-
ueneris: hoc in oĩbus ſimul quattuor cognoſces. Et quat-
tuor pẽne vni. qꝛ dei oĩpotẽtis filiũ dñm noſtrũ ieſuꝫ xp̃m
ſimul oẽs cõcorditer p̃dicãt ꝛ ad diuinitatem eius mẽtis
oculos leuantes: pẽna cõtẽplationis volant. Euãgeliſta-
rum ergo facies ad hũanitatẽ dñi ꝑtinet. pẽna ad diuini-
tatẽ. Qꝛ in eo quẽ corporeũ aſpiciũt: quaſi facies intẽdũt
Sed dũ hũc eẽ incircũſcriptũ atqꝫ incorporeũ ex diuinita
te adnũciãt: ꝑ cõtẽplatiõis pẽnã quaſi in aere leuant. Qꝛ
itaqꝫ vna eſt fides incarnatiõis eius in oĩbus: ꝛ par cõtẽ-
platio diuinitatis eius in ſingulis. recte nũc dicit. Quat- Textus.
tuor facies vni. ꝛ quattuor pẽne vni. Sed q̃ virtus eſſet: ſi
fidẽ atqꝫ cõtẽplationẽ dñi hñtes p̃dicatores illius ſancta
opa nõ haberẽt? Sequit Et pedes eoꝝ pedes recti. Quid Textus.
ꝑ pedes: niſi greſſus actuum deſignant? Quattuor ergo
aĩaliũ pedes recti eſſe deſcribunt. qꝛ ſanctoꝝ euãgeliſtaꝝ
atqꝫ oĩm ꝑfectoꝝ opa ad ſequẽdã iniq̃tatẽ nõ ſunt retorta
Hi aũt pedes rectos nõ habẽt: q̃ ad mala mũdi q̃ relique-
rũt reflectunt. De q̃bus ſcp̃tũ eſt. Canis reuerſus ad ſuũ ij. Pe.ij.
vomitũ: ꝛ ſus lota in volutabro luti. Dolebat de quibuſdã
doctor egregius q̄đ pedũ rectitudinẽ retro retorſerãt: qui
bus per increpationẽ dicebat. Quõ ꝯuertimini iterũ ad ĩ- Gal.iiij.
firma ꝛ egena elemẽta: quibꝰ denuo ſeruire vultis? Dies
obſeruatis ꝛ tpa ꝛ annos. timeo vos ne forte ſine cã labora
uerim in vobis. Qui alios admonet: dicẽs. Propter q̄đ

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

remiſſas manus ⁊ ſoluta genua erigite. ⁊ greſſus rectos fa
cite pedibus veſtris. At vero in eiſdē ſanctis p̄dicatorib⁹
vite grauitas/fortitudo atq; diſcretio monſtrarē: recte
Textus. ſubiūgit̄. Plāta pedis eoꝝ quaſi planta pedis vituli. Qꝛ
eni predicatores ſancti boū noīe deſignant̄: docet Pau=
j. Cor. ix. lus apl's legis teſtimoniū exponēs. Nō obturabis os bo=
Deu. xxv. ui triturāti. In ſctis ḡ p̄dicatorib⁹ plāta pedis eſt vituli.
ſcʒ mature incedēs. ⁊ fortis. ⁊ diuiſa. qꝛ vnuſquiſq; p̄dica=
tor ⁊ veneratione hab; in maturitate: ⁊ fortitudinē in ope
☞ et diuiſionē vngule in diſcretiōe. Non eni facile p̄dicatio
eius accipit̄/ſi leuis in moribus eſſe videat̄. Et nulla erit
maturitatꝭ oſtēſio/ſi ꝯtra aduerſa oīa nō adfuerit operis
fortitudo. Uirtutꝭ aūt meritū ipa fortitudo opis amittit/
ſi diſcretio in intellectu nō fuerit. Ecce eni ſacrā ſcp̄turaʒ
legim⁹. ſi oīa ad lr̄am ſentim⁹: v̄tutē diſcretiōis amiſim⁹.
ſi oīa ad ſpiritalē allegoriā ducimus ſil'r i diſcretiōis ſtul=
ticia ligamur. Legūt eni ſacra eloquia p̄dicatores ſcti. et
aliqñ in hyſtoria lr̄am ſuſcipiūt: aliqñ vero ꝑ ſignificatio=
nē lr̄e ſpm̄ reqrūt. Et modo bona facta patrū p̄cedētiū ſi=
cut iuxta lr̄am inueniūt: imitant̄. modo quedā q̄ iuxta hy=
ſtoriā imitāda nō ſunt ſpiritaliter intelligūt: ⁊ ad ꝑfectuʒ
tēdūt. Quid ergo aliud p̄dicatores ſancti in ſuo ope: niſi ī
Textus. pede vngulā findūt? De qbus adhuc apte ſubdit̄. Et ſcin=
tille quaſi aſpectus eris cādentis. Eris metallū valde ſo=
norū eſt. Et recte voces predicantium eri comparantur.
Pſ. xviij. quia in omnē terram exiuit ſonus eorum: ⁊ in fines orbis
terre verba eorum. Bene aūt es cādens dicit̄. quia vita p̄
dicātiū ſonat ⁊ ardet. Ardet eni deſiderio. ſonat v̄bo. Es
ergo cādēs eſt predicatio accenſa. Sed de cādēte ere ſcin=
tille ꝓdeūt. quia de eoꝝ exhortationibus v̄ba flāmantia
ad aures audientiū procedūt. Recte aūt predicatoꝝ ver=
ba ſcintille appellate ſunt: q̄ eos quos in corde tetigerīt in
cendūt. Cōſiderādum quoq; eſt q̄ ſcintille ſubtiles valde
et tenues ſūt. qꝛ cū p̄dicatores ſcti de celeſti patria loquū=
tur: nō tm̄ valēt aperire v̄bo/quantū pñt ardere deſiderio
et ex eoꝝ lingua quaſi quedā ad nos ſcintille veniūt. qꝛ de
celeſti patria in eoꝝ voce vix tenue aliqd cognoſcit̄: qδ tm̄

ab eis non tenuiter cremat̄. Nec eni celeſtē gloriā aut tm̄
videre ſufficiūt: quantū eſt. aut tm̄ loqui preualēt: quātuʒ
vidēt. Cādens ḡ es ſcintillas ꝓijcit: qñ vix tenuiter p̄dica
tor loqui ſufficit hoc vñ ipſe fortiter igneſcit. Diuina autē
pietate agit̄: vt ⁊ ex ipſis ſcintillis tenuiſſimis audientis
anim⁹ inflāmet̄. qꝛ ſunt quidaʒ qui dū ꝑua audiūt. maiori
deſiderio replent̄. Et inde ꝑfecte iudei amore ardent: vñ
vix tenuiſſimas verboꝝ ſcītillas acceperūt. Uerbū qppe
predicatiōis ſemē in corde audiētis eſt. Et auditor bon⁹
inde ꝓfert poſtmodū magnā meſſem ſciētie vñ parū pri⁹
accepat ſemē lingue. Cui rei bñ cōcinit factuʒ in vidua ab iiij. re. iiij.
heliſeo ꝓpheta miraculū. q̄ ne duos filios auferēte credi=
tore amitteret: ꝓphete dictis obediuit. Et ex eo qδ parū
olei habebat: per vaſa vacua effudit. q̄ cuncta poſt vſq; ad
ſummū repleta ſunt: ⁊ ex eorū repletiōe mulier a creditorꝭ
ſui debito ē ſoluta. Que videlicet mulier quā aliā niſi ſan=
ctā eccleſiā ſignat. duoꝝ populoꝝ: id eſt iudaici ⁊ gētilis.
quaſi duoꝝ filiorū mater. Que pri⁹ ex ꝑuerſo ope ꝑ callidi
ſpūs ꝑſuaſionē quaſi quandā peccati nummū a creditore
accepat. ⁊ duos quos in fide genuit: amittere filios time=
bat. Sed ꝓphete v̄bis. i. ſcripture ſacre p̄ceptis obediēs
ex ꝑuo qδ habebat olei vaſa vacua īfudit. qꝛ dū ab vnius
ore doctoris paruū qd de amore diuinitatis multorū va=
cue mētes audiūt: exuberāte gr̄a vnguēto diuini amoris
vſq; ad ſummū replent̄. Etiam multoꝝ nūc corda q̄ prius
fuerāt vacua vaſcula vnguēto ſpirit⁹ plena ſunt. q̄ ex pau=
citate olei ſolūmodo īfuſa videbāt̄. Qδ dū alijs atq; alijs
dat̄: ⁊ ab auditorib⁹ fides accipit̄: ſarepta mulier videli=
cet ſancta eccl'ia/ſub creditoris ſui iā debito nō tenet̄. Se
quit̄. Et man⁹ hoīs ſub pēnis eoꝝ in q̄ttuor ꝑtibus. Poſ= Textus.
ſunt h̄ in loco q̄ttuor partes mūdi accipi. ſcilicet oriēs. oc=
cidens. meridies. ⁊ ſeptētrio. qꝛ ſanctorū predicatio aucto
re deo in cūctis mūdi ꝑtibus ē egreſſa. Poſſum⁹ etiā per
quattuor ꝑtes principales q̄ttuor virtutes accipe/ex qui
bus reliq̄ virtutes oriūtur. videlicet prudentiā. fortitudi=
nem. iuſticiā. atq; tēperantiā. Quas nimirū virtutes tunc
veraciter accipim⁹: cum earuʒ ordinē cuſtodim⁹. Prima

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

quippe prudētia. ſecūda fortitudo. tertia iuſticia. quarta
temperātia eſt. Quid enī ꝓdeſſe pōt prudētia ſi fortitudo
deſit? Scire etenī cuiꝗ qđ non pōt facere: pena magis ꝙ̄
virtus eſt. Sed ꝗ̄ prudēter ītelligit qđ agat: ⁊ fortiter agit
qđ intellexerit / iam ꝓculdubio iuſtus eſt: ſꝫ eius iuſticiā
temperātia ſequi dꝫ. Quia plerūꝗ iuſticia ſi modū nō hꝫ:
in crudelitatē cadit. Ipſa ergo iuſticia vere iuſticia eſt / ꝗ̄
ſe tēperātie freno moderaꝶ. vt in zelo quo qſꝗ feruet ſit eti
am tēperās: ne ſi plus ferueat ꝑdat iuſticiam cuiꝰ ſeruare
Predica= moderamina ignorat. Due aūt ſunt ſanctoꝝ predicatorū
torum du= vite. actiua ſcilicet: ⁊ contēplatiua Sed actiua prior eſt tē
plex vita. pore ꝙ̄ contēplatiua. qꝛ ex bono opere tendiꝶ ad contēpla
tionē. Contēplatiua aūt maior eſt merito ꝙ̄ actiua. qꝛ hec
in vſu p̄ſentis opis laborat. illa vero ſapore intimo vēturā
iam requiē deguſtat. Quid itaꝗ ꝑ manꝰ niſi actiua: et qđ
per pēnas niſi contēplatiua vita ſignaꝶ? Manꝰ ergo hoīs
ſub pēnis eorū eſt: id eſt virtus opis ſub volatu cōtempla=
tionis. Qđ bene in euāgelio due ille mulieres deſignant:
Luce. v. martha ſcilicet ⁊ maria. Martha etenī ſatagebat circa fre
quēs miniſteriū. Maria aūt ſedebat ad pedes dn̄i: et ver=
ba eius audiebat. Erat ergo vna intēta operi: altera cōtē=
plationi. Una actiue ſeruiebat per exterius miniſterium:
altera cōtēplatiue ꝑ ſuſpēſionē cordis in verbū. Et ꝙ̄uis
actiua bona ſit: melior tamen eſt cōtēplatiua. qꝛ iſta cum
mortali vita deficit: illa vͦo in īmortali vita pleniꝰ excre=
Ibidem. ſcit. Un̄ diciꝶ. Maria optimā partē elegit que nō auferet
ab ea. Qꝛ igiꝶ actiua minor eſt merito ꝙ̄ contēplatiua. re=
cte nūc diciꝶ. Manꝰ hoīs ſub pēnis eoꝝ. Nā et ſi ꝑ actiuā
boni aliquid agimꝰ: ad celeſte tn̄ deſideriū per cōtēplati=
uam volamꝰ. Un̄ et apud moyſen actiua ſeruitꝰ: cōtēpla=
tiua autē libertas vocaꝶ. Et cū vtraꝗ vita ex dono ſit gra
tie: ꝙ̄diu tn̄ inter ꝓximos viuimꝰ / vna nobis in neceſſita
te eſt: altera in volūtate. Quis enī cognoſcēs deū ad eius
regnū ingrediꝶ: niſi prius bene opereꝶ? Sine cōtēplatiua
ergo vita intrare poſſunt ad celeſtē patriā: qui bona ꝗ̄ poſ=
ſunt operari nō negligūt. Sine actiua autē intrare nō poſ=
ſunt: ſi negligunt bona operari ꝗ̄ poſſunt. Illa ğ in neceſſi=

tate: hec in volūtate eſt. Illa in ſeruitute: iſta in libertate.
Hinc eſt enī qđ ad moyſen diciꝶ. Si emeris ſeruū hebreū Exo. xxj.
ſex ānis ſeruiet tibi. in ſeptimo egredieꝶ liber gratis. Cū
quali veſte intrauerit: cū tali exeat. Si habens vxorem: ⁊
vxor egrediaꝶ ſimul. Sin autē dederit illi dn̄s vxorē ⁊ pe=
perit filios ⁊ filias: mulier et liberi eiꝰ erūt dn̄i ſui. ipſe vͦo
exibit cū veſtitu ſuo. Qđ ſi dixerit ſeruꝰ. diligo dn̄m meū:
et vxorē ac liberos nō: egrediar liber. offerat eū dn̄s dijs:
et applicabiꝶ ad oſtiū et poſtes. perforabitꝗ aurem eius
ſubula: ⁊ erit ei ſeruus in ſeculū. Paulo latius teſtimoniū
dedimꝰ vt diſtinctionē ſeruitutis atꝗ libertatis in vtraꝗ
vita mōſtremꝰ. Sed oneroſum eſſe non debet: ſi hoc expo
nēdo exeqmur: vn̄ iſta ꝗ̄ diximꝰ affirmemꝰ. Hebreꝰ enim
trāſiēs interpretaꝶ. Et ſeruꝰ hebreus emitur: qn̄ vnuſqſꝗ
qui iā ab hoc ſeculo mēte trāſit: ſeruitio omnipotētis dn̄i
ſubdiꝶ. Ille etenī vere deo ſeruire appetit: ꝗ̄ ab hoc ſeculo
mēte trāſire didicerit. Sic moyſes trāſiuit: vt videret vi=
ſum. Sic dauid cū videret impiū exaltatū ⁊ eleuatū ſuper Ps̄. xxxvj.
cedros libani trāſiuit: ⁊ ecce nō erat. Qꝛ iniquoꝝ potenti=
as eſſe magnū aliqd fortaſſe credimꝰ: niſi ad permanens
ſeculū mente trāſeamꝰ. Seruꝰ vͦo hebreus emptus ſex an=
nis ſeruire precipitur: ita vt in ſeptimo liber exeat gratis.
Quid enī per ſenarium numerū: niſi actiue vite perfectio
deſignaꝶ? Quid per ſeptenariū: niſi cōtēplatiua exprimi=
tur? Sex ergo annis ſeruit ⁊ ſeptimo egrediꝶ liber: qui per
actiuā quā ꝑfecte exhibuerit ad cōtēplatiue vite liberta=
tē tranſit. Et notandū ꝙ gratis liber egrediꝶ. qꝛ hi poſtꝙ̄
oīa fecerint / dicūt ſe inutiles ſeruos. eis ꝓculdubio ſicut
ipſa actiua fuit ex munere: ita erit ex gratia etiā ꝯtēplati=
ua / cū quali veſte ītrauerit: cū tali exeat. qꝛ omino neceſſe
eſt vt vnuſquiſꝗ noſtrū in hoc qđ īcipit ꝑſeueret. atꝗ vſꝗ
ad finē operis in ea quā inchoauit intētione ꝑduret. Ille
quippe ad cōtēplatiuā tranſit: ꝗ̄ in actiua vita intētionis
ſue veſtē ad deteriora nō mutauerit. Et ſunt nōnulli ꝗ̄ pri
uſꝗ om̄ipotētis dei ſeruitio in ſctā cōuerſatione ſocienꝶ:
iam bona opera diligūt. Sūt vͦo alij qui bona opa poſtꝙ̄
ad ſeruitiū om̄ipotētis dei venerint: diſcūt. Qui ergo ope

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ratione bonā et priuſqꝫ ad dei ſeruitiū veniret habere ſtu-
duit: hebreus ſeruꝰ cū vxore emptus eſt. Et plerūqꝫ is q̄
talis eſt poteſt ad cōtēplatiuā vitā trāſire / ⁊ tñ actiuā non
deſerere. Vñ ⁊ illic ſubdit. Si habēs vxorē / et vxor egre-
diat ſimul. Cū eo enī ad libertatē et vxor egredit: qñ is q̄
ad ꝯtēplationē ꝑuenit: etiā foris actionē boni operis qua
ꝓdeſſe poſſit alijs nō relinquit. Si autē dñs dederit illi
vxorē: et peperit filios ⁊ filias mulier: ⁊ liberi eiꝰ erūt dñi
ſui. ipſe vero exibit cū veſtitu ſuo. Seruo empto dñs dat
vxorē: cū p̄dicator quiſqꝫ eū quē iuri oipotētis dei manci
pauerit bone actioni ꝯiungit. Nā ⁊ p̄dicatores dñi vocā-
iiij. reg. ij. tur: ſicut heliſeo ꝓphete de p̄dicatore ſuo dicit. Scis q̄d
dñs tuus tollat a te. Vxor vero ſui emptitij filios ⁊ filias
parit: qñ bona actio fortes vel teneros fructꝰ generat. Sꝫ
mulier q̄ a dño data eſt eidē dño cū filijs remanet. Ipſe vͦ
ſeruꝰ exit cū veſtitu ſuo. q2 bona actio vel eiuſdē bone acti
onis fructꝰ p̄dicatoris mercede reputātur. Ipſe vͦ in de-
ſiderij ſui intētione perdurās: ꝑ ſupernā gratiā ad cōtem-
platione liber egredit. Qd ſi dixerit ſeruus: diligo dñm
meū et vxorē ac liberos: nō egrediar liber. Seruꝰ dñm ſuū
diligit qñ p̄dicatoris verba ſollicita mēte cuſtodit. Vxo-
rem quoqꝫ amās et liberos liber egredi recuſat: qñ actiuā
vitā eiuſqꝫ fructꝰ diligēs trāſire ad cōtēplatiuā non vult.
q2 bona ſe opera habere in miniſterij ſui ſeruitute cōſide-
rans: ad libertatis quietē recuſat ſecedere. Sꝫ offerat cū
dñs dijs et applicet ad oſtiū et poſtes: et ꝑforet aurē eius
ſubula vt ſit ei ſeruꝰ in ſeculū. Is enī qui in actiua diſpo-
ſuit vita ꝑdurare a dño dijs offert: qñ a p̄dicatore ſuo anti
quorū patrū dictis imbuit / qui nobis in via omnipotētis
dñi ſacerdotes fuerūt. atqꝫ ad oſtiū et poſtes tabernaculi
ducit: vt de ingreſſu celeſtis habitaculi altius aliq̄d audi
at / ⁊ tremēdi iudicij diē ſubtiliter agnoſcat: ne ꝑ bona opa
q̄ facit placere hoibus appetat. Sicqꝫ auris eiꝰ ſubula ꝑ-
forat dū mens illiꝰ timoris dei ſubtilitate ꝑcutit: vt verbi
acumine trāſfixa ꝑ oē q̄d agit nouerit ingreſſum regni
ſemꝑ attēdere: ⁊ q̄ſi ab oſtio ⁊ poſte tabernaculi ꝑforatam
aurē portare / q̄ erit ſeruꝰ in ſeculo vt eſſe poſt ſeculū liber

poſſit. In ſeculo etenī ſeruꝰ eſt: q̄ per actiuā vitā hoibꝰ ſer
uire diſpoſuit: vt poſt p̄ſens ſeculū ad libertatē verā vale-
at ꝑuenire. De qua ꝑ paulū dicit. Q2 ⁊ ipſa creatura libera- Ro. viij.
bitur a ſuitute corruptionis in libertatē glorie filioꝝ dei.
Tūc etenī in nobis vera libertas erit cū ad gloriā filiorū
dei adoptio noſtra ꝑuenerit. Nūc vero nō ſolū actiua vita
in ſeruitute eſt: ſed ipſa quoqꝫ cōtēplatio qua ſuꝑ nos rapi
mur libertatē mētis adhuc ꝑfecte non obtinet: ſed imitat.
q2 illa q̄es intima in enigmate videt. Ipſa tñ in quātalibꝫ
ſit contēplationis anguſtia actiua vita iā valde eſt latior
atqꝫ ſublimior / q̄ ad quādā mētis libertatem trāſit. tꝑalia
nō cogitās: ſed eterna. Q2 itaqꝫ cōtēplatiua vita ad ſuꝑio-
ra euolat: ⁊ actiue vite ſuꝑeſt quadā (vt ita dicā) dignita-
te ſecuritatis ſue apte nūc dicit. Et manꝰ hoīs ſub pēnis Textus.
eorū. Sin vero hoc in loco hō redēptor noſter accipit: ma
nus hoīs ſub pēnis eoꝝ eſt. q2 niſi dñs hō fieret qui mētes
p̄dicantiū ad celeſtia ſubleuaſſet: illa q̄ apparēt aialia non
volarēt. Nec imerito manꝰ hoīs eſſe ſub pēnis dicit: q2 de
eodē redēptore noſtro ſcriptū eſt. Qui cū ſit ſplēdor glīe ⁊ Hebre. j.
figura ſubſtātie eiꝰ: portāſqꝫ oīa. Eius ergo manus corda
nr̄a portat. eiꝰ manus in cōtēplatione nos ſubleuat. Niſi
enī vt dictū eſt oipotēs ꝟbū ꝓpter hoīes hō fieret: huma-
na corda ad cōtēplandā ꝟbi excellētiā nō volarēt. Inde ꝗ
excelſe facte ſunt hoīm mētes: vñ inter hoīes apparuit hu
milis deꝰ. Dicat itaqꝫ de ſctīs aialibꝰ. Et manꝰ hoīs ſub Textus.
pēnis eoꝝ. De quibꝰ adhuc ſubdit. Et facies ⁊ pēnas per
quattuor ꝑtes habebāt: iūcteqꝫ erāt pēne eoꝝ alterius ad
alterū ꝑ q̄ttuor ꝑtes. Facies et pēnas habēt: q2 in cunctis
mūdi regionibꝰ p̄dicātes demōſtrāt quicq̄d de hūanita-
te: q̄cq̄d de diuinitate nr̄i redēptoris ſentiūt. Q2 dū incar
natū deū vbiqꝫ p̄dicāt: in q̄ttuor mūdi ꝑtibꝰ faciē demon-
ſtrant. Dūqꝫ eū eſſe vnū cū p̄re ⁊ ſpū ſctō annūciant: vbiqꝫ
pēna ꝯtēplationis volāt. Quoꝝ pēne iūcte ſunt alteriꝰ ad
alterū. q2 oīs eoꝝ ꝟtus: omiſqꝫ ſapiētia qua ceteros hoīes
ꝯtēplatiōis ſue volatu trāſcendūt: viciſſim ſibi in pace at-
qꝫ vnanimitate cōiungūt. Vñ ſcriptū eſt. Que deſurſū eſt Iaco. iij.
ſapiētia: primū quidē pudica eſt / deinde pacifica. Vñ et

Marci.ix. eiſdē ſuis ꝑdicatorib⁹ veritas dicit. Habete in vobis ſal:
⁊ pacē habete iter vos. Pēna ꝙ aīaliū alteri⁹ ad alteꝝ iū:
gir. qꝛ ſanctoꝝ ꝑdicatoꝝ virt⁹ atq; ſapiētia: viciſſim ſibi
in charitatis atq; ꝯcordie pace ſociat̄. Pēna autē alteri⁹
ab altero diuiſa eſſet: ſi in hoc qđ vnuſqſq; in ſapiētia euo:
Textus. lat: habere pacē cū altero recuſaret. Sequit̄. Nō reuerte:
bātur cū incederēt: ſed vnūqđq; ante faciē ſuā gradiebat̄.
Pēnata aīalia videlicꝫ ꝑdicatores ſcti cū incedūt mīme
reuertūtur. qꝛ ſic a terrenis actib⁹ ad ſpiritalia ꝑtranſeūt.
vt ad ea q̄ reliquerunt: vlteri⁹ nullaten⁹ reflectant̄. Quaſi
enī ꝑ quādā viā eis incedere eſt mēte ire ſemꝑ ad meliora
Quo cōtra de reprobis dr̄: qꝛ reuerſi ſūt corde in egyptū.
Luce.ix. Per ſemetipſam v̄itas dicit. Nemo mittēs manū in ara:
trū et aſpiciens retro: aptus eſt regno dei. Manū q̄ppe in
aratrū mittere eſt: q̄ſi ꝑ quēdā cōpūctionis vomerē ad ꝓ:
ferendos fruct⁹ terrā ſui cordis apire. Sed retro poſt ara:
trū aſpicit: q̄ poſt exordia boni operis ad mala reuertit̄ q̄
reliquit. Qđ qꝛ electis dei minime ꝯtingit: recte nūc ꝑ ꝓ:
Textus. phetā dr̄. Nō reuertebant̄ cū incederēt. Qui cur nō reuer:
tant̄: indicat cū ſubiūgit. Vnūquodq; an̄ faciē ſuā gradie
bat̄. Ante nos enī eterna ſūt: poſt nos t̄palia. Qꝛ ⁊ illa ꝑgē:
tes iuenim⁹: ⁊ iſta recedētes q̄ſi poſt dorſuꝫ relinq̄m⁹. Vn̄
et magnū illud pennatū aīal dicebat: qđ vſq; ad celi tertij
ſecreta volauerat. Vnū v̄o q̄ retro oblit⁹ in ea q̄ ſunt an̄ ex
Phili.iij. tendēs me: ſequor ad palmā ſupne vocationis. In āterio:
ra eteni extētus eoꝝ q̄ retro ſunt oblit⁹ fuerat. qꝛ t̄palia de:
ſpiciēs: ſola q̄ ſunt eterna q̄rebat. An̄ faciē ꝙ ſuā gradiunt̄
ſctā aīalia: qꝛ ⁊ ea q̄ reliquerūt nullo iā appetitu reſpiciūt:
et in eternis q̄ appetūt ſub ꝯtemplationis ſue oculos boni
opis pedē ponunt. Quiſq; itaq; iā an̄ faciē ſuā ambulare
decreuerit: magna ei ꝯſideratiōe pēſandū eſt qđ aliter re:
tro reſpicit̄ ex ope atq; aliter ex cogitatiōe. Sūt eteni q̄dā
q̄ magna deliberāt ⁊ pctōꝝ ſuoꝝ cōſcij multa ex his q̄ poſ:
ſident egenis diſtribuere tractāt: vt culpas ſuas ante dei
oculos miſicordie viſcerib⁹ redimāt. Iāq; hec opari in:
choant. ⁊ plerūq; cū operant̄ pauptatis timor eoꝝ animū
cōcutit. atq; timētes ne egeāt erga egētes tenaces fiūt: ſe

ſeq; ab ea quā ceperāt bona opatione ſuſpēdūt. Hi nimirū
incedētes reuerſi ſūt. qꝛ ante faciē ſuā ambulare noluerūt
Cōtra quos recte ꝑ ſalomonē dr̄. Propter frig⁹ piger ara Prouer.
re noluit. mēdicabit ꝙ eſtate ⁊ nō dabit̄ ei. Qui enī nūc ꝓ: xx.
pter pauorē mētis atq; torporē bene opari negligit: cū ſol
iuſtitie in iudicio velut in eſtate claruerit / mendicat vitā:
ſed nō accipit. qꝛ ꝓpter illā bona opari ꝯtēpſit. Ali⁹ deſpe
ctis carnis deſiderijs cūcta relinq̄re: ⁊ oīpotētꝭ dei ſe ſub:
dere ſeruitio ꝑtractat. ſeq; ipm̄ reſtringere ſub cōtinētie ⁊
caſtitatis freno deliberat. Sꝫ cuꝫ cecidiſſe alios etiā poſt
caſtitatē cōſpicit: hoc ipſum facere qđ deliberat ꝑtimeſcit
Fitq; vt retro ꝑ cogitationē redeat: q̄ ad anteriora reſpici
ens: iā mētis greſſib⁹ ad alta ibat De quo bn̄ ꝑ ſalomonē
dr̄. Qui obſuat vētū: nō ſeminat. ⁊ q̄ ꝯſiderat nubes: nūq̄ Eccl's.xj.
metet. Vēti q̄ppe noīe malign⁹ ſpūs q̄ mentē tētationib⁹
impellit. Nubis v̄o appellatione pctōr exꝓmit̄: q̄ tētatio
nis ipulſione cōmouet̄. Qui ꝙ attēdit ventū nō ſeminat. ⁊
q̄ cōſiderat nubes nūq̄ metit. Qꝛ is q̄ tētationes maligni
ſpūs metuēs ⁊ iniquoꝝ lapſus cōſpiciēs ſemetipm̄ deſpe
rat. neq; nūc exercet̄ in bono ſemine opis: neq; poſt reficit̄
de munere iuſte retributionis. Sūt v̄o nonnulli q̄ bona q̄:
dem q̄ nouerūt operātur: atq; hec operātes meliora deli:
berant. ſed retractātes meliora q̄ deliberāt īmutāt. et q̄dē
bona agūt q̄ ceperāt. ſed a meliorib⁹ q̄ deliberauerant ſuc:
cūbūt. Hi nimirū an̄ humana iudicia ſtare vident̄ in ope:
ſed an̄ oīpotētis dei oculos ceciderūt in deliberatiōe. Vn̄
fit plerūq; vt bonū opus eoꝝ min⁹ deo placeat. qꝛ cū pauo
re mentis in meliori gradu deliberationis incōſtanter po
nitur: hoc ipſa cogitatiōis incōſtantia accuſat. Sed quia
perfecti quiq; magna ſe diſcretionis ſubtilitate conſpici:
unt: ne ad deteriora vnq̄ vel in opere vel in cogitatiōe de:
labantur: q̄tum quotidie proficiant inceſſanter penſant.
Recte de his dicitur. Non reuertebantur cū incederent: Textus.
ſed vnūquodq; an̄ faciē ſuā gradiebat̄. Inter hec igit̄ ꝯſi:
derare libet nos ad iſta tractāda. q̄ ſum⁹. vnde venimus. ⁊
vſq; ad que ſacri eloquij myſteria ꝑſcrutāda ſubleuamur
Certe in antiquis parētibus nr̄is cultores idoloꝝ fuim⁹.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Sed ecce ꝑ ſpiritū grē ꝟba iā celeſtia rimamur. Vñ hoc
nobis? Sꝫ impleuit redēptoꝛ hūani gn̄is qđ ꝑ ꝓphetā di
Eſaie. v. xit. Et deſerta in vbertatē verſa: aduene comedent. Hec
quippe ꝓphetaꝝ dicta deſerta apud iudeos fuerūt. qꝛ ꝑ i
tellectū myſticū ea excolere inq̄rēdo noluerūt. Nobis aūt
in vbertatē verſa ſunt. qꝛ ⁊ iuxta hyſtoriā viſiōis dicta lar
giēte deo mēti nr̄e ſpiritaliter ſapiūt. ⁊ iam aduene come-
dimus: q̄ ciues legis mādu care noluerūt. Sint gratie vni
genito. ſit laus eterne ſapiētie. Qui viuit ⁊ regnat ⁊c̄.

Omelia quarta.

SImilitudo autē vultꝰ eoꝝ: facies hoīs
et facies leonis a dextris ipſoꝝ q̄ttuoꝛ
facies aūt bouis a ſiniſtꝛ ipoꝝ quattu-
oꝛ. ⁊ facies aquile deſup ipoꝝ quattuoꝛ: ⁊ faci-
es eoꝝ ⁊ pēne eoꝝ extēte deſup. Due penne ſin
guloꝝ iūgebanꝟ. ⁊ due tegebāt coꝛpa eoꝝ. Et
vnūquodq̄ eoꝝ corā facie ſua ambulabat.

PEr ſanctū ꝓphetie ſpiritū pēnata aīalia ſubtili
ter deſcribunꝟ: vt ꝑ hec euāgeliſtaꝝ ſignificari
ꝑſonas ipa nobis ſubtilitas diſcretiōis aperiat
nihilq̄ ſermo dei nr̄o intellectui dubietatꝭ relin
Textus. quat. Ecce eni dicitꝟ. Similitudo aūt vultꝰ eoꝝ facies ho
minis: ⁊ facies leonis a dextꝛ ipoꝝ quattuoꝛ. Facies aūt
bouis a ſiniſtris ipoꝝ quattuoꝛ. ⁊ facies aquile deſup ipo
rū quattuoꝛ. Qđ eni quattuoꝛ hec pēnata aīali a ſctōs q̄ttu
oꝛ euāgeliſtas deſignēt: ipa vniuſcuiuſq̄ libꝛi euangelici
exoꝛdia teſtanꝟ. Nā qꝛ ab hūana gn̄atiōe cepit: iure homi
nē mattheus. Qꝛ ꝑ clamorē in deſerto: recte deſignaꝟ per
leonē marcus. Qꝛ a ſacrificio exoꝛſus eſt: bene ꝑ vitulū lu
cas. Qꝛ ꝟo a diuinitate verbi cepit: digne ꝑ aquilā ſignifi
Johan. j. caꝟ ioannes: q̄ dicit. In p̄ncipio erat ꝟbū. ⁊ ꝟbū erat apđ
deū. ⁊ deus erat ꝟbū. Dū in ipa diuinitatis ſubſtātia intē
dit: quaſi moꝛe aq̄le oculos i ſolē fixit. Sꝫ qꝛ electi oēs mē
bꝛa ſunt redēptoꝛis nr̄i. ipe autē redēptoꝛ noſter caput eſt
oīm electoꝝ: ꝑ hoc ꝙ mēbꝛa eiꝰ figurata ſunt. nihil obſtat

ſi etiā in his oībꝰ ⁊ ipe ſigneꝟ. Ipe eni vnigenitꝰ dei filiꝰ
veraciter factꝰ eſt homo. ipe i ſacrificio nr̄e redēptiōis di
gnatus eſt moꝛi vt vitulus. ipe ꝑ virtutē ſue foꝛtitudinis
ſurrexit vt leo. Leo etiā aptis oculis doꝛmire ꝑhibeꝟ. qꝛ
in ipa moꝛte in q̄ ex hūanitate redēptoꝛ nr̄ doꝛmire potu-
it ex diuinitate ſua immoꝛtalis ꝑmanēdo vigilauit. Ipe
etiā poſt reſurrectionē ſuā aſcēdēs ad celos: in ſuꝑioꝛibus
eſt eleuatus vt aquila. Totū ergo ſimul nobis eſt. qꝛ ⁊ na-
ſcēdo hō. ⁊ moꝛiēdo vitulꝰ. ⁊ reſurgēdo leo. ⁊ ad celos aſcē
dēdo aquila factꝰ eſt. Sed qꝛ ꝑ hec aīalia euāgeliſtas q̄ttu
oꝛ: ⁊ ſub eoꝝ ſpecie ſimul ꝑfectos oēs iam ſuꝑius ſignifica
ri diximꝰ. reſtat vt quō vnuſquiſq̄ electoꝝ iſtis aīaliūꝫ vi
ſionibus exp̄maꝟ: oſtēdamus. Oīs etenim electus atq̄ in
via dei ꝑfectus: ⁊ homo. ⁊ vitulus. ⁊ leo ſimul ⁊ aquila eſt.
Homo eni rōnale eſt aīal. Vitulus aūt i ſacrificio mactari
ſolet. Leo ꝟo foꝛtꝭ eſt beſtia. Sicut ſcriptū eſt. Leo foꝛtiſ-
ſimꝰ beſtiarū: ad nullius pauebit occurſuꝫ. Aquila ad ſub
limia euolat: ⁊ irreuerberatis oculis ſolis radijs intēdit.
Oīs itaq̄ q̄ in rōne ꝑfectus eſt: hō eſt. Et q̄m ſemetipm̄ ab
huius mūdi voluptate moꝛtificat: vitulus eſt. Qꝛ ꝟo ipa
ſua ſpōtanea moꝛtificatiōe cōtra aduerſa oīa foꝛtitudinē
ſecuritatis habet. Vñ ſcriptū eſt. Iuſtus aūt q̄ſi leo confi Prouer.
dēs abſq̄ terroꝛe. leo eſt. Quia vero ſublimiter cōtēplatur xxviij.
ea q̄ celeſtia atq̄ terrena ſunt: aquila eſt. Igitur q̄m iuſtus
quiſq̄ ꝑ rationē hō. ꝑ ſacrificiū moꝛtificationis ſue vitu-
lus. ꝑ foꝛtitudinē ſecuritatis leo. ꝑ ꝯtēplationē vero effici
tur aquila: recte ꝑ hec ſancta aīalia ſignari vnuſquiſq̄ ꝑfe
ctus pōt. Qđ idcirco dicimus vt ea que de quattuoꝛ aīali
bus dicta ſunt: ꝑtinere quoq̄ etiā ad ꝑfectoꝝ ſingulos de-
monſtremus. Sꝫ magna nobis de eiſdē euāgeliſtis ⁊ ſctis
p̄dicatoꝛibꝰ q̄ſtio oꝛiꝟ: cur hō ⁊ leo a dextris ipoꝝ q̄ttuoꝛ
vitulus ꝟo a ſiniſtris ipoꝝ q̄ttuoꝛ eſſe ꝑhibeꝟ? Nec enim
ſine mira rōne eſt: cur duo illa a dextꝛ: ⁊ vnū hoc eēa ſini
ſtris dicitꝟ? Et rurſuꝫ q̄rendū: cur aq̄la nō a dextris vel ſi-
niſtris: ſed deſup ipoꝝ quattuoꝛ eſſe mēoꝛaꝟ? Duas itaq̄
nobis queſtiōes obiecimꝰ: quas opoꝛtet vt aperiēte dn̄o
diſſoluamꝰ. Hō igiꝟ ⁊ leo a dextris vitulus ꝟo a ſiniſtris

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

eſſe ꝓhibet. A dextris etenī ꝫ leta: a ſiniſtris ꝟo triſtia ha=
bemus. Vñ ⁊ ſiniſtrū nobis eſſe dicimꝰ: hoc qđ aduerſum
eſſe dubitamꝰ. Et ſicut ꝑfati ſumꝰ: ꝑ hoīeꝫ īcarnatio. ꝑ vi
tulū paſſio. ꝑ leonē vero auctoꝛis nr̄i reſurrectio deſignat.
De incarnatiōe autē vnigeniti filij qua redēpti ſumꝰ: oēs
electi letati ſunt. De moꝛte ꝟo illius ip̄i electoꝝ p̄mi ſancti
ap̄li cōtriſtati: q̄ iterū de eiꝰ reſurrectione gauiſi ſunt. Qꝛ
eius ⁊ natiuitas ⁊ reſurrectio letitiā diſcipulis ꝓbuit: q̄s
eius paſſio ꝯtriſtauit. hō ⁊ leo a dextris. vitulus ꝟo a ſini=
ſtris eiꝰ fuiſſe deſcribit. Ip̄i nāq̄ꝫ euāgeliſte ſcti de eiꝰ hu=
manitate gauiſi ſunt. de eiꝰ reſurrectiōe ꝯfirmati. q̄ de eiꝰ
paſſiōe fuerāt ꝯtriſtati. Homo ergo ⁊ leo eis a dextris eſt.
qꝛ redēptoꝛis nr̄i eos incarnatio viuificauit: reſurrectio
cōfirmauit. Sꝫ vitulus a ſiniſtris. qꝛ moꝛs illiꝰ eos ad mo
mentū tp̄is in īfidelitate ꝓſtrauit. Iure aūt locus aq̄le nō
iuxta: ſꝫ deſuꝑ eſſe deſcribit. qꝛ ſiue ꝑ hoc qđ eiꝰ aſcēſionē
ſignat: ſeu qꝛ verbū patris deū apud patrē eſſe denunciat
ſuꝑ euāgeliſtas ceteros virtute cōtēplatiōis excreuit. cuꝫ
quibꝰ et ſi ſimul de eiꝰ deitate loquit: hāc tn̄ oībus ſubtili
us contēplat. Sed ſi aq̄la cū tribꝰ alijs adiūcta: quattuoꝛ
aīalia eſſe memoꝛant: nimirum quō deſuꝑ ip̄oꝝ quattuoꝛ
eſſe deſcribit niſi qꝛ ioannes ꝑ hoc qđ in p̄ncipio verbum
vidit etiam ſuꝑ ſemetip̄m tranſijt. Nam niſi ⁊ ſe tranſiſſet
verbum in pꝛincipio non vidiſſet: Qui ergo ⁊ ſemetipſum
trāſgreſſus eſt / nō iā ſolūmō ſuꝑ tria: ſꝫ adiūcto ⁊ ſe ſuꝑ q̄t=
Textus. tuoꝛ fuit. Seq̄tur. Et facies eoꝝ ⁊ pēne eoꝝ extēte deſuꝑ.
Facies ⁊ pēne deſuꝑ deſcribunt. qꝛ oīs ītētio: oīſq̄ꝫ ꝯtēpla
tio ſctōꝝ ſuꝑ ſe tēdit: vt illud poſſit adipiſci qđ ī celeſtibꝰ
appetit. Siue enī bono opi: ſiue ꝟo īuigilet cōtēplationi:
tunc veraciter hoc qđ agit bonū eſt / qn̄ ei cōplacere concu
piſcit a quo eſt. Nā qui bona agere videt: et ꝑ hec non deo
ſed hoībus placere deſiderat: intētionis ſue faciē deoꝛſuꝫ
pꝛemit. Et q̄ idcirco in ſacro eloq̄o ea q̄ diuinitatꝭ ſunt cō=
templat. vt ꝑ hoc qđ intelligit occupari ad queſtiones poſ
ſit. qꝛ nō dulcedine q̄ſite beatitudinis ſatiari appetit ſꝫ do
ctus videri: iſte nimiꝝ intellectꝰ ſui pēnas deſuꝑ nō extē=
dit. Sed qm̄ ſenſus ſui vigilātiā in terreno appetitu occu=

pat: pēnas quas ſubleuare in altū: ⁊ quibus ſubleuari ipſe
potuit in imis deponit. Qua in re pēſandū eſt vt omne bo=
num qđ agit: per intētionē ſemꝑ ad celeſtia leuet. Qui enī
per bona q̄ facit terrenā gloꝛiā cōcupiſcit pēnas ſuas et fa
ciem ſuā deoꝛſum dep̄mit. Hinc enī ꝑ ꝓphetā de q̄buſdaꝫ Oſee. v.
dicit. Victimas in ꝓfundū deferebāt. Quid enī ſūt lachꝛi
me oꝛōnis: niſi victime oblatōis noſtre? Sicut ſcriptū eſt. Pſal. l.
Sacrificiū deo ſp̄us ꝯtribulatꝰ. Et ſunt nōnulli q̄ idcirco
ſe in p̄ce lamētis afficiūt: vt aut terrena cōmoda acq̄rant:
aut hoībus ſcti eſſe videant. Quid iſti: niſi victimas in ꝓ=
fundo deferūt? Qui ꝑ h̄ qđ in imo ſunt q̄ requirūt: oꝛōnis
ſue ſacrificiū deoꝛſum deponūt. Electi aūt quia ⁊ in bono
oꝑe oīpotenti deo placere appetūt: et ꝑ ꝯtēplationis gra=
tiam eternā iā beatitudinē deguſtare cōcupiſcūt: facies ⁊ Textus.
pēnas deſuꝑ extēdūt. Sequit. Due pēne ſinguloꝝ iunge=
bant: ⁊ due tegebant coꝛpa eoꝝ. Dictū fuerat Et facies et
pēne eoꝝ extente deſuꝑ. atq̄ꝫ mox ſubiūctū eſt h̄ qđ ꝓtuli=
mus. qꝛ due pēne ſinguloꝛū iungebant. Vbi apte ītelligit
qꝛ extēdebant deſuꝑ et iūgebant. due vero tegebāt coꝛpa
eoꝛū. Quid aūt pēne aīaliū: niſi ale noiant? Qua in re no= B
bis diligēti ꝑſcrutatiōe querēdū eſt: que ſint q̄ttuoꝛ pēne
ſanctoꝝ: ex q̄bꝰ due ſuꝑius extēſe iūgunt. due vero eoꝝ coꝛ
poꝛa ꝯtegunt. Si enī vigilāter aſpicimꝰ. q̄ttuoꝛ eſſe virtu=
tes inuenimꝰ. q̄ a terrenis actibꝰ om̄e pēnatū aīal leuant.
in futuris videlicet amoꝛ / et ſpes. de p̄teritis aūt timoꝛ / et
pn̄ia. Pēne ergo ſibimet iūcte ſuꝑius extēdunt: qꝛ ſancto Amoꝛ et
ruꝫ mētē amoꝛ ⁊ ſpes ad ſuꝑna eleuāt. Que apte quoq̄ꝫ cō= ſpes ſctōꝝ
iuncte noiant: qꝛ electi ꝓculdubio et amant celeſtia q̄ ſpe= mētem ele
rant: ⁊ ſperāt q̄ amāt. Due vero coꝛpa cōtegunt: qꝛ timoꝛ et uant ad ſu
penitētia ab oīpotētis dei oculis eoꝝ mala p̄terita abſcon perna.
dunt. Due itaq̄ꝫ vt dictū eſt pēne iūgunt ſurſum qn̄ amoꝛ ⁊
ſpes electoꝝ coꝛda ad ſuꝑioꝛa eleuāt: ad celeſtia ſuſpēdūt.
Due aūt pēne tegūt coꝛpa: qn̄ eoꝝ mala p̄terita a cōſpectu
eterni iudicis timoꝛ ⁊ pn̄ia abſcōdunt. In eo enī qđ ſe pec
caſſe meminerūt qꝛ ꝑtimeſcūt ⁊ deflēt: q̄d aliud q̄ꝫ coꝛpus
cooperiūt? Qui facta carnalia ꝑ ſuꝑducta bona oꝑa a di=
ſtricto examine abſcōdūt. Scriptū q̄ppe eſt. Beati quoꝛū Pſ. xxxj.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

remiſſe ſūt iniq̄tates: ⁊ quorū tecta ſunt peccata. Peccata
enī tegimꝰ: cū bona facta malis actibꝰ ſupponimꝰ. Omne
enī qđ operit̃: inferiꝰ ponit̃. et h̄ vnde operit̃: deſup ducit̃.
Quādo ergo abdicamꝰ mala q̄ fecimꝰ ⁊ eligimꝰ bona q̄ fa
ciamꝰ: q̄ſi tegimē ei rei ſupducimꝰ quā erubeſcimꝰ videre
Quālibet enī ſctī viri in hac adhuc vita ſunt: habent tñ qđ
ante dei oculos opire debeāt. Q2 oīno eſt īpoſſibile vt aut
in ope: aut in locutiōe: aut in cogitatiōe nunq̄ꝫ delinquāt.
Vñ et beatꝰ iob q̄ pfecta quidē hoībus dixerat. dei tñ vo-
cē audiēs: ſeq̄ꝫ ipaꝫ de ipſa ſua pfecta locutiōe rephendēs
Job.xxx- dicebat. Manū meā ponā ſup os meū In manu q̄ppe opa
ix. tio: ī ore locutio eſt. Manū ergo ſup os ponere eſt: pctā lo-
cutionis p virtutē boni opis tegere. Libet fratres chariſ-
ſimi ad huiꝰ rei teſtimoniū magiſtrū gētiū vocare: q̄liter
ſanctū illud aīal alis q̄ttuor imitat̃ aſpicere: ex q̄bꝰ duabꝰ
ad ſupiora euolat. duabꝰ vero pēnis corpus ꝯtegit. q2 pre
terita q̄ egerat: abſcōdit. Videamꝰ igit̃ quātus hūc amor
Phili.j. ad celeſtia eleuet. Mihi viuere xp̄s eſt: et mori lucrū. Co-
Phili.iij. gnoſcamus quāta ſpe ad ſupiora tollit̃. Nr̄a cōuerſatio in
celis eſt. vñ etiaꝫ ſaluatorē expectamꝰ ieſum xp̄m dñm no-
ſtruꝫ. Videamꝰ ſi et in tātis virtutibꝰ poſitꝰ adhuc timet.
j.Cor.ix. Caſtigo corpus meū et ſeruituti ſubijcio: ne forte cū alijs
predicauerī: ipſe reprobꝰ efficiar. Cognoſcamꝰ ſi hūc ma
j.Cor.xxv la feciſſe penitet. Ego minimꝰ apl̃orū ſum: q̄ non ſū dignꝰ
vocari apl̃us. q2 pſecutꝰ ſum eccl̃iam dei. In cuiꝰ verbis
quod aliud q̄ꝫ duricia nr̄e mētis accuſatur? Q2 ipe plāgit
quid ante baptiſma ꝯmiſerat. nos ꝟo ⁊ poſt baptiſma mul
ta cōmiſimꝰ: ⁊ tñ flere recuſamꝰ. Quattuor itaq̄ꝫ pēnis ſan
cta aīalia vtunt̃. q2 ⁊ p amorē ⁊ ſpē ad celeſtia euolāt: ⁊ per
timorē et penitētiā facta in ſe illicita deplorāt. Sed q2 di-
ctū eſt due pēne ſingulorū iūgebant̃: hoc fortaſſe itelligit̃
q̄ nō pennas ꝓprias eleuātes iungāt. ſed vniꝰ ad alterum
pēne ꝯiuncte ſūt: vt pēne videlicet eleuate viciſſim ſibi in
cōiunctione ꝯcordēt. Qua in re q̄ſtio orit̃. q2 ſi due pēne q̄
eleuant̃ amorē et ſpē. due ꝟo q̄ corpa cōtegūt: timorē ⁊ pe-
nitētiā deſignāt. cur due q̄ extēſe ſunt dicunt̃ eſſe ꝯiūcte: ⁊
due q̄ corpus ꝯtegūt nō dicūt̃? Sꝫ hac ī re facilis largiēte

dño ratio occurrit: q̄ ſanctoꝝ pēne ꝯiūcte ſūt amor et ſpes
due ꝟo pēne q̄ corpa ꝯtegūt: ſibimetipſis ad alterutrū cō-
iuncte nō ſūt: timor ⁊ pnīa. Dauid enī p lapſu carnis: timē
do ⁊ penitēdo affligit̃. Petrus caſuꝫ ꝑfidie fleuit amare.
Paulus ī ſe crudelitatē pterite perſecutiōis plāgit. Oēs
tñ vnā patriā appetūt. ad vnū auctorē oīm peruenire feſti
nāt. Due ḡ ſingulorꝝ pēne cōiuncte ſunt: ⁊ due nō ſunt. q2 p
amorē ⁊ ſpē vnū eſt qđ deſiderāt: ſꝫ per timorē ⁊ pnīam di
uerſum eſt qđ deplorāt. Sequit̃. Et vnū qđq̄ꝫ eorū corā fa Textus.
cie ſua ābulabat. Dictuꝫ ſuperiꝰ fuerat. vnūqđq̄ꝫ eoꝝ ante
faciē ſuā gradiebat̃: nūc aūt dicit̃. corā facie ſua ābulabat.
Ipſa itaq̄ꝫ repetita videt̃ eſſe ſnīa. Sed q2 corā in preſenti
dicimus: poſſumꝰ ſubtiliꝰ inquirendo diſcernere: q̄ aliud
ſit ante faciē ambulare: atq̄ꝫ aliud in pſenti. Ante faciē q̄p
pe ambulare eſt anteriora appetere. In pſenti ꝟo ambula
re eſt ſibimetipſi abſentē nō eē. Oīs etenī iuſtꝰ q̄ vitā ſuaꝫ
ſollicitꝰ aſpicit: ⁊ diligēter ꝯſiderat quātū quotidie in bo-
nis creſcat: aut fortaſſe q̄ꝫtuꝫ a bonis decreſcat. iſte q2 ſe aū
ſe ponit: corā ſe ambulat. Quippe q̄ vigilāter videt vtrum
ſurgat an defluat. Quiſq̄s ꝟo vite ſue cuſtodiā negligit. di
ſcutere q̄ āgit. q̄ loquit̃. que cogitat. aut deſpicit. aut neſcit
corā ſe iſte nō ambulat. q2 qualis ſit in ſuis moribus vel in
actibus ignorat. Nec ſibimetipi pñs eſt: q̄ ſemetipm quo
tidie exq̄rere atq̄ꝫ cognoſcere ſollicitus nō eſt. Ille aūt ꝟa-
citer ſe aū ſe ponit: ſibiq̄ꝫ in pſenti eſt / q̄ ſe in ſuis actibꝰ tā-
q̄ꝫ aliū attēdit. Nā ſunt multa pctā que cōmittimꝰ: ſꝫ idcir
co nobis grauia nō vident̃. q2 puato nos amore diligētes
clauſis nobis oculis in nr̄a deceptiōe blādimur. Unde fit
plerūq̄ꝫ vt ⁊ nr̄a grauia leuiter ⁊ pximoꝝ mala leuia gra-
uiter iudicemꝰ. Scriptū quippe eſt. Erūt homīes ſeipos ij.Thi.iij.
amātes. Et ſcimꝰ q2 vehemēt̃ claudit oculū cordis: amor
puatꝰ. Ex quo fit vt hoc qđ nos agimꝰ ⁊ graue eſſe nō exi-
ſtimamus: plerūq̄ꝫ agat̃ a pxīo ⁊ nimis nobis deteſtabile
eſſe videat̃. Sꝫ q̄re h̄ qđ in nobis vile eē videbat̃ graue eē
videt̃ in pximo: niſi q2 nec nos ſicut pximū / nec pximuꝫ
cōſpicimꝰ ſicut nos? Si enī nos ſicut pximū aſpicerēmꝰ
nr̄a rephēſibilia diſtricte viderēmꝰ. Et rurſū. Si pximū

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

aſpicerem⁹ vt nos: nunq̄ nobis ei⁹ actio appareret intole
rabilis. q̄ ſepe fortaſſe talia egim⁹: ⁊ nil nos primo intole
rabile feciſſe putam⁹. Hoc male diuiſum mētis nr̄e iudi=
ciū corrigere p legis pceptū moyſes ſtuduit cū dixit. vt iu
Leui. xix. ſtus deberet eē modi⁹: equuſq; ſextari⁹. Hinc ſalomō ait.
Prouer. xx. Pondus ⁊ pondus. mēſura ⁊ mēſura: vtrūq; abhomīabi
le eſt apud deū. Scimus q2 in negociatoꝝ duplici ponde=
re aliud maius: aliud min⁹ eſt. Nā aliud pōdus hn̄t ad qd
pēſant ſibi. ⁊ aliud pondus ad qd pēſant primo. Ad dādū
pondera leuiora: ad accipiēdū vero grauia pparāt. Ois
itaq; homo q̄ aliter pēſat ea q̄ ſunt primi: ⁊ aliter ea q̄ ſua
ſunt. pondus ⁊ pondus hʒ. Utrūq; ergo abhominabile eſt
apud deū. q2 ſi ſic primū vt ſe diligeret: hūc ī bonis ſicut
ſe amaret. Et ſi ſic ſe ſicut primū aſpiceret ſe ī malis ſicut
primū iudicaret. Debemus ergo noſmetipos ſollicite ſic
alios videre. noſq; ipos vt dcm̄ ē añ nos ponere: vt pēnata
aīalia inceſſanter imitātes neſciam⁹ qd agim⁹: corā facie
nr̄a ſemp ambulem⁹. Peruerſi aūt ſicut pauloante iā di=
xim⁹: corā facie ſua nō ambulāt. q2 ea q̄ agūt nunq; cōſide=
rāt. ad interitū tēdūt. in prauis actibus exultāt. De qbus
Prouer. ij. ſcriptū eſt. q̄ letanṫ cū malefecerint: ⁊ exultāt ī rebus peſſi
mis. Sepe ꝟo iuſt⁹ q̄ eos pſpicit defleṫ: ſʒ ipi freneticoꝝ
more plāgunṫ ⁊ ridēt. Alij indigētib⁹ de reb⁹ pprijs mul
ta largiunṫ. ſʒ cū occaſiōis tp̄s inuenerit indigētes oppri
mūt: eoſq; qbus valuerit rapinis deuaſtāt. Ponūt añ ocu
los cogitatiōis ſue bona q̄ faciūt: ⁊ nō ponūt peſſima q̄ cō=
mittūt. Hi videlicet corā facie ſua nō ambulant. q2 ſi ſibi=
metipis pn̄tes eſſent: cūcta ſubtiliter q̄ agūt viderēt: qua=
liter bona opa malis actib⁹ pdāt agnoſcerēt. Sicut ſcptū
Aggei. j. eſt. Et q̄ mercedes cōgregauit miſit eas in ſacculū ptuſū.
De ptuſo quippe ſacculo aliūde exit: qd aliūde mittiṫ. q2 ī
diſcrete mētes mercedē q̄ ex bono ope acqriṫ nō aſpiciūt
quō ex malo ope pdaṫ. Ali⁹ caſtitatē corpis ſuat. ſeq; vigi
lāter circūſpicit: ne qd foris repheſibiliter admittat. ſuis
cōtētus eſt aliena nō diripit: ſʒ tñ in corde odiū fortaſſe ꝓ
j. Johā. iij primū ſeruat. Et cū ſcriptū ſit. Qui odit fratrē ſuū hoīci=
da eſt. Cōſiderat q; ſit mūd⁹ foris ī ope: ⁊ nō ppēdit q; ſit

crudelis in mēte. Quid iſte niſi ſibimetipi abſens eſt: q̄ in
cordis ſui tenebras ābulat ⁊ igrat. Ali⁹ iā aliena non diri
pit. iā corp⁹ ab imūdicia cuſtodit. iā mēte pura primū di
ligit. ⁊ maloꝝ pteritoꝝ cōſci⁹ lamēt̄ſ ſe in pctīb⁹ afficit. Sʒ
finita pce letaṫ: de qb⁹ in h̄ mūdo gaudeat reqrit: ⁊ tpali=
bus gaudijs negligēte aīm dimittit. nec curat ne in eo la=
chrimaꝝ mēſurā īmoderata gaudia trāſeāt. Fitq; vt bonū
mīme ridēdo pdat: qd plāgēdo lucratus eſt. Hic itaq; co=
rā facie ſua nō ambulat: q2 dāna q̄ patiṫ: cōſpicere recuſat
Scriptū quippe eſt. Cor ſapiētū vbi triſticia eſt ⁊ cor ſtul Eccl's. vij
toꝝ vbi leticia. In cūctis ergo que agim⁹: diligēter noſ=
metipſos cōſpicere interi⁹ exteriuſq; debem⁹: vt pennata
aīalia ſequētes nobiſmetipſis preſentes ſimus: ⁊ corā fa=
cie noſtra ſemp ambulem⁹. habētes adiutorē vnicū patrſ
ieſum xp̄m dn̄m noſtrū. Qui cū eo viuit et regnat in vnita
te ſp̄s ſcti de⁹. per oīa ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Omelia quinta.

**Ubi erat ipet⁹ ſpūs: illuc gradiebantur
nec reuertebanṫ cū ābularēt. Et ſilitu=
do aīaliū ⁊ aſpect⁹ eoꝝ quaſi carbonū
ignis ardētiū. ⁊ q̄ſi aſpect⁹ lāpadarū. Hec erat
viſio diſcurrēs in medio aīaliū ſplēdor ignis et
de igne fulgur egrediēs. Et aīalia ibāt ⁊ reuer=
tebātur in ſilitudinē fulguris choruſcantis.**

Oz mira eſt pfunditas eloquioꝝ dei. libet huic
intēdere: libet eius intima gr̄a duce penetrare.
Hanc quotiēs intelligēdo diſcutim⁹: qd aliud
q̄ ſiluarū opacitatē ingredimur: vt in ei⁹ refri=
gerio ab hui⁹ ſeculi eſtib⁹ abſcōdamur. Ibi viridiſſimas
ſniaꝝ herbas legēdo carpim⁹: tractādo ruminam⁹. In ea
locutione q̄ ad vos fratres kmi nudiuſterti⁹ facta eſt: qua=
liter oſtēſa aīalia vel redēptorē noſtrū: vel q̄tuor ei⁹ euā=
geliſtas atq; pfectos oēs ſignificent dictū eſt. Quoꝝ vide
licet aīaliū adhuc ſubtili⁹ ꝟtus exprimiṫ: vt ad eoꝝ imita
tionē nos quoq; infirmi ⁊ deſpicabiles inq̄tū dn̄o largiē=

UNiVERSiDAD DE SALAMANCA GREDOS.USAL.ES

Textus. A teposſumꝰ:extēdamur. Ecce enī dr̄. Ubi erat īpetꝰ ſpūs:
illuc gradiebant̄. In electis ⁊ reprobis diuerſi ſūt īpetus
In electis videlꝫ īpetus ſpūs: in reprobis īpetus carnis.
Impetꝰ q̄ppe carnis ad odiū. ad elationē. ad īmundiciā.
ad rapinā. ad exteriorē gloriā. ad crudelitatē. ad ꝑfidiaꝫ.
ad deſperationē. ad irā. ad iurgia. ad voluptates aīm īpel
lit. Impetꝰ v̄o ſpūs ad charitatē. ad humilitatē. ad ꝯtinē-
tiā. ad largitatē miſericordie. ad interiorē ꝓfectū. ad pie-
tatis opera. ad eternoꝝ fidē. ad ſpem ſequentis gaudij. ad
patientiā. ad pacē. ad cōſiderationē vite īmortalis. ad la-
chrimas mentē ꝑtrahit. Un̄ neceſſe eſt vt magna ſemper
cura cōſiderare debeamꝰ in om̄e q̄d agimꝰ. quis nos īpe-
tus ducat: vtrū nr̄a cogitatio ꝑ īpetū carnis: an ꝑ īpetꝰ ſpi
ritꝰ īpellat̄? Amare eteni terrena tp̄alia eternis ꝓponere.
exteriora bona nō ad vſum neceſſariū hr̄e: ſed ad volupta
tē cōcupiſcere. vltionē de īimico q̄rere. de emuli caſu gau
dere: īpetus carnis eſt. At cōtra. amare celeſtia. ꝯtemnere
trāſitoria. nō ad fructū voluptatis trāſitorie: ſed ad vſum
neceſſitatis q̄rere. de inimici morte tribulari: īpetꝰ ſpūs ē
Et q2 ꝑfecti quiq3 in iſtis ſe ſemꝑ v̄tutibus exercēt: recte
Textus. nūc de ſctīs aīalibꝰ dr̄. Ubi erat īpetꝰ ſpūs: illuc gradie-
bātur. ſed ſciendū nobis eſt: ꝙ plerūq3 īpetꝰ carnis ſe ſub
velamine ſpiritalis īpetꝰ palliat: ⁊ q̄d carnaliter facit: mē
titur ſibi ipa cogitatio: q2 h̄ ſpiritaliter faciat. Nā ſepe q̄s
iracūdie ſtimulis v̄tus: ꝯtra delinquētes zelo vlciſcende
iuſtitie pluſq3 neceſſe eſt inflāmat̄. ⁊ iuſtitie limitē in vltio
nē trāſiens. agit crudeliter q̄d ſe agere iuſte ſuſpicat̄. Im-
petꝰ igit̄ carnis huic ſub ſpecie ſpūs velatꝰ eſt: qn̄ h̄ q̄d iu-
ſte agi credit̄ ſub diſcretiōis moderamīe nō tenet̄. Et ſepe
aliꝰ nimie māſuetudini ſtudēs: ſubiectoꝝ vitia aſpicit. at-
q3 hec per feruorē zeli corrigere recuſat: q̄ in eis crudelit̄
nō corrigēdo multiplicat. Fitq3 vt eius leuitas ⁊ ſibi ſit ⁊
ſubiectis īimica: q̄ torporē mētis ſue patientiā deputat: ꝑ
carnis ſpm̄ ab īpetu ſpūs elōgat. Prima ergo in nos cogi
tatio inq̄ſitionē noſtri cordis debet excutere: ne ad q̄dā q̄
agimꝰ per aptū carnis īpetū ducamur. ne prauis cogitati
onibus animꝰ ſeductꝰ mala eſſe cognoſcat: et tamē faciat.

Scd̄a v̄o nos cura debet vigilātes reddere: ne ſe impetus
carnis quaſi īpetus ſpūs latēter ſubijciat: et culpas quas
agimus nobis virtutes fingāt. Sciendum vero eſt: q2 gra
uiores culpe ſunt que ſuꝑducta ſpecie virtutes imitantur
quia ille in aperto cognite animum in cōfuſionem deijci-
unt: atq3 ad penitentiā trahunt. iſte vero non ſolū in peni-
tentiam nō humiliāt: ſed etiā mentē operantis eleuant dū
v̄tutes putātur. Hoc aūt q̄d de ſctīs aīalibꝰ dictū ſuperiꝰ
fuerat vt altiꝰ ꝯfirmet̄: iterū replicat̄. Nō reuertebant̄ cū Textus.
ambularēt. Quia electi quiq3 ſic ad bona tendūt: vt ad ma B
la ꝑpetrāda nō redeāt. Qui enī ꝑſeuerauerit vſq3 in finem Mat. j. et
hic ſaluꝰ erit. Et ſicut ꝑ ſalomonē dr̄. Iuſtoꝝ ſemita quaſi iiij.
lux ſplēdens ꝓcedit: ⁊ creſcit vſq3 ad ꝑfectū diē. In eoꝝ nā
q3 animū bonū deſideriū atq3 intellectꝰ lucis intime iā ps
diei eſt. ſꝫ q2 vſq3 ad finē vite in virtute ꝓficiūt ad ꝑfectum
diē tunc veniūt: qn̄ ad regna celeſtia ꝑducti in ea luce quā
deſiderāt: iā minꝰ aliq̄d nō habebūt. Sequit̄. Et ſilr̄itudo Textus.
aīaliū ⁊ aſpectꝰ eoꝝ q̄ſi carbonū ignis ardētiū: ⁊ q̄ſi aſpe-
ctus lāpadaꝝ. Aſpectꝰ aīaliū carbonibꝰ ignis ardētibꝰ at C
q3 lāpadibꝰ cōparat̄. Quiſquis enī carbonē tāgit: incēdit̄.
q2 qui ſctō viro adheret ex eiꝰ aſſiduitate viſiōis. vſu locu
tionis. exēplo oꝑis accipit: vt accēdat̄ in amorē veritatis
pctōꝝ ſuoꝝ tenebras fugat. ī deſiderio lucis exardeſcit. vt
iam ꝑ verū amorē ardeat: q̄ prius in iniq̄tate tm̄ mortuꝰ q̄
tū frigidus iacebat. Lāpades v̄o lucē ſuā longiꝰ ſpargūt.
⁊ cū in alio ſint: in alio reſplēdēt. Qui enī ſpū ꝓphetie. ver
bo doctrine. miraculoꝝ pollet gr̄a: huiꝰ opinio lōge lateq3
vt lāpas lucet: ⁊ quiq3 bona eiꝰ audiūt. q2 ꝑ hec ad amorē
celeſtiū ſurgūt. in eo ꝙ ſe ꝑ bona oꝑa exhibent: q̄ſi ex lāpa-
dis lumine reſplēdēt. Q2 ergo ſcti viri quoſdā iuxta ſe po-
ſitos quaſi tāgēdo ad amorē patrie celeſtis accendūt: car
bones ſūt. Q2 vero q̄buſdā lōge poſitis lucent eoꝝ itinera
ne in pctī ſui tenebras corruāt: lāpades ſiūt. Hoc vero in-
ter carbones ⁊ lāpades diſtat: ꝙ carbones ardent q̄dē: ſed
eiꝰ loci in q̄ iacuerint tenebras nō expellūt. Lāpades aūt
q2 magno flāmaꝝ lūine reſplēdēt: diffuſas circunq3 tene-
bras effugāt. Qua ex re notādū eſt: q2 ſūt pleriq3 ſctōꝝ ita

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſimplices ⁊ occulti: ſeſeq3 in locis minoꝛib⁹ ſub magno ſi-
lẽtio contegẽtes vt vix eorum vita ab alijs poſſit agnoſci.
Quid itaq3 iſti niſi carbones ſunt? Qui ⁊ ſi ꝑ feruoꝛẽ ſpũs
ardoꝛẽ habẽt: tñ exẽpli flãmã nõ habẽt. Nec i alienis coꝛ-
dib⁹ tenebras pctõꝝ vincunt: q2 vitã ſuã oĩnoſciri refugi-
unt. Sibimetipſis q̄dẽ accẽſi ſunt: ſ3 alijs in exẽplo lumis
nõ ſunt. Hi aũt q̄ ⁊ exẽpla virtutũ ꝑrogãt, et lumen boni
opis ꝑ vitã ⁊ vbũ errãtib⁹ demõſtrãt: iure lãpades appel
lant. q2 ⁊ ꝑ ardoꝛẽ deſiderij: ⁊ ꝑ flãmã verbi a pctõꝝ coꝛdi-
bus erroꝛis tenebras repellũt. Qui igit in occulto bene vi
uit: ſ3 alieno ꝓfectui minime ꝓficit: carbo ẽ. Qui vo i imi-
tatiõe ſctitatis poſit⁹ lumen ex ſe rectitudinis multis de-
mõſtrat lãpas eſt. q2 ⁊ ſibi ardet ⁊ alijs lucet. Sequit. Et
Textus. hec erat viſio diſcurrẽs in medio aĩaliũ. ſplẽdoꝛ ignis: et
de igne fulgur egrediẽs. Splẽdoꝛ ignis et de igne fulgur
egrediẽs in medio aĩaliũ diſcurrẽs videt. q2 niſi ab igne
veritatis pẽnata illa aĩalia caloꝛẽ ſuſciperẽt: ipſa in carbo
nũ atq3 lãpadaꝝ ſilitudinẽ nõ arderẽt. Ignis eni noĩe ſan
ctus ſpũs ſignificari ſolet. De quo in euangelio dñs dicit
Luce. xij. Ignẽ veni mittere in terrã. Et q̄d volo niſi vt accẽdatur?
Cũ eni carnalis mẽs ſpm ſctm̃ accipit ſpiritali amoꝛe ſuc-
cẽſa malũ plãgit q̄d fecit. Et terra ardet qñ accuſante ſe cõ
ſciẽtia coꝛ pctõris vrit: atq3 in doloꝛe penitẽtie crematur.
Deut. iiij. Hinc rurſũ ſcriptũ eſt. De⁹ tu⁹ ignis cõſumẽs eſt. Q2 eni
mẽtẽ quã repleuerit: eã a pctõꝝ rubigine mũdam reddit.
creatoꝛ noſter ⁊ ignis dr ⁊ cõſumens. Sctũs ergo ſpũs in
medio aĩaliũ ſplẽdoꝛ ignis: ⁊ de igne fulgur egrediẽs di-
ſcurrere dr. q2 vniuerſam eccleſiã replẽs in electoꝝ coꝛdi-
bus ex ſeipſo flãmas amoꝛis ꝓijcit. vt coꝛuſci moꝛe ꝑ ter-
roꝛẽ feriat ⁊ ad amoꝛẽ ſuũ coꝛda toꝛpẽtia accẽdat. Sed q2
ſpũs ſctũs de⁹ ante ſecula patri eſt ⁊ filio coetern⁹: queren
dũ nobis eſt cur diſcurrere dicat? Omnis eteni qui diſcur
rit accedit ad locum in quo non fuit: et eum deſerit in quo
fuit. Qua igitur ratione diſcurrere ſpiritũ dicam⁹: dũ cun
cta intra ipm ſint: ⁊ loc⁹ nuſq3 ſit vbi non ſit. Sicut ſcriptũ
Sapie. j. eſt. Spirit⁹ dñi repleuit oꝛbẽ terrarũ. Et tñ cũ laus ſapiẽ-
Sapie. vij tie deſcriberet: adiunctũ eſt. Eſt eni in illa ſpũs itellectus

ſpũs vnic⁹. multiplex. ſubtilis. mobilis. Et paulopoſt. hu-
manus. ſtabilis. In quib⁹ rurſum verbis magna nobis q̄-
ſtio oꝛit. cur iſte ſpũs qui iplet oĩa: ſimul mobilis et ſtabi-
lis dicat? Sed ſi ad vſum cõſuetudinis hũane recurrim⁹:
ſenſum citi⁹ loquẽtis inuenim⁹. Nõ quippe q̄ in ea regio-
ne in q̄ eſt vbiq3 diſcurrit: ꝓculdubio vbiq3 obuiã venit. et
repẽte vbi nõ creditur inuenit. Oĩpotẽtis ḡ ſpũs vt vbiq3
preſentia ſignaret: ſimul ⁊ mobilis ⁊ ſtabilis dr. Stabilis
q2 per naturã oĩa cõtinet. Mobilis aũt dr. q2 vbiq3 etiam
neſciẽtib⁹ occurrit. Tenẽs ḡ oĩa ſtabilis: ꝓ̄ſentez ſe oĩbus
exhibẽs mobilis appellat. Splẽdoꝛ ergo ignis et de igne
fulgur egrediẽs iter pẽnata aĩalia diſcurrit. q2 ſpũs ſctũs
ſimul ſingulis atq3 oĩbus ꝓ̄ſto ſit. ⁊ incẽdit quos ↄtigerit:
et illuminat quos incẽdit. vt poſt frigus priſtinũ accẽſi ar
deant: ⁊ per ignẽ amoꝛis quẽ acceperint flãmas exẽploꝝũ
reddãt. Fulgur q̄ppe de h igne egrediẽs toꝛpẽtes mentes
percutit. eaſq3 ꝑcutiẽdo excitat ⁊ inflãmat. vt poſt amoꝛez
illi⁹ ardẽtes pariter et lucẽtes currũt. Vñ alias ſcriptũ eſt.
Thꝛon⁹ ei⁹ flãma ignis: rote ei⁹ ignis accẽſus. Hi eni3 q̄ Danie. vij
aĩarũ cuſtodes ſũt: ⁊ paſcẽdi greges onera ſuſceperũt: mu-
tare loca mĩme ꝑmittunt. S3 q2 vno i loco poſiti: diuinita
tis in ſe ꝓ̄ſentiã poꝛtãt ⁊ ardẽt: thꝛon⁹ dei flãma ignis dr.
Hi aũt q̄ amoꝛe dñi in ꝓ̄dicatione diſcurrũt: rote ei⁹ ignis
ardẽtes ſũt. q2 cũ ex ei⁹ deſiderio ꝑ varia diſcurrũt vñ ipſi
ardẽt: alios accẽdũt. Põt tñ diſcurſus atq3 mobilitas ſpi
ritus req̄ſitione alteri⁹ cõſideratiõis itelligi. In ſanctoꝝ
quippe coꝛdib⁹ iuxta quaſdã virtutes ſemꝑ permanet. iu-
xta q̄ſdã vero receſſurus venit: ⁊ vẽturus recedit. In fide
eteni ſpe atq3 charitate: ⁊ in bonis alijs ſine quibus ad ce-
leſtẽ patriã nõ põt venire. ſicut ẽ humilitas. caſtitas. iuſti-
cia atq3 miſericoꝛdia: ꝑfectoꝝ coꝛda nõ deſerit. In ꝓphe-
tie vo virtute. doctrine. facundia. miraculoꝝ exhibitione
electis ſuis aliqñ adeſt: aliqñ ſe ſubtrahit. Adeſt vt eleuen
tur. ⁊ ſemetip̄3 ſubtrahit: vt humilient. Adeſt vt eos oſtẽſa
virtute gloꝛificet: recedit vt ſemetipſos ſubtracta ei⁹ vir-
tute cognoſcãt. Adeſt vt oſtẽdat q̄d ꝑ ſemetipſum ſint. rece
dit vt patefaciat q̄ vl q̄les remaneãt ſine ipſo. In his itaq3

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

virtutibꝰ ſine qbꝰ ad vitā mīme ꝑuenit: ſctūs ſpūs in ele-
ctorū ſuoꝝ cordibꝰ ꝑmanet. Jn his ꝟo per q̄s ſctītatis vir
tus oſtendit / aliquādo miſericorditer p̄ſto eſt: ⁊ aliquādo
miſericorditer recedit. Diſcurrēs ergo ⁊ mobilis ſpūs di-
cit. qꝛ in ſignis atqꝫ virtutibꝰ iuxta vniuſcuiuſqꝫ votū cō-
tinue nō habet. Bn̄ autē inter ſctā aīalia diſcurrere ꝓhibe
tur. Diſcurſus q̄ppe ad celeritatē ꝑtinet. Jnt ꝑfectos autē
diſcurrit ſpūs. qꝛ ⁊ ſi ab eoꝝ corde ad momentū receſſerit:
Textus. E citiꝰ redit. Sequit. Et aīalia ibāt ⁊ reuertebant in ſil'itu-
dinē fulguris corruſcātis. Cū ſuperiꝰ dictū ſit: nō reuerte
bant cū ambularēt. qua rōne nūc dicit: aīalia ibāt ⁊ reuer-
tebant: Ualde ſibi hec vident eſſe cōtraria. qꝛ ibant et nō
reuertebant: ⁊ ibāt et reuertebant. Sꝫ q̄liter itelligēdū ſit
citiꝰ agnoſcimꝰ: ſi duas vitas / actiuā ſcꝫ et ꝯtēplatiuā ſol-
licite diſcernamꝰ. Jn vna eni fixi ꝑmanere poſſumꝰ. in al-
tera aūt intēta mēte manere nullo mō valemꝰ. Cū eni tor-
porē nr̄m relinquimꝰ noſqꝫ ipſos ad bone opatiōis ſtudiū
excitamus: quo alibi niſi ad actiuā imus / a q̄ reuerti poſt
nos nullo mō debemꝰ. Qꝛ qui poſt illā ad torporē negligē
tie: ad prauitatꝫ neq̄tias q̄s reliq̄rat redit / eē ſine dubio ce
leſte aīal neſcit. Cū ꝟo ab actiua vita ad ꝯtēplatiuā ſurgi-
mus: qꝛ diu mēs ſtare in contēplatiōe nō valet. ſꝫ oē qđ de
eternitate ꝑ ſpeculū ⁊ ī enigmate ꝯſpicit: quaſi furti hoc et
ꝑ trāſitū videt. ip̄a ſua īfirmitate ab īmēſitate tāte celſitu-
dinis animꝰ repulſus: in ſemetip̄o relabit. Et neceſſe ē vt
ad actiuā redeat: ſeqꝫ ip̄m ꝯtinue ī vſu bone opatiōis exer
ceat. vt cū mēs ſurgere ad ꝯtēplāda celeſtia n̄ valet: queqꝫ
poteſt bona agere nō recuſet. Sicqꝫ fit vt ipſis ſuis bonis
actibus ad ſuperiora rurſus in contēplationem ſurgat: et
amoris paſtū de pabulo ꝯtēplate veritatis accipiat. Jn q̄
qꝛ diu ſe tenere ipſa corruptiōis infirmitas nō pōt: ad bo-
na rurſus opa rediēs ſuauitatis dei memoria paſcit. ⁊ fo-
ris pijs actibꝰ: intꝰ ꝟo ſctis deſiderijs nutrit. Hinc eteni
de ꝑfectis viris poſt ꝯtēplationē ſuam redeūtibꝰ dr̄. Me-
pſ̄. cxliiij. moriā ſuauitatis tue eructabūt. Dulcedinē quippe ſuaui
tatis intime. qꝛ vtcūqꝫ poſſūt (velut quodā ex coruſco) pre
guſtādo tāgere: eiꝰ memoriā ſtudēt recolēdo ſemꝑ ⁊ loquē

do eructare. Unde ⁊ apte nos pſalmiſta admonet: dicens.
Lux orta eſt iuſto: ⁊ rectis corde leticia. Letamini iuſti ī pſ̄. lxxxvj.
dn̄o: ⁊ ꝯfitemini memorie ſctītatis eiꝰ. Qui rurſus ait. Q̄ꝫ Pſ̄. xxx.
magna multitudo dulcedis tue dn̄e. Que videlicet q̄ꝫ ma-
gna eſſet nullo mō agnoſceret: niſi hāc aliq̄tenꝰ cōtēplādo
guſtaſſet. Hinc iterū dicit. Ego dixi in extaſi mea: ꝓiectꝰ Pſ̄. xxx.
ſum a vultu oculoꝝ tuoꝝ. Niſi eni in mentis exceſſu ſuble-
uatꝰ dulcedinē ſuauitatis eterne cognouiſſet: ī hoc adhuc
mūdo retētꝰ nō diſcerneret q̄ꝫ lōge ꝓiectꝰ iaceret. Oſtenſa
ergo aīalia vadūt ⁊ nō reuertunt: atqꝫ vadūt ⁊ redeunt. qꝛ
ſcti viri ⁊ ab actiua vita quā apprehēderunt ad iniq̄tates
nō corruūt. ⁊ a ꝯtēplatiua quā tenere iugiter nō p̄nt: ī acti
ua relabunt. Sicut eni dictū eſt ipſo infirmitatis ſue pon-
dere deuicti: ad ſemetipſos repulſi redeūt. vt eūtes diſcāt
q̄d deſiderēt: ⁊ reuertētes vbi iaceāt ſciāt. Euntes intelli
gāt vbi nōdū ſint: reuertētes q̄d ſint. Sꝫ q̄liter hec ſctā aīa
lia redeāt: demōſtrat cū ſubdit. Jn ſil'itudinē fulguris co Textus.
ruſcātis. Bn̄ aūt reuertētia aīalia corruſcāti fulguri cōpa
rant. qꝛ ſcti viri cū ad ſupna ꝯtēplāda euolāt: cū primitias
ſui ſpūs in celeſtis p̄rie amore ligāt. Sed grauati humane
ꝯuerſatiōis pōdere ad ſemetipſos redeūt: bona celeſtia q̄
ſaltē ꝑ ſpeculū ꝯtēplari potuerūt fratribꝰ denūciāt. eoꝝqꝫ
aīos in amorē intime claritatis accēdūt. quā nec videre ſi
cut eſt: nec loq̄ p̄ualēt ſic viderūt. Loq̄ntes aūt verbis ſu-
is: corda audiētiū feriūt ⁊ incēdūt. Quaſi ergo fulgur co-
ruſcās redeūt: qꝛ cū celeſtia loquūtur: ꝑ eos ſupnū lumē in
termicat. ⁊ ad amorē celeſtis patrie mētes audiētiū inflā-
mat. More itaqꝫ choruſcātis fulguris cū loquendo ꝑcuti
unt: ignē ſpiritalis deſiderij ſpargunt. Alio q̄qꝫ modo ſctā
aīalia vadūt ⁊ redeūt. Uadūt eni cū ad inſinuādā celeſtis
doni gratiā in p̄dicationē mittunt: atqꝫ vt ad fidē trahant
mira corā infidelibꝰ faciūt. Sꝫ redeūt qꝛ hec omipotētis
dn̄i virtuti tribuētes: ſibimetipſis q̄ fecerint nō aſcribūt.
Cū eni ſtupēda faciūt fulgura ſunt: qꝛ corda intuētiū ꝯcu-
tiūt: terrēt / illumināt / ⁊ accēdūt. Un̄ ſcriptū eſt. Jn lumīe Abachuc.
iacula tua ibūt: in ſplēdore fulguris armoꝝ tuoꝝ. Jacula iij.
dn̄i ſunt ꝟba ſctōꝝ: q̄ corda peccātiū feriūt. Sꝫ iſta iacula

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

habēt arma. Scitiſ fratres qꝛ pliatores viri iacula mittūt
armis vero muniunt. Dū ergo verbis addūt miracula: q̄ſi
armis ſe muniūt: ne ipſi feriant. In lumīe iacula tua ibūt
qꝛ in aperto exeūt verba dei. Sꝫ qꝛ comitari debēt ſenten
tias doctoꝝ facta miraculoꝝ: recte ſubiūgit. In ſplēdore
fulguris armoꝝ tuoꝝ. Quia dū addūt eis arma miraculo
rū: mētes pſequētiū fulgurāt: vt eos pſequi nō preſumāt.
Hec itaqꝫ aīalia vadūt ⁊ reuertunt in ſimilitudinē fulgu-
ris choruſcātis: qꝛ poſtq̄ꝫ mira ſctī inter hoīes faciūt: poſt
q̄ꝫ corda audiētiū ſparſo lumine incēdūt. ad quādā aucto
ri ſuo gloriā redeūt: vt illi laudē reddāt ꝑ quē ſe poſſe talia
ſciunt. Sic petrꝰ cū ſanato hoīe q̄ claudus ex vtero matriſ
fuerat ſignū fecit qđ oēs q̄ cognoſcerent valde mirabant:
Act.iij. dixit. Quid miramini ī hoc: aut nos q̄d intuemini q̄ſi nr̄a
virtute aut pietate fecerimꝰ hunc ambulare? Deꝰ abrahā
deꝰ iſaac ⁊ deꝰ iacob deus patrū noſtroꝝ glorificauit filiū
ſuū ieſum. Et paulopoſt. In fide noīs eius hunc quē vide
tis ⁊ noſtis cōfirmauit nomen eiꝰ. Signū quippe faciens
intuētiū oculos miraculi lumine pſtrinxit. ſed humilitatē
cuſtodiēs ⁊ laudē auctori reddēs: quaſi vnde venerat re-
diit: qꝛ lux fulguris vnde fuerat oſtendit. Sācta itaqꝫ aīa-
lia cū ad ſigna operāda veniūt: ⁊ cū ad reddendā auctori
ſuo gloriā intus apud ſemetipſos redeunt fulgura ſunt. qꝛ
et oſtēdendo miracula: ⁊ exēpla humilitatis prebēdo mē-
tes intuētiū feriūt ⁊ incēdūt. In omne aūt qđ faciūt idcir
co ſemꝑ ad laudē creatoris redeūt: vt ī ea virtute quā acci
piūt vera ſtabilitate pſiſtāt. Nā ſi q̄d ſibi tribuerēt: in hoc
qđ acceperāt ſtare non poſſent. Vñ bñ etiā ꝑ ſalomonē dr̄.
Eccl's.j. Ad locū de quo exeūt flumīa reuertunt: vt iterū fluāt. Si-
ue enī in virtutibꝰ ſeu ī doctrina q̄d aliud ſūt ſancti viri q̄ꝫ
☞ flumīa: q̄ terrā cordis carnaliū aridā rigāt? Sꝫ ſiue ī opa-
tione quā faciūt: ſeu ī doctrine verbis citius ſiccarent: ni-
ſi ꝑ intētionē cordis ſemꝑ ſollicite ad locū de quo exeūt re
dirent. Si enī introrſus ad cor nō redeāt: ac ſeſe in amore
cōditoris deſiderioꝝ vinculis nō aſtrīgāt. ⁊ manus ab eo
qđ agebat deficit. ⁊ lingua ab eo qđ loquebat areſcit: ſꝫ in-
tus ſemꝑ ꝑ amorē redeūt. ⁊ hoc qđ in publico opantes atqꝫ

loquētes fundūt ī ſecreto ſuo de fōte amoriſ hauriūt. Amā
do enī diſcūt qđ docēdo ꝓferūt. Ad locū ergo de q̄ exeunt
flumina reuertunt vt iterū fluāt. qꝛ aquā ſapiētie inde ſem
per hauriūt vñ orit: ne cū currerit exſiccet. Per oīe ergo
qđ agimꝰ: ad fontē veri luminis ſollicita mēte redeamus
Reddamꝰ creatori nr̄o gratias de bonis q̄ accepimꝰ: eiqꝫ
cū Eſaia ꝓpheta ſupplicit dicamꝰ. Oīa opa nr̄a operatꝰ Eſa. xxvj.
es nobis. Bona enī nr̄a eius ſunt opa. cuiꝰ viſceribus non
ſuffecit vt nos erigeret: niſi ⁊ ſemetipm ꝑ nobis īclinaret
Si enī coeternꝰ patri deꝰ añ ſcl'a nō fieret hō in tpe: qñ hō
tpalis ſaperet eterna? Deſcēſio ḡ veritatiſ aſcēſio facta eſt
hūanitatiſ nr̄e. Demꝰ ei gloriā. demꝰ laudē: q̄ viuit cū pr̄e
in vnitate ſpūſſancti deꝰ. ꝑ oīa ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Omelia ſexta.

CUmqꝫ aſpicerē aīalia appuit rota vna
ſuꝑ terrā iuxta aīalia: hñs quattuor fa-
cies. Et aſpectus rotarū et opus earuꝫ
quaſi viſio maris: et vna ſimilitudo ipaꝝ quat-
tuor et aſpectꝰ eaꝝ et opa quaſi ſit rota ī medio
rote. Per quattuor ptes eaꝝ eūtes ibāt ⁊ nō re
uertebant cum ambularēt. Statura quoqꝫ erat
rotis et altitudo ⁊ horribilis aſpectus.

TEnebroſa aqua ī nubibꝰ aeriſ: qꝛ obſcura eſt ſciē
tia ī ꝓphetis. Sꝫ ſalomonis voce atteſtāte didi
cimus. Gloria regū celare verbū: ⁊ gloria dei ē puer. xxv.
inueſtigare ſermonē. qꝛ ⁊ honor eſt hoīm eoꝝ ſe-
creta abſcōdere: ⁊ gloria dei eſt: myſteria ſmonis eiꝰ ape-
rire. Ipa aūt ꝑ ſe veritas diſcipulis dicit. Que dico vobiſ Matth. x.
in tenebris dicite in lumīe. i. apte exponite q̄ in allegoria-
rū obſcuritatibus auditis. Magne xͦ vtilitatiſ eſt ipa ob-
ſcuritas eloquioꝝ dei. qꝛ exercet ſenſum vt fatigatiōe di-
latet: ⁊ exercitatꝰ capiat qđ cape nō pōt ocioſus. Habꝫ q̄ꝫ
adhuc aliud maiꝰ. qꝛ ſcripture ſacre intelligētia ſi in cūctiſ
eſſet apta vileſceret. In q̄buſdā lociſ obſcurioribꝰ tāto ma

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſoꝛe dulcedine inuenta reficit: q̄ʒto maioꝛe laboꝛe fatigat
animū queſita. Ecce enī ſancti ezechielis nūc voce dicit
Textus. Cūq; aſpicerē aīalia appuit rota vna ſup terrā. Quid aūt
E rota: niſi ſacrā ſcripturā ſignat: q̄ ex omni pte ad auditoꝝ
mētes voluit: ⁊ nullo erroꝛis angulo a p̄dicatiōis ſue via
retinet? Ex omni aūt pte voluit. q̄r iter aduerſa ⁊ ꝓſpera:
et recte ⁊ hūiliter īcedit. Circulus quippe p̄ceptoꝝ illius
mō ſurſum: mō deoꝛſum eſt. q̄r q̄ ꝑfectioꝛibꝰ ſpiritaliter di
cunt: infirmis iuxta lrāʒ ꝯgruūt. Et ipa q̄ puuli iuxta lrāʒ
intelligūt docti viri ꝑ ſpiritalē intelligētiā in altū ducūt.
Geñ. xxvij Quis nāq; puuloꝝ in facto eſau ⁊ iacob: ꝙ alter ad vena-
tū mittit vt bn̄dicat: alter vo ꝑ ſuppoſitionē mr̄is a p̄re bn̄
dicit: niſi iuxta ſacre electiōis hyſtoriā paſcit? In q̄ vide-
licet hyſtoria ſi ad itellectū paulo ſubtiliꝰ aſtringat: videt
q̄r iacob p̄mogeniti bn̄dictionē nō ꝑ fraudē ſurripuit: ſʒ vt
ſibi debitā accepit: quā ꝯcedēte fratre data lētis mercede
emerat. At vo ſi q̄s altiꝰ ſentiēs: vtroꝛūq; facta velit ꝑ alle
goꝛie archana diſcutere: ꝑtinꝰ ab hyſtoꝛia miniſteriū ſur
git. Quid ē enī q̄d iſaac de maioꝛi filij ſui venatione veſci
cōcupiſcit vl' deſiderat. niſi ꝙ omnipotēs deꝰ iudaici po-
puli bona opatiōe paſci deſiderabat? Sʒ illo tardāte: mi-
noꝛē rebecca ſuppoſuit. q̄r dū iudaicꝰ populus bona opa
foꝛis querit: gentilē ppl'm mater gratia inſtruxit: vt omni
potenti patri cibū boni opis offerret: bn̄dictionēq; maio-
ris fratris acciperet. Qui eoſdē cibos ex domeſticis aīali
bus p̄buit. q̄r gētilis ppl's placere deo de exterioꝛibꝰ ſacri
Pſ. lv. ficijs nō q̄rens: ꝑ vocē ꝓphetie dicit. In me ſunt deꝰ vota
tua: q̄ reddā laudationes tibi? Quid eſt q̄d idē iacob ma-
nus ac bꝛachia ⁊ collū hedinis pellibꝰ texit: niſi ꝙ hedus
ꝓ pctō offerri ꝯſueuit? Et gētilis ppl's carnis quidē in ſe
pctā mactauit: ſed coopertū ſe pctis carnalibꝰ cōfiteri nō
erubuit. Quid eſt q̄d veſtimentis fratris maioꝛis induit:
niſi ꝙ ſacre ſcripture p̄ceptis q̄ maioꝛi populo data fue-
rant in bona opatione veſtitꝰ eſt: ⁊ eis minoꝛ in domo vtit
q̄ maioꝛ foꝛas exiens itus reliq̄t? Q̄r illa gētilis ppl's p̄ce
pta tenet in mēte q̄ iudaicus ppl's hr̄e nō potuit dū ſolā in
eis lrām attēdit. Et q̄d eſt q̄d iſaac eūdē filiū neſcit quem

bn̄dixit: niſi h̄ q̄d de gentili populo dn̄s ꝑ pſalmiſtā dixit.
Populꝰ quē nō cognoui ſuiuit mihi: ob auditū aurꝫ obe- Pſ. xvij.
diuit mihi. Quid eſt q̄d p̄ntem nō videt/ ⁊ tn̄ q̄ ei in futuro
veniebāt videt: niſi ꝙ omp̄s deꝰ cū ꝑ ꝓphetas ſuos p̄dica
ret gētilitati grām p̄rogandā: eā ⁊ in p̄nti ꝑ grāʒ nō videt.
q̄r tūc in erroꝛe dereliq̄t. ⁊ tn̄ q̄r hāc qn̄q; collecturꝰ erat: ꝑ
bn̄dictiōis grām p̄uidit. Vn̄ ⁊ idē iacob gētilis ppl'i figu
rā tenet: eiq; in bn̄dictiōe dr̄. Ecce odoꝛ filij mei ſic odoꝛ Ge. xxvij.
agri pleni: cui bn̄dixit dn̄s deꝰ. Sicut enī in euāgelio veri
tas dic: Ager eſt hic mūdꝰ. Et q̄r gētilis populꝰ ad fidē ꝑ Lu. xvij.
ductus ꝑ electos ſuos in vniuerſo mūdo vtutibꝰ redolet: Mat. xiij.
odoꝛ filij odoꝛ eſt agri pleni. Aliter nāq; olet flos vue. quia
magna eſt vtus ⁊ opinio p̄dicatoꝝ q̄ inebꝛiant mētes au
dientiū. Aliter flos oliue. q̄r ſuaue eſt opus miſcoꝛdie. q̄r
moꝛe olei refouet ⁊ lucet. Aliter flos roſe. q̄r mira ē fragrā-
tia/ q̄ rutilat et redolet ex cruoꝛe martyrū. Aliter flos lilij.
q̄r cādida vita carnis eſt de īcoꝛruptiōe vginitatꝫ. Aliter
flos viole. q̄r magna eſt vtus humiliū/ q̄ ex deſiderio loca
vltima tenētes ſe ꝑ hūilitatē a tra in altū nō ſubleuāt: ⁊ ce-
leſtis regni purpurā in mēte ſeruant. Aliter redolet ſpica:
cū ad maturitatē ꝑducit. q̄r bonoꝝ operū ꝑfectio ad ſatie-
tatē eoꝝ q̄ iuſtitiā eſuriūt p̄parat. Q̄r & gentilis populꝰ in
electis ſuis vbiq; ꝑ mūdū ſparſus eſt. et ex eis vtutibꝰ q̄s
agit: oēs q̄ intelligūt odoꝛe bone opinionis replet. dicat
recte. Ecce odoꝛ filij mei ſic odoꝛ agri pleni. Sed q̄r eaſdē Ge. xxvij.
vtutes ex ſemetipo nō habʒ: adiūgat. cui bn̄dixit dn̄s deꝰ
Et q̄m electoꝝ ppl's ꝑ quoſdā etiā in cōtēplationē ſurgit.
ꝑ quoſdā vo in actiue vite ſolūmodo opa pingueſcit. recte
illic addit. Det tibi dn̄s de roꝛe celi: ⁊ de pinguedine terre Ge. ibidē.
Ros enī deſup ⁊ ſubtiliter cadit. Et totiēs de roꝛe celi ac-
cipimꝰ: quotiēs ꝑ infuſionē cōtēplationis intime de ſup-
nis aliq̄d tenuiter videmꝰ. Cū vo bona opa etiā ꝑ coꝛpus
agimꝰ: de terre piguedine ditamur. Quid eſt aūt q̄d eſau
tarde ad patrē redit: niſi ꝙ iudaicꝰ populꝰ ad placādum
dn̄m ſero reuertit? Cui ⁊ h̄ in bn̄dictione dr̄. Tēpuſq; erit Eſaie. x.
cū ſoluat iugū de collo tuo. Q̄r a ſuitute pctī iudaicꝰ po-
pulꝰ in fine liberabit. ſicut ſcriptū eſt. Donec plenitudo gē

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Iohã.ij. tiũ introiret: ⁊ ſic oĩs iſrl̃ ſaluꝰ fieret. Quẽ nõ puulorũ ipſa
euangelica hyſtoria in miraculi opatione reficiat. ꝙ ydri-
as vacuas dñs aqua iplere ꝑcepit: eandẽꝗ aquã ꝓtinꝰ in
vinũ vertit. Sed cũ hec vigilãtiores ingenio audiũt: et ſa
cram hyſtoriã credẽdo venerant̃ / q̃d iteriꝰ innuat reqrũt.
Qui eni mutare aquã in vinũ potuit: etiaꝫ vacuas ydrias
valuit vino ſtati replere. Sed iplere ydrias aqua iubet. qꝛ
priꝰ ꝑ ſacre lectiõis hyſtoriã corda nr̃a replenda ſunt. Et
aquã nobis in vinũ verti: qñ ipſa hyſtoria ꝑ allegorie my
ſteriũ in ſpiritalẽ nobis ĩtelligẽtiã cõmutat̃. Rota ergo q̃ſi ꝑ
terrã trahit̃. qꝛ puulis hũili ſmone ꝯcordat: et tñ magnis
ſpiritalia ĩfundẽs: q̃ſi circulũ in altũ leuat. Et inde ſurſuꝫ
erigit̃: vñ terrã tangere pauloante videbat̃. Qꝛ ṽo vndiꝗ
edificat: q̃ſi ꝑ circulũ rota currit. Vñ ⁊ ĩ lege ſcriptum eſt.
Exo.xxv. Facies ⁊ cãdelabrũ ductile de auro mundiſſimo. Haſtile
eiꝰ ⁊ calamos: ⁊ ſcyphos ⁊ ſperulas ac lilia ex ipſo ꝓcedẽ-
tia. Quis in cãdelabro niſi redẽptor hũani gñis deſignat̃
q̃ in natura hũanitatis ĩfulſit lumẽ diuinitatꝭ: vt mũdi cã-
delabrũ fieret. quatinꝰ in eiꝰ lumine oĩs pctõr in q̃bꝰ iace-
ret tenebris videret? Qui ꝓ eo ꝙ naturaꝫ nr̃am ſine culpa
ſuſcepit: cãdelabrũ tabernaculi ex auro puriſſimo fieri iu
bet̃. Ductile autẽ feriẽdo ꝓducit̃. qꝛ ⁊ redẽptor noſter q̃ ex
cõceptione ⁊ natiuitate ꝑfectꝰ deus ⁊ hõ extitit: paſſionũ
dolores ꝑtulit. ⁊ ſic ad reſurrectiõis gloriã ꝑuenit. Ex au-
ro ergo mũdiſſimo ductile cãdelabrũ fuit. qꝛ ⁊ pctm̃ nõ ha
buit: et tñ eiꝰ corpus ꝑ paſſionis ꝯtumelias ad ĩmortalita
tẽ ꝓfecit. Nã iuxta virtutes aĩe q̃bꝰ ꝑcuſſionibꝰ potuiſſet
ꝓficere: oĩno nõ habuit. In mẽbris aũt ſuis q̃ nos ſumus
quotidie ꝑcuſſionibꝰ ꝓficit. quia dũ nos tũdimur ⁊ effici-
mur vt eiꝰ corpus eſſe mereamur: ipſe ꝓficit. De eiꝰ autẽ
Col.ij. corpe ſcriptũ eſt. Ex quo totũ corpus ꝑ nexus et cõiũctio-
nes ſubminiſtratũ et cõſtructũ: creſcit in augmentum dei.
Corpꝰ q̃ppe illiꝰ nos oẽs ſumꝰ. Per nexus ṽo ⁊ ꝯiũctiões
corpꝰ ligat̃. qꝛ dũ capiti pectꝰ. dũ pectori brachia. dũ bra
chijs manꝰ. digiti manibꝰ ſunt ꝯiũcti. ac mẽbra cetera mẽ
bris inherẽt: corpus oẽ ꝑficit̃. Sicut ſcti apl̃i qꝛ redẽptori
nr̃o ꝓpinqui ſteterũt: q̃ſi pectꝰ capiti ĩheſit. Quos qꝛ mar

tyres ſũc ſecuti: quaſi ꝯiũcta brachia pectori fuerũt. Qui-
bus dũ paſtores ⁊ doctores ſubiũcti ſũt ꝑ bona opa: manꝰ
brachijs ĩheſerũt. Hoc ṽo omẽ corpus redẽptoris noſtri
quotidie ꝑ nexũ ⁊ ꝯiũctionẽ ſubminiſtratũ in celo. qꝛ cum
ad eũ illuc electe aĩe ducũtur: ei ſua mẽbra colligãtur. De
quo bñ dr̃. Subminiſtratũ ⁊ cõſtructũ creſcit in augmẽtũ
dei. qꝛ deꝰ omp̃s redẽptor noſter q̃ in ſe quo ꝓficiat nõ hꝫ:
adhuc ꝑ mẽbra ſua quotidie augmẽtũ habet. Vñ rurſum
ſcriptũ eſt. Donec occurramꝰ oẽs in virũ ꝑfectũ in mẽſurã Ephe.iiij
etatis plenitudinis xp̃i. ¶ Haſtile ṽo eiuſdem cãdelabri
ipſa eccleſia dꝫ ĩtelligi / q̃ corpus eiꝰ eſt. qꝛ inter tot aduer-
ſa libera ſtat. Calami aũt q̃ de haſtili ꝓcedũt: p̃dicatores
ſũt q̃ dulcẽ ſonũ in mũdo ediderũt: videlicet cãticũ nouũ.
Scyphi aũt vino repleri ſolẽt. Quid ergo mẽtes auditorũ ni
ſi ſcyphi ſũt: q̃ ſctis p̃dicãtibꝰ vino ſciẽtie replent̃? Speru
la aũt q̃d eſt aliud: niſi volũtas p̃dicatiõis? Spera aũt ex
omĩ pte voluit̃. Et p̃dicatio q̃ nec aduerſitate retieri põt:
nec ꝓſperitatibꝰ eleuat̃ ſpera eſt. Et iter aduerſa fortis: ⁊
inter ꝓſpera humilis. nec timoris hꝫ angulũ: nec elatiõis
In curſu ergo ſuo figi nõ valet. qꝛ ꝑ cũcta ſe volubilit̃ tra-
hit. Vt autẽ hoc q̃d exẽpli cauſa ꝓtulimꝰ exequamur: bñ
poſt calamos ſcyphos ⁊ ſperulas / in cãdelabro lilia deſcri
bũtur. qꝛ poſt eã quã diximꝰ p̃dicatiõis gr̃am atꝗ volubi
litatẽ illa virẽs patria ſequit̃: q̃ aĩabus ſãctis id eſt floribꝰ
vernat eternis. Sperule ergo ad laborẽ ꝑtinẽt: lilia ad re-
tributionẽ. Itaꝗ ſicut apud moyſen ſperula doctrina p̃di
cationis accipit̃: ita hic ꝑ rotã ipſa ſacra ſcriptura ſignat̃.
Propheta igit̃ dũ ſctã aĩalia videret: adiũxit. Cũꝗ aſpi- Textus.
cerẽ aĩalia: apparuit rota vna ſup terrã. Qua in re q̃rendũ
eſt cũ inferiꝰ rote deſcribunt̃: cur vna rota p̃us apparuiſſe
dicit̃: niſi qꝛ antiquo populo vetꝰ ſolũmodo teſtamẽtũ da
tũ eſt: q̃d ad erudiẽdã mentẽ illiꝰ quaſi rota volueret̃? Bñ
autẽ rota eadẽ ſup terrã appuiſſe dr̃. Peccanti eni hoĩ di- Geñ.iij.
ctũ eſt. Terra es: ⁊ in terrã ibis. Rota ergo ſup terrã appuit.
qꝛ deꝰ omp̃s legẽ ſup corda peccãtium dedit. Sed qꝛ hec
pennata aĩalia ſanctos (vt ante diximꝰ) euãgeliſtas deſi
gnant quõ prius aĩalia: et poſtmodũ rota vna aſpicit̃: dũ

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ante teſtamentũ vetus fuerit: ⁊ poſtmodũ ſancti euange-
liſte ſecuti ſint? Sed intelligere in his poſſum⁹ ꝙ illi ꝓus
a ꝓpheta viſi ſunt: qui merito trãſcẽdunt. Nã ꝗtũ ſanctũ
euangeliũ teſtamentũ vetus ꝑcellit: tãto et predicatores
ei⁹ in deſcriptione ꝓphetica ꝑferri debuerũt. Quis ſit
adhuc aliud qđ in hac deſcriptione ↄſiderari debeat. Qꝛ
ꝓphetie ſpũs ſic ĩtra ſemetipm̃ anteriora ⁊ poſteriora ſi-
mul colligit: vt hec ſimul ꝓphete lingua ꝓferre nõ poſſit.
Sed ampla q̃ videt de ꝑteritis ſermonib⁹ emanat. et nũc
vltima poſt prima: nũc vero prima poſt vltima loquitur.
Unde ezechiel ꝓpheta ſub figura ſancte vniuerſalis eccl'e
et euãgeliſtaꝝ gl'aꝫ ꝑ quattuor aĩaliũ ſil'itudinẽ videt ⁊ tñ
repẽte illa ſubiũgit q̃ anteriorib⁹ tꝑib⁹ geſta ſunt. Ut patẽ
ter indicet ſil' ſe vidiſſe: qđ carnis lingua nõ ſufficeret ſil'
dicere. Qꝛ ꝟo ꝑ quattuor aĩalia etiã ꝑfectos oẽs ſignifica
ri dixim⁹: ↄſiderãdũ quoqꝫ ẽ quoſdã ſctõꝝ ⁊ añ legẽ fuiſſe
qui naturali lege diſtricte viuerẽt: ⁊ oĩpotẽti dño placerẽt
Poſt aĩalia ğ rota deſcribiꝫ. qꝛ electoꝝ mlti apud oĩpotẽ-
tẽ dñm ꝑfecti ⁊ añ legẽ fuerũt. Sin vero aĩalia ſolos vt di-
xim⁹ euãgeliſtas debem⁹ accipe: eſt adhuc aliđ qđ ↄſide-
rare debeam⁹. Uidebat eni in ſpũ ꝓpheta qꝛ hec ipa ꝟba
que obſcuritatib⁹ obuoluta ꝓferebat nõ iudaico ppl'o: ſed
gẽtib⁹ pãderẽtur. Nobis igiꝫ loquẽs: prius aĩalia ⁊ poſt
rotã deſcribere debuit. qꝛ nos ad fidẽ dño largiẽte veniẽ-
tes: nõ ꝑ legẽ euãgeliũ: ſed ꝑ ſctm̃ euãgeliũ legẽ didicim⁹.
Textus. Ubi ꝟo vel q̃lis rota apparuerit: adiũgit cũ dicit. Juxta
aĩalia hñs quattuor facies. Ubi adhuc ſubdiꝫ. Et aſpect⁹
rotaꝝ ⁊ opus eaꝝ quaſi viſio maris. ⁊ vna ſil'itudo ipaꝛuꝫ
quattuor. Et aſpectus earũ ⁊ opa: quaſi ſi ſit rota ĩ medio
B rote. Quid eſt ħ qđ cũ vna rota diceretꝫ: paulopoſt adiũgiꝫ
quaſi ſi ſit rota ĩ medio rote: niſi ꝙ in teſtamẽti veterꝭ lr̃a
teſtamẽtũ nouũ latuit ꝑ allegoriã? Uñ ⁊ rota eadẽ que iuꝫ
aĩalia apparuit: quattuor facies hr̃e deſcribiꝫ. qꝛ ſcriptu-
ra ſacra ꝑ vtraqꝫ teſtamẽta in q̃ttuor ꝑtib⁹ eſt diſticta. Ue
tus eteni teſtamẽtũ in lege ⁊ ꝓphetis. Nouũ vero in euan
gelijs atqꝫ apl'oꝝ actib⁹ ⁊ dictis. Scim⁹ aũt qꝛ vbi faciẽ
intẽdim⁹: ibi qđ neceſſe eſt videm⁹. Rota ergo q̃ttuor ha-

bet facies. qꝛ prius reſecãda mala in populis vidit ꝑ legẽ
poſtmodũ vidit ꝑ ꝓphetas. Subtilius vero per euange-
liũ. ad extremum aũt ꝑ apl'os ea que in culpis hoĩm reſe-
carenꝫ aſpexit. Põt quoqꝫ intelligi ꝙ quattuor facies ro-
ta habeat ꝓpter ħ ꝙ ſcriptura ſacra ꝑ gratiã predicatiõis
extẽſa in quattuor mũdi ꝑtes ĩnotuit. Uñ ⁊ bñ rota eadeꝫ
vna prius iuxta aĩalia apparuiſſe: ⁊ poſtmodũ quattuor
facies habuiſſe deſcribiꝫ. qꝛ niſi lex euãgelio cõcordaret
in quattuor mũdi ꝑtib⁹ nõ innoteſceret. Sequiꝫ. Et aſpe- Textus.
ctus rotaꝝ ⁊ opus eaꝝ quaſi viſio maris. Recte ſacra elo-
quia viſioni maris ſil'ia narranꝫ. qꝛ in eis magna ſunt vo-
lumĩa ſniaꝝ. cumuli ſenſuũ. Nec immerito mari ſil'is ſcriptu
ra ſacra diciꝫ. qꝛ firmanꝫ in ea ſnĩe locutiõis ſacramẽto ba
ptiſmatis. Uel certe cõſiderãdũ eſt. qꝛ manib⁹ in mare na
uigam⁹: cũ ad ↄ̃ſideratas t̃ras tẽdim⁹. Nobis aũt q̃d eſt
in deſiderio: niſi illa terra de qua ſcriptũ eſt Portio mea Pš. cxlj.
in terra viuẽtiũ? Ligno aũt vt dixi euehiꝫ qui mare trãſit
Et ſcim⁹ qꝛ ſacra ſcriptura lignũ crucis ꝑ legẽ nobis ꝓnũ
ciat cũ dicit. Maledictus oĩs q̃ pẽdet in ligno. Qđ de re- Deu. xxj.
dẽptore nr̃o Paulus atteſtaꝫ dicẽs. Fact⁹ pro nobis ma- Gal'. iij.
ledictũ. Per ꝓphetas quoqꝫ lignũ anunciaꝫ cuꝫ dr̃. Dñs Pš. xcv.
regnabit a ligno. Et rurſum. Mittam⁹ lignũ in pane eius Hiere. xj.
Per euãgeliũ ꝟo lignũ crucis apte oñdiꝫ. vbi ipa dñi paſ
ſio q̃ ꝓphetata eſt declaraꝫ. Per apl'm aũt hec eadẽ crux
etiã in ꝟbis ⁊ oꝑib⁹ teneꝫ: cũ Paulus dicit. Mihi mũd⁹ Gal'. vj.
crucifixus eſt: ⁊ ego mũdo. Et rurſus. Mihi aũt abſit gl'ia Ibidem.
ri: niſi ĩ cruce dñi nr̃i ieſu xp̄i. Nobis ğ q̃ ad eternã p̃riam
tẽdim⁹: ſcp̄tura ſacra ꝑ q̃ttuor ſuas facies mare eſt: q̃ crucẽ
annuciat. qꝛ nos ad terrã viuẽtiũ ligno portat. Niſi auteꝫ
mari ſcripturã ſacrã ſil'em cerneret: ꝓpheta mĩme dixiſſꝫ.
Repleta eſt terra ſciẽtia dñi ſicut aque maris opiẽtis. Se Eſaie. xj.
quiꝫ. Et vna ſil'itudo ipaꝝ q̃ttuor. Et aſpect⁹ eaꝝ ⁊ opa: q̃ Textus.
ſi ſi ſit rota in medio rote. Una ſil'itudo ipaꝝ eſt q̃ttuor. qꝛ C
qđ ꝑdicat lex: ħ etiã ꝓphete. qđ denũciãt ꝓphete: ħ exhi
bet euãgeliũ. qđ exhibuit euãgeliũ: hoc ꝑdicauerũt apo-
ſtoli ꝑ mundum. Una ergo eſt ſil'itudo ipſarum quattuor.
quia diuina eloquia ⁊ ſi tẽporibus diſtincta: ſunt tameꝫ

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Textus. ſenſibꝰ vnita. Et aſpectꝰ eaꝝ et opa q̄ſi ſi ſit rota in medio
rote. Rota intra rotā eſt teſtamētū nouū (ſicut diximꝰ) in
tra teſtamētū vetꝰ: qꝛ qđ deſignauit teſtamentū vetꝰ: hoc
teſtamētū nouū exhibuit. Ut enī pauca de multis loquar
Geñ. ij. q̄d eſt qđ adā dormiēte eua ꝓducit̄ niſi ꝙ moriēte xp̄o ec-
Geñ. xxij. cleſia format̄. Quid eſt ꝙ iſaac ad imolādū ducit̄ et ligna
portat / are ſupponit̄ ⁊ viuit: niſi qđ redēptor noſter ad paſ
ſionē ductꝰ: lignū ſibi crucis ipſe portauit? Et ſic in ſacri
ficio ꝓ nobis ex humanitate eſt mortuꝰ: vt tn̄ immortalis
Joſue. xx. maneret ex diuinitate. Quid eſt qđ homicida poſt mortē
ſūmi pōtificis abſolutꝰ ad terram ꝓpriā redijt: niſi ꝙ hu-
manū genꝰ qđ peccādo ſibimetip̄i mortē intulit: poſt mor
tē veri ſacerdotis videlicet redēptoris noſtri pctōꝝ ſuoꝝ
Exo. xxv. vinculis ſoluit̄: ⁊ in paradiſi poſſeſſiōe reparat̄? Quid eſt
qđ in tabernaculo ꝓpiciatoriū fieri iubet̄: ſuꝑ qđ duo che
rubin vnū a ſūmitate vna: ⁊ alterū a ſūmitate alia ex auro
mūdiſſimo ponunt̄ expādentes alas ⁊ operiētes oraculū
Jbidem. Quid eſt qđ ſe mutuo reſpiciūt verſis vultibꝰ in ꝓpiciato
riū: niſi ꝙ vtraq̄ʒ teſtamēta ita ſibi in mediatorē dei ⁊ ho-
minū ꝯcordāt: vt qđ vnū deſignat: hoc alterum exhibeat?
Quid enī ꝑ ꝓpiciatoriū: niſi ipſe redēptor humani gene-
Ro. iij. ris deſignat̄? De quo ꝑ paulū dr̄. Quē ꝓpoſuit deꝰ ꝓpicia
tionē ꝑ fidē in ſanguine ipſiꝰ. Quid vero ꝑ duo cherubin
que plenitudo ſciētie dicunt̄: niſi vtraq̄ʒ teſtamenta ſigna
ta ſūt? Ex q̄bꝰ vnū a ſummitate vna ꝓpiciatorij: aliud ve
ro a ſummitate altera ſtat. qꝛ qđ teſtamētū vetꝰ de incarna
tiōe nr̄i redēptoris cepit ꝓphetādo ꝓmittere: h̄ teſtamen
tū nouū ꝑfecte narrat expletū. Duo autē cherubin ex au-
ro mūdiſſimo fcti ſunt: qꝛ vtraq̄ʒ teſtamēta pura ac ſimpli-
ci veritate deſcribunt̄. Expādunt vero alas ⁊ oraculū ope
riunt: qꝛ nos q̄ oīpotētis dei oraculū ſumꝰ: a culpis imminē
tibꝰ ſcripture ſacre edificatione ꝓtegimur. Cuiꝰ dū ſn̄ias
ſollicite aſpicimꝰ: ab errore ignorantie eius alis velamur.
Duo ergo cherubin in ſe mutuo reſpiciūt verſis vultibꝰ in
ꝓpiciatoriū: qꝛ vtraq̄ʒ teſtamēta in nullo a ſe diſcrepāt. Et
q̄ſi ad ſemetipſa viciſſim facies tenēt: qꝛ qđ vnū ꝓmittit:
hoc aliud exhibet / dum inter ſe poſitum mediatorē dei et

hoīm videāt. Facies q̄ppe a ſemetip̄is cherubin auerterēt
ſi qđ vnū teſtamētū ꝓmitteret: aliud negaret. Sʒ dum cō- Jbidem.
corditer de mediatore dei ⁊ hoīm loquunt̄: vt viciſſim ſe
reſpiciāt in ꝓpiciatoriū intēdunt. Rota ergo in medio ro
te eſt: qꝛ ineſt teſtamēto veteri teſtamētū nouū. Et ſicut ſe
pe iā diximꝰ qđ teſtamētū vetꝰ ꝓmiſit: hoc nouū exhibuit
⁊ qđ illud occulte annūciat: hoc iſtud exhibitū aperte cla-
mat. Prophetia ergo teſtamēti noui: teſtamētū vetꝰ eſt: ⁊
expoſitio teſtamēti veterꝭ: teſtamētū nouū. Sequit̄. Per Textus.
quattuor ꝑtes eaꝝ ibāt ⁊ nō reuertebant̄. Quo alibi diuia
eloq̄a: niſi ad corda hoīm vadunt? Sʒ ꝑ q̄ttuor ꝑtes eūtes
ibāt: qꝛ ſcriptura ſacra ꝑ legē ad corda hoīm vadit: ſignā-
do myſterium. Per ꝓphetas vadit paulo apertiꝰ ꝓphetā
do dn̄m. Per euāgeliū vadit: exhibēdo quem ꝓphetauit.
Per apl̄os vadit: p̄dicādo eū quē pater i noſtra redēptio
ne exhibuit. Habēt ergo rote facies ⁊ vias: qꝛ oſtēdunt ſa
cra eloq̄a noticiā p̄ceptoꝝ cum exhibitiōe operū. Et ꝑ q̄t
tuor ꝑtes vadunt: qꝛ diſtictis (vt p̄diximꝰ) tp̄ibꝰ loquunt̄
vel certe qꝛ in cunctis mundi regionibꝰ incarnatum dn̄m
predicāt. de q̄bꝰ apte mox ſubdit̄. Et nō reuertebant̄ cum Textus.
ambularēt. Hec ſuperiꝰ de aīabꝰ dicta ſunt: ſed nō eadem
intelligi de rotis q̄ de aīalibꝰ poſſunt. Rotis q̄ppe ſignari
teſtamēta diximꝰ. Et teſtamētū vetus ambulauit q̄dē: qꝛ
ꝑ predicationē ad mētes hoīm venit: ſʒ poſt ad ſemetip̄m
reuerſum eſt: qꝛ iuxta litterā in preceptis ſuis ⁊ ſacrificijs
vſq̄ʒ ad finē ſeruari nō potuit. Nō enī ſine imutatiōe ꝑmā-
ſit: cum in eo ſpiritalis intelligētia defuit. Sed cum redē-
ptor noſter in mundum venit: hoc ſpiritaliter fecit intelli-
gi: quod carnaliter inuenit teneri. Jtaq̄ʒ dum ſpiritaliter
littera eius intelligitur: omīs in eo illa carnalis exhibitio
viuificat̄. Teſtamētum vero nouū etiā per teſtamenti ve
teris paginas teſtamētum eternum appellatū eſt. qꝛ intel-
lectꝰ illiꝰ nunq̄ʒ mutat̄. Bn̄ ergo dr̄ ꝙ rote eūtes ibāt et nō
reuertebant̄ cū ambularēt. qꝛ nouū teſtamētū nō reſcidit̄:
dū vetus iā ſpiritaliter itelligit̄. Poſt ſe nō redeūt. qꝛ vſq̄ʒ
ad finē mūdi imutabilia ꝑſiſtūt. Ambulāt ꝗ: ſed nō reuer-
tunt̄. qꝛ ſic ſpiritaliter ad cor nr̄m veniūt: vt eoꝝ p̄cepta vl

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Textus. ſtudia vlteriꝰ nõ mutent̃. Sequit̃. Statura quoq; erat ro-
E tis ⁊ altitudo et horribilis aſpectꝰ. Quid ẽ qđ in ſcripture
ſacre eloquijs tria hec ieſſe narrant̃. vt ſtaturã. altitudinẽ.
et horribilẽ aſpectũ: id eſt terribilẽ hr̃e memorent̃. Querẽ
dũ nobis magnope eſt. ꝗ diuine ſcripture ſtatura. ꝗ altitudo
quis horribilis aſpectꝰ dr̃. Sciendũ ḡ eſt. qꝛ ſtare ad vitaʒ
j. Cor. x. cõgruit bñ operãtis. Vñ per paulũ dr̃. Qui ſtat videat ne
Phil. iiij. cadat. Qui etiã diſcipulis dicit. Sic ſtate in dño chariſſi-
mi. Et ꝓpheta ꝗ ſe vita ac moribꝰ ante dñm ſtare videbat
iiij. reg. iij ait. Viuit dñs in cuiꝰ ꝯſpectu ſto. Altitudo v̾o eſt celeſtis
regni ꝓmiſſio. Ad quã tunc pertingit̃: qñ iã mortalis vi-
te oĩs corruptio ſubiugat̃. Horribilis vero aſpectꝰ eſt ter-
ror gehẽne: ꝗ ſine fine reprobos cruciat: ⁊ ſemp ĩcruciatũ
cõſeruat. Statura ḡ in rectitudine ꝑdicationis eſt. Altitu
do in celſitudine ſupne ꝓmiſſionis. Horribilis v̾o aſpectꝰ
in minis atq; terroribꝰ ſupplicij ſequẽtis. Scriptura igit̃
ſacra ſtaturã hʒ. qꝛ mores ad ſtãdũ dirigit: vt auditoꝝ mẽ
tes ad terrenã cõcupiſcẽtiã nõ curuẽtur. Altitudinẽ hʒ. qꝛ
in celeſti patria et̃ne vite gaudia promittit. Horribilẽ q̃q;
aſpectũ hʒ. qꝛ oĩbꝰ reprobis gehẽne ſupplicia minat̃. Oſtẽ
dit igit̃ ſtaturã ſuã in edificatione morũ. Oſtẽdit altitudi-
nẽ in ꝓmiſſione p̃miorũ. Oſtẽdit horribilẽ aſpectũ in ter-
roribꝰ ſuppliciorꝝ. Recta ẽ enĩ in p̃ceptis. alta in ꝓmiſſio-
nibꝰ horribilis in minis. Hʒ ſtaturã cũ per ꝓphetã dicit.
Eſa. j. Quieſcite agere ꝑuerſe. diſcite bñfacere. Querite iudiciũ
ſubuenite oppreſſo. iudicate pupillo. defendite viduã. Et
Eſa. lviij. rurſum. Frãge eſuriẽti panẽ tuũ. ⁊ egenos vagoſq; ĩduc in
domũ tuã. Cũ videris nudũ operi eũ. ⁊ domeſticos ſemĩs
tui ne deſpexer̾. Hʒ altitudinẽ: cũ ꝑ eundẽ ꝓphetã dicit.
Eſaie. lx. Nõ erit tibi ſol ampliꝰ ad lucẽdũ per diẽ: nec ſplẽdor lune
illumĩabit te. ſʒ erit tibi dñs in lucẽ ſempiternã: ⁊ deꝰ tuus
in gloriã tuã. Hʒ horribilẽ aſpectũ: cũ ĩfernũ deſcribẽs di
Eſaie. cit. Dies vltiõis dñi: annꝰ retributiõis iudicij ſyon. ⁊ con-
xxxiiij. uertent̃ torrẽtes eiꝰ in picẽ: ⁊ fumꝰ eiꝰ in ſulphur. ⁊ erit ter
ra eiꝰ in picẽ ardẽtẽ. nocte ⁊ die nõ extinguet̃ in ſempiter-
Job. j. nũ. Quã beatꝰ quoq; Job deſcribit dicẽs. Terrã tenebro-
ſam ⁊ opertã mortis caligine: terrã miſerie ⁊ tenebrarum.

vbi vmbra mortis ⁊ nullus ordo: ſʒ ſempiternꝰ horror ĩha-
bitãs. Hʒ ſtaturã: cũ per eũ dñs ꝓpitiꝰ pollicet̃ dicẽs. Si Eſaie. vlt.
cut celi noui ⁊ terra noua que ego ſtare facio corã me dicit
dñs: ſic ſtabit ſemẽ veſtrũ ⁊ nomẽ veſtrũ. Illi enĩ veraciter
corã dño ſtãt: ꝗ vitã ſuã in prauitate nõ diſſipãt. Hʒ altitu
dinẽ: cũ ſtatim ſubdit. Et erit mẽſis ex mẽſe. ⁊ ſabbatuʒ ex Ibidem.
ſabbato. et veniet oĩs caro vt adoret coraʒ facie mea: dicit
dñs. Quid ẽ mẽſis niſi ꝑfectio dieꝝ? Et ꝗd eſt ſabbatũ ni
ſi requies in ꝗ̃ fieri opus ſeruile nõ liceat? Mẽſis ḡ ex mẽ
ſe eſt. qꝛ qui h̾ ꝑfecte viuũt: illuc ad ꝑfectionẽ gl̃ie ꝑducũ-
tur. Sabbatũ v̾o ex ſabbato ẽ. qꝛ ꝗ hic ceſſant a ꝑuerſo ope
illic q̃eſcũt ĩ celeſti retributiõe. Hʒ etiã horribilẽ aſpectũ:
cũ ꝓtinꝰ adiũgit. Et egredient̃ ⁊ videbũt cadauera viro- Ibidem.
rũ/qui p̃uaricati ſũt ĩ me. Vermis eoꝝ nõ morient̃: et ignis Ibidem.
eoꝝ nõ extinguet̃. Quid enĩ horribiliꝰ dici: ꝗd cogitari po
teſt/q̃; dãnationis vulnera ſuſcipere: ⁊ dolores vulnerum
nunq̃; finire? De h̾ horribili aſpectu rotaꝝ bñ per. Sopho
niã dicit̃: cũ ſupuenire duris mẽtibꝰ dies iudicij denũcia
tur. Iuxta eſt dies dñi magnus: iuxta et velox nimis. vox Sopho. j.
diei dñi amara. tribulabitur ibi fortis. Dies ire dies illa.
dies tribulationis ⁊ anguſtie. dies calamitatis ⁊ miſerie.
dies tenebraꝝ ⁊ caliginis. dies nebule ⁊ turbinis. dies tu-
be et clãgoris. Sʒ qꝛ exterioris rote dicta poſuimꝰ: reſtat
nũc vt ĩterioris quoq; ſtaturã. altitudinẽ. ⁊ horribilẽ aſpe
ctum ꝓferre debeamꝰ. Habet q̃ppe rota interior ſtaturã
ſuã: cũ ꝑ ſctm̃ euãgeliũ ad terrena deſideria ĩcuruare nos
ꝓhibet redẽptoris noſtri vocibꝰ: dicẽs. Attendite vt non Luce. xxj.
grauent̃ corda vr̃a in crapula ⁊ ebrietate: aut ĩ curis huiꝰ
vite. Habet altitudinẽ cũ de eodẽ redẽptore ꝓmittit: di-
cens. Quotquot aũt crediderũt in eũ: dedit eis poteſtatẽ Iohã. j.
filios dei fieri. Quid enĩ hac ptãte altiꝰ: ꝗd hac altitudine
ſublimiꝰ dici põt: in qua creatꝰ q̃ſq; efficit̃ filiꝰ creatoris?
Habet horribilẽ aſpectũ: cũ de reprobis loquitur: dicẽs.
Ibũt in ſuppliciũ eternũ. Habet ſtaturã: cũ v̾itas diſcipu Mat. xxv.
los admonet dicẽs. Vẽdite ꝗ poſſidet̾ et date elemoſinã. Lu. xij.
facite vobis ſacculos nõ veteraſcẽtes. Habet ꝓmiſſionis
altitudinẽ: cũ dicit. Veniẽt ab oriẽte ⁊ occidẽte: ⁊ recũbẽt Mat. viij.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

cū abrahā. ꝛ iſaac. ꝛ iacob in regno celoꝝ. Habet horribilē
Ibidem. aſpectū: cū ſubdit. Filij aūt regni eijcient in tenebras ex-
teriores: ibi erit fletus ꝛ ſtridor dētiū. Quibꝰ rurſuꝫ voce
Iohā. viij ꝟitatis dr̄. Vos in pctīs vr̄is moriemini. Habet ſtaturā:
ij. Pe. j. cū p̄mi paſtoris vocibꝰ dicit. Miniſtrate in fide vr̄a ꝟtu-
tē. in ꝟtute autē ſciam. in ſciētia aūt abſtinētiā. in abſtinē-
tia aūt patiētiā. in patiētia aūt pietatē. ī pietate aūt amo
rem fraternitatis. in amore aūt fraternitatis charitatem.
Ibidem. Habet altitudinē: cū paulopoſt dicit. Sic enī abūdanter
miniſtrabit vobis introitꝰ in eterno regno dn̄i ꝛ ſaluatorꝭ
nr̄i ieſu xp̄i. Qui rurſus bonis paſtoribꝰ pollicetur dicēs.
Cū apparuerit p̄nceps paſtoꝝ: pcipietis īmarceſſibilem
ij. Pe. iij. glīe coronā. Habet horribilē aſpectū: cū dicit. Adueniet
aūt dies dn̄i vt fur. in q̄ celi magno īpetu trāſient. elemen-
ta ꝟo calore ſoluent. Cū hec igit oīa diſſoluēda ſint: q̄les
oportet vos eē in ſctīs ꝯuerſationibꝰ ꝛ pietatibꝰ: expectā-
tes ꝛ ꝓperātes in aduētū diei dei / ꝑ quā celi ardentes ſol-
uent. elemēta ꝟo ignis ardore tabeſcēt. Habet ſtaturā: cū
Col. iij. per paulū nos a terrenis deſiderijs erigit dicēs. Mortifi
cate mēbra veſtra q̄ ſūt ſup terrā. fornicationē. īmundiciā.
libidinē. ꝯcupiſcētiā malā. ꝛ auariciā: q̄ eſt idoloꝝ ſeruitꝰ.
Ibidem. Habet altitudinē: cū ꝓmittit dicēs. Vita vr̄a abſcōdita ē
cū xp̄o in deo. Cū enī xp̄s appuerit vita vr̄a: tūc ꝛ vos ap-
parebitis cū ipſo in glīa. Habet horribilē aſpectū: cū mi-
j. Theſ. j. nat dicēs. In reuelatiōe dn̄i nr̄i ieſu xp̄i de celo / cū angelꝭ
ꝟtutis eiꝰ in flāma ignis: dātis vindictā his q̄ nō nouerūt
deū / ꝛ q̄ nō obediūt euāgelio dn̄i nr̄i ieſu xp̄i. q̄ penas da-
būt in īteritu eternas a facie dn̄i: ꝛ a glīa ꝟtutis eiꝰ. Habꝫ
j. Theſ. v. ſtaturā: cū nos admonet dicēs. Videte ne q̄s alicui malū
ꝓ malo reddat: ſed ſemꝑ q̄d bonū eſt ſectamini in inuicē ꝛ
Ro. viij. in oēs. Habet altitudinē: cū ꝓmittit dicēs. Si ꝯmorimur
Ibidem. et cōuiuemꝰ. ſi ſuſtinemꝰ: ꝛ cōregnabimꝰ. Et rurſum. Nō
ſūt cōdigne paſſiones huiꝰ t̄pis ad futurā glīam q̄ reuela-
bit in nobis. Habet horribilē aſpectū: cū minatur dicens.
Hebre. v. Terribilis q̄dē expectatio iudicij: ꝛ ignis emulatio q̄ cō-
Ad heb. x. ſumptura eſt aduerſarios. Qui rurſus ait. Horrēdū eſt in-
cidere in manꝰ dei viuētis. Que oīa breui quoq; ſn̄ia ſtrin

git dicēs. Vt poſſitis cōprehēdere cū oībꝰ ſctīs q̄ ſit lati- Ephe. iij.
tudo. lōgitudo. ſublimitas. ꝛ ꝓfundū. Lata q̄ppe eſt chari
tas. qꝛ ꝛ inimicoꝝ dilectionē capit. et ꝑ eā charitatē q̄ nos
omēs de ꝯlate diligit: etiā lōganimiter portat. Hoc ḡ nos
debemꝰ exhibere ꝓximis: q̄d indignis nobis a creatore
nr̄o cōſpicimꝰ exhiberi. Latitudo itaq; ꝛ lōgitudo ad ſta-
turā ptinet. qꝛ ꝑ amorē mores dilatat: vt fratna mala cha-
ritas lōganimiter portet. Sublimitas aūt eſt eternoꝝ illa
remuneratio p̄mioꝝ de cuiꝰ imēſitate dr̄. Qꝛ nec oculꝰ vi-
dit. nec auris audiuit. nec in cor hoīs aſcendit: q̄ p̄parauit
deꝰ diligētibꝰ ſe. Habꝫ ḡ in ſublimitate altitudinē. qꝛ eter
na ſctōꝝ gaudia nulla nūc p̄ualent cogitatione penetrari.
Profundū quoq; eſt illa ineſtimabilis dānatio ſupplicio
rū. q̄ eos quos ſuſceperit: in imis demergit. In q̄bꝰ ſacra
eloquia horribilē aſpectū hꝫ. qꝛ ineſtimabilē terrorē audi
entibꝰ incutiūt: cū ſupplicia īferis loquunt. Vn̄ ḡ dr̄. Sta Textus.
tura quoq; erat rotis: ꝛ altitudo. et horribilis aſpectꝰ. Qꝛ
ſcriptura ſacra in vtroq; teſtamēto ꝛ āmonendo recta eſt. ꝛ
ꝓmittēdo alta. ꝛ minādo terribilis. Hec nos fr̄es k̄mi ho-
dierna die largiēte dn̄o dixiſſe ſufficiat. vt ad differenda
ea q̄ ſubiūcta ſūt ocio repati redeamꝰ: in auctore oīm deo
et dn̄o nr̄o ieſu xp̄o ꝯfidētes. Qui viuit ꝛ regnat cū p̄re in
vnitate ſpūſſctī deus. Per oīa ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Omelia ſeptima.

ET totū corpus oculis plenū in circui-
tu ipſarū quattuor. Cūq; ambularent
aīalia ambulabāt pit'r ꝛ rote iuxta ea:
et cū eleuarent aīalia de terra. eleuabant ſimul
et rote. Quocūq; ibat ſpūs: illuc eūte ſpū ꝛ rote
pit'r eleuabāt ſequētes eū. Spūs enī vite erat
in rotis. Cū eūtibꝰ ibāt. ꝛ cū ſtātibꝰ ſtabāt: ꝛ cū
eleuatis a terra pit'r eleuabant ꝛ rote ſequētes
ea: qꝛ ſpūs vite erat in rotis. Et ſiltudo ſup ca
put aīaliū firmamēti q̄ſi aſpectus criſtalli horri

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA GREDOS.USAL.ES

bilis ⁊ extēti ſuꝑ capita eoꝝ̄ deſuper. Sub fir=
mamēto autē pēne eoꝝ̄ recte alteriꝰ ad alterū.
Unūquodqꝫ duabꝰ alis velabat corpus ſuū: et
alterū ſimiliter velabatur.

SIcut noſtis fratres kmi: cōſuetudo ꝓphetie eſt
nunc iſta / nunc illa cōſpicere: ⁊ ab alijs in aliud
ſubito ꝟba diriuare. Sicut pſalmiſta cū de dn̄o
Ps.vij. loquereṫ: dixit. Deꝰ iudex iuſtꝰ. fortis et patiēs
nunqd̄ iraſceṫ ꝑ ſingulos dies. Niſi conuertamini gladiū
ſuū vibrauit. arcū ſuū tetēdit et parauit illū. ⁊ in ipſo para
uit vaſa mortis: ſagittas ſuas ardentibꝰ effecit. Repente
ſubiūgit. Cōcepit dolorē. ⁊ peperit iniqtatē. Lacū aperu
it ⁊ effodit eū: ⁊ incidit in foueā quā fecit. Ecce cū dn̄i nar
raret iuſtitiā: q̄ſi nō mutata voce repēte pctōris itulit cul=
pam. Qđ vnū me exēpli cauſa dixiſſe ſufficiat. Qꝛ qſqs in
ꝓphetis vſum lectionis hꝫ. qꝫ crebro iſta faciat: non igno
rat. Unū nūc ezechiel ꝓpheta cū de rotis loquereṫ: adiūxit
Textus. Et totū corpus plenū oculis in circuitu ipoꝝ q̄ttuor. Qui
enī nō ipſaꝝ: ſed ipſorū dixit: ꝑfecto indicat. qꝛ repēte ſer
mo eiꝰ a rotis ad aīalia rediit. Per q̄ nimirū ꝑfecti quiqꝫ
vt p̄dictū eſt deſignātur. Corpora itaqꝫ aīaliū iccirco ple=
na oculis deſcribunṫ. qꝛ ſanctoꝝ actio ab om̄i ꝑte circūſpe
cta eſt. bona deſiderabiliter ꝓuidēs. mala ſolerter cauens
Et h̄ eſt laborioſiꝰ. qꝛ ſctōꝝ mens vehemēter inuigilat: ne
ſe ante eorum oculos mala ſub bonoꝝ ſpecie abſcondant.
Circūſpecta ḡ eſt vita ſāctoꝝ: ne ſic ſit libera vt ſuꝑba ſit.
qꝛ ſepe ſuꝑbia excedit in verbis: ⁊ audiri appetit libertas
puritatis. Ne ſic ſit hūilis vt formidoloſa. qꝛ aliqn̄ timor
reſtringit aīm: et loq que recta ſūt nō p̄ſumit. Sed tn̄ in ip=
ſa timida cogitatione humilitatē eſſe ſe ſimulat. Ne ſic ſit
parca vt tenax ſit. qꝛ plerūqꝫ tenacia parſimonia appetit
eſtimari. vt iuſte ac neceſſarie videaṫ tenere: qcqd egēti ꝓ
ximo miſicordiṫ nō vult īpēdere. Ne ſic ſit miſericors vt
effuſa ſit. qꝛ nōnunqꝫ effuſio eſſe miam putat. Aliud enī eſt
pietatis ſtudio neceſſaria ꝓximis dare: atqꝫ aliud ea que
poſſidenṫ ſine mercedis intētiōe diſpergere. Quicquid ḡ

agiṫ: in radice intētiōis pēſandū eſt q̄ merito apđ iudiciū
creatoris habeaṫ. Unū ⁊ idē creator dicit. Si oculꝰ tuꝰ ſim Mat.vj.
plex fuerit: totū corpus tuū lucidū erit. Oculū videlicꝫ in
tētionē: corpꝰ ꝟo actionē noīans. Qꝛ ſi nr̄a intētio apud
deum ſimplex fuerit: in eiꝰ iudicio nr̄a actio tenebroſa nō
erit. Igiṫ qꝛ ſcti viri ſolerter inuigilāt: vt ſe vndiqꝫ aſpici=
ant ⁊ vbiqꝫ cuſtodiāt. Ne aut mala ꝓpter ea ipſa appetāt:
aut hec eadē ſub ſpecie bonoꝝ agāt. ſcꝫ de ſe eis vitia ꝟtu=
tes eſſe mētianṫ. totū corpꝰ plenū in circuitu oculis habēt.
qꝛ oīs eoꝝ̄ actio ꝓuidētia ſollicitudinis ⁊ repleṫ: ⁊ circū=
daṫ. Hinc eſt ꝙ paulꝰ apl's dū cuidā penitēti de ꝑpetrato
facinore corīthios ꝓſpiceret voluiſſe miſereri: ait. Si cui ij.Cor.ij.
aliqd donaſtis et ego. Nā et ego qđ donaui ꝓpter vos in
ꝑſona xp̄i vt nō circūueniamur a ſathana. Nō enī ignora=
mus cogitationes eiꝰ. Si enī parcēdū erat: cur ſe humili=
tati tante voluntati diſcipuloꝝ̄ magiſter egregius ſociat.
vt neqꝫ ipſe a diſcipulis / neqꝫ ab eo diſcipuli in compaſſio
nis cauſa diuiſi videreṫ. niſi quia ſollicito ꝓuidētie ocu=
lo attendit / qđ plerūqꝫ duꝫ alter donat: alter iraſcitur? Et
quale eſt iam miſericordie ſacrificiū quod cum diſcordia
ꝓximi offerṫ. Unū recte ait. Ut nō circūueniamur a ſatha=
na. Nō enī ignoramꝰ cogitatiōes eiꝰ. Qꝛ videlicet inde ī
alteriꝰ corde rixe malū ſolet īmittere: vn̄ alteꝝ ꝯſpicit pie=
tatis negociū feciſſe. Imꝑfectuꝫ enī bonū eſt qđ ſic agiṫ.
vt (ne qd ei ex alio latere male ſurrepat) nō attēdatur: niſi
forte h̄ qđ ſine cuiuſpiā ſcādalo fieri nō pōt / culpa ſit non
feciſſe. Hoc ꝟo iō dicimꝰ: vt votū nr̄e dilectiōis faciamꝰ.
qꝛ in nr̄o bono oꝑe aliqn̄ cauēdū eſt ſcandalū ꝓximi: aliqn̄
vero ꝓ nihilo ꝯtēnēdū. Qđ in ipo nr̄o auctore didicimꝰ.
qui dū tributū petro inqſito petereṫ: priꝰ paradigma ꝓpo
ſuit: ꝑ qđ ſe nihil debere rn̄dit: dicēs. Reges terre a q̄bus Mat.xvij
accipiūt tributū vel cēſum. a filijs ſuis an ab alienis? Cui
cum dicereṫ ab alienis: ilico rn̄dit. Ergo liberi ſunt filij?
Sꝫ poſtqꝫ liberū ſe eē mōſtrauit: ne fortaſſe ſcādalū cuiqꝫ
faceret: ſubdidit. Ut aūt nō ſcādalizemꝰ eos: vade ad ma=
re ⁊ mitte hamū: ⁊ eū piſcē qui priꝰ aſcēderit tolle. ⁊ apto
ore eiꝰ īuenies ſtaterē: illū ſumēs da eis ꝓ me ⁊ te. Qui rur

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſum cũ diceret. q꜡ oē qđ in os intrat nō coinq̄nat hoīeꝫ. tūc
accedētes diſcipuli dixerunt ei. Scis q꜡ phariſei audito
Mat. xv. ꝟbo ſcādalizati ſūt. At ille r̄ndēs ait. Omis plātatio quā nō
plātauit pater meꝰ celeſtis: eradicabiꝛ. Sinite illos. ceci
ſunt ⁊ duces cecoꝝ. Ecce magiſtra veritas: ne in quorūdā
cordibꝰ ſcādalū gignereꝛ: qđ nō debuit tributū dedit. Et
rurſum. q꜡ gn̄ari ſcādalū in quorūdā cordibꝰ cōtra ꝟitatē
vidit i ſuo eos ſcādalo remanere ꝑmiſit. Ex qua re nobis
cōſiderādū eſt. q꜡ inq̄ꝫtū ſine pctō poſſumꝰ: vitare ꝓximo
rū ſcādalū debemꝰ. Si aūt de veritate ſcādalū ſumiꝛ: vti-
lius ꝑmittiꝛ naſci ſcandalū q̄ꝫ veritas relinquaꝛ. Corꝑa er-
go aīaliū plena ſunt oculis: cū ſe hincinde caute circūſpi-
ciūt. Sꝫ ſciēdū nobis eſt: q꜡ ſepe dū alios reprobos intēdi
mus: fit vt alia negligamꝰ. Et vbi negligimꝰ: ibi ꝓculdu
bio oculū nō habemꝰ. Nā phariſeꝰ ille q̄ aſcēderat i tēplū
Lu. xviij. orare (teſtāte euāgelio) q̄d dixit agnouimꝰ. Ait enī. Deꝰ
gratias ago tibi. Recte ḡ gratias deo agebat: a quo acce-
perat bona q̄ fecerat. Qui etiā ſubiūgit. Q꜡ nō ſum ſicut ce
teri hoīm. raptores. iniuſti. adulteri velut etiā hic publica
nus. ieiunio bis in ſabbato. decias do oīm q̄ poſſideo. Ec
ce ad exhibēdā abſtinētiā. ad impēdēdā miām. ad referē-
das deo grās oculū phariſeus habuerat: ſꝫ ad hūilitatis
☞ cuſtodiā oculū nō hēbat. Et q̄d ꝓdeſt qđ ꝯ hoſtiū inſidiaſ
pene tota ciuitas caute cuſtodiꝛ: ſi vnū foramē aptū relin
quiꝛ vñ ab hoſtibꝰ intreꝛ? Quid ḡ ꝓdeſt cuſtodia q̄ pene
vbiq̄ circūponiꝛ: q̄n inimicis tota ciuitas ꝑ neglectū loci
vnius aperiꝛ? Phariſeus aūt q̄ ieiuniū exhibuit. decias
dedit. deo grās retulit: quaſi pene ꝑ circuitū in ſue ciuita-
tis cuſtodiā vigilauit. Sꝫ q꜡ vnū in ſe foramē ſupbie nō at
tēdit. ibi hoſtē ꝑtulit: vbi ꝑ negligētiā oculū clauſit. Q꜡ ḡ
ſctōꝝ mētes vndiq̄ ſe circūſpiciētes inuigilant: atq̄ in oī
ſuo ope pauoris ⁊ ſollicitudinis oculū circūducūt: ne aut
praua agāt. aut recta q̄ precepta ſunt nō agāt. aut bonis a-
ctibꝰ expletis in ſuis cogitatiōibꝰ intumeſcāt. ⁊ tāto gra-
uius offendāt quāto iuſti videnꝛ foris. ⁊ occultiꝰ peccant.
Recte diciꝛ. Totū corpus eoꝝ plenum oculis in circuitu.
Sciēdū quoq̄ q̄ in trāſlatiōe veteri nō habeꝛ totū corpus

eoꝝ in circuitu: ſꝫ dꝛ. dorſa eoꝝ plena oculis. Que videlicꝫ Textus.
ſnīa ab edificatiōis itellectu nō diſcrepat. Ea enī que ſūt
in facie: ſepe etiā pctōres hoīes cuſtodire ſolēt. Juſti aūt
viri q꜡ ſe ⁊ i eis cuſtodiunt q̄ in prōptu ⁊ in facie nō videnꝛ
in dorſis oculos hr̄e referunꝛ. Qui ḡ ⁊ ea q̄ in ocultis ſunt
diſcutiūt: atq̄ ab ipis ſe cuſtodiūt q̄ latēt: ꝓfecto oculos i
dorſis hn̄t. Qđ tn̄ intelligi ⁊ aliter pōt. q꜡ ea q̄ ſunt an̄ faciē
nr̄am videmꝰ. dorſa aūt nr̄a aliꝰ in nobis videt ⁊ nos vide
re nō poſſumꝰ. Q꜡ autē ſcti viri ſolerter ſe aſpiciūt in q̄bus
ab alijs iudicari pn̄t. ⁊ diſtricte ſe vidēt ſicut ſepe diſtricte
ab alijs videnꝛ. q̄ in ſenec ea q̄ latere poterunt ignorāt: lu-
mē in dorſum portāt. Seq̄tur. Cūq̄ ambularēt aīalia: am Textus.
bulabāt ꝑiter ⁊ rote iux̄ ea. Et cū eleuarenꝛ aīalia de terra B
eleuabanꝛ ſil̄r ⁊ rote. ābulāt aīalia: cū ſancti viri i ſcp̄tura ſa
cra intelligūt: queādmodū moraliter viuāt. Eleuanꝛ ꝟo a
terra aīalia: cū ſcti viri ſe in cōtēplatiōe ſuſpendunt. Et q꜡
vnuſquiſq̄ ſctōꝝ q̄ꝫto ipe i ſcriptura ſacra ꝓfecerit: tanto
hec eadē ſcp̄tura ſacra ꝓficit apud ipm. Recte dꝛ. Cū am
bularēt aīalia: ambulabāt ꝑiter ⁊ rote. ⁊ cū eleuarenꝛ aīa-
lia de terra: eleuabanꝛ ſil̄r ⁊ rote. q꜡ diuina eloquia cū legē
te creſcūt. nā tāto illa quiſq̄ altiꝰ intelligit: q̄ꝫto altiꝰ in eis
intēdit. Vñ nec eleuanꝛ rote ſi nō eleuanꝛ aīalia. q꜡ niſi le-
gētiū mētes ad alta ꝓfecerit. diuina dicta velut i imis nō
intellecta iacēt. Cū enī legēti cuilibet ſmo ſcripture ſacre
(ſi tepidus videꝛ ſenſus diuini eloquij) eiꝰ mētē nō exci-
tat: ⁊ in cogitatiōe ſua nullo itellectꝰ lumīe emicat: rota et
ocioſa ⁊ i terra eſt. q꜡ aīal nō eleuaꝛ a terra. At ꝟo ſi aīal am
bulet. i. bn̄ viuēdi ordinē querat. ⁊ ꝓgreſſum cordis iueni-
at/ queādmodū greſſum boni opis ponat: ambulāt ꝑiter ⁊
rote. q꜡ tāto i ſacro eloquio ꝓfectū inuenis: q̄ꝫtū apud illū
ipe ꝓfecerꝭ. Si enī pēnatū aīal ſeſe i ꝯtēplatiōe tēderet ro
te ꝓtinꝰ a terra ſubleuarētur. q꜡ terrena nō eē intelligis q̄
priꝰ in ſacro eloquio iux̄ terrenum morē dicta credidiſti.
Fitq̄ vt ſcp̄ture ſacre ꝟba eē celeſtia ſētias: ſi accēſus ꝑ cō
tēplationis grāꝫ temetipm ad celeſtia ſuſpēdas. Et mira
atq̄ ineffabilis ſacri eloquij ꝟtus agnoſciꝛ: cū ſupno amo
re legētꝭ animꝰ penetraꝛ. q꜡ ḡ aīal ad alta ſe ſubleuat: rota

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Textus. volat. Seqtur. Quocūqȝ ibat spūs: illuc eūte spū ⁊ rote pa
riter leuabant sequētes eū. Quo eni spūs legētis tēdit: il
luc ⁊ diuina eloq̄a leuant. q: si in eis altū qd vidēdo ⁊ sen
tiēdo q̄sierī: hec eadē sacra eloquia tecū crescūt. tecū in al
tiorib⁹ ascēdūt. Bene aūt de eisdē rotis dr: sequētes eum.
Legētī eni spūs si qd i eis scire morale aut hystoricū q̄rit:
sensus hūc moralis hystorie seqtur. Si qd typicū: mox fi
gurata locutio agnoscit. Si qd ɔtēplatiuū: statim rote q̄si
pēnas accipiūt ⁊ in aere suspendunt. q: in v̄bis sacri elo
quij intelligētia celestī aperit. Quocūqȝ ḡ ibat spūs: illuc
eūte spū ⁊ rote pariter leuabant sequētes eū. Rote eni spi
ritū sequūtur: q: v̄ba sacri eloquij (vt sepe iā dictū est) iux
sensum legētiū p̄ itellectū crescūt. In vna eni eadēqȝ scp̄tu
re snīa: ali⁹ sola hystoria pascit. ali⁹ typica. ali⁹ v̄o intelli
gētiā p̄ typū ɔtēplatiuā querit. Et fit plerūqȝ vt (sicut di
ctū est) i vna eadēqȝ snīa: cūcta simul tria valeāt inueniri.
Exo.iij. Moyses eni cū de ardēti rubo vocat⁹ fuisset: accessit pro
pius vt videret visum. ⁊ ecce rubus ardebat ⁊ nō ɔsumeba
tur. Magnū est h̄ miraculū. Si solā in eo hystoriā reqras:
est vñ legētī nutriat anim⁹. vt videas qd in ligno ignis ar
Deutro. deat: ⁊ nō ɔsumat. At v̄o si typicā intelligētiā queras: qd
xxxiij. flāma: nisi legē de q̄ scriptū est. in dextera eius ignea lex?
Et quid rub⁹ ille: nisi iudaicū pp̄lm designauit pctoꝝ suo
rū spinis obsitū? Sed rubus ardēs ɔsumi nō potuit. q: iu
daicus pp̄ls ⁊ ignē quidē legis accepit: ⁊ tñ peccatoꝝ suo
rū spinas nō deseruit. nec ei⁹ vitia diuini sermonis flāma
ɔcremauit. Fortasse in hoc facto ali⁹ maiora p̄ typū ɔtē
plari desiderat. Hui⁹ q: sensus excrescit: eleuant pariter ⁊
rote. Inter hoīes enim pfect⁹ hō fact⁹ est vnic⁹ dei filius
qui sua pctā nō habuit: sed spinas nr̄e neqtie suscepit. atqȝ
vsqȝ ad passionē p̄ nobis humiliari dignat⁹ est: ⁊ in semet
ip̄o ignē tribulatiōis nr̄e suscipe. Sed arsit ⁊ non arsit. q:
ex hūanitate est mortuus ⁊ tamē immortalis ex diuini
tate p̄māsit. Suscepit a nobis vnde sacrificiū fieret p̄ no
bis: ⁊ tamen impassibilis atqȝ incōmutabilis p̄māsit in p̄
prijs: vt nos ɔmutaret a nr̄is. Alius fortasse hystorie mo
ralitatē: atqȝ p̄ allegoriā intelligētie ɔtēplationē reqrit.

Patet cūctis iuxta hystoriā hoc qd in lege scriptū est. vt
turtur que pro pctō offert: retorqueat caput eius ad pēnu Le.j.⁊.v.
las: ita vt collo inhereat ⁊ nō penit⁹ abrūpat. In qb⁹ ver
bis dubius legentibus sensus hystoricus nō est. Sȝ si hec
intelligere moraliter requiras: agitur rota dum ad mora
lem intelligentiā ducit sacri verbi snīa. Nos eni ipsi in oi
potētis dei sacrificiū esse turt debem⁹: ita vt caput nr̄m re
torqueat ad pēnulas. i. anim⁹ ad virtutes. Nō eni imerito
per caput mentē itelligim⁹. q: sicut caput corpus: ita mēs
actiones regit. sȝ caput ad pēnulas retorq̄ri pcipit. vt ea q̄
dicis facias: ⁊ os ad opa ɔiūgas. Nec ita caput absciden
dū est: vt a corpore diuidat. sed ex parte decisum corpi suo
iubet inherere. Q: videlicet mens nr̄a a carnali delectatio
ne incidēda est: sȝ a carnis cura necessaria icidenda nō est.
Hic eni scriptū est. Carnis curā ne feceritis in desiderijs. Ro.xiij.
Que ḡ in desiderijs fieri ꝓhibet: pculdubio i necessitate
ɔcedit. Caput ḡ turturis ex p̄te abscisum ē: ⁊ ex p̄te inhe
ret. vt sicut dictū est ⁊ a voluptate carnis mēs nr̄a icisa sit:
et tñ a necessitate nō sit abscisa. Qd si h̄ sacrificij genus sub
typica redēptoris nr̄i itelligentia ali⁹ ad ɔtēplationē req
rat. Ascēdat ḡ ad fortiora anim⁹. eleuent aīalia: vt eleuent
p̄iter ⁊ rote. Quis eni caput nr̄m est: nisi redēptor gn̄is hu
mani? De q̄ scriptū est. Ipsuȝ dedit caput supra oēm eccle Ephe.j.
siā: q̄ est corp⁹ ipsi⁹. Quē cū iudei ɔsequerent: nomē eius
delere de terra conati sunt. Cūqȝ eū crucifixū ⁊ sepultū vi
derūt: hūc se ab amore oīm diuisisse crediderūt. Sȝ caput
turturis ⁊ incisū est: ⁊ tñ a suo corpe diuisum nō est. q: ex eo
q̄ p̄ nobis mortē ptulit: oēs nos sibi veri⁹ in ipsa sua mor
te ɔiūxit. Et per h̄ q̄ se nr̄is oculis visibiliter subtraxit: no
stris se mētib⁹ iuisibiliter radicauit. Caput ḡ turturis in
cisum inhesit corpi. q: p̄ nobis q̄dē redēptor nr̄ passus est:
sed a nobis sepatus per passionē nō est. Q: igit dicta sacri
eloquij cum legentiū spū excrescūt: recte nūc dr. Quocūqȝ Textus.
ibat spūs: illuc eūte spū ⁊ rote p̄iter leuabant sequētes eū.
Et subdit. Spūs eni vite erat in rotis. In rotis eniȝ spūs C
vite est. q: p̄ sacra eloq̄a dono spūs viuificamur: vt mortife
ra a nobis opa repellam⁹. Pōt eni intelligi q: spūs vadit

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

cũ legentis aĩm diuerſis modis ⁊ ordinib⁹ tangit de⁹: qñ
hũc ꝑ verba ſacri oloquij mõ in zelo excitãs ad vltionẽ eri
git. mõ ad patientiã mitigat. mõ in ꝑ̃dicationẽ ĩſtruit. mõ
ad pnĩe lamẽta ꝯpũgit. Sʒ curram⁹ breuiter ꝑ hec eã verba
bã q̃ dixim⁹: ⁊ videam⁹ quõ ſequũtur rote ſpm̃ q̃ vite ſpũs
dicit: ⁊ rotis ĩeſſe ꝑhibet. Certe ſi legẽtis aĩm ſpũs vite in
Exodi. zeli feruore tetigerit: ꝓtin⁹ in ſacris eloquijs videt ꝙ moy
xxxij. ſes ad caſtra rediẽs. et ppl̓m ꝑ idola peccaſſe cognoſcens:
Nũe. xxv. hũc ꝑ feruorez ſpũs gladijs ſtrauit. ꝙ finees ꝑſequẽdo lu=
Act. v. xuriã irã dñi gladio placauit. ꝙ petrus ſibimet mentiẽtes
j. Cor. iiij. verbo ꝑtulit ⁊ occidit. ꝙ paulus negligẽtib⁹ diſcipulis vir
ga minat. Si vite ſpũs legẽtis animũ ad ſeruãdã patien=
Nũe. xx. tiã tangit: ſtatĩ ſequũtur ⁊ rote. qꝛ in ſacris eloquijs ĩuenit
ꝙ moyſes ⁊ aarõ cũ loquẽtes recta ꝑſecutionem ppl̓i paſſi
ſunt. ad tabernaculũ cucurrerũt. ꝓ ipſo ppl̓o exorãtes quẽ
fugiebãt. Sctã aũt eoꝝ mens ⁊ timorẽ ſupbientiũ ꝑtulit: ⁊
tñ cõtra eos ad odiũ nõ erupit. Patientia eni vera eſt q̃ et
j. Re. viij. ipm amat quẽ portat. Nã tolerare ſʒ odiſſe nõ eſt virt⁹ mã
ſuetudinis: ſʒ velamentũ furoris. In eiſdẽ q̃ꝗ eloquijs in
uenit ꝙ ſamuel de ꝑ̃ncipat⁹ culminis deiect⁹: oraſſe ſe etiã
ꝓ deijcientib⁹ ꝯfitet. ꝙ nemo ſanctoꝝ ad celeſtem gl̓iam:
niſi patientiã ꝑ̃uãdo ꝑuenit ꝙ ipe auctor ⁊ redẽptor gñis
humani ſputa. colaphos. ſpineã coronã. crucẽ. lãceã ꝑtulit
et tñ ꝓ ꝑſecutorib⁹ orauit. Si vite ſpũs legentis animũ ad
ſtudiũ ꝑ̃dicatiõis excitat: ſtatĩ ſequunt ⁊ rote. qꝛ in ſacris
Exo. xv. eloquijs ĩuenit. moyſes iubẽte dño ꝯ egypti regẽ in quãtũ
ſe ꝑ̃dicationib⁹ libere v̾bis erexit. ꝙ ſtephan⁹ iudeis ꝑfi=
Act. vij. dis diceret: vos ſemꝑ ſpiritui ſctõ reſtitiſtis. nec ĩter lapi=
des timuit. ꝙ petrus fuſtib⁹ ceſus ne in noie ieſu loq̃ret: cũ
Act. v. magna libertate reſpondit. obedire oportet deo magis q̃ꝫ
Phili. j. hoibus. ꝙ paulus cathenaꝝ vinculis ſtringit: ſed tñ v̾buz
dei nõ eſt alligatũ. Si vite ſpũs ad pnĩe lamẽta ꝯpũgit: ſe
ij. Re. xij. quunt ꝓtin⁹ rote. cũ ſcripture ſacre v̾ba dauid pniam pro=
ferũt. ꝙ rex repħenſus a ꝓpheta qꝛ ſubiect⁹ celeſti regi nõ
Lu. xviij. fuit ſubiecto ĩcrepãti nõ erubuit cõfiteri qđ fecit. ꝙ publi=
can⁹ q̃ reatũ ſue neq̃tie cognouit. ⁊ ſi ĩiuſt⁹ ad tẽplũ venit:
Mat. xxvj iuſtificat⁹ a tẽplo redijt. ꝙ petrus negationis maculas la=

chrimis lauit. ꝙ latro q̃ in cruce cognouit culpã: in ipſa iã Lu. xxiij.
morte ĩuenit veniã. De q̃b⁹ adhuc rotĩ eadẽ ꝓpheta repli
cat atq̃ꝫ ſubiũgit. Cũ eũtib⁹ ibãt ⁊ cũ ſtantib⁹ ſtabant: ⁊ cũ Textus.
eleuatis a terra pariter eleuabant: et rote ſequentes ea. qꝛ
ſpũs vite erat in totis. Hec ſicut noſtis fratres chariſſimi
ex maxia ꝑte iam dicta ſũt: ſʒ iterata deſcriptiõe narrant.
Nec nos itaq̃ꝫ pigeat eadez breuiter exponẽdo repetere q̃
ſpũs per ꝓphetã dignat⁹ eſt replicando narrare. Hoc eni
ſolũ in his v̾bis nouũ dicit qđ dictũ eſt: cũ ſtantib⁹ ſtabãt.
Sunt aũt q̃dam q̃ vſq̃ꝫ ad h̾ ꝓficiũt: vt terrena q̃ accipiũt
bñ diſpẽſare nouerĩt: miſericordie opibus intẽdant. opꝑ̃ſ=
ſis ſubueniãt. hi videlicet vadũt in eo ꝙ ſe ad ꝓximi vtili=
tatẽ tendũt. Cũ his ĝ rote gradiunt. qꝛ ſacra eloq̃a dictoꝝ
ſuorũ paſſus in eius itinere diſponũt. Et ſunt alij q̃ in fide
quã acceperũt ita ad tenendũ fortes ſũt: vt aduerſis q̃buſ=
q̃ꝫ reſiſtere valeãt. ⁊ nõ ſolũ mĩime ad ꝑuerſitatẽ trahunt ꝑ=
fidie: ſed etiã peruerſa loquẽtes ĩpugnent: eoſq̃ꝫ ad rectitu
dinẽ ꝑtrahant. Cũ iſtis ſtantib⁹ ſtant etiã rote. qꝛ in eis re=
ctitudinẽ ſuã ſacri eloq̃i v̾ba ꝯfirmant: cũ in eis audiũt. ſta ij. Theſ. ij
te et tenete traditiões q̃s didiciſtis. Et rurſũ. Aduerſari⁹ ij. Pe. v.
veſter dyabolus tanq̃ꝫ leo rugiens circuit q̃rens quẽ deuo
ret: cui reſiſtite fortes ĩ fide. Et ſũt alij q̃ oĩa terrena deſpi=
ciũt: nulla q̃ ꝑ̄tereũt poſſidere dignant: ⁊ in dei ſe (vt pre
dictũ eſt) ꝯtemplatiõe ſuſpendũt. Cũ his ĝ eleuatis ⁊ rote
pariter leuant. qꝛ inq̃ꝫtũ quiſq̃ꝫ ad alta ꝓfecerit: intm̃ ei ⁊
ſacra eloq̃a de altiorib⁹ loquũtur. Vadũt ĝ aĩalia ad vtili
tatẽ ꝓximi. ſtant ad cuſtodiã ſui. eleuant ad ꝯtemplationẽ
dei. Sʒ ⁊ rote pariter vadũt. ſtant. ⁊ eleuant. qꝛ q̃ſita ſancta
lectio talis inuenit: q̃lis ⁊ fit ipſe a q̃ q̃rit. Ad actiuã eni vi=
tam ꝓfeciſti: ambulat tecũ. Ad ĩmobilitatẽ atq̃ꝫ ꝯſtantiaz
ſpũs ꝓfeciſti: ſtat tecũ. Ad ꝯtemplatiuã vitam ꝑ dei grãm
ꝑueniſti: volat tecũ. Et rurſuz ſubdit. Qꝛ ſpũs vite erat in Textus.
rotis. Qđ idcirco ſcđo dr̄ vite ſpũs in rotis eſſe. qꝛ ſcriptu=
re ſacre duo ſũt teſtamenta. q̃ vtraq̃ꝫ dei ſpũs ſcribi voluit:
vt nos a morte aĩe liberaret. Vel certe qꝛ duo ſunt ꝑ̃cepta
charitatis. dilectio videlicet dei: et dilectio ꝓximi. ꝑ que
vtraq̃ꝫ nos ſacre ſcripture dicta viuificant. Scđo ĝ dr̄ qđ

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſpũs vite erat in rotis qꝛ dilectionẽ dei ⁊ ꝓximi capimꝰ in
eloquijs diuis. Per ꝑcepta enĩ ſcripture ſacre reuiuiſci
mus: q̄ mortui ĩ culpa iacebamꝰ. Vñ oĩpotẽti dño ꝑ pſal-
pſ̃.cxviij. miſtã dr̃. In eternũ nõ obliuiſcar iuſtificatiões tuas: qꝛ in
ipſis viuificaſti me. Juſtificatiões enĩ ꝑcepta dñi dicunt
in quibꝰ nõ corrigẽdo iuſtificat. De q̄bꝰ pſalmiſta aptius
dicit. Jn tuis iuſtificationibus meditabor: nõ obliuiſcar
ſermones tuos. Jn eis itaqꝫ nos viuificat: qꝛ ꝑ hec nobis
ſpiritalẽ vitam demõſtrat eãqꝫ ꝑ afflatũ ſpũs nr̃is mẽtibꝰ
infundit. Qd̄ qꝛ quotidie ꝑ donũ gratie in electorũ menti-
bus agit: ſpũs vite erat in rotis. Hec nobis ſcriptura in te
nebris vite ꝑ̄ſentis: facta eſt lumẽ itineris. Hinc etenĩ pe-
j. Pe. ij. trus ait. Cui bñ facitis ĩtendentes quaſi lucerne lucenti in
pſ̃. cxviij. caliginoſo loco. Hĩc pſalmiſta dicit. Lucerna pedibꝰ me-
is verbũ tuũ dñe: ⁊ lumen ſemitis meis. Scimus tñ quia
et ipa nobis nr̃a lucerna obſcura eſt: niſi hanc nr̃is mẽtibꝰ
pſ̃.xvij. veritas illuſtret. Vñ iterũ pſalmiſta ait. Qm̃ tu illuminas
lucernã meã dñe: deꝰ meus illumiã tenebras meas. Quid
enĩ lucerna ardens: niſi lumẽ eſt? Sꝫ lumen creatũ nobis
nõ lucet: niſi illumĩet a lumĩe nõ creato. Qꝛ ergo oĩpotens
deus ad ſalutẽ nr̃am ſanctoꝝ teſtamentoꝝ dicta ⁊ ipſe cre-
Textus. auit. ⁊ ipſe aꝑuit: ſpũs vite erat in rotis. Sequit. Et ſilr̃itu
do ſuper capita aĩaliũ firmamẽti q̄ſi aſpectꝰ criſtalli horri
D bilis extẽti ſuꝑ capita eoꝝ deſuper. Hec largiẽte dño duo
bus modis exponimꝰ: vt lectoris iudicio qd̄ eligendũ cẽ-
ſeat relinquamꝰ. Põt enĩ firmamẽti noĩe celeſtes ꝑtãtes
ĩtelligi. Qd̄ firmamẽtũ recte q̄ſi aſpectꝰ criſtalli dr̃. qꝛ vide
licet criſtallũ forte q̄dẽ nimis ẽ: ſꝫ ex aq̄ ſolidat. Et natura
angelica qñ creata ẽ: liberũ arbitriũ accepit. vtrũ vellet in
hũilitate ꝑſiſtere: et in oĩpotẽtis dei ↄſpectu ꝑmanere. an
ad ſuꝑbiã laberet ⁊ a beatitudĩe caderet: per ſilr̃itudinẽ aq̄
fuit. Sed qꝛ cadẽtibus alijs ſcti angeli in ſua beatitudine
perſtiterũt. atqꝫ h̄ acceperunt in munere vt iã cadere oĩno
nõ poſſent. ĩ eis natura ſua qꝛ iã deijci mutabiliter nõ põt:
quaſi in magnitudine criſtalli durata ẽ. Qd̄ criſtallũ hor-
ribile ⁊ extẽſum ſuꝑ capita aĩaliũ dr̃. qꝛ ille poteſtates an-
gelice q̄ oĩpotẽtis dei ↄſpectu aſſiſtũt: nobis adhuc in hac

corruptiõe poſitis: terribiles atqꝫ pauẽde ſunt. Quaꝝ nũc
gaudia qꝛ ſenſum nr̃arũ mẽtiũ excedũt: ſuꝑ capita aĩaliũ
eſſe memorant. Quis enĩ in carne corruptibili poſitꝰ com
prehẽdere valeat q̄ ſit illa angeloꝝ ĩeffabilis ⁊ ſine fine le-
ticia? Que btĩtudo ſine defectu vultũ videre creatoris: at
qꝫ in eiꝰ delectatiõe ſine ĩmutatiõe ꝑſiſtere? Põt autẽ fir-
mamẽti noĩe ipſe ꝑ figurã nr̃ redẽptor intelligi verus deꝰ
ſuꝑ oĩa: ⁊ factꝰ inter oĩa hõ perfectꝰ. in q̊ nr̃a natura apud
patrẽ cõfirmata eſt. De q̄ etiã per pſalmiſtã ꝓphetãdo dr̃.
Fiat manus tua ſuꝑ viꝝ dextere tue: ⁊ ſuper filiũ hoĩs quẽ Pſ̃.lxxix
cõfirmaſti tibi. Hũana etenĩ natura ꝑ̇uſqꝫ a creatore oĩm
ſuſciperet: terra erat. Nã firmamentũ nõ erat. Peccatori
q̄ppe homini dictũ eſt. Terra es: ⁊ in terrã ibis. Et poſtq̄ Geñ.iij.
aſſumpta ẽ ab auctore oĩm: atqꝫ in celis ſubleuata ⁊ ſuꝑ an
gelos ducta: firmamẽtũ facta ẽ q̄ terra fuit. Sꝫ firmamẽtũ
qd̄ aſpicit cuiꝰ habeat ſilr̃itudinẽ ſubinfert cũ dicit. Quaſi Textus.
aſpectꝰ criſtalli horribilis. Criſtallũ ſicut dictũ eſt ex aq̄
cõgelaſcit ⁊ robuſtũ fit. Scimꝰ ꝟo quãta ſit aq̄ mobilitas.
Corpus aũt redẽptoris nr̃i qꝛ vſqꝫ ad mortẽ paſſiõibꝰ ſub-
iacuit: aque ſilr̃e iuxta aliq̄d fuit. Qꝛ naſcẽdo. creſcẽdo. la-
ceſcẽdo. eſuriẽdo. moriẽdo: vſqꝫ ad paſſionẽ ſuã ꝑ momen-
ta tẽpoꝝ mobiliter decurrit. Cuiꝰ curſũ ꝓpheta ĩtuẽs: ait.
Exultauit vt gigas ad currẽdã viã. Sed qꝛ ꝑ reſurrectio- Pſ̃.xviij.
nis ſue gl̃iã ex ipa ſua corruptiõe in icorruptiõis virtute
cõualuit: q̄ſi criſtalli more ex aq̄ duruit. vt ĩ illo ⁊ hec eadẽ
natura eſſet: ⁊ ipſa q̄ iã fuerat corruptiõis mutabilitas nõ
eſſet. Aqua ḡ in criſtallũ verſa eſt: qñ corruptionis eiꝰ ĩfir-
mitas ꝑ reſurrectionẽ ſuã ad ĩcorruptiõis ẽ firmitatẽ mu-
tata. Sꝫ notãdũ ꝙ hoc criſtallũ horribile .i. pauendũ dr̃.
Quis aũt neſciat cuiꝰ pulchritudinis ſit criſtallũ? Et mi-
rũ quõ in h̄ criſtallo ↄueniat pulchritudo cũ pauore? Sed
oĩbus vera ſciẽtibꝰ cõſtat qꝛ redẽptor humani gn̄is cũ iu-
dex apparuerit: ⁊ ſpecioſus iuſtis: ⁊ terribilis erit ĩiuſtis.
Quẽ enĩ mãſuetũ aſpiciũt electi: hũc eũdem pauẽdũ atqꝫ
terribilẽ ↄſpiciũt reprobi. Sꝫ hũc iõ tũc electi terribilem
nõ videbũt. qꝛ mõ terrorẽ illiꝰ cõſiderare nõ ceſſant. Stu-
dioſe enĩ cõſiderãt q̄ terribilis ad iudiciũ veniat. culpas

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ante actas deflēt. iminētes declināt. Pauorē illiꝰ q̄tidie
ante oculos mētis ponūt. ⁊ qñ tremēdꝰ appareat ſine ceſſa
tione ſuſpecti ſūt. atq̄ q̄tidie timēdo agūt: ne qñ venerit ꝑ=
timeſcāt. Siſ̄itudo ḡ ſup capita aīaliū firmamēti: q̄ſi aſpe
ctꝰ criſtalli horribilis. Et q̄ ipe pauor eiꝰ quē ī ſuis cogi=
tationibꝰ tenēt eorū mētes ꝓtegit: recte ſubiūgit̄. Extēti
ſup capita eoꝝ deſup. Firmamētū ħ qđ ī ſiſ̄itudine criſtal=
li ſup capita eoꝝ aīaliū apparet: ⁊ horribile et extentū eſt.
q̄ bonoꝝ mentes vñ terret: ide ꝓtegit. Si eni pauendꝰ in
eoꝝ cordibus nō eſſet ꝓtector: ⁊ mō a pctis ⁊ poſt a ſuppli=
tijs nō fuiſſet. Q̄ aūt ſemꝑ ꝯſiderāt q̄s pauor ex iudicio ī=
mineat: virtutū pēnas in rectitudinē ꝯſeruāt. Vñ ⁊ apte
mox ſubdit̄. Sub firmamēto aūt pēne eoꝝ recte alteriꝰ ad
alteꝝ. Tūc pēne virtutū ſub firmamento recte ſunt: qñ bo=
nū qđ alter habet ħ alteri ipendit. vt q̄ terrenā ſubſtātiā ac
cipit: īdigentis ꝓximi inopiā ſubleuet. Qui doctrine gr̄a
plenꝰ eſt: ignorātis ꝓximi tenebras v̄bo ſue p̄dicatiōis il
luſtret. Qui tp̄ali ptāte ſubnixus eſt: opp̄ſſos a violētijs re
leuet. Qui ꝓphetie ſpū plenꝰ eſt: a vita ꝓximi mala iminē
tia bona ſuadēdo declinet. Qui gr̄a curatiōis accipit: in=
ceſſiōe ſua ſaluti īfirmantiū pie et hūiliter īpendat. Qui a
terrenis actibꝰ liber ſoli deo vacari meruit: ꝓ delinquēti=
bus ꝓximis exoret. Fit aūt ſepe vt q̄ ī terrena ſubſtātia ni=
mis occupat̄: orōni nō q̄tuꝫ dꝫ inuigilet. Et fit plerūq̄ vt
is q̄ ad exorādū dn̄m cūctis mūdi oneribꝰ exutꝰ vacat: ſu=
ſtētationē viuēdi nō habeat. Sꝫ dū diues porrigit alimē
tū atq̄ veſtimentū paupi / ⁊ dū paup orōnē ſuā aīe diuitis
impēdit: pēne aīaliū recte alteriꝰ ad alteꝝ tēdunt̄. Nā dū
ille mihi v̄bū p̄dicatiōis exhibet. ⁊ lumine v̄itatꝭ ex corde
meo ignorātie tenebras expellit. dūq̄ illi ego q̄ fortaſſe a
mūdi huiꝰ potēte opp̄mit̄ ſolatiū mee defenſiōis impertior
atq̄ hūc de violentis manibꝰ euello: viciſſim nobis pēnas
nr̄as tēdimꝰ. vt nos affectu ⁊ ope vicaria: ex bono qđ acce
pimꝰ tāgamꝰ. Vñ bñ p̄mꝰ paſtor admonet dicēs. Oim fi=
j. Pe. iiij. nis appropinq̄bit. Eſtote itaq̄ prudētes ⁊ vigilate ī orō=
nibus. Añ oia mutuā ī vobiſmetipis charitatē ꝯtinuā hñ=
tes. q̄ charitas op̄it multitudinē pctōꝝ. Hoſpitales iuicē

ſine murmuratiōibꝰ. Vnuſq̄ſq̄ ſicut accepit gr̄aꝫ: in alter
utrū illā admiſtrātes. Qđ ḡ apud ezechielē pēna: ħ apud
petrū apl̄m accepta gr̄a dr̄. Et qđ ille ait. Recte pēne alte=
rius ad alterū: ħ eccl̄ie paſtor dicit vnuſq̄ſq̄ ſicut accepit
gr̄am in alterutrū illā admiſtrātes. Pēne eni nr̄e recte iā
nō ſūt: ſi ad vtilitatē nr̄aꝫ ſolūmō reflectūt̄. Sꝫ tūc recte fi=
unt cū ī vtilitate ꝓximi dirigimꝰ qđ habemꝰ. Q̄ eni bōa
nr̄a nō a nobis ſūt: ſꝫ ab eo accepimꝰ a q̄ fctm̄ ē vt eſſemꝰ. tā
to ea nob̄ nō debemꝰ retinere p̄uata: q̄to ea nob̄ ꝯſpicimꝰ
ab auctore nr̄o ad cōem vtilitatem data. Vñ recte petrus
apl̄s ī exhortatiōe huiꝰ rei ſubdit dicēs. Sic boni diſpēſa
tores multiformis gr̄e dei. Atq̄ adhuc adijcit. Si q̄s loq̄= j. Pe. iiij.
tur q̄ſi ſmones dei. ſi q̄s miſtrat: tāq̄ ex v̄tute quā admini
ſtrat deꝰ. Ac ſi apte dicat. Hūiliter ipēdite bonū ꝓximis.
q̄ ſcitis vobis nō a vobis eē qđ habetis. Quelibet eni pē=
na virtutis cū ad ꝓximuꝫ impēdo tendit̄: recta nō erit ſi
humilitate caruerit. Sequit̄. Vnūq̄dq̄ duabus alis vela= Textus.
bat corpꝰ ſuū: ⁊ alteꝝ ſiſ̄iter velabat̄. Q̄ ꝑ corpus actio: ꝑ E
alas v̄o virtutes ſignent̄ / ſupra iā diximꝰ. Et cū dicat. ſub
firmamēto aūt pēne eorū recte alteriꝰ ad alteꝝ: querendū
eſt q̄liter ſubdit̄ / vnūq̄dq̄ duabꝰ alis velabat corpus ſuū?
Qua in re ħ patēter īdicat̄. q̄ ⁊ pēnas alias ad alteꝝ tēde=
bāt: ⁊ tñ duabꝰ alis corpus ꝓpriū velabāt. Quid eſt ħ niſi
q̄ ſic debemꝰ virtutes q̄s accepimꝰ alijs ipendere: vt ⁊ ea
in q̄bꝰ peccauimꝰ nō deſinamꝰ caute cogitare: ⁊ reatū no=
ſtrū q̄tidie ꝑ timorē ⁊ pniam plāgere. Duas eni alas ſupiꝰ
quibꝰ corpꝰ velat̄: timorē ⁊ pniaꝫ diximꝰ. Sic ḡ ī charita
te creſcamꝰ: vt pēnas tēdamꝰ in ꝓximos: et nunq̄ deſina=
mus cogitare ⁊ plāgere noſmetipſos. Pēne tēdant̄ iuxta:
pēne cooperiāt corpa. vt ⁊ de bonis actibꝰ p̄beamꝰ exēpla:
et mala q̄ egimꝰ abſcōdāt a iudicio timor et pnia. In trāſ=
latione aūt veteri de his alis dr̄. Singulis due ꝯiuncte et Textus.
tegētes corpa eorū. In q̄bꝰ verbis intelligit̄. q̄ ⁊ ipſe erāt
pēne que iūgebant̄ alteriꝰ ad alteꝝ: ⁊ ipſe q̄ eorū corpa co=
operiebāt. Qđ per figurā bñ accipitur. q̄ ille nos virtutes
apud oipotentē deū ꝓtegūt: q̄s ex charitate ꝓximis ipar
timur atq̄ ꝯiūgimꝰ. Cū q̄bꝰ dum ꝯcorditer viuimꝰ: mala

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

q̄ fecimꝰ velamꝰ. Pñt ꝙ etiã ꝑ has alas duo ꝓcepta chari=
tatis ĩtelligi: amor ſcȝ dei ⁊ ꝓximi. Amãdo enĩ deũ nr̄a in
nobis mala ꝑſeq̄mur: id ē corpꝰ velamꝰ. Diligẽdo aũt ꝓxi
mũ / ⁊ ei ĩ q̄ ꝓdeſſe poſſumꝰ feſtinamꝰ: id ē alas ad alteꝝ tẽ
dimꝰ. Hoc aũt qδ ſubdit᷑. ⁊ alteꝝ ſil'r velabat᷑: in trãſla=
tione veteri nõ h̄r. Et q̄ri põt cur poſtq̄ȝ dictuȝ ē / vnũq̄δq̄ȝ
duabꝰ alis velabat corpus ſuũ ſubiũgit᷑. et alteꝝ ſil'r ve=
labat᷑: Trãſlationẽ aũt ſeptuaginta ĩterꝓtuȝ aq̄le theodo
ſionis et ſymmachi ſollicite ꝑſcrutãtes: nihil ex his v̄bis
inuenimus. ſed beati hieronimi ſcripturã legentes: agno=
uimus. quia hanc ſententiã in hebrea veritate ita poſituȝ
non quidẽ iuxta verbũ: ſed iuxta ſenſum inuenerit. Queri
etenĩ põt cur poſtq̄ȝ dictũ eſt / vnũquodq̄ȝ velabat corpus
ſuũ: ſtatim ſubdit᷑. Et alterũ ſil'r velabat᷑. Si enĩ diceret
vnũ ⁊ alterũ: loquẽdi ratio ſtaret. Poſtq̄ȝ v̄o dictũ eſt vnũ
quodq̄ȝ: cur adijcit᷑ alterũ. cũ in vnoquoq̄ȝ oẽs ꝯphẽdunt᷑?
Sed ſi ⁊ ꝑfectoꝝ vitã ⁊ ꝓficiẽtiũ merita diſtinguimus: et
vnũquodq̄ȝ et alterũ nõ irrationabiliter poſitũ videmus.
Qui enĩ ⁊ ſua deflẽt / et v̄tutũ pẽnas ad ꝓximos in exẽplũ
tendũt: ꝓculdubio ꝑfecti ſunt. Sũt aũt pleriq̄ȝ paruuloꝝ:
qui eoꝝ lachrymas cõſpiciũt ⁊ imitant᷑. Et q̄ nudi in ſuis
prauitatibꝰ eſſe potuiſſent: ſctõs vigilãtoreſq̄ȝ viros cõſi
derãt. moxq̄ȝ ſuis prauitatibꝰ irati accẽdunt᷑ vt plãgãt: et
inflãmant᷑ ad pn̄iam. Atq̄ȝ vt velare ſctõs corpa ſua cõſpi=
ciunt: ita ip̄i quoq̄ȝ lachrymaꝝ ſuarũ alis velant᷑. Seipſos
enĩ magnis increpationibꝰ feriũt: cur q̄ v̄tutes nõ habent
pctã ſua mĩme deplorãt: ſi adhuc ⁊ illi plãgere nõ deſiſtũt /
q̄ iã virtutũ pẽnas ꝑ exẽpla ad ꝓximos tendũt? In q̄bus
verbis neceſſe eſt vt nos q̄ paruuli adhuc ſumꝰ: ꝑfectoruȝ
ſemꝑ ⁊ v̄tutes ⁊ lachrymas añ mentis noſtre oculos pona
mus. Imitemur q̄ in illis aſpicimꝰ. vt dũ ceperimꝰ ꝑ ĩcre=
mẽta creſcere: poſſimꝰ ab illo diſtricto examine mala q̄ fe=
cimꝰ velare. In aſſiduis enĩ fletibꝰ. in quotidiana nr̄a pe=
nitentia: habemꝰ ſacerdotẽ in celis q̄ interpellat ꝓ nobis.
j. Jo. ij. De q̄ etiã ꝑ iohannẽ dr̄. Si q̄s peccauerit: aduocatũ habe
mus apud patrẽ ieſum xp̄m iuſtũ. ⁊ ipſe ē ꝓpiciatio ꝓ pec=
catis nr̄is. Ecce exultat animꝰ cũ aduocati noſtri potẽtiã

audimus. Sed exultationẽ noſtrã iteruȝ remordet timor.
q̄ȝ ipſe q̄ nobis aduocatꝰ eſt: dr̄ iuſtꝰ. Nos enĩ cauſas iniu
ſtitie habemꝰ. iuſtꝰ v̄o aduocatꝰ iniuſtas cauſas nullo mo
do ſuſcipit: nec v̄ba dure ꝓ iniuſtitia defendit. Quid ergo
agimꝰ chariſſimi fr̄es mei? Sed ecce occurrit aĩo q̄d aga=
mus. Mala q̄ fecimꝰ: ⁊ deſeramꝰ ⁊ accuſemꝰ. Scriptũ eſt
Juſtꝰ in ꝑncipio accuſator eſt ſui. Quilibet etenĩ pctõr cõ Prouer.
uerſus in fletibꝰ iã iuſtꝰ eſſe inchoat: cuȝ ceperit accuſare xviij.
qδ fecit. Cur enĩ iuſtꝰ nõ ſit: q̄ ꝯtra ſuã iniuſtitiã iã ꝑ lachry
mas ſeuit? Juſtꝰ igit᷑ aduocatus noſter: iuſtos nos defen=
det in iudicio. q̄ȝ noſmetipſos ⁊ cognoſcimꝰ. ⁊ accuſamus
iniuſtos. Nõ ergo in fletibꝰ. nõ in actibꝰ noſtris: ſed in ad=
uocati noſtri allegatione confidamus. Qui viuit ⁊ regnat
cum patre in vnitate ſpiritusſancti deus. Per omnia ſecu
la ſeculoꝝ. Amen.

Omelia octaua.

ET audiebã ſonũ alarũ q̄ſi ſonũ aquaꝝ
multaꝝ: q̄ſi ſonũ ſublimis dei. Cũ am=
bularent q̄ſi ſonꝰ erat multitudinis. vt
ſonꝰ caſtroꝝ. Cũq̄ȝ ſtarẽt demittebant᷑ pẽne eo=
rũ. Nã cũ fieret vox ſuꝑ firmamẽtũ qδ erat ſuꝑ
caput eoꝝ: ſtabãt et ſubmittebãt alas ſuas. Et
ſuꝑ firmamẽtum qδ erat iminẽs capiti eorũ q̄ſi
aſpectꝰ lapidis ſaphiri. ſil'itudo throni: ⁊ ſuper
ſimilitudinẽ throni ſil'itudo q̄ſi aſpectꝰ hoĩs de
ſuper. Et vidi q̄ſi ſpeciẽ electri: velut aſpectuȝ
ignis intrinſecꝰ ꝑ circuitũ. a lũbis eiꝰ ⁊ deſuper
et a lũbis eiꝰ vſq̄ȝ deorſũ vidi q̄ſi ſpeciem ignis
ſplẽdẽtis in circuitu. velut aſpectũ arcus cũ fue
rit in nube in die pluuie. Hic erat aſpectꝰ ſplen=
doris ꝑ girũ. Hec viſio ſimilitudinis gl'ie dñi.
Et vidi et cecidi in faciem meam.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Quod per exẽpla iuſtoꝝ multi ꝓficiant: ſuꝑioris
locutiõis fine tractatũ eſt. Atq3 hoc ipſum ꝓphe
ta nobis certiꝰ aperit: cũ his q̃ dixerat adiũgit.
Textus. Et audiebã ſonũ alarũ q̃ſi ſonũ aquarũ multaꝝ
A Solet in ſacro eloquio ꝑ aq̃s populi deſignari. Vñ ꝑ iohã
nem dr̃. Aque vo ſũt ppl̃i. Jccirco aũt aq̃s ppl̃s deſignat̃:
q2 et in vita ſonũ h3 ex tumultu carnis: et quotidie defluit
ex decurſu mortalitatis. Ut aũt ſepe iam diximꝰ: ale ſunt
aĩaliũ ṽtutes ſãctoꝝ. Quid eſt ḡ qd̃ ꝓpheta alarũ ſonũ au
dit q̃ſi ſonũ aquaꝝ multaꝝ: niſi qd̃ ex oĩpotẽtis dei pieta
te ille ale ṽtutũ q̃ in paucis priꝰ ſc̃tis ſonabãt. iã nunc p̃di
catione diffuſa: in multoꝝ populoꝝ cõuerſatione reſonãt?
Jncarnato eñi paſſo. ac reſurgẽte dño: pauca pẽnata aĩa
lia fuerũt. q2 rari valde extiterũt q̃ celeſtia deſiderarent: ⁊
virtutũ pẽnis ſe in alta ſuſpẽderẽt. Sed poſtq̃3 diuinitat̃
eiꝰ p̃dicatio in mũdo diffuſa eſt. quãti iã ꝑuuli. quãti gra
uiores. quãti fortes iuuenes. quãti ĩbecilles. quãte cõuer
ſe peccatrices. quãte annoſe ṽgines ꝑ fidẽ. ꝑ ſpem. ꝑ amo
rem ad celeſtia euolãt. q̃s dicere. q̃s eſtimare ſufficiat? Ec
ce alaꝝ ſonitꝰ q̃ priꝰ in paucis aĩalibꝰ fuit. iã nũc in popu
lis reſonat. iã nũc mũdi multitudinẽ ad celeſte deſideriu3
penne ṽtutũ leuãt. Vñ ḡ dr̃. Et audiebã ſonũ alarũ q̃ſi ſo
num aq̃rũ multaꝝ. Q2 ſicut p̃fati ſumꝰ: ille ṽtutũ ſonꝰ q̃ in
aurẽ dei p̃us ex paucis ſc̃tis factꝰ eſt: poſtmodũ ex aquis
multis. i. ex ĩnumerabilibꝰ eſt populis multiplicatꝰ. De q̃
ſono adhuc bñ addit̃. Quaſi ſonũ ſublimis dei. Quid ẽ qd̃
alarũ ſonꝰ in ſc̃tis aĩalibꝰ q̃ſi ſonus ſublimis dei dr̃: niſi q̃
oĩpotẽs deꝰ ⁊ ipſe ĩplet mẽtes ſc̃tõꝝ celeſti deſiderio: ⁊ ip
ſe exaudit ĩpletas. Jp̃e eteni creat in ſc̃tõꝝ cordibꝰ amorẽ
Luce. xxij et ipſe ex amantibꝰ cordibꝰ ſuſcipit precẽ. Negationẽ ſuã
Luce. vij. petrus fleuit amare: ſed tñ illic p̃mittit̃ / q2 Jeſus reſpexit
petrũ. Uenit maria magdalene poſt multas maculas cul
pe / ad pedes redẽptoris nr̃i cũ lachrymis. Sed q̃s illã in
fudit intꝰ: niſi q̃ benigne ſuſcepit forꝭ? Quis illã ad lachry
mas vrgebat ꝑ ꝯpũctionis ſpm̃: niſi q̃ hãc exteriꝰ corã ſi
mul recũbẽtibꝰ recipiebat ad veniã? Redẽptor igitur nr̃
peccatricis mulieris mentẽ extergebat cũ de culpa cõpũ

geret. Suſcipiebat: vt a culpa liberaret. Vñ ḡ iſte alaꝝ ſo
nus q̃ſi ſublimis dei dr̃. q2 q̃cq̃d in ſanctoꝝ ṽtutibus agit̃: Eſa. lvij.
eiꝰ eſt gratie q̃ merita largit̃. q̃ recte ꝑ ꝓphetã ſublimis de
us eſſe memorat̃. Jn ſcriptura eteni ſacra aliq̃ñ deꝰ nũcu
patiue: aliq̃ñ vo eſſentialiter dr̃. Nũcupatiue eñi dr̃ ſicut
ſcriptũ eſt. Ecce cõſtitui te deũ pharaonis. Et ſicut moy Exodi. vij
ſes ait. Si q̃s h̃ vel illud fecerit: applica illũ ad deos. vide Exo. xxij.
licet ad ſacerdotes. Qui rurſum dicit. Dijs nõ detrahes. i. Jbidem.
ſacerdotibꝰ. Et ſicut pſalmiſta ait. Deꝰ ſtetit in ſynagoga Pſ̃. lxxxj.
deoꝝ: in medio aũt deos diſcernit. Eſſentialiter autẽ deꝰ
dr̃: ſicut ad moyſen dr̃. Ego ſũ deꝰ patris tui. deꝰ abrahã. Exodi. iij
deꝰ iſaac. deꝰ iacob. Vñ paulꝰ apl̃s volẽs nũcupatiuũ dei
nomen ab eſſentiali diſcernere: de redẽptore nr̃o locutꝰ eſt
dicẽs. Quoꝝ p̃res ex q̃bus xp̃s ſm̃ carnẽ q̃ eſt ſuꝑ oĩa deꝰ Ro. ix.
bñdictꝰ in ſecula. Qui eñi nũcupatiue dr̃ deus inter oĩa. q̃
vo eſſentialiter deꝰ eſt. Ut ḡ oñderet xp̃m naturaliter de
um: nõ hũc deũ tm̃modo: ſed deũ ſuꝑ oĩa eſſe memorauit.
Q2 et electꝰ quiſq3 ſicut p̃miſimꝰ: vl̃ in exẽplo iuſtitie pre
rogando poſitꝰ dici deꝰ põt. ſed inter oĩa q̃m nũcupatiue
deꝰ. Xp̃s aũt deꝰ eſt ſuꝑ oĩa. q2 naturaliter deꝰ. Quẽ ergo
paulꝰ deũ ſuꝑ oĩa hũc ezechiel ꝓpheta deũ ſublimẽ noĩat
Poſtq̃3 vo dictũ eſt. Audiebã ſonũ alarũ q̃ſi ſonũ aquarũ Textus.
multaꝝ. q2 adhuc addit̃. Quaſi ſonum ſublimis dei. etiã h̃
intelligere poſſumꝰ: qd̃ futurũ electis oĩbus ſcimꝰ. Alarũ
eteni ſonitꝰ (ſicut diximꝰ) fuit in p̃dicatoribꝰ ſc̃tis. aqua
rũ ſonitꝰ in cõuerſis ⁊ ſequẽtibꝰ populis. Sed idẽ ipſe ſoni
tus erit q̃ñq3 ſonꝰ ſublimis dei. q2 multitudo q̃ nũc ad fidẽ
per ſc̃tõs doctores trahit̃: q̃ñq3 in celeſtẽ patriã cõgregat̃
vt ibi oẽs electi ſine fine laudent: cũ viderint ſine fine quẽ
laudẽt. Et q2 tũc ꝑfecte corpus redẽptor̃ efficit̃ oĩs mul
titudo ſc̃tõꝝ: iuxta pauli vocẽ dicẽtis. Q2 ⁊ ipſa creatura Ro. viij.
liberabit̃ a ſeruitute corruptionis in libertate gl̃ie filiorũ
dei. eiq3 ita tũc inherẽt vt eis de corruptiõe q̃ ꝑ reſurrecti
onem vincit̃ iã nihil in ſuo ſc̃tõ amore ꝯtradicat: ſed vnita
gl̃ie ſui redẽptoris fiat. Recte dr̃. Quaſi ſonꝰ ſublimis dei
Notãdus eſt ordo deſcribẽtis. Q2 priꝰ ſonꝰ ex alis aĩaliũ:
qui poſtmodũ q̃ſi ſonꝰ aquaꝝ multarũ. ad extremũ vo q̃ſi

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſonꝰ ſublimis dei dicit. Qđ eni priꝰ p̄dicauerūt ſācti: hoc
poſtmodū crediderūt atq̄ tenuerūt ↄuerſi ad fidē populi.
q̇ ad extremū quoq̄ liberatori oīm reddent laudē in cele-
ſtia ſubleuati. Sonꝰ itaq̄ aīaliū fit q̄ſi ſonꝰ aq̄rū: ⁊ ſonꝰ aq̄
rū fit q̄ſi ſonꝰ ſublimis dei. q2 laudē oīpotētꝭ dn̄i quā priꝰ
in mūdo pauci: hāc poſtmodū multi clamauerūt. Et quā
nunc multi clamant cū adhuc eis in ſemetipſis ſua corru-
ptio repugnat: hāc in celeſtem patriā electi oēs ſuo iam
capiti vniti reſonabant. Adhuc autē ſanctorū animalium
Textus. opera ꝟtuteſq̄ deſcribunt: cū ſubdit. Cū ambularent: q̄ſi
ſonus erat multitudinis: vt ſonitꝰ caſtrorū. Si ꝑ ſonitum
ſublimis dei laus nr̄i creatoris ī celeſti patria deſignat.
mirādum nō eſt q̇d rurſus ad ſanctoꝝ opera in hac adhuc
vita viuētiū ꝓpheticꝰ ſermo refundit: q2 ſctūs ſp̄us in cor
de ꝓphetarū qđ ſimul oſtēdit intus: non ſimul eijcit ꝑ lin-
guā foras. Aqua quippe ſciētie qua ꝓphetātis animꝰ re-
plet: in cōtēplatiōe vehemēter exuberat. Sed q2 anguſtū
eſt ſpiritui oē os hoīs. i. foramen carnis ad explēdā illam
īmēſitatē q̄ ↄſpicit: ꝓferendo lingua variat. Poſtq̄ ergo
ſonū alaꝝ q̄ſi ſonū ſublimis dei eſſe ↄſpexit in celis: rurſus
ad terras redit: ⁊ pennata aīalia q̇d hinc agāt loquit: vt il-
Textus. lic ſūma mereant dicēs. Cū ambularēt q̄ſi ſonꝰ erat multi
B tudinis: vt ſonitꝰ caſtroꝝ. Cū predicatores ſcti mundo p̄-
dicādo ⁊ trahendo circūeūt: aīalia ambulāt. Et q2 hi etiā
quos colligūt ſtatim vt crediderint in laudē nr̄i creatoris
exurgūt: fit ſonꝰ q̄ſi ſonꝰ multitudinis. Et q2 in p̄dicatio-
ne eadē bellū ↄtra aerias ꝑtātes ſumunt: recte ſubiungit.
vt ſonitꝰ caſtroꝝ. Cū ſctis p̄dicatoribꝰ fideles ppl̄i cōiun-
gunt: ↄtra malignos ſp̄us in ꝓcinctu fidei multitudīs ca-
ſtroꝝ fiunt. Et dū quotidie fideles quiq̄ celeſtibꝰ deſide-
rijs replent: terrena deſpiciūt: dura ſibi ꝓ amore ſupne pa
trie ꝓponūt, cōtra ꝑtātes aerias caſtra fiūt: q2 armati fide
⁊ bonis opibꝰ muniti gradiunt. Quaſi eni q̇buſdā caſtris
Ephe. vj. ſpiritalis exercitꝰ ꝑ paulū dr̄. Induite vos armatura dei:
vt poſſitis ſtare aduerſus inſidias diaboli. Quia nō ē no-
bis colluctatio aduerſus carnē ⁊ ſanguinē. ſ3 aduerſus p̄n
cipes ⁊ ꝑtātes, aduerſus mūdi rectores tenebraꝝ haꝝ: cō

tra ſpiritalia neq̄tie ī celeſtibꝰ. Sctōꝝ ergo multitudinis
caſtra ſunt: q̇ bellū ↄtra ꝑtātes aerias ſuſceperūt. Vn̄ ſctē
vniuerſalis eccl̄ie ita ſub ſpecie dilecte deſcribit: vt dicat
pulchra es amica mea ſuauis ⁊ decora ſicut hiel̄m: terribi Canti. vj.
lis vt caſtroꝝ acies ordinata. Quia eni hiel̄m pacis viſio
interꝑtat: cuiꝰ noīe patria celeſtis exp̄mit: ſctā eccl̄ia ſua-
uis ⁊ decora vt hiel̄m dr̄: q2 eiꝰ vita ⁊ deſideriū viſiōi iam
pacis intime cōparat: vt in eo ꝙ auctorē ſuū diligit: ꝙ eiꝰ
ſpeciē videre ↄcupiſcit. De quo ſcriptū eſt. In quē deſide j. Pe. j.
rant angeli ꝓſpicere: ꝑ ipā iam amoris ſui deſideria ange
lis ſil̄is dicat. Que quātū deo amabilis efficit tāto agit vt
malignis ſpiritibus terribilis fiat. Qualiter aūt ſit terribi
lis: ſubiūcta ↄpatiōe oſtēdit. i. vt caſtroꝝ acies ordinata. Canti. vj.
Quid eſt qđ ſctā eccl̄ia ab oſtibꝰ ſuis vt caſtroꝝ acies ſit ti
menda. Nō eni a magno intellectu vacat iſta cōparatio: et
iccirco eſt ſubtiliter intuenda. Scimꝰ eni ⁊ ↄſtat q2 caſtro-
rū acies tūc hoſtibꝰ terribilis oſtēdit: qn̄ ita fuerit ↄſtipa
ta atq̄ dēſata: vt in nullo loco interrupta videat. Nā ſi ita
diſponit vt locus vacuꝰ ꝑ quē hoſtis poſſit ingredi dimit
tat: ꝑfecto iā ſuis hoſtibꝰ terribilis nō eſt. Et nos ergo cū
ↄtra malignos ſp̄us ſpiritalis certaminis aciē ponimꝰ ſū-
mopere neceſſe ē vt ꝑ charitatē ſp vniti atq̄ ↄſtricti nunq̄
interrupti ꝑ diſcordiā inueniamur. Quia ſi q̄libet bona in
nobis opa fuerit ſi charitas deſit: ꝑ malū diſcordie locus
aperit in acie: vn̄ ad feriendos nos hoſtis valeat intrare.
Antiquꝰ ꝟo inimicus caſtitatē in nobis ſi ſine charitate
fuerit non timet: q2 ipſe nec carne premit: vt in eiꝰ luxuria
diſſoluat. Abſtinentiā nō timet: q2 ipſe cibo nō vtit: q2 ne-
ceſſitate corpis nō vrget. Diſtributionē terrenaꝝ rerū nō
timet: ſi eidē opi charitas deſit: q2 diuitiaꝝ ſubſidijs nec
ipſe eget. Valde aūt in nobis charitatē verā idē amorē hu
milē quē nobis viciſſim impendimꝰ timet: ei nimis cōcor
die noſtre inuidet: q2 hāc nos tenemꝰ in terra: quā ipſe te-
nere nolēs amiſit in celo. Vn̄ ergo dr̄. terribilis vt caſtroꝝ
acies ordinata: q2 electoꝝ multitudinē eo maligni ſp̄us ꝑ
timeſcūt. quo eos ꝑ charitatis ↄcordiā munitos ↄtra ſe et
cōglobatos aſpiciūt. Quāta aūt ſit ↄcordie virtꝰ oſtendit

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

cũ ſine illa virtutes relique: ꝟtutes nõ eſſe mõſtrant. Ma
gna enĩ eſt virtus abſtinẽtie. Sȝ ſi qͥs ita ab alimẽtis abſti
neat vt ceteros ĩ cibo diiudicet: ⁊ alimẽta eadẽ q̃ deꝰ crea
Ro. xiiij. uit ad ꝑcipiẽdũ cũ grãꝝ actiõe fidelibꝰ etiã donet: q̄d hu
Pſ. cl. ic virtus abſtinẽtie facta eſt niſi laqueꝰ culpe. vñ pſ̃ quoq̧
nullã eẽ abſtinẽtiã ſine ꝯcordia deſignãs ait. Laud. eũ in
tym. ⁊ cho. In tympano enĩ corriũ ſiccum reſonat. In cho
ro aũt voces cõcordit̃ cãtãt. Quid ĝ ꝑ tympanũ: niſi abſti
nẽtia? Et q̄d ꝑ choꝝ niſi charitatis ꝯcordia deſignat̃? qui
itaq̧ ſic abſtinẽtiã tenet vt ꝯcordiã deſerat. laudat q̄dẽ in
tympano: ſed nõ laudat in choro. Et ſunt nõnulli q̃ dũ plꝰ
ſapere q̃ neceſſe eſt ſtudẽt: a ꝓximoꝝ pace reſiliũt: dũ eos
velut hebetes ſtultoſq̧ ꝯtẽnũt. Vñ ꝑ ſe veritas amonet di
Marci. ix. cẽs. Habete in vobis ſal: ⁊ pacẽ habete inter vos: vt q̄ſq̄s
habere ſal ſapiẽtie ſtudet. curet. neceſſe eſt q̃tinꝰ a pace cõ
cordie nunq̃ recedat. Q̄ꝺ vero de his duabꝰ virtutibꝰ di
ximus: hoc de ceteris oĩbꝰ ſentiẽdũ eſt. Vñ paulꝰ terribi
Hebre. xij liter admonet dicẽs. Pacẽ ſectamini cũ oĩbꝰ ⁊ ſctĩmoniã
ſine quo nemo videbit deũ. Q̄ꝺ aũt nil ſine concordia deo
Matth. v. placeat: ipſa ꝑ ſe veritas demõſtrat dicẽs. Si offers munꝰ
tuũ ad altare: ⁊ ibi recordatꝰ fueris q2 frater tuꝰ habet ali
q̄d aduerſum te: relinque ibi munꝰ tuũ ãte altare ⁊ vade ꝓ
us recõciliari fratri tuo: ⁊ tũc venies offeres munꝰ tuum.
Ecce a diſcordãtibꝰ accipere nõ vult ſacrificiũ: holocau
ſtũ ſuſcipere recuſat. Hinc ergo ꝑpẽdite quãtũ ſit malũ di
ſcordie ꝓpter q̄ꝺ ⁊ illud abijcit̃: ꝑ q̄ꝺ culpa laxat̃. Q2 vero
electi ſp̄ in charitate ꝯiuncti ſunt: ⁊ hec eadẽ eoꝝ charitas
ſonũ laudis reddit auctori: malignis vero ſpiritibꝰ. i. anti
quis ſuis hoſtibꝰ penã incutit timoris. Recte nũc de pen
Textus. natis aĩalibꝰ d̃r. Cũ ambularẽt q̃ſi ſonꝰ erat multitudinis
vt ſonus caſtroꝝ. Debet aũt ab exortu ſctẽ eccl̃ie fidei ocu
los vſq̧ ad finẽ mũdi tendere: ⁊ hec eadẽ caſtra quõ ambu
lent videre. Caſtra enim multitudines appellantur exerci
tus cũ in ꝓcinctu pergunt aut in certo quolibet loco in iti
nere demorant̃. Caſtris ergo via eſt vita p̄ſentis ſeculi oĩ
bus ꝯcorditer viuẽtibꝰ ſctĩs. Alia aũt ſunt caſtra p̄dican
tiũ q̃ huc illucq̧ ꝓ coligẽdis aĩabꝰ in ſctĩ opis ꝓcĩctu labo

rãt: alia caſtra ꝯtinentiũ atq̧ ab hoc mũdo recedentiũ: q2
malignoꝝ ſpirituũ bella quotidie in corde ſe p̄parãt. Alia
caſtra bonoꝝ ꝯiugatoꝝ q̃ viuẽtes in amore oĩpotẽtis dei
ꝯcorditer ſic viciſſim ſibi carnis debitũ ſoluũt: vt tñ quid
deo de bonis opibꝰ debeãt nullatenꝰ obliuiſcant̃. Sȝ et ſi
qua (vt hoĩes) delinquũt: hec inceſſanter pijs actibꝰ redi
mũt. Q2 ergo diſtincti fideliũ ordines ab exortu ſctẽ eccle
ſie vſq̧ ad finem mũdi ꝯcorditer viuẽtes: ꝯ ꝑtãtes aerias
dimicant: caſtra ambulãt. ⁊ fit q̃ſi q̄dã caſtroꝝ ſonitꝰ: q2 in
eis ad laudẽ oĩpotentis dei ⁊ virtutũ gladij: ⁊ arma mira
culoꝝ ſonãt. De ſctĩs vero aĩalibꝰ adhuc ſubdit̃. Cũq̧ ſta Textus.
rent: dimittebant̃ penne eoꝝ. Stant ſctã aĩalia qñ ea q̃ dei
ſunt: intẽta ꝯtẽplatiõe ꝯſiderãt. Sed eoꝝ pẽne deponunt̃
q2 dum alta dei iudicia aſpiciũt: ſue eis virtutes vileſcũt.
Q̄ꝺ apte exponit̃ cũ ſtatim ſubdit̃. Nã cũ fieret vox ſuꝑ fir Textus.
mamẽtũ q̄ꝺ erat ſuꝑ caput eoꝝ ſtabãt: et ſubmittebãt alas
ſuas. Firmamẽtũ ſuꝑiꝰ ſub intellectu duplici iudicauimꝰ
exponẽdũ. Poſſũt enĩ ſicut dictũ eſt firmamẽti noĩe cele
ſtes ꝑtãtes intelligi. Et põt firmamẽti noĩe incarnatꝰ vni
genitꝰ: ꝑ h̃ q̄ꝺ in eũ natura noſtra ad eternitatẽ firmata eſt
deſignari. Prius ergo q̄d ſentimus de angelis: ⁊ poſtmo
dũ de dño angeloꝝ loquamur. Ecce enĩ d̃r. Cũ fieret vox
ſuꝑ firmamẽtũ ſtabãt ⁊ ſubmittebãt alas ſuas. Quo in lo
co hoc primo ſciẽdũ eſt q2 nõ ſubmittere ab inferiori ad ſu
periora tẽdere: ſed a ſuꝑiori ad ĩferiora alas deponere de
bet intelligi: ꝓpter hoc q̄ꝺ premiſſũ eſt. Cũ ſtarẽt dimitte
bant̃ pẽne eoꝝ. Querẽdũ itaq̧ nobis eſt q̃ ſit vox q̃ ſuꝑ fir
mamẽtũ ſit. Sed eandẽ vocẽ meliꝰ intelligimꝰ: ſi ab imis
ad ſuꝑiora gradiẽtes: q̃ſi q̄buſdã paſſibꝰ aſcẽdamus. Si
cut auditꝰ corpis excitat̃ voce: ita ſenſus mẽtis excitat̃ in
tellectu / qui de interioribꝰ agit̃. Vox ergo eſt in mente q̃ſi
q̄dã ſonꝰ intelligẽtie. Sȝ ſciẽdũ eſt q2 noſtris ſenſibꝰ aliqñ
vox carnis loquit̃ / aliqñ vox aĩe / aliqñ vox firmamẽti / ali
qñ vox q̃ ſuꝑ firmamẽtũ eſt. Ponamꝰ ergo ante oculos q̄ꝺ
ſi q̄ſpiã ſit leſus a ꝓximo: q̃ ex humana rõne cogitat vt vi
cẽ leſioni reddat: malũ ꝓ malo retribuat: huic vox carnis
loquit̃ in mẽte. Quia cũ diuina mãdata ꝑcipiãt bene nos

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

facere his qui nos oderũt: qſquis male facere ſe odiẽtibꝰ
cogitat: in eiꝰ aīo vox carnis ſonat. Multa terrena quoti-
die agimus: poſt hec ad orōnē redimꝰ. Accendit̃ ad cōpũ
ctionē animꝰ: ſʒ earũ rerũ quas agimꝰ imagines verſant̃
in mēte: ⁊ intētionē ꝯpũctionis ꝑpediũt in orone: ⁊ qđ vo
lētes egimꝰ: hoc interiꝰ patimur inuiti: ⁊ qđã cogitationũ
fantaſmata mētē ꝑ imagines corporeas diſpergũt: ne ſtri
cta totã in orone ſe colligat. Hec quoq; vox carnis eſt. Cũ
vero ⁊ iſta ſubigimꝰ: atq; ab oculis mētis cũctas corpore-
as imagines effugamꝰ: ipām ĩ nobiſmetipis naturã aīe q̄
rētes qualis ſit q̄ carnē viuificare pōt: ſed ſemetipām ſtrin
gere in bonis cogitatiōibꝰ ſicut deſiderat nō pōt: inueni-
mus quēdã intellectualē ſpm̃ ꝑ creatoris potētiã viuentē
corpus qđ ſuſtinet viuificãtem. Sʒ tñ obliuioni ſubditũ/
mutabilitati ſubiectũ: quē ſepe timor afficit leticia extol-
lit. Ipſe itaq; intellectꝰ aīe vox eiꝰ eſt: qꝛ ſonat qđ eſt. q̄ tñ
adhuc vox ſub firmamēto eſt. Sʒ trãſcēdentes aīam vocē
de firmamēto querimꝰ: cũ illa ſctōꝝ angeloꝝ ĩnumera mul
titudo: in oīpotētis dñi ꝯſpectu q̄lis ſit inueſtigamꝰ. q̄ ſit
in eis ſine fine feſtiuitas viſiōis dñi. q̄ leticia ſine defectu
qui amoris ardor nō cruciãs: ſʒ delectãs q̄ʒtũ in eis ſit de-
ſideriũ viſionis dei cũ ſatietate: ⁊ quanta ſatietas cũ deſi
derio. In qbꝰ nec deſideriũ penã generat: nec ſatietas fa-
ſtidiũ parit quō inherēdo beatitudini ſint beati: quō cōtē
plãdo ſemꝑ eternitatē ſint eterni. quō cōiũcti vero lumini
facti ſint lux. quō aſpiciētes ſꝑ incōmutabilē: mutati ſunt
in ĩcōmutabilitatē. Sʒ cũ iſta de angelis cogitamꝰ adhuc
vox de firmamēto ē: nō ſuꝑ firmamētũ. Trãſeat ergo ani-
mus: ⁊ ab ipſis trãſcēdat oē qđ creatũ eſt. In ſolo creatoꝛ
ſui lumine fidei oculos figat: ꝙ vnꝰ viuificet oīa q̄ creauit
deꝰ. ꝙ vbiq; eſt ⁊ vbiq; totꝰ eſt. ꝙ incircũſcriptꝰ ⁊ incōpre-
hēſibilis ſentiri pōt ⁊ videri non pōt. ꝙ nuſq; deeſt. ⁊ tñ ab
iniquoꝝ cogitationibꝰ lōge eſt: ꝙ nec ibi deeſt vbi lōge ē.
qꝛ vbi nō eſt ꝑ gratiã: adeſt ꝑ vindictã. ꝙ oīa tangit: nec tñ
eq̄liter oīa tangit. Quedã eñi tangit vt ſint: nec tñ vt viuãt
⁊ ſentiãt: ſicut ſunt cũcta inſenſibilia. Quedã tangit vt ſint
viuãt. ⁊ ſentiãt. nec tñ vt diſcernãt. ſicut ſunt bruta aīalia.

Quedã tangit vt ſint. viuãt. ⁊ ſentiãt. et diſcernãt. ſicut eſt
humana ⁊ angelica natura. Et cũ ipē nunq; ſibimetipſi ſit
diſſimilis: diſſimiliter tãgit diſſimilia: ꝙ vbiq; p̄ſens eſt
⁊ inueniri vix pōt: ꝙ ſtantē ſequimur ⁊ apprehēdere nō va
lemus. Ponamꝰ ergo ante oculos mētis q̄ illa natura ſit
q̄ tenet oīa. implet oīa. circũplectit̃ oīa. ſuꝑexcedit oīa. ſu-
ſtinet oīa. Nec alia ex ꝑte ſuſtinet atq; alia ſuꝑexcedit: ne-
q; alia ex ꝑte implet atq; alia circũplectit̃. ſed circũplectē-
do implet/ implēdo circũplectit̃: ſuſtinēdo ſuꝑexcedit/ ſu-
perexcedēdo ſuſtinet. Huiꝰ nature potētiã cũ ſtrictꝰ in ea
cogitat animꝰ: vox ſuꝑ firmamētũ fit. qꝛ eiꝰ intellectũ con
cipit: qꝛ ⁊ angeloꝝ ſenſũ ſua incōprehēſibilitate trãſcēdit.
Cũ ergo vox ſuꝑ firmamētũ fit: ſtãt aīalia ⁊ ſubmittũt alas
ſuas: qꝛ ſctōꝝ mētes cũ creatoris ſui potētiã intēta cōtem
platione ꝯſiderãt: vileſcũt eoꝝ aīo virtutes quas habent.
Et tanto fiũt apud ſe humiles: quãto eis illud altũ eſt qđ
ſuꝑ angelos ſonat. Fortaſſe eñi doctores ſunt: cũ ceperint
tacita mēte cogitare q̄ ſit ineffabilis dei ſapiētia/ q̄ mētes
hoīm ſine ſtrepitu ꝟboꝝ docet. ⁊ quō ſi hec eadē ſapientia
ſi auditoꝝ mētes nō doceat: vox docentiũ vacue laborat:
ſua eis doctrina ꝓtinus vileſcit: qꝛ neq; q̄ plantat eſt aliqđ
neq; q̄ rigat: ſed qui incremētũ dat deus. Fortaſſe ꝓphete j. Cor. iij.
ſunt: ſʒ cũ tacita mēte cōſiderãt qꝛ ꝓphetie ſue oculo ſimul
oīa diuinitatis myſteria penetrare nō poſſũt: qm̃ ſicut ait
apl's: ex ꝑte cognoſcimꝰ ⁊ ex ꝑte ꝓphetamus. In illa imē- j. Cor. xiij
ſitate ſecretoꝝ vidēt: qꝛ parũ eſt oē qđ vidēt. Atq; ex ipſa ĩ
mēſitate altitudine luminis ꝯſiderãt q̄ʒ minus ſit illud qđ
intēto oculo q̄ſi ꝑ rimas viderũt. Deponãt ergo alas ſuas
cũ vox ſuꝑ firmamētũ fit. i. humiliētur in eo qđ apprehen-
dũt cũ ſuꝑna ꝯſpiciũt/ q̄ ab eis cōprehēdi nō poſſũt. Sepe
etiã ſctī cogitatiōibꝰ ipſa q̄ habēt bona blãdiũtur: vt eorũ
mētes in aliqua ſui fiducia eleuēt: ſed ꝓtinꝰ ad occulta dei
iudicia recurrũt. Quō alij ex virtutibꝰ ad infernũ ꝑ elatio
nē corruũt. alij ex vitijs correcti ad celũ ꝑ humilitatē leuã
tur. Vñ nos ad humilitatē reuocãs ꝓpheta terret ⁊ admo
net: dicēs. Venite ⁊ videte opa dñi: q̄ʒ terribilis in ꝯſilijs Ps. lxv.
ſuꝑ filios hoīm. Quis eñi digne ꝯſiderare valeat quãtus

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſuꝑ nos terroꝛ ſit ꝯſilioꝝ dei: qñ alter ex virtutibus in finẽ
tendit ad vitia / ⁊ alter ex vitijs in virtutibꝰ cõcludit finẽ.
Eccl's.ix. Quia iuxta ſalomonis vocẽ / ſunt iuſti atqꝫ ſapiẽtes: ⁊ opa
Ibidem. eoꝝ in manu dei. Nec tñ ſcit homo vtrũ amoꝛe an odio di-
gnus ſit: ſꝫ oĩa in futuro ſeruant̃ incerta. Et eſt via q̃ vide
Prouer. tur hoĩbꝰ recta: ⁊ nouiſſimũ eiꝰ ducit ad moꝛtẽ. Hec itaqꝫ
xiiij. occulta iudicia ꝓfunda cogitare q̃d eſt aliud q̃ꝫ alas depo
nere. i. de nulla iã virtute ꝯfidere: ſꝫ ſub magno timoꝛe tre
pidare. Siue enĩ oĩpotẽtis dei naturã ꝯſiderẽt: ſiue eiꝰ iu
dicia ꝑpendãt. trepidẽt. ꝑtimeſcãt. Eis ergo q̃ſi alas de-
ponere eſt virtutes q̃s habẽt humiliare. Sic abꝛahã alas
depoſuit: q̃ quando loqui cũ deo cepit: puluerẽ et cinerem
Geñ. xviij ſe eſſe cognouit dicẽs. Loquar ad dñm meũ cũ ſim puluis
et cinis. Sic moyſes alas depoſuit: q̃ eruditꝰ omni ſciẽtia
egyptioꝝ: mox vt verba dñi audiuit: v̾ba ſe nõ habere de-
Exo. iiij. pꝛehẽdit dicẽs. Obſecro dñe: nõ ſum eloquẽs ab heri ⁊ nu
diuſtertiꝰ. Ex quo locutꝰ es ad ſeruũ tuũ impeditioꝛis et
tardioꝛis lingue ſum. Ac ſi aperte diceret. Poſtq̃ꝫ a te ver
ba vite audio: ꝯfuſum me in verbis pꝛioꝛibꝰ agnoſco. Sic
eſaias cuiꝰ vita dño ad pꝛedicãdũ placuerat: cũ eũdẽ dñꝫ
Eſaie. vj. cõtẽplatꝰ carbone de altari in oꝛe tactus eſt: ait. Ve mihi
q2 tacui: q2 vir pollutꝰ labijs ego ſum. Ecce ad ſuꝑioꝛa ſub
leuatꝰ ſibimetipſi de labioꝝ pollutiõe diſplicuit. Niſi enĩ
celeſtis mũdicie alta cõſpiceret: eſſe ſe iudicabilẽ nõ inue-
Hiere. j. niſſet. Sic loquẽte dño: hieremias clamat. A a a dñe deꝰ:
ecce neſcio loqui: q2 puer ego ſum. Iuxta enĩ ea verba q̃ au
diebat: verba ſe nõ hr̃e cognouerat. Sic daniel ſublimẽ vi
Dani. viij. ſionẽ vidẽs: ꝑ plurimos dies elãguit ⁊ egrotauit. Quia ⁊
hi qui in virtutibꝰ foꝛtes ſunt: cum altioꝛa dei ꝯſpiciũt: in
ſua ſibimet eſtimatione infirmi: atqꝫ imbecilles fiũt. Sic
Iob. xlij. btũs iob de quo dñs amicis illiꝰ dixit. Nõ eſtis locuti co-
rã me rectũ ſicut ſeruꝰ meus iob. cũ verba dei colloquẽtis
Ibidem. audiret: rñdit dicẽs. Inſipiẽter locutꝰ ſũ: ⁊ q̃ vltra modũ
Ibidem. excederẽt ſciẽtiã meã. Et paulopoſt. Iccirco me repꝛehẽ-
do: ⁊ ago pñiam in fauilla ⁊ cinere. Qui enĩ q̃ꝫtũ ad hoĩes
ſapiẽter locutus fuerat: loquẽtẽ ſibi deũ audiẽs: inſipien-
ter ſe locutũ fuiſſe repꝛhẽdit. q2 in ꝯtẽplatiõe vere ſapiẽtie

ſua ei ſapiẽtia viluit. Ad vocẽ ergo deſuꝑ veniẽtem aĩalia
alas deponũt: q2 virtutẽ dei ſiue in natura ſua ꝯtẽplari re
quiramus: ſiue in occultis iudicijs inueſtigare cogitemꝰ
ꝓ eo q̃d eiꝰ alta nobis ĩpenetrabilia ſunt nr̃a nobis ſi qua
ineſſe bona credant̃ vileſcũt. Et q̃ in quãtulacũqꝫ ſcientia
volare credebamur: inuiſibilẽ ſuꝑ nos naturã ⁊ ĩpenetra-
bilia eiꝰ iudicia ꝑpẽdẽtes: ſubmiſſis alis hũiliter ſtamus
Sequit̃. Et ſuꝑ firmamẽtũ q̃d erat ĩminẽs capiti eoꝝ: q̃ſi Textus.
aſpectꝰ lapidis ſaphiri ſil'itudo thꝛoni. Et ſuꝑ ſil'itudinẽ
thꝛoni ſil'itudo q̃ſi aſpectꝰ hoĩs deſuꝑ. Quid per thꝛonũ: D
niſi ille virtutes ãgelice deſignant̃. que ĩpos quoqꝫ ange-
los dignitate loci ſuꝑioꝛis excedũt. Nã cũ angeli nũcij di
cant̃: ⁊ ſepe angeli ad ãnũciãda quedã hoĩbꝰ veniũt: thꝛo-
ni miſſi ad miniſteriũ nũcij nuſq̃ꝫ legunt̃. q2 eis lõge ſubli
mius creatoꝛ oĩm p̃ſidet. Vñ paulus apl's oꝛdines celeſti
um agminũ quos ad tertiũ celũ raptus viderat deſcribẽs
ait. Siue thꝛoni. ſiue dñatiões. ſiue p̀ncipatꝰ. ſiue ptãtes Col. j.
oĩa ꝑ ĩpm: ⁊ ĩ ĩpo creata ſunt. Thꝛonos igit̃ añ eos angelo
rũ oꝛdines dixit: q̃bus illis p̃latos eẽ cognouit. Vñ autẽ
thꝛonꝰ lapidi ſaphiro ꝯparat̃. q̃m lapis ſaphirꝰ aereũ hꝫ
coloꝛẽ. Virtutes ẽ celeſtiuꝫ lapide ſaphiro deſignant̃. q2
hi ſpũs q̃bus deꝰ oĩpotẽs altiꝰ p̃ſidet: ſuꝑioꝛis loci in cele
ſtibus dignitatẽ tenẽt. Suꝑ thꝛonũ vero ſil'itudo hoĩs: q2
et ſuꝑ illas virtutes q̃ ⁊ ĩpos angelos añcedũt: nr̃i eſt gl'ia
redẽptoꝛis. Notãdũ ergo q̃ oꝛdo ſuat̃. Suꝑ aĩalia enĩ fir-
mamẽtũ. ſuꝑ firmamẽtũ thꝛonus. ſuꝑ thꝛonũ hõ eẽ deſcri-
bit̃. q̃ ⁊ ſuꝑ ſctõs hoĩes adhuc in hac coꝛruptiõe coꝛpis vi
uẽtes angeli: ⁊ ſuꝑ angelos ſuꝑioꝛes ⁊ deo ꝓxime angeli-
ce ptãtes. Suꝑ ptãtes deo ꝓximas eleuatꝰ eſt mediatoꝛ j. Thi. ij.
dei ⁊ hoĩm hõ xp̃s ieſus. Sin v̾o (vt p̃diximꝰ) firmamẽti
noĩe mediatoꝛ dei ⁊ hoĩm ꝓ aſſumpta hũanitate dꝫ intel-
ligi. q2 ſub vniꝰ noĩs appellatiõe ſolẽt ꝑ ꝓphetie ſpm̃ mul
ta ſignari. Vox ſuꝑ firmamñtũ fctã eſt: q̃ ſuꝑ baptizatũ dñꝫ
de celo ſonuit dicẽs. Tu es filiꝰ meꝰ dilectus: ĩ te ꝯplacui Luce. iiij.
Sicut ꝑ euãgeliſtã altũ dicit̃. Hic eſt filiꝰ meꝰ dilectꝰ in q̃ Mat. iij. et
mihi cõplacui. Queramꝰ igit̃ quõ hãc vocẽ aĩalia audiũt xvij.
et alas deponũt? Abachuc ꝓpheta req̃ſitꝰ: dicat. Dñe au Abachuc.
f iij iij.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

diui auditũ tuũ ⁊ timui. conſideraui opera tua ⁊ expaui.
Quid eſt aũt qđ pater de filio loq̃tur dicẽs in q̃ mihi ꝯpla
cui? Oĩs enĩ qui penitẽdo corrigit aliq̃ que fecit: eo ipſo q̃
penitet ſe ſibi diſplicuiſſe indicat. q: emẽdat qđ fecit. Et
q: oĩpotẽs pater ſicut intelligi ab hoĩbus poterat hũano
Geñ. vj. modo de pctõribꝰ locutus eſt: dicens. Penitet me feciſſe
hoĩem ſup terrã: quaſi ſibimetipſi diſplicuit in peccatori=
bus quos creauit. In ſolo aũt ſibi vnigenito dño nr̃o ieſu
xp̃o cõplacuit. q: hũc inter hoĩes hoĩem creaſſe eũ non pe
nituit omni mõ: in quo pct̃m nullo mõ inuenit. Sicut de il
Pſ̃. cix. lo ꝑ pſalmiſtã dicit̃. Iurauit dñs ⁊ non penitebit eũ. tu es
ſacerdos in eternũ. ſcđm ordinẽ melchiſedech. In ſolo er=
Marci. j. go ſibi redẽptore nr̃o ꝯplacuit pater. q: in ſolo nõ inuenit
culpã: in q̃ ſe rep̃hẽdat quaſi ꝑ pniam. Sãcta itaq̃ aĩalia
vocẽ ſup firmamẽtũ audiãt ⁊ ꝑtimeſcãt. q: ſi ſolꝰ ſine pctõ
eſt: in eiꝰ innocẽtiã aſpiciũt. in quãtis ipſa quotidie delin=
quãt: q̃ neceſſe eſt vt inceſſanter defluãt. Cõſiderãt quoq̃
q: ⁊ ipſe auctor vite ſine paſſiõis dolore ex hac vita nõ exi=
it. Et hec ergo vox ſup firmamt̃ũ facta eſt. q: oĩpotẽtis pa
tris ſnĩa etiã de morte ac reſurrectione vnigeniti ꝓceſſit.
Sz cũ vox ſup firmamẽtũ fit ſtãt aĩalia: ⁊ ſubmittũt alas
ſuas. q: ſancti quiq̃ cũ ipſm quoq̃ vnigenitũ flagellatum
in hoc mũdo cõſpiciũt: deponũt ſi q̃đ de ſuis meritis p̃ſu
☞ mũt. nã ſi ipſe hinc ſine flagello non exijt q̃ venit ſine pctõ:
quõ flagellis digni nõ erũt q̃ huc cũ pctõ venerũt? Ipſm ḡ
firmamẽtum qđ eſt ſup caput aĩaliũ. i. qđ trãſcẽdit mẽtes
ſctõꝝ hʒ ſup ſe vocẽ. q: redẽptor noſter eã quã cũ p̄re diſpo
ſuit ex diuinitate ſnĩam ꝑtulit ĩ carne. Quã audiẽtes iuſti
terrent̃: ⁊ oẽm de ſuis viribus p̃ſumptionẽ deponũt. Qui=
buſlibet etenĩ virtutibꝰ polleat / q̃đ digna eſt vita pctõꝝ
ſi ⁊ eiꝰ vita ꝓ nobis flagello ſubiacuit q̃ ſubdita nl̃lo pctõ
fuit? Sz ecce grauis nobis queſtio orit̃ cũ dicit̃. q: ſup fir
mamẽtũ qđ erat imminẽs capiti eoꝝ q̃ſi aſpectꝰ lapidis
ſaphiri ſil̃itudo throni. Si enĩ ꝑ firmamẽtũ dñs. ⁊ per la=
pidẽ ſaphirũ ⁊ ſil̃itudinẽ throni ſumme ille ꝑtãtes angeli
ce figurant̃: quõ ſup firmamt̃ũ. i. ſup dñʒ eẽ credẽde ſũt: cũ
et mox ſubdit̃. ⁊ ſup ſil̃itudinẽ throni ſil̃itudo quaſi aſpe=

ctus hoĩs deſup? Nã ſi ita vt dictũ eſt. firmamẽtũ exp̃mit̃
dñs: ⁊ rurſus homo accipit̃ dñs. qua rõe põt intelligi ⁊ ipſe
ſup thronũ: ⁊ ipſe ſub throno? Sz aſtrictos huiꝰ queſtiõis
nodos ipſe ſoluit de quo loquimur. q̃ afflatu ſancti ſpũs ea
que clauſa ſũt aperit. Incarnatꝰ enim vnigenitꝰ pr̃is ꝑ h̃
qđ homo factus eſt infra angelos fuit. ſicut de eo ſcp̃tũ eſt
Minuiſti eũ paulominꝰ ab angelis. Reſurgẽs aũt ⁊ aſcẽ= Pſ̃. viij.
dẽs in celos: oĩbus angelicis ꝑtãtibꝰ p̃ſidet. ſicut de eo il=
lic rurſum ſcriptũ eſt. Oĩa ſubieciſti ſub pedibus eiꝰ. Et ſi Ibidem.
cut ipſe ait. Data eſt mihi oĩs ꝑtãs. Firmamentũ ergo ſub Matthe.
throno: hõ ſup thronũ eſt. q: ꝑ hũane aſſumptionẽ nature xxviij.
et ipſe eſt ſub angelis natꝰ. ⁊ ipſe ſup angelos exaltatꝰ. Qui
et priuſq̃ ꝑ reſurrectiõis exaltaret̃ gl̃iam: diuĩtate ſup an
gelos fuit. ſed tñ angelis (vt dictũ eſt) hũanitate minora=
tus ex qua ⁊ morti ſubiacuit. At poſtq̃ mortẽ reſurgendo
calcauit: hũilitatẽ ſuã etiã maieſtatibus angeloꝝ ſuppo=
ſuit. Prius itaq̃ thronꝰ ſup firmamẽtũ: ⁊ poſt hõ ſup thro
nũ viſus eſſe deſcribit̃. q: hũani gñis redẽptor hũanitatẽ
quã deſcẽdẽdo ſub angelis aſſumpſit: aſcẽdẽdo ſup ange=
los exaltauit. Sic ꝟo factũ eũ ſub angelis dicimꝰ: ſicut fa Gal'. iij.
ctũ ſub lege p̄dicãte ap̃l'o audimꝰ. Aſſumptũ ergo hũani=
tatẽ ſub angelis accipimꝰ: pro ea minoratiõe in q̃ dignatꝰ
eſt apparere. Nã mox vt verbũ caro factũ eſt: mox deꝰ hõ
ꝑtãte ſup angelos fuit. De ipſo quippe añ paſſionẽ ſcriptũ
eſt. Ecce angeli acceſſerunt: ⁊ miniſtrabãt ei. Sz tñ vt hũa Mat. iiij.
nitatis eiꝰ infirmitas mõſtraret̃: rurſum de eo ſcriptũ eſt.
Apparuit illi angelꝰ de celo cõfortãs eũ. Indumẽto ergo Lu. xxij.
vtriuſq̃ nature huic ⁊ angeli miniſtrare: hũc ⁊ angelus cõ
fortare deſcribit̃. Unus quippe in vtraq̃ natura. qm̃ qui
deus añ ſcl'a extitit: homo factꝰ eſt in fine ſcl'oꝝ. cui tñ ante
paſſionẽ ſuã ⁊ angeli miniſtrant: ⁊ hũc angelus confortat.
Poſt paſſionẽ vero atq̃ reſurrectionẽ eiꝰ huic angeli mi=
niſtrare pñt: ſed iam hũc cõfortare nõ pñt. q: vt p̄dictũ eſt:
et ſi prius firmamẽtũ ſub throno apparuit: iã tñ homo ſup
thronũ eſt. In cuiꝰ ꝑſona vt ꝓpheta ſanctꝰ adiũctionem
vtriuſq̃ nature ſe vidiſſe oñderet: ꝓtinꝰ adiũxit. Et vidi q̃ Textus.
ſi ſpeciẽ electri. Quid eſt qđ aſpectꝰ hoĩs videt̃ in throno

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

quaſi ſpecies electri: niſi qꝺ in electro (ſicut longe ſupius
diximus) aurū argentūqꝫ miſcetur: vt res vna ex metallis
duobꝰ fiat? In q̄ ⁊ per argētū auri claritas tēperat̄: ⁊ ꝑ au
ri claritatē ſpecies clareſcit argenti. In redēptore aūt nr̄o
natura diuinitatis ⁊ hūanitatis incōfuſe vnita ſibimet at
qꝫ ꝯiūcta eſt: vt ⁊ ꝑ humanitatē diuinitatis eius claritas
nr̄is potuiſſꝫ oculis tēperari. ⁊ ꝑ diuinitatē hūana natura
in eo clareſceret: atqꝫ exaltata fulgorē vltra hoc qꝺ creata
fuerat haberet. Ipe ꝟo aſpectꝰ hoīs ſuꝑ thronū. ⁊ ſpecies
electri quā vidit qualis ei apparuerit: adhuc ſcribēdo ſub
Textus. iungit. Velut aſpectꝰ ignis intrinſecus eiꝰ ꝑ circuitū: a lū
bis eius et deſuꝑ. Et a lūbis eius vſqꝫ deorſum vidi quaſi
ſpeciē ignis ſplēdētis ī circuitu. Quid ē qꝺ mediator dei
et hoīm hō xp̄s ieſus a lūbis ⁊ deſuꝑ aſpectū ignis intrin
ſecus ꝑ circuitū hr̄e deſcribit̄: ⁊ a lūbis ⁊ deorſum ſpecieꝫ
ignis ſplēdētꝭ ꝑ circuitū? Inueſtigādū nāqꝫ eſt q̄re a lum
bis ⁊ deſuꝑ ignē intrinſecꝰ: nec tn̄ ſplēdētē ignē hr̄e narra
tur. a lūbis ꝟo ⁊ deorſum hr̄e ignis ſpeciē dicit̄: nō tn̄ hūc
habere intrinſecus mēorat̄. quia ⁊ ſplēdētem ⁊ in circuitu
hunc habere deſcribitur. Quid enī lumborꝫ nomīe: niſi ꝓ
pago mortalitatꝭ exprimit̄? Propter qꝺ etiā ⁊ leui dicit̄:
quia adhuc in lūbis patris erat cū melchiſedech occurrit
abrahe. De lumbis vero abrahe virgo Maria exijt: in cu
ius vtero vnigenitus patris per ſanctū ſpiritū incarnari
dignatꝰ eſt. Ex q̄ incarnatiōe vniuerſo īnotuit mūdo deꝰ:
Ps. xliiij ſicut ⁊ per pſalmiſtā dr̄. Accingere gladio tuo circa femur
tuū potētiſſime. Gladiū etenī circa femur potētiſſimꝰ ſum
pſit: qꝛ ſermo p̄dicatiōis illiꝰ ex īcarnatiōe ꝯualuit. Quid
vero iſte ignis deſignat niſi ardoreꝫ ſancti ſpūs. q̇ corda q̇
Lu. xij. repleuerit incēdit. De q̇ ipſa ꝟitas dicit. Ignem veni mit
tere in terrā. Quid eſt ḡ qꝺ in h̄ aſpectu hoīs q̇ ꝓphete ap
paruit a lūbis ſuperiꝰ intrīſecus per circuitū ignis ardet.
A lūbis vero inferiꝰ nō ignis intrinſecus: ſꝫ in circuitu re
ſplendet. niſi ꝙ an̄ incarnationē vnigeniti redēptoris nr̄i
ſola intra ſe iudea ardorē amoris eiꝰ habuit. poſt incarna
tionē vero illiꝰ in circuitu eiꝰ ignis reſplēduit. Qꝛ in vni
uerſo mūdo gentibꝰ claritateꝫ ſancti ſpūs effudit. Prius

ergo intrīſecus ignis erat: ſꝫ ſplendor nō erat. qꝛ ſpūs ſan
ctus in multis q̇dem patribꝰ iudeam replebat: ſꝫ ad noti
ciaꝫ gentiū nec dū eius lumē emicuerat. A lūbis vero eiꝰ
et deorſum ignis in circuitu ſplēdet. qꝛ poſtqꝫ de virgine
carneꝫ ſūpſit: in humano gn̄e lōge lateqꝫ ſancti ſpūs dona
dilatauit. Et notandū ꝙ ignis iſte a lūbis ſuperiꝰ per cir
cuitū eſſe deſcribit̄ nō extrinſecus ſꝫ intrīſecus. qꝛ amoris
flāma ſicut dictū eſt in electis atqꝫ ſpiritalibꝰ viris vbiqꝫ
in ſuis finibus iudeā repleuit. Nec tn̄ exiebat extrinſecus
qꝛ ſeſe in multitudinem gentiū nō dilatabat. Que ardoris
flāma viſa eſt poſtmodū in circuitu ſplēdere. qꝛ per mūdi
cardines in vniuerſis gentibꝰ oīpotentis dei cepit amor
excreſcere. Erat ḡ prius ignis intrinſecus: cū iacob dice
ret. Salutare tuū expectabo dn̄e. Qꝺ enī ſalutare dicimꝰ Gen̄. xlix.
latine: h̄ ꝟbo hebraico ieſus dr̄. In q̇ verbo bt̄i iacob mēs
oſtēdit̄ quō ieſu deſiderio ardebat: quē ſe moriēs expecta
re perhibebat. Ardebat ignis: cū moyſes diceret. Si inue Exodi.
ni grām in cōſpectu tuo: oſn̄de mihi temetipm̄ vt videā te. xxxiij.
Ardebat ignis in mēte: cū dauid diceret. Sitiuit aīa mea Ps. xlij.
ad deū viuū: qn̄ veniā ⁊ parebo an̄ faciē dei mei. Qui īcar
nationē verbi deſiderās: ait. Oſn̄de nobis dn̄e miſicordiā Pſal.
tuam: ⁊ ſalutare tuū da nobis. Ardebat ignis. cū ſymeō de lxxxiiij.
corruptiōe vite pn̄tis exire deſiderans: audiuit nō priꝰ ſe
viſurꝫ morteꝫ: niſi videret xp̄m dn̄i. Sꝫ ecce iam ignis iſte
quaſi ſub lūbis exteriꝰ reſplendet. qꝛ vniuerſa gentilitas
incarnati dei eſt amore ſuccēſa. Qꝺ tn̄ intelligi aliter pōt.
qꝛ redēptor nr̄ deꝰ dn̄s ieſus xp̄s ꝑ hūanitatē ſuam hoībꝰ
innotuit q̇ per diuinitatē notꝰ angelis ⁊ an̄ incarnationeꝫ
fuit. Nobis ḡ a lūbis inferius reſplendet in circuitu: cuiꝰ
ignis intrinſecus a lūbis ſuperiꝰ ardet in celo. qꝛ illic cele
ſtes ſpūs eū in diuinitate ſua ꝯſpiciūt ⁊ amoris eiꝰ ignibꝰ
accēdunt̄. Nos ꝟo q̇ hūc ex aſſumpta hūanitate diligimꝰ
adhuc in hac corruptibili vita poſiti: ſplendorē ignis illiꝰ
foris habemꝰ. Vnus itaqꝫ ſuꝑ thronū eſt: q̇ et ſuper lūbos
ignē intrinſecus hꝫ: in angelis ⁊ ſub lūbis igneꝫ in circui
tu hꝫ in hoībꝰ. qꝛ in oīe qꝺ ab angelis amat̄: per omne qꝺ
ab hoībꝰ deſiderat̄ vnus eſt. q̇ in cordibꝰ ardet amantiuꝫ.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Hinc eſt eñi ꝙ magne ille ptãtes angelice ſeraphin.i. in=
Hebre.xij cendiũ noiant᷑. Hinc de ipſo oim creatore ſcriptũ eſt. Deꝰ
Deut.iiij. nr̃ ignis ꝯſumens eſt. Ignis eñi deꝰ dr̃. qꝛ flãmis amoris
ſui incẽdit mentes q̃s replet. Et idcirco ſeraphin incẽdiũ
dicũtur ⁊ poteſtates ei ꝓxime ĩ celis ineſtimabili amoris
eiꝰ igne ſuccẽſi ſũt. Ex h̓ igne ſuccẽſa: ardẽt in terra corda
iuſtoꝝ. Hoc igne calefacta redeũt ad pniam corda peccã=
tiũ: q̃ inflãmata vehemẽter timorem in amorẽ vertũt. Nã
que priꝰ tabeſcere metu ceperunt: poſtmodũ igne amoris
flagrãt. Et qꝛ eius mẽbra ſunt electi angeli in celo: eiꝰ mẽ=
bra ſũt ꝯuerſi hoĩes in terra. Unus hõ eſt q̃ ⁊ ſup lũbos ar=
det intrĩſecus: ⁊ ſub lũbis inferiꝰ ignis ſui ſplendorẽ in cir
cuitu emittit. qꝛ ⁊ angelos ad amorẽ ſuũ per diuinitatẽ te=
nuit et hoĩes ad ſancti ardoris ſui deſideriũ ex hũanitate
Textus. reuocauit. Seq̃tur. Uelut aſpectꝰ arcus cũ fuerit in nube
in die pluuie. Arcũ ops deꝰ inter ſe atq́ hoĩes in ſigno po
Geñ.ix. ſuit: vt vltra mũdũ diluuio nõ deleret dicẽs. Arcũ meũ po
nam in nubibꝰ: ⁊ erit ſignũ federis inter me ⁊ inter terraꝫ.
Cũq́ obduxero nubibꝰ celũ: apparebit arcus meꝰ in nubi
bus ⁊ recordabor federis mei vobiſcũ. Uñ ⁊ in arcu eodẽ
color aq̃ ⁊ ignis ſimul oſtẽdit᷑. qꝛ ⁊ ex pte eſt ceruleus et ex
parte rubicũdus: vt vtriuſq́ iudicij teſtis ſit. vnus videli
cet faciẽdi ⁊ alteriꝰ facti. Sꝫ iã nõ vlteriꝰ faciendi. qꝛ mũ=
dus quidẽ iudicij igne cremabit᷑. ſed aq̃ iã diluuii nõ delet᷑
Quidẽ aũt qꝺ ſplẽdentẽ ignem a lũbis hoĩs throno ꝑſidẽ
tis ſicut ait (aſpectꝰ arcus cũ fuerit in nube in die pluuie)
propheta ꝯſpexit. Qꝛ eñi per ignẽ ſicut dictũ eſt ardor ſcti
ſpũs deſignat᷑. q̃ ſilitudo arcus ⁊ ſpũs vt ignis q̃ apparuit
quaſi aſpectꝰ arcus apparuiſſe diceret᷑. Sꝫ ſi ipſi quã pre=
diximꝰ viſioni arcus intendimꝰ quõ arcus ſignificet ſpm̃
videmꝰ. In arcu q̃ppe ſicut ꝑfatus ſum: aq̃ ⁊ ignis appa=
ret. Et poſt mediatoris aduentũ eo virtꝰ ſpũ ſancti in hu=
mano gñe claruit: q̃ electos dei et aq̃ baptiſmatis lauit: et
igne diuini amoris incẽdit. Quaſi eñi admixto colore aq̃
ſimul ⁊ ignis q̃daꝫ arcus in nube ad ꝓbationẽ ponit᷑. cum
Joh.iij. veritas dicit. Niſi q̃s renatus fuerit ex aq̃ ⁊ ſpũ ſancto nõ
põt introire in regnũ dei. Qui arcus in nube eſt in die plu=

uie. qꝛ in dñica incarnatiõe ⁊ in effuſione ꝑdicatiõis oſtẽ=
ditur: vt ad veniã corda credentiũ dño parcẽte reuocent᷑.
Nubẽ eñi redẽptoris carneꝫ nõ incõuenienter accipimꝰ.
De q̃ per pſalmiſtã dr̃. Qui ponit nubẽ aſcẽſum ſuũ. Nubẽ Pſ.ciij.
quippe aſcẽſum ſuũ poſuit. qꝛ is q̃ diuinitate vbiq́ eſt. car
ne ad celeſtia aſcendit. Expleta ꝟo omni myſtica viſione:
ſubiũgit. Hic erat aſpectꝰ ſplẽdoris per girũ. ⁊ hec viſio Textus.
ſilitudinis glie dñi. Quid eñi in vniuerſo mũdo ſancti ſpi
ritus gr̃a agat aſpiciẽs: ait. Hic erat aſpectꝰ ſplẽdoris per
girũ. Que ꝟo intrinſecus eiuſdeꝫ ſancti ſpũs glia maneat
cõſiderare volẽs. ſed ſicut erat nõ valẽs: ſubiũgit. Et hec
viſio ſilitudinis glorie dñi. Nõ eñi ait viſio glie. ſed ſili=
tudinis glie. Ut videlicet oſtẽdat᷑ qꝛ quãtalibet ſe intẽtio
ne mens hũana tendat: etiã ſi iam fantaſias imaginũ cor=
poraliũ a cogitatiõe ꝯpeſcat: ſi iã oẽs circũſcriptos ſpũs
ab oculis cordis amoueat: adhuc tñ in corde mortali po
ſita videre gliaꝫ dei nõ valet ſicut eſt. Sꝫ q̃cq̃d ꝺ illa eſt qꝺ
in mẽte reſplẽdet: ſilitudo ⁊ nõ ipſa eſt. Uñ ⁊ ille ꝑdicator
qui raptꝰ vſq́ ad tertiũ celũ fuerat: dicebat. Uidemꝰ nũc j.Cor.xiij.
per ſpeculum in enigmate. Qua in re nõ deſpiciẽda nobis
queſtio orit᷑. quõ iohãnes euangeliſta cũ erga miracula re
dẽptoris nr̃i iudeoꝝ perfidiã etiaꝫ ex ꝟbis ꝓpheticis de=
ſcripſiſſet: adiũgit dicẽs. Hec dixit eſaias q̃n vidit gliam
eius: ⁊ locutꝰ eſt de eo. Et ſi ezechiel vidit q̃d eſt qꝺ iſte ſi
militudinẽ glie: ⁊ ille eiꝰ gliam vidiſſe deſcribit᷑? Sed cũ
iohãnes euãgeliſta priꝰ miracula redẽptorꝫ nr̃i narrauit:
atq́ infidelitatẽ iudeoꝝ poſtmodũ ſubdidit: hãc eiuſdẽ re
demptoris nr̃i gliaꝫ q̃ in mũdo apparuit: eſaiã vidiſſe ma=
nifeſtat. Omne eñi qꝺ in terra mirũ diuinitꝰ agit᷑: glia oĩ=
potẽtis dei eſt: et eiꝰ gloria in oĩbus factis videt᷑. Eſaias
ergo eius gloriã in terra vidit. Ezechiel ꝟo gliam in celo
ſicuti eſt videre nõ potuit. qꝛ aliter eſt gloria eius in rebus
factis. aliter in ſemetipſo. Hec ergo eius gloria q̃ in rebꝰ ẽ
videri põt. illa ꝟo q̃ in ipſa eſt videri nõ niſi per ſilitudinẽ
nõ põt. Sed ⁊ ſi eandẽ ſilitudinẽ glorie vel ſubleuatꝰ por=
tare ꝓpheta potuerit: cognoſcamꝰ. Sequit᷑. Et vidi ⁊ ce= Textus.
cidi in faciẽ meã. Quid ergo de h̓ viro fieret ſi ita vt eſt eiꝰ

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

gloriā vidiſſet: ſi ferre nō valēs cecidit. Qua in re cū ma-
gno merore pēſare ⁊ cōſiderare cum lachrimis debemꝰ in
quantā miſeriā ⁊ infirmitatē cecidimꝰ. q̄ ⁊ ipm bonū ferre
nō poſſumus ad qđ videndū creati ſumꝰ. Eſt tñ ⁊ aliud qđ
de ꝓphete facto ꝯſideremꝰ in nobis. Propheta eni moꝝ
vt gloria dñi ſilitudinē vidit: in faciē ſuā cecidit. Cuius
ſilitudinē glorie q͛ nos per ſpm̄ ꝓphetie videre nō poſſu-
mus: hāc aſſidue cognoſcere: ⁊ ſollicite ꝯtemplari in ſacro
eloquio. in celeſtibꝰ monitis. in p̄ceptis ſpiritalibꝰ debe-
mus. Qui cū aliq̄d de deo ꝯſpicimꝰ: in faciē nr̄ā cadimꝰ.
q͛ ex malis erubeſcimus q̄ nos reminiſcimur perpetraſſe.
Ibi eni cadit hō vbi ꝯfundit̄. Uñ ⁊ paulus q̄ſi q̄buſdā in
Ro. vj. facie iacētibus dicebat. Quē ergo fructū habuiſtis tūc in
illis in q̄bus nunc erubeſcitis. Ecce celeſtis gr̄e dono lar-
giente: obuolutū myſterijs libri initiū in ezechiel ꝓpheta
diſcuſſimus: ⁊ dicta myſtica moraliter diſſerētes: volantē
ꝓphete hiſtoriā a terra extraximus. vt q̄ p̄us puulorū aīe
mihiq̄ ſilū volabat: ſed nō eleuabat̄ / iam nūc ab eis lega
tur ⁊ cognoſcat̄: euolet et leuet. Agamus ḡ gr̄as redēptori
nr̄o. q̄ ſpiritali ſemꝑ alimēto nos reficit. q̄ panis viuꝰ deſcē
dit de celo ⁊ dat vitā mūdo. q̄ viuit ⁊ regnat cū patre in vni-
tate ſpiritus ſancti deus per omnia ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Omelia nona.

Et audiui vocē loquētis. Et dixit ad me.
Fili hoīs ſta ſuꝑ pedes tuos: et loquar
tecū. Et ingreſſus eſt in me ſpūs poſtq̄
locutꝰ eſt mihi: ⁊ ſtatuit me ſupra pedes meos.
Et audiui loquētem ad me: ⁊ dicentē. Fili hoīs
mitto ego te ad filios iſrael: ad gētes apoſtatri-
ces q̄ receſſerūt a me. Patres eorū preuaricati
ſunt pactū meū vſq̄ ad diē hāc: ⁊ filij dura facie
et indomabili corde ſunt ad quos ego mitto te.
Et dices ad eos. Hec dicit dñs deus: ſi forte vł
ipſi audiant. et ſi forte quieſcāt. q̄m domus ex-

aſperās eſt: ⁊ ſciēt q͛ ꝓpheta fuerit in medio eo-
rum. Tu ergo fili hoīs ne timeas eos neq̄ ſer-
mones eoꝝ metuas: q̄m icreduli ⁊ ſubuerſores
ſunt tecū: et cū ſcorpionibꝰ habitas. Uerba eo-
rum ne timeas: ⁊ vultus eorum ne formides: q͛
domus exaſperās eſt. Loq̄ris ergo verba mea
ad eos ſi forte audiāt ⁊ quieſcāt: q̄m irritatores
ſunt. Tu autē fili hoīs audi q̄cunq̄ loquor ad
te: ⁊ noli eſſe exaſperās ſicut domꝰ exaſperatrix
eſt. Api os tuū: ⁊ comede q̄cūq̄ ego do tibi. Et
vidi: ⁊ ecce manus miſſa ad me: in q̄ erat inuolu
tus liber: et expādit illū corā me qui erat ſcriptꝰ
intus ⁊ foris: ⁊ ſcripte erāt in eo lamentationes
et carmen et ve.

Initiū libri in ezechiel ꝓpheta magnis obſcuri-
tatibus clauſum ⁊ q̄buſdā miſterioꝝ nobis liga
tū in omelijs octo deo dño nr̄o ieſu xp̄o largiēte
diſcuſſimꝰ. Iam nūc planiora ſunt ⁊ minus dif-
ficilia q̄ ſequūtur. Charitati itaq̄ veſtre colloq̄mur: eidē
omnipotēti deo gr̄as referentes. q͛ poſt tot opaca ſiluarū:
tandē leti ad cāpos exiuimus. In q̄bus liberis greſſibus
locutionis nr̄e intrepidū pedē ponamus. Ecce eni poſtq̄
ꝓpheta ſilitudinē glorie dñi contēplatus in faciē ſuā ceci
dit: adiūgit. Et audiui vocē loquētis et dixit ad me. Filij Textus.
hoīs. ſta ſuꝑ pedes tuos ⁊ loquar tecū. Ubi adhuc ſubdit̄.
Et ingreſſus eſt in me ſpūs poſtq̄ locutus eſt mihi: et ſta- Textus.
tuit me ſuꝑ pedes meos. Ecce diuina vox iacenti ꝓphete A
iuſſit vt reſurgeret. Sed ſurgere oīno nō poſſet: niſi in hūc
oīpotentis dei ſpūs intraſſet. Q͛ ex oīpotentis dei gr̄a ad
bona opa conari quidē poſſumꝰ. ſed hec iplere nō poſſumꝰ
ſi ipſe nō adiuuat qui iubet. Sic paulus cū diſcipulos ad-
moneret dicēs. Cū metu ⁊ tremore veſtrā ipoꝝ ſalutē opa- Phili. ij.
mini. Ilico q̄s in eis hec ipſa bona oparet̄ adiūxit dicēs.

bona opa ad iplere nō poſſum
ſi ipſe nō adiuuat q̄ iubet
ſine gra dei

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Deus eſt enī q̄ operatur in vobis ⁊ velle et pficere ꝓ bona
Johā.xv. volūtate. Hinc eſt qđ ipſa veritas diſcipulis dicit. Sine me
nihil poteſtis facere. Sed in his cōſiderandū eſt: q2 bona
nr̄a ſic oīpotentis dei dona ſunt vt in eis aliq̄d nr̄m nō ſit:
cur nos q̄ſi ꝓ meritis eternā retributionē q̄rim⁹? Si autē
ita nr̄a ſunt vt dona dei oīpotentis nō ſint: cur ex eis oīpo-
tenti deo gr̄as agimus? Sȝ ſciendū eſt q2 mala nr̄a ſolum-
modo nr̄a ſunt. bona aūt nr̄a ⁊ oīpotentis dei ſunt ⁊ nr̄a. Q2
ipſe aſpirādo nos p̄uenit vt velimus: q̄ adiuuādo ſubſeq̄-
tur ne inaniter velimus. ſȝ poſſim⁹ implere q̄ volum⁹. Pre-
ueniēte ḡ gratia ⁊ bona volūtate ſubſequēte: h̄ qđ oīpotē-
tis dei donū eſt: fit meritū nr̄m. Qđ bn̄ paulus breui ſn̄ia
j. Cor. xv. explicat dicēs. Plus illis oībus laboraui. Qui ne ſue vi-
dere᷑ virtuti tribuiſſe qđ fecerat adiūxit. Nō aūt ego: ſed
gr̄a dei mecū. Q2 enī celeſti dono p̄uent⁹ eſt: q̄ſi alienū ſe
a bono ſuo ope agnouit dicēs. Nō aūt ego. Sȝ q2 p̄ueniēs
gratia liberū in eo arbitriū fecerat in bono: qđ libero arbi-
trio eandē gr̄am ē ſubſecut⁹ in ope: adiūxit. ſed gr̄a dei me
cū. Ac ſi diceret. In bono ope laboraui: nō ego: ſed et ego.
In hoc enī qđ ſolo dn̄i dono p̄uent⁹ ſum: nō ego. In eo aūt
ꝙ donū voluntate ſubſecut⁹: ⁊ ego. His igi᷑ breuiter cōtra
pelagiū ⁊ celeſtinū dictis: ad exponēdi ordinē redeam⁹.
Textus. Fili hoīs ſta ſup pedes tuos et loq̄r tecū. Notādus nobis
eſt ordo locutiōis et opis. q2 prius ſil'itudo gl'ie dn̄i appa-
ret vt deijciat. poſtmodū alloqui᷑ vt eleuet. deinde ſuper-
abūdātis gr̄e ſpm̄ mittit ⁊ leuat ac ſupra pedes ſtatuit. Ni
ſi enī aliq̄d de eternitate in mēte viderem⁹: nunq̄ȝ in facie
nr̄a penitēdo caderemus. Sed iā iacētes vox dn̄i cōſola᷑
nos facere vt in ope ſurgam⁹: qđ tn̄ nos nr̄a virtute nō poſ-
ſumus facere. Ipſi⁹ ḡ nos ſpūs iplet ⁊ leuat. et ſup pedes
nr̄os ſtatuit. vt q̄ ꝓni in pn̄ia ꝓ culpa iacuim⁹: recti poſt-
modū in bono ope ſtemus. Sed ſtās ꝓpheta q̄d audierit
Textus. adiūgit dicens. Et audiui loquentē ad me ⁊ dicentē. Fili
hoīs mitto ego te ad filios iſrael: ad gētes apoſtatrices q̄
receſſer᷑t a me. Sic ꝓpheta deſcribit ſua: vt ſignificet nr̄a.
Nā q̄d eſt h̄ qđ ei iacēti d᷑. ſta ſupra pedes tuos et loquar
tecū? Qui enī iacēti loq̄ba᷑: cur nō ſe: niſi ſtanti ꝓmittit eē

locutur? Sȝ ſciendū q2 alia ſunt q̄ iacētes: alia q̄ ſtātes au
dire debeamus. Jacēti enī d᷑ vt ſurgat. ſtāti aūt p̄cipitur
vt ad p̄dicationē ꝓficiſci debeat. Adhuc enī nobis in ifir-
mitatis ꝯfuſione iacentib⁹ p̄beri nō dȝ auctoritas p̄dica-
tionis: Sȝ cū iā in bono ope ſurgim⁹. cū iam recti ſtare ce-
perimus: dignū eſt vt ad lucrādos alios in p̄dicatiōe mit-
ti debeam⁹. Stans ḡ ꝓpheta: viſionē ſpiritalē vidit et ce-
cidit. Cadēs vero iā monitionis verbū ſuſcepit vt ſurge-
ret. Surgēs aūt p̄ceptū audiuit vt p̄dicaret. Nā q̄ adhuc
ex ſupbie vertice ſtam⁹. cū iā de eternitatis timore aliq̄d
ſentire ceperim⁹: dignū eſt vt ad pn̄iam cadam⁹. Et cū in-
firmitatē nr̄am ſubtiliter cognoſcētes hūiliter iacem⁹: p
diuini verbi conſolationē ſurgere ad fortia opa iubemur.
Et cū iā in bonorū operū ſoliditate pſiſtim⁹: neceſſe ē vt vn̄
noſmetipſos correxerim⁹: inde iam p̄dicātes ⁊ alios leue-
mus. Jacēti ḡ nō p̄cipi᷑ vt ad p̄dicationē pgat. ne ifirm⁹
quiſq̄ȝ h̄ qđ verbo edificare pōt ope deſtruat. Vn̄ recte quo-
q̄ȝ per pſalmiſtā dici᷑. Eduxit me de lacu miſerie: et de lu- Pſ. xxxix.
to fecis. Statuit ſupra petrā pedes meos ⁊ direxit greſſus
meos: et miſit in os meū canticū nouū hymnū deo noſtro.
Prius enī de luto prauitatis educi᷑: vt eius pedes p fidē
in petra ſolidentur. Sed q2 rectā fidē: recta ſubſeq̄ dȝ opatio:
greſſus eius directi ſunt. vt poſt directionē greſſuū .i. poſt
perfectionē boni opis in ore acciperet etiā nouū canticū
predicationis. Sicut ſaulus dū ſupbe damaſcū pgeret: re Act. ix.
dēptoris voce ꝓſtratus iacuit. Et q̄ p̄dicator futur⁹ erat:
non tn̄ mox vt p̄dicaret qđ viderat audiuit: ſȝ ei iacēti d᷑.
Ingredere in ciuitatē: ⁊ dice᷑ tibi q̄d te oporteat facere.
Jacens ḡ hoc ſolū audire potuit: vt ſurgēs diſceret qđ au
dierat. Surgens vero h̄ didicit vt q̄ cognouerat p̄dicaret.
Sed q̄rendū nobis eſt cur ezechiel ⁊ paulus in faciē cadūt
et de aſcēſore equi .i. de eo q̄ in hui⁹ mūdi gl'ia elatus eſt di
ci᷑: vt cadit aſcenſor ei⁹ retro. Rurſūq̄ȝ de pſecutorib⁹ dn̄i
ſcriptū eſt. Abierūt retrorſum ⁊ ceciderūt in terrā. Quid ē Joh. xviij
hoc qđ electi in faciē et reprobi retrorſus cadūt: niſi ꝙ oīs
qui poſt ſe cadit: ibi ꝓculdubio cadit vbi nō videt? Qui ve
ro ante ſe ceciderit: ibi cadit vbi videt. Iniqui ḡ q2 in iui-

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſibilibꝰ cadūt. poſt ſe cadere dicunt. qꝛ ibi corruūt vbi qđ
eos tūc ſequat̄ mō videre nō pn̄t. Juſti ꝟo qꝛ in iſtis viſibi
libus ſemetipſos ſpōte deiciūt: vt in īuiſibilibꝰ erigant̄ q̄
ſi in faciē cadunt. qꝛ timore cōpuncti vidētes humiliant̄.
Textus. Notādū vero qđ dicit̄. Mitto ego te ad filios iſrael: ad gē
B tes apoſtatrices que receſſerūt a me. Sicut eni duobꝰ mo=
dis a deo recedit̄ ita duobus modis a deo apoſtate hoīes
fiunt. Nam vnuſquiſqꝫ a cōditore ſuo aut fide recedit aut
☞ opere. Sicut ergo q̄ a fide recedit apoſtata eſt. ita qui ad
peruerſum opus qđ deſerit redit ab omnipotēte deo apo=
ſtata abſqꝫ vlla dubietate deputabitur: etiā ſi fidem tenere
videat̄. Vnū eni ſine altero nil prodeſſe valet. qꝛ nec fides
ſine operibꝰ: nec opera adiuuāt ſine fide: niſi fortaſſe ꝓ fi=
Act. x. de percipiēda fiāt. ſicut Corneliꝰ an̄ ꝓ bonis operibꝰ me=
ruit audire ꝙ̄ fidelis exiſteret. Qua ex re colligit̄ / qꝛ bona
opera ꝓ fide ꝑcipienda faciebat. Nā cui ab angelo dicit̄.
Ibidem. Orōnes tue ⁊ elemoſine tue aſcēderūt in memoriā in con=
ſpectu dei. Et mox ꝓ eadē aſcēſione ꝑcipit̄ vt ad ſimonē
mittat: q̄ ei veniēs p̄dicare debeat. cōſtat qꝛ ħ petijt: vnde
Textus. meruit exaudiri. Sequit̄. Patres eoꝝ p̄uaricati ſunt pa=
ctū meū vſqꝫ ad diē hāc: ⁊ filij dura facie ⁊ indomabili cor
de ſūt ad quos ego mitto te. Ecce eſt vna culpa ſupbie. qꝛ
p̄uaricati ſunt pactū. Ecce altera obſtinatiōis. qꝛ vſqꝫ ad
diē hanc. Ecce in iniq̄tate filioꝝ culpa grauis īpudentie.
qꝛ dura facie. qm̄ mala q̄ faciūt iā nō erubeſcūt: et nūqꝫ vel
poſt culpas ad pn̄iam redeūt. qꝛ indomabili corde ſūt. Cū
vero tāte prauitatis: tāteqꝫ obſtinationis ſint hi ad quos
ꝓpheta mittit̄: q̄s iā nō videat qꝛ pſona ꝓphete a tā puer=
ſis hoībus deſpici valeat? Sed ecce auctoritas pſone tri=
Textus. buit̄: cū ſubdit̄. Et dices ad eos. Hec dicit dn̄s deꝰ. Ac ſi
aperte diceret̄. Qꝛ ſi ex te deſpiceris: ex mea voce neceſſe
eſt vt loquarıs. Ne cōtēnaris ipſe q̄ mitteris: ꝟba mea ꝓfe=
Textus. rens / oſtēde q̄ miſit. Sequit̄. Si forte vel ipſi audiāt et ſi
forte q̄eſcāt. qꝛ domꝰ exaſperans eſt. Dum cōſtat ꝙ omp̄s
deꝰ oīa ſciat: mirandū valde eſt cur dr̄. Si forte audiāt: et
ſi forte q̄eſcāt. Quapropter ſciēdū nobis eſt: qꝛ iſta dubita
tio locutionis dei nō ex ignorātia: ſ; ex aliq̄ ſignificatiōe

deſcēdit. Nā q̄s neſciat qđ q̄ fecit ⁊ videt oīa: oīa ſciat? Et
per ſemetipſam in euāgelio ꝟitas de antixp̄i p̄dicatoribꝰ
dicit. Dabūt ſigna magna ⁊ ꝓdigia: ita vt in errorē indu= Matthe.
cātur / ſi fieri pōt etiā electi. Cur hoc ſub dubitatiōe dicit̄: xxiiij.
cū quid futurū ſit a dn̄o preſciat̄? Vnū ꝟo e duobus eſt. qꝛ
ſi electi ſunt fieri nō poteſt. Si aūt fieri pōt: electi nō ſunt.
Et tn̄ dr̄ vt in errorē inducātur ſi fieri pōt etiā electi. Jſta
ergo dn̄ici ſmonis dubitatio ex electorū cordibꝰ deſigna
tio tētationis fuit. qꝛ q̄ electi ſūt ad pſiſtēdū p ſigna p̄dica
toꝝ antixp̄i tētabūtur ad cadendū. Per hoc ḡ qđ dicit̄: ſi
fieri pōt. hoc exp̄mit̄ ꝙ electi in corde tētabūtur. Nutant
eni: ſed nō cadūt. Dicit̄ ḡ ſi fieri pōt. qꝛ trepidabunt / et tn̄
dicātur electi. qꝛ nō cadūt. Dubitatio itaqꝫ ſmonis a dn̄o
in electis exp̄mit trepidationē mētis: quos et electos no=
minat. qꝛ cernit ꝙ in fide ⁊ bono opere pſiſtūt. Vn̄ hic quo
qꝫ dicit̄. Si forte audiāt / ⁊ ſi forte q̄eſcant. Per hoc enim Textus.
qđ dr̄ ſi forte. qꝛ ex magna multitudine pauci audituri ſūt
demōſtrat̄. Per dubitationē ergo ſermonū dei q̄d ſignifi
cat̄ aliud: niſi paucitas auditoꝝ? Notandū vero ꝙ poſtqꝫ
mala parētū defunctorū dixerat: mittēs ꝓphetā ad filios
dicat. ſi forte vel ipſi audiāt et ſi forte q̄eſcant. Quid eſt di
cere vel ipſi: niſi qꝛ eoꝝ patres q̄ in culpa defuncti ſunt: au
dire noluerūt. Pēſemus rogo q̄ virtꝰ ſit in hoc dn̄ici ſmo
nis defectu: vt dicat. ſi forte vel ipſi audiāt. Nobis ħ apte
dicit̄ / q̄ afflicti oppreſſi. ꝯcluſi. oīa q̄ in hoc mundo habui=
mus bona ꝑdidimꝰ. vrbes erutas. euerſa caſtra. depopu=
latos agros. ſuffoſſas eccleſias videmꝰ. ⁊ tn̄ adhuc paren=
tes noſtros ad iniq̄tates ſeq̄mur: ab eoꝝ elatiōe quā vidi=
mus nō mutamur. Et illi quidē īter gaudia. nos ꝟo qđ eſt
grauius ⁊ īter flagella peccamꝰ. Sed ecce omp̄s deꝰ iniq̄=
tates iudicās: iā priores noſtros abſtulit: iā ad iudicium
vocauit. Nos adhuc ad pn̄iam expectat. ad reuertēdū ſu=
ſtinet. Et q̄ in illis iā iudiciu; exercuit: nobis ſue patiētie
lōganimitatē prerogat: ne cū nr̄is p̄oribꝰ perdat: dicens.
Si forte vel ipſi audiāt / ⁊ ſi forte q̄eſcant. qꝛ domꝰ exaſpe= Textus.
rans eſt. Oīs aīa etiā poſt acceptā fidē in peruerſitate ſua
aut ꝑmanens aut reuertēs: domꝰ exaſperans vocat̄. qꝛ eū

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

quē ꝑ fidē ſuſceperat/repellit a ſe prauis moribꝰ habitato
rem deū. Nā domꝰ inhabitat a dn̄o. Si ꝗ domꝰ: quare ex
aſperans? Si ꝟo exaſperās q̄re domꝰ: q̄ vtiq; iā non habi
tatur? Domꝰ: qꝛ in ea deꝰ ꝑ fidē habitare ceperat. Exaſpe
rās ꝟo eſt. qꝛ ab ea prauis moribꝰ repulſus exijt: vt vacua
remaneat/quā prius celeſtis inhabitator replebat. Unde
etiā ſicut ꝟitatis voce cognouimꝰ: iniquiſſimꝰ ſpūs cū ſe=
ptem alijs rediēs/domū ſcopis mūdatā inuenit. qꝛ mētē
Textus. a virtutibꝰ alienā replet. Sequit̃. Et ſcient qꝛ ꝓpheta fue
rit in medio eoꝝ. Malis ſcire bonos/aut ad adiutoriū ſa
lutis ꝓficere: aut ad teſtimoniū dānationis ſolet. Sciant
ergo qꝛ in medio eoꝝ ꝓpheta fuerit: vt audita p̄dicatiōe
aut adiuuētur vt ſurgāt et cōuertent̃: aut ſic in iniq̄tatibꝰ
Textus. eoꝝ damnētur. vt excuſatione careāt. Sequitur. Tu ꝗ fili
hoīs ne timeas eos neq; ſermones eoꝝ metuas. q̄m incre=
duli ⁊ ſubuerſores ſūt tecū. et cū ſcorpionibꝰ habitas. Pa
tet adq; peruerſos in predicationē mittit̃. q̄ ne timeat ad=
monet̃. Et qꝛ praui atq; ꝑuerſi quiq; bona ſibi loquentibꝰ
alia iniq̄ faciūt: ⁊ adhuc alia minātur. ꝓpter illa q̄ faciūt
dicit̃: ne timeas eos. ⁊ ꝓpter hoc qđ minant̃: adiūgit̃. neq;
ſermones eoꝝ metuas. Uel certe qꝛ reprobi atq; iniqui ⁊
mala bonis ingerūt: ⁊ eoꝝ ſemꝑ actibus derogāt: ꝓpheta
miſſus admonet̃. ne eoꝝ vel crudelitatē aut furorē metuat
vel verba pertimeſcat. In hoc itaq; qđ dicitur. ne timeas:
prophete datur auctoritas p̄dicationis. Et quia omnes
qui in deo viuimꝰ organa veritatis ſumꝰ. vt ſepe per aliū
mihi: ſepe vero alijs loquatur per me. ſic nobis boni vbi
ineſſe auctoritas debet: vt ⁊ is qui p̄eſt dicat recta libere:
et is q̄ ſubeſt inferre bona hūiliter nō recuſet. Bonū enim
qđ maiori a minore dr̃ tūc ꝟe bonū eſt ſi humiliter dicat̃.
Nā ſi rectitudo ſentiēdi hūilitatē loquendi perdiderit: ra
dicē ſenſus in ramo lingue vitiauit. Qđ videlicet vitiū iā
nō ex ramo: ſed ex radice ē. qꝛ niſi cor intumeſceret: lingua
mīme ſupbiret. Ineſſe ergo ad loquendū priori hūilis au
ctoritas. ineſſe aūt minori libera hūilitas debꝫ. Sed ſepe
in hoībus ipſe loquēdi ordo ꝯfundit̃: ſicut et lōge ſuperiꝰ
diximꝰ. Nā aliq̄n q̄s ꝑ tumorē elationis loquit̃: et loq̄ ſe ꝑ

auctoritatē libertatis exiſtimat. ⁊ aliq̄n aliꝰ ꝑ ſtultū timo=
rem tacet ⁊ tacere ſe ꝑ humilitatē putat. Ille locū ſue regi=
minis attēdens nō metit̃ ſenſū tumoris. iſte locū ſue ſubie
ctionis ꝯſiderās timet dicere bona q̄ ſentit: ⁊ ignorat q̄tū
charitatꝭ reꝰ efficit̃ tacēdo. Sic ꝟo ſub auctoritate ſupbia
et humanꝰ timor ſub hūilitate ſe palliat: vt ſepe nec ille va
leat cōſiderare q̄d deo: nec iſte q̄d debeat ꝓximo. Nā ille
eos q̄ ſibi ſubiecti ſunt cōſpicit: et ei cui oīa ſubiacēt nō in
tēdit. In elatione attollit̃: ⁊ de elatione ſua velut de aucto
ritate gloriat̃. Iſte ꝟo nōnūq; dū timet ne maioris grām
amittat/atq; ꝑ hoc aliq̄d tp̄alis dāni ſuſtineat: recta q̄ itel
ligit occultat. atq; apud ſe tacitꝰ ipm timorē quo ꝯſtringit̃
hūilitatē noīat. Sed eū cui nil vult dicere: tacēdo in cogi=
tatiōe diiudicat. Fitq; vt vn̄ ſe humilē exiſtimat inde gra
uius ſit ſupbus. Diſcernēda ergo ſemꝑ ſunt libertas ⁊ ſup=
bia: hūilitas et timor. ne aut timor hūilitatē: aut ſuperbia
libertatē fingat. Ezechiel itaq; quia nō ſolū populo: ſed
etiā ſenioribꝰ loqui mittebat̃: ne incautū timorē hūilitatē
crederet: vt timere nō debeat admonet̃ dū dicit̃. Ne time=
as eos. Ac ne forte derogationis eorū verba pertimeſcat:
adiūgit̃. neq; ſermones eoꝝ metuas. Cur aūt linguas de=
rogantiū timere nō debeat: etiā cauſa ſubiūgit̃ cū ꝓtinus
ſubinfert̃: Quoniā increduli et ſubuerſores ſunt tecū: et cū
ſcorpionibus habitas. Timēdi enī eſſent hi quibus loqui
mittebat̃/ſi in fide ⁊ opere deo oīpotēti placuiſſent. Quia
autē increduli et ſubuerſores ſūt: in ſuis ſermōibꝰ derogā=
tes timēdi nō ſunt. qꝛ ſtultū valde eſt ſi illis placere queri=
mus: quos nō placere domino ſcimus. Debēt enim haberi
in metu ⁊ reuerētia iudicia iuſtoꝝ qꝛ mēbra oīpotētis dei
ſunt. ⁊ hoc ipſi in terra reprehēdūt qđ dn̄s redarguit e ce=
lo. Nā ꝑuerſoꝝ derogatio vite noſtre approbatio eſt. qꝛ iā
oſtēdit̃ nos aliq̄d iuſtitie habere/ſi illis diſplicere incipi=
mus q̄ nō placent deo. Nemo etenī pōt in vna eadēq; re oī
potēti dn̄o atq; eiꝰ hoſtibꝰ gratꝰ exiſtere. Nā deo ſe ami=
cū denegat q̄ eiꝰ placet inimico. Inimicis ꝟitatis aduer=
ſabit̃: q̄ eidē ꝟitati in mēte ſubiugat̃. Uñ ſancti viri in vo=
cis libere increpatiōe ſuccēſi: eos ad ſua odia excitare nō

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

metuūt/quos deū nō diligere cognoſcunt. Qd ꝓpheta ar=
dēter exhibēs: creatori oīm q̄ſi in munere obtulit dicens
Pſal. Nōne q̄ oderūt te deꝰ oderā illos: et ſuꝑ inimicos tuos ta=
cxxxviij. beſcebā? Perfecto odio oderā illos: inimici facti ſūt mi=
hi. Ac ſi aperte dicat. Pēſa quātū te diligo/qui tuoꝝ ho=
ſtiū exercitare cōtra me inimicitias nō pertimeſco. Hinc
pſ̄.xxxvij. iteꝝ dicit. Qui retribuūt mala ꝓ bonis detrahebāt mihi:
qm̄ ſubſecutꝰ ſum iuſtitiā. Bonū valde eſt qd iuſtꝰ tribuit:
qn̄ male agētibus libera voce ꝯtradicit. Sed ꝑuerſi mala
ꝓ bonis tribuūt cū iuſtis derogant. q2 ꝯtra eos iuſtitie de
fenſionē ſeruāt. Nō enī iuſti humana iudicia: ſed eterni iu
dicis examen aſpiciūt. atq3 ideo derogantiū v̄ba ꝯtēnūt.
j. Cor.iiij. Hinc etenī derogantibꝰ corinthijs: paulꝰ dicebat. Mihi
autē ꝓ minimo eſt vt a vobis iudicer aut ab humano die.
Qui nec in corde ſuo vn̄ ſe reꝑhendere potuiſſet inueniēs
adiūgit. Sed neq3 meip̄m iudico. Vidēs autē q2 ei ad ꝑ=
fectionē ſanctitatis nec ſuū iudicium ſufficeret: ſubdidit.
Sed nō in hoc iuſtificatꝰ ſum. Cur v̄o nec ſibimetipſi de
ſeipſo credidit: cām reddidit cū ſubiunxit. Qui autē iudi=
cat me dn̄s eſt. Ac ſi aperte dicat. Nec meo de me iudicio
credēdū exiſtimo. q2 ille me iudicat cuiꝰ ego iudiciū non
ꝯp̄hēdo. Hinc beatꝰ Iob cū amicorū derogātiū linguas
inter dolores vulnerū patere᷑ iacula verborū: cogitatiōe
ꝓtinus ad cōſcientiā recurrit. atq3 vbi mentē ſolidā habe
Iob.xvj. ret aſpexit: dicēs. Ecce enī in celo teſtis meꝰ: ⁊ cōſciꝰ meꝰ
Ibidem. in excelſis. Qui etiā ſubdidit. Verboſi amici mei/ad deū
ſtillat oculꝰ meꝰ. In oīe enī qd de nobis dici᷑: ſemꝑ taci
ti recurrere ad mentē debemꝰ/interiorē teſtē ⁊ iudicē q̄re
re. Quid enī ꝓdeſt ſi oēs laudēt: cū cōſciētia accuſet? Aut
q̄d poterit obeſſe ſi oēs nobis derogēt: et ꝯſciētia ſola nos
defendat? Beatꝰ ǵ Iob inter linguas derogantiū inflexa
mētē ꝑſiſtens. q2 in terra ſe īpugnari falſis ſ̄monibꝰ vidit
Eſaie.iij. in celo teſtē q̄ſiuit. Hinc Eſaias ait. Popule meꝰ q̄ beati
ficant te ipſi te decipiūt: ⁊ viā greſſuū tuoꝝ diſſipant. Qui
videlicet populꝰ ne v̄ba ſue laudis attenderet et in culpis
altius periret: ſtatim ei dr̄ quē aſpiciat. cuiꝰ iudiciū perti=
Ibidem. meſcat: cū ſubdi᷑. Stat ad iudicandū dn̄s: ſtat ad iudican

dos populos. Ac ſi apte dicere᷑. Iudicia humana cur ſeq̄
ris: q̄ ſtare ſuꝑ te celeſtē iudicē ſcis? Hinc eſt ꝙ iohānem
baptiſtā v̄itas eſſe harūdinē vento agitatā negat: dicens
Quid exiſtis videre in deſertū harūdinē vēto agitatam?
Qd q2 negādo dixerat: nō affirmādo ſubiūcta v̄ba teſtan
tur. Ait enī. Sed q̄d exiſtis videre in deſertū hoīem molli Mat.xj.et
bus veſtitū? Ecce q̄ mollibꝰ veſtiūtur in domibꝰ regū ſūt. Luce.vij.
harūdo autē vento agitata modo flatibꝰ erigi᷑: modo fla=
tibus inclina᷑. Oīs autē infirmꝰ animꝰ q̄ vel derogatiōe
deijci᷑/vel laudibꝰ exalta᷑: harūdo vento agitata eſt. qd
iohānes nō erat. q2 inflexibilē mētis verticē inter laudes
hoīm ⁊ derogationes tenebat. Sed magna inq̄ſitione res
indiget cū recti operis viā tenemus: vtrū ſemꝑ deſpicere
derogātiū v̄ba debeamꝰ an certe aliq̄n cōpeſcere. De qua
re ſciendū eſt q2 linguas detrahētiū ſicut noſtro ſtudio nō
debemꝰ excitare ne ipſi pereāt. ita per ſuā maliciā excita=
tas debemꝰ eq̄nimiter tolerare: vt nobis meritu3 creſcat.
Aliq̄n autē etiā ꝯpeſcere: ne dū de nobis mala diſſemināt:
eorū q̄ audire nos ad bona poterāt corda innocētiū corrū
pant. Hinc eſt enī qd iohānes obtrectatoris ſui linguā re=
darguit dicēs. Is q̄ amat ꝑmatū gerere in eis: diotrepes iij.Ioh.ij.
non recipit nos. ꝓpter hoc ſi venero cōmoneā eiꝰ opera q̄
facit: verbis malignis garriens in nos. Hinc paulꝰ iterū
detrahētibꝰ corinthijs loquitur: dicēs. Epiſtole inquiūt ij.Cor.x.
graues ſūt ⁊ fortes. preſentia aūt corporis infirma: et ſer=
mo cōtēptibilis. Hoc cogitet q̄ hmōi eſt. q2 quales ſumus
v̄bo ꝑ epl̄as abſentes: tales ⁊ preſentes in opere. Hi etenī
quoꝝ vita in exēplo imitationis eſt poſita: debēt ſi poſſūt
detrahentiū ſibi v̄ba cōpeſcere: ne eoꝝ p̄dicationē nō au=
diant q̄ audire poterāt: ⁊ in prauis moribꝰ remanētes bn̄
viuere cōtemnāt. Sed hac in re ſubtili inq̄ſitione neceſſe
eſt vt ſemetip̄m animꝰ iueſtiget. ne fortaſſe ſue laudis glo
riam q̄rat: et aīarū lucra ſe q̄rere noſtra cogitatio ſimulet.
Sepe enī ſui nois laude animꝰ paſci᷑: ⁊ q̄ſi ſub obtentu lu
crorū ſpiritaliū/cū de ſe bona dici cognouerit leta᷑. Et ſe=
pe ſue glorie defenſione cōtra detrahētes iraſci᷑. et fingit
ſibimet qd hoc ex eoꝝ zelo faciat: quorū corda a bono iti=

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

nere detrahētis ſermo ꝑturbat. Illi ḡ debent magnopere
curare: ne cōtra eoꝝ opinionē detrahentiū ṽba ꝓualeant/
qui ſuā ꝯſciētiā ſubtiliter diſcutiētes ſe in ea inueniūt/ de
amore priuate glīe nihil habere. Hinc eſt enī ꝙ iuſti atq̃
ꝑfecti aliqñ ṽtutes ſuas p̄dicant: bona q̄ diuinit⁹ accepe-
runt narrāt. Nō ipſi vt apud hoīes ſua oſtēſione ꝓficiant:
ſed vt eos q̄bus p̄dicāt exēplo ſuo ad vitā trahāt. Vñ pau
ij. Cor. xj. lus apl's. quotiēs fuſtib⁹ ceſus. quotiēs lapidat⁹. quotiēs
naufragiū ꝑtulit. quāta ꝓ veritate ſuſtinuit ꝙ ad tertiū ce
lū raptus: ꝙ in paradiſum duct⁹ ſit corinthijs narrat/ vt
eoꝝ ſenſum a falſis p̄dicatorib⁹ auertat. vt dū ſe innoteſce
ret qualis eſſet/ illi eis vileſcerēt: quos ab eis cognouerat
inique venerari. qđ ꝑfecti cū faciūt. i. cū ṽtutes ꝓprias lo
quunꝰ: in hoc quoq̃ oīpotētꝫ dei imitatores ſūt. q̄ laudes
ſuas hoībus loquiꝰ vt ab oīb⁹ cognoſcaꝰ. Nā cū ſcriptura
Prouer. ſctā p̄cipiat: dicēs. Laudet te alien⁹ ⁊ nō os tuū. quō facit
xxvij. ipſe qđ ꝓhibet? Sed ſi ṽtutes ſuas omp̄s de⁹ taceret: eū
nullus agnoſceret: eū null⁹ amaret. ſi nullus amaret: null⁹
pſ̄. cxxviij ad vitā rediret. Vñ et ꝑ pſalmiſtā de eo dr̄. Virtutē opeꝝ
ſuoꝝ annūciabit populo ſuo. vt det illis hereditatē gētiū.
Virtutes ḡ ſuas annūciat/ nō vt laudib⁹ ſuis ipſe ꝓficiat:
ſed vt hi q̄ hunc ex ſua laude cognouerint ad ꝑpetuā here
ditatē veniāt. Iuſti itaq̃ atq̃ ꝑfecti nō ſolū cū vituperati
onis ſue ṽba rep̄hendūt: ſed etiā cū virtutes q̄s habēt in-
firmis loquūtur rep̄henſibiles nō ſunt. qꝛ ꝑ ſuā vitā quam
referūt: alioꝝ aīas ad vitā querūt. De q̄bus tñ ſciēdū eſt:
qꝛ nūq̃ bona ſua detegūt: niſi eos vt dixi aut ꝓximoꝝ vti
litas/ aut certe nimia neceſſitas cogat. Vñ paul⁹ apl's cū
ij. Cor. xij. virtutes ſuas corinthijs enumeraſſet: adiūxit. Fact⁹ ſum
inſipiēs. vos me coegiſtis. Fit ṽo aliqñ vt neceſſitate cō-
pulſi in bonis q̄ de ſe referūt: nō alioꝝ vtilitatē: ſed ſuā re-
Job. xxix. quirāt. Sicut beat⁹ Job facta ſua enumerat dicēs. Ocul⁹
fui ceco: ⁊ pes claudo. pater erā pauperū: ⁊ cauſam quam
neſciebā diligētiſſime īueſtigabā. Et multa alia que ſepe
egiſſe ꝯmemorat. Sed qꝛ in vulnere doloris poſit⁹ ab ami
cis increpātib⁹ īpie egiſſe: et violēt⁹ ꝓximis atq̃ oppreſ-
ſor pauperū fuiſſe dicebaꝰ. vir ſāctus inter flagella dei et

humane increpationis verba deprehenſus mētem ſuam
grauiter concuti: atq̃ ad deſperationis fouam conſpexit
impelli/ qui iam iāq̃ cadere poterat: niſi ad memoriā be-
ne acta reuocaſſet/ vt ad ſpem animum reduceret ne op-
preſſus verbis et vulneribus in deſperationem periret.
Qđ ergo bōa ſua enumerat: nō innoteſcere alijs q̄ſi ex lau
de deſiderat: ſed ad ſpem aīm reformat. Iuſti itaq̃ ſicut ſi
ne arrogātia loquūtur aliqñ bona q̄ agūt: ita ſine zelo pri-
uate glīe detrahētiū ſibi linguas redarguūt: qꝛ noxia lo-
quūtur. Cū ṽo lingue derogātiū corrigi nequeūt: equani-
miter ſunt ꝑ oīa tolerāde. ne obtrectationis ſermo timēd⁹
eſt. ne dū vituparatio ꝑuerſoꝝ metuiꝰ: recti opis via deſera
tur. Vñ nunc ezechieli ꝓphete dicitur. Sermones eoꝝ ne
metuas. qꝛ increduli ⁊ ſubuerſores ſunt tecū. Minus autē
mali eſſet: ſi hi qui ſunt increduli: ſubuerſores minime fuiſ
ſent. Qꝛ enim ipi vel celeſtis regni p̄mia vl' gehēne eē ſup
plicia nō credūt: in ſuis prauitatibus dimiſſi: a fide ⁊ ope
etiā alios ſubuertūt. vt regnū qđ ipi appetere non volūt:
nec alter aſſequaꝰ. Hi nāq̃ cū teneriores quoſdā bona ici
pere/ mala iam deuitare cognouerint: modo irridēdo qđ
in celis ꝓmittiꝰ. modo deſpiciēdo qđ deus omp̄s de infer
ni ſupplicijs minaꝰ. mō laudādo bona tp̄alia ⁊ delectatio-
nes p̄ſentis ſcl'i callida ꝑſuaſiōe pollicēdo: deflectūt men-
tes innocētiū. eorūq̃ itinera ꝑuertūt. Gaudēt ſi quos po-
tuerit a vita reuocare: ad mortē trahere. letanꝰ in prauita-
tibus ſuis: exultāt ⁊ in alienis. His nimiꝝ pena ſua nō ſuf
ficit: q̄ agūt ne ſoli morianꝰ. At ſi fortaſſe iuſtū quēpiā tāte
iam virtutꝫ inuenerīt: vt ei loqui ꝯria nō preſumāt. qꝛ ſub
uerſores eē nō pn̄t: ſtatim ſcorpiōes fiūt. Scorpio eni pal-
pādo icedit: ſed cauda ferit. Nec mordet a facie: ſꝫ a poſte
rioribus nocet. Scorpiones ergo ſunt oēs blādi ⁊ malicio
ſi: q̄ bonis q̄dē in faciē nō reſiſtūt ſed mox vt receſſerint de
rogāt: alios quos valuerit inflāmāt. Queq̃ pn̄t noxia im-
mittūt: mortifera inferre occulte nō deſinūt. Scorpiones
ergo ſunt q̄ blādi ⁊ innoxij in faciē videnꝰ: ſꝫ poſt dorſum
portāt vñ venenū fundant. Qui enim in occulto feriūt. q̄ſi
mortē latenter trahūt. Vñ etiā ꝑ pſalmiſtā diciꝰ. Circūde

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

derūt me ſicut apes:⁊ exarſeſt ſicut ignis in ſpinis. Apes
enī in ore mel hn̄t:in aculeo caude vulnꝰ. Et oēs q̄ lingua
blādiunꝶ:ſed latēter ex malicia feriūt/apes ſunt.q2 loquē
do dulcedinē mellis ꝓponūt:ſed occulte feriēdo vulnus ī
ferūt. Iſta ꝟo faciētes exardeſcūt ſicut ignis in ſpinis. q2
per flāmas detrahētiū nō iuſtoꝝ vita cōburiꝶ.ſed ſi q̄ ī eis
eſſe poterāt/pctōꝝ ſpine ꝯcremanꝶ. Dicaꝶ ergo. Incredu
li ⁊ ſubuerſores ſunt tecū:⁊ cū ſcorpionibꝰ habitas. Incre
duli ſcꝫ deo.ſubuerſores ꝟo īfirmātibꝰ ꝓximis. Scorpio
nes aūt etiā fortibꝰ ⁊ robuſtis. Quibꝰ ⁊ ſi in facie ꝯdicere
nō preſumūt:ex occulto tn̄ vulnꝰ derogatiōis inferūt. In
creduli quippe ſimul ⁊ ſubuerſores ⁊ ſcorpiones ſunt. q2 ⁊
audita ea q̄ dei ſunt nō credūt ⁊ eos q̄s ꝓualēt a bonis mo-
ribus ſubuertūt.⁊ q̄s inflectere nō valēt:occultis machia-
tionibꝰ feriūt. Qua in re hoc quoqꝫ notādū eſt:q2 cū ꝓphe
te dicit.increduli ⁊ ſubuerſores ſūt tecū:⁊ cū ſcorpionibꝰ
habitas.nobis cōſolatiōis medicamtū ꝓferꝶ. Quos ſepe
tedet viuere:dū nolumꝰ cū malis habitare. Querimur ete
nim cur nō oēs boni ſunt q̄ nobiſcū viuūt? Mala ꝓximoꝝ
ferre nolumꝰ.oēs ſctōs iam debere eſſe decernimꝰ:dū eſſe
nolumꝰ q̄s ex ꝓximis portemꝰ. Sed hac in re luce clariꝰ
patet/dum malos portare rēnuimꝰ/quā multū adhuc ipi
de bono minꝰ habeamꝰ. Neqꝫ enī ꝑfecte bonꝰ ē:niſi q̄ fue-
rit ⁊ cū malis bonus. Hinc beatꝰ Iob de ſemetipo aſſerit
Iob.xxx. dicēs. Frater fui draconū/⁊ ſocius ſtrutionū. Hinc paulꝰ
Philip.ij apl's diſcipulis dicit. In medio natiōis praue ⁊ ꝑuerſe:in
ter quos lucetis ſicut lumīaria in mūdo. Hinc petrus gre
gis dominici paſtor dicit iuſtū loth oppreſſum a nephan-
dorū iniuria cōuerſatiōe eripuit. Aſpectu enī ⁊ auditu iu-
ſtus erat:habitās apud eos q̄ de die ī diē aīam iuſti iniq̄s
opibꝰ cruciabāt. Sepe ꝟo cū de vita ꝓximorū querimur:
mutare locū conamur/ſecretū vite remotioris eligere/vi
delicet ignorātes.q2 ſi deſit ſpūs nō adiuuat locus. Idꝫ
Geñ.xix. enī loth de quo loq̄mur in ſodomis ſanctus extitit: ī mōte
peccauit. Q2 aūt loca mētē ñ muniūt:ipe hūani gn̄is ꝑmꝰ
teſtator parēs:q̄ et in paradiſo cecidit. Sed minꝰ ſunt oīa
que loquimur ex terra. Nā ſi locꝰ ſaluare potuiſſet:ſathan

de celo nō caderet. Vn̄ pſalmiſta vbiqꝫ in hoc mūdo tribu
lationes eſſe cōſpitiēs:queſiuit locū quo fugeret. ſed ſine
deo inuenire nō potuit munitū. Ex qua re ⁊ ipm ſibi locū
fieri petijt ꝓpter quē locū queſiuit dicēs. Eſto mihi ī deū Ps.xxx.
ꝓtectorē ⁊ in locū munitū:vt ſaluū me facias. Tolerandi
ergo vbiqꝫ ſunt ꝓximi.q2 abel fieri nō valet quē cayn mali
cia nō exercet. Vnū vero eſt pro quo vitari ſocietas debet
maloꝝ.ne ſi fortaſſe corrigi nō valēt:ad imitationē trahāt
Et cū ipi a ſua malicia nō mutanꝶ:eos qui ſibi cōiūcti fue
rint ꝑuertāt. Vnde paulus ait. Corrumpūt mores bonos j.Cor.xv.
colloquia mala. Et ſicut ꝑ ſalomonē diciꝶ. Noli eē amicꝰ Puer.xxij.
homini iracūdo/nec ambules cū viro ferioſo.ne forte di-
ſcas ſemitas eiꝰ et ſumas ſcandalū aīe tue: Sicut ergo ꝑ
fecti viri peruerſos ꝓximos non debēt fugere.quia ⁊ eos
ſepe ad rectitudinē trahūt:et ipi ad ꝑuerſitatē nūquā tra-
hunꝶ. Ita infirmi quiqꝫ ſocietatē declinare debēt prauoꝝ:
ne mala que frequēter aſpiciūt et corrigere nō valēt dele-
ctenꝶ imitari. Sic enī verba ꝓximorū audiēdo quotidie
ſumimus in mente:ſicut flando atqꝫ reſpirādo aerē trahi-
mus corpore. Et ſicut malꝰ aer aſſiduo flatu tractꝰ inficit
corpus:ita peruerſa locutio aſſidue audita infirmātiū in-
ficit animū: vt tabeſcat delectatiōe praui opis/aſſidui ini
quitate ſermonis. Sequiꝶ. Verba eoꝝ ne timeas.et vultꝰ Textus.
eorū ne formides.q2 domꝰ exaſperās eſt. Ideo boni timē-
di ſūt ne offēdanꝶ ne forte ꝑ eos ille ꝓuoceꝶ ad iram q̄ eoꝝ
corda ſemꝑ inhabitat. Nā ſicut ſuperiꝰ dictū eſt.ſi malos
offendimꝰ timere minime debemus.qm̄ illis nr̄a actio di
ſplicet:quibꝰ nec iuſticia creatoris placꝫ. Quid ꝗ̄ timēdū
eſt ſi nobis ingrati ſunt:q̄ deo amabiles nō ſunt. Vn̄ recte
nūc diciꝶ. Verba eoꝝ ne timeas:⁊ vultꝰ eoꝝ ne formides. Textus.
q2 domꝰ exaſperās eſt. Ac ſi apte dicereꝶ. Timēdi eſſent:
niſi me ī ſuis actibꝰ exaſperarēt. De q̄bus adhuc ſubdiꝶ.
Loqueris ergo ꝟba mea ad eos:ſi forte audiāt ⁊ quieſcāt Textus.
q2 irritatores ſunt. Oīs q̄ peccat:q̄d aliud q̄ꝫ cōditoris ſui C
in ſe irracūdiā irritat. Et ſcimꝰ q2 quotiēs actu.quotiens
verbo.quotiēs cogitatiōe deliquimus deū cōtra nos toti-
ens irritamus. Sed tn̄ ſuſtinet:et clemēter expectat ꝑ pa-

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

tientiam. ¶Per ꝑdicatores aũt ſuos verbũ nobis exhorta-
tionis prerogat. Omnis autẽ qui recta ꝑdicat: ſi auditur
irã irritati creatoris ſuꝑ ꝑuaricatorẽ populũ placat. Vñ
neceſſe eſt vt ipſe nõ debeat agere malũ: quod ſolet ĩ popu-
Textus. lo furorẽ cõditoris ſui irritare. ¶Propꝉ qđ etiã ſubdiꝉ. Tu
aũt fili hoĩs audi quecũq; loquor ad te: et noli eſſe exaſpe-
rans ſicut domꝰ exaſperatrix eſt. Id eſt mala que fieri con
ſpicis: ipſe nõ facias. ne h qđ ꝓhibere niteris: ipſe cõmittas
Oĩs eteni predicator intẽta ſemꝑ dz mẽte pẽſare: ne q̃ miſ
ſus eſt lapſos erigere: ipſe in prauitate opis cum lapſis ca
Ro.ij. dat. ⁊ pauli hũc ſnĩa feriat dicẽtis. In quo alterũ iudicas
teipm cõdẽnas. Vñ balaam ſpũ dei repletus ad loquẽdũ:
ſed tñ in carnalẽ vitã ſuo ſpũ detentus: de ſemetipſo loquiꝉ
Nũe.xxij. dicẽs. Dixit auditor ſermonũ dei q̃ nouit doctrinã altiſſi-
mi: ⁊ viſiones oĩpotentis videt. q̃ cadẽs: apertos hz ocu-
los. Cadẽs aptos oculos habuit: q̃ rectũ qđ diceret vidit:
ſed recte videre cõtẽpſit. Cadẽs videlicet in ꝑuerſo ope: ⁊
aptos hñs oculos in ſctã predicatiõe. Eſt tñ aliud qđ poſ-
ſit intelligi: cur btũs ezechiel q̃ ad ꝑdicationẽ mittiꝉ: eſſe
exaſperãs ꝓhibeꝉ. Niſi eni ad loquẽda verba cũ mitteba
tur obediret: oĩpotẽtẽ dñm ſicut ppl's de ꝑuerſo ope: ſic ꝓ
pheta de ſuo ſilẽtio exaſperaſſz. Nã ſicut mali ideo deũ ex
aſperãt q: loquunꝉ vel faciũt mala: ita nõnũq; boni exaſpe
rãt q: reticent bona. Illis itaq; in culpa eſt ꝑuerſa agere:
iſtis recta reticere. In hoc ergo cuz malis etiã boni ſimul
deũ exaſperãt. q: cũ ꝑuerſa nõ increpãt: eis ꝑ ſuũ ſilẽtium
Textus. ꝓficiẽdi licẽtiã preſtãt. Seq̃tur Aperi os tuum ⁊ comede
quecũq; do tibi. Aperimꝰ os nr̃m cũ recta loq̃mur. ⁊ come
dimꝰ q̃ a deo accipimꝰ: q: et tribuiꝉ ⁊ augeꝉ in nr̃is ſenſi-
bus cibus vite: cũ predicare cepimꝰ. Vñ ꝓpheta alius
Ps.cxviij. dicit. Os meũ aperui ⁊ attraxi ſpm̃. Nõ eĩ ſpm̃ attraheret
niſi os aperiret. Q: niſi ad ꝑdicãdũ ꝓximis ſe impẽderet
Textus. ſpiritalis doctrine in eo grã non creuiſſet. Sequiꝉ. Et vi-
di: ⁊ ecce manus miſſa ad me: ĩ qua erat inuolutꝰ liber. Et
expandit illũ corã me: q̃ erat ſcriptus intus ⁊ foris. Sicut
ꝑ ꝓphetã predicatorꝫ ordo: ſic ꝑ librũ quẽ accepit ſcriptu
re ſacre pagine deſignanꝉ. Liber aũt iuolutus eſt: ſcriptu

re ſacre eloquiũ obſcurũ. Qđ ꝓfunditate ſniaꝝ inuoluitur
vt nõ facile ſenſu oĩm penetreꝉ. Sz corã ꝓpheta liber expã
diꝉ. q: coram ꝑdicatoribꝰ ſacri eloquij obſcuritas aperiꝉ.
Inuolutũ librũ manꝰ dei porrexerat cũ apl's dicebat. Si Mat.xiij.
mile factũ eſt regnũ celoꝝ homini q̃ ſeminauit bonũ ſemen
in agro ſuo. Cũ aũt dormirẽt hoĩes venit inimicus eius: ⁊
ſuꝑſeminauit zizania ĩ medio tritici: ⁊ abijt. Cũ aũt creuiſ
ſet herba ⁊ fructũ feciſſet tũc apparuerũt ⁊ zizania ⁊ reliq̃
q̃ charitas nr̃a etiã me reticẽte reminiſciꝉ. Sz librꝝ quẽ in
uolutũ oñderat expãdit: cũ h qđ ꝑ enigmata loq̃baꝉ expo-
ſuit dicẽs. Qui ſemiat bonũ ſemẽ eſt filiꝰ hoĩs. Ager aũt ẽ
mũdꝰ. bonũ vͦo ſemẽ hi ſũt filij regni. zizania aũt filij ſunt
nequã. Inimicꝰ aũt q̃ ſemiauit ea: eſt diabolꝰ. Meſſis vͦo
cõſumatio ſcl'i. Meſſores aũt angeli ſũt. ſicꝰ colliguꝉ: zi-
zania ⁊ igni ꝯburunꝉ: ſic erit ĩ ꝯſummatiõe ſcl'i. Inuolutꝰ
itaq; liber expandiꝉ: qñ hoc qđ obſcure ꝓlatũ fuerat: ꝑ la-
titudinẽ intellectꝰ aperiꝉ. Hũc inuolutũ librũ veritas ex
pãdit: qñ in diſcipulis egit qđ ſcriptũ eſt. Tũc aperuit il-
lis ſenſum vt intelligerẽt ſcripturas. De q̃ adhuc libro ſub
diꝉ. Qui erat ſcriptꝰ intus ⁊ foris. Liber eni ſacri eloquij Textus.
intus ſcṗtus eſt ꝑ allegoriã: foris ꝑ hyſtoriã. Intꝰ ꝑ ſpiri-
talẽ intellectũ: foris aũt ꝑ ſenſum lr̃e ſimplicẽ: adhuc infir-
mãtibꝰ cõgruẽtẽ. Intus q: inuiſibilia ꝓmittit: foris q: vi
ſibilia ꝑceptoꝝ ſuorũ rectitudinẽ diſponit. Intus q: cele-
ſtia polliceꝉ: foris aũt q: terrena cõtẽptibilia q̃liꝉ ſint: vel
in vſu hñda vel ex deſiderio fugiẽda ꝑcepit. Alia nãq; de
ſecretis celeſtibus loq̃tur. alia vero in exterioribꝰ actioni
bus iubet. Et ea q̃dẽ que foris ꝑcepit patẽt. ſed illa q̃ de i-
ternis narrat: plene apphẽdi nequeũt. Vñ ſcriptũ eſt. Ex
tẽdens celũ ſicut pellẽ: q̃ tegis ĩ aquis ſuꝑiora eius. Quid
eni celi noĩe niſi ſacra ſcriptura ſignaꝉ. De q̃ nobis ⁊ ſol ſa-
piẽtie ⁊ luna ſcie: ⁊ ex antiq̃s pr̃ibus ſtelle exẽploꝝ atq; vir
tutũ lucẽt. Qđ ſicut pellis extẽdiꝉ. q: ꝑ ſcriptores ſuos car
nis lingua formatũ añ oculos nr̃os: ⁊ ꝑ vͦba doctoꝝ expo-
nẽdo diſplicaꝉ. Quid vͦe aquaꝝ noĩe niſi ſanctiſſimi ange-
lorũ ſignanꝉ chori. De qbꝰ ſcriptũ eſt. Et aque q̃ ſuꝑ celos Ps.cxlix.
ſunt laudẽt nomẽ dñi. Hui' ergo celi ſuꝑiora dñs aquis te

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

git q̄ alta ſacrieloquij.i.ea q̄ de natura diuinitatis. vel de
eternis gaudijs narrat: nobis adhuc neſcietib⁹ ſolis ange
lis in ſecreta ſunt cognita. Celū ergo h̄ ⁊ corā nobis exten=
dit̄ ⁊ tñ in aquis ſupiora ei⁹ cōtegunt̄. q2 ⁊ q̄dā ſacri eloquij
iā nobis p aptionē ſpūs patēt. ⁊ q̄dā que ſolis angelis pñt
eē manifeſta: nobis adhuc ſuant̄ occulta. De qb⁹ tñ occul
tis iā ptē p ſpiritalē intelligētiā ſentim⁹. iam ſcti ſpūs pi=
gnus accepim⁹. q̄ hec ⁊ plene nec dū cognouimus ⁊ tñ me
dullit⁹ amam⁹. ⁊ in multis ſpiritalib⁹ ſenſib⁹ q̄s iā cogno=
uim⁹: ꝟitatis pabulo paſcimur. Dicat ḡ. Qui erat ſcript⁹
intus ⁊ foris. Q2 i ſacro eloquio ⁊ dict̄ occultiorib⁹ atq3
ſublimiorib⁹ ſatiant̄ fortes: ⁊ pceptis aptiorib⁹ nos puu=
Pſ.ciij. li nutrimur. Vñ ſcriptū eſt. Mōtes excelſi ceruis. petra re
fugiū erinacijs. Habeāt eni mōtes intelligētie q̄ iam ɔtē=
platiōis ſalt⁹ dare nouerūt. S3 petra ſit refugiū erinacijs
q2 nos puuli ⁊ peccatoꝝ nr̄oꝝ ſpinis coopti. et ſi itelligere
alta nō poſſum⁹: i petre nr̄e refugiū. i. in xp̄i fide ſaluamur
j.Cor.ij. Vñ ⁊ q̄buſdā dicit̄. Nihil me iudicaui ſcire inter vos niſi
xp̄m ieſum: ⁊ hūc crucifixū. Ac ſi diceret. Q2 nos cape di=
uinitatis ei⁹ myſteria nō poſſe pēſaui: ſola nobis hūanita
Textus. tis ei⁹ infirma locutus ſum. Seqt̄ur. Et ſcripte erāt in eo
lamētatiōes. carmē. ⁊ ve. Carmē aliqñ in bono. aliqñ vero
in malo accipi dubiū nō eſt. q2 ⁊ letū carmē ⁊ lugubre car=
mē dicere poſſum⁹. S3 nos ſcripture ſacre vſum ſequētes
que pene ſemp carmen ponere in pſperis ſolet. hoc in loco
pro bona pte dictū carmē accipim⁹. Nā cū oipotēs deus
Exo.xv. ppl'm ſuū de mari rubro liberaſſet. ſcriptū eſt. Tūc moyſes
et filij iſrael cecinerūt carmē dño. Et cū dauid victoriā de
ij.Re.xxij hoſtib⁹ feciſſet. ſcriptu3 eſt. Locutus eſt dauid dño verba
Prouer. carmīs hui⁹. Salomon quoq3 ait. Acetu3 in nitro: ⁊ q̄ can
xxv. tat carmina corde peſſimo. Acetū q̄ppe ſi mittat̄ in nitro:
ferueſcit nitrū ptin⁹ ⁊ ebullit. Et puerſa mēs quādo p in=
crepationē corripit̄: aut p p̄dicatiōis dulcedinē bona ſua
dent̄: de correptiōe fit deterior. Et inde in murmuratiōis
iniquitate ſuccendit̄. vñ debuit ab iniqtate cōpeſci. Per
Job.xxxv heliu quoq3 de ingrato ac ſeſe deſperāte dicit̄. Et nō dixit
vbi eſt q̄ fecit me: q̄ dedit carmīa in nocte. Carmē quippe

in nocte eſt leticia i tribulatiōe. Carmen aūt in nocte acci
pimus qñ in preſſuris pñtib⁹ de futur̄ gaudijs ɔſolamur.
Carmē nobis oñdebat apl's cū dicebat. Spe gaudētes: i Ro.xij.
tribulatiōe patiētes. Carmē in nocte ſe dauid hr̄e indicat
dicēs. Tu es mihi refugiū a preſſura q̄ circūdedit me ex= Pſ.xxxj.
ultatio mea: redime me a circūdātibus me. Qui eni circū=
dari ſe preſſuris narrat. ⁊ tñ deū ſibi eē exultationē noīat.
pculdubio carmē in nocte cātat. Q2 igit̄ pene ſemp i bono
carmē ponere ſcriptura ſacra ɔſueuit: ita a nobis etiā in h̄
loco d3 intelligi. Ve aūt in ſcriptura ſacra ſepius de eter=
no luctu: q̄ꝫ pñti ſolet intelligi. Vñ ſcriptū eſt. Ve impio i Eſaie. iij.
malo. retributio eni manuū ei⁹ fiet ei. Et btūs Job loq̄tur
dicēs. Si impi⁹ fuero: ve mihi eſt. Si aūt iuſtus: nō leua= Job.j.
bo caput ſaturat⁹ afflictiōe ⁊ miſeria. Juſtoꝝ eni afflictio
tpalis eſt. Ve ergo qđ dixit: a tpali afflictiōe diſtinxit. q̄ ⁊
iuſtū afflictionē ⁊ impiū ve hr̄e phibuit. Perſemetipſam
quoq3 ꝟitas dicit. Ve mūdo a ſcādalis. Et ve vobis q̄ ri= Mat.xxix
detis: qm̄ flebitis. Et ve pregnātibus ⁊ nutriētib⁹ in illis Lu.vj.
dieb⁹. Pēſandū ergo nobis eſt: quō hec tria in ſacro volu Marci.
mine ſcpta ſint lamētatiōes: carmē: ⁊ ve. Lamētatiōes vi= xiij.
delicet. q2 i eo ſcripta eſt pnīa pctoꝝ. Carmē vero q2 ibi p̄
nūciant̄ gaudia iuſtoꝝ. Ve aūt q2 illic exp̄ſſa eſt dānatio
reproboꝝ. Vt ḡ pctā punias lege: q̄ in h̄ volumine ſcripta
ſunt lamēta. Scindite corda vr̄a ⁊ nō veſtimēta vr̄a. Et rur Johel.ij.
ſus. Miſeri eſtote ⁊ lugete. riſus veſter i luctū cōuertat̄: et Jaco. iiij.
gaudiū in merorē. Vt aūt de pmiſſiōe gaudij ſequētis hi
lareſcas: cognoſce q̄ in h̄ volumine ſcripta ſunt carmīa lau
dis eterne. Beati q̄ habitāt i domo tua dñe: i ſcl'm ſcl'i lau= pſ.lxxxiij
dabūt te. Et ſicut p quēdā ſapiētē de celeſti hieruſalē dici=
tur. Ex lapide pcioſo ⁊ mundo oēs plateę ei⁹ ſternent̄: ⁊ p
oēs vicos ei⁹ alleluya cātabit̄. Hoc nobis carmē celeſtis
pr̄ie nūciare ciues ei⁹ venerāt: q̄ cōcordit̄ clamabāt. Glia
in excelſis deo: ⁊ in terra pax hoib⁹ bone volūtatis. S3 ſi
adhuc pñti ſcl'o mēte inheres. ſi adhuc terrenis voluptati
bus delectar̄: amare nō potes gaudia eterne q̄ audis. Co
gnoſce ḡ in hoc volumīe ve qđ in eo ſcriptū eſt: atq3 ab aīo
p timorem expelle qđ diligis: vt poſſis ex iudicio carmen

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

amare q̄ð legis. Ibi quippe ſub vni⁹ dānati ſpecie multi=
Mat.xxij. tudo oīs exp̄mit̄ reproboꝝ: cū voce veritatis dicit̄. Liga
tis pedibus eius ac manib⁹ mittite eū in tenebras exte=
riores. illic erit fletus ⁊ ſtridor dētiū. Tūc eteni reprobi ī
exteriores tenebras cadunt. q꞉ nūc in interioribus ſua ſe
ſponte deiecerūt: vt veritatis lumīe nec credēdo nec bene
operādo ſequerent̄. In q̄b⁹ ligati pedib⁹ ac manib⁹ mit=
ti p̄cipiunt̄. q꞉ nūc dū tp̄s operādi atq꞉ currēdi eſt: hr̄e ma
nus ⁊ pedes liberos ī bona actiōe noluerūt. Ibi ve repro=
Eſa.lxvj. borū ſcriptū eſt. Vermis eoꝝ nō morieť: ⁊ ignis eoꝝ nō ex
Mat.xv. tingueť. Ibi dānatis ac repulſis dicit̄. Diſcedite a me ma
ledicti in ignē eternū qui parat⁹ eſt diabolo ⁊ angelis ei⁹.
In hoc itaq꞉ volumīe cūcta q̄ edificāt: oīa q̄ erudiāt ſcp̄ta
cōtinent̄. Peccaſti eni / ⁊ iā te penitet illicita ppetraſſe. vt
agēdam ad pn̄iam docearis: ibi inuenis lamēta. Spe ce=
leſtiū gaudioꝝ mentem releuare deſideras: ibi ad cōſola=
tionē tuā inuenis carmē. Sin x̄o ⁊ mala ppetraſti. ⁊ hec te
ppetraſſe nō penitet. ſ꞉ ceruicē mēt[is] erigis ad nullas pn̄ie
lamētatiōes īclinaris: nulla celeſtiū gaudioꝝ expectatio
ne corrigeris: velis nolis. ibi ſcp̄tū auditur⁹ es ve. vt quē
nec timor ad pn̄iam humiliat. nec ſpes ad ſupna p̄mia ex=
altat: dānatiōis ſue iā nūc penā ꝓſpiciat. ⁊ ſine excuſatiōe
in eternū ſuppliciū cadat. Quid igit̄ fratres: q̄d agēdū eſt
miſeris nobis. niſi vt euigilem⁹ ad hui⁹ verba volumis. ⁊
mala q̄ nos egiſſe meminim⁹ fletibus puniam⁹. vt p lamē
ta pn̄ie pueniam⁹ ad carmē vite. Ne ſi affligi mō peniten=
do nolum⁹: ve poſtmodū ſine fine ſentiam⁹. Nec nos nr̄oꝝ
vulnerū multitudo in deſperationē dep̄mat. q꞉ maior ē po
tētia medici q̄ꝫ magnitudo languoris nr̄i. Quid eſt eni q̄ð
reparare ad ſalutē nō poſſit. q̄ potuit oīa ex nihilo creare?
Vnigenitus quippe eſt oīpotēti p̄ri coeternus. Qui cū eo
viuit ⁊ regnat in vnitate ſp̄ūſſancti. p oīa ſcl'a ſcl'oꝝ. Amē.

Omelia decima.

Fili hoīs quodcūq꞉ inuener[is] comede.
Comede volumē iſtud: ⁊ vadēs loq̄re
ad filios iſrael. Et aperui os meū: ⁊ ci

bauit me volumīe illo. Et dixit ad me fili hoīs
vēter tuus comedet: ⁊ viſcera tua ꝯplebunt̄ vo=
lumine iſto q̄ð ego do tibi. Et comedi illud: et
factū eſt in ore meo ſicut mel dulce. Et dixit ad
me. Fili hoīs vade ad domū iſrael: ⁊ loq̄r[is] x̄ba
mea ad eos. Nō eni ad pp̄lm ꝓfundi ſermonis
et ignote lingue tu mitteris ad domū iſrl': neq꞉
ad pp̄l'os multos ꝓfundi ſermonis ⁊ ignote lin
gue: quorū nō poſſis audire ſ̄mones. Et ſi ad il
los mittereris ip̄i audirēt te. Domus aūt iſrael
nolūt audire te: q꞉ nolunt audire me. Oīs quip
pe domus iſrael attrita fronte eſt ⁊ duro corde.
Ecce dedi faciē tuā valētiorē faciebus eorū: et
frontē tuā duriorē frontibus coꝝ: vt adamātē
⁊ vt ſilicē dedi faciē tuā. Ne timeas eos neq꞉ me
tuas a facie coꝝ: q꞉ dom⁹ exaſperās eſt. Et di=
xit ad me. Fili hoīs: oēs ſ̄mones meos q̄s ego
loquor ad te aſſume in corde tuo. ⁊ aurib⁹ tuis
audi: ⁊ vade ingredere ad trāſmigrationē ad fi=
lios pp̄l'i mei: ⁊ loq̄ris ad eos ⁊ dices eis. Hec
dicit dn̄s deus: ſi forte audiāt ⁊ quieſcāt. Et aſ=
ſumpſit me ſp̄ūs: ⁊ audiui poſt me vocem cōmo
tionis magne: bn̄dicta gl'ia dn̄i de loco ſuo: ⁊ vo
cē alarū aīaliū pcutiētiū alterā ad alterā: ⁊ vocē
rotaꝝ ſequētiū aīalia. ⁊ vocē ꝯmotiōis magne.
Sp̄ūs quoq꞉ leuauit me ⁊ aſſumpſit me: ⁊ abij
amarus in idignatiōe ſp̄ūs mei. Manus enim
dn̄i erat mecum confortans me.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Olent quidā ſcripturā ſacri eloquij legētes: cū
ſublimiores eiꝰ ſententias penetrāt / minora mā
data q̄ infirmioribus data ſunt tumēti ſenſu de=
ſpicere: ⁊ ea velle ī alio intellectu ꝑmutare. Qui
ſi recte in eo alta ītelligerēt: mādata quoq̄ minima deſpe=
ctui nō haberēt. q̄r diuina p̄cepta ſic in q̄buſdā loquuntur
magnis / vt tn̄ in q̄buſdā cōgruāt ꝑuulis: q̄ ꝑ incremēta in
telligētie quaſi q̄buſdā paſſibus mētꝭ creſcāt / atq̄ ad ma
Textus. iora intelligēda ꝑueniāt. Vn̄ nunc ſctō ꝓphete dicit. Fili
hoīs: quodcū q̄ inueneris comede. Quicq̄d enim in ſacra
ſcriptura inuenit edendū eſt. q̄r ⁊ eius ꝑua ſimplicē cōpo=
nunt vitā. ⁊ eius magna ſubtilē edificāt intelligētiam. Se
Textus. quit. Comede volumē iſtō: ⁊ vadēs loquere ad filios iſrl̄.
A Et aperui os meū: ⁊ cibauit me volumīe illo. Scriptura
enī ſacra cibus ⁊ potus eſt. Vn̄ etiā dn̄s ꝑ ꝓphetā aliū mi
amos. viij nat. Mittā famē in terrā. Nō famē panis neq̄ ſitim aque
ſed audiēdi verbū dn̄i. Qui ḡ ſubtracto ſuo eloquio fame
ac ſiti nos dicit atteri. q̄r eiꝰ verba ⁊ cibus noſter ⁊ potus
ſint demōſtrat. Sꝫ notādū q̄ aliq̄n cibus: aliq̄n potus ſūt.
In rebus enī obſcurioribus q̄ intelligi nequeūt niſi expo=
nant: ſcriptura ſacra cibus eſt. q̄r quicq̄d exponit vt intelli
gat: quaſi mādit vt glutiat. In rebus v̄o apertioribus po
tus eſt. Potū enī nō mādēdo glutimꝰ. Apertiora ergo mā
data bibimꝰ. q̄r etiā nō expoſita intelligere valemꝰ. Pro
eo aūt q̄ multa ezechiel ꝓpheta obſcura atq̄ ꝑplexa audi
turus erat: nequaq̄ ei de ſacro volumine dicit bibe: ſꝫ co=
mede. Ac ſi apte diceret. Pertracta ⁊ intellige. i. prius mā
de ⁊ tūc degluti. Sꝫ in v̄bis ſacri eloquij iſte dꝫ ſtudij nr̄i
ordo ſuari: vt hec ideo cognoſcamꝰ: quatinꝰ de iniq̄tate
nr̄a cōpūcti / cognoſcētes mala q̄ fecimꝰ: vitemus ne alia
faciamus. Et cū iā ex magno vſu lachrymaꝝ de pctōꝝ re=
miſſione ceperit eſſe fiducia: ꝑ verba dei q̄ intelligimꝰ ad
vitā quoq̄ ⁊ alios trahamꝰ. Ad hoc enī intelligēda ſūt vt
et nobis ꝓſint: ⁊ intētione ſpiritali alijs cōferātur. Vn̄ bn̄
nūc dicit. Comede volumē iſtud: ⁊ vade loquere ad filios
iſrael. Ac ſi ei de ſacro cibo diceret. Comede ⁊ paſce: ſatu=
rare ⁊ eructa. accipe ⁊ ſparge: cōfortare ⁊ labora. Et notā=

dū q̄d ꝓpheta ſubiūgit dicēs. Et aperui os meū: ⁊ cibauit
me volumine illo. Os in corde alius ꝓpheta eſſe teſtat di=
cens. Labia doloſa ī corde ⁊ corde locuti ſunt mala. Os ḡ Pſ. xi.
aperimus q̄n ſenſum ad intelligētiā ſacri verbi p̄paramꝰ.
Itaq̄ ad vocē dn̄i ꝓpheta os aperuit. q̄r ad ſpiramtū dn̄i=
ci p̄cepti cordis nr̄i deſideria inhiāt / vt de cibo vite aliq̄d
ſumāt. Sed tn̄ hoc ip̄m ſumere noſtrarū viriū nō eſt: niſi ip
ſe cibauerit q̄ vt comedat iuſſit. Ille etenī cibat qui per ſe
edere nō pōt. Et q̄r ad capiēda verba celeſtia idonea nr̄a
infirmitas nō eſt: ip̄e nos cibat q̄ nobis in tp̄e mēſurā triti
ci tēperat. q̄tinus in ſacro v̄bo dū hodie intelligimꝰ q̄d he
ſterno die neſciebamꝰ. cras quoq̄ ꝯp̄hēdimꝰ q̄d hodie ne
ſcimus: ꝑ diuine diſpēſatiōis grām quotidiano alimento
nutriamur. Oipotens etenīꝫ deus quaſi totiēs ad os cor=
dis noſtri manū porrigit: quotiēs nobis intellectū aperit:
et cibū ſacri eloquij in nr̄is ſenſibꝰ mittit. Cibat ergo nos
volumine / cū ſenſum nobis ſcripture ſue diſpēſando apit:
et eiꝰ dulcedine nr̄as cogitatiōes replet. Vn̄ ⁊ ſubdit. Et Textus.
dixit ad me. Fili hoīs / venter tuus comedet: ⁊ viſcera tua
replebunt volumīe iſto q̄d ego do tibi. In trāſlatiōe vete=
ri nō habet / vēter tuꝰ comedet ⁊ viſcera tua replebunt. Os
enī nr̄m comedit dū verbū dei legimꝰ. viſcera v̄o nr̄a com
plētur cū intelligimꝰ atq̄ ſeruamꝰ ea in q̄bꝰ legēdo labo=
ramus. In poſteriori aūt trāſlatiōe quā ⁊ veraciorē credi
mus ſcriptū eſt. Vēter tuus comedet: ⁊ viſcera tua reple=
bunt. In ſacro v̄o eloquio nōnūq̄ vēter pro mēte poni cō=
ſueuit. Vn̄ ⁊ ꝑ Hieremiā dicit. Vētrē meū: vētrē meū do= Hiere. iiij
leo. Q̄d q̄r de ſpiritali ⁊ nō corporeo vētre dixerat adiūxit
Senſus cordis mei cōturbati ſunt. Neq̄ enī ad ſalutē po=
puli ꝑtinebat / ſi ꝓpheta vētrē corporeum ſe dolere p̄dica
ret. Sꝫ vētrē doluit: q̄ mētis afflictionē ſenſit. Sꝫ cur exē=
plū ꝓphete offerimus: cū teſtimoniū dn̄i apertius habea
mus: Et neceſſe eſt vt cū ꝑ ſemetip̄am v̄itas loq̄tur ꝓphe
ta taceat. q̄r lucerna claritatē nō hꝫ in ſole. ait enī. Qui cre= Iohā. vij.
dit ī me (ſicut dic̄ ſcriptura) flumina de vētre eiꝰ fluent aq̄
viue. Q̄r enī de mēte fideliū ſancte p̄dicatiōes defluūt: q̄=
ſi de vētre credētiū aque viue flumīa decurrūt. Vētris au
h

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

tē viſcera q̄d ſunt aliud niſi mētis interna.i.recta intētio.
ſanctū deſideriū.hūilis ad deū.pia ad ꝓximoꝝ volūtas?
Textus. Un̄ nūc recte dicit̄.Uēter tuus comedet:⁊ viſcera tua re=
plebunt̄.Qꝛ cū mēs nr̄a pabulū veritatis accepit:interna
nr̄a nō iā vacua remanēt:ſʒ alimēto vite ſatiata. Pēſemꝰ
chariſſimi fratres mei q̄ꝫ ſit pia iſta ꝓmiſſio q̄ dr̄.Uenter
tuꝰ comedet:⁊ viſcera tua replebunt̄ volumie iſto q̄d ego
do tibi.Multi enī legūt:⁊ ab ip̄a lectiōe ieiuni ſunt.Mul=
ti vocē predicatiōis audiūt:ſʒ poſt vocē vacui recedunt.
Quoꝝ ⁊ ſi vēter comedit:viſcera nō replent̄.Qꝛ ⁊ ſi mēte
intellectū ſacri v̄bi ꝑcipiūt:obliuiſcēdo ⁊ nō ſeruādo q̄ au
dierit hec in cordis viſceribꝰ nō reponūt.Hinc eſt enī q̄d
Aggei.j. ꝑ ꝓphetā aliū quoſdā dn̄s increpat:dicēs.Ponite corda
vr̄a ſup vias vr̄as.Seminaſtis multū ⁊ intuliſtis parū co
mediſtis ⁊ nō eſtis ſatiati.bibiſtis ⁊ nō eſtis iebriati.Mul
tū cordi ſuo ſeminat ſʒ parū infert q̄ de mādatis celeſtibꝰ
vel legēdo vel etiā audiēdo multa cognoſcit:ſed negligē=
ter operādo pauca fructificat.Comedit ⁊ nō ſatiat̄:q̄ ver=
bi dei audiens:lucra vel glʾam ſclʾi cōcupiſcit.Bene aūt nō
ſatiari dicit̄.qꝛ aliud mādit:⁊ aliud eſurijt.Bibit ⁊ nō ine=
briat̄:qui ad vocē predicatiōis aurē inclinat:ſʒ mētē nō
mutat.Solet enī ꝑ ebrietatē:bibētiū ſenſus mutari.Qui
ḡ ad cognoſcēdū dei verbū deuotꝰ ē:ſed ea q̄ ſunt huiꝰ ſclʾi
adipiſci deſiderat:bibit ⁊ iebriatꝰ nō eſt.Si enī inebriatꝰ
eſſet:ꝓculdubio mētē mutaſſet:vt iā terrena nō quereret:
iam vana ⁊ trāſitoria q̄ amauerat nō amaret.De electis nā
q̄ꝫ ꝑ pſalmiſtā dicit̄.Inebriabunt̄ ab vbertate domꝰ tue.
Qꝛ tāto oīpotētis dei amore repleti ſunt:vt mutata mēte
ſibimetip̄is extranei eē videant̄:implētes q̄d ſcriptū eſt.
Mat.xvj. Qui vult poſt me venire:abneget ſemetipſuꝫ. Semetip̄m
abnegat q̄ mutat̄ ad meliora:⁊ incipit eē q̄d nō erat ⁊ deſi=
nit eē q̄d erat.Sepe aūt quoſdā vidimꝰ ad vocē predica=
tionis q̄ſi ex cōuerſione cōpunctos:habitū nō animū mu=
taſſe:ita vt religioſam veſtē ſumerent:ſed an̄ acta vitia nō
calcarent.ire ſtimulis inaniter agitari.malicia doloris in
ꝓximi leſiōe ferueſcere.de oſtenſis q̄buſdā bonis an̄ hūa=
nos oculos ſupbire.pn̄tis mūdi lucra inhiāter q̄rere.⁊ de

ſolo exterius habiti quē ſumpſerūt:ſanctitatis fiduciā ha
bere.Quibꝰ q̄d aliud dicēdū eſt:niſi hoc q̄d doctor egre=
gius q̄buſdā legis exteriora ſeruātibus loq̄tur dicēs.Qꝛ Gal.v.
in xp̄o ieſu neq̄ꝫ circūciſio aliq̄d valet:neq̄ꝫ ꝑputiū:ſed no
ua creatura.Nō enī magni eſt meriti ſi q̄d foris erga nos
agat̄ in corpe:ſed magnope pēſandū eſt q̄d agat̄ in mente.
Nā pn̄tē mūdū deſpicere.trāſitoria nō amare.mētem me=
dullitus in hūilitate deo ⁊ ꝓximo ſternere.Illatas cōtu=
melias patiētiā ſuare.⁊ cuſtodita patiētia dolorē malitie
a corde repellere.egenis ꝓpria tribuere.aliena mīme am
bire.amicū in deo diligere.ꝓpter deū ⁊ eos q̄ inimici ſūt
amare.de afflictiōe ꝓximi lugere.de morte eiꝰ q̄ inimicꝰ
eſt nō exultare.Hec eſt noua creatura quā idē magr̄ gētiū
apud alios diſcipulos vigilāti oculo req̄rit dicēs.Si qua
igit̄ in xp̄o noua creatura vetera trāſierūt:ecce facta ſunt
noua.Ad veterē q̄ppe hoīem ꝑtinet pn̄tē mūdū querere:
tranſitoria ex cōcupiſcētia amare.mētē in ſupbiā erigere.
patiētiā nō hr̄e.ex dolore malicie d̄ ꝓximi leſiōe cogitare
ſua indigētibꝰ nō dare.atq̄ꝫ ad multiplicādū aliena quere
re.nullū pure ꝓpter deū diligere.inimicitias inimicꝭ red
dere.de afflictiōe ꝓximi gaudere.Cūcta hec vetuſti ſunt
hoīs:q̄ videlicet de radice trahimꝰ corruptiōis.Sʒ q̄ iā
iſta exſupat.⁊ ad p̄cepta dn̄ica mētē in benignitatē cōmu=
tat:de hoc recte dicit̄.qꝛ vetera trāſierūt.ecce facta ſūt no=
ua.Tūc ḡ in nr̄is mētibus noua fiūt:cū a nobis vetuſti ho
minis vitia trāſeūt.qn̄ ſacri v̄bi p̄ceptū vēter comedit et
viſcera medullitus replent̄.Sepe enī quoſdā vidimꝰ tota
ſemēte ad ſctē electiōis ſtudiū ꝯtuliſſe.atq̄ꝫ iter v̄ba dn̄ica
recognoſcētes ī quātis deliquerit ſemetip̄os ī lachrymis
mactare.merore ꝯtinuo affligi.in nullis huiꝰ mūdi ꝓſpe=
ritatibꝰ delectari.ita vt eis vita pn̄s oneri ⁊ lux ip̄a faſti=
dio fieret.vix ad colloquēda cōia admittere.atq̄ꝫ a rigore
diſcipline aīm difficile relaxare.ꝑ amorē cōditoris luctu
ſolūmō ⁊ ſilētio gaudere.Hoꝝ vēter ſacrū volumē come=
dit.⁊ viſcera repleta ſūt:qꝛ p̄cepta vite q̄ ſenſus capere po
tuit:mēoria non amiſit.Sʒ hec collectꝰ in deo animus lu
gēdo ſemꝑ ⁊ recolēdo ſuabit.Et fit plerūq̄ꝫ vt tales quiq̄ꝫ

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ex dono celeſtꝫ gr̄e etiā verbū doctrine ꝑcipiāt: atqꝫ de ve
ritatis pabulo qđ ipi intrinſecus dulcit̄ rumināt: ꝓximoſ
ſuauiter paſcāt. De quoꝝ ꝓfectu ore p̄dicatio audiētibus
dulcis eſt. qn̄ eoꝝ actio ꝯ̄ria ſuis p̄dicationibus nō eſt. Qꝛ
de ꝓpria vita ſumūt: qđ ꝑ linguā ꝓximis ꝯferūt. Un̄ recte
Textus. hic qꝫ ꝓpheta ſubiūgit. Et comedi illud. ⁊ factū eſt in ore
B meo ſicut mel dulce. Liber q̄ viſcera repleuit dulcis ī ore
ſicut mel factus eſt. qꝛ ipi de oīpotēti dn̄o ſciūt ſuauiter lo
qui. q̄ hūc didicerint in cordis ſui viſcerib⁹ veraciter ama
re. In ei⁹ quippe ore ſcriptura ſacra dulcꝫ eſt: cui⁹ vite vi-
ſcera mādatꝫ illi⁹ replent̄. Qꝛ ei ſuauis eſt ad loquēdū: cui
interius impreſſa ad viuēdū fuerit. Nā ſmo dulcedinem
nō hꝫ quem vita reproba intra ꝯſcientiā remordet. Un̄ ne
ceſſe eſt: vt q̄ verbū loq̄tur p̄us ſtudeat qualr̄ viuat. vt poſt
ex vita colligat q̄ ⁊ q̄liter dicat. Ad p̄dicādū nāqꝫ plus cō-
ſcientia ſancti amoris edificat q̄ꝫ exercitatio ſmonis. Qꝛ
amādo celeſtia intra ſemetipm̄ p̄dicator legit quō ꝑſuade
at vt deſpici debeāt terrena. Qui enī vitā ſuā interi⁹ pēſat
et exēplo ſuo foris admonēdo alios edificat: q̄ſi in corde
lingue calamū tingit: in eo qđ manu verbū ꝓximis exte-
rius ſcribit. Inde admirabilis p̄dicator cū multa diſcipu
lis exhortādo dixit. qꝛ nullā intra ſemetipm̄ de conſciētia
Phili.iiij cōtrarietatē ꝑtulit: ſecut⁹ adiūxit. Si qua v̄tus. ſi qua laus
diſcipline. hec cogitate q̄ ⁊ didiciſtis ⁊ accepiſtis: ⁊ audi-
ſtis ⁊ vidiſtis in me. Hec agite. ⁊ deus pacis erit vobiſcū
Textus. Sequit̄. Et dixit ad me. Fili hoīs vade ad domū iſrl̄. ⁊ lo
q̄rꝫ verba mea ad eos. In eo qđ dn̄s ꝓphete dicit loquerꝫ
verba ad eos: q̄d aliud q̄ꝫ eius ori frenū moderaminis im-
ponit? Ne q̄ prius intus nō audierit: foris dicere p̄ſumat
Nā ꝓphete falſi ſua ⁊ nō dei verba loquebant̄. de q̄b⁹ ſcri
Hier.xxij. ptū eſt. Nolite audire v̄ba ꝓphetaꝝ q̄ ꝓphetant vobis: ⁊
decipiūt vos viſionem cordis ſui loquūtur: nō de ore dn̄i.
Ibidem. Et rurſum. Nō loquebar ad eos. ⁊ ipi ꝓphetabāt. Qua ex
re quoqꝫ colligēdū eſt. qꝛ ⁊ quiſqꝫ expoſitor in explanatio
ne ſacri eloquij vt fortaſſe auditoribus placeat aliq̄d men
tiendo cōponit: ſua nō ⁊ dn̄i verba loq̄tur. ſi tn̄ placēdi vel
ſeducendi ſtudio mētiat̄. Nā ſi in v̄bis dn̄icis v̄tutē requi

rens: ipe aliter q̄ꝫ is ꝑ quē ꝓlata ſunt ſenſerit. etiā ſub intel
lectu alio edificationem charitatꝫ req̄rat: dn̄i ſunt verba q̄
narrat. qꝛ ad hoc ſolū de⁹ ꝑ totā nobis ſacrā ſcp̄turā loq̄tur
vt nos ad ſuū ⁊ ꝓximi amorē trahat. Seq̄tur. Nō enim ad Textus.
pp̄lm ꝓfundi ſmonis ⁊ ignote lingue tu mitterꝫ ad domū
iſrael. neqꝫ ad pp̄los multos ꝓfundi ſmonis ⁊ ignote lin-
gue / q̊ꝝ nō poſſis audire ſmones. Et ſi ad illos mittererꝫ
ipi audirēt te. Domus aūt iſrael nolūt audire te. qꝛ nolunt
audire me. In ipo iuſſiōis exordio quo ꝓpheta ad p̄dicā
dū mittit̄ / apte ⁊ vocatio gētiū: ⁊ iſraelitarū repulſio deſi
gnat̄. Nā cū dicit̄. nō ad pp̄los multos ꝓfundi ſmonis et
ignote lingue mitteris: quoꝝ non poſſis audire ſmones.
atqꝫ ſtatim ſubdit̄ / et ſi ad illos mittereris ipi audirent te.
apte declarat̄ obediētia gētium: q̄ qn̄qꝫ p̄dicatoruꝫ eſſent
ſine tarditate ſecuture. Et cū ſubdit̄. domus aūt iſrael no-
lunt audire te. qꝛ nolūt audire me. iudee duricia deſignat̄:
que verba p̄dicātiuꝫ ⁊ cognouit ⁊ ſequi noluit. Ignota au
tē lingua gētiū ad obediendū moram nō fecit: q̄ꝫuis extra
nea ab eloquio legis fuit. Bene aūt dicit̄. nolūt audire te /
qꝛ nolūt audire me. ſm̄ h̄ qđ ſcp̄tū eſt. Qui vos ſpernit: me Lu. x.
ſpernit. Cā quoqꝫ cur nō audiāt ſubinfert̄ cum dicit̄. Ois
quippe dom⁹ iſrael attrita fronte eſt ⁊ duro corde. Cū do-
mus iſrael attrita fronte eē ꝑhibet̄: q̄d aliud ſentiēdū / q̄d
ve cogitādū eſt: niſi q̄ frontē cordis in ipudētiā atterit cul
pa frequēs. vt quo crebrius cōmittit̄: eo de illa cōmittentꝫ
animus min⁹ verecūdet̄. atqꝫ ideo ad tātā cordis duriciā
qn̄qꝫ peccator ꝑuenit / vt iā in correptiōe ſenſibilis nō ſit.
Quia q̄ vſu peccādi induruit: nullo modo corripiētis v̄bū
ideſt manū palpātis ſentit. ſicut iudee quoqꝫ crebrius de-
linquēti dicit̄. Frons mulierꝫ meretricis facta eſt tibi: no Ezech. iij.
luiſti erubeſcere. Uel certe attrita frons eſt in huius mun-
di actibus aſſueta. qꝛ ſicut ſunt nonnulli qui quietem cun-
ctis mūdi premijs atqꝫ honoribus p̄ponūt: ita nōnulli vt
in h̄ mūdo aliq̄d eſſe videant̄: terrenis laborib⁹ inſudāt: ī
ſiſtunt cauſis: ꝑmiſcētur iurgijs. Et q̄ꝫuis ſe corpe defice-
re iter labores ſentiāt: amore tn̄ terrenaꝝ rerū deuicti: de-
lectabiliter fatigant̄. Quib⁹ per ꝓphetā dr̄. Effraim vitu Oſee. x.

la docta diligere triturã. Uitula etenĩ in tritura aree aſſue
ta: etiã ſi relaxaꝛ a labore: ſpõte redit. Sic ꝗbuſdã prauis
mẽtibꝰ nihil eſt laborioſiꝰ ꝙ̃ ſi eis ꝑcipiꝛ: vt in huiꝰ mũdi
actibꝰ nõ laborãt. Nã ſepe ꝗdaꝫ repulſi ab actione terrena
deprecanꝛ vt redeãt. Rogãt vt ꝑmanꝛ: graue ſe incurriſſe
periculũ quietẽ putãt. Attrita ẽ̃ fronte ſunt: ꝗ nõ ſolũ labo-
res nõ fugiũt: ſꝫ neqꝫ ĩportuni videri in laboribꝰ ꝗ ſibi ne-
Textus. ganꝛ erubeſcũt. Seqtur. Ecce dedi faciẽ tuã valẽtiorẽ fa-
ciebꝰ eoꝝ. ⁊ frontẽ tuã duriorẽ frontibꝰ eoꝝ. Sicut verecũ
dia laudabilis eſt in malo: ita reprehenſibilis eſt in bono.
☞ Erubeſcere enĩ malũ ſapiẽtie eſt. Bonuꝫ vero erubeſcere
Eccle. iiij. fatuitatis. Uñ ſcriptũ eſt. Eſt ꝯfuſio adducẽs pctm̃. et eſt
cõfuſio adducẽs glĩam. Qui enĩ erubeſcit penitẽdo mala
ꝗ fecit: ad vite libertatẽ ꝑuenit. Qui vero erubeſcit bona fa
cere: a ſtatu rectitudĩs cadit: atqꝫ ad dãnationeꝫ tẽdit. Si
Luce. ix. cut ꝑ redẽptoreꝫ dr̃. Qui me erubuerit ⁊ meos ſermones:
hũc filiꝰ hoĩs erubeſcet cũ venerit ĩ maieſtate ſua. Et ſunt
quidã ꝗ bona ſua iam ĩ mẽte cõcipiũt. ſꝫ necdũ malis apte
cõtradicũt. Hi nimiꝝ q̃ꝛ boni ſũt in mẽte: ſed auctoritateꝫ
nõ habẽt in locutiõe apti ad veritatis defenſionẽ nõ ſunt.
Ille enĩ eſſe veritatĩ defenſor dꝫ: ꝗ qꝺ recte ſentit loq̃. nec
metuit. nec erubeſcit. Uñ nũc in magno munere ꝓphete ꝓ
mittiꝛ. Ecce dedi faciẽ tuã valentiorẽ faciebꝰ eoꝝ ⁊ frontẽ
tuã duriorẽ frontibꝰ eoꝝ. Quid ẽ aũt peccator: niſi vulne-
ratus? ⁊ ꝗd ꝑdicator niſi medicus? Si ẽ̃ nõ erubeſcit pec-
cator ꝗ iacet in vulnere: cur erubeſcat medicus ꝗ ꝑ medi-
camẽta ꝓuidet ſalutẽ? Sepe vero cõtingit vt ꝑdicator re-
uerẽter audiaꝛ. Nõnunꝗ̃ vero a ꝑuerſis ita deſpiciꝛ: ac ſi
Textus. eis nihil vtilitatis loquaꝛ. Uñ recte nũc dr̃. Ut adamãtẽ
et vt ſilicẽ dedi faciẽ tuã. Adamas ⁊ ſilex vtraqꝫ dura: ſed
vnũ hoꝝ ꝑcioſum eſt: alteꝝ vile. Adamas ad ornamẽtum
ſumiꝛ: ſilex ab itinerãtibꝰ calcaꝛ. Et ſepe ꝯtingit vt hos ꝗs
correptionẽ ſuã ꝯſpicimꝰ nimis hũiliꝛ audire: verecũde-
mur eis aliq̃ dicere. Nõnunꝗ̃ ꝟo euenit: vt eos quos ĩcre-
pationẽ ſuã videmꝰ poſtponere ⁊ deſpectu hr̃e trepidemꝰ
eis verbuꝫ ꝑdicatiõis ĩferre. Sed ſi recte ſapimꝰ ⁊ ad eos
a quibꝰ nos honorari ꝯſpicimꝰ: ⁊ ad eos a ꝗbus nos deſpi-

ci videmꝰ auctem exhortatiõis vel ĩcrepatiõis ſumimꝰ. vt
nec illorũ humilitatẽ debeamꝰ erubeſcere: nec illoꝝ ſuper-
biã formidare. Dicaꝛ ergo. Dedi faciẽ tuã vt adamantẽ. i. Textus.
ſi ab auditoribus honoraris. Dedi faciẽ tuã vt ſilicẽ: ſi ab
auditoribꝰ cõculcaris atqꝫ deſpiceris. vt nec ꝑ illatũ hono
reꝫ refreneꝛ lingua ex verecũdia: nec ꝑ deſpectũ taceat ex
infirmitate. Seqtur. Ne timeas eos neqꝫ metuas a facie Textus.
eoꝝ: q̃ꝛ domus exaſperãs eſt. Hoc iã ſuꝑius dctm̃ eſt. Sed
notãdũ ꝙ̃ aſpera domus habeꝛ: cuiꝰ aſperitas tã crebro re
plicaꝛ. Increpãdus itaqꝫ peccator ẽ: et nunꝗ̃ timẽdus. q̃ꝛ
domꝰ exaſperãs eſt. Timeri enĩ hõ debuerat ſi ipſe aucto
rem oĩm vt hõ timuiſſet. Nã qui rõnis ſenſum ad timoreꝫ
dei nõ habuit: tãto in nullo timẽdus eſt: quãto h̃ qꝺ eſſe de
buit non eſt. Sequiꝛ. Et dixit ad me. Fili hoĩs. oẽs ſermo- Textus.
nes meos quos loquor ad te aſſume in corde tuo et auribꝰ
tuis audi. ⁊ vade ĩgredere ad trãſmigrationẽ filioꝝ popu-
li tui. Uigilãter intuẽdũ eſt qꝺ voce dñi ad ꝓphetã dr̃. vt
priꝰ ſermones eiꝰ audiat: ⁊ poſtmodũ loquaꝛ. Audimꝰ enĩ
verba dei ſi facimus. Et tunc ea ꝓximis recte loq̃mur: cũ
prius ipſi fecerimꝰ. Qꝺ bñ marcus euãgeliſta ꝯfirmat: cũ
factũ dñi miraculũ narrat dicẽs. Adducũt ei ſurdũ et mu- Mar. vij.
tum: ⁊ deꝑcabanꝛ eũ vt ĩponat illi manũ. Cuiꝰ ordinẽ cura
tiõis inſinuat. ſubdẽs. Miſit digitos ſuos ĩ auriculas: ex-
puenſqꝫ tetigit linguã eius: ⁊ ſuſpiciẽs in celũ ingemuit et
ait illi. Effeta: qꝺ eſt adaperire. Et ſtatĩ apte ſunt aures eiꝰ:
et ſolutũ eſt vinculũ lingue eiꝰ et loquebaꝛ recte. Quid eſt
enĩꝫ ꝙ creator oĩm deus cũ ſurdũ et mutũ ſanare voluiſſet
in aures illiꝰ ſuos digitos miſit: ⁊ expuẽs linguã eius teti
git? Quid ꝑ digitos redẽptoris niſi dona ſancti ſpũs deſi-
gnanꝛ? Uñ cũ in loco alio eieciſſet demoniũ dixit. Si ĩ di Luce. xj.
gito dei eijcio demonia: ꝑfecto ꝑuenit in vos regnuꝫ dei.
Qua de re ꝑ euãgeliſtã aliũ dixiſſe deſcribiꝛ. Si ego ĩ ſpũ
dei eijcio demones: igiꝛ ꝑuenit in vos regnũ dei. Ex quo
vtroqꝫ loco colligiꝛ: q̃ꝛ digitꝰ ſpũs vocaꝛ. Digitos ẽ̃ in au-
riculas mittere eſt: ꝑ dona ſpũs ſancti mentẽ ſurdi ad obe-
diẽdũ aperire. Quid eſt ꝟo ꝙ expuẽs linguã eius tetigit?
Saliua nobis ẽ ex ore redẽptoris: accepta ſapiẽtia in elo-

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

quio diuino. Saliua q̄ppe ex capite defluit in oꝛe. Ea ĝ ſa
pientia q̄ ipſe eſt: dū lingua nr̄a tangit̃: mox ad p̄dicatiōis
verba formatur. Qui ſuſpiciēs in celū ingemuit. Nō q̄ ipſe
neceſſariū gemitū haberet q̄ dabat q̄d poſtulabat: ſed nos
ad eū gemere q̄ celo p̄ſidet docuit. Ut ⁊ aures noſtre ꝑ do-
num ſpūs ſancti aperiri: et lingua ꝑ ſaliuā oꝛis. i. ꝑ ſcientiā
diuine locutionis ſolui debeat ad verba p̄dicationis. Cui
Mar. vij. mox effeta. i. adaperire dicit̃. et ſtatī apte ſunt aures eiꝰ: et
ſolutū eſt vinculū lingue eiꝰ. Qua in re notandū eſt. q̄ꝛ pro
pter clauſas aures dictū ē adapire. Sed cui aures cordis
ad obediēdū apte fuerint: ex ſubſequēdi ꝓculdubio etiā
lingue eiꝰ vinculū ſoluit̃. vt bona q̄ ipſe fecerit: etiā facien
da alijs loquat̃. Ubi bñ addit̃: ⁊ loquebat̃ recte. Ille enim
recte loq̄tur q̄ prius obediēdo fecerit: q̄ loquēdo admonet
eſſe faciēda. Q̄d vero ad trāſmigrationē ppl̄i admonēdā
ꝓpheta mittit̃: nō ſolū ea trāſmigratio dz intelligi q̄ eius
populi erat in corꝑe. ſed etiā q̄ facta fuerat in mēte. Ab hie-
ruſalē q̄ppe ad babiloniā venerat. Et q̄d hieruſalē niſi vi-
ſio pacis? Quid babilonia niſi ꝯfuſio vocat̃? Quiſq̄s vero
a rectis opibꝰ in ꝑuerſis actibꝰ cadit. q̄m a bono ſtudio ad
vitia defluit: q̄ſi ab hieruſalē ad babilonie ciuitatē venit.
Culmē enī bone contēplatiōis deſeruit: atq̄ in trāſmigra
tione cōfuſionis iacet. Q̄d illis ſepe ſolet euenire: q̄ cū bo-
na agunt in his de ſua virtute gloriant̃. Unde pſalmiſta ne a
viſione pacis. i. a bonis actibꝰ captiuꝰ ad babiloniā emi-
Ps. lxj. graret: dn̄o ſupplicās dicit. Adiutor meus nō emigrabo.
Si enī in ſe ꝯfideret: a iuſticie operibꝰ cadēdo migraſſet.
Sed neq̄ hi q̄ a ſtatu rectitudinis in prauā actionē cecide
rūt deſperādi ſunt. q̄ꝛ ecce ꝓpheta ad trāſmigrationē ba-
Mich. iiij bilonie mittit̃. Et ꝑ ꝓphetā aliū dn̄s dic̄. Et venies vſq̄
babilonē: ⁊ ibi liberaberis. Sepe enī q̄s poſtq̄ in cōfuſio-
nē vitioꝝ ceciderit: erubeſcēs mala q̄ ꝑpetrauit ad pn̄iam
redit: ſeq̄ a ſuis lapſibꝰ bñ viuendo erigit. Quid ergo iſte:
niſi vſq̄ ad babilonē venit: ⁊ ibi liberatus eſt? Qui poſtq̄
cōfuſus mēte ꝑuerſa ꝑpetrauit. hec ipſa erubeſcēs mala q̄
fecit. ſe cōtra ſe erigit. ⁊ bñ operando ad ſtatū rectitudinis
redit. In babilonē itaq̄ liberatꝰ eſt. q̄ per diuinā grāz oſtē

dit̃ etiā de ꝯfuſione ſaluatꝰ. Propheta ĝ ad trāſmigratio
nem loq̄tur: cū illos īcrepat q̄ a ſtatu rectitudinis ad erro-
ris vitia trāſmigrādo ceciderūt. Sequit̃. Et loqueris ad Textus.
eos: ⁊ dicēs. Hec dicit dn̄s deus: ſi forte audiāt et q̄eſcāt.
Q̄ꝛ quotiēs diuinis vocibꝰ difficultas audiendi repetit̃.
vt dicatur ſi forte audiāt: q̄d aliud q̄ trāſmigrati ppl̄i du-
ricia ſignat̃? In q̄bꝰ verbis magna eſt nr̄a cōſolatio. Q̄ꝛ ſi
oīpotēs deus ꝓphetā mittēs: a ꝑuerſo populo v̄ba ſua de
nūciat difficile audiri. cur nos miſeri ꝯtriſtamur cū ſepe a
fratribꝰ in nr̄a admonitione contēnimur? Nā crebro delin
quētes alloq̄mur. frequēter īcrepamꝰ. Sepe cū eis blādis
ſermonibꝰ agimus: ⁊ tn̄ alter audit: alter audire contēnit.
Alter ex ꝑte verbū exhortationis ſuſcipit: et ex ꝑte recipe
recuſat. ita vt quotidie īpleri videamus h̄ q̄d per ꝓphetā
aliū dn̄s narrat. q̄ fecerit iratꝰ cū dicit. Plui ſuꝑ ciuitatē Amos. iiij
vnā: ⁊ ſuꝑ alterā nō plui. Pars vna cōpluta eſt ⁊ ꝑs q̄ com
pluta nō eſt aruit. Cū enī ſancte exhortationis verba alia
mens ſuſcipit. alia recipere recuſat. Suꝑ vnā ciuitatē dn̄s
pluit: et ſuꝑ alterā nō pluit. Cū vero ⁊ ip̄e q̄ ꝓximos audit
ab alijs ſeuitijs corrigit: atq̄ ab alijs emēdare ꝯtēnit. vna
eadēq̄ ciuitas ⁊ ex ꝑte cōpluit̃: et ex ꝑte arida remanet: in
qua a ſe p̄dicationis pluuiā repellit. Sunt etenī q̄dā / qui
exhortatiōis v̄ba oīno nō audiūt. hi penitus ſuſcipere plu
uiam nolūt. Et ſūt q̄dā qui audiūt. ſed tn̄ hāc medullitus
nō ſequūtur. q̄ꝛ alia in ſeuitia reſecāt: ſed in alijs grauiter
perdurāt. Sepe enī quoſdā videmꝰ q̄ꝛ per p̄dicatiōis ver-
bū a ſemetipſis auaricie eſtū repellūt. ⁊ nō ſolū iam aliena
nō rapiūt: ſed ꝓpria īdigentibꝰ largiunt̃. Nec tn̄ ire ſtimu
los edomāt. nec patiētie moderamina ꝑ mētis trāq̄llitatē
ſeruāt. Et ſepe alij ad exhortatiōis verbū in ſemetipſis tā
to carnis īmudiciā vincūt. corpus in caſtitate cuſtodiūt:
nec tn̄ adhuc aīm ſicut debēt ꝓximis inclināt. ſed per rigo
rem ſuꝑbie in cogitatiōe ſe eleuāt. In iſtis ꝑs vna ꝯpluta
eſt: q̄ꝛ fructū fecit. ⁊ ꝑs q̄ cōpluta nō eſt aruit. q̄ꝛ exhortati-
onis verbū nō plene ſuſcipiēs: a bono opē ſterilis remāſit.
Sequit̃. Et aſſumpſit me ſpūs: et audiui poſt me vocē cō- Textus.
motionis magne. bn̄dicta gloria dn̄i de loco ſuo. Quid eſt

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

hocq͛ ꝓpheta poſtq̄ȝ ad trāſmigrationē filioꝝ populi mit
tit̄: vocē poſt ſe magne ꝯmotiōis audit: dicentē. Bn̄dicta
gloria dn̄i de loco ſuo. Cōuerſus q̄ppe ad peccatores babi
lonie fuerat: ⁊ vocē glorie dn̄i de loco ſuo poſt tergū audie
bat. Locus eſt enī dei hieruſalē .i. viſio pacis. Q̄ꝛ nimiꝝ il
la corda vidēt ea q̄ dei ſūt: q̄ ad trāſmigrationē babilonie:
hoc eſt ad ꝯfuſiōis vitia nō deſcendūt. Ibi enī inhabitat
deus vbi vera pax q̄rit̄: interne cōtēplationis gl'ia amat̄.
Nam q̄ ad ꝑuerſitateȝ defluit: locus dei eſſe contēnit. Lo-
cus ergo glorie dei eſt vel ſancta queq̄ȝ aīa: vel vnuſq̄ſq̄ȝ in ce-
leſtibꝰ ꝑmanēs angelicus ſpūs. Et gl'ia dn̄i de loco ſuo be
nedicit̄: cū vl' ab electis hoībus: vl' a ſanctis angelis aucto-
ri oīm laus eterna cantat̄. In eo ergo q͛ iuſti de cōuertendis
peccatoribꝰ cogitant: q̄ꝛ eoꝝ vitia ꝯſiderādo ad carnales
actus oculū ducūt: q̄ſi ad babiloniam intendūt. Qui tn̄ ꝓ
ſtatu ſue rectitudinis q̄ꝛ in laude dei bona ſctōꝝ ꝯſiderare
nunq̄ȝ deſinūt: q̄uis ꝑ cogitationeȝ aliud intendūt: q̄ſi poſt
ſe vocē glorie dn̄i ab hieruſalē .i. de loco ſuo audiunt. Sed
cur in iſtis īmoramur q̄ hec ꝓphete verba largiente dn̄o ꝑ
ſenſuȝ alteꝝ ⁊ ſubtiliꝰ intelligere: ⁊ aptius dicere valeamꝰ.
Ait enī. Et aſſumpſit me ſpūs. Predicatorē ſpūs aſſumit
cū eius mentē in amore dei oīpotentis eleuatā: a terrenis
iā deſiderijs alienā reddit: vt nihil ei agere libeat: niſi ea
quibꝰ lucra ſpiritalia cōgreget: ⁊ ad regna celeſtia q̄tidia-
ni ſui opis fructū portet. Vn̄ ⁊ nobis p̄dicatoribus iubet̄.
Johan. vj. Operamini nō cibū q̄ perit: ſed q̄ ꝑmanet in vitā eternā. Bn̄
aūt ſubdit̄. Et audiui poſt me vocem cōmotionis magne.
Propheta ſancto ſpū repletꝰ: q̄ſi trāſacta narrat q̄ facien-
da ꝓuidet: q̄ꝛ ⁊ in p̄deſtinatiōe iā facta ſūt: q̄ adhuc in ope
ſequūtur. Vn̄ et in trāſlatione veteri ꝑ yſaiā dicit̄. Qui fe-
cit q̄ futura ſunt. Quid eſt ergo q͛ poſt ſe ꝓpheta vocē au-
diuit ꝯmotionis magne: niſi q͛ poſt ſmonē predicatiōis
qui fit ad corda peccātiū: lamēta penitētiū ſequūtur. Per
uerſi etenī quiq̄ȝ dū praua agūt ⁊ a iuſtis recta nō audiūt.
Neſciūt q̄ȝ ſint grauia q̄ ꝯmittūt: atq̄ȝ ex ip̄a ſua ignorātia
in ſuo ſtupore ſecuri ſunt: ⁊ iacentes in culpis: q̄ſi molliter
quieſcūt. Sicut de quodā peccatore ⁊ ſecuro populo dicit̄

Requeuit in fecibꝰ ſuis q̄ꝛ ſecurus iacet in peccatis. Cū ve- Hie. xlviij
ro audire ꝑuerſi verbū p̄dicatiōis ceperint: q̄ ſint ſuppli-
cia eterna cognoſcere. q̄ terror iudicij. q̄ȝ ſubtilis examina
tio de ſingulis q̄buſq̄ȝ peccatis: ilico cōtremiſcūt. implent̄
gemitibꝰ. ⁊ non ſe capiētibꝰ ſuſpirijs anxiant̄. atq̄ȝ magno
fauore cōcuſſi: in luctu et fletibꝰ erūpunt. Prophetā ergo
vox magne cōmotionis ſeq̄tur: q̄ꝛ poſt verbū p̄dicationis
cōuerſoꝝ atq̄ȝ penitētiū luctꝰ audiunt̄. Qui enī priꝰ quieti
iacebāt in vulnere: tacti poſtmodū manu medicine: cū do-
lore redeūt ad ſalutē. De hac cōmotione penitētiū per pro
phetā aliū dr̄. Pedes eius ſteterūt: et cōmota eſt terra. q̄ꝛ Zacharie
cū veritatis veſtigia in mēte audiētiū figunt̄: ipſa mēs in xiiij.
ſui cōſideratione turbata cōmouet̄. Hinc pſalmiſta ꝓ pec
catoribus exorat dicēs. Qui ſedes ſuꝑ cherubin: moueat̄ Ps̄. lxxix
terra. Hinc ꝓ afflictis ⁊ penitētibꝰ dep̄cans ait. Cōmoui Ps̄. lix.
ſti terrā ⁊ cōturbaſti eā: ſana cōtritiones eius q̄ꝛ mota eſt.
Terra quippe ꝯmota ⁊ turbata eſt: peccator de cognitiōe
reatꝰ ſui anxius ⁊ ad pnīe lamēta ꝑductꝰ. Peccanti etenī
homini dictū eſt. Terra es: ⁊ in terrā ibis. Exoret ergo vt Gen̄. iij.
ſanet̄ cōtritio terre. q̄ꝛ mota eſt. q̄tinꝰ peccator q̄ de culpis
ſuis affligit̄: de celeſtis mīe gaudio cōſolet̄. Hec eſt itaq̄ȝ
vox cōmotiōis magne. q̄n̄ vnuſq̄ſq̄ȝ ſua acta diiudicās: in
afflictione pnīe ꝑturbat̄. Sed q̄d vox ipſa dicat audiamꝰ.
Bn̄dicta gloria dn̄i de loco ſuo. Locus eniȝ maligni ſpūs Textus.
fuerāt corda peccātiū. Sed cū ſibimetipſis irati ꝑ pniam
redeūt ad vitā gl'ie dn̄i locꝰ fiūt. Iam enī ſe ꝯtra ſe erigūt.
iam pnīe lachrimis inſequūtur mala q̄ cōmiſerūt. Inde ergo
audit̄ bn̄dictio gl'ie in laude dn̄i: vn̄ priꝰ ſonabat creatoris
iniuria de amore p̄ſītis ſeculi. Et corda penitētiū fiūt iam
dn̄o locus ſuus. q̄ prius in peccata poſita: fuerāt locꝰ alie-
nus. Ipſi aūt q̄ a peccatis ſuis ad dn̄m ꝯuertunt̄: non ſolū
delēt lachrimis ꝑuerſa q̄ fecerūt. ſed etiaȝ miris opibꝰ ad
alta ꝓficiūt. vt ſctā aīalia dei oīpotētis fiāt. vt ſignis ⁊ vir
tutibꝰ ad alta euolēt. vt terrā funditꝰ deſerāt: ⁊ acceptis do-
nis ſeſe ad celeſtia ꝑ deſideriū ſuſpēdant. De q̄bus adhuc
ſubdit̄. Et vocē alaꝝ ꝑcutiētiū alterū ad alteꝝ. Audit poſt Textus.
ſe ꝓpheta vocē ꝯmotionis magne. q̄ꝛ ſicut dictū eſt. verbū

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ꝓdicātiū luctus penitētiū ſeqtur. Audit poſt ſe vocē ala
rum aīaliū. qꝛ ex ipſo luctu penitētiū oriūtur virtutes ſctō
rum. vt tāto magis ī ſancta actiōe ꝓficiāt: q̄to ſe ad cogni=
tionē vite neqter egiſſe meminerūt. Sed eſt in his verbis
magna dubitatio. qꝛ nō apte ꝑ prophetā d̄r. vtrū vnūqđqꝫ
aīal alas ſuas in ſemetipſis ꝑcutiat: an certe hec eadē ſctā
aīalia alis ſuis ſe viciſſim feriāt: vt ala huius alterū: ⁊ ala
alteri⁹ iſtud aīal tāgat. Sed qꝛ plerūqꝫ in ſacro eloquio iō
aliq̄d obſcure d̄r: vt diſpēſante mirabiliter deo multiplici
ter exponat̄. Nos charitate vr̄e vtraqꝫ exponere largiente
dn̄o debem⁹. Sepe iā alas aīaliū virtutes dixim⁹ eſſe ſan
ctoꝝ. Quđ ergo vnūqđqꝫ aīal alas ſuas excutiēs alterā ad
alterā ꝑcutit: niſi qđ apte dat̄ intelligi. qꝛ ſi ſancta aīalia
efficimur: virtus in nobis virtutē excitat. dū vna alteram
ad ꝑfectionē pulſat? Ecce etenī q̄s hꝫ iam v̄bi dei ſcientiā
diſcat vt viſcera etiā mīe habeat. Per ſciētiā qppe verbi
Luce. xj. dei dicit. Date elemoſynā: ⁊ ecce oīa mūda ſunt vobis. Cū
qꝫ iam eſſe miſericors in elemoſynis ceperit. verba ſancte
auctoritatis legit: ⁊ quicq̄d in eis de miſericordia d̄r: vbe
Job. xxix. rius ꝑ experimentū intelligit. Ibi enī ſcriptū eſt. Pater
erā pauperū. Qđ fortaſſe antea legebat et p̄teribat. Sꝫ cū
in ei⁹ corde iam miſericordiā ceperit imitari natura. Qđ
eſt patrē eſſe pauperꝫ legit. ⁊ recognoſcit qꝛ ītrorſus redit:
in ſemetipſo ītelligit qđ foris audit. Aliud nāqꝫ eſt elemo=
ſynā ex p̄cepto facere: atqꝫ aliud ex charitate. Ex p̄cepto
enī facere bonū inchoātiū eſt. Ex charitate aūt bonū per=
fectorū. Qui nō ſolū qꝛ iubet̄ faciūt: ſꝫ etiā diligūt faciēdo
qđ iubet̄. Hinc eſt enī qđ in magna virtute ꝑ pſalmiſtā d̄r.
Ps. cxviij. Vide qꝛ mandata tua dilexi dn̄e: in tua mīa viuifica me.
Mandata enī dei ꝓ iuſſione facere ſeruiētis ⁊ obediētis
eſt. diligēdo hec facere obediētis ⁊ amātis eſt. Qꝛ ergo et
per ſcientiā charitatis miſericordia diſcit̄: ⁊ ꝑ charitatē
miſericordia in corde cōpūcto ſciētia multiplicat̄: ala ī no
bis alā ꝑcutit. qꝛ virt⁹ virtutē excitat. Sic q̄ caſtitatis bo
num in ſuo corꝑe cuſtodit: cōtra luxuriātes zelo accēdit̄ vt
ab īmundicie maculis expient̄. Et ſepe dū quoſdā in lapſi
bus īuenit. edomat. affligit. atqꝫ ad caſtitatis mūdiciā re=

ſtringit. Cui⁹ ſi forte mēs de īmudicia luxurie fuerit tēta
ta ex ipō zelo q̄ alios correxit: ſemetipꝫ ꝯuenit ⁊ erubeſcit
immūda cogitare: q̄ ſe ī alijs recolit correxiſſe. In h̄ ergo
ala alā ꝑcutit: dū virtus virtutē pulſat: ⁊ ab īmundicia cu=
ſtodit. Sin v̄o vt p̄fati ſum⁹ viciſſim ſe alis ſuis aīalia fe=
riunt: ⁊ altera ad alterā ala ꝑcutit̄ ſinguloꝝ: hui⁹ quoqꝫ de
ſcriptionis largiēte dn̄o ſenſus patet. Quid eſt ēnī q̄ hec pē
nata aīalia viciſſim alas altera ad alterā feriūt: niſi q̄ om=
nes ſancti ſe inuicē ſuis virtutib⁹ tangūt. ⁊ ſeſe ad ꝑfectū
excitāt ex cōſideratione v̄tutis aliene? Non enī vni dant̄
oīa: ne in ſupbiā elat⁹ cadat. Sed huic dat̄ qđ tibi nō dat̄.
et tibi dat̄ qđ illi denegat̄. Ut dū iſte ꝯſiderat bonū qđ ha
bes ⁊ ipē nō hꝫ te ſibi ī cogitatiōe p̄ferat. Et rurſum dū tu
hr̄e illū ꝯſpicis qđ ipē nō habes: te illi in tua cogitatione
poſtponas. ⁊ fiat qđ ſcriptū eſt. Supiores ſibi inuicē arbi= Philip. ij
trantes. Ut enī pauca ex multis loquar. iſti mire abſtinē=
tie virtus tribuit̄: et tn̄ verbū ſciētie nō hꝫ. Illi aūt dat̄ ver
bum ſciētie ⁊ tn̄ virtutē ꝑfecte abſtinētie apprehēdere co=
nat̄ ⁊ nō valet. Huic libertas vocis tribuit̄: vt oppreſſis q̄
buſqꝫ ꝓtectiōis ſolatia īpendēs ad defenſionē iuſticie li=
bere loquat̄. ſed tn̄ adhuc multa in h̄ mūdo poſſidēs: relin
quere oīa vult ⁊ nō valet. Illi vero iā datū eſt oīa terrena
relinq̄re: ⁊ nihil ī hoc mūdo cupit hr̄e: ſed tn̄ adhuc aucto=
ritatē vocis ꝯ peccātes quoſqꝫ nō p̄ſumit exercere. Et qui
ideo plus loq̄ libere debuit / qꝛ iā nō hꝫ vn̄ in hoc mūdo te=
neat̄: loq̄ cōtra alios libere recuſat. ne ipam vite ſue quietē
perdat. Iſti virtus ꝓphetie data eſt. multa iā q̄ vētura ſūt
preuidet: ſed tn̄ preſentis ꝓximi egritudinē ꝯſpiciēs atqꝫ
cōpatiēs nō valet curare. Illi data ē curationis gr̄a / atqꝫ
a corꝑe ꝓximi moleſtiā q̄ in p̄nti eſt orōnib⁹ repellit: ſed tn̄
quid ſeipm̄ paulopoſt ſequat̄ ignorat. Mira itaqꝫ diſpēſa
tione oīpotēs deus ſic in electis ſuis ſua dona diſpēſat. vt
et iſti det qđ illi denegat. ⁊ alteri maius qđ alteri min⁹ tri=
buit. q̄tinus dū vel iſte hr̄e illū ꝯſpicit qđ ipſe nō hꝫ. vl̄ ille
hūc maius accepiſſe cōſiderat qđ ſibi min⁹ adeſſe penſat.
dona dei alter ī altero. i. viciſſī oēs admirent̄. atqꝫ ex hac
ipſa admiratione humiliet̄ alter alteri. ⁊ quē videt haberi

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

qđ nō hȝ: eū diuino iudicio ſibi ꝑlatū putet. Alis ꝙ̄ ſuis vi
ciſſim ſe aīalia feriūt: cū ſancte mētes alterius ſe virtutibꝰ
tangūt: ⁊ tāgendo excitant: atqꝫ excitata ad ꝑfectū volāt.
Videamꝰ paulū quō apoſtolorū alis tactꝰ: atqꝫ ad pniām
excitatꝰ fuerat. q̄ mala ꝓterite ꝑſecutiōis ſue ad apoſtoloꝝ
j. Coꝛ. xv. innocentē vitā ꝯſiderās: dicebat. Ego eni ſum minimus
apoſtoloꝝ / q̄ nō ſum dignꝰ vocari aplꝰs qꝛ ꝑſecutꝰ ſum ec
cleſiā dei. Cōſiderauit q̄ppe aplorū īnocētiā. ⁊ ꝓpter pre-
cedentē maliciā vilis in eiꝰ oculis facta eſt omīs quā exhi
bebat in eccl'ia ſollicitudo ſua. Et ꝙ̄ multos ex accepto in
tellectu ꝑcederet nō attēdit. qꝛ illoꝝ innocētiā ꝑ̄ſans per
ſecutorē aliq̄n fuiſſe ſe doluit. Sed videamꝰ ſi qs ex apl'is
eū q̄ paulo datꝰ eſt ītellectū miraṫ. Ipſe nobis aplorū pri-
ij. Pe. iij. mus reqrendꝰ eſt: q̄ diſcipulos admonēs ait. Sicut ⁊ cha-
riſſimꝰ frater nr̄ paulus ſcd̄m datā ſibi ſapiētiā ſcripſit vo
bis: ſicut in oībus epl'is loquēs ī eis de his in quibꝰ ſunt q̄
daȝ difficilia ītellectu / q̄ indocti ⁊ īſtabiles deprauāt. Mi
ratur itaqꝫ in apl'is oībus paulus īnocentiā. miraṫ aploꝝ
primꝰ in paulo ſapiētiā. Alis ergo ſe tāgūt q̄ ide ſe viciſſim
ad ꝑfectū excitāt vn̄ volāt. Hoc itaqꝫ oīpotēs deꝰ agit in
cordibꝰ hoīm: qđ facit ī regionibꝰ terrarū. Poterat nāqꝫ
vni cuilibet regioni fructꝰ oēs tribuere. Sed ſi vna q̄libet
regio alteriꝰ regiōis fructu nō indigeret: cōionē cū altera
nō habuiſſet. Vn̄ fit vt huic vini: alij vero olei abūdātiam
tribuat. Hāc multitudine pecudū. illā vero vbertate abū-
dare fructuū. vt cum illa defert qđ iſta nō hȝ / et iſta reddit
qđ illa nō detulit: ꝑ cōionē ꝗ̄re ſibi ſimul etiā diuiſe terre
cōiuncte ſint. Sicut ergo regiones terrarū: ita ſunt mētes
ſanctoꝝ. Que dū viciſſim ſibi ꝯferūt qđ acceperūt: q̄ſi fru-
ctus ſuos regiones regionibꝰ īpendūt. vt in vna oēs cha-
ritate iunganṫ. Sed īter hec ſciēdū eſt qꝛ ſicut electi quiqꝫ
hoc ſemꝑ in alijs attēdūt qđ a deo meliꝰ acceperūt ꝙ̄ ipſi.
vt eos ſibi in cogitatione ꝑferāt: ſeqꝫ illis in hūilitate ſub-
ſternāt. ita reproboꝝ mēs nunq̄ꝫ ꝯſiderat q̄d alter boni am
plius ꝙ̄ ipſe: ſed q̄d boni ip̄e ampliꝰ ꝙ̄ alter habeat. Neqꝫ
eni ꝑ̄ſant q̄ bōa ſpūs alter acceperit ⁊ ipīs deſint. ſed q̄ bo
na ipſi ⁊ q̄ mala adſint alteri. Et cū oīpotēs deꝰ ad hoc vir

tutes ſingulas diuidat / vt alterū alteri in cogitatione hu-
miliet: ad h̄ reprobi ꝑtrahunt bonū qđ acceperūt. vt ex eo
in elatione ꝑdanṫ dū ſemꝑ cōſiderāt bona q̄ ipī hūt et alij
nō hūt. ⁊ nunq̄ꝫ ꝑpendere ſtudēt quāta bona alij habeāt et
ipſi nō habeāt. Qđ ergo diuina pietas in augmētū diſpo-
nit humilitatꝫ hoc mētes reprobe in argumētū vertūt ela-
tionis. Et ex diuerſitate muneꝝ a bono deficiūt vn̄ creſce
re in humilitatis bono debuerūt. Propter h̄ ergo neceſſe
eſt fratres chariſſimi: vt in vobis h̄ ſemꝑ debeatis aſpice-
re qđ minꝰ habetis. in ꝓrimis vero h̄ qđ vobis ampliꝰ ac
ceperūt. quatinꝰ dū ſuꝑ voſmetip̄os eos ꝓ bono qđ ipī ha
bent ⁊ vos nō habetis aſpicitis: ad h̄ quoqꝫ obtinēdū etiā
vos ex hūilitate creſcatis. Si eni ⁊ vos in illis accepta bo
na ꝑpenditis: ⁊ illi in vobis ꝯſiderāt dona q̄ habetis / vicíſ
ſim vos alis tangitis: vt exſiccati ſemꝑ ad celeſtia voletis
Sequiṫ. Et vocē rotarū ſequētiū aīalia ⁊ vocē cōmotiōis Textus.
magne. In rotis ſacri eloquij teſtamēta ſignari ſuꝑius di- C
ximꝰ. Vox igiṫ rotaꝝ ē ſmo teſtamētoꝝ. Poſt vocē itaqꝫ
alarū aīaliū audiṫ etiā vox rotaꝝ. qꝛ ꝑ̄dicantiū ſmone ſu-
ſcepto dū virtutes ſanctoꝝ ad altiora agēda euolant: ſeqꝫ
viciſſim ad ꝓuectū pulſant / ſctē eccl'ie ſtatꝰ erigiṫ. vt ꝑ vni
uerſum mūdū ſacrorū teſtamentoꝝ pagine leganṫ. Vbiqꝫ
eteni iā ſanctū euāgeliū. vbiqꝫ aplorū dicta. vbiqꝫ lex ⁊ ꝓ-
phete reſonāt. Poſt alaruȝ ergo vocē vox rotaꝝ ſequiṫ. qꝛ
poſt ſanctoꝝ miracula v̄ba ſacri eloquij ītra ſanctā eccl'iaȝ
libere ⁊ licēter audiunṫ. Que rote aīalia ſequūtur. qꝛ vt ſu-
periꝰ dictū eſt: poſtq̄ꝫ in honorē venit vita ſanctoꝝ: venerā
da quoqꝫ apparuerūt hoībꝰ eloq̄a teſtamētorū. Vel certe
rote aīalia ſequūtur. qꝛ in ſanctoꝝ patrū vita cognoſcimꝰ:
q̄d in ſacre ſcripture volumine ītelligere debeamꝰ. Illorū
quippe actio nobis aperit hoc qđ in ſuis ꝑ̄dicationibꝰ pa
gina teſtamentoꝝ dicit. Sed q̄rendū nobis ē cur poſtq̄ꝫ ſu
periꝰ dictū eſt. audiui poſt me vocē ꝯmotiōis magne: poſt
vocē quoqꝫ alarum atqꝫ rotaꝝ ſubdiṫ. ⁊ vocē ꝯmotiōis ma
gne? Qđ ſi diligēter aſpiciṫ: īueniri pōt. qꝛ nō ocioſe repe-
tiṫ. Due q̄ppe ſūt ꝯmotiones magne: q̄bꝰ corda nr̄a cōmo-
uenṫ. Vna q̄ppe cōmotio ex timore eſt: altera ex charitate. duas ſūt comotiões ſeu motꝰ

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

vna fit ex luctu penitētiū. alia ex feruore amātiū. Poſt p̄-
dicationis ꝗ verbū p̄ma ꝯmotio eſt: cū plāgim⁹ mala q̄ fe-
cimus. Poſt vocē vero alarū ⁊ rotaꝝ ſc̄da cōmotio eſt: dū
magnis fletib⁹ querim⁹ celeſtia bona q̄ audim⁹. Ecce enī
q̄ꝛ ītra ſanctā eccleſiā de multis patrib⁹ virtutū exēpla co
gnoſcim⁹: q̄ſi alaꝝ ſonitū quotidie audim⁹. q̄ꝛ vbiq; ſacra
eloquia pſonāt: q̄ſi rotaꝝ vocib⁹ excitanꝉ. Et q̄ꝛ p eadē ſa-
cra eloquia ad amorē nr̄i cōditoris accēdimur: magni fer
uore ignis eſſe nos lōge adhuc ab oīpotētis dei facie plan
gim⁹. Poſt primā ergo vocē ꝯmotiōis magne / ⁊ ad extre
mū quoq; vox magne cōmotiōis fit. q̄ꝛ q̄ cognoſcēdo deū
cepim⁹ pctā plāgere: iā diligēdo quē cognoſcim⁹ nō ceſſa
mus eū cū fletibus deſiderare. Poſt rotaꝝ itaq; vocē vox
magne ꝯmotiōis ſeq̄tur. q̄ꝛ cū teſtamēta dei ī aure cordis
ſonare ceperit: audiētiū ſp̄us ex amore ꝯpūct⁹ ad lamēta
cōmouetꝉ. Hic eſt enī q̄d ſcripture ſacre v̄ba fiūt ī corde le-
gentiū ſapida. hic eſt enī ꝙ ab amātib⁹ plerūq; in ſilētium
quaſi furtiue ⁊ tacite leguntꝉ. Vñ p ꝓphetā quoq; aliū dr̄.
Preſcidiſti in alienatiōe capita potētiū mouebuntꝉ in ea
gētes. adapiēt ora ſua ſicut paup edēs ī occulto. Oīpotēs
enī de⁹ in alienatiōe capita potētiū p̄ſcidit: q̄ꝛ iudeoꝝ ſup
biā a ſemetip̄o alienādo repulit. In q̄ alienatōe gētes mo-
te ſūt. q̄ꝛ dū iudei a fide caderēt: ad cognitionē fidei corda
gētiliū cucurrerūt. Que videlꝫ gētes ī ſacre lectiōis pabu
lū os cordis aperiūt: ⁊ ī occulto ſicut paup comedūt. q̄ꝛ cū
feſtinatione ⁊ ſilētio v̄ba vite legētes ſumūt. Sꝫ ſciēdū eſt
q̄ꝛ quāto auditores in charitate atq; ītellectu ꝓficiūt: tāto
ſctis p̄dicatorib⁹ maior grā ſp̄us datꝉ. Vñ cū pri⁹ ꝓpheta
dixiſſet. aſſumpſit me ſp̄us: ⁊ audiui poſt me vocē ꝯmotio
nis magne: poſt vocē cōmotiōis magne alaruꝫ atq; rotaꝝ:
Textus. atq; iteꝝ ꝯmotiōis magne. ilico ſubiūgit. Sp̄us quoq; ele
uauit me et aſſumpſit me. Cur q̄ ſe aſſumptū iā a ſp̄ū dixe-
rat: iteꝝ eleuatū ⁊ aſſumptū narrat? Sꝫ ad altiora mēs pre
dicātiū ꝓficit: cū per eos ſenſus audiētiū ad oīpotētis dei
deſideriū ꝯmouetꝉ. q̄ videlicet p̄dicatores ſctī idcirco pro
ficiūt: vt p eoꝝ miniſteriū dona grē in ſctā eccl'ia multipli-
Pſ. xxij. centꝉ. ſicut de hac eadē ſctā eccl'ia dctm̄ eſt. Riuos eius in-

ebriās multiplica gn̄atiōes ei⁹: in ſtillicidijs ſuis letabitꝉ
cū exorietꝉ. Riui q̄ppe eccl'ie ſctī p̄dicatores ſūt: q̄ terram
nr̄i cordis infundūt. Sꝫ cū inebrianꝉ riui gn̄atiōes eccl'ie
multiplicanꝉ. q̄ꝛ cū vberioreꝫ grām ſp̄us p̄dicatores acci-
piunt / fideliū nūerus augetꝉ: q̄ ſctā eccl'ia ī ſuis ſtillicidijs
letaꝉ. In ſtillicidio etenī aq̄ de tecto in terrā vadit / q̄ de ce
lo ceciderat in tectū. Tectū v̄o eccl'ie ſctī p̄dicatores ſunt:
q̄ nos intercedēdo ⁊ admonitionib⁹ muniēdo ꝓtegūt. Sꝫ
q̄ꝛ illoꝝ cor diuinit⁹ in p̄dicatiōe īfunditꝉ: q̄ſi aqua de celo
venit in tectū. Q̄ꝛ vero nos eoꝝ v̄bis irrigamur: q̄ſi aq̄ de
tecto defluit in terrā. Sancta itaq; eccl'ia dū exoritꝉ in ſtil-
licidijs ſuis letaꝉ. q̄ꝛ cū in fide et bonis opibus naſcitꝉ: ea q̄
accepit dona ꝯſiderat: ⁊ in verbis p̄dicātiū exultat. Q̄ꝛ er
go auditorib⁹ ad meliora ſurgētib⁹ eoꝝ quoq; p̄dicatori-
bus grā multiplicaꝉ: ꝓpheta dicit. Sp̄us quoq; eleuauit Textus.
me et aſſumpſit me. Inde enī predicator magis ac magis
eleuaꝉ ⁊ aſſumitꝉ: vñ auditor ad melioreꝫ vitā mutaꝉ. Sed
querēdū nobis eſt. cū ſp̄us mentē nō eleuet niſi aſſūpſerit:
cur pri⁹ eleuauit / ⁊ poſtmoduꝫ dicitꝉ aſſūpſit? Sed h̄ loco
aſſumpſit dictū eſt: ꝯſtāter tenuit. Nam ſunt nōnulli quos
eleuat ſp̄us: ſed nō aſſumit. Quoꝝ ⁊ intellect⁹ ad ſpiritalia
emicat. ſed tñ vita in factis carnalib⁹ remanēs intellectui
nō ꝯcordat. Balaā nāq; per ꝓphetie ſpm̄ eleuat⁹ erat. ſed Nūe. xxij.
aſſumpt⁹ nō erat. q̄ꝛ ⁊ veraciter potuit lōge poſt futura ꝓ-
ſpicere et tñ a terrenis deſiderijs mētē noluit ſepare. Sed
q̄ꝛ ꝓpheta ſanct⁹ ſcīa eleuat⁹ eſt et vita paritꝉ aſſumpt⁹: iā
qualis in p̄dicatiōeꝫ pgat audiam⁹. Et abij amar⁹ in idi- Textus.
gnatione ſp̄us mei. Pēſate fratres chariſſimi is cui dona
ſctī ſp̄us creuerāt: cur amarus abibat? An om̄e cor q̄d idē
ſp̄us aſſumit: amaꝝ in idignatiōe ſui ſp̄us facit? Vñ ſcien-
dū eſt: q̄ꝛ cui adhuc p̄ſens vita dulcis eſt: etiā ſi verbū dei
loq̄ videaꝉ: eleuat⁹ ⁊ aſſumpt⁹ p̄dicator nō eſt. Mentē enī
quā ſp̄us ſctūs replet: in amaritudinē tp̄aliū delectatione
eternoꝝ cōmouet. Dulce enī eſſe in reb⁹ humanis: ſed ei q̄
adhuc de celeſtib⁹ gaudia nulla guſtauit. Q̄ꝛ quāto min⁹
eterna diligit: tāto delectabili⁹ in tp̄alibus reqeſcit. At ſi
q̄s iā cordis ore guſtauerit q̄ ſit illa dulcedo celeſtiuꝫ pre-

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

mioꝝ. q̃ illi hymnidici angeloꝝ chori. q̃ incōprehēſibilis
viſio ſācte trinitatis. huic q̃ꝫto illud dulce ſit qd̄ intꝰ videt:
tāto i amaritudinē vertit̄ oē qd̄ foris ſuſtinet. Rixat̄ ſe-
cū de his q̃ male egiſſe ſe recolit. ⁊ ſibimetipſi diſplicet: cū
ei ille placere iā ceperit q̃ oīa creauit. Reprehēdit ſe de co-
gitationibus. inſequtur de verbis. ⁊ punit flendo de factis.
Supnis inhiat. terrena iā oīa p mētis deſpectū calcat. Et
q̃ꝫdiu illud qd̄ deſiderat adhuc p ſpeciē non hꝫ: ſeſeq̄ꝫ flere
dulce hꝫ: ſeſeq̄ꝫ cōtinuis lamētis affligere. Et qꝛ necdū ſe
eſſe in pr̄ia ad quā creatꝰ eſt videt: in huiꝰ vite exilio nl ei
plus illud q̃ꝫ ſua amaritudo placet. Dedignat̄ itaq̄ꝫ ſubia-
cere tp̄alibꝰ ⁊ ardēter ſuſpirat eternis. Vn̄ recte q̄ꝫ p ſalo-
Eccl's. j. monē dr̄. Eo q̄ in multa ſapiā mlta ſit idignatio ⁊ q̃ appo-
nit ſciāꝫ: apponit dolorē. Celeſtia eteni cognoſcētes terre-
nis aīm ſubdere dedignamur. Et dū plus ſapere icipimꝰ
de his q̃ male egimꝰ nobis ipſis iraſcimur: ⁊ fit i multa ſa-
piētia multa idignatio. qꝛ q̃ꝫtū plus pficimꝰ in cognitiōe.
tanto nobis idignamur amplꝰ de puerſo ope. Atq̄ꝫ cū ſcia
dolor creſcit. qꝛ q̃ꝫto magis eterna cognoſcimꝰ: tāto magꝭ
eſſe nos in huiꝰ exilij miſia dolemꝰ. Vel ſicut in trāſlatio-
ne alia dr̄. Et q̃ addit ſciam: addit laborē. Quo eni ſcire in-
cipimꝰ q̃ ſint celeſtia gaudia eo magis vt erroꝝ noſtroꝝ la-
queos poſſumꝰ euadere flēdo laboramꝰ. In multa ḡ ſapiē-
tia multa ē indignatio. qꝛ ſi eterna iā ſapimꝰ: cōcupiſcere
tp̄alia dedignamur. Si et̄na iā ſapimꝰ: noſmetipſos deſpi-
cimus egiſſe h̄ qd̄ nos potuit ab eternitatis amore ſepare.
Reprehēdit ſemetipſaꝫ cōſciētia. accuſat qd̄ egit. dānat p
pnīam qd̄ accuſat. fit rixa in aīo. pturiēs pacē cū deo. Sic
achab rex iniquꝰ a pp̄heta reph̄enſus: cū ꝯ ſe diuinā ſnīaꝫ
audiſſet ptimuit. ⁊ magno merore deprehēſus eſt: ita vt p-
iij. Re. xxi. phete ſuo dn̄s diceret. Nonne vidiſti hūiliatū achab corā
me. Qꝛ igit̄ hūiliatꝰ eſt mei cā: nō inducā malū in diebus
eiꝰ. In q̃bus dn̄i v̄bis pēſandū eſt quō ⁊ in electis ſuis me-
ror amaritudinis placeat q̃ amittere timēt dn̄m: ſi ſic ei et
reprobi pnīa placuit / q̃ timebat pdere pſens ſeculuꝫ? Aut
quō ei grata ſit ſpōtanea afflictio p culpis in eis q̃ placēt:
ſi hec ad tēpus placuit ⁊ in eis q̃ diſplicebāt? Sed ſciēduꝫ

qꝛ nullus hec p amore oīpotentis dn̄i ex toto corde agere
preualet: niſi is cuiꝰ aīm ſpūs ſanctꝰ aſſūpſerit. Nā qn̄ hō
ex ſua v̄tute ſufficiat terrena deſpicere. celeſtia amare. pa-
cē cū deo q̃rere. ſecū rixam ſubire. in cogitatione ſemetipſꝫ
reprehēdere. ⁊ gemitibꝰ punire. nullus hec agere: niſi quē
diuina grā roborauerit valet. Vn̄ ⁊ ſubdit̄. Manꝰ eni dn̄i Textus.
erat mecū: ꝯfortās me. Ad bona q̃ppe aſſurgere pfecte nō
poſſumꝰ: niſi nos ſpūs ⁊ pueniēdo eleuet: ⁊ ſubſequēdo cō-
fortet. Sed q̃rendū eſt. cū ſuperiꝰ de volumīe qd̄ acceperit
ſcriptū ſit. Et factū eſt in os meū ſicut mel dulce. Qua rō- Textus.
ne poſtmodū dr̄. Abij amarꝰ in idignatiōe ſpūs mei. Mirꝫ
quippe valde eſt: ſi dulcedo ſimul et amaritudo cōueniāt.
Sed iuxta ſupiorē ſenſum ſciendū eſt: qꝛ cū ſmo dei in ore
cordis dulcis eē ceperit: huiꝰ pculdubio ꝯ ſemetipſm ani-
mus amareſcit. Quo eni in illo ſubtiliter diſcit q̃liter reph̄-
hēdere ſe debeat: eo ſe duriꝰ p amaritudinē pnīe caſtigat.
Qui tāto ſibi magis diſplicet: quāto in ſacro volumīe am-
plius de oīpotēte deo videt qd̄ amet. Sed qꝛ ad iſta pfice-
re ſua v̄tute nō valet hō: recte nūc dr̄. Manꝰ dn̄i erat mecū
cōfortās me. Manꝰ eni dn̄i in ſacro eloq̄o aliqn̄ etiā vnige-
nitus filiꝰ appellat̄. qꝛ oīa p ipm̄ facta ſunt. Et de cuiꝰ aſcē-
ſione p moyſen pr̄ oīpotēs loq̄tur dicēs. Tollā in celū ma-
num meā. Hec manus q̃ electoꝝ ſuoꝝ corda ꝯfortat diſci-
pulis dicebat. Sine me nihil poteſtis facere. In oī ḡ qd̄ co- Iohā. xv.
gitamꝰ / ſemp cogitandū eſt vt ⁊ ipſo aſpirāte cogitemꝰ: et
ipſo adiuuāte faciamus. Qui viuit et regnat cum patre in
vnitate ſpiritus ſancti in ſecula ſeculorum. Amen.

Omelia vndecima.

Et veni ad trāſmigrationē ad aceruum
nouarū frugū. ad eos q̃ habitabant iu-
xta flumē chobar: ⁊ ſedi vbi illi ſedebāt
et māſi ibi ſeptē diebꝰ merēs in medio eoꝝ. Cū
aūt ptrāſiſſent ſeptē dies: factū eſt verbū dn̄i ad
me dicēs. Fili hoīs ſpeculatorē dedi te domui
iſrael: ⁊ audies de ore meo verbū: ⁊ annūciabis

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

eis ex me. Si dicẽte me ad impiũ morte morie=
ris. nõ annũciaueris ei. neqꝫ locutus fueris vt
auertat̃ a via ſua impia ⁊ viuat ipſe ipius in ini=
quitate ſua moriet̃: ſanguinẽ aũt eius de manu
tua requirã. Si aũt tu annũciaueris ipio. ⁊ ille
nõ fuerit cõuerſus ab ipietate ſua ⁊ a via ſua im
pia: ipſe quidẽ in ipietate ſua moriet̃: tu aũt ani
mam tuã liberaſti. Sed ⁊ ſi cõuerſus iuſtus a iu
ſticia ſua fuerit. ⁊ fecerit iniq̃tatẽ: ponã offendi=
culũ corã eo. Ipſe moriet̃: qꝛ nõ annũciaſti ei.
In peccato ſuo moriet̃: et nõ erunt in memoria
iuſticie eiꝰ quas fecit: ſanguinẽ vero eiꝰ de ma=
nu tua requirã. Si autẽ tu annũciaueris iuſto
vt nõ peccet iuſtꝰ. ⁊ ille nõ peccauerit: viuẽs vi=
uet qꝛ annũciaſti ei: et tu animã tuam liberaſti.

INter cetera ꝓphete miracula h̄ quoqꝫ mirãduẽ
hñt libri ꝓphetaꝝ. ꝙ ſicut i eis v̄bis res: ita nõ=
nunqꝫ v̄ba rebꝰ exponũtur. vt eoꝝ nõ ſolũ dicta:
Textus. ſed etiã res geſte ꝓphetie ſint. Vñ nũc dr̃. Veni
ad trãſmigrationẽ ad aceruũ nouaꝝ frugũ: ad eos q̃ habi=
tabãt iuxta flumẽ chobar. Cum cã exigeret vt idicare de=
buiſſet qꝛ ad trãſmigrationẽ veniret: q̃ dicendi neceſſitas
fuit/ vt ꝑ fruges locũ q̃qꝫ exp̄meret dicẽs. ad aceruũ noua
rum frugũ: niſi q̃ꝺ ſepe et loca cauſe ſignant̃: Multi q̃ppe
ezechiele ꝓphetante iã captiuitatꝭ ãni defluxerãt: atqꝫ ex
his q̃ in captiuitatẽ ducti fuerãt, [illegible]ſes iam in morte carnis
Textus. obierant: ad quoꝝ filios loq̃ ꝓpheta veniebat. Vñ ⁊ ei ſu=
periꝰ dicit̃. Fili hoĩs: mitte ego te ad filios iſrael. ad gẽtes
A apoſtatrices: q̃ receſſerũt a me. Patres eoꝝ ꝑuaricati ſũt
pactũ meũ vſqꝫ ad diẽ hãc. ⁊ filij dura ceruice ⁊ idomabili
corde ſunt: ad q̃s ego mitto te. Ex q̃bꝰ qꝛ multi fuerãt cre=
dituri: atqꝫ per obediẽtiam ad fertilitatẽ boni operis per=
uenturi: aceruũ frugum vocantur. Qꝛ enĩ bone anime fru=

ges appellãtur dei: ꝓpheta aliꝰ teſtat̃ dicens. Sancti iſrl̃ Hiere.ij.
dño primitie frugũ eiꝰ. Fruges eteni dñi etiã cõuerſe ad
fidẽ gẽtes poſtmodũ facte ſunt. Sed qꝛ iſrl̃ dño credidit:
recte hũc ꝓpheta frugũ eiꝰ p̄mitias appellauit. Qꝛ g̊ pro
pheta miſſus nõ priori pp̄lo: ſed filijs eiuſdẽ populi verba
intulit: ad aceruũ frugũ nouarũ venit. Quid v̄o ꝑ chobar
fluuiũ deſignet̃ iã diximꝰ. Que nequaqꝫ modo repetimꝰ:
ne repetendo faſtidiũ generemꝰ. Sequit̃. Et ſedi ibi vbi Textus.
illi ſedebãt: et mãſi ibi ſeptẽ diebꝰ merens in medio eorũ.
Notãdũ captiuo pp̄lo ꝓpheta ſctũs q̃ꝫta cõpaſſione ſe co
pulat: eorũqꝫ ſe meroribꝰ cõſedẽdo et merẽdo cõiungit. qꝛ
radix v̄bi virtꝰ eſt operꝭ. Et ille ſ̃mo ab audiẽte libẽter ac
cipit̃: q̃ a p̄dicãte cũ cõpaſſione animi ꝓfert̃. Sic ferrum
cũ ferro iũgit̃. liquat̃ priꝰ: vt poſtmodũ viciſſim a ſemet=
ipſo teneat̃. Si enĩ prius mĩme molleſcit: poſtmodũ tene=
re ſe fortiter nõ ſufficit. Sic ꝓpheta captiuo pp̄lo cõſedit:
et merẽs in medio eoꝝ extitit. vt dũ ꝑ charitatis grãm cõ
deſcendẽdo ſe et molliorẽ redderet: ⁊ eũ ſtati per v̄bi forti
tudinẽ teneret. Sin v̄o iſraeliticꝰ populꝰ q̃ domꝰ exaſpe=
rans vocat̃. qꝛ culpas nec iter flagella cognouit nullo me=
rore aĩm depreſſit: ꝓpheta iter gaudentes merens ſedere
ſtuduit: vt tacẽdo oſtẽderet q̃ꝺ loquendo venerat docere.
Et priuſqꝫ v̄ba faceret: in hoc q̃ꝺ merẽs tacuit: formã ver=
borũ ſũpſit. Sequit̃. Cũ autẽ ptrãſiſſent ſeptẽ dies: factũ Textus.
eſt verbũ dñi ad me dicẽs. In eo ꝙ ſeptẽ diebꝰ merens ſe=
dit: ⁊ poſt diẽ ſeptimuẽ v̄ba dñice iuſſionis accepit vt loq̃
debuiſſet: apte indicat qꝛ eiſdem diebꝰ merens tacuerat.
Miſſus aũt ad p̄dicandũ fuerat: ⁊ tñ ſeptẽ diebꝰ ſedẽs ta=
cebat. Quid eſt hoc q̃ꝺ nobis ꝓpheta ſctũs in hoc ſuo ſilẽ=
tio innuit: niſi qꝛ ille loqui v̄aciter nouit: q̃ priꝰ bñ tacere
didicerit: Quaſi enĩ quoddã nutrimẽtũ v̄bi eſt: cẽſura ſi=
lentij. Et recte per excreſcentem quoqꝫ gratiam ſermonẽ
accipit: q̃ ordinate añ ꝑ humilitatẽ tacet. Hinc enĩ ꝑ ſalo=
monẽ dr̃. Tẽpus tacẽdi: ⁊ tp̄s loquẽdi. Nõ enĩ ait tp̄s lo= Eccl's.iij.
quẽdi et tp̄s tacẽdi: ſꝫ priꝰ tacẽdi p̄mittit tp̄s ⁊ poſtmodũ
ſubdit loquẽdi. qꝛ nõ loquẽdo tacere: ſed tacendo debemꝰ
loqui diſcere: Si g̊ ꝓpheta ſctũs q̃ miſſus ad loquẽdum

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

fuerat diu priꝰ tacuit vt poſtmodū recte loq̄ret̄: pēſanduꝫ nobis eſt quāta ei culpa ſit nō tacere: quē nll'a cogit neceſ-
Textus. ſitas loq̄. Sequit̄. Fili hoīs: ſpeculatorē dedi te domui iſrael. Notādū ꝙ eū quē dn̄s ad p̄dicādū mittit: ſpeculatorē eſſe denūciat. Cui enī aliena cura cōmittit̄: ſpeculator vocat̄. vt in mentis altitudine ſedeat: atꝫ vocabulū noīs ex ꝟtute actionis trahat. Nō eſt enī ſpeculator q̄ in imo eſt
Speculator q̄ppe ſemꝑ in altitudine ſtat: vt q̄cq̄d venturꝫ eſt: lōge ꝓſpiciat. Et q̄ſquis ppl'i ſpeculator ponit̄: in altū debet ſtare vt poſſit ꝓdeſſe ꝑ ꝓuidentiā. Hinc propheta
Eſaie.xl. aliꝰ ſpeculatorē admonet dicēs. Suꝑ mōtē excelſum aſcēde tu q̄ euāgeliſas ſyon. Ut videlicet q̄ p̄dicationis locuꝫ ſuſcipit: ad altitudinē bone aſcendat actionis. Ad excelſa trāſeat ⁊ eorū q̄ ſibi cōmiſſi ſūt opera trāſcēdat: quatinus ſubiectorꝫ vitā tāto ſubtiliꝰ videat: quāto et terrenis rebꝰ quas deſpicit aīm nō ſupponit. O q̄ꝫ dura mihi ſunt iſta q̄ loquor q2 memetipſum loquēdo ferio: cuiꝰ neꝫ lingua vt dignū eſt predicationē tenet: neꝫ inquātū tenere ſufficit: vita ſequit̄ linguā. Qui ocioſis ꝟbis ſepe īplicor: ⁊ ab exhortatione atꝫ edificatiōe ꝓximorꝫ torpens et negligēs ceſſo. Qui in cōſpectu dei factꝰ ſum mutꝰ et ꝟboſus. mutꝰ in neceſſarijs: verboſus in ocioſis. Sed ecce ſermo dei de ſpeculatoris vita cōpellit vt loquar. tacere nō poſſum: ⁊ tn̄ loquēdo me ferire ꝑtimeſco. Dicā: dicā: vt ꝟbi dei gladiꝰ etiā ꝑ meip̄m ad cōfigendū corꝫ ꝓximi trāſeat. Dicā: dicā: vt etiā ꝯtra me ſermo dei ſonet ꝑ me. Ego reū me eſſe non abnego: torporē meū atꝫ negligētiā video. Erit fortaſſe apud piū iudicē īpetratio venie ip̄a cognitio culpe. Et q̄dē in monaſterio poſitꝰ: valebā ⁊ ab ocioſis linguā reſtringere ⁊ intētione oſ̄onis pene ꝯtinue mentē tenere. At poſtq̄ꝫ cordis humerū ſarcine paſtorali ſuppoſui: colligere ſe ad ſemetip̄m aſſidue nō pōt animꝰ. q2 ad multa partit̄. Cogor nāꝫ mō eccleſiarꝫ: modo monaſteriorꝫ cauſas diſcutere. Sepe ſingulorꝫ vitas actuſꝫ pēſare. Modo q̄dā ciuiū negocia ſuſtinere: mō de irruētibꝰ barbarorū gladijs gemere: ⁊ cōmiſſo gregi inſidiātes lupos timere. Modo rerꝫ curā ſumere: ne deſint ſubſidia eiſ ipſis q̄bꝰ diſcipline re-

gula tenet̄. Modo raptores quoſdā eq̄nimiter ꝑpeti. modo eis ſub ſtudio ſeruate charitatis obuiare. Cū itaꝫ ad tot ad tāta cogitāda ſciſſa ac dilaniata mens ducit̄: q̄n ad ſemetip̄am redeat vt totā ſe in p̄dicatione colligat, ⁊ a ꝓferēdi verbi miniſterio nō recedat? Q2 autē neceſſitate loci ſepe viris ſecularibꝰ iūgor: nōnūꝫ mihi lingue diſciplinā relaxo. Nā ſi in aſſiduo cenſure mee vigore me teneo: ſcio q2 ab infirmioribꝰ fugio. eoſꝫ ad hoc q̄ð appeto nūꝫ trabo. Uñ fit vt eorꝫ ſepe et ocioſa patiēter audiā. Sed q2 ip̄e quoꝫ infirmꝰ ſum in ocioſis ſermonibꝰ pauliſper tractꝰ libēter ea loq̄ incipio: q̄ audire ceperā inuitus. Et vbi tedebat cadere: libet iacere. Quis ergo ego: vl' q̄lis ſpeculator ſum, q̄ nō in mōte oꝑis ſto: ſed adhuc in valle infirmitatis iaceo? Potēs ꝟo eſt hūani generis creator ⁊ redēptor indigno mihi ⁊ vite altitudinē et lingue efficatiā donare: ꝑ cuiꝰ amore in eiꝰ eloq̄o nec mihi parco. Eſſe ḡ ſpeculatorꝭ vita ⁊ alta debet ſemꝑ ⁊ circūſpecta. Ne enī terrenarꝫ rerꝫ amore ſuccūbat: alta ſit. ne occulti hoſtis iaculis feriat̄ ex oīni latere circūſpecta. Neꝫ enī ſpeculatori ſufficit vt altū viuat: niſi vt loquēdo aſſidue ad alta auditores ſuos ꝑtrabat. eorūꝫ mētes ad amorē celeſtꝭ patrie loquēdo ſuccēdat. Sed tūc hoc recte agit cū lingua eiꝰ ex vita arſerit. Nā lucerna q̄ in ſemetip̄am nō ardet: eā rē cui ſupponitur
nō accēdit. Hinc enī de iohāne ꝟitas dicit. Jlle erat lucer Johā.v.
na ardēs ⁊ lucēs. Ardens videlicet ꝑ celeſte deſideriū. lucens ꝑ verbum. Ut ḡ ſeruet̄ ꝟitas p̄dicādi teneat̄ neceſſe eſt altitudo viuēdi. Uñ recte quoꝫ ſctē eccl'ie ſponſi voce
in cāticū cāticorū dr̄. Naſus tuꝰ ſicut turris libani. Que ḡ Can.vij.
laus eſt frēs mei vt ſpōſe naſus turri cōparet̄? Q2 ꝑ naſum ſemꝑ odores fetoreſꝫ diſcernimꝰ. Quid ꝑ naſum niſi ſpeculatorū diſcretio deſignat̄. Qui nimirū naſus et ſicut turris eſſe ⁊ libani dicit̄. q2 videlicet prepoſitorū diſcretio et munita ſemꝑ dꝫ eē ex circūſpectione et in altitudine vite cōſiſtere. i. in valle infirmi oꝑis nō iacere. Sicut enī turrꝭ in mōte iccirco ad ſpeculandū ponit̄ vt hoſtes q̄ veniūt lōgius videant̄: ſic p̄dicatoris vita ſemꝑ in alto debet fixa ꝑmanere: vt in ore nariū diſcernat fetores vitiorū: odoreſꝫ

virtutū. Incurſus malignoꝝ ſpirituū lõge ꝓſpiciat: ⁊ cõ-
miſſas ſibi aīas ꝑ ſuā ꝓuidētiā cautas reddat. Sequitur.
Textus. Et audies ex ore meo verbū. ⁊ annūciabis eis ex me. Ec-
ce iterū monet̃ ꝓpheta ne p̄ſumat loqui qđ nõ audierit: ſꝫ
priꝰ aurē cordis aperiat voci creatoꝝ: ⁊ poſtmodū os ſui
Pſ. xlvij. corporis aperiat auribꝰ plebis. Vn̄ ꝓpheta aliꝰ dicit. In
clinabo ad ſīlitudinē aurē meā: aperiā in pſalterio ꝓpoſi-
tionē meā. Qui enī recte p̄dicat: prius ſicut dictū eſt: aurē
cordis locutioni intime inclinat: vt poſtmodū os corporꝭ
Textus. in ꝓpoſitionē admonitionis aperiat. Sequit̃. Si dicēte
me ad impiū: morte morieris. nõ annūciaueris neqꝫ locu-
tus fueris vt auertat̃ a via ſua īpia et viuat: ipſe īpiꝰ in ini
q̄tate ſua moriet̃. ſanguinē autē eius de manu tua requirā
In q̄bus v̄bis q̄d nobis notandū eſt: q̄d ſollicite cogitan-
dū: niſi q2 nec ſubiectꝰ ex culpa p̄poſiti morit̃. nec p̄poſitꝰ
ſine culpa eſt: qñ verba vite nõ audiēs ex ſua culpa morit̃
ſubiectꝰ: Impio etenī mors debet̃. Sꝫ ⁊ a ſpeculatore via
vite nūciāda eſt: ⁊ eiꝰ īpietas increpāda. Si v̄o ſpeculator
taceat: ipſe īpiꝰ in iniq̄tate ſua moriet̃. q2 īpietatꝭ eiꝰ meri-
tū fuit vt dignꝰ nõ eſſet ad quē ſpeculatoris ſermo fieret.
Sed ſanguinē eiꝰ dñs de manu ſpeculatoris req̄rit. q2 ip-
ſe hūc occidit q̄ eū tacēdo morti ꝑdidit. In q̄bꝰ vtriſqꝫ pē-
ſandū eſt: q̄ꝫtū ſibi cõnexa ſunt pctā ſubditoꝝ atqꝫ p̄poſito-
rū. Q2 vbi ſubiectus ex ſua culpa morit̃: ibi is q̄ preeſt q2m
tacuit / reus mortis tenet̃. Penſate ergo fratres kmī penſate.
q2 et qđ nos digni paſtores nõ ſumꝰ: ⁊ iā ex vr̄a culpa eſt q̄
bus tales p̄lati ſumus. Et ſi qñ vos ad iniq̄tatē defluitis:
etiā ex noſtro hoc reatu eſt: qđ obſiſtētes atqꝫ reclamātes
in prauis deſiderijs nõ habetis. Vobis ergo ⁊ nobis par-
citis. ſi a prauo opere ceſſatis. Vobis ⁊ nobis parcimꝰ qñ
hoc qđ diſplicet nõ tacemꝰ. O q̄ꝫ liber a cõmiſſoꝝ ſibi ſan-
Act. xx. guine fuerat p̄dicator egregius q̄ dicebat. Mūdus ſum a
ſanguine oīm. Nõ enī ſubterfugi: quo minꝰ annūciarē oē
cõſiliū dei vobis. Si enī nõ annūciaſſet: mūdꝰ a ſanguine
nõ eſſet. Sed q̄bꝰ oēm ꝯſiliū dei annūciare ſtuduit: ab eoꝝ
ſanguine mūdus fuit. In q̄ voce nos cõuenimur. nos con-
ſtringimur. nos rei eſſe oſtēdimur: q̄ ſacerdotes vocamur.

qui ſuꝑ ea mala que ꝓpria habemꝰ: alienas quoqꝫ mortes
addimꝰ. Q2 tot occidimꝰ: quot ad mortē ire quotidie tepi
di ⁊ tacētes videmꝰ. Cū v̄o dr̃ ſanguinē autē eiꝰ de manu
tua requirā: ſi hoc in loco ſanguinis noīe mors corpis de-
ſignat̃: valde nobis de nr̄o ſilētio auget̃ metus. q2 ſi in ſub
iectis ſuis: is q̄ prelatꝰ ad ſpeculandū eſt et de morte cor-
poris qñqꝫ morituri tā grauiter reus tenet̃ / quo reatu de
morte aīe ſubiecti cõſtringit̃: q̄ potuiſſet ſemper viuere ſi
v̄ba correctionis audiſſet. Sed meliꝰ pñt ſanguis nomīe
pctā ſignari. Vn̄ q̄dā cū pctā carnis defleret: dixit. Libe- Pſ. l.
ra me de ſanguinibꝰ deꝰ deꝰ ſalutis mee. Sāguis ergo mori-
entis de manu ſpeculatoris req̄rit̃. q2 pctm̄ ſubditi culpa
eſſe p̄poſiti ſi tacuerit reputat̃. Eſt ergo qđ faciat: vt etiā
moriēte ſubdito ſe liberū reddat. Surgat. inuigilet. malis
actibꝰ cõtradicat. ſicut ſcriptū eſt. Diſcurre. feſtina. ſuſcita ꝓuer. vj.
amicū tuū: ne dederꝭ ſomnū oculis tuis. nec dormitēt pal-
pebre tue. Vn̄ hic quoqꝫ addit̃. Si aūt tu annūciaueris ī- Textus.
pio: ⁊ ille nõ fuerit cõuerſus ab īpietate ſua: ⁊ a via ſua im-
pia. ipſe q̄dē in impitate ſua moriet̃. tu autē aīam tuā libe-
raſti. Tūc enī ſubiectꝰ morit̃ ſine te: qñ in cauſa mortis cõ
tradictorē ꝑtulerit te. Nā morti cui nõ ꝯtradicis adiūge
ris. Et notandū q̄ ſunt q̄ debeāt a ſpeculatore p̄dicari. Ni
mirū fides ⁊ operatio. Nā ait. Si aūt tu annūciaueris im Textus.
pio. ⁊ ille nõ fuerit cõuerſus ab īpietate ſua ⁊ a via ſua im-
pia. Impietas q̄ppe ad infidelitatē ꝑtinet. via v̄o īpia ad
prauā actionē. Et oīs ſpeculator hoc habere debet ſtudij
vt priꝰ ad pietatē fidei / poſtmodū ad piā viā. i. ad bonam
actionē trahat. Sed q2 de exhortatiōe ſmo ſe ītulit: inno-
teſcere breuiter debemꝰ in ore paſtoris quātus eſſe debe-
at ordo: atqꝫ ꝯſideratio locutionis. Penſare etenī doctor
debꝫ q̄d loquat̃. cui loquat̃. qñ loquat̃ q̄liter loquat̃. ⁊ q̄ꝫtū
loquat̃. Si enī vnū horum defuerit: locutio apta non erit.
Scriptū q̄ppe eſt. Si recte offeras: recte autē nõ diuidas Leuit. iiij.
peccaſti. Recte aūt offerimꝰ cū bono ſtudio bonū opꝰ agi-
mus. Sed recte nõ diuidimꝰ: ſi hr̃e diſcretionem in bono
opere poſtponamꝰ. Cõſiderare etenī debemꝰ q̄d loq̄mur:
vt iuxta pauli vocē ſmo noſter ſemꝑ in grā ſale ſit cõditus Col. v.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Pẽſandũ ꝟo nobis eſt: cui loq̃mur. qꝛ ſepe increpationis
verbũ qđ hec admittit pſona: altera non admittit. Et ſepe
ipſa eadẽ pſona ſcđm factũ fit altera. Vñ nathan ꝓpheta
ij. Re. xij. dauid poſt adulterũ furti ĩcrepationis ſnĩa pcuſſit. q cum
de raptore ouis diceret. fili⁹ mortis eſt vir q fecit hoc: ⁊ ꝓ
tin⁹ rñdit dicẽs. Tu es ille vir. Cui tñ cũ de ſalomonis re
gno loq̃ret̃ / qꝛ culpa defuit: ei ſe hũiliter in adoratione ꝓ=
ſtrauit. In vna ⁊ eadẽq̧ pſona. qꝛ cauſa diſpar extitit: etiã
ſermo ꝓphetic⁹ diſſimilis fuit. Pẽſandũ quoq̧ eſt qñ loq̃
debeam⁹. qꝛ ſepe et ſi differt̃ increpatio: poſtmoduꝫ beni=
gne recipit̃. Et nõnunq̃ lãgueſcit: ſi hoc qđ añ ꝓferre de=
j. Re. xxv. buit: tp̃s amiſerit. Nã ⁊ ſapiẽs mulier nabal ebriũ videns
increpare de culpa tenacie noluit: quẽ digeſto vino incre=
pationis ſue ꝟbis vtiliter pcuſſit. Et ꝓpheta adulãtium
linguas nõ eſſe in ſubſequẽti tp̃e differẽdas annũciat: qui
Ps̃. xl. ait. Cõfundant̃ ſtatĩ erubeſcẽtes q dicũt mihi euge euge.
Adulatio eteni ſi vel ad tp̃s patiẽter ſuſcipit̃ auget̃. ⁊ pau
liſper demulcet aĩm: vt a rigore ſue rectitudinis moleſtat
in delectatione ſermonis. Sꝫ ne creſcere debeat ſtatim eſt
et ſine mora feriẽda. Pẽſandũ quoq̧ nobis eſt q̃liter loq̃=
mur. Nã ſepe ꝟba q hunc ad ſalutẽ reuocãt: aliũ vulnerãt.
Ad Tit. ij Vñ paul⁹ quoq̧ apl̃s qui Titũ admonet dicẽs. Argue cũ
ij. Thi. iiij omĩ iperio. Timotheũ exhortat̃ dicẽs. Argue. obſecra. in
crepa cũ omĩ patiẽtia et doctrina. Quid eſt qđ vni iperiũ
et alio patiẽtiã precepit: niſi ꝙ vnũ lenioris / alterũ ꝟo fer
uẽtioris ſpũs eſſe cõſpexit? Leni ꝑ auctoritatẽ imperij in
iũgenda erat ſeueritas verbi. is autẽ q per ſpm̃ feruebat ꝑ
patientiã tẽperãdus fuerat. ne ſi plus iuſto inferueſceret /
nõ ad ſalutẽ vulnerata reduceret: ſed ſana vulneraret. Cu
randũ quoq̧ quãtũ loq̃mur: ne ſi ei q multa ferre nõ valet:
per ꝟbũ vel exhortationis vel ĩcrepationis lõgius trahi=
mus: auditorẽ noſtrũ ad faſtidiũ ꝑducam⁹. Vñ idẽ predi
Heb. xiiij. cator egregi⁹ hebreis loquit̃ dicẽs. Obſecro vos fratres:
vt ſufferatis ꝟbũ ſolacij. Eteni perpaucis ſcripſi vobis.
Hoc tñ infirmis p̃cipue cõgruit: vt pauca q dẽ etq̃ ꝑualẽt
capere audiãt: ſed q eorũ mentẽ in penitẽtie dolorẽ cõpũ=
gant. Nã ſi eis vno in tp̃e exhortationis ſmo fuerit multi

pliciter dict⁹. qꝛ multa retinere nõ valent: ſimul amittunt
oĩa. Vñ ⁊ medici corporũ pãnos quos infirmãtib⁹ ſtoma
chis ponũt: apto quidẽ medicamine: ſed ſubtiliter liniunt
ne ſi repleti multo medicamine fuerint: infirmitatẽ ſtoma
chi nõ roborãtes adiuuẽt: ſed opprimẽtes grauẽt. Scien=
dũ tñ qꝛ et ſi qñ modũ ſuũ ſermo ꝓlixior trãſeat: periculo=
ſum hoc auditorib⁹ nõ eſt. Si aũt q̃liter q̃d dicat̃: et q̃bus
dicat̃ nõ vigilãter ꝯſpicit̃: valde ꝑiculoſuꝫ eſt. Verecũde
eteni mẽtes ſi quas fortaſſe culpas admiſerint: leniter ar=
guẽde ſunt. qꝛ ſi aſperi⁹ increpent̃: frãgũtur potius q̃ eru=
diũtur. At ꝯtra mẽtes aſpere atq̧ ĩpudẽtes ſi increpate le
niter fuerint: ad maiores culpas ipſa lenitate ꝓuocantur.
Qđ bñ in eodẽ egregio p̃dicatore diſcimus: q cũ corinthi j. Cor. j.
os cognoſceret ꝓ amore pſonarũ in ſciſma diuiſos: eorum
verecũdie cõſulens locutionẽ ſuã eis a gratiarũ actione ⁊
laudib⁹ cepit dicẽs. Gratias ago deo meo ſemꝑ ꝓ vobis: Ibidem.
in gr̃a dei q data eſt vobis in xp̃o ieſu: qꝛ in oĩbus diuites
facti eſtis in illo: in omĩ ꝟbo ⁊ in omĩ ſciẽtia. ſicut teſtimo=
niũ xp̃i ꝯfirmatũ eſt in vobis. Qui adhuc adiũgit et dicit.
Ita vt nihil deſit vobis in vlla gr̃a expectãtib⁹ reuelatio
nẽ dñi noſtri ieſu xp̃i. Queſo te paule. ſi iã nihil deeſt: cur
eis ſcribẽdo fatigaris: cur in lõginquo poſitus loqueris?
Pẽſem⁹ ergo fr̃es kmĩ q̃ſtum laudat. Ecce eis gr̃am dei
datã aſſerit. factos in oĩbus diuites dicit. in omĩ ꝟbo et in
omĩ ſciẽtia xp̃i teſtimoniũ. i. qđ de ſemetipſo moriendo et
reſurgẽdo teſtat⁹ eſt: in eorũ vita cõfirmatũ eſſe ꝑhibet. et
nihil eis deeſſe in vlla gr̃a teſtat̃. Quis rogo credat: quia
paulopoſt eos corripiat: quos ita laudat? Nã poſt cetera
ſubiũgit. Obſecro aũt vos fratres ꝑ nomẽ dñi nr̃i ieſu xp̃i Ibidem.
vt idipſum dicatis oẽs. et nõ ſint in vobis ſciſmata. Quid
enĩ potuit tã pfectis tãq̧ laudabilib⁹ ſciſma ſurripere? Si
gnificatũ enĩ eſt mihi de vobis fratres mei ab his qui ſũt
cloes. qꝛ cõtẽtiones iter vos ſunt. Hoc autẽ dico qđ vnuſ=
quiſq̧ veſtrũ dicit. Ego q̃dem ſum pauli: ego aũt apollo.
ego ꝟo cephe: ego aũt xp̃i. Ecce quos in omĩ ꝟbo ⁊ in omĩ
ſcientia laudauerat. q̃bus nihil deeſſe in vlla gr̃a dixerat:
pauliſper loquẽs ad increpandũ leniter veniens: diuiſos

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

erga ſeipſos reprehēdit. Et quoꝝ priꝰ ſalutē narrauerat:
poſtmodū vulnera patefecit. Peritꝰ eni medicꝰ vulnꝰ ſe-
candū vidēs: ſed egrū timidū eſſe cōſpiciēs: diu palpauit
et ſubito ꝑcuſſit. Prius blāda manu laudes poſuit: ⁊ poſt
modū ferrū increpationis fixit. Niſi eni verecūde mētes
fuerint palpādo repħēſe: ita vt ex alijs rebꝰ audiāt qđ in
cōſolationē ſumant: ꝑ increpationē ꝓtinꝰ ad deſperatio-
nē cadūt. Sed nūqd mētitus eſt paulꝰ vt priꝰ eis nil deeſ-
ſe in omī grā diceret: qbus poſtmodū dicturꝰ erat vnitatē
deeſſe? Abſit hoc vt quis de illo talia vel deſipiēs credat.
Sed qꝛ erāt iter corinthios qdā omī grā repleti. et erāt q-
dā in ꝑſonaꝝ fauoribꝰ exciſi: cepit a laudibus ꝑfectoꝝ vt
modeſta inuectiōe ad repħēſionē ꝑtingeret infirmoꝝ. Et
in hoc quoqꝫ ad medicinā cordis: a medicina corpis vſum
trahēs. Nā cū feriendū vulnꝰ medicꝰ aſpicit: priꝰ ea mē-
bra q circa vulnꝰ ſana ſunt palpat. vt poſt ad ea q vulnera-
ta ſūt leniter palpando ꝑueniat. Cū ergo paulꝰ ꝑfectos in
corinthijs laudauit: ſana mēbra iuxta vulnus tetigit. Cū
vero īfirmos de diuiſione repħendit: vulnꝰ in corpore ꝑ-
cuſſit. Videamꝰ tñ hūc ipm q tāta modeſtia atqꝫ māſuetu
dine ad corripiendos corinthios ducit̄: qliter ꝯ galathas
qui a fide diſceſſerāt erigit̄. Nulla eni modeſtia ī exordio
inueniēdo redarguit. Nā ꝑmiſſa ſalutatiōe ſic cepit. Mi-
Gal. j. roꝛ qꝫ ſic tā cito trāſferimini ab eo q vos vocauit in gratia
xp̄i. Quibꝰ etiā inapta increpatiōe poſt cetera ſubiungit
O inſenſati galathe qs vos feſtinauit? Mētes eteni dure
niſi apta eſſent īcrepatiōe ꝑcuſſe: nullo modo malū cogno
ſcerēt qđ egiſſent. Nā ſepe hi q īpudētes ſūt tm̄ ſe peccaſſe
nō ſentiūt: qꝫtum de pctīs q fecerūt non increpant̄. Mino
res culpas ſuas eſtimāt: qs minoꝛ īuectio caſtigat. Et qs
vehemēter obiurgari viderint: maiores eſſe depħēdunt.
Vñ neceſſe eſt vt ſemꝑ ſermo ꝑdicantis cū auditoꝝ debe
at qualitate formari. ne aut verecūdis aſpera: aut īpudēti
bus lenia loquat̄. Quid aūt mirū ſi hoc verbi dei erogatoꝛ
faciat. cū ⁊ agricola q ſemina in terrā mittit: priꝰ terre qli-
tatē preuidet: qbus ſeminibꝰ apta videat̄. Et poſtqꝫ qlita
tem terre viderit: tūc ſemina aſpergit. Sꝫ qꝛ de qlitate do-

ctrine locutionē lōgius traximꝰ: oportet vt ad eū quē cepi
mus exponēdo ordinē redeamꝰ. Sed ⁊ ſi cōuerſus iuſtꝰ a Textus.
iuſtitia ſua fecerit iniqtatē: ponā offendiculū corā eo. ipſe
morieт̄. qꝛ nō annūciaſti ei. In pctō ſuo moriet̄ et nō erunt
in memoriā iuſtitie eiꝰ quas fecit. ſanguinē vo eiꝰ de ma-
nu tua requirā. Qꝛ iuſto q in pctō cadit: predicatoꝛ tacuit: B
eiꝰ ſanguīe reus tenet̄. Et q ſollicitꝰ eſſe nō ſtuduit in ꝑdi-
catione: factꝰ eſt ꝑticeps in dānatione. Sed cū dr̄ in pctō
ſuo moriet̄: et nō erūt in memoriā iuſtitie eiꝰ qs fecit. hoc
nobis maxime ꝯſiderandū eſt. qꝛ cū mala cōmittimꝰ: ſine
cauſa ad mēoriā bona nr̄a trāſacta reuocamꝰ. Qm̄ in ꝑpe-
tratione maloꝝ nulla dꝫ eſſe fiducia bonoꝝ ꝑteritoꝝ. Sꝫ
qri pōt vtrū iuſto poſtqꝫ ceciderit ꝑdicādum ſit: an et pri-
uſqꝫ cadat? Inuigilare ꝑdicatoꝛ debet ne ad caſuꝫ veniat
ꝓculdubio ⁊ priuſqꝫ cadat. Nā ſequit̄. Si aūt tu annūcia Textus.
ueris iuſto vt nō peccet iuſtꝰ: ⁊ ille nō peccauerit viuēs vi
uet. qꝛ annūciaſti ei: tu aūt aīam tuā liberaſti. Si ḡ predi-
catoꝛ ideo aīam ſuā liberauit/qꝛ iuſto ne peccaret denun-
ciauit: cū iuſtꝰ ad pctm̄ predicatore tacēte cecidit: ꝑdica-
toꝛ qꝛ tacuit reus tenet̄. Sed qs noſtrū rogo ad hec ſuffici
at: vt nō ſolū pctōres ſtudioſe corripiat: ſed etiā iuſtis in-
uigilet ne cadāt? Nos eni infirmitatꝫ nr̄e cōſcij: cū iuſtos
viros cōſpicimꝰ: admonere eas nō preſumimꝰ: vt iuſtitie
viā teneāt. quā qꝛ tenent videmꝰ: ⁊ tñ ꝑdicatoris eſt debi-
tū etiā iuſtos admonere. Vñ ꝑdicatoꝛ egregius dicebat.
Sapiētibꝰ et inſipiētibꝰ debitoꝛ ſum. In his vo oībus q Roma. j.
de iuſto ad iniqtatē cōuerſo dicta ſunt: hoc eſt laborioſum
ad loquēdū: hoc valde ꝑtimeſcēdū qđ dn̄s dicit. Ponam
offendiculū corā eo. ait eni. Si ꝯuerſus iuſtꝰ a iuſticia ſua
fecerit iniqtatē: ponā offendiculū corā eo. Nos enim dici
mus qꝛ ſi iniqtatē fecerit offendit. et verū eſt oīno qđ dici
mus: cur adhuc ei deꝰ omīps offendiculū ponet: quē iā im
pie egiſſe ⁊ cecidiſſe ꝑ iniqtatē quā ꝑpetrauerit cōſpicit?
Sed diſtricta ſunt oīpotētis dei iudicia. Et q pctōrē diu
expectat vt redeat: nō redeūti atqꝫ cōtēnenti: ponit adhuc
vbi grauiꝰ īpingat. Pctm̄ qppe qđ ꝑ pn̄iam citius nō de-
let̄ aut pctm̄ eſt: aut cauſa pctī: ſimul ⁊ pena pctī. Omē eni

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

qđ priꝰ cõmittit̃:pctm̃ eſt. Sed ſi citiꝰ penitẽdo nõ tergit̃:
iuſto iudicio omꝑs deꝰ obligatã pctis mẽtẽ etiã in culpã
alterã ꝑmittit cadere. vt q̄ flendo ⁊ corrigẽdo noluit mun=
dare qđ fecit:pctm̃ incipiat pctõ cumulare. Peccatum ḡ
qđ penitẽtie lamẽto nõ diluit̃:pctm̃ ſimul eſt et cauſa pctĩ.
qꝛ ex illa orit̃ vnde adhuc pctõris animꝰ altius obligetur
Pctm̃ ṽo qđ ex pctõ ſequit̃:pctm̃ ſimul eſt et pena pcti. qꝛ
excreſcẽte cecitate ex retributione p̄oris culpe generatur
vt q̄ſi iã q̄dã ſint in pctõre ſupplicia ip̄a incremẽta vitiorꝫ
Fit ṽo nõnunq̄ꝫ vt vnũ idẽq̄ꝫ pctm̃ et pctm̃ ſit:et pena pctĩ:
ſimul ⁊ cauſa pctĩ. Ponamꝰ enĩ ante oculos quẽpiam pro
ximi cõcupiſſe. quã qꝛ apte nõ valuit:furto diripuit. ſed in
furti accuſatione poſitꝰ:ſe hãc diripuiſſe iureiurãdo dene
gauit. Huic ḡ cõcupiſcentia pctm̃ fuit ⁊ cauſa pctĩ. qꝛ ꝑ eã
ꝑuenit ad rapinã. Ip̄m ṽo furtũ quo rẽ cõcupitã diripuit
et pctm̃ ei factũ eſt et pena pctĩ. qꝛ ex retributione iã nõ re
preſſe ꝯcupiſcẽtie factũ eſt vt veniret ad furtũ:⁊ culpa cor
dis excreſceret in opere ex vltione cecitatis. Sed qꝛ furtũ
periurio tegere curauit:ex pctõ rurſum pctm̃ genuit. Fur=
tũ ergo qđ ex cõcupiſcẽtia ꝓceſſit et ꝑiuriũ ꝑtulit:pctm̃ ⁊
pena pctĩ factũ eſt culpe p̄cedẽti:pctm̃ et cauſa pctĩ culpe
ſubſequẽti. qꝛ de illa natũ hãc genuit. Qđ bñ paulus de q=
buſdã deũ intelligẽtibꝰ ſed nõ honorãtibꝰ inſinuat dicens
Roma.j. Cũ cognouiſſent deũ:nõ ſicut deũ glorificauerũt aut gra=
tias egerũt:ſed euanuerũt in cogitationibꝰ ſuis. Ecce eſt
pctm̃ ⁊ cauſa pctĩ. Ex q̄ cauſa q̄d ſequat̃ adiũgit. Et obſcu
ratũ eſt inſipiẽs cor eorꝫ. Dicẽtes enĩ ſe eſſe ſapiẽtes ſtulti
facti ſunt. Et mutauerunt gloriã incorruptibilis dei in ſi=
militudinẽ imaginis corruptibilis hoĩs. ⁊ volucrũ. ⁊ qua
drupedum. ⁊ ſerpentiũ. Ecce eſt pctm̃ ſolũmodo. Et pena
pctĩ eſſet:ſi non adhuc ex hoc pctõ ⁊ aliud ſequeret̃. Nam
poſt infidelitatẽ eorꝫ ſubdit̃. Propter qđ tradidit illos de
us in deſideria cordis eorꝫ in imũdicia. vt cõtumelijs affi
ciant corpora ſua in ſemetipſis. Qꝛ igit̃ cognoſcẽtes deuꝫ
nõ ſicut deũ glorificauerũt:ex eo pctõ ⁊ cauſa pctĩ ad hoc
quoq̄ꝫ ꝑducti ſunt:vt ad cultũ ſerpẽtiũ ⁊ volucrũ laberent̃.
Sed qꝛ ꝑ hanc etiã cecitatẽ vſq̄ꝫ ad imũdiciã ⁊ carnis con

tumelias ceciderũt:ipſa infidelitatis eorũ cecitas p̄cedẽ=
ti intellectui et pctm̃ eſt ⁊ pena pctĩ. ſubſequẽti ṽo imundi
cie pctm̃ factũ eſt:⁊ cauſa pctĩ. Sed qꝛ de his in libris mo
ralibꝰ diu tractatũ eſt:nobis nũc in eis diutiꝰ imorãdũ nõ
eſt. Hoc aũt nobis cũ tremore cõſiderãdũ eſt quõ iuſtus ⁊
omꝑs deꝰ cũ p̄cedentibꝰ pctis iraſcit̃:permittit vt cecata
mẽs etiã in alijs labat̃. Vñ moyſes ait. Nondũ cõpleta ſũt
pctã amorreorũ. Dauid quoq̄ꝫ ait. Appone iniq̄tatẽ ſuper Ps.lxviij.
iniq̄tatẽ ipſorꝫ:vt nõ intrẽt in iuſtitia tua. Propheta etiã
alius dicit. Maledictũ et mẽdaciũ:et homicidiũ et furtũ Oſee.v.
et adulteriũ iundauerũt. et ſanguis ſanguinẽ tetigit. San
guis enĩ ſanguinẽ tãgit qñ pctõ pctm̃ addit̃:vt añ dei ocu=
los adiũctis iniq̄tatibꝰ aĩa cruentet̃. Paulus apl's ait: vt j.Thi.ij.
impleãt pctã ſua ſemꝑ. Iohãni quoq̄ꝫ ꝑ angelũ dicit̃. Qui Apoc.vlt.
nocet noceat adhuc:⁊ q̄ in ſordibꝰ eſt ſordeſcat adhuc. Vñ
nũc etiã dñs dicit. Si cõuerſus iuſtꝰ a iuſtitia ſua fecerit
iniq̄tatẽ:ponã offendiculũ corã eo. Ac ſi apte dicat. Qꝛ vi
dere penitẽdo noluit vbi iã īpingit:iuſto eũ iudicio deſe=
rẽs ponã ei vt et alibi īpingat. Qđ tñ domi ponere eſt neq̄=
q̄ꝫ ad peccandũ p̄mere:ſed nolle a pctõ liberare. Sicut de
pharaone dicit̃. Ego indurabo cor eiꝰ. Nõ enĩ cor peccã= Exodi.v.
tis dñs obdurat:ſed obdurare dr̄ cũ ab obduratione nõ li=
berat. Miſericors enĩ deꝰ tẽpus nobis ad pñiam relaxat.
ſed cũ eiꝰ gratie patientiã nos ad augmentũ ṽtimꝰ culpe:
hoc ipſum tẽpus qđ ad parcẽdũ pie diſpoſuit:diſtrictius
ad feriẽdũ ṽtit. vt qꝛ reuerti q̄s etiam ſpacio tpis accepto
noluerit ꝑ hoc mala ſua ad reatũ augeat per qđ ea diluere
potuit ſi cõuerti voluiſſet. Vñ ſcriptũ eſt. Ignoras q̄m be Roma.ij.
nignitas dei ad pñiam te adducit? Scđm duriciã aũt tuã
et cor īpenitẽs:theſaurizas tibi irã in die ire et reuelatio=
nis iudicij dei. De benignitate ergo oĩpotẽtis dei irã ſibi
in die ire reprobꝰ theſaurizat. qꝛ dũ ad penitẽdũ tẽpus ac
cipit̃ et ad peccãdũ exhibet̃:ip̄m remediũ grẽ vertit in au
gmentũ culpe Vñ ⁊ omꝑs deꝰ qꝛ collata remedia ꝯſpicit
ad culpe augmẽtũ trahi:ip̄am benignitatẽ quã cõtulit in
iudicij diſtrictionẽ ṽtit. vt inde poſt ampliꝰ feriat vñ mo=
do ampliꝰ expectat. Et qꝛ hõ deſerere malũ nõ vult vt vi=

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

uat: augeat vñ moriat̃. Sed ſiue iuſtꝰ in culpa: ſiue pecca-
tor in morte corruat: ſpeculatori timēdū eſt: ne hūc ex ſuo
ſilētio reatꝰ peccantiū ꝑiter inuoluat. Sed interim dū lo-
quor. auertere a memetipſo oculos volo. et ecce iterū ſ̄mo
diuinꝰ me īpingit in memetipſum vt meā negligentiā vi-
deā: ⁊ mihi dici hec q̄ audio ꝑtimeſco. Sicut enī ſuperius
dixi. cuiꝰ cor in curis inumeris exſperſum ſe ad ſe colligat
qñ etenī poſſum et ea q̄ circa me ſunt ſollicite oīa curare: ⁊
memetip̄m adunato ſenſu cōſpicere? Qñ poſſum prauorū
neq̄tias inſequēdo corrigere. bonoꝝ actus laudādo et ad
monēdo cuſtodire. alijs terrorē atq; alijs dulcedinem de-
mōſtrare? Qñ valeo ⁊ de his q̄ ſunt neceſſaria fratribꝰ co-
gitare: ⁊ cōtra hoſtiles gladios de vrbis vigilijs ſollicitu
dinē gerere. ne incurſiōe ſubiecta ciues pereāt ꝓuidere. ⁊
inter hec oīa ꝓ aīaꝝ cuſtodia plene atq; efficaciter ꝟbum
exhortationis īpēdere? Loqui etenī de deo q̄ete valde et
libere mētis ē. Tūc nāq; bene lingua dirigit̃ in ſ̄mone: cū
ſecure ſenſus q̄uerit in trāquillitate. Qꝛ nec ꝯcuſſa aqua
imaginē reſpiciētis reddit: ſed tūc in ea vultus intēdētis
aſpicit̃: cū nō mouet̃. Quā ergo exhortationē vobis ſpecu
lator veſter frēs kmi faciat: quē tot rerū cōfuſio ꝑturbat?
Certe is de quo loq̄mur ꝓpheta reuelatione vltima tēplū
vidēs. q̄ in eodē tēplo cōſpexerit: īter cetera narrat dicēs.
j.Cor.iij. Terra vſq; ad feneſtras. ⁊ feneſtre clauſe. Paulꝰ q̄q; apl's
dicit. Templū enī dei ſctm̄ eſt: qđ eſtis vos. In hoc autē
tēplo feneſtre ſacerdotes ⁊ ſpeculatores ſūt: q̄ in populo fi
deliū lumen ſctē p̄dicationis fundūt. Sed cū terra vſq; ad
feneſtras eſt: feneſtre clauſe ſūt. qꝛ cū terrena cogitatio in
ſacerdotū cordibꝰ excreſcit feneſtre lumen nō fundunt. qꝛ
ſacerdotes ab officio p̄dicatiōis obmuteſcūt. Eſt ⁊ aliud
valde in ordine ſacerdotū graue. qꝛ nō ſicut hi q̄ vitā q̄etā
ac remotā ducūt: fixi valent in ſua cogitatione permanere
Hi enī (ſicut ſuperiꝰ diximꝰ) q̄ a loco regiminis lōge ſūt:
j.Reg.j. poſſunt pctōꝝ ſuoꝝ culpas et fletibꝰ lauare: ⁊ poſt fletꝰ in
eodē mētis merore ꝑſiſtere. Sicut de bona quoq; muliere
ſcriptū eſt q̄ ad tabernaculū orauerat: et ab intentione ſua
animū poſt ꝯpūctionis grām nō mutauit: cū dr̃. Vultuſq;

eius nō ſūt ampliꝰ in diuerſa mutati. In qua nobis cōſide
randū eſt: qꝛ ſi ſic plāxit mulier q̄ querebat filiū: quō deb;
plāgere aīa que q̄rit deū? Sacerdos vero etiā poſt cōpun
ctionē ac lachrymas cogit̃ neceſſaria quoq; filioꝝ ſuoꝝ
cognoſcere: ⁊ ea q̄ refugit aīo patiēter audire. atq; poſt ſu-
ſpiria celeſtiū quorūlibet carnaliū hoīm onera portare. et
ſepe cū ſuperuenietibꝰ cor in diuerſa q̄litate trāſfundere.
Nā aliqñ de lucris ſpiritalibꝰ gaudet. ſed cū q̄libet merēs
ſupuenerit: niſi eiꝰ merorē in ſe ſuſceperit: tribulationi il-
lius cōpatiens nō eſt. Et aliqñ de dānis aīarū luget: ⁊ re-
pēte ſupueniūt q̄ de q̄buſdā ſuis ꝓſperitatibꝰ letant̃. Quo
rū ſi leticie ſacerdos nō cōgaudet: minꝰ amare credit̃ fili-
os in quorū gaudio nō exultat. Precipue cū paulꝰ dicat:
gaudere cū gaudētibꝰ: flere cū flētibꝰ. Nihil ergo tā one- Ro.xij.
roſum in ordine ſacerdotū video / q̄; rigorē mentis cōpati
endo flectere: et cū pſonis ſupuenietibꝰ aīm mutare. et tñ
hoc valde eſt neceſſariū. Nā qñ ex p̄dicatione eiꝰ ad boni
operis grām pctōr reducit̃ ſi ipſe p̄dicator videt̃ ingratꝰ?
Vñ p hūc quoq; eundē ꝓphetā in extrema parte dr̃. Et ſa Exodi. xx
cerdotes intrinſecꝰ miniſtrāt: veſtibꝰ laneis nō vtant̃. De viij. ⁊ xxix
quibꝰ ſubdit̃. Cūq; egrediētur atriū exteriꝰ ad populum: ⁊ Leui. xj.
exuent ſe veſtimēta ſua in q̄bus miſtrauerāt: et reponēt ea
in gazophilatia ſanctuarij. Groſſiora q̄ppe veſtimēta ſunt
lanea. Sed cū ſacerdos ad ſctm̄ miniſteriū accedit. i. cū in
tus p cōpūctionē ingredit̃ ſubtiliori intellectu: neceſſe eſt
ꝙ ipe q̄ſi lineo veſtimēto veſtiat̃. Sed cū ad populū foras
egredit̃: oportet vt veſtimēta in q̄bꝰ intrinſecus miſtraue
rat reponat. atq; pplo alijs veſtibꝰ indutꝰ appareat. Qꝛ ſi
in cōpūctionis ſue rigore ſe teneat: ſi in eo q̄ orōnis tpe ha
buit merorē ꝑduret / exterioꝝ ꝟba ſuſcipere non admittat
Et q̄d grex de neceſſarijs faciat: ſi audire atq; perpēdere
et hoc qđ pn̄s tēpus exigit paſtor recuſat? Groſſiora ģ ve-
ſtimēta ſacerdos exiens ante populū induat: vt mētis ſue
habitū ꝓ vtilitate filioꝝ etiā ad terrena tolerāda cōponat
Pēſate ģ fratres chariſſimi quātꝰ ſpeculatori labor ſit et
ad ſublimia cor tēdere: et hoc repēte ad ima reuocare. Et
in ſublimitate cognitionis intime extenuare aīm. ⁊ ꝓpter

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

exteriores cauſas primoꝝ (vt ita dicā) ſubito in cogita-
tione graſſeſcere. Nō ĝ mihi modo neceſſe eſt ꝓphete ver-
ba exponere: ſed meā corā vobis miſeriā deflere. Vñ peto
vt veſtra me orō talē faciat: q̄lis ⁊ mihi valeā et vobis pro
deſſe. Potēs eſt indigno mihi ⁊ īfirmo ex vr̄a interceſſio-
ne iſta tribuere: q̄ ex ſua pietate ꝓ nobis dignat⁹ eſt infir-
j. Cor. j. mari. Virt⁹ enī dei eſt atqꝫ ſapiētia q̄ noſtrā infirmitatem
ſūpſit. vt ex ſua nos infirmitate roboraret Ieſus xp̄s dñs
noſter. Qui viuit ⁊ regnat in ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Omelia duodecima.

ET facta eſt ſup me man⁹ dñi: et dixit ad
me. Surgēs egredere in cāpū: ⁊ ibi lo-
quar tecū. Et ſurgēs egreſſus ſuȝ in cā-
pum: ⁊ ecce ibi gl'ia dñi ſtabat q̄ſi gloria quā vi-
di iuxta fluuiū chobar: ⁊ cecidi in faciē meā. Et
ingreſſus eſt in me ſpūs. ⁊ ſtatuit me ſup pedes
meos: et locut⁹ eſt mihi: ⁊ dixit ad me. Ingrede-
re: ⁊ includere in medio dom⁹ tue. Et tu fili ho-
minis. ecce data ſūt ſup te vincula et ligabūt te
in eis. et nō egredieris in medio eoꝝ: ⁊ linguaȝ
tuā adherere faciā palato tuo et eris mut⁹. nec
q̄ſi vir obiurgās: qꝛ dom⁹ exaſperās eſt. Cū au
tem locut⁹ fuero tibi aperiā os tuū: et dices ad
eos. Hec dicit dñs de⁹. Qui audit audiat: et q̄
quieſcit q̇eſcat: qꝛ domus exaſperās eſt. Et tu
fili hoīs. ſume tibi laterē et pones eū corā te: et
deſcribes in eo ciuitatē hierl'm. Et ordinabis
aduerſus eā obſidionē: et edificabis munitio-
nes ⁊ cōportabis aggerē: ⁊ dabis ꝯtra eā caſtra
et pones arietes in gyro. Et tu ſume tibi ſarta-
ginē ferreā. ⁊ pones eā in murū ferreū inter te ⁊ i

ter ciuitatē: ⁊ obfirmabis faciē tuā ad eā ⁊ erit i
obſidionē. ⁊ circūdabis eā. Signū ē domui iſrl'

SEruata veritate hyſtorie: diuina eloquia aliq̄n
ex tpe: aliq̄n ex loco cauſas deſignāt / q̄s aperto
ſermone nō indicāt. Ex tpe eteni ſicut p̄dicāte
iudeis dño p euāgeliſtā dicit. Hyems erat. In Iohā. x.
ter illa eni myſteria q̄ v̄itas loq̄bat / q̄ cauſa fuit vt nomen
hyemis adderet: niſi vt p q̄litatē tpis oñderet frigus cor-
dis: Qꝛ ⁊ cū v̄ba v̄itatis acciperēt: frigida iudeoꝝ corda
remanebāt. Aliq̄n v̄o ex loco: ſicut carnali iſraelitico ppl'o Exo. xix.
deſcēdēte de mōte moyſi / lex in cāpeſtrib⁹ data eſt. Et ſan Mat. v.
ctis apl'is dñs in mōte ſedēs: ſūma et ſpiritalia p̄cepta lo-
cut⁹ eſt. vt ex locis videlicet mōſtraret qꝛ ⁊ illis tāq̄ꝫ carna
lib⁹ mādata minima dabant in valle terraꝝ: ⁊ iſti tāq̄ꝫ ſpi-
ritales ⁊ ſcīi in mōte mādata celeſtia audirēt. q̄tinus apte
mōſtraret ꝙ aſcēdētes corde ad celeſtia infirma mūdi re-
linq̄rēt: ⁊ in mētis culmine ſtarēt. Vñ nūc ezechiel ꝓphe-
ta q̄d iubēte deo in locis egerit deſcribit. vt p locoꝝ q̄lita-
tē indicet q̇d in poſterū de ꝓphete myſterijs ſequeret. Ec
ce eni ait. Facta eſt ſup me manus dñi: ⁊ dixit ad me. Sur Textus.
gens egredere in cāpū: et ibi loquar tecū. Quid eſt hoc q̄ꝺ
pri⁹ dñs in medio iſraelitaꝝ locut⁹ ad ꝓphetā ſuū fuerat:
⁊ tñ poſtmodū dicit / egredere in cāpū ⁊ ibi loquar tecū. ni
ſi ꝙ ꝓphetie ſue grām ⁊ pri⁹ iudee īfundere: ⁊ hāc poſtmo
dū dignat⁹ eſt in latitudine gētiū demonſtrare? Neqꝫ eni
immerito p cāpū gētilitas deſignat q̄ lōge lateqꝫ. i. in vni-
uerſo mūdo diſtendit. Vbi ⁊ ſubdit. Et ſurgens egreſſus Textus.
ſum in cāpū: ⁊ ecce gl'ia dñi ſtabat / quaſi gl'ia quā vidi iu-
xta flumen chobar. In cāpū gl'iam dñi ꝓpheta vidit quā
iuxta flumen chobar in medio iſraelitarū viderat. qꝛ ipſa
ei⁹ maieſtas gentib⁹ apparuit: q̄ pri⁹ ſe electis in iudaico
populo reuelante ſpū declarauit. Sequit. Et cecidi in fa- Textus.
ciem meā. Viſa gloria dñi in faciē ſuā propheta cadit. qꝛ A
q̄ꝫuis homo ad intelligenda ſublimia eleuet: ex cōtempla
tione tamen maieſtatis dei / infirmitateȝ ſue conditionis
intelligit. Et quaſi ſtatū non habet qui ſe ante dei oculos

Textus. eſſe cinerē et puluerem videt. Sequit̄. Et ingreſſus eſt in
me ſpūs: ⁊ ſtatuit me ſupra pedes meos. Cū nos humilit̄
deo ſternimus. cū eſſe nos puluerē cinerēqꝫ cognoſcimus
cū infirmitatē cōditiōis ꝓprie penſantes: ſtatū rigidita-
tis ⁊ ſuperbie nō habemꝰ. omps deus per ſuū nos ſpiritū
leuat: ⁊ ſup pedes nr̄os ſtatuit. vt q̄ humilit̄ apđ nos ex īfir
mitat̄ noſtre cogitatiōe' iacuimꝰ ⁊ iacemus: in bono poſt
opere quaſi ſuꝑ pedes ex rectitudīe ſtemus. Quod cur in
cāpo de ꝓpheta agit̄: niſi vt ſpāliter deſignet̄: qꝛ etiā ele-
ctis gētiū ſpūs ſctūs dādus eſſet. q̄ eos q̄s aſſumeret ⁊ pri
us a ſuꝑbie ſue ſtatu deijceret: ⁊ poſtmodū ſuꝑ pedes ſuos
Hebre. xij id eſt ſuꝑ bona oꝑa ſolidaret. Sicut per paulū đr. Remiſ-
ſas manꝰ ⁊ diſſoluta genua erigite: et greſſus rectos faci-
Textus. te pedibꝰ vr̄is. Sequit̄. Et locutꝰ eſt mihi: ⁊ dixit ad me.
Ingredere et includere in medio domus tue. Quid eſt ꝙ
de medio iſraelitici ppl'i ꝓpheta ad cāpuꝫ educit̄: atqꝫ ad
domū poſtea de cāpo reuocat̄: niſi ꝙ p̄dicatiōis gr̄a a iu-
daico ppl'o ablata in latitudine gētilitatis aſperſa eſt. Sꝫ
tū qꝛ in fine mūdi iudei ad fidē redeūt: q̄ſi ad domū ꝓphe-
ta reducit̄: vt in ſuo ppl'o rurſus p̄dicatio inhabitet: q̄ mo-
do velut in cāpo ita diuerſis gētibꝰ fulget. Scriptū q̄ppe
Roma. xj. eſt. Donec plenitudo gētiū ſubintraret ⁊ ſic oīs iſrl' ſaluus
Oſee. v. fieret. Quia ⁊ ꝑ ꝓphetā alterū đr. Si fuerit numerꝰ filioꝝ
iſrael q̄ſi arena mar̄: reliquie ſalue fiēt. Exeat ergo ꝓphe
ta de medio ppl'i ad cāpū: de cāpo redeat ad domū: vt p̄di
catio q̄ iudee facta eſt egrediat̄ inter gētes: ⁊ repletis fide
gētibus: recipiat iudea ſpiritalis doctrine dona q̄ amiſit.
Includi aūt ꝓpheta in medio domꝰ ſue p̄cipit̄ qꝛ antixp̄i
tp̄a ab eis gētibꝰ q̄ in infidelitate remanſerint plebs ꝑuer
ſa iudeoꝝ: duris ꝑſecutionibꝰ coanguſtat̄. Un̄ ſcriptū eſt
Apoca. xj. Atriū aūt qđ eſt extra tēplū eijce foras ⁊ ne metier̄ illud:
q̄m datū eſt gētibꝰ: ⁊ ciuitatē ſanctā calcabūt mēſibꝰ q̄dra
Textus. ginta duobꝰ. Et tu fili hoīs: ecce data ſunt ſuꝑ te vincula:
⁊ ligabūt te in eis: ⁊ nō egredieris in medio eoꝝ: et linguā
tuā adhereſcere faciā palato tuo. ⁊ eris mutus: nec q̄ſi vir
obiurgās: qꝛ domꝰ exaſperans eſt. Que videlicet v̄ba ſi ꝑ
typice expoſitiōis ordinē ſeq̄mur: ꝓpheta ī domo ſua vin

cula ſuſcipit ⁊ ligat̄: qꝛ in extremis cū iudea crediderit / g̃- [illegible]
uiſſimas antixp̄i tp̄e ꝑſecutiōes ſentit: vt p̄dicatiōes eius [illegible]
miniſtri iniq̄tatis nō recipiāt. Sꝫ reſiſtēdo has vinculis
doloꝝ premāt ⁊ in medio eoꝝ nō egredit̄: qꝛ ad corda pra-
uoꝝ p̄dicatio nō ꝑuenit: dū lingua bonoꝝ ligata tribulati
onibꝰ tacet. Erūt eteni tūc multi ex iudeis infidelibꝰ qui
eoſdē ipos q̄ ex iudeis crediderint ꝑſequent̄. Un̄ ⁊ notan-
dū eſt ꝙ hic quoqꝫ đr: qꝛ in domo ſua vincula ꝓpheta ſuſti
neat. vt videlicet deſignet̄ q̄m ex ipſo ſuo genere iudea cū
fidelis fuerit: tribulationē ꝑſecutionis portet. Dū eni vni
genitꝰ ſūmi pr̄is incarnatꝰ ac mortuꝰ reſurrexiſſe atqꝫ ad [illegible]
celos aſcēdiſſe nō credit̄: ſicut ꝑ ſacre ſcp̄ture paginas pre
dicat̄: nimirū apud eos ꝓphetia ligata erit. Que ſi ita vt
dicta eſt ī eoꝝ itellectuꝫ decurreret: q̄ſi greſſus liberos ſue
p̄dicatiōis habuiſſet. Reprobis ergo tūc p̄dicatoꝝ ſcien-
tia tacere cōpellit̄. Un̄ ⁊ hic ſubdit̄. Et linguā tuā adhere Textus.
ſcere faciā palato tuo. ⁊ eris mutꝰ / nec quaſi vir obiurgās
qꝛ domꝰ exaſperās eſt. Sꝫ qꝛ enoch ⁊ helia predicāte mul Mat. xvij.
ti ex his q̄ tūc ex iudeis ī infidelitate remāſerint: ad cogni
tionē veritatis redeunt: ſicut de eodē helia đr. Helias ve Zach. iiij.
niet ⁊ ip̄e reſtituet oīa. Qui vtriqꝫ ꝑ zachariā due oliue: et Apoca. xj.
ꝑ iohānē duo cādelabra noīant̄ / recte hic quoqꝫ ſubiūgit̄.
Cū aūt locutus fuero tibi: aperiā os tuum ⁊ dices ad eos.
Hec dicit dn̄s deꝰ. Tunc eni velut in extremo os ꝓphete
aperit̄: cū in p̄dicatiōe enoch ⁊ helie iudeis ad fidē redeū
tibꝰ: ꝓphetia ſacri eloquij de xp̄o fuiſſe cognoſcit̄. Sꝫ qꝛ
hec typice diximꝰ: nūc v̄ba eadē charitati vr̄e moraliter
diſſeramꝰ. Quid eni eſt ꝙ exire ꝓpheta ad cāpū iubet̄: ni-
ſi ꝙ vnuſquiſqꝫ q̄ predicat ꝓpter eos quos extra ſe poſitos
corrigit atqꝫ ab iniq̄tate cōpeſcit / loquendo ad cāpū exit:
ibiqꝫ gloriā dn̄i videt. Qꝛ tāto largiꝰ doctrine gratiā ꝑci
pit: quāto ſe in labore p̄dicatiōis ex amoꝝ ꝓximoꝝ tēdit.
Foras ergo exeūdo in altā viſionē ducit̄: qꝛ vn̄ in alienis
cordibꝰ ignorātie cecitatē miniſterio ſue locutiōis illumi
nat: inde eū ſuꝑna gr̄a in altiorē intelligētiā exaltat. Sed
qꝛ ſemꝑ p̄dicator dꝫ ad mētē recurrere: hūilitatē atqꝫ mū-
diciā intrinſecꝰ cuſtodire. Poſt cāpū neceſſe eſt vt ad do-

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

mū redeat: q̄tin⁹ in his q̄ dicit: q̄lis etiā ipē ſit intra ꝯſciē-
tiā agnoſcat. Si enim aut hoc qđ loquit̄ minime cuſtodit:
aut de his q̄ loquit̄ tp̄alē gloriā req̄rit: loquēdo q̄dē ad cā-
pū exit: ſꝫ nō cogitando ſemetipm ad domū redire ꝯtēnit.
Accepto eteni ſpū ī medio dom⁹ includimur: q̄n ꝑ ei⁹ gra
tiā ad diſcutiēda mētis nr̄e ſecreta reuocamur: vt apud ſe
ipſum inde anim⁹ quieſcat. ⁊ nō iā ꝑ exteriores ꝯcupiſcen
tias in appetitu laudis a gl'ie cogitationis mobilitate di-
ſcurrat. De hac domo cordis cuidā ſanato ꝑ ſemetipſaꝫ ve
Johā. v. ⁊ ritas dicit. Tolle grabatū tuū et vade in domū tuā. Per
Marci. ij. grabatū q̄ppe in q̄ carnis ē req̄es ipa caro ſignat̄. Per do
mū vero ꝯſciētia figurat̄. Et q̄r cum mēte mortui in vitijs
iacem⁹: ī carnis delectatiōe q̄eſcim⁹: infirmi portamur in
lecto. Cū ꝟo ſanati fuerim⁹ mēte: vt iā pulſantib⁹ carnis
vitijs reſiſtam⁹: neceſſe eſt vt et tētationū cōtumelias de
nr̄a carne toleremus. Egro itaq̄ʒ ad ſalutē reducto p̄cipit̄.
tolle grabatū tuū. i. porta lectū ī quo portat⁹ es. q̄r neceſſe
eſt vt ſanat⁹ q̄ſq̄ʒ portet cōtumeliā carnis in qua pri⁹ iace
bat egrot⁹. Quid eſt ergo dicere: tolle grabatū tuū ⁊ vade
in domū tuā: niſi porta tētatiōes carnis in q̄b⁹ hacten⁹ ia-
cuiſti: ac reuertere ad ꝯſciētiā tuā vt videas q̄ feciſti? Pro
pheta itaq̄ʒ poſt cāpū in domo includi p̄cipit̄: vt p̄dicator
poſt gratiā doctrine quā ꝓximis miniſtrat ad ꝯſcientiam
redeat: ſeq̄ʒ ipm ſubtili examinatiōe diſcutiat: ne de his q̄
foris p̄dicat: aliq̄d ipē apud ſe intrinſec⁹ trāſitorie laudis
ꝓuer. v. querat. Vn̄ ⁊ ꝑ ſalomonē dr̄. Bibe aquā de ciſterna tua: et
fluēta putei tui. Diriuent̄ fōtes tui foras: ⁊ in plateis aq̄s
diuide. Habeto eas ſol⁹: nec ſint alieni ꝑticipes tui. Val-
de aūt ꝯ̄ria eſſe vident̄ q̄ dicit. Diriuent̄ fontes tui foras:
⁊ in plateis aq̄s diuide: cū ꝓtin⁹ adiūgit. Habeto eas ſo-
lus: nec ſint alieni participes tui. Quō eni aquā ſciētie ſo-
lus habere poterit: ſi hanc in plateis diuidit? Quō alieni
aq̄ ei⁹ ꝑticipes nō ſunt: ſi fōtes illi⁹ foras diriuant̄? Sꝫ cū
p̄dicamus ppl'is: nimirū in plateis aq̄s diuidim⁹: q̄r ī au-
ditoꝝ multitudinē ſciētie ꝟba dilatam⁹. Cū vero nos ad-
iuuāte diuina gr̄a intrinſec⁹ cuſtodim⁹: ⁊ ne maligni ſpūs
qui iure a nobis alieni ſūt: q̄r ſortē beatitudinis ꝑdiderūt

nobis in elatione ſurripiāt: ſollicitudine cauta circūſpici-
mus: ſoli habem⁹ aq̄s in plateis diuidim⁹: vt nobiſ ī eis
alieni ꝑticipes nō ſint. Hi nimiꝝ de q̄b⁹ ſcrip̄tū eſt. Alieni i- Pſ̄. liij.
ſurrexerūt ī me: ⁊ fortes q̄ſierūt aīam meā. Aquas ergo ⁊ ī
plateis diuidit ⁊ ſol⁹ habet: q̄ ꝑ hoc qđ multis p̄dicat ſe in
cogitatiōe tp̄alis gl'ie nō exaltat. Tūc eni poſſidet homo
qđ docet: q̄n ſe nō gaudet innoteſcere: ſed ꝓdeſſe. Ex cam-
po ergo ꝓpheta ad domuꝫ reducitur: vt his qui ex deo lo
quitur: poſtq̄ʒ pro vtilitate ꝓximoruꝫ loquendo foras ex-
ierit: ex humilitate ſemꝑ ad diſcutienda cordis ſui ſecre-
ta reuocet̄. Vn̄ ⁊ ſubdit̄. Et tu fili hoīs: ecce data ſunt ſuꝑ Textus.
te vincula: ⁊ ligabūt te in eis: ⁊ nō egredieris in medio eo-
rū. Cū eni predicator q̄ſq̄ʒ ad cōſcientiā dom⁹ ſue reducit̄
ſuper eo vincula dant̄: ⁊ ligat̄ in eis: q̄r quāto plus ſe in co
gitatiōe diſcuſſerit: tāto ampli⁹ agnoſcit iuſti aīa quantis
mortalitatis ſue infirmitatib⁹ ſit ligata. Niſi eni ſe ligatū
ꝯſpiceret paul⁹: minime dixiſſet. deſideriū habēs diſſolui Philip. j.
et cū xp̄o eſſe. Hic ꝑ pſalmiſtā dicit. vt audiret gemitū vin Pſ̄. cj.
culatoꝝ: ⁊ ſoluat filios interēptoꝝ. Et rurſus. Intret in cō Pſ̄. lxxj.
ſpectu tuo gemit⁹ ꝯpeditoꝝ. Sepe aūt cū iam aīa ad redē
ptoris ſui ſpeciē ꝯtēplandā exire deſiderat: cū celeſtibus
gaudijs intereſſe ſuſpirat: ipa mortalitatis ſue vincula cō
ſpicit ⁊ gemit: q̄b⁹ adhuc in p̄nti mūdo ligata retinet̄. Hic
eſt eni qđ ſubtile oīpotētis dei iudiciū intuēs Hieremias
ait. Circūedificauit aduerſum me ⁊ nō egrediar: aggraua Treñ. iij.
uit cōpedē meā. Habem⁹ enim cōpedes: ipam infirmita-
tē atq̄ʒ corruptionē mortalitatis nr̄e. ſed cū tribulatio no-
bis ⁊ gemitus addit̄: ipē nr̄e cōpedes aggrauant̄. Et q̄dē
q̄ʒdiu in hac vita iuſtus mores patit̄ loquēdo bona: ꝓdeſ-
ſe alijs feſtinat. ſed cū duras mētes ꝯſpicit: eaſq̄ʒ ꝯſiderat
cōtētiōib⁹ occupari: p̄dicatiōis verbū retinet. Et ī medio
eoꝝ nō egreditur. q̄r a bonis q̄ loqui poterat obmuteſcit. ſi
cut ꝑ paulū dr̄. Nihil ꝑ cōtentionē. Et rurſus. Si q̄s vult Philip. ij
ꝯtētioſus eſſe: nos cōſuetudinē nō habem⁹. Vn̄ hic quoq̄ʒ j. Cor. xj.
apte ſubiūgit̄. Et linguā tuā adhereſcere faciā palato tuo Textus.
et eris mutus: nec q̄ſi vir obiurgās. q̄r dom⁹ exaſperās ē.
Aliq̄n vero etiā cōtra reſiſtētiū linguas p̄dicātium corda

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

zelo ſui dn̄s accēdit ne taceāt: ſ; dicta fallaciū verbis veri
Textus. tatis ꝓmāt. Vn̄ hic ſubdit᷑. Cū aūt locutus fuero tibi: ape
ries os tuū ⁊ dices ad eos. Hec dicit dn̄s deus. S; hec q̄
breuiter ſub duplici intellectu diſcuſſimus: plac; vt iuxta
ꝯſideratione lr̄e leuiter tāgēdo tranſeamus. Quid eni no
bis ampli⁹ ꝑ ipa v̄ba hyſtorie q̄ꝫ virt⁹ obediētie ꝯmēdat᷑:
Cū modo ad transmigratione iuxta fluuiū chobar ꝑgere:
modo ad cāpum egredi: ex cāpo ad domū redire ꝓpheta
precipit᷑. vt pri⁹ ex iuſſiōe pergēs: ⁊ paulopoſt exiēs: atq;
iterū domū rediēs ⁊ ſemetip; recludēs: ſemꝑ ſue volūtatꝫ
arbitriū ad diuini eloquij p̄ceptu; frangat. quaten⁹ in ce=
leſti iuſſiōe ſuſpēſus nō ſuā: ſed ꝯditoris ſui voluntatē im=
Textus. pleat. Cui dr̄. Et tu fili hoīs: ecce data ſunt ſuꝑ te vincula.
et ligabūt te ī eis. ⁊ nō egredieris in medio eoꝝ. Qua in re
notandū eſt ꝙ aduerſa ꝓpheta p̄noſcit vt ꝯ oīa paret᷑. Mi
nus eni mala ꝯtra mētē preualent: q̄ inopinata non veniūt
et tn̄ dū ꝯtraria p̄noſcunt᷑: q̄ꝫta ſit in eo obediētie virt⁹ oſtē
dit᷑. qui ⁊ cognoſcit ꝙ aduerſa paſſurus eſt: ⁊ tn̄ voci dn̄ice
inobediēs nō eſt. Magna eni ꝯſideratiōe indigēt verba q̄
Textus. ꝓtinus addūtur. Et linguā tuā adhereſcere faciā palato
tuo. ⁊ eris mutus: nec q̄ſi vir obiurgās. q2 dom⁹ exaſperās
B eſt. Diſcernēdū quippe nobis eſt vtrū pro ſolis malis au=
ditorib⁹: an aliq̄n etiā ꝓ vitio p̄dicatiōis ſmo ſubtrahat᷑.
Quattuor eni qualitatib⁹ res hec conſiderata diſtinguit᷑.
Nā aliq̄n ꝓpter malos auditores bonis tollit᷑ ſmo docto
ribus. Aliq̄n vero ꝓ bonis auditorib⁹ datur ſmo doctori
bus ⁊ malis. Aliq̄n aūt ꝓpter docētium atq; audiētiū iu=
ſtificationē bonis doctorib⁹ dat᷑. vt ⁊ ipi ꝑ meritū creſcant
et auditores eoꝝ in itellectu ⁊ vita ꝓficiāt. Aliq̄n vero q2
nec hi digni ſunt accipe q̄bus doctrine ſmo ꝓfert᷑: neq; illi
doctrine verbū ꝓferre q̄ locū docēdi tenēt p̄dicatiōis ſer=
mo tollit᷑. vt vtraq; ꝑs diſtricte iudicetur. Propter malos
nāq; auditores bonis ſmo doctoribus tollit᷑: ſicut nūc ad
Textus. ezechielē dicit᷑. Linguā tuā adhereſcere faciā palato tuo.
et eris mutus nec q̄ſi vir obiurgās. q2 dom⁹ exaſperās eſt
Et ſicut paulo dicit᷑. Feſtina ⁊ exi velociter ex hieruſalē:
q̄m nō recipiēt teſtimoniū tuū de me. Et ſicut volentibus

apl̄is p̄dicare ī aſia: ſcriptū eſt. q2 ꝓhibuit eos ſpūs Jeſu Act. xvj.
Propter bonos auditores etiā malis doctorib⁹ ſmo dat᷑
ſicut de phariſeis dn̄s dicit. Oīa quecūq; dixerint vobis Matthe.
ſeruate ⁊ facite ſm vero opa eoꝝ nolite facere. dicūt eni et xxiij.
nō faciūt. Propter docētiū quoq; meritū ⁊ audiētiū iuſti
ficationē ſmo doctrine tribuit᷑: ſicut ſuis apl̄is dicit᷑. Eū= Mar. xvj.
tes docete oēs gētes. Propter malos v̄o auditores ⁊ indi
gnā vitā eoꝝ q̄ docere debuerāt ſmo doctrine ſubtrahit᷑.
ſicut heli ad corrigēdos filios diſtricte increpatiōis v̄bū j. Reg. ij. ⁊
nō habuit. q2 ⁊ ei⁹ negligētia ⁊ filioꝝ exigebat vita. vt cu; iij. ⁊. iiij.
eis ⁊ ppl̄s caderet: ⁊ archa dn̄i capta ad allophilos tranſ=
ſret. Magna eni oīpotētis dei eſt gr̄a: cū inique agētibus
durus a doctorib⁹ ſermo icrepatiōis ꝓfert᷑. Quo ꝯ nūc dr̄
Et eris mut⁹: nec q̄ſi vir obiurgās. Delinquētes etenī ob=
iurgaſſet ſi digna ipa obiurgatiōis gr̄a fuiſſent. S; cū in
doctrina atq; ſilētio ſit meritoꝝ tāta diuerſitas: vt ſciri fa
cile nō poſſit vtrū ex auditoris: an ex ei⁹ vitio q̄ doctrine
locū videt᷑ tenere docēdi ſmo ſubtrahat᷑. Quid aliud no=
bis q̄ꝫ ſuari ſemꝑ in reb⁹ dubijs hūilitas iubet᷑: Vt q̄n lo=
qui poſſum⁹ nō extollamur. ne fortaſſe hec ipſa locutionis
nr̄e gr̄a nō nobis: ſ; auditorib⁹ nr̄is collata ſit. Et rurſus
q̄n loqui nō poſſum⁹: hi q̄ nobis ꝯmiſſi ſūt minime nos di
iudicēt. ne fortaſſe nō ex nr̄o: ſ; ex pctō audiētiū loqui mi=
nime poſſum⁹. Ad hoc ḡ nobis cūcta de meritis nr̄is icer=
ta ſunt: vt vnā certā gr̄am teneam⁹ hūilitatē. quatin⁹ ⁊ nos
cū loq̄mur: ex oīpotētꝫ dei dono h̓ eē nr̄m meritū putem⁹.
Et q̄n locutiōe doctrine obmuteſcim⁹: q̄ꝫuis nr̄a culpa ſit
vos tn̄ hāc eſſe vr̄am ſpālit᷑ credatis. vt cu; viciſſim mala
nobis tribuim⁹: ⁊ bona alijs ꝑ ipam hūilitatis gr̄am: fiat
vt doctrine ſmo q̄ ablat⁹ fuerat redeat. Seq̄tur. Cū aūt lo Textus.
cutus fuero tibi apies os tuū ⁊ loqueris ad eos. Hec dicit
dn̄s de⁹. Qui audit audiat: ⁊ q̄ quieſcit quieſcat. q2 dom⁹
exaſperās eſt. Sepe q̄dē verbū dei audire deſiderāt: ſ; dū
alios ꝯſpiciūt aurē auertere: etiā ipi a ſalutis auditu deui
ant. ⁊ plerūq; multi quieſcere appetūt. atq; cūctꝫ mūdi hu=
ius actib⁹ vacare: nullis iā deſiderijs terrenis ſuccūbere.
ſed dū vidēt alios inquiete agēdo ꝓficere: atq; in h̓ mūdo

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

diuitijs ⁊ honoꝛibus extolli qꝛ necdū in via rectitudinis
firmi ſūt: ad praua opa ex alioꝝ exēplo delabunt̃. Hinc eſt
Pſ.lxxij. enī q̄ i typo infirmātiū pſalmiſta loq̄ns dicebat. Mei aūt
pene moti ſunt pedes: pene effuſi ſunt greſſus mei. Qꝛ ze=
latus ſum i pctōꝛibꝰ: pacē pctōꝝ vidēs. Hinc iterū dicit.
Pſ.ix. Dū ſupbit impiꝰ: incēdit̃ paup. Hinc ad Hieremiā ꝓphe
Hier.iij. tā voce dñica de iuda ⁊ iſrl̄ dr̃. Nunq̄d vidiſti q̄ fecerit ad
uerſatrix iſrl̄? Abijt ſibimetipa ſup oēm montē excelſum:
et ſub oē lignū frondoſum. ⁊ fornicata eſt ibi. Et dixi cū fe
ciſſet hec oīa. ad me cōuertere: ⁊ nō eſt reuerſa. Ubi ſtatim
ſubdit̃ qualit̃ ex emulatione eius etiā iuda cecidit q̄ ſtare
videbat̃. Ait enī. Et vidit p̄uaricatrix ſoroꝛ eiꝰ iuda qꝛ ꝓ
eo q̄ mechata eēt aduerſatrix iſrl̄ dimiſiſſem eā: ⁊ dediſſē
ei libellū repudij. ⁊ nō timuit p̄uaricatrix iuda ſoroꝛ eiꝰ ſʒ
abijt ⁊ fornicata eſt etiā ipa. Ecce miſericoꝛs deꝰ cōtennit̃
et vocat. aduerſantibꝰ ſe ſinū mīe apit. qꝛ peccanti dicit.
ad me ꝯuertere: ⁊ tñ nō ē ꝯuerſa. Sʒ qꝛ oipotētē deū plebs
iſraelitica d̄ſuit: reuerti nolēs libellū repudij accepit. De
ſeruit videlicet peccādo: ſʒ libellū repudij accepit: in ſuis
iniq̄tatibꝰ ſine flagello remanēdo. Aia enim q̄ peccat rece
dit. Sʒ ſi eā pꝰ pctm̄ ꝓſperitas ſeq̄t̃ nulla diſciplina: nulla
diſtrictiōis increpatio reuocat ad coꝛ in diuiſionē: quam
inter ſe ⁊ dñm fecit. Etiā libellū repudij accipit: vt iā ve=
lut aliena derelicta faciat mala q̄ vult: zeli dei flagella non
ſentiat: q̄tinus ad eterna ſupplicia ꝓfundiꝰ deſcēdat. Sʒ
ſoroꝛ eiꝰ iuda qm̄ dimiſſam iſraeliticā plebē in ſuis volu=
ptatibus vidit: ipa quoq; in imūdicia fornicationis exar
ſit. Qꝛ enī aſpexit adulterā in ſua ꝑuerſitate floꝛere etiā ip
ſa nō timuit deterius peccare: atq; a cōiūctiōe dñi q̄ſi a vi
ri legitimi cubili recedere. Uñ neceſſe eſt vt peccātes q̄ſq;
tū cōſideremꝰ amplius miſeros: qñ eos ꝯſpicimꝰ in culpa
Prouer.j. ſua ſine flagello derelictos. Hinc enī p ſalomonē dr̃. Auer
ſio ꝑuuloꝝ inficiet eos: ⁊ ꝓſperitas ſtultoꝛum ꝑdet illos.
Qui enī a deo auertit̃ ⁊ ꝓſperat̃: tāto ꝑditioni fit ꝓximus
Textus. q̄to a zelo diſcipline inuenit̃ alienus. Dicat̃ ergo. Qui au
dit audiat: ⁊ q̄ quieſcit quieſcat. qꝛ domus exaſperans eſt.
Ac ſi apte diceret̃. Uos q̄iam ⁊ verba veritatis audire et

a praua cepiſtis actiōe quieſcere: nolite illos imitari quo
rū me exaſperari moribꝰ videtiſ. Qd̄ tñ intelligere ⁊ aliter
poſſumꝰ. Quidā enī verbū audiētes nō audiūt: qm̄ aures
ad ſacrū eloquiū ponūt: ſʒ coꝛ a mūdi deſiderijs non euel=
lūt. Et ſunt nōnulli q̄ quieſcentes minime quieſcūt qꝛ a pra=
uis q̄dē actibꝰ ocioſi ſunt coꝛpe: ſʒ ꝑuerſitate operū ex de
lectatiōe verſant in mēte. Hinc eſt enī qd̄ de iudea ad ca=
ptiuitatē ꝑueniē: eſcriptū eſt. Uiderūt eā hoſtes: ⁊ deriſe Treñ.j.
rūt ſabbata eiꝰ. Hoſtes quippe ſabbata derident qñ mali=
gni ſpūs ocioſe mēti prauas cogitationes inijciūt. vt ⁊ ſi
quieſcit ab ope: nō quieſcat a maloꝝ opeꝝ delectatōe. Re
cte ergo nūc dr̃. q̄ audit audiat. quatinꝰ ſic fiat ſmo in oꝛe
coꝛpis: vt ſonet in aure coꝛdis. Et q̄ quieſcit q̄eſcat: vt pra
uitatiſ deſideria repellant̃ a cogitatiōe: cū iā repulſa vidē
tur ab ope. Ubi ne maloꝝ ſicut dixi mꝰ exēpla ſequant̃ ad
iūgit̃. Qꝛ domꝰ exaſperans eſt. Mali añt ⁊ ſi diu tolerant̃:
ſubito coꝛruūt: ⁊ eoꝝ penas infirmi cōſpiciūt. ne quoꝝ cul
pas impunitas exiſtimāt imitent̃. Uñ hic quoq; eiuſdē iu
dee deſolatio ſubiungit̃: que domꝰ exaſperās vocat̃: cū ꝓ
tinꝰ ꝓphete ſuo dñs dicit. Et tu fili hoīs ſume tibi laterē ⁊ Textus.
pones eū cōtra te. ⁊ deſcribes in eo ciuitatē hieruſalē. ⁊ oꝛ
dinabis aduerſus eā obſidionē. et edificabis munitiōes.
et ꝯpoꝛtabis aggerē. ⁊ dabis ꝯ eā caſtra. ⁊ pones arietes i
gyro. Et tu ſume tibi ſartaginē ferreā: ⁊ pone eā murū fer
reū int̃ te ⁊ ciuitatē. ⁊ obfirmabis faciē tuā ad eam. ⁊ erit i
obſidionē. ⁊ circūdabis eā: ſignū eſt domus iſrl̄. In q̄bus
videlicet verbis q̄d aliud iuxta hyſtoꝛiā: niſi hieroſolyme
vrbis obſeſſio atq; deſtructio deſignat̃. ⁊ pctōꝛis ppl̄i af=
flictio exp̄mit̃: qui domꝰ exaſperās vocat̃. cū aperte dicit̃
Oꝛdinabis aduerſus eā obſidionē. ⁊ edificabis i munitio
nes. ⁊ cōpoꝛtabis aggerē: ⁊ dabis ꝯ eā caſtra. ⁊ pones arie
tes in gyro. Sʒ qꝛ v̄ba ꝓphetie ſic plerūq; narrāt hyſtoꝛiā
vt ꝑ hec etiā myſtica deſcribāt. opoꝛtet vt hec eadē dicta
que ꝓtulimꝰ hyſtoꝛialiter. etiā ſpiritaliter diſſeramus ma
xime qꝛ in eis īterponit̃ qd̄ teneri poſſe ad l̄ram nō videt̃:
cū dr̃. Et tu ſume tibi ſartaginē ferreā: ⁊ pones eā muꝝ fer
reū inter te ⁊ ciuitatē. ⁊ obfirmabis faciē tuā ad eā: et erit

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

in obſidionē. Niſi enī reb⁹ hyſtoricis myſtica miſcerenꝰ:
quid ſartago ferrea neceſſaria ꝓphete fuit: vt hāc iter ſe ⁊
ciuitatē poneret: quatinus ab ei⁹ obſidiōe ſepararet? Cū
enī dicitꝰ. ſume tibi ſartaginē ferreā. ⁊ pones eā muruʒ fer=
reū inter te ⁊ ciuitatē. apte declaratꝰ qꝛ ꝑ eādē ſartaginē fer
reā ab obſidione ciuitatis ꝓpheta ſe liberū reddat. Vn̄ et
qđ predixit ſubiungitꝰ. Et obfirmabis faciē tuā: ⁊ erit ī ob
ſidionē. Ex qua reſpondetꝰ: qꝛ ꝓpheta in eadē obſidione nō
erit: ſi ſartaginē ferreā iter ſe ⁊ ciuitatē murū ferreū ponit
Et certe ſiue ī ea captiuitate: ſiue ī ea q̄ poſtmodū iſraeli=
tico ppl'o ↄtigit: nullus ab eiuſdē captiuitatis ꝑiculo liber
fuit: ſʒ oēs ſimul par calamitas īuoluit. Quid ḡ ītelligi iu
xta lr̄am pōt: vt ꝓpheta intꝰ ſe ⁊ ciuitatē que obſidenda eſt
ſartaginē ferreā ponat? Sʒ q̄uis oē hoc qđ in deſcriptiōe
lateris ſub ſigno hyeroſolymoꝝ ciuitatis legitꝰ iuxta lr̄aʒ
factū ſit: nobis tn̄ ſciēdū eſt qꝛ typicū aliqđ ꝑ ſartaginē fi=
guratꝰ: ⁊ obſeſſio hieroſolimoꝝ ṽba deſcribitꝰ Quare inſtrui
mur vt dū aliud cōpletū iuxta hyſtoriā ſcim⁹: ⁊ aliđ iuxta
allegoriā a rōne vacare cognoſcim⁹. Quatinus ⁊ obſeſſio=
nē hieroſolymoꝝ q̄ iuxta lr̄aʒ poſtmodū facta eſt: in ꝓphe=
te ṽbis ⁊ factis credam⁹ eſſe figuratā: et tn̄ ꝑ eādē obſidio
nē: obſidio alia. i. interior deſignatꝰ. In q̄ iure querim⁹ qđ
ꝑ ſartaginē ferreā que murus ferreus dꝛ valet deſignari.
Illā itaq̄ʒ obſidionē qua hieroſolymoꝝ ciuitas deſtructa
eſt iā factā nouimus: ſed nūc aliam ītrinſecus q̄ quotidie
agitꝰ reqramus. De q̄ ꝑ ſignificationē dr̄. Et tu fili hoīs ſu Textus.
me tibi laterē ⁊ pones eum corā te: ⁊ deſcribes in eo ciuita
tē hieruſalē. Sʒ an̄ nobis inqrēdū eſt cur ezechiel ꝓpheta
vel quotiēs ſublimia ↄſpicit: vel quotiēs agere aliq myſti
ca iubetꝰ: prius fili⁹ hoīs appellatꝰ? Sepe enī ſubleuatꝰ ad
celeſtia: ⁊ occultis ac inuiſibilib⁹ rebus eius mēs paſcitꝰ.
Neceſſe ḡ eſt: vt inter occulta q̄ penetrat fili⁹ hoīs vocetur
vt ſemꝑ agnoſcat qđ eſt: ⁊ nunq̄ʒ extollatꝰ de his ad q̄ ducitꝰ
Quid eſt enī ꝓphete ad ſpiritalia ſubleuato ſemꝑ fili hoīs
dicere: niſi ei infirmitatis ꝓprie memoriā facere? Vt con
ſcius ↄdictiōis infirme: eleuari ī cogitatiōe nō debeat de
magnitudine ↄtēplatiōis ſue. Qꝛ ṽo idē ꝓpheta vt ſupra

iam dixim⁹ typū predicātiū vel doctoꝝ tenet: recte ei nūc
dr̄. Sume tibi laterē ⁊ pones eū corā te. Ois enī doctor cū Textus.
terrenū quēpiā auditorē ad celeſtis verbi doctrinā ſuſci=
pit: laterē aſſumit. Cui dū loqui cepit que ſit retributio ce
leſtis pr̄ie. q̄ viſio pacis ſupne: ciuitatē hieruſalē deſcribit
in latere. Que coram ſe ponit. qꝛ intēta mēte q̄litatē audiē
tis ↄſiderat. i. ꝓfectū vel defectū ↄſpicit. ⁊ iuxta eiuſdē in
telligētiā predicatiōis ſue ṽba moderatꝰ: vt deſcribi in au
diētis mēte ciuitas hieruſalē. i. viſio pacis poſſit. Dicatꝰ ḡ
Sume tibi laterē: videlicet ꝓximi cor terrenū. Pones eū
corā te: ſcʒ vt vitā atq̄ʒ intellectū illi⁹ intenta mente cuſto=
dias. Et deſcribes in eo ciuitateʒ hieruſalē: vt ei que ſint
ſupna gaudia de viſione pacis innoteſcas. Quaſi enī iam
hieruſalē in latere deſcripta eſt cū terrena mēs cepit q̄ ſint
illa interne pacis gaudia vera cognoſcere: ⁊ ad ↄſpiciēdā
glīam pr̄ie celeſtis anhelare. Quaſi interna viſio pacꝭ de=
ſcribitꝰ. qn̄ mens q̄ pri⁹ terrena ſapuerat ꝑ amoreʒ iā ad cō=
templādā glīam regni celeſtis eleuatꝰ. Sʒ mox vt animus
amare celeſtia cepit. mox vt ad viſioneʒ pacꝭ ītime tota ſe
intentiōe collegerit: antiquus ille aduerſari⁹ q̄ de celo la=
pſus eſt inuidet. ⁊ inſidiari amplius incipit: ⁊ acriores q̄ʒ
cōſuerat tentatiōes admouet. vt plerūq̄ʒ ſic reſiſtenteʒ ani
mā tentet: ſicut an̄ nūq̄ʒ tentauerat qn̄ poſſidebat. Vn̄ ſcri=
ptū eſt. Fili accedens ad ſeruitutem dei: ſtā ī iuſticia. ⁊ ti= Eccle. ij.
more: ⁊ ꝑpara aīam tuam ad tētationem. Vn̄ ⁊ demonia=
cus q̄ a dn̄o ſanatꝰ ab exeūte demone diſcerpitꝰ. ſicut ſcp̄tuʒ
eſt. Et clamans ⁊ multū diſcerpēs eū: exijt ab eo. Quid eſt Mar. ix.
enī q̄ obſeſſum hoīem antiqu⁹ hoſtis quem poſſeſſum non
diſcerpſerat: deſerēs diſcerpſit: niſi q̄ plerūq̄ʒ dū de corde
expellitꝰ acriores in eo tētatiōes generat q̄ʒ pri⁹ excitaue=
rit qn̄ hoc quiet⁹ poſſidebat? Vn̄ ⁊ iſraelite quoq̄ʒ ad moy
ſen ⁊ aaron dicūt. Videat dn̄s ⁊ iudicet: qm̄ fetere feciſtis Exodi. v.
odorē nr̄m coram pharaone ⁊ ſeruis ei⁹. ⁊ p̄buiſtis ei gla=
diū vt occideret nos. In moyſe enī ⁊ aaron lex ⁊ ꝓphete fi
gurate ſunt. Et ſepe apud ſe infirmus anim⁹ quaſi ↄ̄ ſacra
eloquia murmurat. qꝛ poſtq̄ʒ verba celeſtia audire ⁊ ſequi
cepit: regis egyptij aduerſitas. i. maligni ſpūs tētatio ex=

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

creſcit. Debet ergo vigilanter doctor proficienti aīe q̄ illā tenta-
tiones ſequant̄ innoteſcere: vt cautam ſe valeat ꝯ maligni
ſpūs inſidias pparare. Uñ bñ nūc poſt deſcriptā ciuitatē
Textus, hieruſalē in latere dr̄ ꝓphete. Et ordinabis aduerſus eā
obſidionē: ꝛ edificabis munitiões: ꝛ ꝯportabis aggerem.
In q̄ enī iam pacis viſio deſcribit̄ ei: neceſſe eſt vt tētatio
nū bella nūcient̄. Nā vt valeat ad illa pacis gaudia eterna
ptingere: hāc hic ꝓcul dubio opꝫ tribulationū certamina
multa ſuſtinere. In qua bñ dr̄. ordinabis aduerſus eā obſi
dionē. Predicatores quippe ꝯ erudiēdam aīam obſidio
nē ordinant: cū premonēdo indicāt qb⁹ ſe modis vitia vir
tutib⁹ opponāt: quō luxuria caſtitatē feriat. q̄liter ira trā-
quilitatē animi pturbet. q̄ꝫtū inepta leticia vigorē mētis
reſoluat. qualit̄ multiloquiū munitionē cordis deſtruat. q̄
mō inuidia charitatē interficiat. quēadmodū ſupbia arcē
hūilitatis effodiat. q̄liter fallacia cū veritatē in ſmōe cor
ruperit: hāc etiā in cogitatiōe corrūpat. vt qui verū dicere
noluit qđ intellexit: iam nec ītelligat qđ dicere valeat. Or
dinat̄ erga pdicatorē obſidio: cū p ſācte admonitiōis ver-
ba ſingulis qbuſq; ꝟtutib⁹: q̄ vel q̄bus modis vitia inſidi
entur oñdit̄. Et ꝯ hieruſalē quā deſcribit ī latere pdicator
munitiões edificat: qñ mala queq; q̄ꝫ munita ꝯ mētē veni-
ant demōſtrat: vt ſeſe vitia ſub ꝟtutū ſpecie abſcōdāt. Qua
tinus ſicut ſepe iā diximus īmoderata ira iuſticia videri
appetat. ꝛ diſcipline remiſſio māſuetudo videri velit. ꝛ te
nacia ſeſe parſimoniā noiet. ꝛ inordinata rerū effuſio ſe be
niuolētiā appellet. Quaſi enī edificate ꝯ mētē munitiões
ſunt: qñ vitia ſub virtutū ſpecie excreſcunt: ꝛ in alto ſe oſtē
dunt p imaginem: que in imo iacēt ſemp per actionē. Ad-
huc quoq; addit̄. ꝛ cōportabis aggerē. Quo enī mēs deſi-
derare celeſtia cepit: eo in illam maligni ſpiritus tentatio
nibus ſuis terrenas amplius cogitationes exaggerant.
Propheta ergo aggerem cōportat: cū pdicator ſanctus
bonis mentibus qualit̄ terrena deſideria ſurripere ſolent
denunciat. Atq; adhuc additur. Et dabis contra eam ca-
ſtra: et pones arietes in gyro. Quaſi dat cōtra aīaȝ doctor
caſtra: quādo malignorū ſpirituū cōtra eam collectas atq;

adunatas inſidias indicat: vt aliqñ non ſolūmodo ex vno
ſed ex ꝯiūctis vitijs ſimul tentēt. Nā ſunt q̄dā vitia q̄ſi p
quādā ſibi cognationē ꝓpinqua: ſicut diſſolutio ſpūs: ap
petit⁹ gule: ꝛ imūdicia luxurie. ſicut multiloquiū: fallatia
atq; piuriū. Ex diſſolutiōe q̄ppe ſpūs mens ad īgluuiē vē
tris rapit̄. Et dū cibis vēter extendit̄: ad luxuriā caro tra
hit̄ ſupbiēdo captiua. Et rurſum ex multiloquio fallatia
generat̄: qꝛ valde difficile eſt vt q̄ multa loquit̄ nō mētiat̄.
Et ſepe mēdaciū etiā piurio tegit̄: vt añ humana iudicia
velet̄. Supbia quoq; eſſe ſine inuidia atq; inani glīa nulla
ten⁹ pōt. Supb⁹ etenī quiſq; honorē quē ipſe ambit alijs ī
uidet. Et cū hūc fortaſſe obtinuerit: ī elationē glīe tpalis
attollit̄. atq; qđ alios cōſpicit minime pcipere potuiſſe: ħ
ſe p inanē gloriā gaudet pre ceteris hr̄e. Sciēdū quoq; ē
qꝛ ſepe nōnulla vitia ad mētē nō ſimul veniūt: ſꝫ ſupponū-
tur: vt vnū alteri in tētatiōe ſuccedat. Et aliud ꝯ faciē ve-
nit: aliud vero in tētatione ſe ex latere ſubijcit: q̄tin⁹ dū al
teri reſiſtit̄: ab altero mēs decepta capiat̄. Ipa enī q̄ ſupe
rius dixim⁹ vitia plerūq; ſe alia ꝓ alijs furtiue ſupponūt.
Sicut nōnunq̄ dū irā vincere in nobiſmetipſis conamur
pluſq; neceſſe eſt: lenitas mentē occupat: vt aſperitatē pec
cātib⁹ quā oportet minime ꝓponat. Sepe vero dū nobis
ineſſe incauta lenitas diſplicet: zelus ſe in furorē trahit: at
q; extra patiētie limitē animū captiuū rapit. Qꝛ ergo per
mixta vitia atq; adunata ꝯtra mētē veniūt: recte in predi-
catoris ore ꝯtra deſcriptā hirl'm caſtra ꝓponunt̄. Et quia
aliqñ ſingula hincinde ſenſū feriūt: in gyro arietes ordinā
tur. Ponit ergo pdicator arietes in gyro: dū caute denū-
ciat q̄ꝫ blāde luxuria pcutit: q̄ꝫ aſpere in patientia occidit.
q̄ꝫ laborioſe auaricia accēdit ꝛ interimit: q̄ꝫtū inde ſupbia
extinguit. In gyro itaq; arietes ponere: eſt pdicādo oſten
dere: q̄ vndiq; ſoleāt aīam mucrones vitiorū ferire. Sequi
tur. Et tu ſume ſartaginē ferreā: et pones eā murū ferreū Textus.
inter te ꝛ inter ciuitatē. Qꝛ ferrū forte metallū eſt ꝛ ī ſarta-
gine cib⁹ frigit̄. Quid p ſartaginē ferreā: niſi ſpiritalis ze
li fortis frixura ſignat̄. Ois q̄ppe ſpiritalis zelus doctorū
aīam frigit: qꝛ valde cruciat̄ dū infirmos quoſq; eterna de

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſerere ⁊ rebꝰ tpalibꝰ delectari ↄſpicit. Quā bene paulꝰ ſar-
taginē ferreā ſumpſerat: cū zelo animaꝝ cruciatꝰ dicebat.
ij. Cor. xij. Quis infirmat̃ ⁊ ego nō infirmor? Quis ſcandalizat̃ ⁊ ego
nō vror? Jpm ſuū cor qđ aīaꝝ zelo ſuccēderat: qđ aliud q̄
ſartaginē fecerat ī quo amore virtutū ↄtra vitia ardebat?
Qđ eni vrebat̃ ſartago erat. Jnardeſcebat eni ⁊ coquebat
qꝛ incēdebat̃ amaritudine: ſʒ ꝟtutū alimēta p̄parabat ex
ſua afflicta cogitatiōe. Sʒ qđ eſt q̄ eādē ſartaginē ꝓpheta
inter ſe ⁊ ciuitatē murū ferreū ponit: niſi q̄ idē fortis zelꝰ
qui nūc in mēte doctoris agit̃: in die extremi iudicij inter
eū ⁊ aīam quā a vitijs zelat̃ teſtis eſt? Ut ⁊ ſi audire is qui
docet̃ noluerit: doctor tñ ꝓ zelo quē exhibet de auditoris
negligētia reꝰ nō ſit. Murū ergo ferreū inter ſe ⁊ ciuitatē
ponit: qꝛ vltiōis tpe inde doctor a dānatiōis periculo mu-
nit̃. vñ nūc ꝑ zelū cuſtodie cordis frixurā patit̃. Nullū q̄p-
pe oīpotēti deo tale eſt ſacrificiū quale eſt zelꝰ aīaꝝ. Hinc
Pſ. lxviij eni pſalmiſta ait. Zelus domꝰ tue comedit me. Quātū ve
ro frixura cordis q̄ ſpiritali zelo agit̃ oīpotētē dñm deum
placat aperte oſtēdit̃: cū offerri ꝑ legē ſil'a in ſacrificiū iu
Leuit. vj. bet̃. De qua ſcriptū eſt. Jn ſartagine oleo ↄſperſa friget̃ of-
fertq̄ʒ eā calidā in odorē ſuauiſſimū dño ſacerdos q̄ patri
iure ſucceſſerit: ⁊ tota cremabit̃ in altari. Tunc eni ſil'a in
ſartagine frigit̃: cū mūda mēs iuſti ꝑ zelū ſcti amoris cre-
mat̃. Que conſpergi oleo p̄cipit̃. i. charitati miſericordie
miſceri que in cōſpectu omnipotentis dñi ardet et lucet.
Cōſpergat̃ ergo oleo mēs q̄ in ſartagine frigitur: qꝛ in ſan
cti zeli diſtrictiōe neceſſe eſt vt ex miſericordie virtute et
ardeat: ⁊ clareſcat. Amat eni eūdē ipm quē inſequi videt̃.
Uñ ⁊ calida in odorē ſuauiſſimū dño offerri precipit̃: qꝛ ſi
amorē zelus nō habet: ea q̄ de ſartagine offert̃ calorē ſimi-
la amiſit. Et notandū q̄s eā offerri p̄cipit̃: videlicet ſacer
dos q̄ patri iure ſucceſſerit. Jlle enim ſacerdos patri iure
ſuccedit: q̄ eſſe ſe oīpotētis dñi filiū demōſtrat moribꝰ: at-
q̄ʒ a nobilitate ītima opeꝝ ſuoꝝ ignobilitate nō diſcrepat.
Que in altari tota cremari precipit̃: vt videlicet holocau-
ſtū fiat. Holocauſtū eni totū incēſum dicimꝰ. Uñ ⁊ ī trāſla
tione altera h̄ in loco hec eadē ſimila q̄ in ſartagine frigit̃:

holocauſtū fieri iubet̃. Hoc aūt inter holocauſtū ⁊ ſacrifi-
ciū diſtat: qꝛ oē q̄dē holocauſtū ſacrificiū eſt: non oē ſacrifi
ciū holocauſtū. Sūt eni multa bona q̄ agunt̃ ſacrificia: ſed
holocauſtū nō ſunt: qꝛ totā mētē in amore ſpiritali minime
incēdūt. Qui eni ſic operant̃ ea q̄ dei ſūt: vt tñ ⁊ q̄dā q̄ ſunt
ſcl'i nō relinquāt: nimirū ſacrificiū ⁊ nō holocauſtū offerūt
Qui aūt cūcta q̄ mūdi ſunt deſerūt ⁊ totā mentē igne diui
ni amoris incēdūt: hi nimirū oīpotēti dño ſacrificiū ⁊ ho-
locauſtū fiūt. Simila itaq̄ʒ in ſartagine eſt: mūda mēs iu-
ſti in zeli ſpiritalis afflictiōe q̄ ꝑ ſollicitudinē aīaꝝ frigit̃ ⁊
nō ſolū ſacrificiū: ſʒ etiā holocauſtū dño eſſe deputat̃. Su-
mamus ergo ſartaginē ferreā ⁊ ponamꝰ eā murū ferreum
inter nos ⁊ ciuitatē. i. aſſumamus zelū fortē: vt inter nos ⁊
auditoris nři aīam inueniamꝰ hāc poſt modū fortē muni
tionē. Tūc eni hūc murū ferreū iuuēturi ſumꝰ: ſi nūc eum
fortiter tenemꝰ. videlicet docēdo. cuſtodiēdo. ſuadēdo. i-
crepando. mulcēdo. terrēdo. aliq̄ñ leniter: aliq̄ñ vero etiā
ſeuerꝰ agēdo. De qua recte ſeueritate ſubdit̃. Et obfirma
bis faciē tuā ad eā: ⁊ erit in obſidione. Quid eſt obfirmare
faciē ab hirl'm in latere deſcripta: niſi vt ei aīe cui celeſtis
pacis viſionē doctor denūciat: ſi adhuc eā infirmari in ſu
is actibꝰ ↄſpicit: remiſſiorē ⁊ clemētiorē ſe minime oſten-
dat? Uñ ſcriptū eſt. Filie tibi ſunt: ſerua corpꝰ illaꝝ et non Eccle. vij.
oñdas hilarē faciē tuā ad illas. Jnfirme q̄ppe aīe atq̄ʒ ap-
petitui mundi dedi te. Aliq̄ñ meliꝰ ex ſeueritate fuant̃ vt
obfirmata facies. i. ꝑ ſeueritatis cuſtodiā ab oī ſpe friuole
remiſſiōis abducta inconſtantē animā terreat. atq̄ʒ a dele-
ctatiōe vitioꝝ diſtrictiōis vigore ↄſtringat. Qđ cum a do
ctore agit̃: ſemꝑ neceſſe eſt vt dulcedo ⁊ humilitas in cor-
de teneat̃. q̄tinꝰ ⁊ multū amet: ⁊ nunq̄ʒ ↄ eū ꝑ elationē ſup-
biat: cui tñ amorē ſuū ⁊ humilitatē ꝓ vtilitate eiꝰ ꝓdere re
cuſat. Sequit̃. Et circūdabis eā. Circūdat doctor audito Textus.
ris animā: cū in oīe qđ ī hac vita agit̃ tētationū laqueos
apponi poſſe denūciat: vt dū vbiq̄ʒ ſit mēs pauida: vbiq̄ʒ
circūſpecta. quāto timidior: tāto vigilātior viuat. Sequi
tur. Signū eſt domꝰ iſrael. Si ad hyſtoriā obſidionis que Textus.
iuxta litterā facta eſt: ſignū eſt domꝰ iſrl' qđ ꝓpheta fecit

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſi ad myſteriū qđ q̄tidie erga vniuſcuiuſqꝫ animā a docto-
ctore agiť: ſignū eſt domꝰ iſrł ⁊ hoc qđ egit: ⁊ hoc qđ agen
dū nūciauit. Quia ſicut domus iſrael obſidionem corꝑali
ter ꝑtulit: ita vnaq̄qꝫ aīa q̄ iam ſeruire omīpotēti deo inci-
pit: obſidētes ſe inſidias malignoꝝ ſpirituū ſentit. A qui-
bus ſi vere eripi appetit: ſcire debet q̄ eripi ſua v̄tute non
poſſit: ſꝫ eiꝰ neceſſe eſt vt adiutoriū ſperet: q̄ nos ⁊ in carne
corruptibili viuētes: ꝑ redēptionis ſue myſteriū pōt etiā
ſuper ſpiritꝰ q̄ ſunt ſine carne roborare Jeſus xp̄s dn̄s no-
ſter. Qui viuit ⁊ regnat cū patre in vnitate ſpūs ſcti deus:
per omnia ſecula ſeculoꝝ. Amen.

¶ Omeliaꝝ beati Gregorij pape ſuꝑ
Ezechielē liber p̄mus finit feliciter.

¶ Prefatio omeliarum beati Gregorij pape libri ſecundi.

QUia multis curis premētibꝰ Ezechie
lis ꝓphete librū / corā charitate vr̄a to
tum ꝑ ordinē ꝑſcrutari nō licuit: bonis
veſtris deſiderijs placuit petere: vt ſal
tē extrema eiꝰ viſio q̄ ei facta eſt de edi
ficio in mōte cōſtituto / q̄ ⁊ cūctis eſt vi
ſionibꝰ eiꝰ obſcurior: exponi debuiſſet
Et quidē volūtati veſtre me parere ne
ceſſe eſt. ſed duo ſūt q̄ hac in re ꝑturbāt animū meū. Unū
ꝙ hec eadē viſio tāte obſcuritatis nebulis tegiť: vt vix in
ea aliq̄d intellectu īterlucēte videať. Aliud ꝙ iā Aguilfuꝫ
lōgobardorū regē ad obſidionē noſtrā ſūmope feſtinantē
padū trāſiſſe cognouimꝰ. Un̄ pēſate fratres kmi in caligi
noſis ac myſticis ſenſibꝰ penetrare q̄d valeat mens miſe-
ra: timoris ſui ꝑturbationibꝰ occupata? Quāto enīꝫ circa
terrena plus ſatagit: tāto in his q̄ ſunt celeſtia minꝰ videt.
ꝓ eo ꝙ curis ſuis extra ſe duciť: ⁊ valde intus minor eſt. q̄r
Sapi. ix. ſcriptū eſt. Deprimit terrena inhabitatio ſenſum multa co
gitātē. Que enī ſuꝑiora penetrare etiā collecta nō ſufficit:
pēſate q̄d agere poterit diuiſa? Scimꝰ autē: ſcimꝰ oēs q̄r
et fluuiꝰ q̄ in multis riuis diuidiť: a ſuo alueo ſiccať. Sed

tamen īter hec adeſt ſuꝑna gratia. Et ſi mentē meā cogtai
tionū mearū pōdera deprimūt: veſtroꝝ hāc penne deſide
rioꝝ leuāt. Obſcurū quidē valde eſt opus qđ aggredimur
ſed ponamꝰ in animo / quia nocturnū iter agimꝰ. reſtat er-
go vt hoc palpando carpamus.

Omelia. xiij.

IN vigeſimo q̄uito āno trāſmigratiōis cap. 40.
noſtre in exordio anni decia mēſis quar
to decimo āno poſtq̄ꝫ ꝑcuſſa ē ciuitas: i
ipa hac die facta eſt ſuꝑ me manus dn̄i: ⁊ addu
xit me illuc in viſiōibꝰ dei. Adduxit me in terrā
iſrael: ⁊ dimiſit me ſuꝑ montē excelſum nimis
ſuper quē erat q̄ſi edificiū ciuitatꝭ vergentis ad
auſtrū: et introduxit me illuc. Et ecce vir cuius
erat ſpēs quaſi ſpecies eris: et funiculus lineus
in manu eius: ⁊ calamus menſure ī manu eius.
Stabat aūt ī porta. et locutꝰ eſt ad me idē vir.

IN vigeſimo ⁊ q̄nto anno tranſmigrationis nr̄e Textus.
in exordio anni: decima mēſis q̄rtodecimo āno
poſtq̄ꝫ ꝑcuſſa eſt ciuitas / ipſa hac die fctā eſt ſuꝑ
me manꝰ dn̄i: ⁊ adduxit me illuc. Dicturꝰ myſti
cam narrationē hyſtoricā p̄mittit: vt fiat ex tpe qđ credať
in reuelatione. Notādū v̄o ꝙ in exordio libri huiꝰ quo an-
no ꝓphetare ceperit: indicauit. in fine v̄o inſeruit qđ in ex
trema viſione vidit: ita vt cognoſci valeat in quotānis ꝓ-
phetie ſue librū dixerit. Tēpus nāqꝫ quo ꝓphetare cepit:
in locutionis ſue initio poſuit dicēs. Aperti ſūt celi. ⁊ vidi
viſiones dn̄i: in q̄nta mēſis: ipſe eſt annꝰ q̄ntꝰ tranſmigra-
tionis regis ioachim. Nūc v̄o loquiť dicēs. In viceſimo
et q̄nto anno trāſmigrationis nr̄e. Idē nāqꝫ ꝓpheta in ca-
ptiuitate p̄ma: cū ioachim rege fuerat in babiloniā tranſ-
ductus. Nā de ſcđa hieroſolymoꝝ captiuitate ſubiungit.
Quartodecimo āno poſtq̄ꝫ ꝑcuſſa eſt ciuitas. Undeci q̄ꝓ-
pe ānis ſedechias poſt captiuitatē primā in q̄ ezechiel ꝓ

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ꝓpheta cū ioachim rege duct⁹ eſt in hieroſolymoꝝ vrbe re-
gnauerat. Poſt captiuitatē ꝟo eiuſdē ſedechie q̄ etiā ſcḋa
erat vrbis captiuitas: q̄rtodecimo anno ꝓpheta viſionē
vltimā vidit. Undecim itaq̧ ⁊ q̄ttuordecim ſimul iuncti:
faciūt viginti ⁊ q̄nq̧. Si igit̄ viſionē primā q̄nto captiuita
tis prioris anno locut⁹ eſt: atq̧ hāc vltimā viceſimo ⁊ q̄n-
to anno factā fuiſſe deſcribit: ꝑfecto p̄z ꝙ in viginti ānis
locutionis ſue moras vſq̧ ad vltimū viſionis ſue ꝟba te-
tēderit. Nec mouere quēpiā debet ꝙ in medio prophetie
ſue volumīe cū de babilonico rege loqueret̄ viceſimi ac ſe
ptimi anni memoriā facit. Quo in loco cū nihil de tp̄e ſue
captiuitatis interſerit/apte demōſtrat q̄ꝛ ei⁹ regis tp̄a de
ſcribat: de quo vt ꝓphetaret acceperat. Qḋ ꝟo ait in exor
dio anni decimi mēſis: tēpus ſimpliciter exp̄mit: vt ex ip
ſo quoq̧ tp̄e in corda audiētiū iuxta lr̄am ꝟbi radicē figat
ex q̄ ſpiritales fruct⁹ poſtmodū ꝓferat. Notādū ꝟo qḋ ait
Quartodecimo anno poſtq̧ ꝑcuſſa eſt ciuitas ipſa ac die.
Quid eſt enī ꝙ ꝑ hāc viſionē vltimā omp̄s de⁹ ea ipſa die
dignat⁹ eſt ꝓmiſſionis ſue miām facere: q̄ die in ꝑcuſſa ci
uitate irā iuſtitie ī pleuit: niſi ꝙ illa diuinitas q̄ vſq̧ in di-
uerſitatis motū ⁊ mutabilitatē nō ducit̄: ipſa luce iuſtitie
afflictos ac penitētes viuificat/qua ſupbiētes ac rigidos
Textus. ꝑcutit. Premiſſo itaq̧ viſionis ſue tp̄e ſubiūgit. Facta eſt
ſup me man⁹ dn̄i: ⁊ adduxit me illuc in viſionib⁹ dn̄i. Ad-
duxit me in terrā iſrael: ⁊ dimiſit me ſup montē excelſū ni-
mis: ſup quē erat q̄ſi edificiū ciuitatis vergētis ad auſtrū
Cui⁹ videlicet ciuitatis edificiū accipi iuxta lr̄am nulla-
ten⁹ pōt. Nā paulopoſt ſubdit hoc ipſum edificiū calamo
ſex cubitorū ⁊ palmo. portā ꝟo eiuſdē ciuitatis q̄ttuorde-
cim cubitis mēſuratā. cui⁹ porte frontes eſſe ꝓhibet ſexa-
ginta cubitoꝝ. Que cūcta ſtare iuxta lr̄am nullaten⁹ valēt
Quō enī totū ſimul edificiū calamo. i. ſex cubitis ⁊ palmo
mēſurat̄: et porte edificij in q̄ttuordecim cubitis. frontes
ꝟo portarū in ſexaginta cubitis extendunt̄? Porta ꝟo in
ciuitatē eſt. frōtes ꝟo in portis. Et nulla recipi rō ꝑmittit
q̄ꝛ min⁹ eſt hoc qḋ ꝯtinet̄ ab eo qḋ ꝯtinet. In ſcriptura aūt
ſacra et ea q̄ accipi ſcḋm hyſtoriā pn̄t/plerūq̧ ſpiritaliter

accipiēda ſūt: vt ⁊ fides habeat̄ in ꝟitate hyſtorie ⁊ ſpirita
lis intelligētia capiat̄ de myſterijs allegorie. Sicut illud
q̄q̧ nouimus qḋ pſalmiſta ait. Qm̄ videbo celos tuos opa **Ps. viij.**
digitoꝝ tuoꝝ: lunā ⁊ ſtellas q̄ tu fūdaſti. Ecce enī exterio-
ri deſcriptiōe ſtat ſmo rōnis. q̄ꝛ ⁊ celi opa dei ſūt. ⁊ luna ac
ſtelle ab eo create atq̧ fūdate ſūt. Sed ſi h̄ pſalmiſta iuxta
ſola exteriora opa ⁊ nō etiā ſcḋm ītellectū myſticū aſſerit.
q̄ꝛ celos opa dei eſſe ꝓfeſſus eſt/dictur⁹ lunā ⁊ ſtellas: cur
nō etiā ſolē quēſcim⁹ q̄ꝛ ei⁹ opus eſt ꝑiter enumerauit. Si
enī ſolū iuxta lr̄am loquebat̄: dictur⁹ luminare min⁹/pri⁹
luminare mai⁹ dicere debuit. vt ante ſolē et poſt lunā atq̧
ſtellas fūdatas eſſe ꝓhiberet. Sed q̄ꝛ iuxta intellectū my-
ſticū loquebat̄: vt lunā ſctām eccl̄iaꝫ/⁊ ſtellas hoīes ſctōs
accipere debem⁹. Solē noīare noluit. q̄ꝛ videlicet ipi eter
no ſoli loquebat̄. De quo ſcriptū eſt. Uobis aūt q̄ timetis **Mala. iiij.**
dn̄m oriet̄ ſol iuſtitie. De quo reprobi in fine dicturi ſunt.
Sol iuſtitie nō ort⁹ eſt nobis. Dicendo ergo lunā ⁊ ſtellas **Sapi. v.**
q̄s tu fundaſti. et tn̄ tacēdo ſolē q̄ fact⁹ eſt/indicauit q̄ꝛ illi
ſoli locut⁹ eſt q̄ nō ſolū ſolē et lunā atq̧ ſtellas corpaliter: ſꝫ
etiā lunā eccleſiā atq̧ ſtellas hoīes ſctōs ſpiritaliter fecit.
Si g̊ aliqḋ de hyſtorie apta rōne ducim⁹ ad intellectū al-
legorie: quāto magis illa ſpiritaliter accipiēda ſūt in q̄b⁹
iuxta rōem littere nihil hyſtoricuꝫ ſonat. Facta eſt ſup me **Textus.**
man⁹ dn̄i: ⁊ adduxit me illuc in viſionib⁹ dn̄i: adduxit me
in terrā iſrael. Qḋ dixerat adduxit me illuc: hoc replicans
ſubdidit: adduxit me in terrā iſrael. Man⁹ q̄ppe in viſiōe
eſt virt⁹ in cōtēplatione. q̄bus ꝟbis q̄d aperte indicat: niſi
q̄ꝛ nihil de ciuitate quā viderat iuxta lr̄am dicat? Nā ſpi-
ritaliter de ea loquit̄: quā ſpiritaliter cōtēplat̄. Et dimiſit **Textus.**
me ſup mōtē excelſum nimis. Quē g̊ ſignificat mons ex-
celſus niſi mediatorē dei ⁊ hoīm: hoīem xp̄m ieſum? Qui
de terra quidē: ſed vltra terrā eſt. q̄ꝛ caro eiuſdē redēptorꝭ
noſtri de imis habet materiā: ſed in ſūmis ꝑeminet ex po-
teſtate. Quē min⁹ erat vt excelſum diceret: niſi adderet ni
mis. q̄ꝛ nō ſolū hō: ſed eiuſdē humanitatis ꝯceptione que
ab eo aſſumpta eſt de⁹ ⁊ hō. Nō ſolū hō vltra hoīes: ſed hō
etiā ſup angelos fact⁹. Hinc enī de illo ꝑ eſaiā dr̄. In die **Eſaie. iiij**

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

illa erit fructꝰ terre ſublimis. Creatoꝛ etenī noſter qꝛ ꝓ no
bis incarnatꝰ eſt: fructꝰ terre factꝰ eſt nobis. Sed iã fructꝰ
terre ſublimis eſt. qꝛ q̄ hõ natꝰ eſt in terra: ſuꝑ angelos re=
pš. viij. gnat in celo. Qꝛ iuxta dauid ⁊ pauli vocẽ: oĩa ſubiecit ſub
Hebꝛe. ij. pedibꝰ eiꝰ. Jn eo enĩ ꝙ ei ſubiecit oĩa: nihil dimiſit nõ ſub
iectũ ei. Mons ergo iſte eſt excelſus ⁊ nimis. qꝛ ⁊ ſi de ter=
ra eſt ꝑ ſubſtantiã humanitatis: incõpꝛehenſibilis tamen
eſt ex altitudine diuinitatis. Hinc eſt enĩ ꝙ eundẽ dñm cũ
Eſaias ꝓpheta ꝓſpiceret in carne eſſe vẽturũ ꝑ ꝓphetie
Eſa. ij. ſpm̄ ſubleuatꝰ ait. Et erit in nouiſſimis diebꝰ pꝛeparatus
mons domꝰ dñi in ꝟtute montiũ. Domꝰ enĩ dñi iſraeliticꝰ
populꝰ fuit. Mons itaq̄ domꝰ dñi ille appellatꝰ eſt. q̄ in iſ
raelitico populo ĩcarnari dignatꝰ eſt. Fuerũt aũt in eodẽ
populo ſctĩ viri q̄ mõtes iure vocarent̃. qꝛ per vite meritũ
ad celeſtia pꝛopinquauerũt. Sed incarnatus vnigenitus
iſtis mõtibꝰ eq̄lis nõ fuit. qꝛ naturã: vitã: merita oĩm ex ſua
diuinitate trãſcẽdit. Vñ ⁊ recte mõs ſuꝑ verticẽ mõtiũ dꝛ.
qꝛ excelſus ex diuinitate ſua iuẽtus eſt: etiã ſuꝑ cacumina
ſanctoꝝ. vt hi q̄ multũ in deo ꝓfecerãt: eiꝰ veſtigia vix po=
tuiſſent tãgere ex vertice cogitatiõis. Qui ḡ illic mõs ſuꝑ
verticẽ mõtiũ dꝛ. ipẽ hic mõs excelſus nimis eſſe ꝓhibet̃.
Textus. Sequit̃. Suꝑ quẽ erat q̄ſi ciuitas edificiũ vergẽtis ad au
ſtrũ. Notãdũ q̄ nõ dꝛ ſuꝑ quẽ erat edificiũ: ſꝫ q̄ſi edificiũ.
Vñ videlicet oñderet̃ ꝙ nõ de coꝛpalis: ſꝫ de ſpiritalis ci=
uitatis edificio cũcta dicerent̃. Qui enĩꝫ nõ ſe edificiũ ſed
quaſi edificiũ vidiſſe ꝓhibet: coꝛ audiẽtiũ ad ſpiritalẽ fa=
Pš. cxxj. bꝛicã mittit. Sicut ꝑ pſalmiſtã dꝛ. Hierl̃m q̄ edificat̃ vt ci
uitas. Qꝛ etenĩ illa ĩterne pacis viſio ex ſanctoꝝ ciuiũ con
gregatione conſtruit̃ hierl̃m: celeſtis vt ciuitas edificat̃.
Que tñ in hac ꝑegrinationis terra dũ flagellis ꝑcutit̃. tri=
bulationibꝰ tũdit̃: eius lapides q̄tidie q̄drant̃. Et ipa eſt
ciuitas. ſ. ſctã eccl̃a q̄ regnatura ĩ celo adhuc laboꝛat in ter
j. Pet̃. ij. ra. Cuius ciuibꝰ petrus dicit. Et vos tanq̄ lapides viui
j. Coꝝ. iij. ſuꝑedificamini. Et paulus ait. Dei agricultura: dei edifi=
catio eſtis. Que videlicet ciuitas: hꝫ hic ĩ ſanctoꝝ moꝛibꝰ
magnũ iã edificiũ ſuũ. Jn edificio q̄ppe lapis lapidẽ poꝛ=
tat. qꝛ lapis ſuꝑ lapidẽ ponit̃. Et q̄ poꝛtat alteꝝ: poꝛtat̃ ab

altero. Na viciſſim ſe ꝓximi tolerãt: vt ꝑ eos edificiũ cha=
ritatis ſurgat. Hic enĩ paulꝰ admonet dicẽs. Jnuicẽ one= Gal. vj.
ra vr̃a poꝛtate: ⁊ ſic adiplebitis legẽ xp̄i. Cuiꝰ legis virtu=
tem denũciãs ait. Plenitudo legis charitas. Si enĩꝫ ego Rom̃. xiij.
vos poꝛtare negligo in moꝛibꝰ meis / ⁊ vos me tolerare cõ
tẽnitis in moꝛibꝰ vr̃is: charitatis edificiũ ĩter vos vñ ſur=
git: quos vicaria dilectio ꝑ patiẽtiã nõ ꝯiungit? Jn edifi=
cio aũt vt ꝑdiximꝰ lapis q̄ poꝛtat poꝛtat̃. qꝛ ſicut ego iam
moꝛes eoꝛũ tolero q̄ adhuc in ꝯuerſatiõe boni oꝑis rudes
ſunt: ita ego q̄q̄ ab illis toleratꝰ ſum q̄ me ĩ timoꝛe dñi pꝛe=
ceſſerũt ⁊ poꝛtauerũt vt poꝛtatꝰ poꝛtare diſcerẽ. Sed ⁊ ipi
quoq̄ a maioꝛibꝰ ſuis poꝛtati ſunt. Lapides ꝟo q̄ in ſũmi=
tate atq̄ extremitate fabꝛice ponũtur. ipſi q̄dẽ poꝛtant̃ ab
alijs: ſed alios neq̄q̄ poꝛtãt. Qꝛ ⁊ hi q̄ in fine eccl̃ie. i. in ex=
tremitate mũdi naſcituri ſunt tolerant̃ quidẽ a moꝛibꝰ: vt
eoꝝ moꝛes ad bona oꝑa ĩponant̃. Sed cũ nõ eos ſequũtur
q̄ ꝑ illos ꝓficiãt: nullos ſuꝑ ſe fideles fabꝛice lapides poꝛ=
tant. Nunc itaq̄ alij poꝛtant̃ a nobis. nos ꝟo poꝛtati ſumꝰ
ab alijs. Omne aũt põdus fabꝛice fundamentũ poꝛtat. qꝛ
moꝛes ſimul oĩm ſolus redemptoꝛ nr̃ tolerat. De q̄ paulus
ait. Fundamẽtũ enĩ aliud nemo põt ponere ꝑter id q̄ꝺ po= j. Coꝝ. iij.
ſitũ eſt: q̄ꝺ ẽ xp̄s ieſus. Poꝛtat fundamẽtũ lapides: ⁊ a la=
pidibꝰ nõ poꝛtat̃. qꝛ redẽptoꝛ nr̃ oĩa nr̃a tolerat: ſed in ipo
malũ nõ fuit q̄ꝺ tolerare debuiſſet. Vñ bñ nũc dꝛ. Dimiſit Textus.
me ſuꝑ montẽ excelſum nimis: ſuꝑ quẽ erat q̄ſi edificiũ ci=
uitatis. Qꝛ moꝛes ⁊ culpas nr̃as ſolus ille ſuſtinet. q̄ totaꝫ
ſancte eccl̃ie fabꝛicã poꝛtat. Qui ꝑ ꝓphete vocẽ de ꝑuerſe
adhuc viuẽtibꝰ dicit. Laboꝛaui ſuſtinẽs. Nõ aũt ſuſtinẽ= Hiere. vj.
do dñs laboꝛat: cuiꝰ diuinitatꝭ potẽtiã nulla fatigatio cõ=
tingit: ſed ꝟbis hũanis loquẽs ipaꝫ ſuã circa nos patien=
tiã laboꝛẽ vocat. Et notandũ ꝙ eandẽ ciuitatẽ quã ꝓphe=
ta ꝯſpexerat / ad auſtrũ vergẽtẽ vidit. Auſter enĩ vẽtus qꝛ Canti. iiij.
in ſancti ſpũs typo poni ſoleat. hi q̄ in ſacro elo q̄o ſtudioſi
ſunt recognoſcũt. ſicut e cõtrario ꝑ aquilonẽ ſepe diabolus
deſignat̃. qꝛ ⁊ ille relaxat in caloꝛẽ: ⁊ iſte ꝯſtrigit in frigoꝛe
Et ꝟitas dic̃. Abũdabit iniq̄tas: refrigeſcet charitas mul mat. xxiiij
toꝝ. Pꝛopheta q̄q̄ de iudea aſſerit dicẽs. Sicut frigidã Hiere. vj.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

facit ciſterna aquã: ſic frigidã fecit maliciã ſuã. Hinc enĩ
Eſa. xiiij. diabolus ꝓpheta atteſtante dixiſſe ꝑhibet. Sedebo inqͥt
in mõte teſtamẽti in laterib⁹ aq̃lonis. Et qꝛ torpore mẽ
ps. cxxv. tis ſctĩ ſpũs grã relaxat. Hic pſalmiſta ait. Cõuerte dñe ca
ptiuitatẽ nr̃am ſicut torrẽs in auſtro. Captiuitas enĩ nr̃a
q̃ torporis frigore ad ſequẽdũ deũ pigra remãſerat: p calo
rem ſctĩ ſpũs relaxat. vt currat ĩ amorẽ dei. Vñ ⁊ nũc dr̃ q̃
ciuitas q̃ in mõte ↄſtituta ẽ ad auſtrũ vergit. qꝛ electoꝝ ec
cleſia cogitatiões ſuas ĩ afflatu ſctĩ ſpũs apit. atq̃ ab om
ni ſupbie ſue vertice diſcedẽs: ĩ deo cui credit amoris calo
rẽ ↄcipit. vt nihil ei libeat niſi ei⁹ grẽ ſubmitti ei⁹ dilecti
one caleſieri. ei⁹ afflat⁹ ſemp munere repleri. Vñ ⁊ valido
ps. lxj. et amore ſuccẽſus ↄtẽplator dicebat. Aĩa mea exultauit ĩ do
lxix. mino delectabit̃ ſup ſalutari ei⁹. Qui enĩ latine ſalutaris:
ipe hebraice ieſ⁹ dr̃. Propheta igit̃ qꝛ vias ei⁹ atq̃ mira
cula redẽptiõis quoq̃ nr̃e myſteriũ p ꝓphetie ſpm̃ contẽ
Abac. iij. plabat̃: exultare ſe in dño: ⁊ delectari ſup ieſu ꝑhibet. qꝛ in
de gaudiũ in mente cõcepat: vñ p amorẽ fortiter ardebat.
Pẽſem⁹ itaq̃ ſi mẽtes ſpiritaliũ prm̃ in illo delectate ſũt/
qui necdũ venerat: ſed p̃uidebat̃ cui⁹ reatus ſit ei⁹ vias.
ei⁹ exẽpla. ei⁹ monita poſtq̃ venit et redẽptionẽ exhibuit
nõ amare. Hec ergo ciuitas ad auſtrũ vergere dr̃: ac ſi apte di
ceret̃ q̃ ꝑor illa ciuitas. ſ. ſynagoga in ĩfidelib⁹ ſuis ad aq̃
lonẽ ſtetit: q̃ in frigore ꝑfidie durauit. Sctã vero eccl'ia qꝛ
charitatẽ fidei ↄcepit p calorẽ ad auſtrũ vergit: ⁊ q̃ſi cõca
lido vento ĩnitit̃. qꝛ nõ in ſui fiducia: ſed in dono ſpiritalis
Textus. grẽ letat̃. Seq̃tur. Et ĩtroduxit me illuc. Celeſtis ciuitat̃
B edificiũ ille ĩtrat: q̃ in ſctã eccl'ia bonoꝝ vias imitãdo con
ſiderat. Intrare q̃ppe eſt edificiũ ſup mõtẽ: electos ſctẽ ec
cleſie aſpicere. Iſte enĩ vitam ↄiugio ligatã ducit. ꝓpriis
reb⁹ ↄtẽtus eſt. aliena nõ diripuit. de ſuo q̃cq̃d p̃ualet ĩdi
gẽtib⁹ largit̃. pctã ſine quib⁹ quotidiana vita a ↄiugatis
duci nõ põt: flere nõ negligit. Pro eo enĩ q̃ ipa familiar̃
cura aĩm ↄturbat: ſeſe ad lachrimas excitat. Ille vero iã cũ
cta q̃ ſũt mũdi deſeruit. nil ei⁹ hr̃e appetit. ſoli⁹ ↄtẽplatio
nis exercitatiõe paſcit̃. ſpe p̃mioꝝ celeſtiũ cũ fletib⁹ letat̃.
trãſcẽdit p̃ñtia q̃ hr̃e cõceſſa ſũt. quotidianũ cũ dño hr̃e ſe

cretũ q̃rit. nulla ei⁹ aĩm p̃tereũtis mũdi cura ꝑturbat. mẽ
tem ſemp in expectatiõe celeſtiũ gaudioꝝ dilatat. Ali⁹ vero
iã hui⁹ mũdi cũcta deſeruit: eiuſq̃ mẽs in ↄtẽplatiõe cele
ſtiũ ſubleuat̃: ſed tñ ꝓ edificatiõe multorũ locũ reginiinis
tenẽs: q̃ reb⁹ p̃tereũtib⁹ deſiderio nõ ſuccũbit: ad eas ali
q̃n ꝓpter ꝓximoꝝ ↄpaſſionẽ reflectit̃. vt ex earũ cura ĩdi
gentib⁹ miſereat̃: verbũ vite auditorib⁹ p̃dicat: aĩabus ſi
mul et corꝑib⁹ neceſſaria miſtrat. Et q̃ ꝓpter ſe ad celeſte
deſideriũ iã per ↄtẽplationẽ euolat: adhuc tñ ꝓfectu⁊ vti
litate ꝓximoꝝ in reb⁹ tꝑalib⁹ laborat. Quiſq̃s ergo in ſan
cta eccl'ia ↄſiderare ſollicite ſtudet/ vt aut in bonoꝝ ↄiuga
torũ vitã: aut ĩ arce ↄtinẽtiũ/ ⁊ oĩa q̃ ſunt hui⁹ mũdi dere
linquẽtiũ: aut etiã in p̃dicatoꝝ ſummitatẽ ꝓficiat: iã ciui
tatis in mõte poſite edificiũ intrauit. Nã q̃ ↄſiderare me
lioꝝ vitã vt ꝓficiat negligit: adhuc extra fabricã ſtat. Et
ſi honorẽ quẽ iã ſancta eccl'ia in mũdo hꝫ admirat̃: q̃ſi edi
ficiũ foris ↄſpicit ⁊ obſtupeſcit. Et qꝛ exteriorib⁹ ſolis in
tẽtus eſt: intus ĩgreſſus nõ eſt. Sequit̃. Et ecce vir cui⁹ erat Textus.
ſpẽs q̃ſi ſpẽs eris. Ipſe ſignat̃ in viro: q̃ figurat̃ ex monte.
Vir aũt iſte metiri edificiũ dr̃. Et recte dñs p virũ ſignat̃
et mõtẽ. qꝛ ⁊ ipe oĩa ĩtra ſanctã eccl'iã iudicãdo diſponit.
et ipe eãdẽ ſanctã eccl'iã portat. ⁊ portãdo ad celeſtia ſub
leuat. Sicut in ſctõ quoq̃ euãgelio idẽ redẽptor nr̃ loquit̃
dicẽs. Qui ĩtrat p oſtiũ: paſtor ẽ ouiũ. Et paulopoſt. Ego Iohã. x.
ſum oſtiũ. Atq̃ iterũ poſt pauca ſubiũgit. Ego ſum paſtor
bon⁹. Si igit̃ ipe paſtor: ⁊ ipe oſtiũ/ et ĩtrat paſtor p oſtiũ:
cur nõ hoc loco ⁊ ipſe mõs ⁊ ipe vir ĩtelligit̃: q̃ edificiũ metit̃
in mõte? Sed q̃rendũ nobis ẽ: cur de hoc viro dicit̃: cui⁹ ſpe
cies erat q̃ſi ſpẽs eris? Cũcti aũt nouim⁹ fratres metallũ
eris valde eſſe durabile atq̃ oĩmodo ſonorũ. Quid eſt ergo q̃
aſpect⁹ mediatoris dei ⁊ hoĩm ſpeciei cõpatur eris: niſi hoc
q̃d apte nouim⁹. qꝛ vnigenitus fili⁹ formã ſerui accipiẽs:
fragilitatẽ nr̃am carnis hũane p reſurrectionis ſue gl'iam
vertit in eternitatẽ. qꝛ in eo caro facta eſt iã ſine fine dura
bilis. Nã ſurgẽs a mortuis iã nõ morit̃: ⁊ mors ei vltra nõ Roma. vj.
dñabit̃. Quid eſt aũt q̃ ipſa ei⁹ incarnatio ſonoro metallo
cõpat̃ niſi q̃ per eandẽ aſſumptionẽ hũanitatis nr̃e inſo

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

nuit oībus glīa maieſtatis ſue? Et q̄ſi aſpectu ꝫ eris hꝫ ex
corꝑe.qꝛ deꝰ mūdo inotuit ex carne. Vñ ꝛ per iohānē ꝺꝛ.
Apoc.xix. Habebat in veſtimēto ꝛ in femore ſuo ſcriptū: rex regū et
dñs dñantiū. Quid enī veſtimētum eiꝰ eſt: niſi corpus qꝺ
aſſumpſit ex virgine? Nec tñ aliud eiꝰ veſtimētū eſt: atꝫ
aliud ipe. Nā nr̄m quoꝫ veſtimētū caro ꝺꝛ. ſed tñ ipſi nos
ſumꝰ caro q̄ veſcimur. Hoc aūt veſtimētū illius lōge ante.
Eſaias aſpiciēs ꝑ crucē paſſiōis ſanguine cruētatū dixit.
Eſa.lxiij. Quare rubꝛū eſt indumētū tuū: ꝛ veſtimēta tua q̄ſi calcan-
Jbidem. tiū in torculari? Cui ipe rñdit. Torcular calcaui ſolꝰ: ꝛ de
gentibꝰ nō eſt vir mecū. Solus enī torcular in quo calcatꝰ
eſt calcauit: q̄ ſua potētia eā quā ꝑtulit paſſionē vicit. Nā
qui vſꝫ ad mortē crucis paſſus eſt: de morte cū glīa ſurre-
xit. Bñ ſūt ꝺꝛ. Et de gētibꝰ nō eſt vir mecū. qꝛ hi ꝓ quibꝰ
pati venerat: paſſionis eiꝰ eſſe ꝑticipes debuerāt. q̄ pro eo
ꝙ illo tꝑe necdū crediderāt: de ipſis in paſſione q̄rit quoꝝ
vita in illa paſſione q̄rebat. Per femur enī ꝓpagatio car-
Mat.j.et nis eſt. Qꝛ ergo ꝑ ꝓpaginē gn̄is humani ſicut gn̄ationuꝫ
Luce.iij. ordines matheo vł luca narrātibꝰ deſcribunt: in hoc mū-
do venit ex virgine. ꝛ per incarnatiōis ſue myſteriū qꝛ rex
eſſet ꝛ domibꝰ: cūctis gētibꝰ indicauit. Jn veſtimēto ꝛ fe-
more ſcriptū habuit. rex regū ꝛ dñs dominātiū. Vñ enī in
mūdo inotuit: ibi de ſe lectiōis ſciam infixit. Predicatio
ergo eiꝰ ex carne: q̄ſi quidā ſonitꝰ ex ere eſt. Dicat igit re-
Textus. cte. cuiꝰ ſpēs q̄ſi ſpēs eris. Sequit. Et funiculus lineꝰ in
manu eiꝰ. Jn ſeptuagita interꝑtibꝰ funiculꝰ lineus nō ha
bet: ſed funiculus cemētarioꝝ. Quoꝝ ſi in hoc verſu trāſla
tionē ad exponēdū tenemꝰ: q̄d aliud cemētarios q̄ꝫ ſctōs
doctores accipimus. q̄ loquēdo ſpiritalia: ad celeſte edifi-
ciū viuos lapides. i. electoꝝ aīas ꝯponūt. Quicq̄d enī an-
tiq̄ pr̄es. q̄cq̄d ꝓphete. q̄cq̄d apl̄i. q̄cq̄d apl̄oꝝ ſucceſſores
locuti ſūt: q̄d aliud fuit q̄ꝫ cōpoſitio lapidū in hac q̄ q̄tidie
cōſtruit fabrica ſctōꝝ. Jn funiculo aūt cemētarij h̄ agi ſo
let: vt cognoſci eq̄litas vel rectitudo ſurgētis parietis de-
beat. vt ſi lapis itus eſt: foras eijcit. ſi exteriꝰ ꝓminet: ite-
rius reuocat. Et certe q̄tidie h̄ agit predicatio doctoꝝ: vt
vnaqueꝫ aīa cui regimis onera ſuſcipere fortaſſe nō expe

dit: etiā ſi foris apparere appetat iteriꝰ reuocet. Et rurſū
q̄ latere vult ꝛ ſui tm̄modo curā gerere: ſi ſibi ac multis eſſe
vtilis pōt etiā cū latere deſiderat: exteriꝰ ꝓducat vt appa
reat. Sicꝫ fit vt ſanctoꝝ lapidū ordo teneat: dū ſeper vo-
lens ad honorē venire repellit: ꝛ honorē fugiēs in ſacri or
dinis arce ſubleuat. Sed qꝛ vt ꝑ interpꝛetē nr̄m didicimꝰ
hebꝛeoꝝ hiſtoria nō hꝫ cemētarioꝝ: ſed funiculꝰ lineus in
manu eiꝰ. Hoc qꝺ apud nos certiꝰ habet: exponere debe-
mus. Scimꝰ autē ꝙ funiculꝰ lineus ſubtilior ē q̄ꝫ funiculi
fiant aliūde. Et q̄d in funiculo lineo niſi ſubtiliorē ꝑdica-
tionē / id eſt ſpiritalē debemꝰ accipere? Ceſura etenī legis
funiculus fuit: ſed lineus nō fuit. qꝛ rudē populū nō ſubtili
preditatione coercuit: in q̄ ꝑ pene ſn̄iam nō pctā cogitatio
nis: ſed opis reſecauit. At poſtq̄ꝫ ꝑ ſemetipm̄ dñs etiaꝫ co-
gitationes hoīm ꝑdicādo religauit: ꝛ ꝑfectū eſſe pctm̄ eti
am i corde inotuit / funiculū lineū in manu tenuit. Ait enī.
Audiſtis qꝛ dictū eſt antiq̄s. nō mechaberis. Ego aūt di- Exodi.xx.
co vobis: qꝛ q̄ viderit mulierē ad ꝯcupiſcēdū eā / iā mecha Mat.v.
tus eſt eā in corde ſuo. Funiculus ḡ lineus ꝑdicatio ē ſub-
tilis q̄ mentē audiētis ligat: ne ſe vł in miſera cogitatione
diſſoluat. Et notādum ꝙ ꝺꝛ qꝛ ei funiculus i manu eſt: id ē
predicatio in oꝑatione. Jpſe enī oſ̄dit oē qꝺ docuit. ſicut
ſcriptū ē. Que cepit Jeſus facere ꝛ docere. Et qꝛ ipa q̄ di- Act.j.
xit etiā ſcripture tradidit vt poſteris mādaret: recte ſubiū
git. Et calamꝰ mēſure i manu eiꝰ. De ſctā eccl̄ia ꝑ ꝓphetā Textus.
aliū dñs pollicet: dicens. Orient in ea viror calami ꝛ iunci. Eſa.xxv.
Qꝺ in loco alio expoſuiſſe me memini. vt ꝑ calamū ſcꝑto-
res: ꝑ iuncū v̄o debeāt auditores itelligi. Sꝫ qꝛ ad humo-
rem aq̄ ꝛ iūcus ꝛ calamꝰ naſci ſolet. ex vna eadēꝫ aq̄ vtra-
ꝫ ꝓficiūt. et calamꝰ q̄dē ad ſcribendū aſſumit: cū iūco v̄o
ſcribi nō pōt. Quid in iūco ꝛ calamo accipe debemꝰ: niſi ꝙ
vna ē doctrina v̄itatis q̄ multos auditores irrigat? Sꝫ ir-
rigati alij ad h̄ vſꝫ ꝓficiunt in v̄bo dei: vt etiā ſcriptores
fiāt videlicet tanq̄ꝫ calami. Alij v̄o verbū vite audiūt / bo-
ne ſpei ꝛ rectoꝝ operū viriditatē tenēt: ſed tñ ad ſcribēduꝫ
ꝓficere nullatenꝰ pñt. hi q̄d in aq̄ dei: niſi q̄daꝫ vt ita dicā
iūci ſunt? Qui quidē viri diſcēdo ꝓficiūt: ſed lr̄as exꝑme-

VNiVERSiDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

re neq̄q̄ pñt. Redēptor nr̄ q̄ verba q̄ dixit etiā p doctoꝝ
ſtudiū ſcribi largit⁹ ē: i manu calamū tenuit. q̄ calam⁹ mē=
ſure dr̄/ q̄r in ipa doctorū ſtudia ſub q̄dam occulta iudicij
diſpēſatiōe detinent: vt ⁊ alijs legētib⁹ ꝓſint: ⁊ alijs legē=
tib⁹ ꝓdeſſe nō poſſint. Vñ ſcti apl'i cū magiſtrū veritatis
ſibi apti⁹ loquētē requirerēt cur turbis in ꝑabolis loq̄ret:
Mat. xiiij audierūt. Q̄r vobis datū eſt noſſe miſteriū regni celoꝝ: il=
⁊ Mar. iiij lis aūt nō. Vel certe calam⁹ menſure eſt/ q̄r in ipō ſacro ei⁹
eloq̄o q̄d nobis ꝯſcriptū eſt: occultas eſſe diſpēſatiōes ei⁹
agnoſcim⁹. Nā per incōprehēſibile ei⁹ iudiciū ⁊ alter in=
tra mēſurā electorū mittit: ⁊ alter foras relinquit/ vt nullo
modo ad electoꝝ numeꝝ ꝑtinere mereat. Hʒ ergo funicu=
lum. hʒ in manu calamū mēſure. Qui eni funiculo locū me
tit/ alibi funiculū trahit: aliūde retrahit. et huc ducit quē
aliūde ſubducit. Sic nimiꝝ ſic redēptor nr̄ in collectione
hoīm facit: duʒ alios a ſuis iniq̄tatib⁹ educit: alios in ſua
iniq̄tate derelinq̄t. In his eni quos colligere dignat⁹ eſt:
occulte mēſure funiculū traxit. et ab his quos reliquēdos
eſſe iudicauit: q̄d aliud niſi funiculum retraxit? Ut ⁊ boni
intra mēſurā celeſtj fabrice teneant: et mali extra fabricā.
In q̄b⁹ bona q̄ eſtimant nō ſunt: q̄ſi ſine menſura remanēt.
Hunc funiculū ⁊ mēſure calamū in manu ſua redēptor nr̄
tenuit: cū paulū apl'm p apparētē viꝝ macedonē admone=
Act. xvj. re dignat⁹ eſt. ita vt idē macedo vir diceret. Trāſiēs adiu
ua nos. Et tñ volentib⁹ apl'is ad p̄dicandū ire in aſiaʒ/ nō
permiſit ſpūs Jeſu. Quid eſt q̄ ſcti apl'i ⁊ ibi vocabant ire
vbi fortaſſe ꝑgere nō cogitabāt: ⁊ illuc vbi deſiderabāt ꝑ=
gere ꝓhibebant. niſi q̄r occulti iudicij funiculus ⁊ mēſure
calam⁹ tenet in manu. vt ⁊ alij verba vite audiāt: ⁊ alij au=
dire nullaten⁹ mereātur. Funiculus ĝ mēſure eſt: qui alio
tract⁹ eſt/ aliūde retract⁹. Sctō quoq₃ euāgelio teſtāte di=
Mat. viij. dicim⁹ q̄ venit q̄ diceret. Magiſter ſeq̄r te quocūq₃ ieris
Cui reſpōſum ē. Vulpes foueas hñt ⁊ volucres celi nidos
fili⁹ aūt hoīs nō hʒ vbi caput ſuū reclinet. Venit alter qui
Ibidem. diceret. Magiſter: ſine me p̄mū ire ⁊ ſepelire patrem meū.
Cui dr̄. Sine mortuos ſepeliāt mortuos ſuos. tu aūt me ſe
quere: et annūcia regnū dei. Quid eſt q̄ ille ꝓmittit ſe ire

et deſerit: iſte domū vult redire/ et tñ vt ſeq̄ debeat iubet:
Ille nō ſuſcipit: iſte nec ad hore momētū ab obſeq̄o relaxa
tur. Interno ĝ occultoq₃ iudicio funiculus ⁊ mēſure cala=
mus ducit: in quo ⁊ iſte trahit ⁊ ille relinquit. vt celeſtis fa=
brica nō ſine pio ⁊ iuſto examīe ꝯſtruat. Pōt etiā calam⁹
mēſure ſcriptura ſacra ꝓ eo itelligi/ q̄ quiſq₃ hāc legit: in
ea ſemetipm metit vel q̄ntuʒ in ſpirituali virtute ꝓficit: vel
quantū a bonis q̄ p̄cepta ſunt lōge diſiūct⁹ remāſit. q̄ntum
iā aſſurgat ad bona faciēda: q̄ntū adhuc i prauis actib⁹ ꝓ
ſtrat⁹ iaceat. Sequit. Stabat aūt in porta. Quiſq₃ in por= Textus.
ta ſtat: ex q̄dā ꝑte intus eſt: ex q̄dā vero foris. Q̄r aliud ei⁹ T.
foris aſpicit: aliud itus abſcōdit. Redēptor itaq₃ nr̄ ꝓ no=
bis miſericorditer icarnat⁹/ ante humanos oculos q̄ſi in
porta ſtetit. q̄r ⁊ p hūanitatē viſibilis apparuit: ⁊ ſeſe iuiſi
bilē p diuinitatē ſeruauit. Hīc eni iudei q̄ hūc ex ꝓphetaꝝ
ꝓmiſſiōe ſuſtinuerāt: ꝑfidie ſue ꝯfuſione turbati ſūt. q̄r eū
quē ad ereptionē ſuā venire crediderāt: mortalē videbāt.
Qui igit i porta ſtat (ſicut ſupi⁹ dctm̄ eſt) ex q̄dā ꝑte foris:
ex quadā ꝟo ꝑte int⁹ videt. Vñ nec ipa iudeoꝝ ꝑfidia ſine
diuine virtutj oſtēſione ē derelicta. Nā miracula ei⁹ vidē
tes: trahebant vt crederēt. Sʒ rurſum paſſiōes illi⁹ ꝑpen=
dentes dedignabant deū credere/ quē carne mortalē vide
bant. vñ factū eſt: vt de eius cognitione dubitarēt. Vide=
bant eni eſurientē. ſitientē. comedētē. bibētē. laceſcētē. dor=
miētē. et puꝝ hūc hoīeʒ eſſe eſtimabāt. Videbāt mortuos
ſuſcitantē. leproſos mūdantē. cecos illuminātē. demonia
eijcientē. et eſſe hūc vltra hoīes ſentiebāt. Sed ipſa eius
miracula in eoꝝ corde cogitata: hūanitas ꝑturbabat. Vñ
ſctā eccl'ia ſub ſpōſe voce hūc apte iā videre deſiderās: ait
Cant. ij. En ipſe ſtat poſt parietē noſtrū. Qui eni hūanis oculis h̄
q̄d de mortali natura aſſūpſit oſtēdit. et in ſeipſo iuiſibilis
permāſit: in apto ſe videre q̄rentib⁹ q̄ſi poſt parietē ſtetit.
q̄r videndū ſe manifeſta maieſtate nō p̄buit. Quaſi enim
poſt parietē ſtetit: q̄ hūanitatis naturā quā aſſūpſit oſten
dit. ⁊ diuinitatis naturā hūanis oculis occultauit. Vñ et
illic ſubdit. Reſpiciēs p feneſtrā: ꝓſpiciēs per cancellos. Ibidem.
Quiſq₃ eni p feneſtras vel p cācellos reſpicit: nec tot⁹ la=

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA GREDOS.USAL.ES

tet:nec totꝰ videt̃. Sic nimirū redēptoꝛ noſter aſi dubitā-
tiū oculos factꝰ eſt. qꝛ ſi miracula faciēs nil ꝑtuliſſet vt hō
plene eis apparuiſſet deꝰ: ⁊ rurſum hūana patiēs ſi nulla
feciſſet vt deꝰ: purꝰ putaret̃ hō. Sed qꝛ ⁊ diuina fecit ⁊ hu
mana ꝑtulit: q̄ſi ꝑ feneſtras vel ꝑ cācellos ad hoīes ꝓſpe-
xit. vt deꝰ et appareret miraculis: ⁊ lateret ex paſſionibꝰ.
et hō cerneret̃ ex paſſionibꝰ: ſed tñ eſſe vltra hoīem ex mi-
raculis agnoſceret̃. Sed qꝛ vir iſte ſtare in poꝛta dr̃: q̄ren-
dū nobis eſt vtrū facie interiꝰ ſtetit: Qua in re ſi ea q̄ ſunt
pꝛemiſſa ⁊ ſubiūcta cōſpicimꝰ: citius q̄liter ſteterit inuenī
mus. Priꝰ enī dr̃. Erat q̄ſi edificiū ciuitatis vergētis ad
auſtrū. ⁊ introduxit me illuc. Et paulopoſt de eodem viro
Textus. ſubdit̃. Stabat aūt in poꝛta. Statimqꝫ ſubiūgit̃. Et locu-
tus eſt ad me idē vir. Qui enī introducto ꝓpheta in edifi-
ciū ſtans in poꝛta locutꝰ eſt: ꝑfecto ꝯſtat qꝛ facie interiꝰ et
tergo exteriꝰ ſtetit. Sed ītroductꝰ ꝓpheta cui vir ſtans in
poꝛta locutꝰ eſt: ꝓculdubio faciē ad poꝛtā tenebat vñ ver-
ba loquētis audiebat. Quid eſt ḡ ꝙ vir interiꝰ aſpicit: pro
pheta foꝛis: Quid eſt ꝙ eiuſdē viri facies ad edificiū/ pro
phete ꝟo oculi ad poꝛtā ſunt: niſi ꝙ vnigenitꝰ patris iccir-
co incarnatꝰ eſt: vt nos ad ſpiritale edificiū. i. ad ſctē eccle
ſie fidē introduceret: Cuiꝰ oculi edificiū ſuū ſemꝑ aſpici-
unt. qꝛ quātū quiſqꝫ in ꝟtutibꝰ ꝓficiat: indeſinenter atten
dunt. Propheta ꝟo ad poꝛtā reſpicit. qꝛ q̄ ꝟba dei audit:
ſemꝑ oculos coꝛdis ponere ad exitū debet. ⁊ ſine ceſſatio-
ne meditari qñ a pñti vita exeat: atqꝫ ad eterna gaudia ꝑ-
tingat. Propter hoc q̄ppe incarnatꝰ eſt deꝰ vt nos ītrodu
ceret ad fidē: ⁊ educat ad ſpeciē viſionis ſue. Vñ quoqꝫ in
Johan.x. ſctō euāgelio loquit̃: dicēs. Per me ſi q̄s introierit ſalua-
bit̃. ⁊ ingrediet̃ ⁊ egrediet̃. ⁊ paſcua iueniet. Ingrediet̃ vi
delicet ad fidē. egrediet̃ aūt ad ſpēm. paſcua ꝟo iueniet in
Pſ.cxx. eterna ſatietate. Hinc etiā pſalmiſta ait. Dñs cuſtodiat in
troitū tuū ⁊ exitū tuū. Cuſtodit enī dñs vniuſcuiuſqꝫ aīe
introitū quo intrat ad fidē. exitū quoqꝫ quo exit ad ſpēm.
vt neqꝫ intrās eccleſiā erroꝛibꝰ ſupplātet̃. neqꝫ ab hac tēpa-
li ad eternā exiens: ab ātiquo hoſte rapiat̃. Propter hūc
vero egreſſum noſtrū quē q̄tidie debemꝰ mēte meditari:

Apl'ſ de redēptoꝛe noſtro loq̄tur: dicens. Vt ſanctificaret Hebr̃. viij
per ſuū ſanguinē ppl'm: extra poꝛtā paſſus eſt. Exeamꝰ ad
eū extra caſtra: īpꝛoperiū eiꝰ poꝛtātes. Non enī hic habe- Ibidem.
mus manentē ciuitatē: ſed futurā inq̄rimꝰ. Vir itaqꝫ q̄ ap
paruit in poꝛta ſtetit: atqꝫ ita locutꝰ eſt. qꝛ mediatoꝛ dei et
hoīm xp̄s Jeſus in ipſo quoqꝫ paſſionis ſue tēpe p̄cepta vi
te diſcipulis dedit. vt hi q̄ in eū credunt ad poꝛtā ſemꝑ re-
ſpiciāt/ ⁊ paſſionē eiꝰ ſollicita cōſideratiōe pēſantes: a ſuo
quoqꝫ exitu coꝛdis oculos nō auertāt. Nos quoqꝫ cū iam
clauſtra carnis deſpicere. moꝛtalitatis nr̃e anguſtias per
īmoꝛtalitatis deſideriū trāſire. ad ſupne lucis libertatem
tēdere. ad celeſtis patrie gaudia anhelare cepimus: ad
poꝛtā oculos tenemꝰ. qꝛ dū a ſacramētis tēpalibus trāſire
ad eterna cupimꝰ: q̄ſi iā pñti vite terga dedimꝰ: et coꝛdis
faciē in deſiderio nr̄i exitus habemꝰ. Scriptū quippe eſt.
Coꝛpus q̄d coꝛrūpit̃ aggrauat aīam. ⁊ depꝛimit terrena in Sapi. ix.
habitatio ſenſū multa cogitātē. Si itaqꝫ ꝑ ꝯtēplationē iā
mentē extra carnis anguſtias tendimꝰ: adhuc tñ in ſacra-
mētis q̄ cognouimꝰ: ipſa carnali anguſtia ītra poꝛtā tene-
mus. Sepe nāqꝫ animꝰ ita in diuīa ꝯtēplatiōe ſuſpēdit̃ vt Eſa. lxiiij.
iā ſe ꝑcipere de et̃na illa libertate quā oculꝰ non vidit: nec j. Coꝛ. ij.
auris audiuit aliq̄d ꝑ quādā imaginē letet̃. Sed tñ reuer-
beratꝰ pōdere moꝛtalitatꝫ ad ima relabit̃: q̄buſdā pene ſue
vinculis ligatꝰ tenet̃. Poꝛte igit̃ intēdit q̄ vere libertatis
ſue gaudia ꝯſpicit. iāqꝫ exire cōcupiſcit: ſed adhuc nō va-
let. Hic eſt ḡ ꝙ hebꝛaicus ppl'ſ de egipti ſuitute liberatꝰ:
cū loquēte deo colūnā nubis cerneret/ vnuſquiſqꝫ in taber Exo. xxx-
naculi ſui foꝛibꝰ ſtabat ⁊ oꝛabat. De q̄bꝰ paulo ſuperiꝰ dr̃. iij.
Cū egrederet̃ moyſes ad tabernaculū ſurgebat vniuerſa Ibidem.
plebs: et ſtabat vnuſq̄ſqꝫ in oſtio papilionis ſue. Ibi etenī
ſtamꝰ vbi mētis oculos figimꝰ. Vñ helias ait. Viuit dñs iij. re. xvij.
in cuiꝰ cōſpectu ſto. Ibi vtiqꝫ ſtabat vbi coꝛ fixerat. Quid
eſt autē ppl'm colūnā nubis aſpicere ⁊ in tabernaculi ſui fo
ribus ſtare atqꝫ oꝛare: niſi ꝙ humana mens cū ſupioꝛa illa
atqꝫ celeſtia vtrūqꝫ in enigmate ꝯſpicit/ iā clauſtra habi-
tationis coꝛpoꝛee ꝑ ſubleuatā cogitationē exit. atqꝫ illum
hūiliter adoꝛat/ cuiꝰ et ſi videre ſubſtātiā nō valet: iam tñ

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

eiꝰ potētiā ꝑ illuminationē ſpūs miraṫ. Et cū moyſes ta-
bernaculū ingrediṫ / eiꝰ terga ppl'ſ aſpicit: ⁊ in papilionū
ſuoꝝ oſtijs conſiſtit. Qꝛ cū ſctūs qſq; ꝑdicatoꝛ alta de deo
loquiṫ: ſuꝑne habitationis iā vtrūq; tabernaculū īgrediṫ
Cuiꝰ ꝑdicatiōis infirmi quiq; ⁊ ſi virtutē plene pēſare nō
poſſūt: tñ velut terga aſpiciūt. qꝛ poſtrema q̄ ꝑualēt ꝑ intel
lectū ſequūtur. Sed in ipſis quoq; q̄ minꝰ cape ſufficiunt:
iā de ſuis papilionibꝰ q̄ſi exeūt atq; in oſtijs ſtant. qꝛ ⁊ ha
bitacula carnis relinq̄re. ⁊ ad illa eťne vite gaudia q̄ audi-
iij. Re. xix unt ꝓgredi conanṫ. Hinc eſt etiā q̄ helias cū vocē dñi ſe-
cū loquētis audiret / in ſpelūce ſue oſtiū ſtetiſſe deſcribiṫ ⁊
faciē velaſſe. qꝛ cū ꝑ cōtēplationis grām vox ſuꝑne intelli
gētie fit in mēte: totꝰ hō iā intra ſpelūcā nō eſt. qꝛ aīm car-
nis cura nō poſſidet: ſed ſtat in oſtio. qꝛ moꝛtalitatis angu
ſtias exire meditaṫ. Sed iā q̄ in oſtio ſpelūce cōſiſtit ⁊ ver
ba dei in aure coꝛdis percipit: neceſſe eſt vt faciē velet. qꝛ
dū per ſuꝑnā grām ad altioꝛa intelligēda ducimur: quāto
ſubtiliꝰ leuamur: tāto ſemꝑ ad hūilitatē noſmetipſos ītel-
Roma. xij lectu nr̄o ꝑmere debemꝰ. ne conemur plꝰ ſapere q̄ꝫ opoꝛtet
ſapere: ſꝫ ſapere ad ſobꝛietatē. ne dū nimis inuiſibilia di-
ſcutimꝰ aberremꝰ. ne in illa natura coꝛpoꝛea coꝛpoꝛei lu-
minis aliq̄d q̄ramꝰ. Aurē eni intēdere et faciē operire: eſt
vocē interioꝛis ſubſtātie audire ꝑ mentē: ⁊ tñ ab oī ſpecie
coꝛpoꝛea oculos coꝛdis auertere. ne q̄d ſibi in illa coꝛꝑale
animꝰ fingat q̄ vbiq; tota et vbiq; incircūſpecta eſt. Nos
itaq; fratres chariſſimi q̄ iā ꝑ redēptoꝛis moꝛtē ac reſurre
ctionē atq; ad celos aſcenſionē gaudia eterna didicimꝰ. q̄
in teſtimonio diuinitat̄ eiꝰ appuiſſe exterius ciues nr̄os
angelos illiꝰ ſcimꝰ. concupiſcamꝰ regē. deſideremꝰ ciues
quos cognouimꝰ. atq; in hoc ſctē eccleſie edificio ſtantes
oculos in poꝛta teneamꝰ. demꝰ terga mētis huic coꝛrupti
oni vite tꝑalis. intēdamꝰ coꝛdis faciē ad celeſtis patrie li
bertatē. Sed ecce adhuc multa ſūt q̄ nos de cura vite coꝛ-
ruptibilis ꝑmūt. Qꝛ ergo ꝑfecte exire nō poſſumꝰ: ſaltē in
ſpelūce noſtre oſtio ſtemus exituri q̄ñq; ꝓſpere ꝑ grām re
demptoꝛis noſtri. Qui viuit et regnat cū patre in vnitate
ſpiritus ſancti. Per om̄ia ſecula ſeculoꝝ. Amen.

atū iob de dño dꝛ. Et aq̄s appēdit mēſura. Aq̄s q̄ppe deo Job. xx-
mēſura appēdere eſt inter ꝓſpera ⁊ aduerſa: inter dona et viij.
tētatiōes: inter ſūma ⁊ infima aīaꝝ ſenſum humilitate cu-
ſtodire. Sic helyas ignē de celo depoſuerat: aq̄s celo liga iij. Regū
uerat: ⁊ tñ pauoꝛe vniꝰ mulieris territꝰ ꝑ deſerta fugiebat. xviij. ⁊. xix
Apparet fugiēti angelꝰ: cibū pꝛebet. qꝛ longū iter reſtat ꝑ ⁊. iiij. Re. j
dicit: ⁊ tñ timoꝛem de coꝛde nō excutit: qꝛ in coꝛde ꝓphete
mētis magna erat cuſtodia foꝛtitudinis illa infirmitas ti
moꝛis. Sequiṫ. Pone coꝛ tuū in oīa q̄ ego oſtendā tibi: qꝛ Textus.
vt oſtēdaṫ tibi adductꝰ es huc. Annūcia oīa q̄ tu vides do
mui iſrl'. Pone coꝛ tuū. Ac ſi dicaṫ. Cōſidera qꝛ vt oñdanṫ
tibi adductꝰ es huc. Et annūcia oīa q̄ vides. Ad hoc ideo
es adductus huc: vt videas. Et ideo vides: vt annūcies
Qꝛ q̄ſquis ſpiritalia vidēdo ꝓficit: opoꝛtet vt hec loquen
da etiā alijs ꝓpinet. Videt q̄ppe vt annūciet q̄ ideo q̄d iſe
ꝓfecerit ⁊ ꝑdicando de ꝓfectu ꝓximi curā gerit. Vñ ⁊ ali
bi ſcriptū eſt. Qui audit: dicat veni. Cui eni iam vox vocā Apo. xxij.
tis dei efficiṫ: in coꝛde neceſſe eſt vt ꝓximi ꝑ ꝑdicationis
officiū erūpat in voce. Et iccirco aliū vocet: qꝛ iam iꝑe vo
catꝰ eſt. Vnde ⁊ ſpōſus q̄ꝫ in cāticis cāticoꝝ loquiṫ dicēs.
Que habitas in oꝛtis amica: auſculta fac me audire vocē Can. viij.
tuā. In oꝛtis eni ſctā eccl'ia. In oꝛtis vnaq̄q; aīa habitat:
q̄ etiā viriditate ſpei eſt ⁊ bonoꝝ operū repleta. Sicca q̄p-
pe ſpes eſt huiꝰ ſcl'i: qꝛ oīa q̄ hic amanṫ cū feſtinatiōe mar-
ceſcūt. Et petrꝰ nos apl's feſtinare admonet dicens. In j. Pe. j.
hereditatē incoꝛruptibilē: incontaminatā: immarceſſibi-
lē. Que ergo in oꝛtis habitat: opoꝛtet vt ſponſum ſuū vocē
ſuā audire faciat. i. canticū bone ꝑdicationis emittat: in q̄
ille delecteṫ quē deſiderat: qꝛ amici auſcultant videlꝫ oēs
electi: qꝛ vt ad celeſtē patriā reuiuiſcāt: verba vite audire
deſiderāt. Sꝫ iam ꝓpheta ea nobis q̄ videt aperiat. Seq̄-
tur. Et ecce murꝰ foꝛinſecꝰ in circuitu domꝰ vndiq;. Ple- Textus.
rūq; in ſacro eloquio ex ꝓtectiōis ſue munimine murꝰ di-
ci iꝑe incarnatꝰ dñs ſolet: ſicut de ſctā eccl'ia ꝑ ꝓphetā dꝛ
Poneṫ in ea murꝰ ⁊ antemurale. Ipe eni nobis murꝰ eſt: Eſa. xxvj.
qui nos vndiq; cuſtodiēdo circūdat. Antemurale aut mu-
ri nr̄i ꝓphete oēs fuerūt: q̄ priuſq; dñs appareret in carne

ad ꝯſtruēdā fidē ꝓphetādo miſſi ſunt. In ſctā ergo eccl'ia
dñs mur⁹ nobis ⁊ ꝓphete eius antemurale ſunt poſiti. Qꝛ
ad nos quos ipe pfecte ꝓtegit: etiā ꝓphetarū v̄ba in fidei
ꝯſtructionē venerūt. Vñ ⁊ hñ prius murus ⁊ poſt antemu
rale ponit̄: qꝛ vocati ex gētib⁹ niſi prius dñm cognoſcere
mus: ꝓphetaꝝ illi⁹ dicta minime ſuſcepiſſem⁹. Et notādū
ꝙ iſte mur⁹ ſpiritalis edificij eſſe forinſecus dr̄. Mur⁹ qp=
pe qui ad munitionē edificij ꝯſtituit̄: nō interi⁹ ſed exteri
us poni ſolet. Quid ergo neceſſariū fuit vt diceret̄ forin=
ſecus: dū nunꝙ̄ poni mur⁹ intrinſec⁹ ſoleat? Qꝛ neceſſe eſt
vt exteri⁹ poſit⁹ ea q̄ intus ſunt defendat. Sed in hoc ver=
bo qd aperte niſi ipſa dñica incarnatio demonſtrat̄. Mu=
rus eni nobis intus eſt de⁹: Murus vero foris eſt de⁹ hō
Abac.iij. Vñ et ꝑ quēdā ꝓphetā dr̄. Exiſti in ſalutē ppl'i tui: vt ſal=
uos facies xp̄os tuos. Iſte eteni mur⁹ incarnat⁹ videlicꝫ
dñs mur⁹ nobis nō eſſet: ſi forinſecus nō fuiſſet. Qꝛ intus
nos nō ꝓtegeret: ſi exteri⁹ nō appareret. Sed neqꝫ hoc ne
gligēter pretereūdū eſt ꝙ idē murus poſit⁹ dr̄ in circuitu
dom⁹ vndiqꝫ. Dom⁹ qppe dei nō ſolū angeli ſcti de qbus
Ps.xxix. pſalmiſta ait. Dñe dilexi decorē dom⁹ tue: ⁊ locū taberna=
culi gl'ie tue. Sed etiā nos ſum⁹ quoꝝ mentes inhabitare
dignat̄. Et mur⁹ iſte vndiqꝫ in circuitu dom⁹ eſt: qꝛ vnige
nit⁹ patris q̄ ſurſum eſt firmitas angeloꝝ: ipe deorſum fa=
ctus eſt redēptio hoīm. Illis fortitudo ne cadāt: nobis ad
iutoriū vt ſurgam⁹ poſt caſum. Si vero ꝑ domū dei hoc lo
co ſola redēptoꝝ hoīm multitudo ſignatur: vndiqꝫ nobis
dñs ⁊ ꝑ circuitū murus eſt: qꝛ vt nos pfecte cuſtodiret oīa
Act.j. que docuit oſtēdit. Sicut ſcriptū eſt. Que cepit ieſus face
re et docere. Quia eni nos vocare ad celeſtē patriā venit:
nimirū deſpicere nos bona tranſitoria docuit: ⁊ mala tpa=
lia nō timere. Vñ ⁊ obprobria deſpexit. iniurias pertulit.
mortē nō timuit. crucis patibulū nō refugit: ⁊ cū hunc vo=
luiſſent rapere ⁊ regē ꝯſtituere ſtatī fugit. Quid nobis ali
ud his exēplis innuēs: niſi vt debeamus hui⁹ mūdi ⁊ ad=
uerſa nō metuere: ⁊ ꝓſpera vitare? Quia plus plerūqꝫ ei⁹
bona occupāt aīm: ꝙ̄ mala ꝑturbēt. Ante paſſionē vero ſu
am ꝯtumelias audiuit: nec tn̄ ꝯtumelias reddidit. Tradi

torē ſuū diu tacit⁹ ꝑtulit: ei ficte ſalutāti dare oſculū nō re=
cuſauit. Suſcepit mortē ne mori timerem⁹. Oſtēdit reſur=
rectionē: vt nos reſurgere poſſe crederemus. Poſt paſſio
nē q̄ꝫ ſuā de his q̄ ſe crucifixerāt ad fidei grāꝫ vocauit: do=
nū ꝓ iniq̄tate reddidit. Qui ģ nos exēplo ſuo de oīb⁹ iſtru
xit: mur⁹ nob ꝑ circuitū ⁊ vndiqꝫ fact⁹ eſt. Seqt̄. Et in ma Textus.
nu viri calam⁹ mēſure ſex cubitoꝝ et palmo. Preterita le= B
ctione iam diximus: qꝛ ꝑ calamū ſcriptura ſacra ſignat̄.
Qui calamus mēſure eſſe dicit̄: quia in ipſa omnē vite no=
ſtre actionem metimur: vt ſcilicet videamus vel quātum
ꝓficimus: vel ꝙ̄tū longe a ꝓfectu diſcam⁹. Nā ſepe aliqd
agētes: iam cuiuſdā meriti eſſe nos credim⁹. ſꝫ cū ad v̄ba
dei recurrim⁹: p̄cepta ſublimia audim⁹: ibi cognoſcimus
ꝙ̄tum a pfectiōe min⁹ habeam⁹. Calam⁹ ģ mēſure eſt. qꝛ
ꝑ man⁹ ſcribētiū vita mēſurat̄ auditoꝝ. Qui calam⁹ i ma
nu viri ⁊ eē dicit̄: ſiue qꝛ ſacꝝ eloquiū in ꝑtāte eſt mediato
ris dei ⁊ hoīm homis xp̄i ieſu: ſeu certe qꝛ h̄ qd ſcribi volu
it operādo ꝯpleuit. Idē vero calam⁹ ſex cubitoꝝ ⁊ palmo
eſſe deſcribit̄. Due eteni vite ſunt in qb⁹ nos oīpotēs deus
ꝑ ſacrū loquiū erudit. Actiua videlicet ⁊ ꝯtēplatiua. Et ꝑ
ſex cubitos qd aliud ꝙ̄ actiua vita exꝑmit̄? Qꝛ ſexto die ꝑ
fecit de⁹ oīa opa ſua. Palm⁹ v̄o q̄ ſuꝑ ſex cubitos eſſe dr̄
iam de ſeptimo eſt: ſꝫ tn̄ cubit⁹ nō eſt. Actiua ģ vita ſignat̄
ꝑ ſex cubitos. ꝯtēplatiua ꝑ palmū. Qꝛ illā ope ꝑficim⁹ de
iſta v̄o etiā cū cōtēdim⁹ vix paꝝ aliqd attingere valem⁹
Actiua eni vita eſt panē eſurieti tribuere. verbo ſapientie
neſciētē docere. errātē corrigere. ad hūilitatis viā ſupbiē
tē ꝓximū reuocare. infirmitatiſ curā gerere. Que ſingulis
quibuſqꝫ expediūt diſpēſare: ⁊ ꝯmiſſis nobis qualr̄ ſubſi=
ſtere valeāt ꝓuidere. Cōtēplatiua v̄o vita eſt charitatem
quidē dei ⁊ ꝓximi tota mēte retinere: ſꝫ ab exteriore actio
ne quieſcere. Soli deſiderio ꝯditoris inherere. vt nil iam
agere debeat. ſꝫ calcatis curis oībus: ad vidēdā faciē ſui
creatoris anim⁹ inardeſcat. Ita vt iam nouerit carnis cor
ruptibilis pōdus cū merore portare: totiſqꝫ deſiderijs ap
petere illis hymnidici angeloꝝ choris intereſſe. admiſce=
ri celeſtib⁹ ciuib⁹. de eterna i cōſpectu dei incorruptione

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

gaudere. In palmo itaq; manꝰ ⁊ digiti tēdunt. Sʒ parum
q̃d de mēſura cubiti ꝑ palmū cōtingit. q꞉ q̃tolibet amore
animus ardeat: quātalibet ꝟtute ſe i dño ⁊ cogitatiōe tetē
derit / nō iā qḋ amat ꝑfecte videt: ſʒ adhuc inchoat videre
j. Cor. xiij. qḋ amet. Q꞉ ſicut fortiſſimꝰ ꝑdicator dicit. Videmꝰ nūc
ꝑ ſpeculū i enigmate: tūc aūt facie ad faciē. Et nūc cogno
ſco ex ꝑte: tūc aūt cognoſcā ſicut ⁊ cognitꝰ ſum. De ſeptio
ergo cubito palmū tagimꝰ: qui in hac vita poſiti cōtēpla=
tiōis intime ſola initia deguſtamꝰ. Actiua aūt vita q꞉ ꝑfe
cte teneri pōt. ⁊ ſexto die hō eſt ꝯditꝰ q̃ bona dʒ opari: ſex
Luce. x. cubitos calamꝰ hʒ. Bene has vtraſq; vitas due ille mulie
res ſignauerūt: martha videlicʒ ⁊ maria. quaꝝ vna ſatage
bat circa frequēs miniſteriū. alia ꝟo ſedebat ad pedes dei
et audiebat ꝟba de ore eiꝰ. Cūq; ꝯ ſororē martha q̃reretur
q̄ ſe adiuuare negligeret: rñdit dñs dicēs. Martha occu=
paris ⁊ ſatagis multa. Porro vnuʒ eſt neceſſariū. Maria
aūt optimā ꝑtē elegit: q̃ nō auferet ab ea. Ecce ꝑs marthe
nō rephēdit: ſʒ maria laudat. Neq; eni bonam ꝑtē elegiſſe
mariā dicit: ſʒ optimā. vt etiā ꝑs marthe indicaret bona.
Quare aūt ꝑs marie ſit optima ſubinfert cum dr. Que nō
auferet ab ea. Actiua eteni vita cū corꝑe deficit. Quis eni
in eterna pr̄ia panē eſurienti porriget: vbi nemo eſurit: po=
tū tribuat ſitiēti vbi nemo ſitit? Quis mortuū ſepeliat vbi
nemo morit? Cū pn̄ti ḡ ſclo vita auferet actiua. Cōtēplati
ua aūt h̄ incipit vt i celeſti pr̄ia ꝑficiat. Q꞉ amoris ignis q̃
hic ardere inchoat: cū ipm quē amat viderit in amore ip=
ſius: ampliꝰ ignefcit. Cōtēplatiua ḡ vita minime auferet.
Ge. xxix. q꞉ ſubtracta pn̄tis ſcl̄i luce ꝑficit. Has vtraſq; (ſicut ⁊ an=
te nos dictū eſt) due beati iacob mulieres ſignauerūt. lia
videlicet ⁊ rachel. Lia quippe interꝑtat laborioſa. rachel
vero ouis vel viſum ꝑncipiū. Actiua aūt vita laborioſa ē.
q꞉ deſudat in oꝑe. Cōtēplatiua ꝟo ſimplex ad ſolū vidēdū
Joh. viij ꝑncipiū anhelat. videlicet ipm q̃ ait. Ego ſum ꝑncipiū: ꝓ
pter qḋ ⁊ loquor vobis. Beatus aūt iacob rachel q̃dē con=
cupierat: ſʒ i nocte accipit liā. Q꞉ videlicet oīs q̃ ad deum
cōuertit ꝯtēplatiuā vitā deſiderat: quietē eterne pr̄ie ap=
petit. ſʒ priꝰ neceſſe eſt: vt in nocte vite pn̄tis operet bōa q̃

pōt. deſudet in labore. i. liā accipiat: vt poſt ad vidēdū ꝑn
cipiū in rachel āplexibꝰ requieſcat. Erat aūt rachel vidēs ⁊
ſterilis. Lia aūt lippa: ſed fecūda. rachel pulchra ⁊ infecū
da. Q꞉ ꝯtēplatiua vita ſpecioſa ē in aīo. ſʒ dū q̃eſcere i ſilē=
tio appetit filios nō generat ex ꝑdicatiōe. Videt ⁊ non pa
rit. q꞉ q̃etis ſue ſtudio minꝰ ſe in alioꝝ collectiōe ſuccēdit.
Et q̃tū introrſus ꝯſpicit: apire alijs ꝑdicādo nō ſufficit.
Lia ꝟo lippa ⁊ fecūda ē. q꞉ actiua vita dū occupat in oꝑe
minus videt. ſʒ dū mō ꝑ verbū: mō ꝑ exēplū ad imitationē
ſuā ꝓximos accēdit: multos i bono oꝑe filios generat. Et
ſi in ꝯtēplatiōe mētē tēdere nō valet: ex eo tñ q̄ agit exteri
us gignere ſequaces valet. Recte ḡ in mēſura calami priꝰ
ſex cubiti ⁊ poſtmodū palmꝰ dicit. q꞉ añ actiua agit vt ad
cōtemplatiuā poſtmodū veniat. Sʒ ſciēdū eſt q꞉ ſicut bo
nus ordo viuēdi eſt vt ab actiua in cōtēplatiuā tēdat: ita
plerūq; vtiliter a ꝯtemplatiua animꝰ ad actiuā reflectit.
vt ꝑ hoc qḋ cōtēplatiua mētem accēderit: ꝑfectius actiua
teneat. Debet ergo nos ⁊ actiua ad cōtēplatiuā trāſmitte=
re. ⁊ aliqñ tñ ex eo q̄ introrſus mēte ꝯſpeximus: ad actiuā
meliꝰ ꝯtēplatiua reuocare. Vñ ⁊ idē iacob poſt Racheliſ
amplexus ad Lie redijt. q꞉ ⁊ poſt viſum ꝑncipiū laborio=
ſa vita boni oꝑis nō eſt funditꝰ deſerenda. Eſt aūt in con=
tēplatiua vita magna mētis cōtētio: cū ſeſe ad celeſtia eri
git. cū in rebꝰ ſpiritalibꝰ animū tēdit. cū trāſgredi nitit oē
qḋ corporaliter videt. cū ſeſe anguſtat vt dilatet. Et aliqñ
quidē vincit: ⁊ reluctātes tenebras ſue cecitatis exuperat
vñ incircūſcꝑto lumīe quiddā furtim ⁊ tenuiter attingat.
Sʒ tñ ad ſemetipaʒ ꝓtinus verberata reuertitur: atq; ab
ea luce ad quā reſpirādo trāſijt: ad ſue cecitatꝭ tenebras ſu
ſpirādo atq; lamētādo redijt. Qḋ bene ſacra hyſtoria deſi
gnat / q̃ beatū iacob cū āgelo luctatū narrat. Cū ei ad parē Geñ. xxxij
tes ꝓprios rediret: in via angelū inuenit cū quo i luctam
magnū certamē habuit. Is eni qui certat i luctamīe aliqñ
ſuꝑiorē ſe: aliqñ vero eū cū quo ꝯtēderit inferiorē inuenit
Deſignāt aūt angelꝰ dñi ⁊ iacob q̃ cū angelo ꝯtēdit vniuſ=
cuiuſq; ꝑfecti viri aīam: ⁊ i ꝯtēplatiōe eā poſitā exꝑmunt.
Que videlicet cū ꝯtēplari deū nitit: velut in quodā certa=

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

mine poſita modo q̄ſi exuperat. qꝛ intelligēdo ⁊ ſentiendo
de incircūſcripto lumine aliq̄d deguſtat. mō ſuccūbit: qꝛ ⁊
deguſtādo iterū deficit. Quaſi ergo vincit̄ angelus: qñ itelle
ctu itimo apphēdit̄ deꝰ. Sꝫ notādū ꝙ idē victꝰ angelꝰ ner
uum femoꝛis iacob tenuit. eūq; marceſcere ſtatim fecit. at
q; ab eo iacob tp̄e vno claudicauit pede. qꝛ ſcꝫ oīpotēs de-
us cū iam per deſideriū ⁊ intellectū cognoſcit̄. oēm ī nobiſ
voluptatē carnis areſacit. Et q̄ prius q̄ſi duobus pedibꝰ
innitētes/ ⁊ deū videbamur querere: ⁊ ſcl'm tenere. poſt a-
gnitionē ſuauitatis dei vnꝰ in nobis pes ſanus remanet:
atq; alius claudicat. qꝛ neceſſe eſt vt debilitato amoꝛe ſcl'i
conualeſcat ad amoꝛē dei. Si ergo tenemꝰ angelū vno claudi
camus pede. qꝛ dū creſcit in nobis foꝛtitudo amoꝛis inti-
mi: infirmat̄ ꝓculdubio foꝛtitudo carnis. Oīs quippe qui
vno pede claudicat: ſoli illi pedi innitit̄ quē ſanū hꝫ. Qꝛ et
cui deſideriū terrenū iā areſactū fuerit: ī ſolo pede amoꝛ̄
dei tota virtute ſe ſuſtinet. Et in ip̄o ſtat. qꝛ pedem amoꝛiſ
ſeculi quē ponere in terra cōſueuerat: iam a terra ſuſpēſuꝫ
poꝛtat. Et nos ergo ſi ad parētes ꝓpꝛios. i. ad ſpiritales pa-
tres redimus. teneamꝰ in via angelū: vt ſuauitate intima
apphēdamus deū. Cōtēplatiua eteni vita amabilis val-
de dulcedo eſt: q̄ ſup ſemetip̄am aīam rapit. celeſtia apit:
terrena aūt debere eſſe cōtēptui oñdit: ſpiritalia mētꝭ ocu
lis patefacit. coꝛpalia abſcondit. Vñ bene eccl'ia in canti
Can. ij. cis cāticoꝝ dicit. Ego doꝛmio: ⁊ coꝛ meū vigilat. Vigilā
ti eteni coꝛde doꝛmit. qꝛ ꝑ hoc ꝙ interiꝰ cōtēplādo ꝓficit:
ab inq̄eto foꝛis ope q̄eſcit. Sed int̄ hec ſciēdū eſt/ qꝛ q̄diu
in hac moꝛtali carne viuit̄: nullꝰ ita ī ꝟtute ꝯtēplatiōis ꝓ
ficit: vt in ip̄o incircūſcripto lumīs radio mētis oculos in
figat. Neq; ei omp̄s deꝰ iā in ſua claritate ꝯſpicit̄ ſꝫ q̄ddā
ſub illa ſpeculat̄ aīa vñ refota ꝓficiat: ⁊ poſt ad viſiōis eiꝰ
gl'iaꝫ ꝑtingat. Sic nāq;. Eſaias cū ſe dñm vidiſſe fatet̄: di
Eſaie. vj. cens. Anno quo moꝛtuꝰ eſt rex ozias: vidi dñm ſedētē ſup
ſoliū excelſum ⁊ eleuatū. Protinꝰ adiūxit. Et ea q̄ ſub eo
erāt implebāt tēplū. Qñ ozias rex ſupbꝰ ac p̄ſumptoꝛ mo-
rit̄: dñs videt̄. qꝛ cū mūdi huius elatio a deſiderio mētis
occidit̄: tūc ip̄a mēs dei gl'iaꝫ cōtēplat̄. Et notādū ꝙ dñs

ſup ſoliū excelſum ⁊ eleuatū ſedit. Quid nāq; eſt eiꝰ ſolium
niſi creatura angelica vel hūana cui ꝑ ītellectū quē dedit
pꝛeſidet? Qd̄ videlicet ſoliū excelſum ⁊ eleuatū dr̄. qꝛ ⁊ na
tura hūana ad celeſtē gl'iam eleuata ꝓficit: ⁊ creatura an-
gelica dū multis ſpiritibus cadētibꝰ iam ſolidata eſt ī ce-
lo ne cadat. inde ⁊ eleuata eſt. vñ ⁊ ꝯfirmata. Tēpluꝫ vero
eius hoc eſt qd̄ ſoliū. qꝛ eternus rex ibi habitat vbi ſedet.
Nos ergo tēplū illiꝰ ſumus: in quoꝝ mētibꝰ habitare dignat̄
Sꝫ ea q̄ ſub eo erāt implebāt tēpluꝫ. qꝛ q̄cq̄d de illo mō cō-
ſpicit̄ adhuc nō eſt ip̄e: ſed ſub ip̄o eſt. Sic iacob angelū vi
dit: ⁊ vidiſſe deū fatet̄. qꝛ cū miniſteria eiꝰ cōſpicimꝰ: iam
multū eſt qd̄ ſup noſmetip̄os leuamur. Notādū vero ꝙ dr̄
implebāt tēplū. qm̄ ⁊ ſi angelꝰ apparet īfirmo tñ mētis de-
ſiderio ſatiſfacit. vt ſi adhuc maius nō pōt: iam tñ minꝰ qd̄
videt admiret̄. Ea ergo q̄ ſub eo ſunt implent tēpluꝫ. qꝛ ſi-
cut dictū eſt: ⁊ cū mēs in ꝯtēplatiōe ꝓfecerit nō iam qd̄ ip-
ſe: ſꝫ id qd̄ ſub ip̄o eſt cōtēplat̄. In qua videlicet ꝯtēplatio
ne iam quietis interne guſtus cōtingit̄. Cuiꝰ qꝛ q̄dam q̄ſi
ꝑs eſt: ⁊ ꝑfecta eē nō pōt: recte ī apocalypſi ſcriptū eſt. Fa- Apoc. viij
ctū eſt ſilētiū in celo q̄ſi media hoꝛa. Celuꝫ quippe eſt aīa
iuſti. ſicut ꝑ ꝓphetā dñs dicit. Celū mihi ſedes eſt. Et ce- Ps. cij. ⁊ x.
li enarrāt gl'iam dei. Cū ergo quies ꝯtēplatiue vite agit̄ ⁊. ps. xviij
in mēte: ſilētiū fit in celo. qꝛ terrenoꝝ actuū ſtrepitus quie
ſcit a cogitatiōe: vt ad ſecretū intimū aurē animꝰ apponat
Sꝫ qꝛ hec quies mētis eē in hac vita ꝑfecta nō pōt: nequa
q; hoꝛa itegra factū in celo ſilētiū dicit̄: ſꝫ quaſi media ho
ra. Vt neq; ip̄a media hoꝛa plene ſentiat̄: cuꝫ p̄mittit̄ qua
ſi. qꝛ mox vt ſe animꝰ ſubleuare cepit: ⁊ q̄etis intime lumīe
ꝑfundi: redeunte citius cogitationū ſtrepitu de ſemetip̄o
cōfundit̄: ⁊ cōfuſus cecat̄. Vita igit̄ cōtēplatiua q̄ illic ho
ra quaſi media dicit̄: apud ezechielē ꝓphetā nō cubitus
ſꝫ palmꝰ appellat̄. Ecce fratres kmi dū vniuſcuiuſq; vite
cauſas exp̄mere cupimꝰ: paulolatiꝰ ꝑ exceſſum locuti ſu-
mus. Sꝫ bonis mētibꝰ quibꝰ vtraq; eadē vita eſt ad agē-
dū amabilis eē nō debet ad audiēdū grauis. Seq̄tur. Et Textus.
mēſus eſt latitudinē edificij calamo vno. altitudinē quoq;
calamo vno. Omp̄s deus q̄ nec in magnis tendit̄: nec ī mi C

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

nimis anguſtat/ſic de tota ſimul eccl'a loq̄tur: ac ſi de vna
aīa loquat. Et ſepe qḋ ab eo de vna aīa dr̄: nil obſtat ſi de
toto ſimul eccl'a intelligat. Latitudo itaq; edificij ad cha
Pſ. cxviij. ritatē ꝑtinet. de q̄ pſalmiſta dic̄. Latū mādatū tuū nimis.
Nil enī latius q̄ oēs ī ſinu amoris recipe ⁊ nullas odij an
guſtias ſuſtinere. Sic quippe lata eſt charitas: vt ī ampli=
tudine dilectiōis ſue cape etiā inimicos poſſit. Vn̄ ⁊ pci=
Mat. v. pit. Diligite inimicos vr̄os: benefacite his q̄ oderūt vos.
Cōſiderādū quoq; nobis ē q2 latitudo in equalitate: alti=
tudo vo ī ſublimitate tendit. Latitudo ġ ꝑtinet ad chari=
tatē ꝓximi: altitudo ad intelligētiā cōtēplatoris. Sed la=
titudo ⁊ altitudo edificij vno calamo mēſurat. q2 videlicz
vnaqueq; aīa q̄tū lata fuerit ī amore ꝓximi: tm̄ ⁊ alta erit
in cognitiōe dei. Dū enī ſe ꝑ amorē iuxta dilatat: ꝑ cogni=
tionē ſuperiꝰ exaltat. Et tm̄ ſup ſemetipā excelſa fit: q̄tū
ſe iuxta ſe in ꝓximi amorē tēdit. Et q2 edificiū qḋ inhabi
tat deus ⁊ angelica ſimul ⁊ hūana natura ꝑficit: ꝑ hoc qḋ
angelica creatura ſurſum eſt ⁊ hūana adhuc deorſum/pōt
ꝑ latitudinē atq; altitudinē edificij vtraq; hec creatura ſi=
gnari. Q2 iſta adhuc in imis deget: illa vo in ſublimibus
ꝑmanet. S3 vno calamo mēſurat vtraq;. q2 hūilitas hoīm
Mat. xxij. q̄n̄q; ad equalitatē ꝑducit angeloꝝ. Vn̄ ſcriptuz eſt. Neq;
Mar. xij. nubēt neq; nubent ſed erūt ſicut angeli dei in celo. Et vn̄ ꝑ
Luce. xx. ioānē dicit. Mēſura hoīs q̄ ē angeli. Q2 vſq; ad illā altitu
Apoc. xxj. dinē gl'ie homo ꝑducit: in q̄ ſolidatos ſe angeli letant. La
titudo ġ edificij tāta eſt: q̄ta ⁊ altitudo. q2 electi quiq; qui
modo in imis laborāt: q̄n̄q; illis beatiſſimis ſpiritibus nō
erūt inequales. S3 nos int hec credeamꝰ ad mētē: ac totis
medullis cordis deū diligamꝰ ⁊ ꝓximū. Dilatemur in af=
fectu charitatis: vt exaltemur in gl'ia celſitudinis. Cōpa=
tiamur ꝑ amorē ꝓximo: vt cōiūgamur ꝑ cognitionē deo.
Cōdeſcēdamꝰ fratribus minimis in terra: vt coequemur
angelis in celo. Quia vir q̄ ſua imagine redēptorē ſignat:
mēſus eſt latitudinē edificij calamo vno. altitudinē quoq;
calamo vno. Nūc igitur metit mores. pēſat opa. cogitatio
nes conſiderat. vt ſine fine poſtmodū retributionē reddat
Jeſus xp̄s vnigenitus patris. qui cū eo viuit ⁊ regnat in

vnitate ſpiritus ſancti: ꝑ oīa ſecula ſeculorum. Amen.

Omelia. xv.

ET venit ad portā que reſpiciebat viam
orietalē: ⁊ aſcēdit ꝑ gradus eiꝰ. Et mē=
ſus eſt limē porte calamo vno latitudi=
nem. i. limē vnum calamo vno in latitudine: et
thalamū vno calamo in longū. ⁊ vno calamo ī
latū: ⁊ inter thalamos q̄nq; cubitos: ⁊ limē por
te iuxta veſtibulū porte intrinſecꝰ calamo vno.

VIr cuius calamꝰ mēſure ī manu eius deſcribit:
venit ad portā que reſpiciebat ad viā orietalem
Quis vo alius porte huius appellatiōe ſignat: A
niſi ipē dn̄s ac redemptor noſter. q̄ nobis ianua
factus eſt regni celeſtis? Sicut ipē ait. Nemo venit ad pa
trē niſi ꝑ me. S3 cū eūdē virū lineis indutū figurā dn̄i te=
nere dixerimꝰ: querēdū nobis eſt q̄ ratiōe ꝯueniat/vt idē
dn̄s ⁊ ꝑ virū deſignari valeat ⁊ ꝑ portā: dum vir veniat ad
portā? Nunq̄d nā ipē venit ad ſemetipm̄? An ita eſt q2 ⁊ ī
euāgelio ipē teſtat dicēs. Qui nō ītrat ꝑ oſtiū ī ouile ouiū Johā. x.
ſed aſcēdit aliunde. ille fur eſt ⁊ latro? Qui aūt intrat ꝑ oſti
um paſtor eſt ouiū. Et paulopoſt dicit. Ego ſum oſtiū. At
q; iterū ſubiūgit. Ego ſum paſtor bonus. Si ergo paſtor ī
trat ꝑ oſtiū: ipē eſt oſtiū. ipē paſtor. ipē proculdubio intrat
ꝑ ſemetipm̄. Ecce dū ezechielis ſenſum enodare cupimꝰ:
de euangelio etiā q̄ſtionē legamꝰ. Querendū nobis itaq;
eſt q̄liter ⁊ ipſe intret: ⁊ ꝑ ſemetipm̄ ītret. Dn̄s enī ac redē
ptor noſter cum ſctā eccl'ia quā redemit ſm̄ carnē vna ſub=
ſtantia eſt: paulo atteſtante qui ait. Adimpleo ea q̄ deſunt Col. j.
paſſionum xp̄i in carne mea: pro corpe eiꝰ quod eſt eccl'ia. Ephe. j.
Huius capitis corpus eccleſia eſt: ⁊ huius corpis caput ad Col. j.
xp̄s. De quo ſuo capite exultat corpus. i. ſctā eccl'ia: cum ꝑ
pſalmiſtā dicit. nūc aūt exaltauit caput meū ſup inimicos Pſ. xxvj.
meos. Q2 enī q̄n̄q; ipā etiā exaltāda eſt: iā nūc caput ſuuz
ſup inimicos ſuos exaltatū gaudet ī celis. Cū ergo electi
quiq; ad vitā ꝑueniūt. q2 mēbra eiꝰ ꝑ eū intrant ad eū: ipē

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ꝑ ſe intrat ad ſe. Ipe enī in ſuis mēbris eſt ꝙ intrat: ipe ca-
put ad qȯ intrātia mēbra ꝑueniunt. Qȯ ezechiel ꝓpheta
mltiplicit̄ inſinuat: ꝙ virū veniſſe dicit ad portā. et ꝙ eadē
Textus. porta ſit oñdit dicēs. Que reſpiciebat ad viā orietalē. Ip
Joh. xviij ſe eteni nobis ē via ꝙ dixit. Ego ſuꝫ via veritas ⁊ vita. Ip
Zach. vj. ſe etiā orietalis via de quo ſcptū eſt. Ecce vir oriēs nomē
eius. Porta ğ viā orientalē reſpicit. q̄ꝛ illū ſignat ꝙ nobis
iter ad ortū fecit lumis. Pōt etiā porte noīe vnuſqſqꝫ p̄di
cator intelligi. q̄ꝛ quiſqs nobis ianuā regni celeſt̄ ore ſuo
Apoc. xxj. aperit porta eſt. Vñ ⁊ duodecim porte vel in ioānis apo-
calipſi / vel in extrema huius prophete viſione deſcribun
tur. Pōt etiā porte noīe ſcripture ſacre ſciētia nō incōue-
niēter intelligi. Que dū nobis itellectū apit: celeſt̄ regni
ianuā pādit. Poſſumus porte noīe ⁊ fidē accipe: quā pri-
mā cōtigimꝰ vt ad virtutū edificia intremꝰ. Vñ hic apte
Textus. ſubiūgit̄: Et aſcēdit ꝑ gradꝰ eiꝰ. Quid enī gradꝰ ſūt huiꝰ
porte niſi merita v̄tutū: Siue enī in cognitiōem mediato
ris dei ⁊ hoīm hoīs ieſu xp̄i: ſeu in ſciā diuini eloquij ſeu ī
ipa fide quā de illo accipimꝰ: ꝗbuſdā gradibꝰ ad altiora ī
cremēta ꝑuenimꝰ. Nemo enī repente fit ſūmꝰ: ſed in bona
cōuerſatiōe a minimis quiſqꝫ inchoat: vt ad magna perue
Pš. xlvij. niat. De his gradibꝰ ꝑ pſalmiſtā dr̄. Deꝰ in gradibꝰ eiꝰ di
noſcit̄ dū ſuſcipiet eā. Dū enī ſctām eccleſiā dñs ſuſcipit: ī
gradibꝰ eiꝰ dinoſcit̄. q̄ꝛ eiꝰ glīa ꝑ illiꝰ incremēta declarat̄
Quātū enī ſctā ecclīa aſcēdēdo ꝓfecerit: tm̄ deꝰ hoībꝰ ex
eiꝰ virtutibꝰ innoteſcit. De his quoqꝫ gradibus btūs iob
Job. xxxj. loquit̄ dicēs. Per ſingulos gradꝰ meos ꝓnūciabo illum.
Oīpotētē ꝗppe dñm ꝑ ſingulos gradus ſuos ꝓnūciat: qui
ꝑ incremēta virtutū ꝙ cepit ei ſemꝑ laudē ſue pietatis red
dit. Si quidā gradꝰ in cordis aſcenſione nō eſſent: pſalmi
Pš. lxiij. ſta non diceret. Ambulabūt de virtute in virtutē. Nec mi-
rū ſi de v̄tute in virtutē gradus ſūt / qm̄ vnaqqꝫ virtꝰ q̄ſi ꝗ-
buſdā gradibꝰ agit̄: ⁊ ſic ꝑ incremēta meritoꝝ ad ſūma ꝓ-
ducit̄. Alia nāqꝫ ſūt v̄tut̄ exordia. aliud ꝓfectꝰ. aliȯ ꝑfecti
Si enī ⁊ ipſa fides ad ꝑfectionē ſuā nō ꝗbuſdā gradibꝰ du
Lu. xvij. ceret̄: ſcti apl̄i minime dixiſſent. Adauge nobis fidē. Et
quidā venit ad ieſum ꝙ curari voluit filiū ſuū: ſꝫ requiſitꝰ

an crederet: reſpōdit. Credo dñe: adiuua incredulitatem Mat. ix.
meā. Pēſate ergo qȯ dr̄. Si credebat cur incredulitatē di
cebat: Si vero incredulitatē habere ſe nouerat: quō crede
bat: Sꝫ q̄ꝛ ꝑ occultā inſpirationē grē meritoꝝ ſuoꝝ gradi
bus fides creſcit: vno eodēqꝫ tp̄e is ꝙ necdum ꝑfecte credi
derat ſimul ⁊ credebat: ⁊ incredulꝰ erat. Hos nimirū gra-
dus dñs ſub meſſis noīe deſcribit dicēs. Sic eſt regnū dei Mar. iiij.
quēadmodū ſi iaciet hō ſemen ī terra ⁊ dormiat ⁊ exurgat
nocte ac die: ⁊ ſemen germinet et creſcat dū neſcit ille. Vl-
tro enī terra fructificat primū herbā. deinde ſpicā. deinde
plenū frumētū in ſpica. Et cū ex ſe ꝓduxerit fructꝰ ſtatim
mittit falcē: qm̄ adeſt tp̄s meſſis. Semen hō iactat ī terra
cū cordi ſuo bonā ītētionē inſerit. Et poſtqꝫ ſemē iactaue-
rit: dormit. q̄ꝛ iam in ſpe boni opis quieſcit. Nocte vero
exſurgit ac die: q̄ꝛ in aduerſa ⁊ ꝓſpera ꝓficit. Et ſemen ger
minat ⁊ creſcit dū neſcit ille: q̄ꝛ dū adhuc metiri incremen
ta ſua nō valet ſemel ꝯcepta v̄tꝰ ad ꝑfectū ducit̄. Et vltro
t̄ra fructificat: q̄ꝛ ꝑueniēte ſe grā: mēs hoīs ſpōtanee ad ꝑ-
fectū boni opis aſſurgit. Sed hec eadē terra primū herbā
deinde ſpicā. deinde plenū frumētū ꝓducit̄ in ſpica. Her
bā quippe ꝓducere eſt inchoationis bone adhuc teneritu
dinē hr̄e. Ad ſpicā vero herba ꝑuenit: cū ſe virtus aīo ꝯce
pta ad ꝓfectū boni opis ꝑtrahit. Plenū vero frumentū in
ſpica fructificat: qñ iam intm̄ virtꝰ ꝓficit vt eſſe robuſti et
ꝑfecti opis poſſit. Sed cū ex ſe ꝑduxerit fructꝰ ſtatim mit
tit falcē: qm̄ adeſt tp̄s meſſis. Oīps enī deꝰ ꝓducto fructu
falcē mittit ⁊ meſſem ſuā deſecat. q̄ꝛ cū vnūquēqꝫ ad opa ꝑ
fecte ꝑduxerit: eiꝰ tēporalē vitā ꝑ emiſſam ſnīam incidit:
vt granū ſuū ad celeſtia horrea ꝑducat. Cū igit̄ deſideria
bona cōcipimꝰ: ſemen in terrā mittimꝰ. Cū vero operari
recta incipimꝰ: herba ſumꝰ. Cūqꝫ in eiuſdē opationis ꝑfe
ctione ſolidamur: iā plenū frumētū in ſpica ꝓferimꝰ. Her Lu. xxij.
ba eteni petrꝰ fuerat: ꝙ paſſiōis tp̄e ꝑ amorē dñm ſequēs Mat. xxvj
hūc ꝯfiteri añ ancille vocē timebat. Erat enī iā viriditas Mar. xiiij
in mēte: q̄ꝛ credebat oīm redēptorē: ſed valde adhuc flexi Joh. xviij
bilis pede ꝯculcabat̄ timoris. Jam in ſpicā ſurrexerat: qñ
eum quē moriturū ꝯfiteri timuerat: nūciāte angelo in ga-

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſilea viuētē videbat. Sʒ ad plenū granum in ſpica ꝑuene-
rat / qñ veniēte deſuꝑ ſpū: ⁊ ſuā mētē in illiꝰ amore roborā-
te ita ſolidatꝰ eſt: vt vires ꝓſequētiū ceſus deſpiceret: ⁊ re-
dēptorē ſuū libere inter flagella ꝑdicaret. Nullꝰ itaqꝫ q̄ ad
bonū ꝓpoſitū adhuc in mētis teneritudine eſſe ↄſpicit̃ de
ſpiciat̃. q2 frumentū dei in herba īcipit vt granū fiat. Uir
ergo veſtitus lineis venit ad portā: q2 dñs ac redēptor no
ſter mēbris ſuis intrātibꝰ ꝑducit̃ ad ſe. Et aſcēdit ꝑ gradꝰ
eiꝰ: q2 nobis ꝓficiētibꝰ / eo nobis ampliꝰ exaltat̃ q̄to altiꝰ
et incōprehēſibilis eſſe cognoſcit̃. In virtute q̄ppe nr̄arū
mētiū gradibꝰ ipſe aſcēdere dr̄: q2 tanto ipſe ſublimior no
bis oſtendit̃: q̄tū noſter animꝰ a rebus infimis ſeꝑat̃. Se-
Textus. quit̃. Et mēſus ē limen porte calamo vno latitudinē. Cur
poſtq̄ dictū eſt limen porte: ſtatim ſubiungit̃. limen vnū?
Niſi q2 aperte innuit ꝙ adhuc inferius limen aliud dicat̃
porta aūt a limine ſurgit vt porta ſit. Si igit̃ porta dñs: q̄s
huiꝰ porte limen ē niſi illi antiq̄ p̄res ex quoꝝ ꝓgenie dñs
Roma.ix. incarnari dignatꝰ eſt? Sicut ꝑ paulū dr̄. Quoꝝ p̄res ex q̄-
bus xp̄s ſm̄ carnē: q̄ eſt ſuꝑ oīa deꝰ bñdictꝰ in ſecula. No-
tādū nobis eſt in hac pauli ſn̄ia ꝙ dij ⁊ ceteri hoīm ſūt vo-
Exo.vij. cati: ſicut moyſi dr̄. Ponā te in deū pharaoni. Et per pſal
Ps̄.lxxxj miſtā dr̄. Ego dixi dij eſtis. Et rurſum. Deꝰ ſtetit in ſyna-
goga deoꝝ. Sʒ aliud eſt nūcupatiue: aliud naturaliter di
ci deū. Et ſi moyſes in deū pharaoni eſt poſitꝰ: ſʒ deꝰ itra
oīa nō deꝰ ſuꝑ oīa dr̄. Qui vero eſt in vtero virginis incar
natꝰ: deꝰ ſuꝑ oīa vocat̃. Itaqꝫ limen porte antiqui p̄res ex
q̄bꝰ ille natus eſt / q̄ nobis aditū regni celeſtis aperuit. Li
men aūt porte vno calamo mēſurat̃: q2 ipſi antiqui patres
potuerūt redēptorē noſtrū ⁊ ꝓphetādo ⁊ bñ viuēdo ꝑdica
re: tanq̄ ſex cubita in ꝑfectiōe opis: ⁊ palmū inchoatiōis
ꝑ cōtēplationē habuerūt. Q2 eni eoꝝ vitā in vnitatē fidei
⁊ ꝑfecta opatio. ⁊ inchoata ↄtēplatio ſublimen reddidit: ī
Textus. vno calamo mēſura limis fuit. Sequit̃. Et thalamū vno
B calamo in longo: et vno calamo in latū. Cōſideremꝰ quid
agi in thalamo ſoleat: atqꝫ exinde hoc q̄d in ſctā eccl̄ia agi
tur colligamꝰ. In thalamo q̄ppe ſpōſus ⁊ ſpōſa federant̃:
ſibiqꝫ in amore iungunt̃. Qui ergo ſūt in ſctā eccl̄ia thala-

mi: niſi eoꝝ corda in q̄bꝰ aīe ꝑ amorē ſpōſe inuiſibili iūgū
tur: vt eiꝰ deſiderio mēs ardeat / nulla iam q̄ in mūdo ſunt
cōcupiſcat. preſentis vite lōgitudinē penā deputet: exire
feſtinet: ⁊ amoris amplexu in celeſtis ſpōſi viſiōe requieſce
re. Mēs itaqꝫ q̄ iam talis eſt nullā p̄ntis ſcl̄i ↄſolationē re-
cipit: ſʒ ad illā quā diligit medullitꝰ ſuſpirat. feruet. anhe-
lat. anxiat̃. Uilis ei fit ipſa ſalus ſui corpis: q2 trāſfixa eſt
vulnere amoris. vñ ⁊ in cātic̄ł dicit. Uulnerata charitate Can.ij.
ego ſum. Mala aūt ſalꝰ eſt cordis q̄ dolorē huiꝰ vulneris
neſcit. Cū vero anhelare iam in celeſti deſiderio et ſentire
vulnꝰ amoris ceperit: fit aīa ſalubrior ex vulnere q̄ prius
egrotabat ex ſalute. Mēte aūt ſpōſum ſuum fortiter amāti
de amore vite p̄ntis vna ſolet eē ↄſolatio: ſi ꝑ hoc ꝙ ipa ab
eiꝰ viſione differt̃: alioꝝ aīe eiꝰ verbo ꝓficiāt: ⁊ ad celeſtē
ſpōſum amoris facibꝰ inardeſcāt. Meret. q2 differre ſe cō-
ſpicit: triſte eſt ei oē q̄d aſpicit: q2 illū adhuc non videt quē
videre ↄcupiſcit. Sʒ ē vt dixi nō parua ↄſolatio ſi feruēs
aīa differt̃ ⁊ ꝑ eā multe colligunt̃: vt tarde cū multis vide-
at: quē ſola videre citiꝰ volebat. Uñ rurſus in cantico ſpō-
ſa dicit. Fulcite me floribꝰ: ſtipate malis q2 amore lāgueo Can.ij.
Quid nāqꝫ ſūt flores: niſi aīe bonū iam opus iuchoātes et
deſideriū celeſte redolentes? Quid mala de floribꝰ: niſi ꝑ
fecte iā bonoꝝ mētes q̄ ad fructū ꝑueniūt boni opis de ini
tio ſctē ꝓpoſitionis? Que ergo amore languet fulciri q̄rit
floribꝰ: ſtipari malis. q2 ſi illū quē deſiderat videre adhuc
nō ꝑmittit̃: magna eſt ei ↄſolatio ſi alioꝝ ꝓfectibꝰ letetur
Aīa ergo ſctā amore lāguida floribꝰ maliſqꝫ fulciat̃: vt re-
quieſcat in bono opꝫ ꝓximi: q̄ adhuc ↄtēplari nō valet vul-
tū dei. Pēſemꝰ ergo q̄lis thalamꝰ pauli mēs fuerat: q̄ di-
cebat. Mihi viuere xp̄s eſt: ⁊ mori lucrū. Oīpotēti deo in Philip.j.
q̄tū ſe amore ↄiūxerat: q̄ ſibi vitā xp̄m tm̄modo: ⁊ mori lu
crū eſſe deputabat. Hic eſt ꝙ iterū dicit: deſideriū habēs Ibidem.
diſſolui: ⁊ cū xp̄o eſſe multo magis meliꝰ. Sʒ ecce q̄ diſſol
ui deſiderat / quo amore lāgueat videamꝰ. Q2 interim dif
ferri te ↄſpicimꝰ: fulciri q̄ſo floribꝰ nō req̄ris. Querit pla-
ne: nam ſequit̃. Permanere aūt in carne neceſſariū ꝓpter
vos. Et ꝓficiētibꝰ diſcipulis dicit. Que eſt enim nr̄a ſpes

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

aut gaudiũ: aut corona gl'ie? Nonne vos ante dñm noſtrũ
Jeſũ xp̄m. Hinc eſt ꝙ idē thalam⁹ vno calamo in lõgo: et
vno calamo in lato dr̄ mẽſus. Longitudo qppe ad lõgani
mitatē expectatiõis ptinet: ⁊ latitudo ad ãplitudinē cha=
ritat̄. Tm̄ ḡ vnuſquiſq; thalam⁹ hȝ ĩ lõgitudinē: q̄tũ ⁊ ĩ la
titudinē hr̄e potuerit: q2 mẽs celeſti dſiderio ſuccẽſa: q̄tũ
amorē habuerit ad colligendũ ꝓximũ: tm̄ ⁊ lõganimitatē
exhibet ad expectandũ deũ. ⁊ patiẽter portat moras lõgi=
tudinis. q2 ſe in ꝑfectu ꝓximi dilatat amplitudo charita
tis. Poteſt etiã ipſa lõgitudo lõganimitatē patiẽtie q̄ ex=
hibet̄ ꝓximo deſignare. Et q2 latitudo charitatē ſignat:
que ſinũ mẽtis aperit: ⁊ amicos in amorē recipit. tanta eſt
lõgitudo thalami: quãta latitudo. q2 quãtũ lata mens fue=
rit ꝑ amorē: tm̄ erit ⁊ patiẽs ꝑ lõganimitatē. Nam tm̄ q̄ſq;
portat ꝓximũ: q̄tũ amat. Si enĩ amas portas. ſi deſiſtis
amare: deſiſtis tolerare. Quẽ enĩ min⁹ diligimus: minus
etiã toleram⁹. q2 irruẽte faſtidio: citi⁹ facta ꝓximi addu=
cũtur in grauedine põderis: q̄ nobis nõ leuiat penna cha=
Textus. ritatis. Sequit̄. Et ĩter thalamos q̄nq; cubitos. Vnũ ſu=
pra thalamũ dixerat ⁊ poſtmoduȝ q̄nq; cubitos eſſe inter
thalamos narrat. Ea videlicet rõne q2 multi thalami vnũ
Apoca.j. faciũt: ſicut ⁊ multe eccleſie vna eccl'ia vocat̄. Vñ et in io=
hãnis apocalypſi ſeptē eccleſijs ſcribit̄: ꝑ quas vna catho
lica deſignat̄. Hi itaq; q̄ in ſctã eccl'ia (ſicut dixim⁹) fer=
uẽti amore deũ videre ſitiũt. eiq; iã ꝑ deſideriũ ꝯiungunt̄
thalami vocant̄. Sed tm̄ ſũt in ea q̄dã q̄ penetrare ſubtilia
nõ valẽtes. et q̄nq; adhuc corporis ſenſib⁹ depreſſi: tanto
min⁹ amãt eũ q̄ fecit oĩa: quãto ampli⁹ in his q̄ facta ſunt
illigãtur. Et iã q̄dē exercere ſe in timore dñi et amore pro
ximi tẽdere ſtudẽt. bona opa corꝑaliter agere. elemoſinis
pctã redimere. Sed q2 vi amoris intimi ardere ad celeſte
deſideriũ neſciũt: q̄ſi adhuc deuincti corporeis ſenſib⁹ te
nẽtur. Jſti itaq; thalami nõ ſunt: ſed tm̄ inter thalamos cõ
tinẽtur. q2 ꝑ eorũ ducatũ qui viſionē dei ꝑfecte diligũt: et
ĩpi ad ꝑfectũ mẽtis diligũtur. Jnter thalamos ergo q̄nq;
ſunt cubiti. q2 hi q̄ ab exteriorib⁹ q̄nq; ſenſib⁹ adhuc ad in
tellectũ myſticũ nõ aſſurgũt: dũ inter eos ſũt q̄ ſpũ amoris

feruẽt: velut manẽtes inter thalamos in fidei cõſtructiõe
ꝓficiũt. et a mẽſura celeſtis edificij diſiuncti nõ ſunt. Nã
pauliſper ſe ab appetitu corporaliũ ſenſuũ ſubtrahũt. ⁊ di
latato mẽtis ſpacio imitãtes charitatē quã ꝯſpiciũt: hinc
inde ad thalamos extẽdũtur. Qđ ergo nõ ꝑ ſex cubitos: ſȝ
per q̄nq; deſcripti ſũt: ipſa adhuc eoꝝ ĩperfectio deſignat̄
ſed tm̄ per bonũ deſideriũ in mẽſura ſpiritalis edificij eſſe
mẽorant̄. q2 ex voce eccleſie ꝑ pſalmiſtã dr̄. Jmꝑfectũ me Pſal.
um viderũt oculi tui: ⁊ in libro tuo oẽs ſcribent̄. Qui iterũ cxxxviij.
per pſalmiſtã dicit. Bñdixit oẽs timẽtes ſe dñs: puſillos Pſ. cxiij.
cũ maiorib⁹. Hi itaq; et ĩꝑfecti ſunt et puſilli. Jnquãtũ tm̄
cognoſcere ꝑualent: ⁊ deũ ⁊ ꝓximũ diligunt: atq; ideo bo
na q̄ pñt nõ negligũt opari. Qui et ſi necdum ad ſpiritalia
dona ꝓficiũt: vt vel ad ꝑfectã operationē: vel ad ſuccẽſam
cõtẽplationē aĩam exarãt. tm̄ ab amore dei ⁊ ꝓximi inquã=
tũ capere ꝑualẽt nõ recedũt. Vñ fit vt ipſi quoq; ⁊ ſi mino
ri loco: in ſctã tm̄ edificatione ſint poſiti. Q2 et ſi ad doctri=
nam. ſi ad ꝓphetiã. ſi ad miraculoꝝ grãm. ſi ad cõtẽptum
mũdi pleni⁹ exequẽdũ fortaſſe minores ſunt: tm̄ in timoris
et amoris fundamẽto ſũt in quo ſolidãtur. Q2 et ſi igne ce=
leſtis deſiderij nõ ardent: in ipſis exterioribus q̄ exercere
ſufficiũt vapore charitatis aĩantur. ⁊ inter ꝓximorũ ꝑcel
lentiũ edificia ꝯtinent̄. Vñ ⁊ recte ſpõſa in cãticis cãtico=
rũ loquit̄: dicẽs. Ferculũ fecit ſibi rex ſalomon de lignis li Canti.iij.
bani. colũnas ei⁹ fecit argẽteas. reclinatoriũ aureũ. aſcen
ſum purpureũ. media charitate ꝓſtrauit: ꝓpter filias hie=
ruſalē. Neq; enĩ credẽdũ eſt ſalomonē tãte magnitudinis
regē: q̄ ſic imẽſis delicijs affluebat. vt põdus auri ei⁹ eſti
mari nõ poſſit ⁊ argẽtũ in dieb⁹ illis preciũ nõ heberet. q2
ferculũ ſibi ligneũ fecit. Sed eſt ſalomon videlicet pacifi
cus noſter: q̄ ſibi de lignis libani ferculũ fecit. Libani qp
pe ligna cedrina valde ſũt ĩputribilia. Ferculũ itaq; regis
nr̄i ſãcta eccl'ia eſt: q̄ de fortib⁹ patrib⁹. i. de ĩputribilibus
mẽtib⁹ eſt ꝯſtructa. Que recte ferculũ dr̄. q2 ipa fert quoti
die aĩas ad eternũ ꝯuiuiũ cõditoris ſui. Cui ferculo colũ=
ne argẽtee facte ſũt. q2 ꝑdicatores eccl'ie ſctē eloquij luce
reſplẽdẽt. Eſt aũt cũ colũnis argẽteis reclinatoriũ aureũ

qꝛ per hoc qđ a ſctis pdicatorib⁹ lucide đꝛ: mẽtes audien=
tiũ fulgorẽ charitatꝭ intime in q̃ reclinẽtur inueniũt. Per
h̃ enĩ qꝫ luculẽte et apte audiũt: in illud qđ clareſcit in cor=
de requeſcunt. Colũne ğ argẽtee ⁊ reclinatoriũ aureũ factũ
eſt. qꝛ p lucẽ ſermonis inueniť apud aĩm claritas quietis.
Illius iã q̃ppe fulgor intern⁹ mentẽ irradiat. p intẽtionẽ
ibi requeſcat: vbi pdicationis gratia nõ q̃rať. De eadẽ q̃p=
Ps. lxvij. pe ſctã eccl'ia ſcriptũ eſt. Pẽne colũne deargẽtate: ⁊ poſte
riora dorſi ei⁹ in ſpecie auri. Que enĩ hic ſpũ manſuetudi=
nis ĩpleta: q̃ſi colũna pẽnas deargẽtatas hꝫ in poſteriora
dorſi ei⁹ ſpeciẽ auri cõtinet. qꝛ hic pdicatores ſuos ſermo
nis luce induit. In poſteriori aũt ſeculo: fulgorẽ in ſe clari
tatis oñdit. Sed ad hoc qꝫ clarũ int⁹ oſtẽdiť q̃lis ſit aſcen=
ſus adiũgit cũ de eodẽ ferculo ꝓtin⁹ ſubdit. Aſcẽſum pur
pureũ. Uera q̃ppe purpura. qꝛ de ſanguĩe tingiť: nõ ĩmeri
to in colore ſanguis videť. qꝛ maxima multitudo fidelium
in exordio naſcẽtes eccl'ie p martyrij ſanguinẽ pu̇enit ad
regnũ. Rex nr̃ aſcẽſum purpureũ fecit in ferculo. qꝛ ad cla
rũ qđ int⁹ aſpiciť: p tribulationẽ ſanguinis pu̇eniť. Quid
ergo nos miſeri atqꝫ ab omni fortitudine deſtituti quid a=
cturi ſum⁹? Ecce in h̃ ferculo colũna eſſe nõ poſſumus. qꝛ
in nobis nec fortitudo opis: nec lumen emicat pdicatiõis
Reclinatoriũ aureũ nõ habem⁹. qꝛ necdũ ſicut oportet p
intellectũ ſpiritalẽ requiẽ interne claritatꝭ aſpicim⁹. Aſcẽ
ſus purpure⁹ nõ ſum⁹. qꝛ ꝓ redẽptore noſtro fundere ſan=
guinẽ nõ valem⁹. Quid ğ de nobis agendũ eſt? Que ſpes
erit: ſi null⁹ ad regnũ pu̇enit niſi q̃ ſũmis ṽtutib⁹ pdit⁹ fue
rit? Sed adeſt quoqꝫ nr̃a cõſolatio. Amem⁹ in quãtũ poſſu
mus deũ. diligam⁹ ⁊ ꝓximũ: ⁊ ſimul quoqꝫ nos ad dei fer=
Canti. iij. culũ ptinem⁹. qꝛ ſicut illic ſcriptũ eſt. Media charitate cõ
ſtruxit. Habe q̃ppe charitatẽ: et ibi ſine dubio ptines vbi
et colũna argẽtea erigiť. ⁊ aſcẽſus purpure⁹ teneť. Nã qꝛ
hoc ꝓpter nr̃am infirmitatẽ đꝛ: apte mõſtrať cũ illic ꝓti=
Ibidem. nus ſubdidit. Propter filias hierl'm. Sermo etenĩ dei q̃
nõ filios: ſed filias dicit / quid aliud p ſexũ femineũ q̃ꝫ mẽ=
tium infirma ſignauit? Qđ ğ illic inter colũnas argẽteas
reclinatoriũ aureũ ⁊ aſcẽſum purpureũ ineſſe media cha=

ritas đꝛ ꝓpter filias hierl'm: hoc hic ĩter thalamos p q̃n=
qꝫ cubitos deſignať. qꝛ et q̃ in ṽtutib⁹ infirmanť ſi ipſi bo=
na q̃ poſſũt facere cũ charitate nõ negligunt: a dei edifica=
tione alieni non ſunt. Sequitur. Et limen porte iuxta ve= Textus.
ſtibulum porte intrinſecus calamo vno. Dum limen quod C
modo deſcribitur iuxta veſtibulum porte intrinſecus eſſe
memoratur: aperte oſtenditur quia limen quod prius ſcri
ptum eſt extrinſecus fuit. Sed ſi porta eſt dominus: quod
ſit limen porte intrinſecus: extrinſecus requiramus. Per
limen etenim portam vnuſquiſqꝫ ingreditur. Et que ſunt
duo hec limina: niſi patres teſtamẽti veteris et patres te=
ſtamẽti noui? Nõ ſolũ q̃ppe hi de q̃bus dñs incarnari di=
gnat⁹ eſt: ſed oẽs teſtamẽti veteris patres porte huius li=
men fuerũt. Qꝛ hi q̃ eũ predicare ⁊ in eo ſperare meruerũt
cũctis ad eũ veniẽtib⁹ aperuerũt aditũ fidei. vt oĩs q̃ cre=
diderit dñm: q̃ſi iã portã hui⁹ liminis ĩtraret. Sed cur añ
limen exteri⁹ ⁊ poſt limẽ interi⁹ đꝛ: niſi qꝛ pri⁹ teſtamenti
veteris patres: et poſtmodũ noui teſtamẽti doctores fue=
rũt? Recte aũt limen exteri⁹ teſtamẽti veteris patres de=
ſignat. qꝛ p eoꝝ pdicationẽ opera pu̇erſa punita ſũt. Per
dicta ṽo nouoꝝ patrũ vniuſcuiuſqꝫ anim⁹ etiã ab illicitis
cogitationib⁹ coerceť: dũ reat⁹ eſſe pfect⁹ in deliberatiõe
cordis oñdiť. Illi q̃ppe a flagitijs. a crudelitatib⁹. a rapi=
nis. auditoꝝ aĩas ꝓhibere curauerũt. Iſti ṽo dũ non ſolũ
peruerſa opa: ſed etiã illicita cogitationũ reſecant: q̃d no=
bis aliud niſi limen intrinſec⁹ facti ſũt? Uñ ⁊ ipſa ṽitas lo Mat. v.
quiť dicẽs. Audiſtis qꝛ dictũ eſt antiq̃s: nõ occides. qꝛ au
tẽ occiderit re⁹ erit iudicio. Ego aũt dico vobis: qꝛ oĩs q̃
iraſciť fratri ſuo ſine cã reus erit iudicio. Recte quoqꝫ ex=
terius limẽ illos patres deſignat: qui ab ipſa incarnatiõe
redẽptoris nr̃i p interualla tẽpoꝝ lõgi⁹ cõſtiterũt. Et q̃dẽ
ab abel ſanguine paſſio iã cepit eccleſie. Et vna eſt eccl'ia
electoꝝ p̃cedentiũ atqꝫ ſequẽtiũ. Sed tñ qꝛ diſcipulis đꝛ. Luce. x.
Multi reges ⁊ ꝓphete voluerunt videre q̃ vos videtis et
nõ viderũt. Antiq̃s patrib⁹ q̃ſi foris ſtetiſſe eſt: redẽptorꝭ
nr̃i pſentiã corpaliter nõ vidiſſe. Exteri⁹ igiť: ſed tñ nõ di
uiſi a ſctã eccleſia fuerunt. qꝛ mẽte. opere. predicatiõe iſta

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

iā fidei ſacramēta tenuerūt. Jſtā ſctē eccleſie celſitudinē
cōſpexerūt: quā nos nō adhuc ꝓſtolādo: ſed iā habēdo cō
ſpicimꝰ. Sicut enī nos in ꝓterita paſſione redēptoris nr̄i:
ita illi ꝑ fidē in eadē vētura ſunt ſaluati. Jlli ḡ foris nō ex=
tra myſteriū: ſed extra tēpus. Vñ ⁊ in cōſtructiōe taberna
culi vt colūne argētee interiꝰ ſtarēt: paxilli erei figi ꝑ cir=
cuitū exteriꝰ iuſſi ſūt: in quibꝰ religatū tabernaculū tene=
ret. Colūne itaqꝫ argētee interiꝰ: paxilli vero erei in cir=
cuitu figūtur: atqꝫ in ipſis funes ligati ſūt vt tabernaculū
fixum maneret. q̄ꝛ videlicet vt ſcti apl̄i in luce ſmonis ſui
ſolidi ſtarēt et totū tabernaculū .i. ſctā eccl̄ia in fidei inte=
gritate cōſiſteret: tāqꝫ paxilli erei patres teſtamēti veterꝭ
ac ꝓphete exteriꝰ fixi ſunt: q̄ verboꝝ ſuoꝝ funibꝰ ꝓdicatoꝝ
mētes in ſoliditate ſtringerēt. atqꝫ in hoc dei paxilli ſunt:
vt habitaculū in ſtatu fidei ligarēt. Extra ḡ paxilli ſunt: q̄
ante tēpus huiꝰ ſctē eccleſie fuerūt. Sꝫ tñ eos ligāt qui in
ipſa ſunt. q̄ꝛ dū celeſtia myſteria vētura ꝓdicāt hec poſtq̄
oſtēſa ſunt: credibilia oībus fecerūt. Vt ergo itus colūne
imobiles ſtent: foris paxilli funes cōtinēt. q̄ꝛ vt ſācti apl̄i
perfecte icarnatiōis dñice myſteriū crederēt: illoꝝ predi=
catio obtinuit q̄ hoc priuſq̄ fuerit ⁊ videre et ꝓdicare po=
tuerūt. Vñ recte quoqꝫ ipſe primꝰ apl̄oꝝ magna ſcꝫ colū=
ij. Pet. j. na veri tabernaculi loquit̄ dicēs. Habemꝰ firmiorē ꝓphe
ticū ſermonē cui bñ facitis intēdētes: quaſi lucerne lucēti
in caliginoſo loco. Jn q̄bꝰ verbis īdicat q̄tuis ad altiora ſur
rexit ex culmīe vbi religata perſiſtat in fide. Que tñ lucer=
na ꝓphetici ſmonis iā quidē intelligentibꝰ lucet: ſed ad=
huc nō intelligētibꝰ cooperta allegoriarū obſcuritatibus
ꝑmanet. Vñ etiā ꝑ pſalmiſtā de iſdē dictis ꝓphetarū dr̄.
Ps. xxvij Tenebroſa aq̄ in nubibꝰ aeris. Q̄ꝛ videlicet occulta eſt ſci
entia in ꝓphetis. Nec īmerito colūne argētee paxilli vero
erei facti ſunt. q̄ꝛ qđ clare iā apl̄i ꝓdicant: hoc ꝓphete ſub
intellectu myſtico obſcure locuti ſūt. Recte ḡ ꝑ eris metal
lum ſignati ſūt. q̄ clari in ſuis ꝓdicationibꝰ nō fuerūt. Scti
vero apl̄i q̄ ad redēptoris noſtri myſteriū lucē ꝓdicatiōis
habuerūt: argēteis colūnis expreſſi ſūt. Et notandū q̄ ar
gentū ſonat ⁊ lucet. es vero ſonat et nō lucet. q̄ꝛ predicatores

noui teſtamēti apte locuti ſūt q̄ etiā monſtrare potuerunt.
Predicatores vero teſtamēti veteris q̄ꝛ ꝑ allegoriarū vm=
bras de celeſti myſterio obſcura dicta ꝓtulerūt: q̄ſi ſine lu
ce ſonitū dederūt. Qđ ergo illic ꝑ paxillos ⁊ colūnas: hoc
hic ꝑ limen exteriꝰ deſignat̄. Si vero portā ſcripturā ſacrā
hoc in loco accipimꝰ: ipſa quoqꝫ duo limina hꝫ exteriꝰ et
interiꝰ. q̄ꝛ in lr̄a diuidit̄: ⁊ allegoria. Limen q̄ppe ſcriptu=
re ſacre exteriꝰ lr̄a. limen vero eiꝰ interiꝰ allegoria. Q̄ꝛ enī ꝑ
lr̄am ad allegoriā tēdimꝰ: q̄ſi a limine qđ eſt exteriꝰ ad id
qđ eſt interiꝰ venimꝰ. Et ſūt in ea ꝑ multa q̄ ita iuxta litte
rā mentē edificāt. vt ꝑ hoc qđ exteriꝰ agit̄: audiētis mens
interiꝰ trahat̄. Jbi q̄ppe inuenimꝰ ꝓdicamenta operis et
exēpla virtutis. ibi iubet̄ q̄d agere etiā corꝑaliter debemꝰ.
ibi hoc qđ ad operandū ꝑcipit̄: in ſctōꝝ virorū ac fortium
actione mōſtrat̄. vt poſtq̄ nos aptiora ꝓcepta atqꝫ exēpla
iuſtorū ad bonā operationē inſtruūt: tūc ad limen interiꝰ
id eſt ad intellectū myſticū intime cōtēplationis tēdamꝰ
ſi poſſumꝰ pedē mētis. Studete queſo fratres chariſſimi
dei verba meditari. nolite deſpicere ſcripta noſtri ꝯditoris
q̄ ad nos miſſa ſunt. multū valde eſt q̄ ꝑ ea animꝰ refricat̄
ad calorem: ne iniquitatis ſue frigore torpeſcat. Cū illa ꝓ=
cedentes iuſtos fortiter egiſſe cognoſcimus. ⁊ ipi ad forti
tudinē bone oꝑationis accīgimur. ſanctoꝝ exemplorū flā=
ma animus legētis incendit̄. Videt que fortia ab eis fctā
ſūt ⁊ valde indignat̄ ſibi. q̄ꝛ talia nō imitat̄. Vñ recte ſpōſi
voce ad ſpōſam dicit̄. Sicut turris dauid collū tuū: q̄ edifi Canti. iiij.
cata eſt cū propugnaculis ſuis. Mille clipei pendēt ex ea:
oīs armētura fortiū. Jn collo etenī guttur. in gutture vox
eſt. Quid ergo ꝑ collū ſctē eccl̄ie: niſi ſacra eiꝰ eloquia de=
ſignātur. Jn q̄ dū mille clipei depēdere mēorātur: ꝑ hunc
ꝑfectū numerū: numerꝰ vniuerſus oſtēdit̄. q̄ꝛ vniuerſa no=
ſtra munitio in ſacro eloq̄o cōtinet̄. Jbi q̄ppe ſunt ꝓcepta
dei. ibi exēpla iuſtoꝝ. Si enī torpet animꝰ a cōditoris ſui
deſiderio: audiat qđ dr̄. Diliges dñm deū tuū ex tota mē= Mat. xxij.
te tua: ⁊ ex tota virtute tua. Si q̄s in odio fortaſſe labit̄ pxi Mar. xij.
mi: audiat qđ dr̄. Diliges ꝓximum tuū ſicut teipm̄. Res Jbidem.
aliena ꝯcupiſcit̄: audiat qđ illic ſcriptū eſt. Nō ꝯcupiſces Exo. xx.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Mat.xix. rẽ ꝓximi tui. De iuria q̃ ꝓximi ore vel facto illata eſt / ad
Leuit.xix irã mẽs accendit: audiat qð dicit. Nõ q̃res vltionem nec
memor eris iniurie ciuiũ tuoꝝ. In carnis ꝯcupiſcẽtiã ma
le ſaucia mens accendit ne ſequat oculꝰ mentẽ: audiat qð
Mat.v. paulo ſuperiꝰ dictũ eſt. Qui viderit mulierẽ ad cõcupiſcẽ
dũ eã: iã mechatꝰ eſt eã in corde ſuo. Cõtra inimicũ forſi
tan q̃ſq; aĩm ſuũ relaxare ponit in odio: audiat qð illic ſcri
Ibidem. ptũ eſt. Diligite ĩimicos vr̃os. bñfacite his q̃ vos oderũt.
Sed is q̃ aliena iã nõ rapit: adhuc forſitan ſua inordinate
Luce.xij. retinet: audiat qð illis dr̃. Vendite q̃ poſſidetis ⁊ date ele
moſinã. Infirmãtis animꝰ ꝑfrui deſiderat deo ſimul ⁊ ſe
Mat.vj. culo: audiat qð illic ſcriptũ eſt. Nemo põt duobꝰ dñis ſer
uire. Aliꝰ nõ ad neceſſitatẽ ſtipẽdij: ſed ad voluntatẽ deſi
Lu.xiiij. derij poſſeſſa retinet: audiat qð illic dr̃. Qui nõ renuncia
uerit oĩbus q̃ poſſidet: nõ põt eſſe meꝰ diſcipulꝰ. Quidam
eñi relinquũt oĩa. multi aũt poſſidẽdo renunciant: q̃ ſic ad
vſum poſſeſſa retinẽt vt eis deſiderio nõ ſuccũbãt. Corpe
re quiſq; appetit: et laborẽ ſubire ꝓ dño etiã cũ ꝑualet re
fugit. In collo ꝗ eccl'ie idẽ in ſacri eloquij ꝑdicatione q̃ ꝓ
ſua munitiõe ⁊ altitudine turri dauid ſil'is dr̃: mille clipei
depẽdent. q2 quot illic ꝑcepta ſũt: tot etiã pectoris nr̃i mu
nimia. Ad ſeruãdã itaq; innocẽtiã etiã leſi a ꝓximo ꝑdu
Geñ.iiij. rare in hũilitate feſtinamꝰ: abel ante oculos veniat. q̃ ⁊ oc
ciſus a fratre ſcribit: ⁊ nõ legit reluctatꝰ. Mẽtis mũdicia
Geñ.v. etiã cũ cõiugali copula eligit: enoch debet imitari. q̃ et in
ꝯiugio poſitꝰ ambulauit cũ deo ⁊ nõ inueniebat. q2 trãſtu
lit illũ deꝰ. Precepta dei feſtinamꝰ ꝑñti nr̃e vtilitati ꝑpo
Geñ.vj. nere: Noe añ oculos veniat. q̃ cura domeſtica poſtpoſita
ex iuſſione oĩpotẽtis dñi / ꝑ cẽtum annos ad arche fabricã
vixit occupatꝰ. Subire obediẽtie virtutẽ nitimur: aſpice
Geñ.xij. re abrahã debemꝰ. q̃ relicta domo. cognatione. patria. obe
diuit exire in locũ quẽ accepturꝰ erat in hereditatẽ: ⁊ exijt
Geñ.xxij. neſciẽs quo iret. q̃ paratus extitit / vt ꝓ eterna hereditate
dilectũ quẽ acceperat occideret heredẽ. Et q2 vnicũ dño
offerre nõ diſtulit: vniuerſam multitudinẽ gẽtiũ in ſemen
Ge.xxiiij. accepit. Morũ ſimplicitas placet: iſaac ad mentẽ veniat.
quẽ in oĩpotẽtis dei oculis vite ſue tranquillitas ornauit

Laborioſa fortitudo vt obtĩere debeat q̃rit: iacob ad me Geñ.xxxj.
moriã deducat. qui poſtq; ſcijt fortiter ſeruire hoĩ: ad eam et.xxxij.et
quoq; ꝟtutẽ deductꝰ eſt: vt nõ potuiſſet a luctãte ãgelo ſu xxix.
perari. Conamur carnis illecebrã vincere: ioſeph ad mẽo Ge.xxxix.
riam redeat. q̃ tẽtãte ſe dña: ſtuduit carnis ꝯtinẽtiã etiam
cũ vite ꝑiculo cuſtodire. Vñ factũ eſt vt q2 mẽbra ſua bñ
nouerat regere: regẽde quoq; oĩ egypto ꝑeſſet. Manſuetu
dinẽ atq; patientiã obtinere q̃rimus: moyſen ante oculos Nũe.xij.
deducamꝰ. q̃ exceptis ꝑuulis ac mulieribꝰ ſexcenta milia
armatoꝝ regẽs: mitis fuiſſe deſcribit ſup oẽs hoĩes q̃ ha
bitabãt ſuper faciẽ orbis terre. Rectitudinis zelo ꝯtra vi
tia accẽdimur: phinees añ oculos deducat. q̃ coeũtes gla Nũe.xxv.
dio trãſfigẽs caſtitati ppl'm reddidit: ⁊ irã dei iratꝰ placa
uit. De ſpe oĩpotentis dei ꝑſumere in dubijs q̃rimꝰ: ioſue Deutro.
ad memoriã reuocemꝰ. q̃ dũ dubia certamina certa mẽte xxxiiij.et
ſubijt: ad victoriã ſine dubietate ꝑuenit. Iam mẽtis ini Joſue.iij.
micicias punire cupimꝰ: in benignitate aĩm dilatare / ſa v.et.viij.
muel in cogitatiõe deducat. q̃' de ꝑncipatu deiectꝰ a ppl'o j.Re.viij.
cũ idẽ ppl's peteret vt ꝓ eo dñs ꝑces effunderet: rñdit di
cens. Abſit a me hoc pctm̃ in dño: vt ceſſem orare ꝓ vobis. j.Reg.xij.
Culpã q̃ppe vir ſctũs ꝑpetrare ſe credidit: ſi eis quos ad
uerſarios ꝑtulerat vſq; ad deiectionẽ benignitatẽ grẽ nõ
reddidiſſet in ꝑce. Qui rurſus cũ iubẽte dño mitteret vt da
uid vngeret in regẽ: rñdit. Quõ vadã: inueniet eñi me ſaul j.Reg.xvj
et occidet me? Et tñ q2 iratũ deũ eidẽ ſauli cognouerat: in
tanto ſe luctu afflixerat vt ei ꝑ ſe dñs diceret. Quouſq; tu
ſaulẽ luges cũ ego illũ abiecerim? Penſemꝰ ergo eius ani
mũ quãtus ardor charitatis incẽderat: q̃ ⁊ illũ flebat a q̃ ti
mebat occidi. Cauere aũt volumꝰ quẽ timemꝰ: ſollicita no
bis mẽte pẽſandũ eſt ne ſi locũ repimꝰ: malũ fortaſſe ꝓ ma
lo reddamꝰ ipi quẽ fugimꝰ. Dauid ꝗ ad memoriã redeat
qui ꝑſequẽtẽ ſe regẽ ⁊ iuenit vt potuiſſet occidere: ⁊ tñ ĩ ipa
feriendi ꝑtãte poſitꝰ elegit bonũ qð ipe deberet facere. nõ
aũt malũ qð ille merebat pati: dicẽs. Abſit a me vt mittã j.re.xxiiij.
manũ meã in xp̃ꝫ dñi. Et cũ idẽ ſaul poſt ab hoſtibꝰ fuiſſet et.xxvj.
interẽptꝰ / eũ quẽ ꝑſecutorẽ ſuũ viueret ꝑtulit: fleuit occi ij.Reg.j.
ſum. Errantibꝰ huiꝰ mũdi potẽtibꝰ libere loq̃ decernimꝰ:

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Luce.iij. iohānis auctoritas ad aīm reducat. qui herodis nequitiā
repħēdēs ꝓ verbi rectiudine occidi nō timuit. Et qꝛ xp̄s
Mar.vj. veritas: ip̄e ideo ꝓ xp̄o qꝛ ꝓ veritate aīam poſuit. Carnē
Act.iiij. iam nr̄am ꝓ deo ponere in mortē feſtinamꝰ: petrus ad mē
tē veniat. q̄ inter flagella gaudet. q̄ ceſus p̄ncipibꝰ reſtitit.
qui vitā ſuā ꝓ vita deſpicit. Cū mortis appetitu diſponi=
mus aduerſa ꝯtēnere: paulꝰ añ oculos deducat. q̄ nō ſoluꝫ
Act.xx. alligari: ſed ꝛ mori patꝰ ꝓ xp̄o nō facit p̄cioſiorē aīam ſuā
j. Iohā.ꝑ q̄ꝫ ſe. Succēdi cor nr̄m igne charitatiſ q̄rimꝰ: iohānis ꝟba
totam. p̄ſemꝰ. cuiꝰ oē qđ loquit charitatiſ igne vaporat. Qꝛ in vo
ce ſacri eloquij cuiuſlibet q̄rimꝰ munimē virtutis īuenibꝰ
Can.iiij. mille clipei pendēt ex ea / oīs armatura fortiū. Si eni pu=
gnare ꝯtra ſpiritalia nequitie volumꝰ: in collo eccl'ie q̄ no=
bis ſicut dauid turris erecta eſt: id eſt in diuina eloq̄a pro
tectiōis arma req̄ramꝰ. vt ex diſcretiōe p̄cepti cōtra vitia
ſumat virtꝰ adiutorij. Ecce eniꝫ cōtra aerias p̄tātes feſti=
namꝰ fortes exiſtere: in hac turri armaturaꝫ nr̄e mētis in=
uenimus. vt ide p̄cepta ꝯditoris. inde ſumamꝰ exēpla pre
cedētiū per q̄ ꝯtra aduerſarios nr̄os inexpugnabiliter ar=
memur. Dū eni quālibet virtutē ſubire appetis: ꝛ hāc illic
a patribꝰ iam īpletā vides / ibi armaturā tuā inuenis: per
quā cōtra ſpiritalia bella muniaris. Depēdent in ea q̄ppe
clipei: ſi quis pugnare appetit aſſumat. ꝛ ex ea virtute pe=
ctus muniat. ꝛ verboꝝ iacula emittat. Et notādū qꝛ edifi=
cata cū ꝓpugnaculis ſuis dr. Hoc q̄ppe agūt ꝓ pugnacu=
la qđ clipei. qꝛ vtraqꝫ pugnantē muniūt. Sed inter vtraqꝫ
diſtat. qꝛ clipeos ꝓ nr̄o munimine vbicūqꝫ volumꝰ moue=
mus. Propugnaculo aūt defendi poſſumꝰ: ſed h̄ mouere
nō poſſumꝰ. Clipeus in manu tenet. nā ꝓpugnaculū nō te=
net. Quid ḡ inter ꝓpugnacula ꝛ clipeos diſtat: niſi q̄ in ſa
cro eloq̄o patrū p̄cedentiū ꝛ miracula legimꝰ: et virtutes
bonoꝝ operū audimꝰ? Ibi nāqꝫ cognoſcimꝰ q̄ aliꝰ potuit
mare diuidere. alius ſolē figere. aliꝰ mortuū ſuſcitare. aliꝰ
paralyticū verbo erigere / vmbra egros curare. aliꝰ ꝑ ſuaꝫ
ſnīam īfirmātiū febribꝰ obuiare. Qui tñ oēs ꝛ patiētie lō=
guanimitate mites: ꝛ zelo rectitudinis feruentes fuerūt:
ꝟbi p̄dicatiōe diuites: ſimul et mīa largi. Hi itaqꝫ q̄ꝫ vera

de deo dixerit: teſtant miracula. qꝛ talia ꝑ illū nō facerēt:
niſi de illo vera narrarent. Et q̄ꝫ pij. q̄ꝫ humiles. q̄ꝫ benigni
extiterint: eoꝝ teſtant opationes. Si igit de fide tētamur
quā ex illoꝝ p̄dicatiōe ꝯcepimꝰ: loquētiuꝫ miracula ꝯſpi=
ciamꝰ. ꝛ in fide quā ab eis accepimꝰ ꝯfirmamur. Quid er=
go illoꝝ miracula niſi nr̄a ſūt ꝓpugnacula? Qꝛ ꝛ muniri ꝑ
illa poſſumꝰ: ꝛ tñ hec in manu nr̄i arbitrij nō tenemꝰ. nā ta
lia facere nō valemꝰ. Clipeꝰ ꝟo in manu eſt et defendit. qꝛ
virtꝰ patiētie. virtꝰ mīe p̄cedēte nos gr̄a ꝛ in p̄tāte ē arbi=
trij: ꝛ a ꝑiculo ꝓtegit aduerſitatiſ. Turris itaqꝫ nr̄a cū pro
pugnaculis ſuis edificata ē: in qua mille clipei dependēt.
qꝛ ſcriptura ſacra ſub miraculis patrū a iaculo aduerſita=
tis abſcōdimur: ꝛ ꝯuerſationis ſctē munimina etiā in ma=
nu opis tenemꝰ. Notādū ꝟo q̄ limē porte vno calamo mē=
ſurat. Calamꝰ aūt in ſex cubitis ꝛ palmo tēdit. qꝛ videlicꝫ
in ſcriptura ſacra doctrina ꝑfecte opationis ꝛ initiū ſupne
cōtēplationis iuenit. Sin vero porta h̄ loco vnuſq̄ſqꝫ pre=
dicator accipit limē: exteriꝰ in porta ē vita actiua. limē ve
ro interiꝰ vita ꝯtēplatiua. Per illā q̄ppe ambulat in fide:
ꝑ hanc ꝟo feſtinat ad ſpeciē. Illa exteriꝰ ducit vt vnuſq̄ſqꝫ
bñ viuere debeat. iſta iteriꝰ ꝑducit vt ex bona vita ad gau
dia eterna pertingat. Hec nos hodie tractaſſe ſufficiat. qꝛ
eni trāſeūtes ad alia / diu per exceſſum locuti ſumꝰ ea: que
ſubiecta ſunt lectioni alteri reſeruemus: reparādi per ſilē=
tium: ſperātes in verbo / quod viuit et regnat cum patre in
vnitate ſpiritus ſancti. per omnia ſecula ſeculoruꝫ. Amen.

Omelia.xvj.

ET mēſus eſt veſtibulū porte octo cubi=
torū: et frontē eius duobꝰ cubitis. Ve=
ſtibulū aūt porte erat itrinſecus. Por=
ro thalami porte ad viā oriētalē tres hinc ꝛ tres
inde: mēſura vna triū: et menſura vna frontiū ex
vtraqꝫ pte. Et mēſus eſt latitudinē liminis por
te decem cubitoꝝ: et lōgitudinē porte tredecim
cubitorum: et marginēꝫ ante thalamos cubiti

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

vnius: et cubitus vnus finis vtrincꝫ.

Textus. Vir cuius erat ſpēs q̄ſi ſpēs eris mēſus ē veſtibu-
lum porte octo cubitorū. ⁊ frontē eius duob⁹ cu-
bitis. Ac ne h̄ veſtibulū extra portā eſſe credere
Textus. mus: ſubdiť. Veſtibulū aūt porte erat intrinſe-
cus. Quid ergo ꝑ interi⁹ veſtibulū niſi eterne vite latitu-
do ſignať: q̄ modo inter anguſtias vite p̄ntis iā ſpe mente
Ps. xcix. cōcipiť? De q̄ per pſalmiſtā dr̄. Intrate portas ei⁹ in con-
A feſſiōe: atria ei⁹ in hymnis ꝯfeſſionū. Cū enī pctā nr̄a per
lachrimas ꝯfitemur: anguſte vite portā ingredimur. Sed
cū poſt hec ad eternā vitā ꝑducimur: porte nr̄e atria in cō-
feſſionū laudib⁹ intram⁹. q2 ibi iā anguſtia nō erit: cū nos
leticia eterne ſolēnitatꝭ aſſūpſerit. Propter cōfeſſiōis nr̄e
Mat. vij. anguſtiā xp̄s vitas dicit. Intrate per anguſtā portā. Et cū ſe
pſalmiſta recipe in latitudīe gaudia eterna p̄ſumpſerat di
Ps. xxx. cebat. Statuiſti ī loco ſpacioſo pedes meos. Ad atriū ḡ ꝑ
portā tendiť. q2 ad latitudinē ſolēnitatis ꝑtingiť ab angu-
ſtia ꝯfeſſionis. Illa itacꝫ gaudia q̄ apud dauid atria: apd̄
Ezechielē veſtibulū intrīſecus vocať. Vn̄ ⁊ hoc ip̄m veſti
bulū octo cubitis dr̄ mēſuratū. Ibi enī oēs recipiēdi ſunt
qui nūc in exercitio opis laborant: ⁊ ad eterna gaudia per
cōtēplatiōis grāz ſuſpirāt. Nec īmerito mēſura veſtibuli
in octo cubitꝭ poniť. q2 ſeptē dieb⁹ vniuerſum tp̄s euoluiť
Eterna etenī dies q̄ expletā ſeptē dieꝝ viciſſitudinē ſequi
tur: ſcꝫ octaua eſt. Vn̄ etiā pſalmiſta reſurrectiōis diē con
ſiderās. q2 de extremi iudicij diſtrictione erat locuturus/
premiſit titulū: dicens in finē p̄s. dauid ꝓ octaua. Vt enī
quā octauā diceret demōſtraret: diē illā tremēdi terroris
Ps. vj. in pſalmi īchoatione ſecut⁹ eſt dicēs. Dn̄e ne in ira tua ar-
guas me: necꝫ in furore tuo corripias me. Modo enī quiſ-
quis ꝑ flagella corripiť: ⁊ correptionib⁹ emendať in man-
ſuetudine corripiť/ nō in ira. In diſtricto aūt illo examīe
oīs argutio atcꝫ correptio ira ē. q2 venia poſt correptiōem
nō eſt. Hui⁹ octonarij numeri cā eſt ꝙ poſt ſabbatū dn̄s vo
luit a morte reſurgere. Dies q̄ppe dn̄icus q̄ terti⁹ ē a mor-
te dn̄ica/ a cōditione dieꝝ numerať octau⁹: q2 ſeptimū ſe-
quiť. Vn̄ ⁊ ipſa vera redēptoris nr̄i paſſio et vera reſurre-

xio/ figurauit aliq̄d de ſuo corpore in dieb⁹ paſſionis ſue.
Sexta enī feria paſſus ē. ſabbato q̄euit ī ſepulchro. dn̄ica
die ſurrexit a morte. Preſens etenī vita nob̄ adhuc ſexta
eſt feria. q2 in dolorib⁹ duciť: et in anguſtijs cruciať. Sed
ſabbato q̄ſi in ſepulcro quieſcim⁹ q2 requiē aīe poſt corp⁹
inuenim⁹. Dn̄ico vero die videlicet a paſſione tertio: a cō-
ditione vt diximus octauo/ iā corpe a morte reſurgem⁹: et
in gloria aīe etiā cū carne gaudebim⁹. Qd̄ ḡ mire ſaluator
noſter fecit in ſe: h̄ veraciter ſignificauit ī nobis. vt nos do
lor in ſexta: ⁊ requies in ſeptima: ⁊ gloria excipiat in octa-
ua. Hinc ꝑ ſalomonē dr̄. Da partes ſeptē necnon ⁊ octo. q2 Eccle. vj.
ignoras q̄d mali futuꝝ ſit ſuꝑ terrā. Partes etenī ſeptē ſi-
mul ⁊ octo dam⁹: q̄n ſic ea q̄ ſeptē dieb⁹ euoluūtur diſponi
mus: vt ꝑ hec ad bona eterna veniam⁹. Vt dū modo caute
agiť: poſtmodū veniētꝭ tremēdi iudicij ira deuiteť. Octo
itacꝫ cubitos veſtibulū mēſurať intrinſecus. q2 ꝑ lucē que
poſt ſepteꝫ dies ſequiť: latitudo nobis eternitatis apitur.
Sed nemo ad illā venit: niſi q̄ hic dilectionē dei ac ꝓximi
deuota mēte tenuerit. Vn̄ ⁊ ſubdiť. Et frontē ei⁹ duob⁹ cu Textus.
bitis. Frōs etenī porte ē boni meritū vite p̄ntis Sicut enī
veſtibulū intrīſecus ſupna requies dꝫ intelligi: ita ꝑ fron-
tem porte neceſſe eſt q̄litateꝫ viſibilis vite ſignari. Frons
ergo porte duob⁹ cubitis mēſurať. q2 q̄ſq̄s hic dilectioneꝫ
dei ac ꝓximi ſeruare ſtuduerit: ip̄e ad eternitatꝭ atriū per
tingit. Vita igiť noſtra vt duob⁹ cubitis ſit menſurata: tē
di q̄tidie per charitatē dꝫ in amorē dei ſimul ⁊ ꝓximi. Nō
eſt enī charitas vera: ſi min⁹ a duob⁹ cubitis hꝫ. Vn̄ moy- Exodi.
ſes cū per colores veſtiū electoꝝ virtutes exp̄meret: in or- xxviij.
namēto pontificis bis tinctū coccū iubet adhiberi. Quid
nācꝫ per coccū niſi charitas deſignať: q̄ ſemꝑ flāma amo-
ris accendiť? Sed coccus bis tingiť. q̄n non ſolū ex amore
dei: ſꝫ etiā ꝓximi nr̄a charitas iflāmať. Nā q̄ſq̄s ſic amat
deū vt ꝯmiſſi ſibi ꝓximi curā relinq̄t: adhuc in eo coccus
ſemel tinct⁹ eſt. Et q̄ſq̄s ſic amat ꝓximū vt minuat deſide
riū qd̄ flagellare dꝫ in deū: nō eſt adhuc ī eo color tincture
geminat⁹. Debem⁹ ḡ ⁊ amare eos cū quib⁹ viuim⁹: ⁊ ad il
lum totis deſiderijs anhelare in q̄ veraciter viuam⁹. Ec-

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ce eteni ad fidē atqȝ ad audiendū verbū oīpotētis dñi nos
qui religioſo īduti habitu videmur: ex diuerſa mūdi qua-
litate ꝯuenim⁹: atqȝ ex diſſimilib⁹ iniqtatib⁹ in ſctē eccl'ie
cōcordia ꝯgregati ſum⁹: ita vt iā patēter fctm̄ eſſe videat
Eſaie.xj. qđ de ꝓmiſſione eccl'ie per eſaiā đr. Habitabit lupus cum
agno ⁊ pdus cū hedo accubabit. Nā per ſctē charitatis vi
ſcera lupus cū agno hītat. q2 hi q̄ i ſeculo raptores fuerūt
cū māſuetis ac mitib⁹ in pace ꝯqeſcūt. Et pd⁹ cū hedo ac
cubabit. q2 is q̄ pctōꝝ ſuoꝝ maculis vari⁹ fuit: cū eo q̄ ſe
deſpicit ⁊ pctōrem fatet humiliare ꝯſentit. Ubi ⁊ ſubdit.
Uitulus ⁊ leo ⁊ ouis ſimul morabunt. Q2 ⁊ is q̄ per cōtra-
riū cor ad quotidianū ſe deo ſacrificiū ꝑparat. ⁊ ali⁹ q̄ tan-
q̄ leo ex crudelitate ſeuiebat. ⁊ alter q̄ velut ouis in inocē-
tie ſue ſimplicitate ꝑdurat: in caulis ſctē eccl'ie ꝯuenerūt.
Ecce q̄lis eſt charitas q̄ per diuerſitates mētiū accendit.
cōcremat. cōflat. ⁊ q̄ſi in vnā auri ſpēm reformat. S3 in eo
q̄ ſe electi ſic amāt: ad illū neceſſe ē vt feſtinēt/ quē eterno
gaudio i celis videre mereant. Unus ē eteni dñs ac redē-
ptor nr̄: qui ⁊ h̄ electoꝝ ſuoꝝ corda ad vnanimitatē ligat: ⁊
ad ſupernū amorē per īterna deſideria ſemꝑ ſtimulat. Uñ
Ibidem. et illic ſubdit. Et puer paruul⁹ minabit eos. Quis iſte eſt
puer ꝑuulus: niſi de quo ſcriptu3 eſt. Puer nat⁹ eſt nobis:
filius dat⁹ eſt nobis? Qui ſimul habitātes minat q2 ne in
terrenis reb⁹ corda nr̄a inhereāt: hec ꝑ internū deſideriū
quotidie inflāmat. Et h̄ ipm̄ ei⁹ minare: ē ad ſuū nos amo
re3 inceſſanter accēdere. ne cū nos viciſſim diligem⁹ mēte
in h̄ exilio remaneamus. ne quies hui⁹ vite ſic placeat: vt
ad obliuionē pr̄ie perducat. ne delectata mēs ꝓſperis tor-
peat. Uñ ⁊ donis ſuis flagella ꝑmiſcet: vt nobis oē qđ noſ
in ſcl'o delectabat amareſcat: et illud icendiū ſurgat in aīo
qđ nos ſemper ad celeſte deſideriū in q̄ete excitet. atqȝ (vt
ita dica3) delectabiliter mordeat. ſuauiter cruciet. hilari-
ter contriſtet. Puer ḡ nos ꝑuulus minat. q2 is q̄ paulomi-
nus q̄ angeli minorat⁹ eſt: ꝑ charitatē quā nobis tribuit:
in hoc nos mūdo mentē figere nō ꝑmittit. Bis tinct⁹ itaqȝ
in nobis coccus eſt: ſi ⁊ h̄ ꝓximos nr̄os ſicut nos diligim⁹
et ad auctorē oīm cū ipſis quos diligim⁹ feſtinamus. Si

igit vita nr̄a de ꝑfecta charitate bis tingit: frōs in nobis
porte duob⁹ cubitis mēſurat. Siue igit doctor. ſeu ſacru3
eloquiū. vl' certe fides porte noīe ſignet: ī mēſura vtriuſqȝ
cubiti charitas nō incōueniēter accipit. q2 ⁊ ille vera pre-
dicat q̄ dei ac ꝓximi amorē docet. Et ipa ē certa ſcia quā
charitas edificat. ⁊ fides robuſta eſt q̄ ſe in dilectōe dei ac
ꝓximi exercet. Sequit. Porro thalami porte ad viā oriē Textus. B
tale tres hīc ⁊ tres inde: ⁊ mēſura vna triū. Quid thalami:
quid via oriētalis deſignet. iā ſuperi⁹ dixim⁹. nec replica-
re lati⁹ neceſſariū putamus. Sed q̄rendū nobis eſt. q̄d eſt
qđ đr tres hinc ⁊ tres ide? Thalami q̄ppe iuxta viā oriēta
lem ſunt corda feruētiū in amore dei. Et ſiue hi q̄ electi in
teſtamēto veteri fuerūt: ſiue hi q̄ in teſtamēto nouo ſecuti
ſunt/ nimiꝝ conſtat. q2 oēs ex amore trinitatis accēſi ſunt.
Neqȝ eni vere deū diligerēt: ſi eiuſdē trinitatis q̄ deus eſt
gratiā nō accepiſſent. Juxta viā ḡ oriētalē tres hīc ⁊ tres
inde ſunt thalami. q2 dñs inter veteres ⁊ nouos pr̄es dñs in
carnari dignat⁹ eſt: q̄ſi in medio thalamoꝝ via oriētalis
apparuit. q̄ thalami ad verā ſpēm ex trinitatis ſunt cogni-
tione decorati. Sin ṽo ad virtutes electoꝝ eūdem nume-
rum referam⁹/ tres ſūt virtutes ſine q̄bus is q̄ aliq̄d opari
iam pōt: ſaluari nō pōt. videlicet fides. ſpes. charitas. Et
q2 eadē fides. ſpes ⁊ charitas. in antiq̄s patrib⁹ q̄ in nouis
doctorib⁹ fuit/ iuxta oriētalē viā tres hinc ⁊ tres inde tha
lami deſcribunt. Uel certe q2 tres patrū veteꝝ diſtinctio-
nes fuerūt: tres quoqȝ nouoꝝ ſub gratia ſequūtur. Uetus
quippe ppl's habuit pr̄es ante legē. ac deide in lege. ⁊ poſt
modū ꝓphetas. In nouo aūt ppl'o pri⁹ hebreoꝝ primitie
crediderūt poſtmodū plenitudo gētium fidē ſecuta eſt. ac Roma.ix.
deinde in fine ſeculi hebreoꝝ reliq̄e ſaluatur. Q2 ergo icar
natio dñi et ex ſupiori ꝑte pr̄es ante legē. pr̄es in legē. atqȝ
ad extremū ꝓphetas habuit. ⁊ ex poſteriore fideles ex he-
breis. fideles ex gētib⁹. ac poſtmodū hebreoꝝ oēs reliq̄as
collegit: oriētalis via tres hinc et tres inde thalamos h̄re
memorat. Sed h̄ quoqȝ nō incōueniēter accipim⁹: ſi tres
eſſe fideliū ordines dicam⁹. Siue nāqȝ in veteri ſeu in no-
uo teſtamēto/ ali⁹ eſt ordo ꝑdicātiū. ali⁹ ꝯtinētiū. atqȝ ali⁹

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Eze. xiiij. bonoꝝ cōiugatorū. Uñ ⁊ idē ꝓpheta in ſupiori pte tres vi-
ros liberatos vidit. noe. daniel. ⁊ iob. in qbꝰ videlicet tribꝰ
predicatores. ꝯtinētes. ⁊ cōiugati ſignati ſunt. Nā noe ar-
cham mūdis rexit: atq; iō figurā rectoꝝ tenuit. Daniel in
aula regia abſtinētie deditꝰ fuit. ⁊ idcirco vitā ꝯtinētiū ſi-
gnauit. Job vo in ꝯiugio poſitꝰ et curā domꝰ ꝓprie exer-
cēs placuit: per quē digne bonoꝝ ꝯiugatoꝝ ordo figurat̄.
Qr ergo etiā an̄ mediatoris aduētū ⁊ p̄dicatores ⁊ ꝯtinē-
tes ac boni ꝯiugati fuerūt: q̄ eūdē eiꝰ aduentū p̄ſtolarent̄.
⁊ magna hūc ſiti deſiderij videre cuperēt. ⁊ poſtmodū pre
dicatores. ꝯtinētes. ac boni ꝯiugati ſicut cernimꝰ exiſtūt.
Qui redēptorē nr̄m iā deſideramꝰ incarnatū: ſ; in maieſta
tis ſue gl'ia ꝯtēplandū / orietalis via tres hinc ⁊ tres inde
thalamos h; : iuxta pſalmiſte vocē / q̄ de eadē via videlic;
Ps. xvij. redēptore nr̄o dicit. Jn circuitu eiꝰ tabernaculū eiꝰ. Sed
pēſandū nobis eſt ſollicita intētione qd̄ dr̄ / qr mēſura vna
triū. Cū eni longe ſit a ꝯtinētibꝰ et tacētibꝰ excellētia pre-
dicatorū. ⁊ valde a ꝯiugatis diſtet eminētia cōtinētiū: qd
eſt ꝙ vna mēſura dr̄ triū? Cōiugati qppe q̄uis et bn̄ agāt
et oipotētem deū videre deſiderēt. domeſticis tn̄ curis oc
cupant̄: ⁊ neceſſitate cogēte in vtroq; mēte diuidūt. Cōti-
nētes aūt ab huiꝰ mūdi actiōe remoti ſunt. ⁊ voluptatē car
nis etiā a licito ꝯiugio reſtringūt. nulla ꝯiugis. nulla filio-
rum cura. nullis noxijs ac difficilibꝰ rei familiaris cogita
tionibꝰ iplicant̄. Predicatores vero nō ſolū ſe a vitijs co-
ercēt: ſ; etiā alios peccare ꝓhibēt. ad fidē ducūt. in ſtudio
bone ꝯuerſatiōis inſtruūt. Quō ergo vna eorū mēſura eſt:
quoꝝ vite eq̄litas vna nō eſt? S; mēſura vna triū eſt. qr et-
ſi in eis meritoꝝ magna eſt diuerſitas: tn̄ diſtantia in fide
in q̄ tendūtur nō eſt. Nā eadē fides q̄ iſtos ſolidat in maxi-
mis: illorū infirmitatē cōtinet in puis. Uel certe triū vna
mēſura eſt. qr in retributione vltima q̄uis eadē dignitas
oībus nō ſit: vna tn̄ erat oībus vita beatitudinis. Uñ per
Joh. xiiij. ſemetipm dn̄s dicit. Jn domo patris mei māſiōes multe
ſunt. Sed tn̄ q̄ in ea ducti ſunt / q̄uis diuerſis horis vene-
rint: vnū denariū pceperūt. Qua itaq; rōne cōueniāt man
ſiones multe cū vno denario: niſi qr diuerſe quidē beatoꝝ

ciuiū dignitates erūt: ſed tn̄ vna reqes etne retributiōis?
Nā ⁊ ſi diſpar erit meritū ſinguloꝝ: nō erit diuerſitas gau
dioꝝ. qr et ſi alter minꝰ / atq; alius amplius exultat: oēs tn̄
vnū gaudiū de ꝯditoris ſui viſione letificat. Hoc quoq; ē
ſiue de veteribꝰ ſeu de nouis pr̄ibus ſentiēdū. qr orietalis
via cū tres hinc ⁊ tres īde thalamos h; : mēſura vna triū ē.
qm̄ ipſa fides atq; ipm meritū tenuit corda p̄cedētiū: q̄ re-
pleuit corda ſequētiū ſub teſtam̄to nouo poſitoꝝ. ſicut ⁊ p
paulū dr̄. Habētes aūt eundē ſpm̄ fidei. Sicut ſcriptū eſt. ij. Cor. iiij.
Credidi ꝓpter qd̄ locutus ſum. Et nos credimꝰ ꝓpter qd̄ Ps. cxv.
et loq̄mur. Spiritales quippe illi pr̄es oipotētē deū trini
tatē ita eē crediderūt: ſicut eādē trinitatē noui pr̄es apte
locuti ſunt. Eſaias nāq; audiuit angelica agmina in celo
clamātia. Sctūs. ſctūs. ſctūs dn̄s deus ſabaoth. Ut eni p- Eſaie. vj.
ſonaꝝ trinitas mōſtraret̄ tertio ſctūs dr̄. S; vt vna eē ſub-
ſtātia trinitatis appareat nō dn̄i ſabaoth: ſ; dn̄s ſabaoth
eē ꝓhibet̄. Qd̄ dauid q̄; ſentiens ait. Bn̄dicat nos deꝰ deꝰ Ps. lxvj.
noſter: bn̄dicat nos deꝰ. Qui cū tertio dixiſſ; deꝰ: vt vnū
eſſe hūc oſ̄nderet: ſubdidit. Et metuant eū oēs fines terre.
Paulus quoq; loq̄tur dicēs. Qm̄ ex ipo: ⁊ p ipm: ⁊ in ipo Ro. xij.
ſunt oīa. Ex ipo videlicet: ex pr̄e Per ipm: p filiū. Jn ipo
aūt in ſpū ſancto. Quē ergo ipm cū tertio dixiſſet: adiūxit
Jpi gl'ia in ſcl'a ſcl'oꝝ amē. Qui eni nō dixit: ipis ſ; ipi: di
cēdo ter ipm diſtinxit p pſonas. Et ſubiūgēdo ipi gl'ia nō
diuiſit ſubſtātiā. Qr itaq; vna ē veteꝝ ac nouoꝝ patꝝ fides
recte thalamoꝝ deſcribit̄ mēſura vna triū. Qd̄ vbis alijs
replicat̄ cū ſubdit̄. Et mēſura vna frontiū. Ex vtraq; eni Textus.
pte eſt menſura frontiū. qr pr̄es nr̄i vel prius a veteri: vel
nūc a nouo teſtamēto veniētes: in vna mediatoris fide cō
ueniūt. Qui pro eo ꝙ charitate pleni ſunt. carnē ſuā abſti-
nētia edomāt. corda audiētiu; p̄dicatiōis lumīe illuſtrāt
ſigna faciūt. vtutes operant̄. Per hoc qd̄ eoꝝ bona nobiſ
foris innoteſcūt: nō immerito huius celeſtis edificij fron
tes vocant̄. Oē eni qd̄ nūc in apto oſ̄ndit̄ frons ē. vt illd̄ ſit
veſtibulū edificij: qd̄ nobis interius reſeruat̄. Uñ ⁊ ſācte
eccl'ie in cātico cāticoꝝ dr̄. Sicut cortex mali punici gene Can. vj.
tue abſq; occultis tuis. Gene quippe ſunt ſctē eccl'ie ſpiri-

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

taleſ pr̄es:q̄ nūc in ea miraculiſ coruſcāt.⁊ velut in eiꝰ fa
cie venerabileſ apparēt. Cū eni vidimꝰ multos mira age
re. vētura ꝓphetarē. mūdū ꝑfecte relinquere. celeſtibꝰ de
ſiderijs ardere:ſicut cortex mali punici ſctē gene rubent.
Sʒ q̄d iſtud oē qđ miramur in illiꝰ rei cōpatione de q̄ ſcri
Eſa.lxiiij. ptū eſt. Qđ oculus non vidit. nec auris audiuit. nec in cor=
j.Cor.xij. da hoīs aſcēdit q̄ p̄reperauit deꝰ diligētibꝰ ſe? Bene ergo
cū miraref genas eccleſie. ſubdidit. abſq̧ occultiſ ſuis. Ac
ſi apte diceref. Ea q̄dem q̄ in te nō latēt magna ſunt ſʒ illa
Textus. valde ineffabilia q̄ latēt. Sequif. Et mēſus eſt latitudinē
liminis porte:decē cubitoꝝ ⁊ longitudinē porte tredecim
cubitoꝝ. Multa ſupius de porte ſignificatiōe iā diximus
Sʒ vnū tenere aliq̄d debemus ꝑ qđ poſſit ⁊ cetera lectoris
prudētia penetrare. Dictū quippe eſt:ꝑ portā ſcripturā ſa
crā poſſe figurari. Sʒ hoc nobis mō laborioſe diſcutiēdū
eſt:cur latitudo liminis porte decē cubitiſ:⁊ lōgitudo por=
te tredecim mēſuraf. Hoc aūt loco longitudo porte altitu
do dr̄:ſicut nos longe ſtature dicimꝰ:quē altuʒ videmus.
Nā lōgitudo porte dici ī trāſuerſum nō pōt:cuiꝰ latitudo
ꝑ decē cubitos demōſtraf. Quid ḡ latitudo liminis porte
niſi lex teſtamēti veteris fuit:⁊ lōgitudo porte niſi gr̄a te
ſtamēti noui? Qr videlicet ſcriptura ſacra dū ꝑ teſtamētū
vetus crīna operū cōpeſcuit dare decimas p̄cepit:q̄ſi per
mādata hūilia in liminis latitudine iacuit. Sʒ dū ꝑ teſta=
mētū nouū cogitatiōes prauas coercuit dereliqui oīa ⁊ ꝓ
deo vitā corpis iuſſit cū p̄ſēti ſclo deſpici:q̄ſi porta nr̄a
in longitudinis altitudine ſurrexit. Minora quippe p̄ce=
ta iſraelitico pplo ꝑ legē date ſunt. Vñ ⁊ eidē pplo moy=
Exo.xix. ſes in capo locutus eſt. Altiora dn̄s ſctis aplis dedit. Vñ
Mat.v. et eoſdē mādatis vite ī monte docuit. Dū ꝟo redēptor no=
ſter ꝑ euāgeliū dicit. Nolite putare q̄m veni ſoluere legeʒ
Ibidem. aut ꝓphetas. nō veni ſoluere ſʒ adimplere. Adimplere eni
venerat legē:q̄ legis iuſticie gr̄am addidit. vt qđ illa iube
bat ī minimis ip̄e ꝑfici adiuuaret ī ſummis. Et qđ illa co=
ercebat ab ope:ip̄e reſecaret a corde. Intellecta ḡ lex q̄ in
latitudine iacuit:ī altitudine ſurrexit. Ip̄a eni dei cogni=
tio q̄ apud illā in ſpiritalibꝰ patribꝰ fuit:nota om̄i hebreo

rū pplo nō fuit. Nā oīpotētē deū:ſctām videlicet trinita=
tē cū ꝓphete p̄dicarēt ppls ignorabat. ſolū decalogū tene
bat in fide:legē trinitatis neſciēs. Mēſuref ergo latitudo
liminis porte decē cubitis. Et q̄r durꝰ ille ppls ſubtilita=
tē fidei ignorās:mādatis ſeruiebat decalogi. Mēſuretur
ergo lōgitudo porte tredecim cubitiſ. q̄r ꝑ teſtamētū nouū
in corde fidelis ppli ſuꝑ mādata decalogi quē veriꝰ cuſto
dit cognitio trinitatis creuit. Et cū mādata legis ꝑficit:
trinitatē eē oīpotētē dn̄m credidit. Vbi ⁊ queri rōnabilif
pōt:cur iſtā latitudineʒ liminis porte quā ſupius dixerat
vno calamo mēſurari:inferiꝰ ſubiūxit ꝙ decē cubitis mē=
ſuref. ac deinde ſubdif ꝙ lōgitudo porte tredecim ſit cubi
tis mēſurata. vnꝰ eteni calamꝰ iā ſicut ſepe dictū eſt ſex cu
bitos hʒ ⁊ palmū decē vero cubiti iā mēſurā ſuā ſuꝑ cala=
mū tenēt. tredecim ꝟo āpliꝰ q̄ʒ decē. q̄d eſt ḡ ꝙ priꝰ vno ca
lamo limē porte. poſtmodū latitudo eiꝰ decē cubitiſ. ad ex
tremū q̄q̧ lōgitudo porte tredeci mēſuraf:niſi ꝙ ſcti pr̄es
q̄s ꝑ ſacrā ſcripturā an̄ legē fuiſſe cognoſcimꝰ vnū q̄dē oī=
potētē deū ſctām videlʒ trinitatē eſſe nouerūt ſʒ eādē tri=
nitatē quā cognouerūt apte mīme p̄dicauerūt. q̄ eiꝰ iuſſio
nibꝰ obediētes ⁊ vite mūdiciā ꝯſuātes:q̄ſi in ſex cubitiſ ca
lami habuerūt ꝑfectionē opis. ⁊ ſepe angelos vidētes ha
buerūt palmū cōtemplatiōis. Data aūt lege:rudis ille he
breoꝝ ppls mādata decalogi ſuare conatꝰ eſt. ſʒ tn̄ de co=
gnitiōe ſctē trinitatis eruditꝰ nō eſt. Et q̄uis hāc ſpirita=
les pr̄es ꝑfecte cognouiſſēt:multitudo tn̄ ſynagoge nec in
uenire myſteriū trinitatis potuit:nec q̄rere ſciuit. Supue
niēte aūt gr̄a ꝑ teſtamētū nouū:oīs fidelis ppls vnū deuʒ
trinitatē eſſe cognouit:⁊ ꝟtutē decalogi eiꝰ agnitiōe ꝯple
uit. Prius ḡ limē porte mēſuref calamo vno. poſtmoduʒ
latitudo eiꝰ cubitis decē. atq̧ ad extremū lōgitudo porte
cubitis tredecim. q̄r ⁊ ſctis patribꝰ an̄ legē actiua ⁊ ꝯtēpla
tiua vita nō fuit. ⁊ ſub lege decalogi ppls diuine ſubſtātie
myſteriū neſciēs ī mādatoꝝ latitudinē ſuiuit. Et nūc ſub
gr̄a cuſtoditis veriꝰ decalogi p̄ceptis oīs q̄ ad fideʒ vene
rit:ſancte trinitatiſ ſacram̄ta cognoſcit. Qua ī re hoc q̄ʒ no=
bis ſciendū eſt q̄r ꝑ incrementa tp̄m creuit ſcia ſpiritaliū

o

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

patrū. Plus nāq; moyſes q̄ȝ abrahā. plus ꝓphete q̄ȝ moy
ſes. plus apl'i q̄ȝ ꝓphete in omnipotentis dei ſcia eruditi
Danie. xij. ſunt. fallor ſi hec ipa ſcriptura nō loq̄tur. Pertrāſibūt plu
rimi ⁊ mltiplex erit ſcia. Sȝ hec eadē que de abrahā moy
ſe ꝓphetis ⁊ apl'is diximꝰ: ex eiuſdē ſcripture ꝟbis ſi poſ-
ſumus oñdamꝰ. Quis eni neſciat q2 abrahā cū deo locutꝰ
Exodi. vj. eſt: ⁊ tñ ad moyſen dñs dicit. Ego ſum deus abrahā. deus
yſaac. ⁊ deus iacob. ⁊ nomē meū adonay nō indicaui eis.
Ecce plus moyſi q̄ȝ abrahe inotuerat: q̄ illd̄ de ſe moyſi in
dicat qd̄ ſe abrahe nō indicaſſe narrabat. Sȝ videamꝰ ſi ꝓ
phete plꝰ q̄ȝ moyſes diuinā ſciaȝ apphēdere potuerīt. Cer
pš. cxviij. te pſalmiſta dic̄. Quō dilexi legē tuā dñe: tota die medita-
tio mea eſt. Atq; ſubiūxit. Sup oēs docētes me intellexi:
Ibidem. q2 teſtimonia tua meditatio mea eſt. Et iterū. Sup ſenio-
res intellexi. Qui ġ legē meditari ſe mēorat: ⁊ ſup oēs do-
cētes ſe ac ſup ſeniores intellexiſſe teſtat̄. q2 diuinā ſciam
pluſq̄ȝ moyſes accepat: manifeſtat. Quō aūt oñſuri ſumus
q2 plus ſcti apl'i docti ſunt q̄ȝ ꝓphete? Certe veritas dicit.
Lu. x. Multi reges ⁊ ꝓphe voluerūt videre q̄ videtis: ⁊ audire
que auditis: ſȝ nō viderūt. Plus ġ q̄ȝ ꝓphe de diuina ſcia
nouerūt. q2 qd̄ illi ſolo ſpū viderāt: ipi etiā corꝑaliter vide
bāt. Impleta itaq; eſt ea quā ſuꝑius diximꝰ danielis ſnia.
Danie. xij. q2 ꝑtrāſibūt plurimi ⁊ multiplex erit ſcia. Mēſura ergo ca
lami q̄ eſt ſex cubitoꝝ ⁊ palmo ducat̄ ad cubitos decē. ⁊ mē
ſura decē cubitoꝝ ad extremū ſurgat in tredecim. Q2 q̄ȝto
mūdus ad extremitatē ducit̄: tāto nobis eterne ſcie aditꝰ
Textus. largiꝰ apit̄. Seq̄tur. Et marginē añ thalamos cubiti vniꝰ
C Sicut ſepe dixi mꝰ: thalami corda electoꝝ ſūt oipotentis
amore feruētia. q̄d ꝑ marginē añ thalamos: niſi fides ex-
primit̄? Q2 nō priꝰ ipa teneat̄. nullo mō ad ſpiritalē amo-
rē ꝑtingit̄. Nō ei charitas fidē: ſȝ fides charitatē precedit.
Nemo eni pōt amare qd̄ nō crediderit. Margo itaq; ē añ
thalamos: fides añ ardorē charitatꝭ. Q2 ſicut dictū eſt. ni
ſi ea q̄ audis credideris: ad amorē eoꝝ q̄ audieris nullate
nus inflāmarꝭ. Sȝ margo añ thalamū cubiti vnius eſt. q2
tūc fides corda audiētiū in amore copulat qñ ꝑ errores et
ſciſmata diuiſa nō eſt: ſȝ i vnitate ꝑdurat. Ut videlicȝ mar

go vniꝰ cubiti audiētis aīm ad thalamū ꝑducat q̄ celeſtis
ſpūs ſpēm quā hic p̄dicat: poſtmodū in celeſtibus demon
ſtrat. Ubi ⁊ bñ ſubdit̄. Et cubitꝰ vnꝰ finis vtrūq;. Utrūq; Textus.
aūt d̄r: acſi dicat̄ vtroꝝūq;. Per latitudinē quippe limis
et longitudinē porte: vetꝰ ac nouū teſtamētū diximus de
ſignari. Ad extremū vero addit̄ ꝙ cubitꝰ vnꝰ ſit finis vtro
rūq;. q2 videlicet ⁊ teſtamētū vetus vnū nobis mediatorē
dei ⁊ hoim nūciauit. ⁊ teſtamētū nouū eūdeȝ nobis nūciat
in eterna claritate vēturū. quē iam ꝓ nobis cognouimus
incarnatū. Cubitꝰ ergo vnꝰ vtroꝝūq; ē. q2 ⁊ quē lex p̄dixit
in carne apparuit: ⁊ ipe quē nūc teſtamētū nouū loquit̄ in
gl'ia maieſtatis apparebit. Et tūc vtroꝝūq; finis erit: cum
viſus i diuinitatis ſue potētie oīa q̄ ſunt p̄dicta ꝯpleuerit
Scriptū nāq; eſt. Finis legis xp̄s ad iuſticiā credenti. Fi Roma. x.
nis videlicet nō q̄ ꝯſumit: ſȝ q̄ ꝑficit. Tūc eteni legē ꝑfecit
cū ſicut lex p̄dixerat incarnatꝰ apparuit. Sȝ adhuc de eiꝰ
iudicio multa nouū teſtamētū loq̄tur. adhuc multa de re-
gno illiꝰ narrat q̄ necdū videmꝰ impleta. Ecce quotidie
euāgeliū legit̄. vētura p̄dicant̄. Tūc ergo erit ⁊ noui teſta
menti finis: cū ⁊ q̄ de ſe ꝓmiſit cōpleuerit. Finiet̄ vero te-
ſtamtū nouū q2 ꝑficiet̄. Nā cū ipe de quo loq̄tur viſus fue
rit: eiuſdē teſtamenti ꝟba ceſſabūt. Uñ ⁊ ſctē eccl'e veri lu
minis diē quaſi tp̄s vernale preſtolāti ꝑ ſponſi vocē dicit̄
Surge ꝓpera amica mea: colūba mea. formoſa mea ⁊ ve- Can. ij.
ni. Iā eni hyēs trāſijt: imber abijt ⁊ receſſit. flores appue-
rūt in terra. Siue eni ſctā eccl'ia ſeu vnaqueq; electa aīa/
celeſti ſponſo eſt amica ꝑ amōrē. colūba ꝑ ſpm̄. formoſa per
morū pulchritudinē. Que cū iā de corruptiōe carnis duci
tur: ei ꝓculdubio hyems trāſit. q2 p̄ñtis vite torpor abſce
dit. Imber quoq; abijt ⁊ recedit. q2 cū ad ꝯtēplādū in ſua
ſubſtātia oipotētē deū educit̄. iā ꝟboꝝ gutte neceſſarie nō
erūt: vt pluuia debeat p̄dicatiōis infundi. Nā qd̄ minꝰ au
dire potuit: ampliꝰ videbit. Tūc apparēt flores i terra. q2
cū de eterna beatitudinis vita q̄dā ſuauitatis p̀mordia p̄
guſtare aīa cepit: q̄ſi iā in floribus odorata exit. Qd̄ poſt-
q̄ȝ egreſſa fuerit: in fructu vberiꝰ habebit. Uñ ⁊ illic ſubdi
tur. Tp̄s putatiōis aduenit. In putatione q̄ppe ſarmēta Ibidem.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſteriſia recidunt: vt ea q̄ preualēt vberi⁹ fructū ferant. No
ſtre itaq͡ȝ putatiōis tp̄s tūc aduenit: qn̄ infructuoſa ȝ ac no
xiā corruptionē carnis deſerim⁹: vt ad fructū aīe ꝑuenire
valeam⁹. Qui fruct⁹ nobis erit vberrimus: viſio vni⁹ cu-
Ps. cxl. biti. Ergo vn⁹ eſt finis vtrūq͡ȝ. q2 vn⁹ eſt ille q̄ dixit. Singu
lariter ſum ego donec trāſeā. Qui ſolus cū prē ⁊ ſācto ſp̄ū ꝑ
ſidet in celo: ſicut paſſer vnicus ī edificio. Queādmodum
impleuit legē ꝑ myſteriū incarnatiōis ⁊ ꝑfecte hūanitatꝭ
ſue: ita teſtamēti noui ꝓmiſſa ipleturus eſt ꝑ oñſam glīaȝ
claritatis ſue. Hūc vnū nobis cubitū mēſura q̄ȝ arche locu
ta eſt. Archa enim q̄ trecētis cubitis fieri in lōgitudīe iuſ-
ſa eſt. ſexaginta vero latitudine. triginta aūt in altitudine
in vno eſt cubito ꝯſummata. Quid enī ꝑ archā niſi ſctā ec-
cleſia figurat: que īferi⁹ ampla eſt / ſuperi⁹ anguſta? Que
a trecētis ⁊ ſexaginta ac triginta cubitꝭ ad vnū cubitū col-
ligit. q2 latitudinē quā ſancta eccl'ia in mēbris ſuis adhuc
infirmātib⁹ hȝ: pauliſper anguſtata ⁊ in altū ꝓficiens ad
vnū tendit. Ipa enī rō exigit vt credam⁹ ꝙ in illa arche la
titudine oēs beſtie. cūcta q̄drupedia atq͡ȝ reptilia in infe-
riorib⁹ fuerūt. Homo vō atq͡ȝ volatilia nimirū in ſuꝑiori
bus. Iuxta ſuꝑiorē etenī ꝑtē feneſtra fuit in latere. de qua
coruū vel colūbā dimiſit hō: vt ſi iā diluuij trāſiſſet aqua
cognoſceret. Et q2 archa eadē in vno fuit cubito ꝯſumma
ta: hō ⁊ volatilia iuxta cubitū fuerūt. Recte itaq͡ȝ ꝑ archā
vniuerſa eccl'ia deſignat: q̄ adhuc in multis ſuis carnali-
bus lata eſt: in paucis ſpiritalib⁹ anguſta. Et q2 ad vnum
hoīem q̄ eſt ſine pctō colligit: quaſi in vno cubito ꝯſumma
tur. Videm⁹ etenī multos intra eiuſdē ſctē eccl'e ſinū in ſu
perbia erigi. in carnis voluptate diſſolui. acq̄rēdis terre-
nis reb⁹ inhiare. iperāte auaricia mare trāſire. deſeruire
iracūdia. iurgijs vacare. ꝓximos quos ꝑualēt ledere. Sȝ
q2 eos adhuc ſctā eccl'ia tolerat vt ꝯuertat: q̄ſi in arche la-
titudine deorſum beſtie morāter. Videm⁹ alios iam alie
na nō querere. illatas iniurias equanimiter portare. reb⁹
ꝓprijs eſſe cōtētos. hūiliter viuere. Sȝ q2 iſti iā pauci ſūt
anguſtat archa. Alios aūt ꝯſpicim⁹ etiā poſſeſſa relinque
re. nullū terrenis reb⁹ ſtudiū dare. inimicos diligere. car

nē a cūctis voluptatib⁹ domare. mot⁹ oēs ſub rationis iu
dicio p̄mere. ꝑ celeſte deſideriū ꝯtēplatiōis pēnas ſuble-
uare. Sȝ q2 tales quiq͡ȝ valde rari ſunt: in archa iuxta cubi
tū ducunt vbi hoīes ⁊ volatilia cōtinent. Querat tn̄ ſi q̄s ī
eis eſſe valeat ſine pctō: ⁊ nullus inuenit. Quis itaq͡ȝ hō ſi
ne pctō eſt: niſi ille q̄ in pctō nat⁹ non eſt? In vno ergo cu-
bito cōſummat archa. q2 vnus eſt auctor ⁊ redēptor ſctē ec
cleſie ſine pctō: ad quē oēs ꝓficiūt q̄ ſe eſſe peccatores no-
uerūt. Dicat itaq͡ȝ de limine ⁊ porta. Et cubitus vn⁹ finis
vtrūq͡ȝ. Q2 cū vnus mediator dei ⁊ hoīm xp̄s ieſus ī maie
ſtate ſua apparuerit: oīa vtriuſq͡ȝ teſtamēti q̄ predicta ⁊ ꝓ-
miſſa ſunt ꝯpleuit. Sin vero vtraq͡ȝ h̄ loco marginē ac tha
lamos memorat: neq͡ȝ hoc ab hac ſnīa abhorret q2 cū maie
ſtas redēptoris nr̄i nobis fuerit oſtenſa finit fides: cū iam
cepit videre hō q̄d credidit. Et ad finē ſuū ꝑueniūt thala-
mi. q2 corda fideliū incōꝑabiliter longe q̄ȝ mō ſunt in amo
re illi⁹ ꝑficiunt. Cubitus ḡ finis vtrūq͡ȝ ē. q2 vni⁹ dn̄i ⁊ ſal-
uatoris viſio in electꝭ ſuis fidē finit ⁊ charitatē ꝑficit. Cō-
ſiderare libet q̄ nos ſum⁹ q̄ iſta tractam⁹. Certe ex gētib⁹
venimus certe parētes nr̄i lignoꝝ ac lapidū cultores fue
rūt. Vn̄ ergo hoc nobis vt (ea quoq͡ȝ q̄ nūc vſq͡ȝ hebrei ne-
ſciūt) ezechielis ꝓphete tam ꝓfunda myſteria rimemur?
Agamus ergo grās toto deſiderio vni: q̄ cūcta q̄ de eo ī ſa
cro eloquio ſcripta ſunt oꝑa impleuit. vt q̄ intelligi audita
nō poterāt: viſa pāderent. Ibi quippe incarnatio. ibi paſ-
ſio. ibi mors. ibi reſurrectio. ibi aſcēſio illi⁹ cōtinet. Sȝ q̄s
nr̄m hoc audito crederet: niſi facta cognouiſſet? Signatū Apoca. v.
ergo librū ſicut in ioānis apocalipſi legit: quē aperire ⁊ le
gere nemo poterat: leo de tribu iuda aperuit. q2 oīa ei⁹ no
bis myſteria in ſua paſſiōe ac reſurrectiōe patefecit. Et ꝑ
hoc ꝙ infirmitatis nr̄e mala ꝑtulit: ſue nobis potētie ⁊ cla
ritatis bona mōſtrauit. Caro enī fact⁹ eſt vt nos ſpiritales
faceret. benigne inclinatus eſt vt leuaret. exijt vt introdu-
ceret. viſibilis apparuit vt inuiſibilia mōſtraret. flagella
ꝑtulit vt ſanaret. opprobria ⁊ irriſiones ſuſtinuit vt ab op-
probrio eťno liberaret. mortu⁹ eſt vt viuificaret. Agamus
ergo grās viuificāti ⁊ mortuo. ⁊ ideo amplius viuificāti:

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

qꝛ mortuo. Uñ bñ ſalutē nr̄am ⁊ paſſionē illiꝰ Eſaias cōtē
Eſa.xxvij platus: ait. Ut faciat opus ſuū: alienū eſt opꝰ eius. vt operet
opꝰ ſuū: ꝑegrinū eſt opus eiꝰ ab eo. Opus etenī dei ē aīas
quas creauit colligere: ad eterne lucis gaudia reuocare.
Flagellari aūt atq̄ ſputis inliniri. crucifigi. mori. atq̄ ſe-
peliri nō hoc ī ſua ſubſtātia opus dei eſt: ſꝫ opus hoīs pec-
j. Pe.ij. catoris. q̄ hec oīa meruit ꝑ pctm̄. Sed pctā nr̄a ipe ꝑtulit ī
corpe ſuo ſuꝑ lignū. Et q̄ in natura ſua añ ſemꝑ incōprehē
ſibilis: ī natura nr̄a ꝯphēdi dignatus eſt ac flagellari. niſi
ea q̄ erāt infirmitatis nr̄e ſuſcipet: nunq̄ꝫ nos ad ſue fortitu
dinis potētiā ſubleuaret. Uñ ergo faciat opus ſuū: alienū
opꝰ eiꝰ. ⁊ vt operet opꝰ ſuū ꝑegrinū eſt opus eiꝰ ab eo. qꝛ ī
carnatꝰ deꝰ vt nos ad ſuā iuſticiā colligeret: dignatꝰ eſt ꝓ
nobis tā q̄ꝫ peccator hō vapulare. Et alienū opꝰ fecit vt fa
ceret ꝓpriū. qꝛ ꝑ h̄ q̄ ifirmās mala nr̄a ſuſtinuit: nos q̄ crea
tura illiꝰ ſumꝰ ad fortitudinis ſue gl̄iam ꝑduxit. In q̄ vi-
uit ⁊ regnat cū p̄re in vnitate ſpūſſcti. ꝑ oīa ſcl'a ſcl'oꝝ. amē.

Omelia. xvij.

Thalami aūt ſex cubitoꝝ erāt hinc ⁊ in
de. Et mēſus eſt portā a tecto thalami
vſq̄ ad tectū eius latitudinem viginti-
quinq̄ cubitoꝝ: oſtiū cōtra oſtiū. Et fecit fron-
tes ꝑ ſexaginta cubitos: ⁊ ad frontē atriū porte
vndiq̄ ꝑ circuitū: ⁊ ante faciē porte q̄ ꝯtigebat
vſq̄ ad faciē veſtibuli porte interioris quinqua
ginta cubitos: ⁊ feneſtras obliquas ī thalamis
et in frontibus eorū: que erant intra portam vn
diq̄ ꝑ circuitū. Similiter aūt erāt ⁊ in veſtibu-
lis feneſtre ꝑ girum intrinſecus: ⁊ ante frontes
pictura palmarum celata.

Memoratis ſuꝑius thalamis ꝓpheta ſubiungit:
qꝛ thalami ſex cubitoꝝ erāt hinc ⁊ inde. Qua ī re
magna nobis queſtio gñat: cur ſuꝑius thalamū
vno calamo mēſuratū dixit: quē videlicet cala-

mū ſex cubitos ⁊ palmū h̄re ꝑhibuit. atq̄ iferiꝰ thalamos
ſex ſolūmō dicit cubitis mēſurari? Si enī nō calamo: ſꝫ ſex
cubitis mēſurant / palmꝰ deeſt q̄ ſuꝑiꝰ in mēſura calami di
cebat adeſſe. Sꝫ ſi thalami ſunt ſenſus atq̄ cogitatiōes fi-
deliū / in q̄bꝰ caſte aīe ꝯditori ſuo ī amore iungunt. ⁊ ꝑ ſex
cubitos ꝑfecta oꝑatio: ꝑ palmū ſ̄o inchoatio ꝯtēplatiōis
exꝓmit: ſctē vniuerſalis eccl'ie debemꝰ mēbra ꝯſpicere / ⁊
citius īuenimꝰ qꝛ ſūt in ea thalami vno calamo: ⁊ ſunt alij
ſex tm̄modo cubitis mēſurati. Nā fideles q̄dā in illa oīpo
tētem deū ita amāt / vt ī oꝑe ꝑfecti ſint ⁊ ī ꝯtēplatiōe ſuſpē
ſi. hi ꝑfecto calamū in mēſura h̄ñt. qꝛ ⁊ ſex cubitos oꝑatio
nis ⁊ palmū ꝯtēplatiōis poſſidēt. Quidā vero oīpotētem
quidē deū diligūt ⁊ ꝑfecte in bonis oꝑibꝰ exercent: ſꝫ tam̄
cōtēplari eiꝰ magnitudinem ſubtiliori intellectu neſciūt.
Amāt aūt: ſed īueſtigare gaudia eiꝰ claritatis ignorāt. hi
itaq̄ ſex cubitos h̄ñt ⁊ palmū nō h̄ñt. qꝛ ei iā ꝑ amorē iūcti
ſunt: ſꝫ ex cōtēplatiōe diſiuncti. Qui tñ thalami poſt cōme
moratiōnē cubiti vniꝰ hinc ⁊ inde eſſe referunt. qꝛ videli-
cet in amore auctoris ac redēptoris nr̄i fideles aīe ⁊ ex iu
daico ppl'o ⁊ ex gētilitate conuenerūt. Uñ ⁊ idē redēptor A
noſter cū aſello ſedēs hieruſalē tēderet (ſicut euāgeliſta te
ſtatur) multi veſtimēta ſua ſtrauerūt ī via. alij aūt frondes Mar.xj.
cedebāt de arboribꝰ ⁊ ſternebāt in via. ⁊ q̄ preibāt ⁊ q̄ ſeq̄- Mat.xxj.
bant clamabāt dicētes. Oſanna bñdictꝰ q̄ venit ī noīe dñi Luce.xix.
Saluator etenī noſter aſellū ſedēs hierl'm tēdit: qñ vniuſ-
cuiuſq̄ fidelis aīa regēs videlicet iumētū ſuū / ad pacis ī-
time viſionē ducit. Iumētū ſedet etiā cū ſancte eccl'ie vni
uerſaliter p̄ſidet: eāq̄ in ſuꝑne pacis deſiderium accēdit.
Multi aūt veſtimēta ſua ī via ſternūt. qꝛ corpa ſua ꝑ abſti
nētiā domāt vt ei iter ad mētē parēt: ⁊ exēpla bona ſequen
tibus p̄beāt. Alij aūt ramos vel frondes de arboribus ce-
dūt ⁊ ſternūt in via. qꝛ in doctrina ṽitatis verba atq̄ ſentē
tias patrū ex eoꝝ eloquio ſerpūt. Et hec ī via dei ac lauda
toris animū veniētes: humili precatiōe ſubmittūt / q̄d in-
digni quoq̄ ⁊ nos modo facimꝰ. Nā cū patrū ſentētias in
ſermone exhortatiōis aſſumimꝰ: frondes de arboribus ce
dimus: ⁊ has ī via dei oīpotētis dñi ſternimꝰ. Sꝫ q̄ preibāt

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

et q̄ ſeq̄bant̃ clamabāt. oſanna. Preceſſit quippe iudaicꝰ
ppl̃s: ſecutꝰ eſt gētilis. Et qꝛ oēs electi ſiue q̄ in iudea eſſe
potuerūt: ſiue q̄ nūc in eccl̃ia exiſtūt: ī mediatorē dei ꝛ ho=
minū crediderūt ꝛ credūt. q̄ preeūt ꝛ q̄ ſequunt̃: oſāna cla=
Oſanna latine dꝛ ſaluas nos. — māt. Oſanna aūt latina lingua ſalua nos dꝛ. Ab ip̄o eni ſa=
lutē ꝛ priores q̄ſierūt ꝛ p̄ntes querūt: ꝛ bn̄dictū qui venit ī
noīe dn̄i ꝯfitent̃. qm̄ vna ſpes. vna fides eſt p̄cedentiū atqꝫ
ſequētiū ppl̃oꝝ. Nā ſicut illis pctā paſſiōe ac reſurrectiōe
eiꝰ ſanata ſūt: ita nos p̄terita paſſiōe illiꝰ ac p̄manēti in ſe=
cula reſurrectiōe ſaluamur. Quē eni priores nr̄i ex iudai=
co ppl̃o crediderūt atqꝫ amauerūt vēturū: hūc nos ꝛ veniſ
ſe credimꝰ ꝛ amamꝰ. eiuſqꝫ deſiderio accēdimur: vt eū fa=
cie ad faciē ꝯtēplemur. Thalami ḡ eiꝰ hinc ꝛ inde ſunt. qꝛ
corda amātiū fidē que ī illo eſt ꝛ a priori p̄te ſcl̃i ꝛ ab vltīa
Textus. — cōplectunt̃. Seq̄tur. Et mēſus eſt portā a tecto thalami vſ
qꝫ ad tectū eiꝰ latitudinē viginti ꝛ q̄nqꝫ cubitorū. Sepe iā
diximꝰ portā fidē. ꝛ p̄ eādē fidē ip̄m dn̄m ac r̄dēptorē nr̄m
mediatorē dei ꝛ hoīm Jeſum xp̄m poſſe ſignari. qꝛ p̄ fidē
que ī eo eſt: introitꝰ ad fidē p̄ꝫ. Sꝫ etiā ſcp̄turā ſacraꝫ q̄ no=
bis eādē ip̄am fidē in redēptoris nr̄i intellectū ap̄it: nō im
merito portā accipimꝰ. qꝛ ea vt oꝫ cognita: ad intelligēda
viſibilia ītramꝰ. Si igit̃ hoc in loco vt p̄diximꝰ porta ſcri
ptura accipit̃: querēdū eſt q̄d p̄ tectū thalami: q̄d p̄ tectuꝫ
porte ſignet̃? Sꝫ hꝫ thalamꝰ tectū. qꝛ op̄ta eſt mēs amātiū
et adhuc feruor amoris in occulto eſt. Habet quoqꝫ ꝛ por=
ta tectū. qꝛ ſcp̄tura tota q̄dē p̄pt̃ nos ſcripta eſt: ſꝫ nō tota ī
telligit̃ a nobis. Multa quippe ī illa ita ap̄ta ſūt vt paſcāt
p̄uulos. quedā xͦ obſcurioribus ſentētijs vt exerceāt for=
tes. q̄tinꝰ cū labore ītellecta plus grata ſint. Nōnulla autē
ita in ea clauſa ſunt: vt dū ea nō intelligimꝰ / agnoſcētes in
firma nr̄e cecitatis: ad humilitatē magis q̄ꝫ ad ītelligētiā
p̄ficiamꝰ. Sūt eni quedā q̄ ita de celeſtibꝰ loquūtur: vt ſo
lis illis ſup̄nis ciuibꝰ in patria ſua p̄ſiſtentibꝰ pateāt: nec
dūqꝫ nobis p̄egrinātibꝰ reſerant̃. Nā ſi q̄s ad vrbem inco=
gnitā pergēs: multa de illa in via audiat. q̄daꝫ q̄dē ex rōe
colligit. q̄dā vero qꝛ necdū videt nullo mō cognoſcit. ip̄i ve
ro ciues q̄ in ea ſunt: ꝛ q̄ de illa tacent̃ vidēt: ꝛ q̄ de illa dicū

tur ītelligūt. Nos igit̃ in via adhuc ſumꝰ: multa de illa ce=
leſti patria audimꝰ. alia iā p̄ ſp̄m ꝛ rōnē intelligimꝰ quedā
xͦ nō intellecta veneramur. Vn̄ ꝛ de eodē ſacro eloq̄o ſcri
ptū eſt. Extēdēs celū ſicut pellē: q̄ tegis in aquis ſup̄iora — Ps. ciij.
eiꝰ. Celū quippe ſicut pellis extēdit̃. qꝛ p̄ ora mortaliū ſcri
ptura ſacra nobis in expoſitionibꝰ explicat̃. Sꝫ ſunt aque
in celo ſup̄iores: videlicet multitudines. i. angeloꝝ agmi=
na: in q̄bꝰ eiuſdē celi tegunt̃ ſup̄iora. qꝛ ea q̄ in ſacro eloq̄o
altiora ꝛ obſcuriora ſūt / angelicis ſolūmō ſpiritibꝰ patent
et nobis adhuc incognita p̄durāt. Habet ergo thalamꝰ te=
ctū. qꝛ neſcit adhuc p̄ximꝰ q̄ꝫtū amat̃ a p̄ximo. Porta q̄ꝫ
ideſt ſacrū eloquiū hꝫ tectū: qꝛ necdū oīa penetrare intelle
ctu poſſumꝰ q̄ de celeſtibꝰ audimus. Reſtat ergo vt in his
que intelligimꝰ: in p̄fectu quotidie charitatꝭ ambulemꝰ.
Et q̄ꝫuis ī nobis p̄ximi q̄ꝫ nr̄i nō videāt q̄ꝫtum diligant̃ a
nobis: atqꝫ ī ſacro eloq̄o ea q̄ necdū intelligimꝰ hūiliter ve
neramur. in his tn̄ ad q̄ intelligēdo p̄uenimꝰ: dilatari p̄ bo
nā operationē debemꝰ. Vn̄ ꝛ dꝛ. Et mēſus eſt portā thala= — Textus.
mi vſqꝫ ad tectū eius latitudinē viginti ꝛ quinqꝫ cubitoꝝ.
Quinqꝫ eni carnis ſenſibꝰ p̄diti ſumꝰ. videlicet viſu. guſtu
olfactu. auditu. atqꝫ tactu. Hiſdē xͦ q̄narijꝰ nūerꝰ p̄ ſemet=
ip̄m multiplicatꝰ ad viceſimū ꝛ quintū nūerū ſurgit. Ope
rari aūt exteriꝰ q̄ddā de mādatꝭ celeſtibꝰ ſine iſtis corpo=
reis q̄nqꝫ ſenſibꝰ nō valemꝰ. His q̄ppe officijs ſuis iudex
animꝰ interiꝰ p̄ſidet. ꝛ q̄d exteriꝰ agere iuſte vel miſericor
diter poſſit: q̄ſi eiſdē officijs renūciātibꝰ ac deſeruiētibus
agnoſcit. Cū ergo timore oīpotētis dn̄i animꝰ implet̃: ne=
ceſſe eſt vt q̄nqꝫ nr̄i ſenſus nobis velut ſubiecta officia ī bo
na op̄atiōe deſeruiāt. Per quos cū aliq̄d agere miſericor
diter ceperimꝰ: plus ſe quotidie ip̄a mīa aperit: ꝛ q̄ſi q̄daꝫ
ſinus boni op̄is expādit. Quinqꝫ igit̃ ſenſus m̄tiplicant̃
in ſe dū hoc q̄ꝺ p̄ ip̄os agit̃ in bono quotidie op̄e p̄ p̄fectū
multiplicat̃. Vn̄ et latitudo eē viginti ꝛ q̄nqꝫ cubitoꝝ dꝛ.
qꝛ timor tenacia ꝛ p̄gredo anguſtia ē. Quiſq̄s eni iō indi=
gēti dare panē metuit ne ſibi deſit: adhuc ī anguſtia timo=
ris eſt. Quiſq̄s igit̃ veſtimētū algēti nō porrigit / qꝛ h̄ ſolꝰ
hr̄e cōcupiſcit: adhuc tenacie ſue anguſtia coartat̃. Quiſ=

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

quis ideo bonũ non agit q̈ꝛ toꝛpoꝛe animi toꝛpeſcit: ipſe ei
ſuus toꝛpoꝛ anguſtia eſt. Reſpicere aũt inopẽ. exaudire ꝓ
cẽ. largire ſtipẽ. ꝓbere defenſionẽ atq; ꝓ eiuſdẽ defenſiõe
pauperis aduerſantiũ cuiuſlibet inimicitias nõ timere ma
gne mẽtis latitudo eſt. Mẽſuref ergo inter thalamũ ⁊ poꝛ
tã ea q̃ intereſt latitudo cubitis viginti ⁊ q̃nq;. q̈ꝛ ĩ exterio
re ſenſuũ op̃atiõe ꝓbaf ⁊ cognoſcif q̃ intrinſecus largitas
bonitatis habeaf. Nã quid iã de ſcriptura ſacra didiceris:
et q̃ñtũ ꝓximũ tacit⁹ ames: ĩ latitudine boni opis oñdis.
Pateat itaq; viginti ⁊ q̃nq; cubitis latitudo inf thalamũ
et poꝛtã. q̈ꝛ inter charitatẽ ⁊ ſcientiã teſtis eſt bona op̃atio
Que ſi foꝛtaſſe defuerit: ꝑfecto certũ eſt nec cognouiſſe te
deũ. nec diligere ꝓximũ. i. nec poꝛtã ſacri eloquij: nec amo
ris thalamũ hr̃e. Et notãdũ etiã q̈ a tecto thalami vſq; ad
tectũ poꝛte dꝛ mẽſuratũ. Per ea ei q̃ nobis ĩ ſacra ſcptura
cooperta ſũt nr̃a humilitas approbaf. q̈ꝛ q̃cq̃d in illa nõ in
telligim⁹ nõ ſupbe rephendere: ſ; venerari hũiliter debe=
Ps̃. x. mus. Vñ et de dño eſt ſcriptũ. Palpebꝛe ei⁹ interrogãt fi=
lios hoim. Palpebꝛe q̃ppe ei⁹ interrogãt: qñ aliq̃d nobis
claudũt et aliq̃d aperiũt. Aperiẽdo nos iterrogãt: ſi ĩtelli=
gendo nõ extollimur. Claudẽdo nos ĩterrogãt ſi nõ deſpi=
cim⁹ q̃ ĩtelligere nõ valem⁹. Per ea aũt q̃ de charitate no
ſtra ꝓximis nr̃is nõ loq̃mur ĩ cõſpectu dei veri⁹ ꝓbamur.
In quoꝛũdã eni oꝛe charitas ficta eſt: in quoꝛũdã coꝛdib⁹
vera. Et ſepe de charitate oſtendif q̃d nõ eſt: et demõſtraf
q̃d eſt. Amoꝛẽ itaq; nr̃m erga ꝓximũ plus bona op̃atio lo=
quif q̃ lingua: vt in ipſo bono ope ꝓximus nr̃ amari ſe vi=
deat. Et cũ tñ nõ poſſum⁹ q̃ñtum volum⁹ op̃ari: oĩpotenti
deo occulta amoꝛis nr̃i ſufficiãt. A tecto ḡ thalami vſq; ad
tectũ poꝛte fit magna latitudo: vt ab occultis nr̃e charita=
tis ꝓpter ꝓximũ vſq; ad humilitate; ſciẽ et ꝓpter deũ in=
quãtũ intelligim⁹ ⁊ valem⁹ bona ſemp opemur. Põt eni;
poꝛta ipſe iã adit⁹ regni celeſtis ĩtelligi. H; nũc thalam⁹
tectũ. h; ⁊ poꝛta tectũ. q̈ꝛ ⁊ quãta ſit nr̃a charitas ĩter deũ ⁊
ꝓximũ nõ cognoſcif: ⁊ qñ de h̃ ſeculo ad eterne vite req̃em
introducamur ignoꝛaf. Eſſe eni nobis ꝯditoꝛ nr̃ diẽ moꝛ=
tis nr̃e incognitũ voluit: vt dũ ſemp ignoꝛaf / ſemp eſſe ꝓ=

ximus credaf. ⁊ tãto q̃s feruẽtioꝛ ſit in op̃atione: quãto et
incertus eſt de vocatiõe. Vñ ⁊ latitudo viginti et q̃nq; cu=
bitoꝝ a thalamo ad poꝛtã tendif. q̈ꝛ charitatẽ quã ſemel in
deo ⁊ ꝓximo ꝯcepimus: vſq; ad ĩgreſſu; regni debem⁹ oẽ
q̃d poſſumus multiplr̃ atq; ĩceſſanter op̃ari. A tecto itaq;
thalami vſq; ad tectũ poꝛte magna latitudo eſt. q̈ꝛ ex gr̃a q̃
inchoamus deũ diligere: vſq; ad ipa; dilectionẽ q̃ nobis
aditũ regni celeſtis aperit / debem⁹ noſmetipos in magna
bonoꝛũ operũ actione dilatare. aduerſa patiẽter ꝑpeti. be=
nigna charitatis obſeq̃a libenter ĩpendere. ipſos etiã quos
patimur amare hĩta tribuere. nõ hĩta nõ ambire. ꝓximos
ſicut ſemetipſos diligere. eoꝝ bona nr̃a credere eoꝝ mala
quaſi ꝓpꝛia deflere. In tali ḡ mẽte magna latitudo eſt: in
qua anguſtia odioꝝ nõ eſt. Quã ꝑfecto latitudine; ex dei
et ꝓximi amoꝛe ꝯcipim⁹ q̃ñtũ ꝑ ſacra mãdata cognouim⁹.
Nã ⁊ ipſos latitudines vigĩti ⁊ q̃nq; cubitos nõ ĩcõueniẽ=
ter ĩtelligim⁹: ſi eos iuxta ſacrũ eloquiũ diſcutere velim⁹.
Sex eni cubitis mẽſuratos thalamos dixerat: ⁊ ſexto die Geñ. j.
hõ eſt ꝯditus. eo quoq; die dñs ꝑfeciſſe op̃a ſua deſcribif.
Vñ etiã ꝓ perfectiõe poni ſenari⁹ nũerus ſolet. Et q̈ꝛ om=
nem op̃ationẽ bonã per q̃ttuoꝛ ſcti euãgelij libꝛos agnoui
mus: ſi ſex q̃ter ducim⁹ ad vigĩti ⁊ q̃ttuoꝛ ꝑuenimus. Cui
monas addif. q̈ꝛ ĩ vno ſemp deo bñ oẽs op̃amur. Viginti
ergo ⁊ q̃nq; cubitis latitudo hec explicare debuit. q̈ꝛ oĩs bo
na op̃atio ꝑ q̃ttuoꝛ ſcti euãgelij (vt dixim⁹) libꝛos agnoſci
tur: ⁊ in vnius dei cognitiõe ⁊ ꝯfeſſione ꝯplef. Seq̃tur. Et Textus.
oſtiũ ꝯ oſtiũ. Hoc loco ꝯ nõ ad aduerſitatẽ põif ſ; ad recti
tudinẽ. Oſtiũ eni ꝯ oſtium eſt cũ recto itinere ab exterioꝛe
ad ĩterioꝛem aditũ ꝑuenif. In cognitiõe ṽo oĩpotentis dei
ꝓximũ oſtiũ nr̃m fides eſt. ſcd̃m ṽo ſpecies illi⁹ ad quã per
fidem ambulãdo ꝑuenimus. In hac eteni vita hãc ĩgredi
mur: vt ad illã poſtmodũ ꝑducamur. Oſtiũ ergo ꝯ oſtium
eſt. q̈ꝛ per aditũ fidei aperif aditus viſionis dei. Si q̃s ve
ro vtraq; hec oſtia ĩ hac vita velit accipere: neq; h̃ a ſalubꝛi
intelligẽtia abhoꝛret. Nã ſe pe volum⁹ oĩpotentis dei natu=
rã inuiſibilẽ cõſiderare: ſed nequaq; valem⁹: atq; ab ipſis
difficultatib⁹ fatigata aĩa ad ſemetipſa; redit. ſibiq; de ſe=

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ipſa grad⁹ aſcenſionū facit: vt primū ſemetipāꝫ ſi valet cō
ſideret. Et tūc illā naturā q̄ ſup ipāꝫ eſt inq̄ſitū potuerit in
ueſtiget. Sed mens nr̄a ſi in carnalib⁹ imaginibus fuerit
ſparſa: nequaq̄ vel ſe vl aīe naturā ꝯſiderare ſufficit. Qr ꝑ
quot cogitationes ducit: q̄ſi per tot obſtacula cecat. Pri-
mus ḡ gradus eſt vt ſe ad ſe colligat. Scd's vt videat q̄lis
eſt collecta. Terti⁹ vt ſup ſemetipſāꝫ ſurgat: ac ſic cōtēpla-
tioni auctoris iuiſibilis intēdendo ſubijciat. Sed ſe ad ſe
nullatenus colligit: niſi prius didicerit terrenaꝝ atq̄ cele
ſtiū imaginū fantaſmata ab oculo mētis ꝯpeſcere q̄cq̄d de
viſu. q̄cq̄d de auditu. q̄cq̄d de odoratu. q̄cq̄d de tactu ꝛ gu-
ſtu corporeo cogitatiōi ei⁹ occurrerit reſpuere atq̄ calca-
re. q̄tinus talē ſe q̄rat itus: q̄lis ſine iſtis eſt. Nā hec q̄n co-
gitat q̄ſi quaſdā vmbras corpoꝝ itrorſus verſat. Abigēda
ergo ſunt oīa manu diſcretiōis ab oculis mentꝭ. q̄tinus ta-
lem ſe aīa ꝯſideret: q̄lis ſub deo ſup corpus creata eſt: vt a
ſupiore viuificata: viuificet iferius qd' admiſtrat. Que et
ſic iſuſa eſt corpori: vt nō ꝑ mēbrorū ptes ptib⁹ ſit diuiſa.
Nāꝫ in quolibet loco ps corpis percutit: tota dolet. Miro
aūt mō vna eadēq̄ viuificatione mēbrorū preſidens cum
ipſa per naturā nō diuerſa ſit: per corpus tū agit diuerſa.
Ipſa q̄ppe eſt q̄ per oculos videt. ꝑ aures audit. per nares
odorat ꝑ os guſtat: per mēbra oīa tāgit et tāgendo lene ab
aſpero diſcernit. Et cū tā diuerſa per ſenſus operat nō hec
diuerſa: ſꝫ vna illa in q̄ creata eſt rōne diſponit. Cū ergo ſe-
ipſam ſine imaginib⁹ corporis cogitat aīa: iā primū oſtiū
intrauit. Sꝫ ab hoc oſtio ad illud tendit: vn̄ de natura dei
oīpotentis aliq̄d ꝯtēplet. Aīa itaq̄ i corpe vita eſt carnis.
De⁹ vero q̄ viuificat oīa: vita eſt aīaꝝ. Si igit tāte eſt ma-
gnitudinis vt ꝯprehēdi nō poſſit vita viuificata: q̄s itelle
ctu ꝯphēdere valeat quāte maieſtatis ſit vita viuificās?
Sed hoc ipm ꝯſiderare atq̄ diſcernere iā eſt aliq̄tenus in
trare. qr ex ſua eſtimatiōe aīa colligit q̄d de incircūſcripto
ſpiritu ſentiat: q̄ ea incōprehēſibiliter regit q̄ incōprehen
ſibiliter creauit. Cōditor etenim nr̄ longe incōparabiliter
creature ſue p̄ſidet. ꝛ q̄dā operat vt ſint: nec tū viuāt. q̄daꝫ
vero vt ſint et viuāt: nec tū diſcernere aliq̄d de vita valeāt

quedā aūt vt ſint: viuāt: atq̄ diſcernāt. Et operat vn⁹ oīa: j. Cor. xij.
ſed in oīb⁹ nō diuiſus. Eſt eni vere ſūmus: ꝛ nunq̄ ſibi diſ
ſimilis. Aīa aūt ꝛ ſi ꝑ naturā ſibimetipſi diuerſa non eſt: ꝑ
cogitationē tn̄ diuerſa eſt. Eo eni momento iſte quo de vi-
ſu cogitat: de auditu cogitare obliuiſcit. et eo momēto iſte
quo de auditu vel guſtu cogitat: de odoratu vel tactu cogi
tare nō ꝑualet. qr ꝑ cōtētionē ꝛ obliuionē fit ſemp ſibimet-
ipſi diſſimilis / vt nūc hoc: nunc illud cogitatione teneat.
Oīpotēs aūt deus qr ſibimetipi ſilis eſt: ea virtute videt
qua audit. oīa ea virtute creat q̄ iudicat creata. Ei⁹ ergo ꝛ
videre ſimul oīa admiſtrare eſt: ꝛ adminiſtrata cōſpicere.
Nec alia cogitatiōe iuſtos adiuuat / atq̄ alia iiuſtos dam
nat: ſꝫ vna eadēq̄ vi nature ſingularꝭ ſibi ſemp idiſſimilis
diſſimilia diſponit. Cur aūt hoc de potentia creatoris ad
miremur: q̄ virtutis ei⁹ veſtigia ꝛ in creatura ꝯſpicimus?
Natura q̄ppe luti ꝛ cere diuerſa eſt. ſolis vero radius non
eſt diuerſus. ꝛ tn̄ cum diuerſus nō ſit: diuerſa ſunt q̄ in luto
operat et cera. qr vno eodēq̄ ſui ignis calore lutū durat et
cerā liquat. Sed fortaſſe hoc in natura luti vel cere ē: nō in
ipſa ſolis ſubſtātia / q̄ in naturis diuerſis diuerſa videtur
operari. Oīpotēs aūt deus in ſemetipſo habet ſine imuta
tione mutabilia diſponere. ſine diuerſitate ſui diuerſa age
re. ſine cogitationū viciſſitudine diſſimilia formare. Lon
ge ḡ diſſimiliter opat diſſimilia. nunq̄ ſibi diſſimilis de⁹
qui ꝛ vbiq̄ eſt: ꝛ vbiq̄ totus ē. ait eni. Celū mihi ſedes eſt: Eſa. lxvj.
terra aūt ſcabellū pedū meoꝝ. Et de ipſo ſcriptuꝫ eſt. Qui Eſa. uij.
celū metit palmo: ꝛ terrā pugillo cōcludit. Ex qua re cōſi-
derare neceſſe eſt / qr iſ q̄ celū velut ſedeꝫ p̄ſidet: ſup ꝛ int⁹
eſt. Et q̄ celum palmo ꝛ terraꝫ pugillo concludit exterius:
ſuperius et inferi⁹ eſt. Ut ergo indicaret oīpotens de⁹ in
teriorēꝫ ſe eſſe et ſupiorē oībus: celū ipſe ſedē eſſe ꝑhibuit.
Ut vero ſe oſtēderet oīa circūdare / celum metire palmo: ꝛ
terrā ſe aſſerit pugillo ꝯcludere. Ipſe ē interior ꝛ exterior:
ipſe inferior ꝛ ſuperior. regendo ſuperior: portādo iferior.
replendo iterior: circūdādo exterior. Sicq̄ eſt itus vt por
tet: ſic circundat vt penetret. ſic preſidet vt portet: ſic por-
tet vt p̄ſideat. Cū ergo eleuata ad ſeipſaꝫ aīa ſuū modulū

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

intelligit:⁊ quia corporalia oīa tranſcendat agnoſcit. atq3
ab intellectu ſuo ſe ad auctoris intellectū tēdit. qd iā hec:
niſi oſtiū cōtra oſtiū aſpicit. Vn̄ ⁊ auctori oīm ꝓpheta di=
Pſal. cit. Mirabilis facta eſt ſciētia tua ex me. Qꝛ quātūlibet in
cxxxviij. tenderit: nec ſemetipſam aīa ꝑfecta ſufficit penetrare. q̄to
magis illiꝰ magnitudinē q̄ potuit ⁊ aīam cōdere? Cūq3 in
ſciētie dei ītellectu laboraret: laſſeſcēs ac deficiens ſubdi=
Ibidem. dit. Cōfortata eſt: nec potero ad eā. Sed cū conantes atq3
tēdentes q̄dā iā de inuiſibili natura cōſpicere laſſamur. re
uerberamur. repellimur. Et ſi īteriora penetrare nō poſſu
mus: tn̄ iā ab exteriore oſtio interiꝰ oſtiū videmꝰ. Ipſe cō
ſiderationis labor oſtiū eſt. qꝛ oſtēdit aliq̄d eo qđ intꝰ eſt:
Textus. et ſi adhuc ingrediēdi poteſtas nō eſt. Sequitur. Et fecit
B frontes ꝑ ſexaginta cubitos ad frōtē atriū porte vndiq3 ꝑ
circuitū. Sepe iā diximꝰ ſenario numero ꝑfectionē boni
opis deſignari: nō illud ſequētes qđ conati ſūt huiꝰ ſeculi
ſapiētes aſtruere. dicētes iccirco ſenariū numerū eſſe ꝑfe=
ctum qꝛ ſuo ordine numeratꝰ ꝑficiꝭ: vt cū vnꝰ duo tres di=
cūtur: ſenariꝰ numerꝰ ipleaꝭ. vel qꝛ in tribꝰ partibus diui
diꝭ. i. ſexta tertia ⁊ dimidia: videlicet in vno duobꝰ ⁊ tribꝰ
Sed iccirco ſenariū numeꝝ eſſe ꝑfectū. qꝛ ſicut paulo ante
dictū eſt. ſexto die ꝑfecit deꝰ oīa opa ſua. Qm̄ v̄o pctōri ho
mini legē dedit: q̄ in decē p̄ceptis ſcripta eſt. et ſexdecies
ducta in ſexagenariū ſurgūt: recte ꝑ ſexaginta cubitos bo
norū operū ꝑfectio deſignaꝭ. Qđ apte etiā dn̄s in euange
Luce. viij lio deſignat: q̄ cū ꝑabolā ſeminātis exponeret dixit. Aliđ
Mat. xiij. cecidit in terrā bonā et dabit fructū aſcēdentē et creſcentē
Mar. iiij. afferebat vnū triginta. ⁊ vnū ſexaginta. et vnū centū. Fru=
ctus eteni t̄re bone triginta affert cū mens ꝑfectionē fidei
que eſt in trinitate cōceperit. Sexaginta affert: cū bone vi
te opera ꝑfecte ꝓtulerit. Centū v̄o affert: cū ad eterne vite
cōtēplationē ꝓfecerit. Siniſtra eni nr̄a eſt vita ꝑſens. De=
xtera v̄o eſt vita vētura. Et recte per cētenariū numerum
eterne vite ꝯtēplatio deſignaꝭ. Qꝛ cū poſt trigīta ac ſexa=
ginta ad cēteſimū numeꝝ cōputādū ꝑuenimꝰ: idē cētena
rius numerꝰ in dexterā trāſit. Fides atq3 opatio adhuc in
ſiniſtra eſt: qꝛ hic adhuc poſiti ⁊ credimꝰ qđ nō videmꝰ: ⁊

operamur vt videamꝰ. Cū v̄o iā ſe animꝰ in cōtēplatione
eterne vite ſuſpēderit: q̄ſi ad dexterā manū cōpotꝰ ꝑuenit
Fecit itaq3 frontes ꝑ ſexagīta cubitos. Qꝛ eni ꝑ ſexagena
riū numerū ꝑfectio: q̄d ꝑ frontes edificij niſi ipſa opa deſi
gnātur: q̄ exteriꝰ vidētur. Predicationis eni v̄bū tribue=
re. alimēta eſuriētibꝰ. veſtimēta algētibus dare: ⁊ ꝓ bono
opere patiēter aduerſa tolerare: q̄d aliud q̄3 frōtes ſūt edi=
ficij celeſtis? Qꝛ pulchritudo operū exterioꝝ ornat habi=
taculū dei. qđ adhuc latet intrinſecꝰ. Sed iſte frōtes hn̄t
atriū vndiq3 ꝑ circuitū. qꝛ in hoc magna ſunt opa. ſi hec in
mēte dilatat amplitudo charitatꝭ. De charitate q̄ppe ſcri
ptum eſt. Latū mandatū tuū nimis. De hac iterū pſalmi= Pſ̄. cxviij.
ſta ait. Statuiſti in loco ſpacioſo pedes meos. S3 ecce dū Pſ̄. xxx.
loquor aīo occurrit quomodo lata eſt charitas. Si ꝑ chari
tatē ꝑtingiꝭ ad deū. ⁊ ꝑ ſemetipſam veritas dicit. Intrate Mat. vij.
per anguſtā portā. Rurſu3 pſalmiſtā audio dicentē. Pro= Pſ̄. xvj.
pter verba labioꝝ tuorū ego cuſtodiui vias duras. atq3 in
euangelio dn̄s dicit. Iugū eni meū ſuaue eſt: ⁊ onus meū Mat. xj.
leue. Quomō ergo aut lata charitas ſi anguſta porta: aut quō
iugū ſuaue eſt ⁊ onus leue. ſi in p̄ceptis dei vie dure ſunt q̄
cuſtodiūtur? Sed hāc nobis q̄ſtionē citius ipſa v̄itas ſol=
uit. qꝛ via dei ⁊ inchoātibꝰ anguſta eſt: et ꝑfecte iā viuēti=
bus lata. Et dura ſūt q̄ ꝯtra vſu3 ſpiritaliter aīo ꝓponimꝰ
⁊ tn̄ onꝰ dei leue eſt poſtq̄3 hoc ferre ceperimꝰ. ita vt ꝓ amo
re eiꝰ etiā ꝑſecutio placeat: ⁊ omis ꝓ eo affectio in mētis
dulcedine veniat. Sicut ſcti quoq3 apl̄i gaudebāt: cū pro Act. v.
dn̄o flagella tolerabāt. Ipſa ergo anguſta porta amātibꝰ lata
fit. ipſe vie dure ſpiritaliter currētibꝰ molles ⁊ plane fiunt
dū ſcit animꝰ ſe ꝓ tpalibꝰ doloribꝰ gaudia eterna recipe
et hoc incipit qđ affligiꝭ amare. Atriū ergo an̄ frōtes eiꝰ
in ꝑfectione operis eſt latitudo dilectionis. Et notādū q̄
diciꝭ vndiq3 ꝑ circuitū. vt videlicet homo ꝑ omne qđ agit
ſemꝑ ſe in charitatꝭ amplitudine dilatet ne hūc aut timor
aut odia anguſtēt. Si q̄s ergo de v̄bo dei loq̄tur ⁊ charita
tē quā p̄dicat in mēte nō ſeruat: edificij frōtē h3: ſed atriū
ante frontē nō habet. Si q̄s elemoſinā indigētibꝰ largiꝭ ⁊
per hanc fortaſſe in corde extolliꝭ: nec ex charitate ꝓximi

VNiVERSiDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

inopie ſubuenit: ſed ſe elatione tacita extollit. frōtē q̄dem
in edificio oſ̄dit: ſed iuxta frōtē atriū nō fecit. Si q̄s illa=
tas a ꝓximo cōtumelias tolerat ⁊ mala obiecta tacitꝰ por
tat: magna eſt patiētia quā demonſtrat. ſi dolorē in corde
nō habeat. ſi lucrari ad trāquillitatē māſuetudinis: etiam
ipm̄ q̄ male exceſſerat q̄rat. Nā ſi patientiā exterius adhi
bens intꝰ dolorē tenet. nec amat eū quē ſuſtinet. habet q̄dē
frontē in edificio: ſed ante frontē atriū nō habet. qꝛ is q̄ ſe
anguſtie odioꝝ ſubdidit: ꝑfecto charitatis latitudinem
amiſit. Nō ſicut in ſupiori parte iā dixi mꝰ. Patiētia eniꝫ
vera eſt: q̄ et ipm̄ amat quē portat. Nā tolerare ſed odiſſe
nō eſt virtꝰ māſuetudinis: ſed velamētū furoris. Et notā=
dū ꝙ hoc ipm̄ atriū porte dr̄. Porta q̄ppe noſtra eſt: aditꝰ
ad regnū. Et deū ac ꝓximū ꝑfecte amare iā ad ingreſſum
regni eſt tēdere. Inquātū eni q̄ſq; amat: intantū ad ingreſ
ſum ꝓpinquat. Inquātū ꝟo amare negligit: intātū ingre
di recuſat. qꝛ nec ſtudet videre q̄d appetit. Tūc ergo habe
mus atriū porte: q̄n ex latitudine charitatis ad ſupernam
vitā quā adhuc ꝯtingere minime poſſumꝰ: iā ꝑ deſideriū
intramꝰ. Itaq; cū bonū opus erga ꝓximuꝫ agit̃: reſtat vt
eiuſdē boni opis intētio diſcernat̃. Si nō p̄ntis gr̃e retri=
butionē q̄rit: ſed ſpem ſuā animꝰ ad futurā ꝓmiſſionē ten=
dit. vt ex tp̄alibꝰ eterna: ex terrenis celeſtia ſperet. Spes
eni celeſtiū mentē ſolidat: ne cōcutiat̃ fluctibus tumultuū
Hebre. vj. terrenoꝝ. De q̄ et ꝑ paulū dr̄. Quā ſicut anchorā habemꝰ
aīe tutā ac firmā: ⁊ incedentē vſq; ad interiora velaminis
Textus. de quibꝰ interioribꝰ hic quoq; ſubiūgit̃. Et ante faciē por
C te q̄ ꝑtingebat vſq; ad faciē veſtibuli porte interioris quin
quaginta cubitos. Hoc q̄d hoc loco dr̄ ante faciē porte: nō
exterior ſed iterior añ portā locus deſcribit̃. dū vſq; ad fa=
ciem veſtibuli porte iterioris ꝑtingere ꝓhibet̃. Vñ et idē
locus q̄nq̄ginta cubitis dr̄ mēſuratꝰ. Per q̄nquagenariū
eni numerū reqes eterna ſignat̃. Habet eni ſeptenariꝰ nu=
merꝰ ꝑfectionē ſuā. qꝛ eo die dierū nūerus eſt cōpletꝰ. Et
per legē ſabbatū in requiē datū eſt. Ipſe aūt ſeptenariꝰ ꝑ
ſemetipm̄ multiplicatꝰ ad q̄draginta et nouē ducit̃. Cui ſi
monas addit̃: ad q̄nquagenariū ꝑuenit̃. qꝛ oīs nr̃a perfe=

ctio in illiꝰ vniꝰ cōtēplatione erit: in cuius nobis viſione
iā minꝰ aliq̄d ſalutis et gaudij nō erit. Hinc etiā iubileꝰ. i.
annꝰ q̄nquageſimꝰ in requiē datꝰ eſt. qꝛ q̄ſquis ad oīpotē=
tis dei gaudia ꝑuenerit: laborē ⁊ gemitū vlteriꝰ nō habe=
bit. Notandū ꝟo qꝛ locꝰ q̄ deſcribit̃ ꝑ q̄nquaginta cubitos
tendi: ad faciē veſtibuli porte interioris ꝑtingere memo=
rat̃. Nō ergo h̄ loco ꝓpheta iā ipm̄ veſtibulū porte iterio
ris: ſed locū interiꝰ q̄ tendit ad veſtibulū porte interioris
narrat. ꝑ quē locū vtiq; (ſicut diximꝰ) ſpes nr̃a ſignatur.
Que dū eternā requiē querit: mentē ad veſtibulū porte in=
terioris ducit. Hoc ipſum eni ꝙ deſideramꝰ celeſtia. ꝙ ad
ꝓmiſſa gaudia ſuſpiramꝰ. ꝙ eterne vite requiē q̄rimꝰ: iaꝫ
ad interioris veſtibuli faciē ꝓpinquamꝰ. Signet̃ ergo ꝑ
portā fides. ꝑ atriū charitas. per locū vero qui ad faciē ve
ſtibuli porte iterioris ꝓpinquat figuret̃ ſpes. ſine q̄bꝰ tri=
bus ꝟtutibꝰ q̄ſquis iā vti rōne pōt: ingredi ad celeſte edi=
ficiū nō pōt. Habeat̃ ḡ fides in porta. qꝛ introducit ad itel
ligētiā. Charitas in atrio. qꝛ mētē dilatat in amorē. Spes
in loco quinq̄gita deſcribit̃ cubitis. qꝛ ꝑ deſideria atq; ſu=
ſpiria introducit aīm ad ſecreta gaudia q̄etis. De q̄ q̄ete
et ſi adhuc ſicut eſt ꝟitatis lumen nō cernimꝰ: iā tñ per ri=
mas intelligētie aliq̄d videmꝰ. Vñ ⁊ hic ſubdit̃. Et fene=
ſtras obliquas in thalamis. In feneſtras obliq̄s pars illa
per quā lumē intrat anguſta eſt: ſꝫ pars interior q̄ lumē ſu=
ſcipit lata. Qꝛ mētes cōtēplantiū q̄uis aliq̄d tenuiter de
vero lumine videāt: in ſemetipſis tñ magna amplitudine
dilatātur. Que videlicet ⁊ ipſa q̄ cōſpiciunt capere pauca
vix poſſūt. Exiguū valde eſt ꝙ de eternitate cōtēplantes
vidēt: ſed ex ipo exiguo laxat̃ ſinus mētiū in augmēto fer
uoris ⁊ amoris. Et inde apud ſe ample ſunt: vñ ad ſeueri=
tatis lumen q̄ſi ꝑ anguſtias admittūtur. Que magnitudo
cōtēplationis qꝛ cōcedi nō niſi amātibꝰ pōt: in thalamis
oblique feneſtre eſſe ꝓhibent̃. vel in his q̄ iuxta thalamos
nō iā extrinſecꝰ: ſed eſſe intrinſecꝰ dicūtur. Nā de eiſdē fe=
neſtris ſubdit̃. Et in frōtibus eoꝝ q̄ erāt itra portā vndiq;
per circuitū. Erāt eni in thalamis. erāt ⁊ in frōtibꝰ eoꝝ: q̄
intra portā vndiq; ꝑ circuitū fuerāt cōſtructa. qꝛ q̄ corintꝰ

p

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

habet: ipſe quoqꝫ lumē ꝯtēplationis ſuſcipit. Nā q̄ adhuc
exteriora īmoderatius cogitāt: q̄ ſint de eterno lumine ri=
me cōtēplationis ignorāt. Neqꝫ enī cū corporearū rerum
imaginibꝰ ille ſe infuſio incorporee lucis capit. qꝛ dū ſola
viſibilia cogitant: lumē inuiſibile ad mētem nō admittit
Sed q̄ſquis iā lumini cōtēplationis intendit: curare ma=
gnopere debet vt mētem ſemꝑ in hūilitate cuſtodiat. nūq̄ꝫ
ſe de grā q̄ infundit extollat. et ipſas obliq̄s feneſtras que
mētes cōtēplantiū ſignāt q̄les ſint cōſideret. Per obliq̄s
etenī feneſtras lumen ītrat ⁊ fur nō intrat. qꝛ hi q̄ vere ſpe=
culatores ſunt: ſemꝑ ſenſū in humilitate deprimūt. atqꝫ ad
eoꝝ mētes ītelligētia ꝯtēplationis intrat: ſed iactātia ela
tionis nō intrat. Et patēt itaqꝫ feneſtre: ⁊ munite ſūt. qꝛ et
aperta eſt in mētibꝰ eoꝝ gratia q̄ replent: ⁊ tñ ad ſe aduer=
ſariū ingredi ad ſuꝑbiā nō ꝑmittūt. Notādū ꝟo ꝙ ītra por
tam vndiqꝫ ꝑ circuitū feneſtre oblique eſſe mēorant. Non
enī cōtēplationis gratia ſūmis dat et minimis nō dat: ſed
ſepe hāc ſūmi. ſepe minimi. ſepius remoti aliq̄ñ eā cōiuga
ti ꝑcipiūt. Si ḡ nullū eſt fideliū officiū a quo poſſit gratia
contēplationis excludi: q̄ſquis cor intus hꝫ illuſtrari etiā
lumine ꝯtēplationis pōt. Qꝛ intra portā vndiqꝫ ꝑ circuitū
feneſtre oblique ꝯſtructe ſūt: vt nemo ex hac gratia q̄ſi de
ſingularitate glorief. Nullꝰ ſe donū veri luminis eſtimet
habere priuatū qꝛ in eo ꝙ ſe habere ꝑcipuū putat: ſepe al=
ter eſt ditior quē habere apud ſe boni aliq̄d nō putat. Vñ
Textus. hic quoqꝫ adhuc apte ſubiūgit. Siliter autē erāt ⁊ in veſti
bulis feneſtre ꝑ gyrū intrinſecꝰ. Poſtq̄ꝫ dixit feneſtre in
frōtibꝰ: adiūgit feneſtras in veſtibulis ꝑ gyrū intrinſecꝰ.
Qꝛ nō ſolū alta ſancte ecclie mēbra q̄ ꝓminēt habēt contē=
plationis grām: ſed plerūqꝫ hoc donū etiā illa mēbra per=
cipiūt. q̄ et ſi iā ꝑ deſideriū ad ſūma emicāt: tñ adhuc ꝑ of=
ficiū in ima iacēt. Niſi ⁊ his q̄ deſpecti vidētur oīpotens
deꝰ lumē ꝯtēplationis infuderit: feneſtre in veſtibulis nō
fuiſſent. Videmꝰ itaqꝫ alios in ſūmis locis ſctē eccleſie cō
ſtitutos alta de celeſtibꝰ loq̄: miro ſtudio inquātū illuſtra=
ta mens ſufficit ſuꝑne patrie ſecreta rimari. qꝛ feneſtre ſūt
in frontibꝰ. Alij ꝟo in ſctē eccleſie ſinu ꝯtinent: ⁊ deſpecti

humanis oculis vident. ſed apud ſe ſapiētie ſtudijs vacāt
ad celeſtia anhelāt. atqꝫ inquātū ꝓualēt: q̄ ſint gaudia eter
na cōſiderāt. feneſtre itaqꝫ oblique ſunt: ſed in veſtibulis.
Bñ autē dr̄ ꝑ gyrū. qꝛ oīs inq̄ſitio ſecretarū rerū gyrū hꝫ:
dū in cogitatiōe ſua dicit animꝰ. putas ne hoc illud eſt. q̄ſi
circuit vt inueniat qđ q̄rit. Cui cū in circūſcriptum lumē
erūpere in cogitatione ceperit: quaſi ꝑ obliquā feneſtrā ra
dius ꝟitatis venit. Sic q̄ppe in cōtēplationē nr̄am multa
cogitationibꝰ circūeūdo ꝓficimꝰ. ſicut exēpla bonorū ſe=
pe q̄rimꝰ: vt in moribꝰ ꝓficiamꝰ. Nā cū iā cogitat animꝰ
ad meliora trāſire: q̄cquid meliꝰ de alijs audire poſſit ex=
quirit. nūc huiꝰ: nūc ſcti alteriꝰ vitā vētilat. Vñ et electus
quidā q̄ in expāſo riuo ſctē eccleſie ꝑ vniuerſuꝫ mūdū mē=
tis oculos miſerat: bonoꝝ vitā ad imitationē requirēs: di
cebat. Circuibo ⁊ immolabo in tabernacula dei hoſtiā iu Pſ. xxvj.
bilatiōis. Ecce vt īmolaret iubilationis hoſtiā circuibat.
qꝛ niſi aīam huc illucqꝫ ad bonoꝝ vitā exq̄rendā mitteret:
ipſe vſqꝫ ad iubilationis ſacrificiū nō ꝑueniret. Cū ꝟo ſcti
viri intra eccleſiam ad loca ſūma ꝑducunt: eoꝝ vita q̄ſi in
ſpeculo ponit. vt cūcti videāt bona q̄ debeāt imitari. Vñ
et adhuc apte ſubiūgit. Et añ frōtes pictura palmarum. Textus.
Quid ꝑ palmas: niſi ꝑ̄mia victorie deſignant? Ipſe q̄ppe
dari vincētibꝰ ſolēt. Vñ de his quoqꝫ q̄ in certamine mar=
tyrij antiquū hoſtē vicerāt: ⁊ iā victores in patria gaude=
bant: ſcriptū eſt. Et palme in manibꝰ eorū ⁊ clamabāt vo= Apoc. vij.
ce magna dicētes. Salus deo nr̄o q̄ ſedet ſuper thronū: et
agno. Palmas quippe in manibꝰ tenere eſt victorias in
opatione tenuiſſe. Cuiꝰ opationis palma ibi retribuetur:
vbi iā ſine certamine gaudebit. Vñ et hic nō dr̄ palme añ
frōtes: ſed añ frōtes pictura palmarū. Ibi enī victorie pal
ma videbit: vbi iā ſine fine gaudebit. Nā hic plerūqꝫ ſan=
ctos viros aſpicimꝰ mira agere. ꝟtutes multas facere. le=
proſos mūdare. demonia eijcere. tactu egritudinis corpa
ſanare. ꝓphete ſpū vētura ꝑ̄dicere. cūcta itaqꝫ hec necdū
palme ſūt: ſed adhuc pictura palmaꝝ. Nā hec aliq̄ñ dant
et reprobis. Vñ et ꝑ euāgeliū veritas dicit. Multi dicent Mat. vij.
mihi in illa die: dñe dñe: nōne in noīe tuo ꝓphetauimꝰ. et

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

in tuo noĩe demonia eiecim⁹. et in tuo noĩe ꝟtutes multas
fecim⁹? Et tũc cõfitebor illis. q2 nunꝗ noui vos. diſcedite
a me q̃ opamini iniq̃tatẽ. Unũ ꝟo ſignũ electiõis eſt ſoli-
Ioh. xiij. ditas charitatis. ſicut ſcriptũ eſt. In hoc ſciet q2 diſcipuli
mei eſtis: ſi dilectionẽ habueritis ad inuicẽ. Hec aũt mi-
racula cũ electi faciũt: lõge diſſimiliter a reprobis fiũt. q2
qđ electi ex charitate: hoc reprobi ſtudẽt agere ꝑ elationẽ
Sed eiſdẽ electis ipſa mira q̃ ꝑ charitatẽ faciũt nõ iã pal-
me ſũt: ſed adhuc pictura palmarũ. q2 de eis foris oſtẽdit:
quales apud oĩpotentẽ dñm int⁹ habeant. Ibi aũt eis pal
ma erit: vbi iã mortis ꝯtẽtio nõ erit. Nã ꝑdicator egregi⁹
tũc aſpexit palmã verã vincẽtib⁹ dari: cũ reſurrectionem
j. Cor. xv. ꝓuidit mortuoꝝ fieri. ſicut dicit. Oportet eni corruptibile
hoc induere incorruptionẽ. et mortale hoc induere ĩmor-
talitatẽ. Cũ aũt mortale hoc ĩduerit ĩmortalitatẽ: tũc fiet
ſermo q̃ ſcriptus eſt. Abſorpta eſt mors in victoria. vbi eſt
mors victoria tua: vbi eſt mors ſtimul⁹ tuus? Tũc erit ꝑ-
fecta victoria: cũ mors plene fuerit abſorpta. In oĩe autẽ
qđ modo mirabiliter de ſignis agi cõſpicim⁹ nõ iã ipſam
victoriã: ſed adhuc imagines victorie videm⁹. Q2 plerũ-
q3 ſanctis etiã ꝛ in locis ſublimioribus poſitis vt ad bona
opa alij ꝓuocent: ꝟtutes ꝛ ſigna dant. añ frõtes ĩterioris
edificij palmarũ pictura oſtendit. Hec hodierno die tra-
ctata ſufficiãt. vt ad ea q̃ ſubiũcta ſũt valẽtiores adiuuan
te dño nr̃o ieſu xp̃o veniam⁹. Qui viuit ꝛ regnat ꝛc.

Omelia. xviij.

ET eduxit me ad atriũ exteri⁹: et ecce ga
zophilacia et pauimentũ ſtratũ lapide
in atrio ꝑ circuitũ. Triginta gazophi-
latia in circuitu pauimẽti: ꝛ pauimẽtũ in fronte
portaꝝ ſcđm lõgitudinẽ portarũ erat inferius.
Et mẽſus eſt latitudinẽ a facie porte inferioris
vſq3 ad frõtẽ atrij interioris extrinſec⁹: centũ cu
bitos ad orientẽ et aquilonem.

POſtq3 de ꝯtẽplationis gr̃a obliq̃s feneſtras inſi
nuãs ꝓpheta multa locut⁹ eſt: eductũ ſe exteri⁹
dicit. et gazophilacia vidiſſe cõmemorat. In q̃-
bus gazophilacijs q̃d aliud q̃3 doctorũ ſcientia
deſignat? Sed recte hac in re q̃ri põt. cum doctores ſancti
ſpiritalia atq3 ĩterna doceãt: cur ꝓpheta eductũ ſe exteri⁹
dicit: et gazophilacia foris vidiſſe? Sed ſciendũ eſt quia
alia eſt cõtẽplatio q̃ tm̃ videt quãtũ dicere non valet. alia
vero ſcientia atq3 doctrina q̃ tm̃ videt quãtũ exprimere ꝑ
linguã poſſit. In ꝯpatione q̃ppe illi⁹ luminis qđ voce ex-
primi nõ põt: quaſi hoc totũ foris eſt qđ exprimi voce põt.
Ait itaq3. Et eduxit me ad atriũ exteri⁹ et ecce gazophila Textus.
tia ꝛ pauimẽtũ ſtratũ lapide in atriũ ꝑ circuitũ. Q2 ſermo
ne greco philaxe ſeruare dr̃: et gaza lingua perſica diuitie
vocãtur. Gazophilatiũ loc⁹ appellari ſolet in quo diuitie
ſeruant. Quid itaq3 ꝑ gazophilatia deſignat: niſi vt ꝑdixi
mus corda doctorũ ſapientia atq3 ſciẽtia diuitijs plena?
Q2 iuxta pauli vocẽ. alij dat ꝑ ſpm̃ ſermo ſapiẽtie. alij ſer- j. Cor. xiij.
mo ſciẽtie in eodẽ ſpũ. Sũt eni quidã q̃ ꝑ donũ gratie ꝛ ip
ſa intelligũt q̃ exponi a doctorib⁹ nõ audierũt. hi videlic3
ſermonẽ ſapiẽtie ꝑceperũt. Et ſũt q̃dã q̃ per ſemetipſos in
telligere audita nequeũt: ſed ea q̃ in expoſitorib⁹ legerint
retinẽt. atq3 ſciẽter ꝓferũt q̃ lecta didicerunt. Unũ itaq3 iſti
niſi ſermone ſciẽtie pleni ſũt? Quis hoc intelligi ꝛ aliter
poſſit. q2 ſapiẽtia ad vitã: ſciẽtia ꝟo ꝑtinet ad doctrinam.
Q2 igit bñ viuit et prudẽter predicat: gazophilatiũ ſpiri-
talis edificij recte noĩat. q2 ab eius ore celeſtes diuitie di
ſpenſant. his diuitijs abũdare diſcipulos idem magiſter
gẽtiũ viderat cũ dicebat. Diuites facti eſtis in illo: in omi j. Cor. j.
ꝟbo: et in omi ſciẽtia. Sũt itaq3 in ſctẽ eccleſie edificio cõ-
ſtructa gazophilatia q2 abũdat diuitijs ſciẽtie lingua do-
ctorũ. Has veras eſſe diuitias ipſa ꝑ ſe ꝟitas denunciat:
cum de trãſitorijs diuitijs dicit. Fallacia diuitiarũ ſuffo- Mat. xiij.
cat verbũ ſciẽtie. Sapiẽtia eteni atq3 ſciẽtia doctrine ſpi-
ritales vere ſũt diuitie: in quoꝝ cõparatione q̃ trãſire pñt
falſe noĩant. De his diuitijs ꝑ ſalomonẽ dr̃. Theſaur⁹ de- Puer. xxj.
ſiderabilis req̃eſcit in ore ſapientis. Excepto aũt eo q̃ ad

VNiVERSiDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

eternã patriã diuitie ſpiritales ducũt: eſt eis a terrenis di
uitijs magna diſtãtia. q2 ſpiritales diuitie erogate ꝓfici=
unt: terrene aũt diuitie aut erogãtur ⁊ deficiũt: aut retinẽ=
tur ⁊ vitales nõ ſunt. Qui ergo has in ſe veras diuitias cõ
tinent: recte gazophilatia noĩant. Et habẽt ipa gazophi=
latia pauimentũ p circuitũ. quia eis adheret ac ſubiacet
humilitas auditorũ. Quod pauimẽtũ recte ſtratũ lapide
in atriũ dicit. q2 in latitudinẽ charitatis viciſſim ſibi iun=
cte ſũt aĩe fideles. Que ⁊ lapides appellãtur ꝓ fortitudine
fidei. et ſtrate in pauimẽto ſũt in ꝯpage humilitatis. Has
fideliũ mẽtes petrus apl's fortes in fide cõſpexerat cũ di=
j. Pet.ij. cebat. Et vos tãq̃ lapides viui superedificamini domos
ſpiritales. De his lapidibꝰ ſctẽ eccleſie dñs p Eſaiã dicit
Eſa.liiij. Ponã iaſpidẽ ꝓpugnacula tua. ⁊ portas tuas in lapides
ſculptos. vniuerſos terminos tuos in lapides deſiderabi
les. oĩes filios tuos doctos a dño. Omĩps eni deꝰ ſctẽ ec=
cleſie ꝓpugnacula iaſpidẽ (q̄ lapis viridis coloris eſt) po
ſuit. q2 pdicatoꝝ illiꝰ mẽtes interne viriditatis amore ſoli
dauit: vt trãſitoria cũcta deſpiciãt. nihil in hoc mũdo qđ
fine claudit appetãt. cũcta eiꝰ gaudia velut arida cõtẽnãt
Vñ ⁊ ipſe paſtor eccleſie auditores ſuos ad paſcua eterne
j. Pet.j. viriditatis vocãs: de deo loquit dicens. Scđm magnam
miſericordiã ſuã regenerauit nos in ſpem viuã. p reſurre=
ctionẽ Jeſu xpi ex mortuis. in hereditatẽ incorruptibilẽ
et incõtaminatã. ⁊ imarceſſibilẽ conſeruatã in celis. Huiꝰ
ſctẽ eccl'ie porte in ſculptos lapides ponũtur. q2 hi p quoꝝ
nos vocẽ ad vitã eternã ingredimur: ſctã opa q̄ diuinitus
pcepta ſunt dũ in ſemetipſis oſtẽderẽt: q̄ſi in ſe ſculpta te=
nuerũt. Porte eteni nõ ſculpte ſed pure eſſent / ſi vocẽ q̄dẽ
promerẽt: ſed ſctã in ſe opera nõ demõſtrarẽt. At vbi ſcđm
hoc ſe oſtẽdũt viuere qđ loquũtur et porte ſũt. q2 intus du
cunt. ⁊ ſculpte q2 viuẽdo cuſtodiũt q̄ alijs loquũtur. Huiꝰ
ſãcte eccl'ie vniuerſos terminos in lapides deſiderabiles
poſitos videmꝰ: dũ in ea fideles quoſq; fortes in fide ⁊ cha
ritate cõſpicimꝰ: q̄ (vt quos dixerit lapides demõſtraret)
Eſa.liiij. adiunxit. Oẽs filios tuos doctos a dño. Qđ ergo Eſaias
vniuerſos eccl'ie terminos deſiderabiles vidit: hoc Eze=

chiel pauimẽtũ lapide ſtratũ p circuitũ eſſe phibuit. q̄ ad=
huc de gazophilatijs ſubdit. Trigita gazophilatia in cir= Textus.
cuitu pauimẽti. Denariꝰ numerꝰ ꝓ pfectiõe ſemp accipit.
q2 in decẽ pceptis legis cuſtodia cõtinet. Actiua eteni ac
cõtẽplatiua vita ſimul in decalogi mãdatis cõiuncta eſt.
q2 in ea ⁊ amor dei ⁊ amor ſeruari ꝓximi iubet. Amor q̄p=
pe dei ad cõtẽplatiuã. amor xo ꝓximi ptinet ad actiuam.
Sed vnuſq̄ſq; doctor vt in actiuã vitã plene ſe dilatet. atq;
in cõtẽplatiuã vigilãter ſurgat: in ſctẽ trinitatis fide debꝫ
eſſe pfectus. Vñ ⁊ eadẽ gazophilatia triginta eſſe cõmẽo=
rãtur. vt cũ denariꝰ ter ducit: vita ⁊ lingua doctoris in tri=
nitate ſolidet. Sed hac in re illud nobis eſt vigilãter intu
endum: ꝙ ꝓpheta dũ gazophilatia deſcripſiſſet: adiũxit.
Pauimen ũ p circuitũ. Atq; inferiꝰ ſubiũxit. Gazophila
tia in circuitu pauimẽti. Quatinꝰ ⁊ gazophilatia ĩ circui=
tu pauimẽti: ⁊ pauimentũ in circuitu gazophilatiorũ eſſe
videatur. Pauimentũ quippe et gazophilatia eo ſunt or=
dine diſtincta. vt gazophilatia ĩter pauimentũ: ⁊ pauimẽ=
tũ ĩter gazophilatia fuerit ſtratũ. Nõ hoc fratres ſine ma=
gno myſterio eſt ꝙ in circuitu gazophilatiorũ dicit eẽ pa
uimentũ: et in circuitu pauimẽti narrat eſſe gazophilatia
Habet eni pauimẽtũ in circuitu gazophilatia. q2 vita au=
dietiũ erudit quotidie: ⁊ cuſtodit linguã doctorũ. Docto=
res eteni boni in ſctẽ eruditionis xbis modo fomẽtis dul
cedinis: modo aſperitate increpationis iuigilãt: vt audi=
torũ ſuorũ vitã a vitijs defendãt. Sed habent ipſa quoq;
gazophilatia in circuitu pauimẽtum. q2 ſepe etiã doctorũ
cor vitioꝝ tẽtationibꝰ tãgit / vt modo eleuet iactationis
ſupbia: modo ire ſtimulis inflãmet. Sed cũ bonorũ audi=
torũ vitã cõſiderãt. eãq; ꝓfeciſſe ſuis exhortationibꝰ pen
ſant: erubeſcũt tales nõ eſſe q̄les auctore deo p ſe cõſpici=
unt alios factos eſſe. et añ ſe in mẽte etiã ſtabiliũt ꝙ plene
in culpã labãtur. Nã cũ ipſa ſua doctoribꝰ xba ad memo=
riam reducũt: erubeſcũt nõ ſeruare qđ dicũt. Vñ p ſalomo
nem quoq; dr. Aia laborãtis laborat ſibi. q2 cõpulit eũ os Puer.xvj.
ſuũ. Os eni nr̃m nos cõpulit ad laborẽ: qñ p hoc qđ diximꝰ
a vitijs refrenamur. q2 turpe nimis eſt ibi nos negligẽdo

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

cadere: vñ predicãdo conati ſumꝰ alios leuare. Habent ꝗ gazophilatia in circuitu pauimẽtũ. qꝛ doctorũ magna cuſtodia eſt vita venerabilis auditorũ. Et ſuus ei ſmo fit in adiutorio. qꝛ erubeſcũt pulſantibꝰ vitijs non reſiſtere q̃ ꝯ vitia alios armauerũt. Qꝛ enĩ q̃diu in hac vita viuimꝰ: ꝯ malignos ſpũs q̃d aliud q̃ꝫ in acie ſtamꝰ? Sicut ꝓdiximꝰ doctoris animꝰ forſitan aliq̃ elatione pulſat. Sed ſiue ne ipſe pereat: ſeu ne ꝑ exẽplũ ſuũ alios ad ꝑditionẽ trahat / vigilanter ſe ⁊ feſtine circũſpicit: in cogitationibꝰ remordet. Adducta auditoꝝ ſuoꝝ vita ad mẽoriã ſemetipm humiliat / ⁊ q̃bus ꝓualet modis agit: ne elatio ꝓncipet in mẽ

Eccli. ix. te: ne dñet in opere. Scriptũ q̃ppe eſt. Initiũ oĩs pctĩ ſupbia. Quis ꝗ ante dei oculos fructꝰ boni operis: ſi ex radice putruit elationis? Sepe vt ꝓdictũ eſt eiꝰ animus tẽtat ex ira: ſed citius ad circũſpiciendũ recolligit. ⁊ diſcipline põdere deprimẽs agit ne motꝰ animi trãſeat in ſermone: ne erũpat in voce. Fitq̃ꝫ vt ira ꝑturbati animi vbi ꝑ negligentiã orit: ibi ꝑ iudiciũ ſuffocata moriat. Qua ex re agit vt excepta culpa animꝰ virtutẽ pariat. q̃ et ſi ſe fortiter cuſtodire noluit ne ad motũ ſurgeret: ſe tñ in cõmotione for

Prouer. xvj. titer vicit. Vñ hĩ ꝑ ſalomonẽ dicit. Melior eſt patiẽs viro forti: ⁊ q̃ dñat animo ſuo expugnatore vrbiũ. Patiens prefert. qꝛ in illa actione victorie: homo victor eſt hoĩm. In hac autẽ mãſuetudine patiẽtie: animꝰ victor eſt ſuus.

Textus. Sequit. Et pauimentũ in frõte portarũ ſcðm lõgitudinẽ

B portaꝝ erat iferiꝰ. Si portaꝝ lõgitudinẽ ad locũ referimꝰ in q̃ porte fuerũt ꝯſtructe ſcðm longitudinẽ portaꝝ: pauimẽtũ erat iferiꝰ qꝛ q̃ꝫtũ tenere locꝰ portaꝝ poterat: tñ tenebat ⁊ pauimẽtũ qð erat iferiꝰ. Lõgitudo ꝗ pauimẽti a portis nõ erat diſſimilis: ſed tñ eq̃litas pauimẽti nõ erat cum portis. Quid ergo q̃ pauimẽtũ cũ portis lõgũ ſiliter erat: ſed equale nõ erat niſi q̃ longe diſtat vita populoꝝ a vita docentiũ? Quia ⁊ ſi ad regna celeſtia tendentes eãdẽ longanimitatẽ ſpei habẽt: eadẽ ꝟo viuẽdi ſtudia nõ hñt. Cẽdat ꝗ pauimẽtũ ſiliter in lõgũ. qꝛ ipam fidẽ ipam ſpẽ in ſe retinẽt auditores quã hr̃e certũ eſt ꝓdicatores. Sed pauimentũ inferiꝰ iaceat: vt oẽs auditores ꝓdicatores ſuos lõ

ge ſuis meritis antecedere cognoſcãt. Sin ꝟo lõgitudinẽ portaꝝ ipam ſicut ſuperiꝰ diximꝰ eaꝝ altitudinẽ intelligere debemꝰ: dũ ſicut paulopoſt ſcriptũ eſt ad portas gradibus aſcẽdebat / tãto pauimẽtũ iacet iferiꝰ: q̃ꝫto vnaqueq̃ꝫ porta ſurgit ĩ altitudinẽ. Qꝛ quãto ſanctior eſt vita doctoris: tãto fit humilior ſenſus audiẽtis. Et ſemetipm deſpicit dũ ꝓdicatoris ſui vitã in magna ſurgere altitudine perpendit. Imitari etenĩ bona eiꝰ alia forſitã põt: alia nõ põt. In quibꝰ ꝓualet ꝓficit: in q̃bus mĩme ꝓualet ad humilitatem creſcit. Et hoc ipm ergo ei in ꝓfectu eſt: qð ei imitabile ad ꝓfectũ nõ eſt. Ecce enĩ ꝓdicatoꝝ nr̃oꝝ ea q̃ legimꝰ dicta ⁊ facta pẽſamꝰ: ⁊ in quantã altitudinẽ ſurrexerĩt porte cognoſcimꝰ. Vt enĩ taceamꝰ de oſtẽſione ſignorũ loq̃mur de virtutibꝰ cordiuꝫ. Certe paulus q̃ ſe legi mortuũ ꝑ legẽ

dicit. qꝛ vt in xp̃o crederet: ei hoc et lex ipſa ꝓdicauit. ma- Rom. vij.

gno fidei ardore ſucceñſus: ꝓcepta legis tenere carnaliter

noluit circũciſionẽ in gẽtibꝰ fieri vetuit. Et cũ petrꝰ apl̃us Gal. v.

ſeruari adhuc ĩ circũciſione legis ꝯſuetudinẽ vellet ei ĩ faciem reſtitit: eũq̃ꝫ hac in re fuiſſe rep̃henſibilẽ dicit. Et in hoc eiꝰ ſtudiũ diſcipulis loquẽs nõ ſolum culpã: ſed qð eſt

magis hypocriſim. i. ſimulationẽ noĩat dicẽs. Cũ veniſſet Gal. ij.

petrus antiochiã: in faciẽ ei reſtiti. qꝛ reprehẽſibilis erat. Et paulopoſt. Et ſimulationi eiꝰ cõſenſerũt ceteri iudei. Idẽ vero apoſtolorũ primꝰ cũ multa diſcipulos admoneret. atq̃ꝫ a q̃buſdaꝫ detrahi pauli ſcriptis agnoſceret dicit.

Sicut chariſſimꝰ frater nr̃ paulus ſcðm datã ſibi ſapiẽtiã ij. Pet. iij.

ſcripſit vobis: loquẽs in eis de his in q̃bus ſunt q̃dã difficilia intellectu q̃ indocti ⁊ inſtabiles deprauãt ſicut ceteras ſcripturas: ad ſuam ipſoꝝ perditionẽ. Ecce paulus in epiſtolis ſuis ſcripſit petrũ reprehẽſibilẽ. ⁊ ecce petrus in epl̃is ſuis aſſerit paulũ in his q̃ ſcripſerat admirãdũ. Certe enĩ niſi legiſſet petrꝰ pauli epl̃as nõ laudaſſet. Si auteꝫ legit: qꝛ illic ipſe rep̃hẽſibilis dꝛ inuenit. Amicus ergo veritatis laudauit etiã qð rep̃hẽſus ẽ. atq̃ꝫ ei ad hoc ipm placuit qꝛ in his nõ placuerat q̃ aliter q̃ꝫ debuerat ſenſit. Seq̃ꝫ etiã minori fratri ad ꝯſenſum dedit: atq̃ꝫ in eadẽ re factus eſt ſequẽs minoris ſui etiã vt in hoc ꝑiret. q̃tinꝰ qui primꝰ

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

erat in apl'atus culmine: eēt p̄rim⁹ et in humilitate. Pen-
ſate ḡ fratres chariſſimi in quo mētis vertice ſtetit q̄ illas
epl'as laudauit in quib⁹ ſcriptū ſe vitupabilē īuenit: q̄ illa
māſuetudo tāta eſſe potuit: q̄ quies animi: q̄ ſoliditas atq̄
impturbatio cogitatiōis. Ecce a minore ſuo rep̄hendit: ⁊
rep̄hendi nō dedignat. Nō ad memoriā reuocat q̄ p̄rim⁹
in apl'atū vocat⁹ eſt. nō q̄ claues regni celeſtis acceperit.
nō q̄ peccata quecūq̄ in terra ſoluerit: eēnt ſoluta ⁊ in celo.
nō q̄ in mare pedib⁹ ambulauit. nō q̄ paralyticos in Jeſu
noīe iubēdo erexerat. nō q̄ egros corpis ſui vmbra ſanaue
rat. nō q̄ mētientes verbo occiderat. nō q̄ mortuos orōne
ſuſcitabat. Ne igit increpationis v̄ba dedignaret audire
oīa dona q̄ accepat q̄ſi a memoria repulit: vt vnū fortiter
humilitatis donū teneret. Quis ergo nr̄m vel ſi extremū
aliq̄d ſignū feciſſet: a minori fratre increpat⁹: increpatio-
nis v̄ba patiēter audiret? Nihil enī ſigni fecim⁹. Et ſi q̄s
nos fortaſſe de actione nr̄a rep̄hēderit: ſtatim tumeſcim⁹:
magnos quoſdā nos taciti cogitam⁹. v̄tutes nobis ad ani
mū deducim⁹ etiā q̄s nō habem⁹. At ꝯ petrus cū virtutib⁹
humilis in rep̄henſionib⁹ p̄manſit: ſʒ porta ſurrexit in alti
tudinē. Hāc aūt tantā māſuetudinē nos imitari nō poſſu-
mus. ſʒ q̄ pauimētū ſumus: lōge inferi⁹ iacemus. Sūt v̄o
nōnulli q̄ nō petrū aploꝝ p̄ncipē: ſed quēdā aliū eo noīe q̄
a paulo eſt rep̄hēſus accipiūt. Qui ſi pauli ſtudioſius ver
Gal.ij. ba legiſſent: iſta nō dicerēt. Dictur⁹ etenī paulus cū veniſ-
ſet petrus antiochiā: ei in faciē reſtiti. vt de q̄ petro loque-
retur oſtēderet: i ipſo ſue narratōis initio p̄miſit: dicēs.
Ibidem. Creditū eſt mihi euāgeliū p̄putij: ſicut petro circūciſiōis
Qui enī opat⁹ eſt petro in apl'atū circūciſionis: opatus eſt
et mihi iter gētes. Patet ergo de quo petro paul⁹ loquit.
quē ⁊ apoſtolū noīat: ⁊ p̄fuiſſe euāgelio circūciſiōis nar
rat. Et fuerūt q̄dā q̄ ſcdam petri epl'aʒ / in q̄ epiſtole pauli
laudate ſūt: ei⁹ dicerēt nō fuiſſe. Sed ſi eiuſdē epiſtole ver
ba penſare voluiſſent: lōge aliter penſare potuerāt. In ea
ij.Pe.j. quippe ſcriptū eſt. Voce delapſa ad eū huiuſcemodi a ma
gnifica gloria. hic eſt fili⁹ meus dilect⁹ in q̄ mihi ꝯplacui.
Ibidem. Atq̄ ſubiūgit. Et hāc voceʒ nos audiuim⁹ cū eſſemus cū

ipſo i mōte ſctō. Legāt itaq̄ euāgeliū: et p̄tin⁹ cognoſcūt
q̄ cū vox iſta de celo venit: petr⁹ apl'us cū dño ſtetit. Ipſe
ergo hāc epiſtolā ſcripſit: q̄ hāc vocē in mōte de dño audi-
uit. Sed q̄ pauca de petro dixim⁹: nunc ſi placet ad pauli
manſuetudinē ꝯuertamur. ⁊ penſem⁹ ſi poſſum⁹ ille q̄ tāti
ardoris ē in zelo p̄dicationis vt apoſtolorū quoq̄ p̄mo nō
parceret / quāte ſit manſuetudinis i ſtudio lōganimitatis.
Taceam⁹ aūt q̄ ter virgis ceſus eſt. q̄ ſemel lapidat⁹ eſt. ij.Cor.xj.
q̄ ter naufragiū fecit. q̄ nocte ac die i p̄fundo maris fuit.
q̄ a iudeis q̄nquies q̄dragenas vna min⁹ accepit. Min⁹
enī animū ad iracūdiā ꝯmouent ea mala q̄ nobis ab aptis
aduerſarijs irrogant. hoc plus ſolet dolere q̄d a p̄prijs pa
timur. Vñ et per pſalmiſtā ipſa veritas ꝯ traditorē ſuū lo-
quit dicēs. Quoniā ſi inimicus meus malediriſſet mihi: Pſ.liiij.
ſupportaſſem vtiq̄. Tu vero vnanimis dux meus ⁊ notus
meus: q̄ ſimul mecū dulces capiebas cibos. Pēſemus ḡ
ſi poſſum⁹ paulus apl's q̄ tm̄ patiēs inter pſecutores: q̄tū
māſuetus īter diſcipulos fuerit. Certe corinthi veniēs ab
idoloꝝ ſeruitio corinthios retraxit. q̄s eēt verus de⁹ inno-
tuit. eterne ei⁹ vite gaudia p̄dicauit. Et cū magnā multi-
tudinē populi in fide collegiſſet: tantā illic inopiaʒ ptulit:
vt vict⁹ ſui graui neceſſitate laboraret. Et panē terre a di-
ſcipulis nō accepit: q̄b⁹ panē celi p̄dicauit. Inſiſtebat ver
bo p̄ vita audiētiū. inſiſtebat labori manuū p̄ vita corpo-
ris ſui. De terris quoq̄ alijs ſtipēdia ei a diſcipulis mitte j.Cor.iiij.
bant: vt corinthijs p̄dicare ſufficeret. Ipſe quoq̄ ad eoſdē
corinthios poſt p̄ epiſtolā loquitur: dicēs. Cū eſſem apud ij.Cor.xij.
vos et egerē: nulli oneroſus fui. nā q̄d mihi deerat ſupple-
uerūt fratres q̄ venerūt a macedonia. Quib⁹ ad magnum
quoq̄ ip̄roperiū p̄miſit dicēs. Alias eccl'ias ſpoliaui: acci Ibidem.
piēs ſtipendiū ad miniſteriū veſtrū. Penſem⁹ ergo ſi poſ
ſum⁹ cui⁹ h̄ māſuetudinis fuerit. panē ſpūs p̄dicare. ⁊ pa-
nem carnis nō accipere. corda audientiū de diuitijs eter-
nis iſtruere. ⁊ īter eoſdē diſcipulos fideles ⁊ abūdantes fa
me laborare. inter ſatiatos pati inopiā: nec tñ q̄d patiebat
dicere: nec tñ dolere. videre dura erga ſe corda audientiū
tenaciū: nec a p̄dicatione deſiſtere. Nam ſicut apoſtoloꝝ Act.xviij.

VNiVERSiDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

acta teſtant̄: anno ⁊ ſex mēſibꝰ cōtinue ī eadē ciuitate pre=
ij.Cor.xj. dicauit. Cūq; ab eiſdem corinthijs receſſiſſet ad eos poſt=
modū ſcribit qđ apud eos poſitꝰ ꝑtulit. Quare aūt hoc eis
cū īter eos viueret nunq̄ dixit: Ne qđ erga eū factū ex bo
na volūtate nō fuerat: fieret ex iuſſiōe. Et cuꝫ innoteſceret
eoꝝ miſeria: remaneret volūtas ignota. Quare aūt h̄ poſt
modū longe poſitꝰ ſcribit: Ne oīmodo diſcipuli īcorrecti
remanerēt. et q̄les magiſtro in tenacia fuerāt: alijs quoq;
fratribꝰ tales nō eēnt. Uere in h̄ paulus vere magiſter gē=
j.Cor.x. tiū. ſua negligēs. aliena curās: impleuit qđ ꝑdixerat. Ne=
mo qđ ſuū eſt querat: ſed qđ alterꝰ. Et nō que ſua ſunt ſin=
guli cogitātes: ſed ea q̄ alioꝝ. Quanta itaq; iſta manſuetu
dinis virtus eſt: Quāta trāquillitas ſpiritꝰ: Quis aūt no=
ſtrum ſi vnum huius mundi diuitem ad omnipotētis dei
ſeruitiū conuertiſſet. ſeq; egere ꝯſpiceret: et illum ſibi vite
ſubſidia nō prebere. non ꝓtinus de eius vita deſperaſſet:
Quis nō incaſſum laboraſſe ſe diceret: Quis nō ab eiꝰ ex=
hortatione obmuteſceret: quē in ſemetipſū primū ferre fru=
ctū boni opis nō videret: Sꝫ paulus ꝑ māſuetudinē ī vir=
tutū vertice ſolidatꝰ ꝯſtitit. ꝑdicauit. dilexit. ⁊ bonū qđ ce=
perat expleuit. eaq; portādo ⁊ perſiſtēdo diſcipuloꝝ corda
ad miſericordiā ꝑduxit. Nā eorū ꝓfectū poſtmodū ſcire ſe
indicās: in eadē epl'a ſcribit de miniſterio qđ fit ī ſanctos.
ij.Cor.ix. Ex abūdātia ē enī mihi ſcribere vobis. Scio eniꝫ ꝓmptū
animū veſtrū: ꝓ q̄ de vobis glorior apud macedonas. q̄m
achaia parata eſt ab āno priore: ⁊ vr̄a emulatio ꝓuocauit
Ibidem. plurimos. De q̄bꝰ rurſus ait. Qui nō ſolū facere ſꝫ et velle
cepiſtis ab āno priore. In q̄bꝰ enī nō tā opa q̄ꝫ pia vota re=
quirebat: ī eis ꝓculdubio plus laudat pia vota q̄ꝫ opa. No
tandū nobis ē qꝛ hꝫ īproperiū hec ipſa ꝯſolatio. cū dr̄ ab an
no priore. Bonū q̄ppe: ſed tarde fecerāt. atq; iō h̄ magiſter
nō ſine rep̄henſione laudat. Medicus q̄ppe eſt: q̄ medica=
mentū vulneri apponit qđ ⁊ ea q̄ purgate ſunt refouet. ⁊ ea
que putrida īueniunt̄ mordet. Sed hec tolerādo atq; pre=
dicādo expleuit qđ cepit. Et mire lōganimitatis virtus:
diſcipl'oꝝ duricia me molliuit ad mīe viſcera. qꝛ lōgitudo
porte ſurrexit in altitudinē. Sꝫ infirmi nos ad imitādū tā=

de māſuetudinis lōganimitatē idonei nō ſumꝰ. qꝛ videlicꝫ
pauimētū ſumꝰ: ⁊ deſpecti in noſtris moribꝰ iacemꝰ. Ecce
aūt dū de duobus ducibꝰ celeſtis exercitꝰ loquor: martyr
quoq; ſtephanꝰ memorie occurrit. q̄ tētus ꝓ creatoris ſui
noīe: ⁊ in medio ꝑſecutoꝝ deductꝰ: īperterritꝰ ſtetit: fidu=
cialiter docuit. et ex zelo v̄itatis ꝑſecutores ſuos fortit̄ in=
crepauit. dicēs. Uos ſemꝑ ſpiritui ſctō reſtitiſtis. Cūq; il= Act.vij.
li ad lapides currerēt: flexo genu ꝓ eiſdē ꝑſecutoribꝰ ora=
uit dicēs. Dn̄e ne ſtatuas illis h̄ pctm̄. Que itaq; iſta virtꝰ
eſt ſic zelo feruere: vt eis a q̄bꝰ terrebat̄ ꝑfidie īproperia fi
ducialiter diceret. et ſic diligere vt in morte quoq; ꝓ eis a
quibꝰ moriebat̄ oraret: Sic q̄ppe ex zelo īferbuit: ac ſi mā
ſuetudinis nihil hr̄et. Et ſic māſuetꝰ in eoꝝ dilectiōe per=
ſtitit: ac ſi ꝯ eos feruoris nihil habuiſſet. Pēſemꝰ īter hec
vbi nr̄e ꝯſciētie reatꝰ iacet. Quis enī nr̄m ſi ſaltē verbi cō=
tumeliā a ꝓximo acceperit nō ꝯfundit̄. cōmouet̄ nō ad odiū
erūpit. nō p̄ceptū dilectiōis obliuiſcit̄: Sed h̄ ſtephanus
ex oīpotētis dei gr̄a potuit. qꝛ ſurgēs in altitudineꝫ porta
fuit. Hoc nos miſeri nr̄a virtute imitari nō poſſumꝰ qꝛ lō=
ge īferius ſicut pauimentū iacemꝰ. Quid aūt nos in vita
ſanctoꝝ de nr̄a admiratiōe dicimꝰ: cū ipſi quoq; antiq̄ pa=
tres p̄dicatoꝝ ſācte eccl'ie vitā ꝯſiderātes valde admirati
ſunt: An nō eorū vitā pſalmiſta admiratꝰ eſt cum dicebat.
Mihi ſūt valde honorati ſūt amici tui deꝰ: nimis ꝯforta= Pſal.
tus eſt p̄ncipatꝰ eoꝝ. Qđ de q̄bus eiꝰ amicis dicat euāge= cxxxviij.
liū interroga: ī quo veritas p̄dicatoribꝰ dicit. Uos amici Joh.xvj.
mei eſtis. Eſaias quoq; eoꝝ vitā intuēs: ait. Qui ſūt iſti q̄ Eſaie.lx.
vt nubes volāt. ⁊ ſicut colūbe ad feneſtras ſuas: Recte au
tem p̄dicatores ſcti nubes appellati ſunt. qꝛ verbis pluūt.
miraculis choruſcant. Qui volare q̄q; vt nubes dicunt̄. qꝛ
in terra viuētes extra terrā fuit oē qđ egerūt. Uñ ⁊ ꝑ quā=
dā nubē dr̄. In carne enī ambulātes: nō ſcđm carnē milita j.Cor.x.
mus. Priores enī p̄res ꝯiugijs vtebant̄. filios ꝓcreabāt.
ſubſtātias poſſidebāt. curis rei familiar̄ ītēdebāt. Iſtos
aūt ꝓphetie iā ſpū preuidētes ſubſtātias deſerere. nihil in
terra q̄rere. nil poſſidere. nō eos vel hoīes ꝑ terrā ambulā=
tes: ſed nubes volātes noīat. Uolant enī q̄ terrā q̄ſi nō tan=

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

gũt.qꝛ in ipſa nil appetũt.Qui ⁊ ad feneſtras ſuas q̄ſi colũ=
be ſunt. qꝛ ꝓ mãſuetudinis ſue ſpũ in h̄ mũdo ꝑ oculos nil
cõcupiſcũt.Cõſideremꝰ ḡ quãte altitudinis iſte ſpiritalis
edificij porte ſũt: q̄s ⁊ ſpiritales patres admirant̄. quãtũ=
qꝫ nos in earũ admiratiõe humiliare neceſſe ē:q̄ pauimẽ=
tuꝫ ſumus. Sed qꝛ ſub lõgitudinis appellatione altitudi=
nem portaꝝ audiuimꝰ: nũc aliq̄d de eaꝝ latitudine cogno
[Textus.] ſcamus. Sequit̄. Et mẽſus eſt latitudinẽ a facie porte in=
ferioris vſqꝫ ad frontẽ atrij iterioris extrĩſecus.centũ cu=
[C] bitos ad oriẽtẽ ⁊ ad aq̄lonẽ. In q̄bꝰ verbis ſi portã adituꝫ
accipimꝰ quo ad cognitionẽ dñi intramꝰ. Porta inferior
fides ē.atriũ xo interiꝰ ꝯtẽplatio. Hꝫ aũt porta ĩferior la=
titudinẽ in facie. qꝛ videlicet fides ꝑ charitatis ſue ampli
tudinẽ hꝫ eã q̄ videt̄ a ꝓximis opatione. Quã dũ fortiter
a perfectioribꝰ agi ꝯſpicimus:nos q̄ in bonis actibꝰ angu
ſtamur exẽpla per eos magne opatiõis accipimꝰ. Et vna
queqꝫ ſctã actio q̄ſi q̄dã nobis fit latitudo itineris q̄ prius
erat anguſtia difficultatis. Hꝫ quoqꝫ atriũ interiꝰ frontẽ.
qꝛ ꝯtẽplatiua vita per quedã ſigna deſideriorꝝ ⁊ gemituũ
oſtẽdit q̄ꝫtũ intus videat.q̄ tñ amat. Denariꝰ autẽ numerꝰ
per ſemetipm multiplicatꝰ in cẽtenariũ ſurgit. Vñ recte ꝑ
centenariũ magna pfectio deſignat̄. ſicut de electis dicit̄.
[Mat.xix.] Oĩs qui relinq̄t domũ vel fratres. aut ſorores. aut patrem
aut matrẽ.aut vxorẽ.aut filios.aut agros ꝓpt̄ nomen meũ
centuplũ accipiet:⁊ vitã eternã poſſidebit. Neqꝫ eñi ſctũs
quiſqꝫ iõ terrena deſerit: vt hec poſſidere in h̄ mũdo multi
pliciꝰ poſſit. Qꝛ quiſq̄s terreno ſtudio terrã relinq̄t:terraꝫ
nõ relinq̄t:ſed appetit. Nec q̄ vnã vxorẽ deſerit centũ rece=
pturus eſt:ſꝫ per cẽtenariũ numerꝝ perfectio deſignat̄. Qꝛ
quiſq̄s ꝓ dei noĩe tꝑalia atqꝫ terrena ꝯtẽnit:⁊ hic pfectio=
nem mẽtis recipit. vt iã ea nõ appetat q̄ ꝯtẽnit:⁊ in ſequẽti
ſeculo ad eterne vite gl'iaꝫ peruenit. Centies itaqꝫ recipit
qđ dedit: q̄ perfectiõis ſpm̃ accipiẽs terrenis nõ indiget:
etiã ſi hec nõ habet. Ille aũt pauper eſt:q̄ eget eo qđ nõ hꝫ
[☞] Nam q̄ et nõ habẽs hr̃e nõ appetit: diues eſt. Paupertas
quippe inopia mẽtis eſt nõ in quãtitate poſſeſſionis. Nã
cui in pauꝑtate bñ cõuenit: nõ eſt pauper. Mẽſus eſt ḡ vir

latitudinẽ a facie porte ĩferioris :vſqꝫ ad frontẽ atrij inte=
rioris extrinſecꝰ cẽtũ cubitos. Quia redẽptor nr̃ quotidie
per magiſtros atqꝫ doctores in mẽſura perfectiõis metit̄
vitã fideliũ. vl' in ſpecie boni opis per fidẽ vel in ſctis deſi=
derijs per cõtẽplationẽ. Multi eteñi vident̄ in fide poſiti
magna opari:ſed in cẽtuꝫ cubitis nõ mẽſurant̄. qꝛ per ipſa
que faciũt terrenã gl'iam querũt. Et q̄dã vident̄ per abſti=
nentiã cruciari. gemitibꝰ ĩſiſtere. ſed eorꝝ mẽſura ad centũ
cubitos mĩme ducit̄. qꝛ in his q̄ agũt ab hũano iudicio fa=
uores req̄rũt. Quis ḡ eſt q̄ per centũ cubitos mẽſurat̄: niſi
is cuiꝰ bona opatio recta intẽtione vtit̄. vt in eo qđ agit nõ
ad terrena lucra appetẽda/aut ad laudes trãſitorias refle
ctat̄. Ecce eñi miam ꝓximis exhibere. poſſeſſa largiri. cũ
celeritate indigẽti tribuere: latitudo in facie porte ĩferio=
ris eſt. Sed ſi tua dãs aliena nõ appetas. ſi terrenã gloriã
de ipſo bono ope nõ req̄ras: recte in cẽtenario numero.i. in
perfectiõe mẽſuraris. Nã qui videt̄ dare miſericorditer ꝓ=
pria. ⁊ rapit forſitã violẽter aliena: iſte adhuc q̄ ſit via per=
fectionis ignorat. Nec cognouit vñ ad pfectionẽ tẽditur.
qꝛ nec ipꝫ eius initiũ ĩuenit. Prius eñi appetitũ euellere
a mẽte debuit ⁊ poſtea q̄ iure poſſidet largiri. Vñ ſcriptuꝫ
eſt. Declina a malo ⁊ fac bonũ. Quid eñi põt eſſe boni qđ fe [Ps.xxxiij.]
cit: q̄ necdũ a malo declinauit? Et ſunt q̄dã qui ſicut dictũ
eſt ab alimẽtis abſtinẽt. carnẽ cruciãt. ſed tñ ſi pulſati fue=
rint cognoſcunt̄ qꝛ ad mũdi gl'iam anhelãt. iſti frontẽ atrij
interioris oſtẽdũt: ſed per centũ cubitos nõ mẽſurant̄. Hi
ergo in numero pfectiõis ſunt: de q̄bus ꝑ paulũ dicit̄. Qui [Gal.v.]
carnẽ ſuã crucifixerũt cũ vitijs ⁊ ꝯcupiſcẽtijs. Et notãdũ
qꝛ nõ dr̄ q' intrĩſecus: ſꝫ extrinſecꝰ iſta mẽſurant̄. Qꝛ vide=
licet redẽptor nr̃ cũ per nos facta hoĩm vel approbat: vl' iu
dicat: nõ intrinſecus metit̄. vñ ⁊ per euãgeliũ dicit. Ex fru [Mat.vij.]
ctibus eorũ cognoſcetis eos. Qꝛ eñi per hoc qđ videmus
cognoſcimus operãtis animũ que non videmus: ſiue lati=
tudinẽ que in facie porte ē ĩferioris: ſiue frontẽ atrij iterio
ris extrinſecus metimur. Cũ eniꝫ alios cõſpicimꝰ largiri
elemoſinaꝫ. afflicto occurrere. oppſſo ſubuenire: nihil eos
in hoc mũdo gl'ie q̄rere: nullis huiꝰ mũdi cõpẽdijs inhia=

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

re. Atq̄ alios videmꝰ carnē domare. lachrymis inſiſtere.
verbis celeſtibꝰ occupari. nihil trāſitorij honoris appete
re. qd aliud debemꝰ: niſi eos ꝑfectos eſſe credere: ſanctos
eſtimare. qꝛ ergo ꝑ hoc qđ aſpicimꝰ / eos ꝑfectos eſſe vide
mus: eoꝝ vitā ꝑ cētū cubitos extrinſecus metimur. Et qꝛ
multi in iudea: plerīq̄ vero in gētilitate poſiti ad hāc ꝑfe
ctionis ſūmā venerūt: recte ſubiūgit̃. Ad oriētē ⁊ ad aqlo
nē. Judaicus eteni ppl's oriēs iure dictꝰ eſt: de cuiꝰ carne
Mala.iiij. ille eſt natus q̄ ſol iuſticie vocat̃. De quo ꝑ ꝓphetā dr̄. Uo
bis aūt q̄ timetis dn̄m orief ſol iuſticie. Per aqlonē vero
gētilitas figurat̃ q̄ diu ꝑfidie ſue frigore torpuit: et in cuiꝰ
corde ille regnauit: q̄ atteſtāte ꝓpheta apud ſemetipm̄ di
Eſa.xiiij. xit. Ponā ſedē meā ad aqlonē. Qꝛ itaq̄ incarnatꝰ ops de
us alios ꝑfectos ex iudea: alios ex gētilitate ꝑfectos itra
ſanctā eccleſiā fecit: centū cubitos nō ſolū ad orientē men
ſus eſt: ſed etiā ad aquilonē. Sꝫ qꝛ ſub aqlonis noīe de gē
tilitate ſermo ſe intulit: ꝯſiderare libet q̄ꝫtū ſuꝑ nos effuſa
ſunt viſcera creatoris nr̄i. Oēs eni nos ex gentilitate veni
mus. Antiqui parētes noſtri lignis ⁊ lapidibꝰ ſeruiebāt. ⁊
derelinquētes deū a quo facti ſunt: deos venerati ſunt q̄s
fecerūt. Nos aūt ꝑ oīpotētis dei gratiā ad lucē de tenebrꝭ
venimꝰ. Recolamꝰ ergo de q̄bꝰ tenebris venimꝰ: et de lu
ce quā accepimꝰ gr̄as agamus. Neq̄ eni diuinā mīam in
telligit: q̄ ſue miſericordie memor nō eſt. Un̄ ⁊ ꝑ pſalmiſtā
Pſ.xvj. deo dr̄. Mirifica miſericordias tuas dn̄e: q̄ ſaluos facis ſpe
rātes in te. Tūc eni nobis dei miſericordie mirificant̃: cū
nobis ad memoriā miſerie nr̄e reuocant̃. Qꝛ recolētes qđ
fuimꝰ: intelligimꝰ cui debemꝰ ꝙ ſumꝰ. Cātemus itaq̄ cū
gaudio creatori nr̄o: q̄ de ſeruitio creature colla mētis ex
cuſſimus. Gaudeamꝰ in nobis īpletū eſſe qđ ꝑ eſaiā dictū
Eſa.xxx. eſt. Et frenū erroris qđ erat maxillis ppl'oꝝ cāticū erit vo
bis ſicut vox ſctificate ſolēnitatis. Frenū q̄ppe erroris ma
xillas ppl'oꝝ ꝯſtrinxerat: qn̄ idoloꝝ errore obligata gētili
tas: deo vero ꝯfeſſionis laudē dare neſciebat. Sed h̄ ipm̄
erroris frenū iā nobis in cāticū verſū eſt: cū gaudēdo pſal
Pſ.ciij. limus atq̄ cātamꝰ. Oēs dij gētiū demonia: dn̄s aūt celos
Ibidem. fecit. Et rurſuꝫ. Simulachra gētiū argētū ⁊ aurū: opa ma

nuū hoim. Os hn̄t ⁊ nō loquent̃: oculos hn̄t ⁊ nō videbunt
Aures hn̄t ⁊ nō audiēt: nares hn̄t ⁊ nō odorabūt. Manus
hn̄t ⁊ nō palpabūt: pedes hn̄t ⁊ nō ambulabunt. Qui itaq̄
hec oīpotēti dn̄o pſallēdo dicimꝰ: ipm̄ erroris nr̄i frenum
qđ a laude dei ora nr̄a ligauerat / ꝑo dn̄o cāticū fecimus.
Bene aūt dr̄. ſicut vox ſanctificate ſolēnitatis. Qꝛ dū con
feſſiōis laudē deo reddimꝰ: in ſctificata ſolēnitate gaude
mus. Rn̄deamꝰ ergo moribꝰ tāte mīe redēptoris nr̄i: ⁊ q̄
lucē cognouimꝰ: prauoꝝ opeꝝ tenebras declinemꝰ. Quid
eſt iā rogo qđ in hoc mūdo libeat? Ubiq̄ luctꝰ aſpicimus
vbiq̄ gemitꝰ audimꝰ. Deſtructe vrbes. euerſa ſunt caſtra.
depopulati agri. in ſolitudinē terra redacta eſt. Nullis in
agris incola pene: nullus in vrbibꝰ habitator remāſit. Et
tn̄ ipe pue gn̄is humani reliq̄e adhuc quotidie ⁊ ſine ceſſa
tione feriunt̃. Et finē nō hn̄t flagella celeſtꝭ iuſticie. qꝛ nec
inter flagella correcte ſūt actiōis culpe. Alios i captiuita
tē duci. alios detrūcari. alios interfici videmꝰ. Quid eſt ḡ
ꝙ in hac libeat fratres mei? Si ⁊ talē adhuc mūdū diligi
mus nō iā gaudia: ſꝫ vulnera amamꝰ. Ipa aūt q̄ aliqn̄ mū
di dn̄a eſſe videbat̃ qualis remāſerit roma: ꝯſpicimꝰ. Im
mēſis doloribꝰ multiplicit̃ attrita. deſolatiōe ciuiū impſſi
one hoſtiū. frequētia ruinaꝝ. Ita vt in ea ꝯpletū eē videa
mus qđ ꝯtra vrbē ſamariā ꝑ hūc eūdē ꝓphetā longe ſupiꝰ
dicit̃. Pone ollā. pone inq̄ꝫ ⁊ mitte in ea aquā ⁊ ꝯgere fru Eze.xxiiij
ſta eiꝰ in ea. Et paulopoſt. Efferbuit coctio eiꝰ et diſcocta
ſunt oſſa illiꝰ in medio eius. atq̄ iterū. Cōgere oſſa q̄ igne
ſuccēdā. ꝯſument̃ carnes. ⁊ coquet̃ vniuerſa cōpoſitio. ⁊ oſ
ſa tabeſcēt. Pone q̄ꝫ eā ſuꝑ prunas vacuā vt incaleſcat et
liquefiat es eiꝰ. Tūc eni nobis olla poſita eſt: cū hec eſt ci
uitas cōſtituta. Tūc in ea aqua miſſa eſt: ⁊ fruſta eiꝰ cōge
ſta ſūt / qn̄ ad eā vndiq̄ ppl'i defluebāt: q̄ velut aqua calēs
actionibꝰ mūdi ferueſcerēt: ⁊ quaſi fruſta carniū in ipo ſuo
feruore liquarent̃. De q̄ bn̄ dicit̃. Efferbuit coctio eiꝰ: ⁊ di Ibidem.
ſcocta ſunt oſſa eiꝰ in medio illiꝰ. Qꝛ priꝰ quidē in ea vehe
mēter incaluit actio gl'ie ſcl'aris: ſꝫ poſtmodū ipa gl'ia cuꝫ
ſuis ſequacibꝰ defecit. Per oſſa etenim potentes ſeculi. ꝑ
carnes ꝑo ppl'i deſignant̃. Qꝛ ſicut carnes portant̃ oſſibꝰ

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ita ꝑ potētes ſeculi īfirmitas regit̃ ppl'oꝝ. Sꝫ ecce iam de
illa oēs hui⁹ ſcl'i potētes ablati ſunt. oſſa ergo excocta ſūt.
Ecce ppl'i defecerūt. carnes ei⁹ liquefacte ſunt. Dicat̃ ita
ꝗ. Cōgere oſſa q̄ igni ſuccēdā. cōſumenẗ carnes: ⁊ coqueẗ
vniuerſa cōpoſitio ei⁹: ⁊ oſſa tabefiet. Ubi eni ſenat⁹: vbi
iam ppl's? Cōtabuerūt oſſa: ꝯſumpte ſunt carnes. oīs in ea
ſeculariū dignitatū ordo extinct⁹ eſt. Excocta eſt vniuer=
ſa ꝯpoſitio ei⁹. Et tñ ipſos nos paucos q̄ remanſimus: ad
huc quotidie gladij: adhuc quotidie innumere tribulatio
nes p̄mūt. Dicat̃ ergo. Pone quoqꝫ eā ſup prunas vacuā.
Q2 ſenatus deeſt. ppl's interijt. ⁊ tñ in paucꝭ q̄ ſūt dolores ⁊
gemitus q̄tidie multiplicant̃. iā vacua ardet roma. Quid
aūt iſta de hoībus dicim⁹ cū ruinis crebreſcentib⁹ ipſa q̄ꝫ
deſtruit edificia videm⁹. Uñ apte de ciuitate iam vacua
ſubdit̃. Incaleſcat ⁊ liquefiat es ei⁹. Iam eni ⁊ ipſa olla cō
ſumit̃. in q̄ pri⁹ ⁊ carnes oſſa ꝯſumebat̃. Q2 poſtq̄ꝫ defece=
rūt hoīes etiā parietes cadūt. Ubi aūt ſunt q̄ in ei⁹ aliqñ
gl'ia letabant̃: vbi eoꝝ pompa. vbi ſupbia. vbi frequēs ⁊ i=
moderatū gaudiū? Impletū eſt in ea qđ ꝯtra diſtrictā ni=
Naum. ij. niuē ꝑ ꝓphetā dicit̃. Ubi eſt habitaculū leonū: ⁊ paſcua
catuloꝝ leonū. an ei⁹ duces ac p̄ncipes leones nō erāt: q̄ ꝑ
diuerſas mūdi ꝓuincias diſcurrētes p̄dam ſeuiēdo ⁊ inẗ=
ficiēdo rapiebāt? Hic leonū catuli inueniebant paſcua. q2
pueri. adoleſcētes. iuuenes. ſcl'ares. ⁊ ſeculariū filij huc vn
diqꝫ ꝯcurrebāt. cū ꝓficere in hoc mūdo voluiſſent. Sꝫ iam
ecce deſolata. ecce ꝯtrita. ecce gemitib⁹ oppꝛ̄ſſa eſt. Iā nēo
ad eā currit: vt in h̄ mūdo ꝓficiat. iā nullus potēs ⁊ violen
tus remāſit q̄ opp̄mēdo p̄dā diripiat. Dicam⁹ ergo. Ubi
eſt habitaculū leonū: ⁊ paſcua catuloꝝ leonū? Contigit ei
ꝙ de iudea nouim⁹ ꝑ ꝓphetā dictū. Dilata caluitiū tuū ſi
cut aquila. Caluitiū quippe hoīs in ſolo capite fieri ſolet.
Caluitiū ꝟo aq̄le in toto corpe. q2 cū valde ſenuerit: plume
ei⁹ ac pēne ex oīb⁹ mēbris illi⁹ cadūt. Caluitiū ergo ſuū ſi
cut aquila dilatat. q2 plumas ꝑdidit q̄ ppl'm amiſit. Alarū
quoqꝫ pēne ceciderūt: cū quib⁹ volare ad p̄dam ꝯſueuerat
q2 oēs potētes extincti ſunt ꝑ quos aliena rapiebat. Hec
aūt q̄ de romane vrbis ꝯtritiōe dicim⁹: in cūctis facta mū

di ciuitatib⁹ ſcim⁹. Alia eteni loca clade deſolata ſūt. alia
gladio ꝯſumpta. alia fame cruciata. alia terre hiatib⁹ ab=
ſorpta. Deſpiciam⁹ ḡ ex toto aīo h̄ pñs ſcl'm. vl' extinctū fi
niam⁹ mūdi deſideria / ſaltē cū mūdi fine. imitemur bono
rū facta q̄ poſſum⁹. Apud oriētē ⁊ aq̄lonē multi ſunt: q̄ ꝓ ꝑ
fectiōe vite cētū cubitis mēſurant̃. Ex iudea eteni ⁊ gēti=
litate ſicut dictū eſt: ad ſanctitatꝭ culmē excreuerūt: q̄uis
intelligi ꝑ oriētē ⁊ aq̄lonē etiā iuſti ⁊ pctōres poſſint. Ori=
ens q̄ppe nō imerito iuſti noīant̃: q̄ ſicut in luce fidei nati
ſunt: ī innocētia ꝑſtiterūt. Per aq̄lonē ꝟo recte pctōres ac
cipim⁹. q̄ meritꝭ frigore dilapſi: ſub peccati ſui vmbra tor=
puerūt. Sꝫ q2 oīpotētis dei mīa etiā tales ad penitētiā re
uocat. ꝯpūctiōe ⁊ lachrymis lauet. ꝟtutibus ditat. vſqꝫ ad
perfectionis gloriā ſubleuat. Nō cētū cubitis ſolū ad oriē
tē: ſꝫ etiā ad aquilonē ducunt̃ dū cū iuſtis etiā peccatores
per dona ⁊ penitētiā ad ꝑfectionē veniunt.

Omelia. xix.

PORtā vero q̄ reſpiciebat viā aquilonis
atrij exterioris mēſus eſt tā in longitu=
dine q̄ꝫ in latitudie ⁊ thalamos ei⁹ tres
hinc ⁊ tres inde. et frontē eius ⁊ veſtibulū eius
ſcđꝫ menſurā porte p̄oris: quīquaginta cubito=
rum longitudinē eius: et latitudinem viginti=
quīqꝫ cubitoꝝ. Feneſtre aūt eius ⁊ veſtibulū et
ſculpture ſcđm menſuraꝫ porte q̄ reſpiciebat ad
orientem: et ſeptē graduum erat aſcenſus eius.
Et veſtibulū ante eā: et porta atrij interioris cō
tra portā aquilonis ⁊ orientalē. Et mēſus eſt a
porta vſqꝫ ad portā cētū cubitos. Et eduxit me
ad viā auſtralē: et ecce porta q̄ reſpiciebat ad au
ſtrum. Et mēſus eſt frontē ei⁹ et veſtibulū eius
iuxta mēſuras ſupiores: ⁊ feneſtras ei⁹ et veſti=
bula in circuitu ſicut feneſtras ceteras: q̄nq̄gin

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ta cubitoꝝ lõgitudine ⁊ latitudine vigintiq̄ꝫ
cubitoꝝ: et in gradib⁹ ſeptē aſcēdebat ad eam.
Et veſtibulū ante fores ei⁹: ⁊ celate palme erāt
vna hinc et altera inde in fronte eius.

Magna legētiū debet eſſe diſcretio: vt in ſacro elo
quio cū quilibet vnus ſmo dr: nō ſemp vnā ean-
dēꝫ rē ſignificare credat. Sicut aliqñ ſol in bo-
no: aliqñ vero accipit in malo. Solis eteni noie
aliqñ ſignat dñs: aliqñ pſecutio. Atteſtāte aūt libro ſapiē-
Sapi.v. tie: in inferno impij dicturi ſunt. Errauim⁹ a via vitatis:
et ſol iuſticie nō luxit nobis. Et de iactis ſeminib⁹ dñs di
Mar.iiij. cit. Orto ſole aruerūt. Qr videlicet facta pſecutione: in re-
proboꝝ cordibus pdicationis vba ſiccant. Sic leo dñm ſi
Apoc.v. gnat. Vñ ſcriptuꝫ eſt. Vicit leo de tribu iuda. Sic leonis
noie diaboli ſimilitudo exprimit. ſicut p pmū paſtorē dicit
j.Pe.v. Aduerſari⁹ veſter diabol⁹ ſicut leo rugiēs circuit querēs
quē deuoret. Sic bouis noie ſapiēs deſignat. Vñ ſcriptū
Deut.xxij eſt. Nō iūges bouē ⁊ azinū. i. ſapiētē cū ſtulto in pdicatiōe
nō ſocies. Sic p bouē fatuus figurat. ſicut de eo q̄ in turpi
puer.vij. tudine amoris capt⁹ eſt dr. Statimꝫ eā ſeq̄tur / q̄ſi bos du
ctus ad victimā. i. ſic fatu⁹ trahit ad mortē. Hec igit dixi
ne qr porta ſignare dñm. vel pdicatores. vel ſcripturaꝫ ſacrā
vl' fidē expoſui. Vbicūꝫ iā in h ꝓpheta porta legit: ſigna
re aliud nō credat. Cū eni de vna porta ꝓpheta loqueret:
recte fides intellecta eſt. qr vna eſt oīm electoꝝ fides. Cuꝫ
vero alie porte nominant: intellige ora pdicatorū pñt: p q̄
vera vita cognoſcit: ⁊ p q̄ aſcēdit ad ſacramētoꝝ ſpiritaliū
cognitionē. Nā portā p quā ſignificare fidē diximꝰ: notā-
dū nobis eſt qr inferior appellat. In hac eni vita dū ſum⁹
quaſi i imo poſiti adhuc inferi⁹ tenemur. Et recte iferior
porta fides eſt. qr nobis i terra poſitis aperit cognitioneꝫ
Textus. dei. Itaꝫ nūc dr. Portā quoꝫ q̄ reſpiciebat viā aq̄lonis
atrij exterioris mēſus eſt tā in lõgitudine q̄ꝫ in latitudine.
et thalamos ei⁹ tres hinc: ⁊ tres inde. Et frontes ei⁹ ⁊ ve-
ſtibulū ei⁹ ſm mēſurā porte prioris q̄nquaginta cubitoꝝ.
longitudinē ei⁹ ⁊ latitudinē vinginti ⁊ q̄nꝫ cubitoꝝ. Fe-

neſtre aūt ei⁹ ⁊ veſtibulū ⁊ ſculpture ſm mēſurā porte q̄ re
ſpiciebat ad oriētē. ⁊ ſeptē graduū erat aſcēſus ei⁹ ⁊ veſti-
bulū añ eā. De porta q̄ reſpiciebat viā aquilonis atrij ex-
terioris ea ipa replicant que iā de porta alia ſupiori dicta
ſūt. atꝫ alia ſubiūgunt que de pdicta porta ꝓpheta tacue
rat. Ut ḡ de his lati⁹ diſſeram⁹ / q̄ necdū diſcuſſa ſunt: de-
bem⁹ ea q̄ dicta ſunt ſub breuitate replicare. Porta enim
viā aq̄lonis reſpicit: cū predicator q̄ſꝫ vitā pctōris agno-
ſcit. eiꝫ interiora vite p verbū predicatiōis aperit. q̄ por-
ta atrij exterioris dr. Exteri⁹ quippe eſt atriū vita pñs. i
qua oīe qđ corpalit agit: corporalit etiā videt. Que tam
in longitudine q̄ꝫ in latitudie mēſurat. qr cū ad fidē pecca-
tor ducit: neceſſe eſt vt ei⁹ doctor ꝯſideret vel q̄ꝫtū ad lon-
gitudinē ſpei: vel q̄ꝫtū in latitudinē chariiatꝭ ex ei⁹ admo
nitiōe ꝓficiat. Qui eni ad deū ꝯuertit / ſi adhuc bona vite
pñtis ſperat: longitudinē nō hꝫ. qr breuis ē vita in q̄ ſpem
poſuit. Si p terrenoꝝ ꝯcupiſcētiā ⁊ adhuc ꝓximi odio co
anguſtat: latitudinē nō hꝫ. qr neſcit vel tranſitoria cōtēne-
re: vel ſe in ꝓximi amore dilatare. Cū vero ꝯuerſus quiſꝫ
eterne vite gaudia longanimiter ſperat. ꝓximoꝝ moleſti-
as cū charitate tolerat. ⁊ ea q̄ nō hꝫ cōcupiſcere ꝯtēnit: lon
gitudinē ⁊ latitudinē porta hꝫ. qr glīa pdicatoris eſt ꝑfe-
ctus auditoris. Vñ quibuſdā p magnū pdicatorē dr. Gau Phili.iiij
diū meū ⁊ corona mea. Et rurſum. Ecce nunc viuo / ſi vos j.Thi.iij.
ſtatis in dño. Atꝫ iterꝝ. Que eſt nr̄a ſpes aut gaudiū: nōne j.Thef.ij.
vos añ dñm? Lõgitudo ḡ ⁊ latitudo porte eſt q̄ ad aq̄lonē
reſpicit. qr cū infidelē quēpiā in pctīs ſui frigore torpēteꝫ p
dicator ad fidē ꝯuerterit / p h q eū in longitudinē ſpei ten
dit ⁊ i amplitudinē charitatis dilatat: ei⁹ glīam facit. Et
qr in cognitiōe ſctē trinitatis ex vbo pdicatiōis auditores
quiꝫ in eiuſdē trinitatis amore ꝓficiūt. hꝫ hec eadē porta
thalamos tres hinc ⁊ tres inde. qr oīe qđ p teſtamētū no-
uū de trinitate ꝯditor loq̄tur: h etiā de teſtamēto veteri oñ
dit. Et cor audiētiū in amore celeſtis patrie ꝓficit. vt aīa i
herēs deo q̄ſi ſponſa cū ſponſo i quodā iā thalamo ſedeat:
atꝫ ſe a terrenis deſiderijs funditus auertat. Vel certe vt
longe ſupi⁹ dictū eſt / qr tres ſūt ordines bñ viuētiū. bono-

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

rū ſcꝫ cōiugatoꝝ.ꝯtinētiū.atq; ꝑdicatoꝝ.Et q2 alij etiam
in ꝯiugijs poſiti amore celeſtis patrie anhelāt.alij aūt ſpe
eterni gaudij etiā carnē macerāt. oēſq; actus terrenos re=
fugiūt.⁊ ī cura huiꝰſcl'i implicari ꝯtēnūt.alij ꝟo ⁊ terrena
bona deſpiciūt:⁊ celeſtia gaudia ꝑdicāt que cognouerūt.
Quid iſti niſi ī ſpiritali edificio thalami ſunt:ī quoꝝ cogi=
tatiōe ⁊ meditatiōe aīa celeſti ſpōſo ſociat᷑. Quos tres bo=
norū ordines q2 nō ſolū eccl'ia ex gētibꝰ hꝫ:ſꝫ aliqñ etiā ſy
nagoga habuit:dū magna multitudo ſpiritaliū redēptoꝛ
grāꝫ ardēter expectauit:porta edificij celeſtis tres hinc ⁊
tres inde thalamos hꝫ.Q2 ꝑdicator quiſq; cū ad ſupnā pa
triā auditorē ꝓuocat:⁊ nouos p̄ſes ⁊ veteres anhelaſſe ce
leſti deſiderio demōſtrat. Plus eni plerūq; exēplū q̄ꝫ ra=
tiocinatiōis ꝟba ꝯpūgūt. Et cū predicator dicit. Quales
alij in cōiugio vel ī ꝯtinētia vel in ꝑdicatiōe erga oīpoten
tis dei amorē in nouo teſtamēto fuerit:vel alij q̄les ī vete=
ri porta q̄ loq̄tur ternos ex vtroq; latere hr̄e thalamos oñ=
dit. Que porta hꝫ ⁊ frontē.q2 ſunt in ꝑdicatoris vita apta
opa q̄ vident᷑. Habet ⁊ añ frontē veſtibulū.q2 priuſq̄ꝫ bona
opa inſinuet:ꝑdicat fidē p quā aīa hūilit᷑ veniēs ad bono=
rū actuū altitudinē ſubleuet᷑. Que cūcta ſm mēſurā porte
prioris ſunt:iuxta h̄ qđ ſubdit᷑. Q2 mēſus eſt q̄nq̄ginta cu=
bitoꝝ longitudinē eiꝰ ⁊ latitudinē viginti q̄nq; cubitorū.
Hec iā ſupiꝰ latiꝰ me dixiſſe meminiſtj. Per q̄nq̄genariū
eni nūeꝝ requiē diximꝰ figurari.q2 ⁊ q̄nq̄geſimꝰ veteri po
pulo ī requiē dat᷑ qui appellatꝰ eſt iubileꝰ:⁊ ſeptenarius
nūerus p quē h̄ oīe tp̄s euoluit᷑ ſepties multiplicatꝰ:ad q̄
draginta ⁊ nouē ducit᷑. Cui monas addit᷑.q2 ī vniꝰ ꝯtēpla=
tione requies et̄na pficit᷑. Idē ergo q̄nquagenariꝰ nūerꝰ
nobis ī longitudinē eſt.q2 puenire ad illā requiē nō pōt:ni
ſi q̄ ad eā ſpem ſuā mō tēdere lōganimit᷑ pōt. Q2 eni p quin
quagenariū numeꝝ ad eternā requiē ꝓuocamur:etiā hoc
nos oīno inſtruit:qđ in tabernaculo decē cortine iuſſe ſūt
fieri:q̄ haberēt anſulas q̄nquagenas ⁊ circulos aureos q̄n
quagenos a latere ⁊ ſūmitate. Cortine tabernaculi ſctiom
nes ſūt:q̄ ex diuerſis ꝟtutū coloribꝰ in ſctē eccl'ie ornamē=
to pficiūt. Qui ⁊ interiora velāt:⁊ exteriora oīmodo exor

nāt.q2 eoꝝ vita inq̄ꝫtū videt᷑ ornamētū eſt:⁊ eoꝝ intellectꝰ
intus abſcōditus:dū celeſtia q̄ in mēte ſeruāt edicere non
pñt/in eis aliquo mō velat᷑. Recte aūt decē cortine ſūt.q2
p decalogi ſtudiū ipa ſctōꝝ corda pfecert. Iacinctine ꝟo
anſule cortinaꝝ fieri q̄nq̄ginta p̄cepta ſunt. Iacinctꝰ celi
ſpēm hꝫ. Anſule ꝗ̃ cortinaꝝ ſunt p̄cepta celeſtia in qbꝰ ligā
tur aīe. vt ab inferioribꝰ ſubleuate ſupiꝰ pēdeāt. Que vide
licet anſule hñt ⁊ circulos aureos:ītellectū ſcꝫ ꝟa ſapiētia
fulgētē. Qui intellectꝰ q2 eſſe dꝫ p oīa circūſpectꝰ:⁊ caute
ſollicitudinis vigilātia munitus:recte p circulos deſigna
tur. Et notādū q̄ a latere ⁊ ſūmitate iubent᷑ anſule vel cir=
culi in cortinis fieri.q2 p̄cepta celeſtia ⁊ intellectꝰ ſpirita=
lis nō ſolū debet nos rurſuꝫ in dei amorē ſuſpēdere:ſꝫ etiā
ꝓximo in charitate ſociare. In eo eni q̄ ꝯditorem noſtrū
diligimꝰ:quaſi p ſuperiores anſulas in aere pēdemꝰ. In
eo vero q̄ ſicut noſmetip̄os ꝓximos amamus:anſulas et
circulos a latere habemꝰ.vt cortine tabernaculi.i. fideliuꝫ
aīe p charitatē cōiūcte ſint:⁊ nō p diſcordiā diuiſe. Vñ ⁊ h̄
poſt longitudinē q̄nq̄ginta cubitoꝝ ꝓtinꝰ latitudo ſubiū=
git᷑. viginti ⁊ q̄nq; cubitoꝝ.q̄ videlꝫ latitudo ad charitatē ꝓ
ximi ptinet.ip̄a ei ī fratꝝ amore ſe dilatat:atꝫ erga eos oē
qđ pōt boni opis exercet. Cūcta aūt bōa opa q̄ corpaliter
fiūt:p q̄nq; corporeos ſenſus exhibent᷑. videlicet p viſum.
auditū.tactū guſtuꝫ.odoratū. Quinariꝰ ꝟo nūerꝰ p ſemet=
ip̄m ductus ad viceſimū ⁊ q̄ntū puenit.q2 bona opa cū agi
ceperit:p feruorē animi ad augmētū excitāt:⁊ p ſemetip̄a
multiplicant᷑. Vñ ⁊ latitudinē mēti faciūt:vt ñ ſit anguſta
per teporē:ſed expāſa in bonis actibꝰ p charitatē. Oīs eni
torpor teporis anguſtia eſt. oīs ꝟo benignitas charitatis
magna latitudo. Nā ⁊ ſi res deſunt q̄ fortaſſe indigēti pro=
ximo p̄beant᷑:ampla eſt ſubſtātia voluntatj bone q̄ ſufficit
ad regni retributionē. ſicut ſcriptū eſt. In t̄ra hoībꝰ bone Luce.ij.
volūtatis. Sequit᷑. Feneſtre aūt eiꝰ veſtibulū ⁊ ſculpture: Textus.
ſcđm mēſuram porte q̄ reſpiciebat ad oriētē. Cūcta hec iā
ſuperiꝰ latius dicta ſūt:⁊ idcirco ſermo nō dꝫ moroſa expo
ſitiōe tardare. Hoc tñ magnope notādū eſt q̄ porta ad aq̄=
lonē ea oīa hr̄e phibet᷑ q̄ porta ad oriētē.feneſtras ſcꝫ cōtē=

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

plationis. veſtibulũ humilitatꝭ. ſculpturã bone oꝑatiõis.
Oẽs enĩ qui ꝑ hoc ꝙ in ꝯuerſatione nati ſunt. in inocẽtia ꝑ
ſtiterũt: portã ad oriẽtem hñt. qꝛ eis celeſtis regni aditus
patet ex lumine qꝺ acceperunt. Et oẽs ꝗ in peccatis poſt-
modũ lapſi torporis ſui frigore ſunt depreſſi. ſed ꝑ pñiam
redeũt ad amorẽ celeſtis patrie ⁊ recaleſcũt: portã ad aqui
lonẽ hñt. qꝛ eis etiã poſt peccati ſui frigus regni aditus ꝑ
miſericordiã patet. Ea ergo hr̃e dr̃ ad aqlonẽ. qꝛ ⁊ ꝯuerſi pec
catores ſic ditant̃ virtutibꝰ: ſicut illi ſunt diuites ꝗ cadere
in peccati pñiaꝫ vitauerũt. Vñ ⁊ pſalmiſte voce ꝑ dñm dr̃.
Pſ. cj. Cinerẽ ſicut panẽ mãducabã. Qꝛ ſic penitẽtes recepit vt
Mat. xj. iuſtos. Scriptũ quippe eſt de peccatoribꝰ. Olim in cilicio ⁊
cinere pñiam egiſſent. Cinis ergo ſicut panis comedit̃: quan
do auctori ſuo peccator per pñiam ſicut innocẽs reuocat̃.
Porta igit̃ ad aqlonem hꝫ feneſtras. hꝫ veſtibulũ. hꝫ ſcul-
pturas. qꝛ cũ peccator ad vitã poſt culpas reducit̃: ſepe lu-
mẽ ꝯtẽplatiõis accipit. atqꝫ de ipſa memoria iniquitatꝭ ſue
gratiã magne hũilitatis: bone quoqꝫ oꝑationis efficaciã.
vt oẽ qꝺ fieri ꝑcipit̃: in vita eiꝰ quaſi ſculptũ eſſe videat̃. Se-
ptẽ vero graduũ erat aſcẽſus eius: ⁊ veſtibulũ ante eã. Se
ptẽ gradibꝰ ad portã aſcẽdit̃. qꝛ ꝑ ſctĩ ſpũs ſeptiformẽ grãm
aditus nobis regni celeſtis aperit̃. Quã ſeptiformẽ grãm.
Eſaias in ipo nr̃o capite / vł in eius corꝑe qꝺ ſumꝰ enume
Eſaie. xj. rans: dicit. Requieſcet ſuꝑ eũ ſpũs ſapiẽtie ⁊ intellectꝰ. ſpũs
cõſilij ⁊ fortitudinis. ſpũs ſciẽtie ⁊ veritatis. ⁊ replebit eũ
ſpũs timoris dñi. Quos gradꝰ de celeſtibꝰ loquẽs deſcen-
dendo magis ꝙ̃ aſcẽdendo numerauit. videlicet ſapiẽtiã.
intellectũ. ꝯſiliũ. fortitudinẽ. ſciẽtiam. pietatẽ. timorẽ. Et
Puer. ix. cum ſcriptũ ſit. Initiũ ſapiẽtie timor dñi. Cõſtat procul du-
bio qꝛ a timore ad ſapiẽtiam aſcendit̃. nõ aũt a ſapiẽtia ad
timorẽ redit̃. qꝛ nimirũ ꝑfectam hꝫ ſapiẽtia charitatẽ. Et
j. Joh. iiij. ſcriptuꝫ eſt. Perfecta charitas foras mittit timorẽ. Pro-
pheta ergo qꝛ de celeſtibꝰ ad ima loquebat̃: cepit magis a ſa-
piẽtia et deſcẽdit ad timorẽ. Sed nos ꝗ a terrenis ad cele-
ſtia tẽdimꝰ: eoſdẽ gradꝰ aſcẽdẽdo enumeremꝰ / vt a timo-
re ad ſapientiã ꝑuenire valeamꝰ. In mẽte etenĩ nr̃a primꝰ
aſcẽſionis gradꝰ eſt timor dñi. ſcꝺs pietas. tertius ſciẽtia.

quartus fortitudo. quintus ꝯſiliũ. ſextus itellectus. ſeptimꝰ
ſapiẽtia. Eſt enĩ timor dñi in mẽte. Sed qualis eſt iſte timor
ſi cũ eo pietas non eſt? Qui enĩ miſereri proximo ignorat. ꝗ
cõpati eiꝰ tribulationibus diſſimulat: huiꝰ timor ante oĩ-
potẽtis dei oculos nullus ẽ. qꝛ nõ ſubleuat̃ ad pietatẽ. Sꝫ
ſepe pietas ꝑ inordinatã miſericordiã errare ſolet: ſi fortaſ-
ſe pepercerit ꝗ parcẽda nõ ſunt. Peccata etenĩ ꝗ feriri gehẽ
ne ignibꝰ pñt: diſcipline verbere ſunt corrigẽda. Sed ior-
dinata pietas cũ tꝑaliter parcit: ad eternũ ſuppliciũ ꝑtra-
hit. Vt ergo vera ⁊ ordinata ſit pietas: ad gradũ eſt alium
ſubleuãda. i. ad ſcientiã. vt ſciat vł qd ex mĩa puniat: vł qd
ex pietate dimittat. Sed qd ſi ſciat quid agere ꝗs debeat:
virtutẽ vero agẽdi nõ habeat? Sciẽtia ergo nr̃a creſcat ad for-
titudinẽ. vt cũ videt qd agendũ ſit: hoc agere ꝑ mẽtis for-
titudinẽ poſſit. ne timor trepidet: et pauore collapſa nõ va
leat bona defendere ꝗ ſentit. Sꝫ ſepe fortitudo ſi iprouida
fuerit ⁊ minus ꝯ̃ vitia circũſpecta: ipſa ſui p̃ſumptiõe in ca
ſum ruit. Aſcẽdat ergo ad ꝯſiliũ. vt ꝓuidẽdo p̃muniat om-
ne qꝺ agere fortiter põt. Sed eẽ cõſiliũ nõ põt ſi intellectꝰ
deeſt. qꝛ qui nõ intelligit malũ qꝺ agẽtem grauat: quõ põt
bonũ ſolidare qꝺ adiuuat? Itaqꝫ ꝯſilio aſcendamꝰ ad itel-
lectũ. Sed qd ſi itellectꝰ magno quidẽ acumine vigilet: et
moderari ſe neſciat ꝑ maturitatẽ? Ab intellectu ergo aſcẽ-
damꝰ ad ſapientiã. vt hoc qꝺ acute intellectꝰ iuenit: ſapiẽ-
tia mature diſponat. Qꝛ igit̃ per timorẽ ſurgimꝰ ad pieta-
tem. ꝑ pietatẽ ad ſcientiã ducimur. ꝑ ſcientiã ad fortitudi-
nem roboramur. ꝑ fortitudinẽ ad cõſiliũ tendimꝰ. ꝑ ꝯſiliũ
intellectu ꝓficimus. ꝑ intellectũ ad maturitatẽ ſapiẽtie ꝑ-
uenimus. ſeptẽ gradibꝰ ad portã aſcẽdimus / ꝑ quã nobis
aditus vite ſpiritalis aperit̃. Bñ aũt dr̃ qꝛ veſtibulũ erat
ante eã. Quia niſi ꝗs p̃us hũilitateꝫ habuerit: ad hos gra-
dus donoꝝ ſpiritaliũ nõ aſcẽdit. ſicut ſcriptũ eſt. Suꝑ quẽ Eſa. lxvj.
requieſcit ſpũs meus: niſi ſuꝑ humilem ⁊ quietũ: ⁊ trementẽ
ſermones meos? De ꝗ per pſalmiſtã dr̃. Aſcenſus in corde Pſ. lxxxiij.
eius diſpoſuit in cõualle lachrimaꝝ. Cõuallis quippe humi
lis locꝰ eſt. et pctõr quiſqꝫ dũ ſe in lachrimis hũiliter affligit Pſ. ciij.
in corde: ꝑ aſcẽſum virtutũ ꝓficit. Qui rurſus ait. Emittit

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

fõtes ĩ ꝯuallibꝰ. Qꝛ omĩpſ deꝰ dona ſpiritalꝭ grẽ hũilibꝰ ꝓ
ſtat. Põt q̃ȝ ꝑ veſtibulũ fides ĩtelligi. Ipa q̃ppe eſt añ gra
dꝰ ⁊ portã. qꝛ priꝰ ad fidẽ venimꝰ vt poſtmodũ ꝑ ſpiritaliũ
donoꝝ gradꝰ celeſtꝭ vite aditũ intremꝰ. Nõ eĩ ꝟtutibꝰ ve=
Act. x. nit ad fidẽ: ſȝ ꝑ fidẽ ꝑtingit ad ꝟtutes. Corneliꝰ eĩ cẽturio
cuiꝰ elemoſyne añ baptiſmũ angelo teſtãte laudate ſũt: nõ
opibꝰ venit ad fidẽ: ſȝ fide venit ad opa. Nã et ei ꝑ angelũ
Ibidem. dr̃. Orõnes tue ⁊ elemoſyne aſcẽderũt ĩ ꝯſpectũ dei. Si eñi
deũ ꝟe añ baptiſmũ nõ crediderat q̃d orabat: vł quõ hũc
omĩpſ deꝰ exaudierat: ſi nõ ab ipſo ſe ĩ bonis ꝑfici petebat
Sciebat igit creatorẽ oĩm deũ: ſed ꝙ eius omĩpſ filiꝰ ĩcar=
natus eſſet ignorabat. Neqȝ enim poterat bona agere: niſi
Hebre. xj. ante crediſſet. Scriptũ nãqȝ eſt. Sine fide ĩpoſſibile eſt
placere deo. Fidẽ ergo habuit: cuius oꝑationes ⁊ elemoſy
ne placere potuerũt. Bona aũt actiõe ꝓmeruit vt deũ per=
fecte cognoſceret: et incarnatiõis eius miſteriũ crederet/
quatinꝰ ad ſacramentũ baptiſmatis ꝑueniret. Per fidem
ergo venit ad opa: ſed ꝑ opa eſt ſolidatꝰ in fide. Veſtibulũ
itaqȝ ante gradꝰ eſt. qꝛ qui ꝑ̓us credidit: ipſe poſt virtutuȝ
Textus. gradibꝰ ad porte aditũ aſcẽdit. Sequit. Et porta atrij in=
B terioris cõtra portam aq̃lonis ⁊ orientalẽ. Hoc loco cõtra
non pro aduerſitate ponit: ſed ꝓ rectitudine. ita eñi porta
interioris atrij poſita mõſtrabat: vt porta aq̃lonis ⁊ orien
tis ꝑfecto ad eã aditu tenderet. Quid eſt ḡ ꝙ porta ĩterior
recto itinere poſita cõtra portã orientis ⁊ aq̃lonis oſtẽdit:
niſi hoc q̃d apte dat intelligi qꝛ ſiue iudaico et gentili po=
pulo/ſeu iuſtis et peccatoribꝰ. ſed poſt peccata ꝯuerſis eq̃
aditus regni celeſtis aperit. Larga eſt eniȝ miſericordia
creatoris noſtri. Et porta ĩterior nõ ſolũ portã oriẽtis re=
ſpicit: ſed etiaȝ aq̃lonis. Quia nõ ſolũ his qui in innocẽtia
permanent: ſed etiã peccatoribꝰ peccata ſua penitẽdo dã=
nantibꝰ aperiunt interioris atrij gaudia vt ĩeffabilia my=
ſteria patrie celeſtis agnoſcãt. agnoſcendo ſitiãt. ſitiendo
currãt. currẽdo ꝑueniãt. Hec eterni gaudia ſecreta cogno
Ps. lxj. uerat q̃ dicebat. Sitiuit aĩa mea ad deũ viuũ: q̃ñ veniã et
parebo ante faciẽ dei. Predicator gentiũ ad hũc aditũ re
Philip. j. gni celeſtis anhelabat: cũ dicebat. Cupio diſſolui ⁊ eſſe cũ

christo. Hec exultationis occulte ſecreta cognouerat ſpõ=
ſa: q̃ dicebat. Dilectus meus miſit manũ ſuã per foramẽ: ⁊ Can. v.
venter meus ĩtremuit ad tactũ eius. Dilectus eteñi manũ
per foramẽ mittit: q̃ñ virtute ſua dñs nr̃m animũ ꝑ ſubtilẽ
intellectũ pulſat. Et venter in tactu illiꝰ cõtremiſcit. qꝛ in=
firmitas noſtra ꝑ hoc ꝙ celeſtis gaudij intellectu tangit:
ipſa ſua exultatione turbat. Et fit in mẽte pauor cũ letitia
qꝛ et ſi iã ſentit q̃d de celeſti gaudio diligit: adhuc metuit
ne nõ pereat q̃d vix tenuiter ſentit. Quid igit reſtat: niſi vt
ſe ad ꝑfectioris vite curſum dirigat/oẽs q̃ illa gaudia pa
trie celeſtis agnoſcũt. Vñ et hic apte ſubiũgit. Et mẽſus Textus.
eſt a porta vſqȝ ad portã centũ cubitos. Centenariũ nume
rũ qꝛ decies ꝑ denariũ ducit: iã ſuperiꝰ diximꝰ eſſe ꝑfectũ
Is itaqȝ qui aditũ atrij interioris videt: ꝑfecto neceſſe ẽ
vt per vitã ꝑfectionis currat/et a porta inchoationis vſqȝ
ad cõſũmationis ĩgreſſum ꝑueniat. Menſuret ergo atriũ
interiꝰ ꝙ a portis exterioribꝰ vſqȝ ad portã interiorẽ tẽdi=
tur centũ cubitis. vt q̃ intrare amãdo cepit: latitudinẽ ꝑfe
ctionis habeat in mẽte. Quatinꝰ in eo quẽ diligit: hũc nec
aduerſa coanguſtẽt. ſȝ trãſitoria cũcta deſpiciẽs quouſqȝ
ad gaudia ſecreta ꝑueniat/ꝑ atriũ ꝑfectionis currat. Sũt
eteñi multi qui iã in ſeptẽ gradibꝰ aditũ porte exterioris
intrauerũt iuxta quẽdã ſupne diſpẽſationis modũ. per ti=
morẽ dei humiles. ꝑ pietatis ſtudiũ miſericordes. ꝑ ſcien=
tiam diſtricti. ꝑ mẽtis fortitudinẽ liberi. ꝑ cõſiliũ cauti. ꝑ
intellectũ ꝓuidi. per ſapiẽtiã maturi. Sed adhuc q̃buſdã
neceſſitatibꝰ obligati: huius mũdi curis inſeruiũt. Et vñ
iã ex magna parte excuſſerũt aĩm: ibi adhuc tenent inuiti
Cũqȝ ſupimpoſita terrene occupationis portãt onera: mi
nus in ꝑceptis celeſtibꝰ exercẽtur. Et dũ anhelare medul
litus ad eternã patriã nõ vacat: ipſa in eis ſua aliquo mo=
do deſideria lãgueſcũt. qꝛ aĩo curis tꝑalibꝰ prepediti: ve=
ra gaudia q̃ cognouerũt amare nõ tm̃ licet quãtũ libet. Hi
plerũqȝ a iugo mũdi colla mentis excutiũt. oĩa deſerũt. ter
rene cure põdera deponũt. Atqȝ vt ad celeſte deſideriũ la=
tius animi ſinũ laxant: vitã remotã petũt. ⁊ in ea ſctis ꝑci=
bus intẽti: ſacris meditationibꝰ deditã quotidiano ſe fle=

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

tu afficiũt. ⁊ vetuſtatẽ cordis igne amoris cõflant. atq᷒ ad
celeſte gaudiũ accendẽdo ſe innouant. Ibi plerũq᷒ in ipſo
ſuo deſiderio accenſi exire iã de carne cõcupiſcũt: atq᷒ ad
vitã pͥſentẽ redire poſt fletũ nolũt. Sed tñ differũtur vt di=
latus amor ex ipſa ſua dilatione ꝓficiat: ⁊ ardẽti deſiderio
Luce.viij quaſi qđ negat̃ creſcat. Sic in regione geraſenoꝝ q̃ libera
tus a legione demonũ fuerat: iã cũ dño ire volebat. ſed tñ
ei dicit̃. Reuertere in domũ tuã: ⁊ narra quãta fecerit tibi
dñs. Sic ſpõſa in cãticis canticorũ ſctis deſiderijs anxia
Canti.iij. loquit̃: dicẽs. In lectulo meo ꝑ noctes queſiui quẽ diligit
aĩa mea. Queſiui illũ et non inueni. In lectulo enĩ dilectũ
querit: qñ in ipſo ſuo ocio ⁊ vacatione quã appetit iã vide=
re aĩa dñm cõcupiſcit. iã ad eũ exire deſiderat. iam carere
pñtis vite tenebris anhelat. Sed q̃rit illũ et nõ inuenit. qꝛ
q̄uis magno amore deſiderat: adhuc tñ ei nõ cõcedit̃ vi=
dere quẽ amat. Tales itaq᷒ ſctõꝝ mẽtes quid aliud in hoc
deſiderio faciũt: niſi qđ iã a portis exteriorib᷒ ꝑ atriũ in=
terioris ad portã currũt. Quib᷒ ſepe euenit. vt cũ ſe vide=
rint magno celeſtis gratie mũere cõpũctos: iã ſe ꝑfectos
exiſtimẽt et obediẽtes putent. Sed qꝛ nullus eſt qui dura
precipiat: patiẽtes eſſe ſe credãt. ſed qꝛ nemo eos ꝑ ꝯtume
lias ⁊ aduerſitates pulſat. ⁊ plerũq᷒ ꝯtingit vt ſpiritale mi
niſteriũ vel inuiti ſuſcipiãt: atq᷒ ad gubernationẽ fideliuꝫ
deducãtur. Qui cũ magnis tribulationib᷒ fuerit hincinde
pulſati: turbati mẽte ſeſe ip̄fectos inueniũt q̃ nõ pulſati ꝑ
fectos ſe eẽ crediderũt. Qua ex re agit̃ vt ſe ad ſemetipſos
colligãt: ⁊ apud ſe opprobriũ ſue infirmitatis erubeſcant.
atq᷒ ex ipſa ſua ꝯfuſione roborati ꝯ̄ aduerſa patiẽtiã oppo
nant: et ex tribulatione ꝓficiãt q̃ pri᷒ in ocio ex ipſa ſua ſe=
curitate torpebãt. Et veraciter eſſe tales incipiũt: q̃les ſe
eſſe pri᷒ inaniter putauerũt. Ibi itaq᷒ cũ a portis exteriori
bus vſq᷒ ad interiorẽ portã per boni ſtudij atriũ deferunt̃:
hoc ipſum in eis atriũ centũ cubitis mẽſurat̃. qꝛ dilectiõe
et exercitio in ſctã quotidie ꝑfectione ꝓficiũt. Per quoti
diana enĩ deſideria in mẽte perfici: q̄ſi centũ eſt cubitis in
terius atriũ mẽſurari. Iccirco ẽ̄ a portis vſq᷒ ad portã cẽ=
tum ſunt cubiti. vt q̄ſi quedã more vñ ſit ipſa dilatio viuẽ=

di ꝑ quã quotidie in ꝟtutib᷒ creſcit̃: vt ad interiorẽ aditũ
perfecti᷒ ꝑueniat̃. Sequit̃. Et eduxit me ad viã auſtralẽ Textus.
et ecce porta q̃ reſpiciebat ad auſtrũ. Et mẽſus eſt frõtem
ei᷒ et veſtibulũ ei᷒ iuxta mẽſuras ſuꝑiores. Et feneſtras
ei᷒ et veſtibula in circuitu ſicut feneſtras ceteras. q̄nqua=
ginta cubitoꝝ longitudinẽ: ⁊ latitudinẽ vigintiq̄nq᷒ cubi
torũ. Et in gradib᷒ ſeptẽ aſcẽdebat̃ ad eã. et veſtibulũ añ
fores ei᷒. Cũcta hec in oriẽtis ⁊ aq̄lonis porta iã dicta ſũt C
et ꝯgruũ nõ eſt vt ea q̃ ſemel ac ſecũdo exponẽtes diximꝰ:
ſepi᷒ replicem᷒. Notandũ tñ nobis eſt qꝛ in ſpiritali edifi
cio alter adit᷒ ad orientẽ. ali᷒ ad aquilonẽ. atq᷒ ali᷒ ad au=
ſtrũ patet. Sicut enĩ aq̄lonis frigore pctõres: ita ꝑ auſtra
lem viã feruẽtes ſpiritu deſignant̃. Qui calore ſcti ſpũs ac
cenſi: velut in meridiana luce ꝟtutib᷒ excreſcũt. Pateat
itaq᷒ porta ad oriẽtẽ: vt hi q̃ ſacramẽta fidei bene inchoa=
uerũt. et in nulla poſtmodũ vitioꝝ profunditate demerſi
ſũt: ad gaudia ſecreta ꝑueniant. Pateat porta ad aquilo=
nẽ vt hi q̃ poſt inchoationẽ caloris ⁊ luminis in pctõꝝ ſuo
rũ frigore ⁊ obſcuritate dilapſi ſunt: ꝑ cõpũctionẽ peniten
tie ad veniã redeãt. et q̃ ſit interne retributionis vera leti=
tia cognoſcãt. Pateat porta ad meridiẽ. vt hi q̃ ſctis deſi=
derijs in virtutib᷒ feruẽt: ſpiritali itellectu quotidie inter
ni gaudij myſteria penetrẽt. Inter hec autẽ q̃ri poteſt: cũ
quattuor hui᷒ mũdi partes ſint: cur in hoc edificio he ex=
teriores nõ quattuor: ſed tres porte eſſe memorant̃? Qđ re
cte q̃rendũ fuerat: ſi ꝓpheta nõ ſpiritale ſed corporale edi
ficiũ vidiſſet. Sctã enĩ eccleſia. i. ſpiritale edificiũ vt ad ſe
creta gaudia ꝑtingat: tres ſolũmodo portas habe[t]: videlꝫ
fidẽ. ſpem. atq᷒ charitatẽ. Unã ad orientẽ. aliã ad aq̄lonẽ.
tertiã ad meridiẽ. Porta q̄ppe in oriẽte eſt fides. qꝛ ꝑ ip=
ſam lux ꝟa naſcit̃ in mẽte. Porta ad aq̄lonẽ ſpes. qꝛ vnuſ=
quiſq᷒ in pctis poſit᷒: ſi de venia deſperauerit fundit᷒ pe=
rit. Unñ neceſſe eſt, vt q̃ ꝑ ſuã iiquitatẽ extinct᷒ eſt: ꝑ ſpem
miſericordie reuiuiſcat. Porta ad meridiẽ charitas: quia
igne amoris ardet. In meridiana etenĩ ꝑte ſol in altũ duci
tur. qꝛ ꝑ charitatẽ lumen fidei in dei ⁊ proximi dilectione
ſubleuat̃. Trib᷒ igit̃ portis ad interi᷒ atriũ tendit̃. qꝛ ꝑ fi=

tres portas het ecclesia fide spem charitate.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

dem.ſpem.atq; charitatē ad gaudia ſecreta ꝑuenit. Alia
quoq; q̄ſtio orit.cur porta atrij interioris poſita ↄtra por
tā orient; et aq̄lonis dr:et an ad auſtralē portā pateat tace
tur? Sed qr ꝑ oriētē inchoātes:ꝑ aquilonē lapſos dicim⁹
deſignari.dignū fuit vt vel de inchoantib⁹ q̄b⁹ adhuc ſol
in tepore eſt.vel etiā de lapſis:ſed ꝑ cōuerſionē redeūtib⁹
aperte diceret ꝙ eis porta atrij interioris pateat. Quati=
nus ex ipſis nos certos faceret:de q̄b⁹ dubitare potuerat.
Hoc aūt de porta auſtrali dicendū nō e[illegible]t.qr eos ad gau=
dia interna ꝑtingere q̄ feruore ſpūs in ꝟtutibus ꝑmanent
Textus. null⁹ ignorat. Sequit. Et celate palme erāt vna hinc ⁊ al=
tera inde in frōte ei⁹. Quid eſt hoc q̄d pri⁹ in frōtib⁹ pictu
ra palmarū:nūc autē celate palme in fronte eſſe mēorant?
Sed ſicut iā ſuperi⁹ dixim⁹.pictura palmarū eſt oſtenſio
ſignoꝝ. Nūc ꝟo celatura palmarū dr:vt bonoꝝ operū de=
mōſtratio deſignet. Ipſis eni ſummis p̄dicatorib⁹ dicit
Mat.v. Videāt opa vr̄a bona:⁊ glorificēt patrē veſtrū q̄ in celis
eſt. Qui igit in vita ſua īpreſſa eſſe ſācta opera demōſtrāt:
palmas in fronte celatas habent.qr quāta illos in poſterū
victoria ſequat:iā nūc in ſctis ſuis operib⁹ oſtēdunt. Vel
certe qr fidē per orientis.ſpem ꝑ aq̄lonis.charitatē vero ꝑ
auſtralē portā dixim⁹ deſignari. Notandū vero nobis eſt
qr in orientis porta pictura palmarū.in aquilone ꝟo ⁊ me=
ridie celatura eſſe perhibet. Qr cōtigit ſepe vt hi qui ad=
huc inchoātes ſūt:necdū ſe in operib⁹ ſolidis ac magnis
exerceāt. Hi ꝟo qui poſt iniq̄tates ad ꝟtutē redeūt:plerū=
q; vt culpas ſuas añ oīpotētis dei oculos tegere valeant:
in magnis opib⁹ exercent. Et qr iā feruore ſpūs actib⁹ et
virtutib⁹ excreuerūt:q̄ſi meridies in ſctis actib⁹ inarde=
ſcūt. In orientis ergo porta pictura eſt:in aq̄lonis vero et
meridiei celatura. Qr ſignū victorie q̄d inchoātib⁹ oſten=
dit:hoc in reuertētib⁹ atq; feruētib⁹ iā ſolidi⁹ et robuſti⁹
tenet. Notādū quoq; magnope eſt:ꝙ d̄r hinc et inde. Oēs
enī qui ad vite aditū tēdim⁹:⁊ ex dextero ⁊ ſiniſtro latere
habere palmā debem⁹. Q̄d enī hinc ⁊ inde d̄r.latus vtrūq;
ſignat. A dextro igit palmā h̄z is:quē ꝓſpera nō extollūt.
A ſiniſtro palmā h̄z is:quē aduerſa nō deijciūt. Quaſi ex

vtraq; ꝑte portabat paul⁹ palmā cū diceret. Per arma iu ij.Cor.vj.
ſticie a dexteris ⁊ a ſiniſtris ꝑ gloriā ⁊ ignobilitatē:ꝑ infa
mā ⁊ bonā famā vt ſeductores ⁊ veraces. Nō hūc aduerſa
frāgebāt:nō ꝓſpera in mētis tumorē ſubleuabāt. Hinc in=
de ergo geſtabat palmā:qr ⁊ ī aduerſitate fortis:⁊ in ꝓſpe
ritate humilis ꝑmanebat. Quiſq̄s enī de ꝓſperis extollit
habere in dexterā ꝑtē palmā neſcit. Quiſq̄s in aduerſitati
bus frāgit:portare palmā a ſiniſtro latere ignorat. Vt er=
go hinc ⁊ inde p[illegible]lma geſtet in frōte:adeſſe ſemꝑ nr̄is men
tib⁹ debet ⁊ in adue[illegible]is fiducia:⁊ ī ꝓſperis timor. Ne aut
aduerſa in deſperationē ꝑtrahant:aut ꝓſpera aīm in ſui
fiduciā extollāt. Hinc eſt ꝙ idē egregi⁹ p̄dicator dicebat.
Scio ⁊ hūiliari:ſcio ⁊ abūdare.vbiq; ⁊ in oīb⁹ inſtitut⁹ ſū. Phil.iiij.
Et ſatiari.⁊ eſurire.⁊ abūdare.⁊ penuriā pati. oīa poſſū in
eo qui me ↄfortat. Nunq̄d fratres ars eſt aliq̄ humiliari et
abūdare:ſatiari ⁊ eſurire:abūdare ⁊ penuriā pati:vt ꝓ ma
gno ſe iſta ſcire tātus p̄dicator inſinuet? Ars oīno et mira
diſcipline ſciētia:.] toto nobis cordis ē niſu diſcēda. Quē
enī penuria ſua nō frāgit:a grāꝝ actiōe nō retrahit.in reꝝ
tpaliū deſideriū nō accēdit:ſcit humiliari. Hoc enim loco
aplm humiliari:dicit penuriā ꝑpeti. Nā ſtatim ecōtrario
ſubiūgit:ſcio ⁊ abūdare. Qui eni acceptis reb⁹ nō extollit
qui eas ad vſum vane glie nō intorquet:q̄ ſol⁹ nō poſſidet
q̄d accepit:ſz hoc cū indigētib⁹ miſicorditer diuidit:ſcit
abūdare. Qui accepta alimēta nō ad igurgitationē vētr;
vtit:ſz ad repationē virtut;.nec pl⁹ carni tribuit q̄; neceſſi
tas petit:ſcit ſatiari. Qui alimētoꝝ inopiā ſine murmura
tiōe tolerat:nec ꝓ neceſſitate virtut; agit aliq̄d. vñ aīa pcti
laqueū incurrat:ſcit eſurire. Quē ḡ nec abūdātia ī ſupbiā
eleuat:nec in ncītate cupiditas irritat:nouit abūdare: no=
uit penuriā pati. Qui cū ſtatī ſubdiderit:oīa poſſū/ne ela=
tionis eſſe verba crediderim⁹:adiūxit. in eo q̄ me cōforta
uit. Ecce in altū ram⁹ ꝓdijt:ſz qr in radice ſe tenuit:ī viri=
ditate ꝑmāſit. In altū enim ſurgēs areſceret:ſi ſe a radice
diuiſiſſet. Sibi enī nihil tribuit:qr oīa ſe poſſe nō in ſe:ſed
in eo q̄ ſe ↄfortat fatet. Hinc ⁊ inde ergo p̄dicator egregi⁹
palmā habet:quē nec abūdātia in ſuperbiā:nec inopia ad

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

auaritiã ꝯtrahit. Diſcamꝰ itaqꝫ fratres nõ ſolũ in ꝓſperis
ſed in aduerſis quoqꝫ gratias agere. Pater eniꝫ nobis ex
pietate ſua factus eſt ꝯditoꝛ nr̃: noſqꝫ adoptiuos filios ad
hereditatẽ regni celeſtis nutrit. Et nõ ſolũ donis reficit:
ſed etiã flagellis erudit. Diſcamꝰ igitᷣ abũdare: vt cũcta q̃
ab eo accepimꝰ cũ indigẽtibꝰ partiamur. vt mẽtẽ abũdan
tia nõ eleuet: ne foꝛtaſſe gaudeat: qꝛ hoc adeſt ſibi qđ deeſt
alteri. ⁊ nõ iam cõi bono: ſꝫ ꝓpꝛio letetᷣ. A priuato gaudio
veritas ad cõe diſcipulos reuocat: cũ eos de p̄dicatiõe re
deũtes et de ſubiectiõe demonũ letãtes admonet dicens.
Lu.x. Nolite gaudere ſuꝑ h̄: ſꝫ potiꝰ gaudete ⁊ exultate: qꝛ noīa
veſtra ſcripta ſunt in celo. Nõ eni oẽs electi demonia eijci
unt: ſꝫ tñ electoꝝ oĩm noīa celo tenentᷣ aſſcripta. Admonẽtᷣ
ergo diſcipuli priuatã leticiã deponere: de cõi aũt et ꝑpe-
tua felicitate gaudere. Quiſqꝫ itaqꝫ in eo gaudet qđ alter
nõ habet: ex ipſa ſua abũdãtia deterioꝛ factꝰ: gaudiũ pri-
uatũ habet. Cõtra huiꝰ nos appetitũ abundãtie iohãnes
j. Johã.ij. admonet dicẽs. Nolite diligere mũdũ: neqꝫ ea q̃ in mũdo
Ibidem. ſunt. Qui mox rõnẽ ſubdidit q̃re. Si q̃s diligit mũdũ: non
eſt charitas p̄ris in eo. Nemo eni põt duobꝰ dñis ſeruire:
qꝛ nõ valet ſimul trãſitoꝛia ⁊ eterna diligere. Si eni eterni
tatẽ diligimꝰ: cũcta tp̄alia in vſu nõ in affectu poſſidemꝰ.
Ibidem. Qui eãdẽ rõnẽ ꝓtinꝰ ſubdit: dicẽs. Qꝛ oĩe qđ in mũdo ẽ:
ꝯcupiſcẽtia carnis eſt / ⁊ ꝯcupiſcẽtia oculoꝝ: ⁊ ſuꝑbia vite
Ideo eni hr̃e aliq̃d hoĩes ⁊ vltra q̃ȝ neceſſe ẽ ꝯcupiſcũt: vt
habẽdo ſuꝑbiãt: ⁊ qꝛ hoc aliꝰ nõ hꝫ: ſe in cogitationibꝰ ex-
tollãt. Quiſq̃s itaqꝫ talis eſt: adhuc ad poꝛtãdã abũdãtiã
doctꝰ non eſt. Sepe aũt qđ auaricia ex appetitu ſuggerit:
neceſſitatẽ putat. Et cũ minoꝛa ſufficiãt dolet maioꝛa de-
eſſe: atqꝫ incautꝰ animꝰ quãdã quaſi neceſſitatẽ patitᷣ quã
parit. Et cũ nimia ſunt q̃ deſiderat: ſuã ſibi auariciã aliq̃
modo excuſat. Abũdãtia itaqꝫ ſuꝑbie vicina eſt. Quã ſi q̃ñ
etiã cupiditas ĩtercepit: hãc (vt ita dixerim) q̃ſi peregri-
na captiuitas inuaſit. Si igitᷣ abũdãdi artẽ ſcire volumꝰ:
neceſſe eſt vt nõ ſolũ ea q̃ vicina ſunt: ſed ea etiã q̃ de lõgin-
Phili.iiij quo veniunt vitia fugiamꝰ. Diſcamꝰ penuriã pati. ne ea q̃
nõ habemꝰ habere etiã cũ culpa req̃ramꝰ, ne felices pute

mus quos rebꝰ onuſtos cernimꝰ. Nimia valde ſũt ea q̃ ſi-
bi quaſi in ſumptꝰ vite p̄ñtis p̄parãt. Multa poꝛtãt: ſed
in via breui. Magna eſt in hoc itinere ſocia pauꝑtas que
aĩm nõ anguſtat. cũ deeſt terrena ſubſtãtia de qua eterno
iudici rõnes ponamꝰ. Liberiꝰ ad patriã tẽdimꝰ. qꝛ q̃ſi in
via põdere caremꝰ. Diſcamꝰ ſatiari: ne ĩ ſumẽdis alimẽtiſ
coꝛpis gule magis q̃ȝ neceſſitati ſuiamꝰ. Plus eni cõcu-
piſcẽtia q̃ȝ neceſſitas petit. Et ſepe dũ carnis iopie ſatiſfa
cere curamꝰ voluptas ſurripit: modũ refectionis excedit.
Vñ fit vt culpa trãſeat ad culpã: qꝛ plerũqꝫ ĩde alia tẽtatio
carnis naſcitᷣ: dũ carni ĩmoderata refectiõe ſeruitᷣ. Expe-
ctata eteni p̄mi hoĩs ĩfirmãte natura: ĩ h̄ mundo cũ nr̃is tẽ
tationibꝰ naſcimur. Et caro nobis aliq̃ñ adiutrix eſt in bo
no oꝑe: aliq̃ñ aũt ſeductrix in malũ. Si igitᷣ ei pluſq̃ȝ debe-
mꝰ tribuimꝰ: hoſtẽ nutrimꝰ. Et ſi neceſſitati eiꝰ q̃ debemꝰ
nõ reddimꝰ: ciuẽ necamꝰ. Satiẽda itaqꝫ eſt caro: ſed ad h̄
vſqꝫ vt ĩ bono nob̄ oꝑe famulari ſufficiat. Nã q̃ſq̃s ei tm̃ tri
buit vt ſuꝑbiat ſatiari penitꝰ ignoꝛat. Ars itaqꝫ magna ẽ ſa
tiari: ne vnuſq̃ſqꝫ ꝑ ſatietatẽ carnis ad ĩiq̃tatẽ ꝓrũpat tur-
pitudinis. Diſcamꝰ eſurire: vt nobis ꝓptᷣ abũdãtiã ſequẽ
tẽ nr̃a h̄ iopia placeat. Nec nos vẽtris neceſſitas ad culpã
trahat: nec pctm̃ mẽti ipſa indigẽtia ſuggerat. Et dũ caro
fame afficitᷣ: ad cupiditatẽ aĩmꝰ irritetᷣ: ⁊ q̃rat cũ culpa ꝓ-
uidere vñ carni valeat ĩ neceſſitate ſatiſfacere. ne coꝛ in in
dignationẽ ꝓſiliat: ⁊ linguã in murmuratiõis amaritudi-
nẽ accendat. Qui igitᷣ in carnis ſue inopia ſe hincinde cir-
cũſpicit. atqꝫ a pcti laqueo cuſtodit: nouit eſurire. Nos ita
qꝫ fratres kmi irã atqꝫ auariciã in aduerſitate fugientes ⁊
elationẽ ⁊ ĩmoderata gaudia in ꝓſperitate declinãtes. qꝛ
per fidẽ. ſpem. atqꝫ charitatẽ ĩterioꝛis vite atriũ tribꝰ poꝛ
tis intrare ꝯſpicimꝰ: palmas hinc ⁊ inde teneamꝰ. Libet
adhuc alterũ ciuẽ celeſtis patrie ad mentẽ reducere ⁊ q̃li-
ter hincinde palmã teneat demonſtrare. Beatꝰ eteni Job
cũ eſſet viris oꝛiẽtalibꝰ ditioꝛ: ⁊ ei ꝓſpera cũcta ſuppete-
rent. filijs polleret. familia creſceret. greges exuperarent /
in tãto oĩpotẽtis dei timoꝛe ꝑſtitit: vt inter cuſtodiã diſci-
pline. ĩter acta iuſtitie. ĩter multa humilitatiſ obſequia / mi
r

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA GREDOS.USAL.ES

ſericordie operibꝰ itētꝰ.ſacrificijs offerēdis deditꝰ.holo=
cauſta dño ꝓ ſingulis filijs imolaret:ne qs eorũ ſaltem in
corde peccaſſet. Pẽſemꝰ ꝙ quāta erat cuſtodia boni opis
qui in filijs ſuis expiabat ſacrificijs culpas cordis. Sʒ ꝗ̃
iuſtus eſſet in ꝓſperitate inotuerat. Ualde autē ignotum
erat:ſi pſeuerare iuſtus ⁊ iter flagella potuiſſet. Tāgēdus
ergo erat ỽbere vir ille ſctũs in ꝓſperis: interrogaꝉ aduer
ſis.vt q̄ notꝰ erat oīpotēti dño:notꝰ ꝑ flagella fieret nobis
et ſibimetipſi. Diſponēte itaqꝫ dño cõſũpti ſunt greges.in
terfecti cuſtodes.euerſa domꝰ.extincti filij.ꝑcuſſa caro a
plāta pedis vſqꝫ ad verticē. Remāſit vxor incolumis:que
verboꝝ iaculis vulnera augeret. Sed hāc vir ſctũs in ten
tatione ſanꝰ.in vulnere prudēter docet:eiqꝫ rñdet dicens.
Job.ij. Si bona accepimꝰ de manu dñi:mala q̃re nõ ſuſcipiamꝰ?
Amici quoqꝫ ad cõſolandũ veniũt:ad cõtumelias ꝓrum=
punt.et in dolore vulnerũ: addũt adhuc vulnera verborũ.
Immiſericordē dicũt.raptorē noīant.violētũ denũciāt.
oppreſſorē pauperum fateꝉ. Quid igiꝉ miles dei faceret
inter dolētia vulnera et amara verba depreſſus? Ecce fla=
gella dei et ỽba hoīum ſimul afflicti aīm ad deſperationē
premũt.ſed ỽtute ſpũs plenꝰ.carnis vulneribꝰ iacēs.mē=
tis robore ſtās.ꝯtra deſperationis ipulſum reduxit ad me
Job.xxix. moriā bona q̄ egerat. Q2 miſericors fuerat: dicit. Oculus
Ibidem. fui ceco:⁊ pes claudo. Et rurſum. Pater erā pauperũ. Q2
Ibidem. diſcipline cuſtos ⁊ benignꝰ:dicit. Cũqꝫ ſederem quaſi rex
circũſpectāte me exercitu:erā tñ merentiũ conſolator. Q2
Job.xxj. humilis fuerat:dicit. Si contēpſi ſubire iudiciũ cũ ſeruo
meo ⁊ ancilla mea:cũ diſceptarēt aduerſum me. Q2 hoſpi
Ibidem. talis fuerit fateꝉ. Si deſpexi pretereũtē eo ꝙ nõ habuerit
Ibidem. indumentũ. Q2 largus in donis:dicit. Si nõ benedixerũt
mihi latera eiꝰ:et de velleribꝰ ouiũ mearũ calefactus eſt.
Ibidem. Q2 violētus nõ fuerat teſtaꝉ:dicēs. Si leuaui ſuꝑ pupillũ
manũ meā:cũ viderē me in porta ſuperiorē. Q2 de inimi=
Ibidem. ci periculo nũqꝫ exultauerit:dicit. Si gauiſus ſum ad rui=
nam eiꝰ:q̄ me oderat. Q2 patiēs fuit ⁊ etiā ſuoꝝ maliciam
Ibidem. equanimiter ꝑtulit:dicit. Si nõ dixerũt viri tabernaculi
mei:qs det de carnibꝰ eius et ſaturemur? Quid eſt hoc ꝙ

vir ſctũs tot ſuas ỽtutes iter flagella enumerat? Quid eſt
ꝙ ore ſuo opera q̄ fecerat laudat:niſi q2 iter vulnera et ỽba
que hũc ad deſperationē trahere poterāt ad ſpem animũ
reformat. Et q̄ in ꝓſperitate humilis fuit: reuocatis bo=
nis ſuis ad memoriā/infractꝰ in aduerſitate ꝑmāſit. Cu=
ius enī animũ inter tot flagella illa verba ad deſperationē
nõ ipellerent:niſi ſibi ad memoriā bona q̄ fecerat reuocaſ=
ſet. Uidit igiꝉ ſctũs vir mentem ſuā auditis tot malis ad
deſperationē concuti:et mirabiliter ſtuduit in ſpe certa ex
bonis ſuis actibꝰ ſolidari. Sic ipleꝉ q̄d ſcriptũ eſt. In die Eccli.xj.
bonorũ ne imemor ſis maloꝝ:et in die malorũ ne imemor
ſis bonorũ. Si enī cũ bona habemꝰ maloꝝ reminiſcimur:
que aut iā paſſi ſumꝰ:aut adhuc pati poſſumꝰ/accepta bo
na mentē nõ eleuant.q2 eoꝝ gaudiũ timor memorie malo=
rũ premit. Et ſi cũ mala habemꝰ bonorũ reminiſcimur:q̄
aut iā accepimꝰ/aut adhuc nos poſſe accipere ſperamus:
maloꝝ põdus aīm ad deſperationem nõ premit.q2 hũc ad
ſpem mēoria bonoꝝ leuat. Si itaqꝫ fratres kmi et ꝑ prece=
pta dñica:et ꝑ exēpla gradimur vt nos nec ꝓſperitas ele=
uet:nec aduerſitas frāgat: habere nos ante oīpotētis dei
oculos palmas hinc et inde mõſtramus. Cui eſt honor et
gloria in ſecula ſeculorũ. Amen.

Omelia.xx.

ET porta atrij interioris in via auſtrali:
Et mēſus eſt a porta vſqꝫ ad portam in
via auſtrali centũ cubitos. Et introdu
xit me in atriũ interiꝰ ad portā auſtralē:et men=
ſus eſt portā iuxta mēſuras ſuꝑiores. thalamũ
eiꝰ et frontē eiꝰ et veſtibulũ eiꝰ hiſdē mēſuris:et
feneſtras veſtibuloꝝ eiꝰ in circuitu q̇nquagita
cubitos lõgitudinis ⁊ latitudinis vigintiq̇nqꝫ
cubitos:⁊ veſtibulũ ꝑ gyrũ lõgitudine viginti=
quinqꝫ cubitorũ:et latitudine quinqꝫ cubitorũ.
Et veſtibulũ eiꝰ ad atriũ exteriꝰ:et palmas eiꝰ

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

in fronte:et octo gradꝰ erãt quibꝰ aſcẽdebaꝛ per
eã. Et introduxit me in atriũ interiꝰ ꝑ viã orien
talẽ: ⁊ mẽſus eſt portã ſcd̃m mẽſuras ſupiores:
thalamũ eiꝰ et frontẽ eiꝰ et veſtibulũ eiꝰ ſicut ſu
pra:et feneſtras eiꝰ et veſtibula in circuitu lõgi=
tudine q̇nq̃ginta cubitoꝝ et latitudine viginti=
quinq̧ cubitoꝝ:et veſtibulũ eiꝰ id eſt atrij exte=
rioris ⁊ palme celate in fronte eiꝰ hinc et inde:⁊
in octo gradibꝰ aſcẽſus eiꝰ. Et ĩtroduxit me ad
portã q̃ reſpiciebat ad aquilonẽ. Et menſus eſt
ſcd̃m menſuras ſupiores.thalamũ eiꝰ et frontẽ
eiꝰ et veſtibulũ eiꝰ et feneſtras eiꝰ ꝑ circuitũ lon
gitudine q̇nquagita cubitoꝝ ⁊ latitudine vigi=
tiquinq̧ cubitorũ. Et veſtibulũ eiꝰ reſpiciebat
ad atriũ exteriꝰ:et celatura palmarũ in frõte eiꝰ
hinc ⁊ inde:et in octo gradibꝰ aſcẽſus eius: et ꝑ
ſingula gazophilatia oſtiũ in frontibus porta=
rũ. Ibi lauabunt olocauſtum.

PRophete verba q̃ largiẽte dñо hodie charitati
veſtre loquẽda ſũt:lectione magis indigẽt q̃ ex
poſitione. Ea enĩ in tribꝰ portis interioribꝰ re=
plicãtur:q̃ ſecũdo iã vel tertio de exterioribꝰ di
cta ſũt. Pauca vero in eaꝝ deſcriptione ꝑmutanꝛ. Vñ ne=
ceſſe eſt ea nos q̃ iã dicta ſunt replicare. vt ea q̃ dicẽda ſũt
Textus. licẽtius poſſimꝰ enodare. Itaq̧ nũc dꝛ. Et porta atrij in=
terioris in via auſtrali.et mẽſus eſt a porta vſq̧ ad portaꝫ
in via auſtrali centũ cubitos. Et ĩtroduxit me in atriũ in=
terius ad portã auſtralẽ.⁊ mẽſus eſt portã iuxta mẽſuras
ſupiores.thalamũ eiꝰ frontẽ eiꝰ et veſtibulũ eiꝰ eiſdẽ mẽ=
A ſuris. Et feneſtras eiꝰ:et veſtibulũ eiꝰ in circuitu q̇nqua=
ginta cubitos lõgitudinis et latitudinis vigintiq̇nq̧ cu=
bitos:et veſtibulũ ꝑ gyrũ. Cũcta hec ſupius dicta atq̧ ex

poſita eſſe meminiſtis. Necdũ ṽo eſt dictũ qđ de eodẽ ve=
ſtibulo ſubdiꝛ. Lõgitudine viginti et q̇nq̧ cubitoꝝ:⁊ lati=
tudine q̇nq̧ cubitoꝝ.et veſtibulũ eiꝰ ad atriũ exteriꝰ. At=
q̧ iterũ hoc qđ iã ſuperius dictũ fuerat replicaꝛ cũ dꝛ. Et
palmas eiꝰ in fronte:⁊ ſtatim qđ adhuc dictũ non fuerat:
ſubdiꝛ. Et octo gradꝰ erãt in q̇bus aſcẽdebaꝛ ad eã. Hoc
quoq̧ qđ de auſtrali porta ſcriptũ eſt:de oriẽtali q̇q̧ porta
in eodẽ ordine narraꝛ. Nã ꝓtinꝰ ſubinferꝛ. Et introduxit Textus.
me in atriũ interiꝰ ꝑ portã oriẽtalem: et mẽſus eſt portam
ſcd̃m mẽſuras ſupiores.thalamũ eiꝰ frontẽ eiꝰ et veſtibu=
la eiꝰ ſicut ſupra.et feneſtras eiꝰ ⁊ veſtibula eiꝰ in circuitu
lõgitudine q̇nquagita cubitoꝝ.latitudine vigintiq̇nq̧ cu
bitorũ. Et veſtibulũ eiꝰ.i.atrij interioris:et palme celate
in fronte eiꝰ hinc ⁊ inde:et in octo gradꝰ aſcẽſus eius. Ea
quoq̧ q̃ de auſtrali porta ⁊ oriẽtali dicta ſunt: in eiſdẽ ver
bis etiã de porta q̃ ad aq̇lonẽ reſpicit replicanꝛ. Nã ſubdi
tur. Et introduxit me ad portã q̃ reſpiciebat ad aquilonẽ
et mẽſus eſt ſcd̃m mẽſuras ſupiores.thalamũ eiꝰ et frontẽ
eius ⁊ veſtibulũ eiꝰ.et feneſtras eiꝰ ꝑ circuitũ.lõgitudinẽ
q̇nquaginta cubitorũ.latitudinẽ vigintiq̇nq̧ cubitorũ:et
veſtibulũ eiꝰ reſpiciebat in atriũ exteriꝰ: et celatura pal=
marũ in frõte illiꝰ hinc et inde in octo gradꝰ aſcẽſus eius.
Quid itaq̧ ĩteriori atrio.q̇d thalamo.q̇d frõtibꝰ.q̇d veſti=
bulo.q̇d feneſtras.q̇d lõgitudine et latitudine.q̇d palmaꝝ
celatura ſigneꝛ:late iã superiꝰ diximus. Nec oportet vt in
eiſdẽ iterũ:ſed in his ſolũmodo q̃ necdũ dicta ſũt occupe=
mur. Nũc ḡ querẽdũ nobis eſt q̃ iſte tres porte interiores
ſint:vel q̇d eſt ꝙ earũdẽ portarũ veſtibula vigintiq̇nq̧ cu=
bitis lõgitudine:⁊ q̇nq̧ cubitis latitudine metiuntur. vel
cur ad eas non ſeptẽ ſicut de portis exterioribꝰ dictũ fue=
rat:ſed octo gradibꝰ aſcẽdiꝛ. Porta enĩ atrij interioris q̃
ſuperiꝰ dicta eſt:de his tribꝰ portis ĩterioribꝰ nõ eſt.qꝛ il=
la cõtra oriẽtis ⁊ aq̇lonis portã reſpicere dꝛ. iſte aũt ſingu
le interiꝰ ad auſtrũ vel orientẽ et aq̇lonẽ poſite eſſe memo
rãtur. Vñ recte ꝑ illã aditus ĩterior deſignaꝛ. qꝛ ſicut pre=
cedẽti locutione iã dictũ eſt vel iudee et gentilitati:vel in=
choantibꝰ atq̧ in bono ꝑſeuerãtibꝰ: vel a bono cadẽtibꝰ:

VNiVERSiDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſed poſt culpas per pnīam ſurgētibꝰ ptʒ. Nunc aūt poſtꝗ̄
ſingule in oriēte ⁊ aqlone et auſtro porte deſcripte ſūt: cur
interioris atrij rurſum porte ſingule in auſtro ⁊ oriēte atqȝ
aqlone deſcribūtur? Aſpirāte dn̄o magna intētione opus
eſt ſinū tāte ꝓfunditatis indagare. Si eni portarū nomie
ſctōs ꝑdicatores accipimꝰ: ſciendū nobis eſt qꝛ vna eſt ec
cleſia in ꝑdicatoribꝰ teſtamēti veteris ac noui. Porte au
tē ſeptē vel octo gradꝰ habēt. qꝛ ſcti ſpūs ſeptiformē grām
cōcorditer ꝑdicant. Octauo v̄o gradu annūciant ꝑmium
Eccl'ſ.xj. retributionis eterne. Vn̄ ſcriptū eſt. Da partes ſeptē: nec
non ⁊ octo. Quid itaqȝ dicere poſſumꝰ exteriores portas:
niſi ātiquos patres fuiſſe ꝗ ꝑ ꝑcepta legis nouerant opa
populi magiſꝗ̄ corda cuſtodire. vt iteriores portas ꝑdi-
catores ſctē eccleſie debeamꝰ accipere: ꝗ ſpiritalibꝰ moni
tis diſcipulorū ſuoꝝ corda cuſtodiūt: ne malis ꝗ nō faciūt
vel in cogitationibꝰ delectētur. Per illas eni ſeptē gradi
bus aſcēdi dꝛ. iſtarū vero octo graduū aſcēſus eſſe ꝓhibet
Qꝛ et in veneratione legis dies ſeptimꝰ fuit: ⁊ in nouo te-
ſtamēto octauus dies in ſacramēto eſt. is videlicet ꝗ dn̄i-
cus appellat. ꝗ tertius a paſſione: ſʒ octauꝰ a ꝯditione eſt.
qꝛ et ſeptimū ſequit. Sin vero portarū noīe ſolos intelligi
mus ſctōs apl'os deſignari. ꝗ videlicet ꝑmi nobis ſūt ſctē
eccl'ie ꝑdicatores. et nos fidē ſpem atqȝ charitatē ſūmope
tenuere docuerūt. Ipſi itaqȝ nobis in his v̄tutibus porte
ſunt: ꝗ nos ꝑ eaſdē v̄tutes ad interiorē itellectū eterne ſa-
piētie ꝑducūt. Sed ſi ipſi exteriores porte ſūt: quos acci-
pimus iteriores? Si v̄o ipſi iteriores ſunt: quos intelligi
mus exteriores? Qua in re itelligi vtiliter pōt / qꝛ ipſi no-
bis ⁊ exteriores ſimul ⁊ iteriores porte ſūt. Cū eni adhuc
inchoātibꝰ nō alta ⁊ myſtica: ſed ꝗdā ꝗ capi preualēt ꝑdi-
cant / porte exteriores ſūt. Cū vero ꝑfectis ꝓfūdar myſti-
ca loquūtur: porte iteriores. Videamꝰ ꝗliter porta exteri
j.Cor.iij. or pateat. Nō potui vobis loqui ꝗ̄ſi ſpiritalibꝰ: ſed ꝗ̄ſi car
nalibꝰ. tanꝗ̄ ꝑuulis in xp̄o lac vobis in potū dedi nō eſcā.
j.Cor.ij. Videamꝰ ꝗliter porta iterior pateat. Sapiētiā loꝗmur in
ter ꝑfectos. Videamꝰ vtrū ipſa eadē ſit porta interior et
Roma.j. exterior. Sapiētibꝰ ⁊ inſipiētibꝰ debitor ſū. Qui rurſum

dicit. Siue mēte excedimꝰ: deo. ſiue ſobrij ſumus: vobis. ij.Cor.v.
In hoc eni ꝙ ꝯtēplādo ⁊ loquēdo ſapiētibꝰ mēte excedit /
porta iterior eſt. In hoc v̄o ꝙ ꝑuulis ſobrie in ꝑdicatione
ſe tēperat: ⁊ quāta ebrietate ſpūs infundat in mēte cū pre-
dicat nō oſtēdit / exteriorē portā ſe manifeſtat. Ipſi itaqȝ ⁊
exteriores porte nobis ſūt ⁊ iteriores. ꝗ nos ⁊ i ꝑmo aditu
fidei ſpei atqȝ charitatis iſtituūt. Et cū iā ꝓficiētibꝰ cele-
ſtis regni myſteria ꝑdicant: ꝑ ſubtiliorē ſenſū nos ad ite-
riora ꝑducūt. Vn̄ ⁊ per ſeptē gradꝰ ꝑus aſcenſus earū de-
ſcribit: et poſtmodū ꝑ octo. Per octauū eteni gradū illiꝰ
vite myſteria ſignant: quā in ſecretis ſuis ꝑfecti itelligūt
qui iā cūcta tpalia mēte trāſcēdere nouerūt. ꝗ ꝑñtem vitā
que ſeptē dierū curriculo euoluit plene deſpiciūt. ꝗ de in-
tima cōtēplatione paſcūtur. Habent igit porte ſpiritalis
edificij ſeptē gradꝰ. qꝛ timorē dn̄i. pietatē ⁊ ſcientiā. forti
tudinē et cōſiliū. intellectū ⁊ ſapiētiā ſuis auditoribꝰ pre-
dicāt. Sed cū iā oīa dimitti precipiūt. cū nihil in hoc mū-
do diligi admonēt. nil ꝑfectū teneri. vim cōtēplationis ce
leſtis patrie intēdi. atqȝ in eiꝰ ſuadēt myſterijs delectari:
gradū addūt et ad iteriora traijciūt. Iſte gradus docēte
v̄itate cuidā oſtēſus eſt. cui cū legis ꝑcepta dicerētur: re-
ſpōdit. Hec oīa cuſtodiui a iuuētute mea. Quaſi eni iam Mat.xix.
in ſeptē gradibꝰ ſtabat: cū a iuuētute ſua oīa cuſtodiſſe ſe
diceret. Sed ei mox dꝛ. Adhuc vnū tibi deeſt. Si vis ꝑfe- Ibidem.
ctus eſſe: vade vēde oīa ꝗ habes et da pauperibꝰ: ⁊ habe-
bis theſaurū in celo. et veni ſequere me. In quibꝰ verbis
octauū equidē gradū vidit: ſed aſcēdere noluit. qꝛ triſtis
abſceſſit. Quiſqs itaqȝ cōtēptis rebꝰ tpalibus eternitatis
cōtēplatione paſcit: celeſtis regni gaudia rimatur. Poſt
ſeptē gradꝰ quos timēdo ⁊ operādo atqȝ intellectu ſapien
ſue creſcendo tenuit: octauo gradu interioris porte aditū
intrauit. Per octauū v̄o numerū et dies eterni iudicij: et
carnis reſurrectio deſignat. Vn̄ ⁊ pſalmꝰ ꝗ ꝓ octaua ſcri-
bit a pauore iudicij eſt ichoatꝰ: cū dicit. Dn̄e ne in ira tua Pſ.vj.
arguas me: neqȝ in furore tuo corripias me. Nūc eni tem-
pus eſt miſicordie: in illo aūt iudicio dies ire. In quo vi-
delicet die oīe hoc tēpus finit: qȝ ſeptē diebꝰ euoluitur.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Gen̄.vij. Et qꝛ poſt ſeptē dies ſequit̄: iure octauꝰ appellat̄. In quo
et caro noſtra reſurgit ex puluere: vt ſiue bona ſiue mala q̄
egit recipiat a ṽitate. Unde ꝑ legē quoqꝫ octauo die fieri
circūciſio iubet̄. Nā ꝑ mēbꝛū qđ circūcidit̄ mortalis pro=
pagatio generat̄: decedentiū quoqꝫ ⁊ ſuccedentiū numerꝰ
auget̄. Sed qꝛ in reſurrectione mortuoꝝ: nec carnis iā ꝓ=
pagatio agitur. et deceſſio atqꝫ ſucceſſio nulla erit. qꝛ ſicut
Mat.xxij. ſcriptū eſt. Neqꝫ nubēt neqꝫ nubētur. ſed erūt ſicut angeli
⁊ Mar.xij in celo: octaua die ꝑcipit̄ preputiū incidi. Ibi eni locū iā
et Lu.xx. carnis ꝓpagatio nō tenet: vbi reſurgēs caro ꝑſeuerātiam
eternitatis habet. Per hoc ṽbū mater virgo deſcendit: q̄
deū in vtero ſine virilis carnis admixtione concepit. qui
primꝰ nobis eterne patrie gloriā in ſua reſurrectione mō=
Roma.vj. ſtrauit. Qui ſurgēs a mortuis iā nō morit̄: ⁊ mors ei vltra
nō dn̄abit̄. Nobiſqꝫ exēplū dedit: vt ea fieri in die vltimo
de noſtra carne credamꝰ / q̄ facta de carne illiꝰ in die reſur
rectionis agnouimꝰ. Sed qꝛ de carnis reſurrectione no=
bis ſermo ſe ītulit: triſte nimis ⁊ valde lugubꝛe eſt / ꝙ quoſ=
dā in eccleſia ſtare et de carnis reſurrectione dubitare co=
gnoſcimꝰ. Hāc autē antiq̄ patres vēturam eſſe certiſſime
crediderūt etiā cū nullū adhuc eiuſdē reſurrectionis exē=
plo tenuerūt. Qua igit̄ dānatione digni ſunt: q̄ et exēpluꝫ
iā dn̄ice reſurrectionis acceperūt: ⁊ tn̄ adhuc de ſua reſur=
rectione diffidūt: Pignꝰ tenēt et fidē nō habent. Eccleſi
as replent. ſed qꝛ de reſurrectione ſua dubitāt: ipſi quoqꝫ
mēte vacua ſtant. De hac q̄ppe reſurrectiōe ꝑ btm̄ Job dꝛ
Job.xix. Scio eni ꝙ redēptor meꝰ viuit. ⁊ in nouiſſimo die de terra
ſurrecturꝰ ſum. et rurſum circūdabo pellē meā. et in carne
mea videbo deū. Quē viſurꝰ ſum ego ipſe. et oculi mei cō=
Ps̄.xxj. ſpecturi ſunt: ⁊ nō aliꝰ. Hinc etiā ꝑ pſalmiſtā dr̄. In cōſpe
ctu eiꝰ ꝓcidūt vniuerſi q̄ deſcendūt in terrā. In terrā eni
mortui nō ſpū: ſed corpore deſcēdūt. In cōſpectu ḡ dn̄i ꝓ=
cidunt q̄ in terrā deſcēdūt. qꝛ reſurgēdo ad iudiciū veniūt
Ps̄.lij. qui nūc in puluere putreſcūt. Hinc iterū dicit. Sitiuit in
te aīa mea: q̄ꝫ multipliciter tibi caro mea. Sitit aīa ad de=
Ps̄.ciij. um. videat caro q̄d ſitit: vt reſurgat. Hic rurſus ait. Aufer
ſpm̄ eoꝝ et deficiēt: et in puluerē ſuū reuertent̄. Moxqꝫ de

carnis reſurrectiōe ſubiūgit. Emitte ſpm̄ tuū ⁊ creabunt̄: Ps̄.xxxj.
et renouabis faciē terre. Hinc iterū dicit. Exurge dn̄e in
requiē tuā: tu ⁊ archa ſanctificationis tue. Exſurrexit eni
dn̄s in requiē ſuam cū carnē ſuaꝫ de ſepulchꝛo ſuſcitauit.
Poſt hūc quoqꝫ exurgit ⁊ archa. qꝛ reſurgit eccl'ia. Hinc
per eundē ꝓphetā de quo loq̄mur ſcriptū eſt. Oſſa arida Ezechiel.
audite verbū dn̄i. Hec dicit dn̄s deꝰ oſſibꝰ his. Ecce ego xxxvij.
intromittā in vobis ſpm̄ et viuetis. Et dabo ſuꝑ vos ner= Ibidem.
uos. ⁊ ſuccreſcere faciā ſuꝑ vos carnes. ⁊ ſuperextendā in
vos cutē. et dabo vobis ſpm̄ ⁊ viuetis. Hinc eſt ꝙ ꝓpheta
alius ꝑ reſurrectionē dn̄i humanū genꝰ vidit in finē ſuſci=
tari: atqꝫ ait. Uiuificabit nos poſt duos dies. in die tertia Oſee.vj.
ſuſcitabit nos: et viuemꝰ in cōſpectu eiꝰ. Hinc eſt ꝙ cū de
ſemetipſo dn̄s loqueret̄: adiūxit. Nolite mirari hoc. qꝛ ve Johā.v.
nit hora oēs q̄ in monumēto ſunt audiāt vocē eiꝰ. Et pro=
cedēt q̄ bona fecerūt in reſurrectionē vite. q̄ ṽo mala ege=
rūt in reſurrectionē iudicij. Hinc paulꝰ ait. Unde etiā ſal= Phil.iij.
uatorē expectamꝰ dn̄m Jeſum xp̄m: q̄ reformabit corpus
hūilitatis noſtre ꝯfiguratū corpori claritatis ſue. Hic ite
rū dicit. Si eni credimꝰ ꝙ Jeſus mortuꝰ eſt et reſurrexit: j.Theſ.iiij
ita et deꝰ eos q̄ dormierunt per ieſum adducet cū eo. Qui
rurſus ait. Primitie dormientiū xp̄s. Si eni nos a mor= j.Cor.xv.
tis ſomno nō ſurgimꝰ: quō reſurrectionē dn̄icā primitias
habemꝰ? Ecce veteres ac noui patres: vno ſibi ſpū de car
nis reſurrectione cōcordāt. Ecce ipſa per ſe ṽitas priꝰ vo
ce docuit: qđ de reſurrectione carnis poſtmodū opere de=
mōſtrauit: ⁊ tn̄ adhuc quorūdā infirmitas fidē non habet
in domo fidei ſtans. Sed mirari ſolent q̄liter caro reuiui=
ſcere poſſit ex puluere. Mirētur igit̄ altitudinē celi. molē
terre. abyſſus aquarū. oīa q̄ in mūdo ſunt ipſos quoqꝫ an=
gelos creatos ex nihilo. Minꝰ eſt valde aliquid ex aliquo
facere: q̄ꝫ oīa ex nihilo feciſſe. Ipſa nobis elemēta. ipſe re=
rū ſpecies reſurrectionis imaginē ꝑdicāt. Sol eni q̄tidie
noſtris oculis morit̄: quotidie reſurgit. Stelle matutinis
horis nobis occidūt: veſperi reſurgūt. Arbuſta eſtiuis tē=
poribus plena folijs et frugibꝰ videmꝰ: q̄ hyemali tēpore
nuda folijs floribus ac fructibꝰ: et quaſi arida remanent.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſed vernali ſole redeunte/cum a radice humoꝛ ſurrexerit:
ſuo iterũ decoꝛe veſtiũtur. Cur ergo de hominibus diffi=
ditur qđ fieri in lignis videt? Sed ſepe ĩ puluerẽ putreſcẽ=
tes carnes aſpiciũt ⁊ dicũt. Vñ oſſa ⁊ medulle: vñ caro vel
capilli poterũt in reſurrectiõe reparari? Hec itaq; reqrẽn=
tes parua ſemina ĩgentiũ arboꝝ videãt. atq; ſi põt dicant.
Ubi in eis latet tãta moles roboꝛis. tãta diuerſitas ramo=
rum. tãta multitudo ⁊ viriditas folioꝝ. tanta ſpẽs floꝝ. tan
ta vbertas ſapoꝛ atq; odoꝛ fructuũ? Nunqđ ſemina arboꝝ
vel ſapoꝛẽ habẽt quẽ ipſe poſt arboꝛes ĩ ſuis fructibꝰ ꝓfe=
runt? Si ḡ ex ſemine arboꝛũ qđ videri non põt ꝓduci põt:
cur de puluere carnis humane diffidit. qꝛ ex eo reparari foꝛ
ma valeat q̃ non videt? Sepe autẽ obijcere inanẽ queſtiũ
culã ſolent: q̃ dicũt. Carnẽ hoĩs lupus comedit. lupum leo
deuoꝛauit. leo moꝛiẽs: ad puluerez redijt. cũ puluis ille ſu=
ſcitat: quõ caro hoĩs a lupi ⁊ leonis carne diuidit? Quibꝰ
quid reſpõdere aliud debemꝰ: niſi vt prius cogitent q̃liter
in hoc mũdo venerint: ⁊ tũc inuenient q̃liter reſurgãt. Cer
te tu hõ qui loq̄ris/aliqñ ĩ matris vtero ſpumo ſanguinis
fuiſti. ibi q̄ppe ex patris ſemine ⁊ matris ſanguine ꝑuus ac
liq̄dus globus eras. Dic rogo ſi noſti q̃liter ille humoꝛ ſe=
minis ĩ oſſibus duruit. q̃liter in medullis liq̄dus remãſit.
qualiter in neruis ſolidatꝰ eſt. q̃liter ĩ carne creuit. q̃liter in
cute extẽſus eſt. q̃liter in capillis atq; vnguibꝰ diſtinctus:
ita vt capilli mollioꝛes carnibꝰ ⁊ vngues eſſent teneriores
oſſibus: carnibꝰ durioꝛes. Si igit tot et tanta ex vno ſemi=
ne ꝑ ſpecies diſtincta ſunt/⁊ tñ in foꝛma remanẽt ꝯiuncta:
quid miꝝ ſi poſſit oĩpotens deus in illa reſurrectione moꝛ
tuoꝛũ carnẽ hoĩs diſtinguere a carne beſtiaꝝ. vt vnꝰ idẽq;
puluis ⁊ nõ ſurgat in q̃tum puluis lupi ⁊ leonis eſt: ⁊ tñ re
ſurgat in quãtũ puluis eſt hoĩs. Vide itaq; hõ q̃liter ad vi=
tam veniſti: et nequaq̃ dubites ad vitã q̃liter redeas. Cur
aũt rõne vis compꝛehẽdere quõ redeas: q̃ ignoꝛas quõ ve
niſti? Da potẽtie creatoris tui qđ ꝯpꝛehẽdere nõ vales de
temetipſo. Certe enĩ qꝛ tu ex terra factꝰ es. terra vero ex ni
hilo. tu es creatus ex nihilo. Ne ergo de carnis tue reſurre
ctione deſperes: ꝑpende prudenter qꝛ minꝰ eſt deo reparare

qđ erat: q̃ feciſſe qđ nõ erat. Sed nõ potes reſurrectionis
effectũ rõne cõpꝛehẽdere: ꝑpende q̃ multa ſunt q̃ nõ intel=
ligis q̃liter ſint: ⁊ tñ eſſe nõ dubitas. Dic rogo ſi noſti gyrꝰ
celi. terre cardines. aquaꝝ abyſſus. vbi finiunt: vbi ſuſpẽſi
ſunt? Scimus aũt qꝛ qđ ex nihilo fctm̃ eſt: pẽdet in nihili.
Sed ſi eſt aliq̄d qđ dicit nihilũ: iam nihilũ nõ eſt. Si autẽ
nihil eſt nihiluz: nuſq̃ mũdi moles dep̄hendet. nec vbi ſit
qđ creatum eſt vt ſit. Quõ ergo nuſq̃ eſt. qđ nouimꝰ qꝛ eſt?
Sed hec foꝛtaſſe ad te multa ſũt. ad temetipz hõ reuertere
Certe ex ſpũ es creatus ⁊ limo. Uno iuiſibili. altero viſibi
li. vno ſenſibili. ⁊ altero ĩſenſibili. Quõ ergo ꝑmiſci in te po
tuit ſpũs ⁊ limus: atq; ex diuerſo fieri res nõ diuerſa. ita vt
in tãta ꝯuenĩetia miſceret ſpũs et limus. vt cũ caro atterit
ſpũs marceat: ⁊ cũ ſpũs affligit caro cõtabeſcat. Sed foꝛſi
tan necdũ ꝑuales diſcutere temetipm̃: ꝑpende rogo ſi va=
les. quõ rubꝛũ mare virga diuiſum eſt. quõ petre duricia ꝑ Exo. xiiij.
cuſſione virge vndas emanauit. quõ aaron virga ſicca flo Nũe. xx.
ruit. quõ ex eius genere veniẽs virgo cõcepit. quõ ⁊ in ꝑtu Nũe. xvij.
virgo ꝑmanſit. quõ quatriduanꝰ moꝛtuus iuſſione ſuſcita Iohã. vj.
tus. ligatꝰ manibus ac pedibꝰ de ſepulchꝛo exijt: quẽ poſt
modũ ſolui dñs ꝑ diſcipulos iuſſit. quõ idem redẽptoꝛ no= Iohã. xx.
ſter in vera carne atq; oſſibꝰ reſurgẽs: clauſis oſtijs ad di=
ſcipulos intrauit. Ecce hec inueſtigare nõ vales: et tñ cre=
dis. Cur ergo de reſurrectionis gl̃is dubitãdo ⁊ diſcutien
do dubitas: qui tã multa myſteria ſine diſcuſſiõe credidi=
ſti? Qui tñ ſi reſurrectionẽ carnis nõ credis: oĩa ſine cã cre
didiſti. Qꝛ in h̃ angeloꝛũ ſpectaculo videris q̄dẽ velociter
currere. ſz poſtq̃ curſuz ꝑegeris: ne bꝛauiũ accipias auer=
ſaris. Vñ per paulũ dr̃. Sic currite: vt cõpꝛehẽdatis. Qui j. Coꝛ. ix.
rurſus ait. Si in hac vita in xp̃o tm̃ ſperãtes ſumꝰ/miſera= j. Coꝛ. xv.
bilioꝛes ſumꝰ oĩbus hoĩbus. Diuine aũt virtutis myſteria
que ꝯpꝛehẽdi nõ põt/nõ intellectu diſcutiẽda ſũt: ſed fide
venerãda. Sciendũz itaq; nobis eſt. qꝛ q̄cq̄d rõne hoĩs cõ
pꝛehẽdi põt: mirũ eſſe iã nõ põt. Sed ſola eſt in miraculis
ratio potẽtia faciẽtis. Ecce dũ de reſurrectione carnis lo
quimur: ab expoſitiõis oꝛdine paululũ digreſſi ſumꝰ. Ad
ea ergo q̃ cepimꝰ: redeamꝰ. Habẽt aũt interioꝛes poꝛte ve

VNIVERSIDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſtibula: q̄ viginti ⁊ q̄nq̄ cubitis in lõgitudinē metiunt̄. Si
eni octo ter ducimus: ad viginti et q̄ttuor ꝑuenimus. Cui
vnus addit̄: vt viginti ⁊ q̄nq̄ teneamus. Auditores eteni
boni q̄ quaſi q̄dā veſtibula ſunt portaꝝ / eterne ſpei lõgani
mitatē tenent. octauū diē in trinitatis fidem ſuſtinēt. Que
trinitas q̄r vn⁹ eſt de⁹ / octo quidē ꝑ tria ducūt: ſed in vni⁹
dei cõfeſſione ſolidant̄. Plana ſunt veſtibula. q̄r humilia
ſunt corda bonoꝝ auditoꝝ. Habēt lõgitudinē. q̄r in ſpei ꝑ-
ſeuerant lõganimitatē. Viginti ⁊ q̄nq̄ cubitis eaꝝ lõgitu
do mēſurat̄. q̄r reſurrectiõe3 carnis i octaua ꝑ trinitatē cre
dunt: ⁊ eandē ſanctā trinitatē vnū eſſe deū fatent̄. Habent
quoq̄ q̄nq̄ cubitos latitudinē q̄r per vitā ſimplicē q̄ q̄nq̄
B ſenſibus ducit̄: circa amorē ꝓximi dilatant̄. Et notādum
q̄r poſtq̄ portaꝝ veſtibula ſuperi⁹ alia dicta ſunt: poſtmo-
dum veſtibulū q̄d q̄nq̄ cubitis h3 latitudinē exteri⁹ reſpi-
cere dr̄. q̄r nimiꝝ ſunt auditores alij q̄ intellectū iteriõris
vite magnis virtutib⁹ ꝓficiendo penetrāt. ⁊ ſūt q̄dā3 ſim-
plices qui bñ q̄dē: ſed iuxta ſenſus corporeos viuūt. Vñ et
exteri⁹ reſpicere dicūt̄. Quaſi eni extra reſpiciūt. q̄r iuxta
ſenſus corporeos viuūt. Sed tñ et exteri⁹ reſpiciētes int⁹
ſunt. q̄r ⁊ ſi ſenſus corporeos itelligēdo trāſcēdere neſciūt:
fidē tñ atq̄ charitatē ⁊ hūilitatē tenent. Et intus q̄ ſunt in
ſpiritali edificio ꝑ amorē. et q̄ſi foris reſpiciūt ꝑ ſimplici-
tatē. Pōt ꝑ veſtibulū q̄d exteri⁹ reſpicit fides inchoantiū
deſignari. ⁊ ꝑ veſtibulū q̄d eſt interi⁹ fides ꝑfectoꝝ: qui iā
per eā in virtutib⁹ emicāt. Poſſunt etiā ꝑ veſtibulū inte-
rius p̄cepta altiora. ꝑ veſtibulū vero q̄d reſpicit exterius
precepta adhuc mima figurari. Per veſtibulū q̄ppe itur
ad grad⁹ ⁊ ad portā. q̄r per p̄cepta p̄dicationis ꝑtingit̄ ad
virtutes atq̄ aditū grē celeſtis. Cū vero iubet alijs in co-
gitatione ſua eterna meditari. celeſtia ſapere eiſq̄ dicit̄ in
pſalmis ⁊ hymnis ⁊ canticis ſpiritalib⁹ viuere: q̄ſi interi⁹
veſtibulū oſtendit̄ q̄d quinq̄ginta cubitis lõgitudine ⁊ vi-
gintiq̄nq̄ latitudine mēſurat̄. De q̄bus numeris nūc tace
i. Cor. vij. mus. q̄r ex his iā multa ſuperi⁹ dixim⁹. Cū vero alijs pre-
cipit̄: vxori vir debitū reddat. ſilr̄ autē et vxor viro: q̄ſi
veſtibulum q̄d exterius reſpicit deſignat̄. Q̄d q̄uis extra

reſpiciat: tñ intus eſt. q̄r rudis auditor ⁊ adhuc agit q̄d car
nis eſt: ⁊ tñ a bonoꝝ numero alienus nõ eſt. Pōt aūt et per
oriētis portā dñs. ⁊ ꝑ auſtralē iudea. ꝑ aq̄lonis vero ꝯuer-
ſa gentilitas deſignari. Sed hac in re q̄ſtio animū pulſat:
cur in ſuꝑiori narratione ꝓphete prius oriētalis. poſtmo-
dum aquilonis. ac deinde auſtri porta deſcripta eſt? Cūq̄
eaſde3 portas interiori atrio narraret: prius portā auſtri.
deinde oriētis. ⁊ tertio in loco deſcripſit aq̄lonis. Cur aūt
nõ eūdem ordinē quē ceperat tenuit: ſed hūc in portaꝝ de-
ſcriptione ꝑmutauit: vt ⁊ prius diceret. oriētis portā aqui
lonis ⁊ auſtri. ⁊ poſtmodū auſtri oriētis ⁊ aq̄lonis. Sed ſi
aq̄lonis noīe gētilitas deſignat̄: cūctis ſtudioſe legentib⁹
liquet / q̄r ante ſynagogā gētilitas fuit. Nā ⁊ vir ipe a quo
hebrei appellati ſunt ex gētibus eſt elect⁹. Dicat̄ ergo por Gen. x.
ta oriētalis ante portā aq̄lonis ⁊ auſtri. q̄r in dignitate ſua
dñs ante gentilitatē ⁊ iudeā natus eſt. q̄r ⁊ ante oīa ſecula.
Dicat̄ vero narratione ſubſequēti porta auſtri orientis et
aq̄lonis. q̄r redēptor noſter in hūana natura inter iudeā ⁊
gentilitatē naſci dignat⁹ eſt. Q̄r ⁊ in fide ſynagoge venit: ⁊
ante initiu3 eccľie quā ex gentib⁹ collegit. In prima ergo
deſcriptiõe ſit oriētalis porta ante portā aq̄lonis ⁊ auſtri.
in ſc̄da aūt inter portā auſtri ⁊ aq̄lonis oriētis porta noīet̄.
q̄r ex diuinitate anteceſſit oīa ⁊ ex hūanitate venit iter oīa
Q̄r et decedētis iudee finis factus eſt: et ſubſequētis gēti-
litatis initiū. Igit̄ q̄r ea q̄ necdū dicta fuerāt vt dño largi-
ente potuim⁹ rimati ſum⁹: ⁊ ea q̄ ſepius ſunt replicata trāſ-
currim⁹. Nūc ad ea veniam⁹ q̄ ſic iā ꝑ ordinē dicunt̄. vt in
eis pene nihil de his q̄ dicta ſunt replicet̄. Et ꝑ ſingula ga Textus.
zophilacia oſtiū in frontib⁹ portaꝝ. Gazophilacia ſuꝑius
diximus corda doctorū: q̄ ſciētie diuitias ſeruant. Frõtes
aūt portarū ſunt verba atq̄ opa p̄dicatoꝝ: in quib⁹ eos fo-
ris agnoſcimus q̄les apud ſe intrinſecus viuant. Eſt autē
oſtiū ꝑ gazophilacia ſingula in frõtibus portarū. q̄r vnuſ-
quiſq̄ doctor in corde auditoris intellectū aperit / in dict3
et operib⁹ patrū. Cū eni petri apoſtoli p̄dicationē diſcuti
mus. cū pauli verba ꝑſcrutamur. cū iohānis euāgeliu3 in-
ueſtigamus. atq̄ ex eoꝝ verbis auditores nr̄os ad iterio-

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

rem intellectū trahimꝰ: q̄d aliud agimus niſi oſtiū in por=
tarū frōtibꝰ aperimꝰ? Dicat̃ ergo ꝑ ſingula gazophilacia
oſtiū in frōtibus portaꝝ. qꝛ ſi doctoꝛ hoc q̄d loquit̃ apl̄oꝝ
dictis mīme ꝯfirmat in frōtibus portarū oſtiū nō hꝫ. Et ſi
oſtiū nō hꝫ: dici iā gazophilaciū ſpiritalis edificij nō pōt.
qꝛ ſi intellectū nō aperit: doctoꝛ nō eſt. Cū vero auditores
boni ꝑ oꝛa docentiū apl̄oꝝ dicta ⁊ opa cognoſcūt: culpas
ſuas apud ſemetip̄os tacite rep̄hendūt. et lachꝛimis inſe=
quūtur oē q̄d ſe egiſſe iniq̄ meminerūt. Vñ hic q̄ꝫ de oſtio
Textus. q̄d eſt in frōtibus portaꝝ ſubdit̃. Ibi lauabūt holocauſtū.
C Qui eñi ſe ꝑ fidē in cōuerſatiōe ſancta dño deuouerūt: ho=
locauſtū dño facti ſunt. Sed qꝛ adhuc multa in ſe de corru=
ptibili ſua carne patiūtur. qꝛ adhuc in eis cordis mūdicia
ſoꝛdidis cogitationibꝰ inquinat̃: quotidie ad lachꝛimas
redeūt aſſiduis fletibꝰ affligunt̃. Sanctoꝝ eñi patrū dicta
et facta ꝯſiderāt. et cū ſe indignos pēſant: in portarū oſtio
holocauſtuꝫ lauāt. Ecce eteñi q̄s ꝓ timore oīpotentis dñi
eſſe patiēs deuouit. nulli cōuitium ꝓ cōuitio reddere. oīa
equanimiter tolerare. Et tñ cū hūc cōtumelia ab ore ꝓxi=
mi illata ſubito ꝑcuſſerit: turbat̃ forte aliq̄d loquit̃: q̄d loq̄
nō debuit. Certe iſte iā holocauſtū eſt: ſed adhuc inq̄natū.
Foꝛtaſſe ꝯ illatas cōtumelias patientiā exhibuit. tacitus
permāſit ſed tñ ꝯ eaſdē ꝯtumelias q̄s portat doloꝛe tangit̃
eiuſq̄ animꝰ in charitate ſauciat̃. Patiētia eñi vera eſt: q̄
et ip̄m amat quē portat. Nā tolerare ſed odiſſe / nō eſt virtꝰ
māſuetudinis: ſed velamētū. furoꝛis. Hic itaq̄ ſepe in co=
gitatione ſua ſe iudicat. reprehēdit ſemetip̄m qꝛ dolet: nec
tñ apud ſe p̄ualet obtinere ne doleat. Jam ergo ꝑ bonā de
uotionē holocauſtū eſt ſed tñ ꝑ doloꝛē quo tāgit̃ adhuc in=
quinatū. Alius ea q̄ poſſidet apud ſemetip̄m decreuit idi=
gentibus cūcta tribuere. nil ſibimet reſeruare: vitā ſuā ſoli
ſuperne gubernationi cōmittere. Sed dū p̄bet pauperibꝰ
que hꝫ: foꝛtaſſe cogitatio mētē ſubꝛepit q̄ dicit. Vñ viuis:
ſi cūcta dederis? Nec tñ deſiſtit tribuere. Sed q̄d letꝰ da=
re ceperat: poſtmodū triſtis p̄bet. Quid huiꝰ mēs niſi mi=
ſericordie holocauſtū eſt? Sed tñ ꝑ triſticiā cogitationis
inq̄natū. Aut eñi deliberare ſūma nō debuit: aut poſt deli=

beratione nullo mō dubitare. Alius ꝯtēpta mundi ſupbia
honores atq̄ dignitates huiꝰ ſeculi decreuit vitare. Vlti=
mū appetit inter hoīes locū tenere vt tāto excelſioꝛ iueni=
atur in ꝑmanēti gl̄ia: q̄to humilioꝛ aſpicit̃ i trāſeūte vita.
Is foꝛtaſſe cū ſubito ſe a ꝓxio deſpici agnoſcit: dedignat̃
cur deſpicit̃. Vult quidē in loco humili: ſed tñ attēdi cōtē=
ptibilis nō vult. Hūc iā deuotio eleuat: ſed adhuc infirmi=
tas grauat. Iā ergo ꝑ deuotionē holocauſtū eſt: ſꝫ adhuc
ex infirmitate inq̄natū. Hi itaq̄ q̄ in eis q̄ optime deuoue
runt aliq̄ infirmitate ſui culpa tangunt̃: cū per v̄ba doctoꝝ
dicta patrū intelligūt. ⁊ in quāta culpa iaceāt agnoſcūt. ſe
q̄ ip̄os penitētie lamētis afficiūt: holocauſtū in oſtio por
tarū lauant. Sciēdū vero eſt qꝛ hoc inter ſacrificiū atq̄ ho
locauſtū diſtat q̄d oē holocauſtū ſacrificiū eſt: ſed nō oē ſa=
crificiū holocauſtū. In ſacrificio eteñi ꝑs pecudis. in ho=
locauſto vero totū pecus offerri ꝯſueuerat. Vñ ⁊ holocau=
ſtum latina lingua totū incēſum dꝛ. Pēſemus ḡ q̄d eſt ſa=
crificiū: q̄d holocauſtū. Cū eñi q̄s ſuū aliquid deo vouet ⁊
aliq̄d nō vouet: ſacrificiū eſt. Cū v̄o oē q̄d habet. oē q̄d vi=
uit. omne q̄d ſapit oīpotenti deo vouerit: holocauſtuꝫ eſt.
Nā ſunt quidā qui adhuc mēte in h̄ mūdo retinent̃: ⁊ tñ ex
poſſeſſis rebꝰ ſubſidia egētibꝰ miniſtrāt. opp̄ſſis defende
re feſtināt. iſti in bonis q̄ faciūt facrificiū offerūt. qꝛ et ali=
quid de actiōe ſua deo imolant: ⁊ aliq̄d ſibimetipſis reſer=
uant. Et ſunt quidā qui nihil ſibimetip̄is reſeruāt: ſed ſen
ſum. linguā. vitā. atq̄ ſubſtātiam quā ꝑceperūt: oīpotenti
dño imolāt. Quid iſti niſi holocauſtū offerūt: imo magis
holocauſtū fiūt? Iſraeliticus eteñi ppl̄s p̄mū ſacrificiū in Exo. xij.
egypto obtulit. ſcd̄m vero in heremo. Qui itaq̄ adhuc mē Exo. xiij.
tem hꝫ in ſeculo: ſed boni iā aliq̄d opatur: deo ſacrificiū ob
tulit in egypto. Qui v̄o pēſens ſeculū deſerit. ⁊ agit bona q̄
valet: q̄ſi iā egypto derelicto ſacrificiū p̄bet in heremo. qꝛ
repulſo ſtrepitu deſiderioꝝ carnaliū in mentis ſue quiete
atq̄ ſolitudīe deo imolat quicq̄d opatur. Qꝛ ergo ſicut di=
ctū eſt ſacrificiū ſit etiā holocauſtū: maiꝰ tñ eſt holocauſtū
ſacrificio. qꝛ mēte q̄ huiꝰ mūdi delectatiōe nō premit̃: totū
in oīpotētis dei ſacrificio incēdit̃ q̄d habet̃. Sꝫ ſciēdū no

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

biſ eſt qꝛ ſūt quidā qui etiā ſeculū relinquētes totū quidē
qđ hn̄t offerūt: ſed tn̄ in bonis q̄ agūt minime ꝯpūgunt. et
bonū qđ agūt holocauſtū eſt. ſed qꝛ flere ac ſemetipſos di-
iudicare neſciūt. ſeqꝫ ex amore ad lachrymas nō accēdūt:
Pſ. xix. perfectū eoꝝ holocauſtū nō eſt. Hinc ꝑ pſalmiſtā dr̄. Me-
mor ſit oīs ſacrificij tui: ꝛ holocauſtū tuū pingue fiat. Ho-
locauſtū q̄ppe ſiccū eſt bonū opus qđ orōnis lachrime nō
infundūt. Holocauſtū vero pingue eſt qn̄ hoc qđ bn̄ agit:
Pſ. lxv. corde humili etiā ꝑ lachrimas irrigat. Vn̄ rurſus dr̄. Ho
locauſta medullata offerā tibi. Quiſq̄s ei bonū opus agit
ſed oīpotentis dei amore atqꝫ deſiderio flere neſcit: holo-
cauſtū hꝫ: ſed medullā in holocauſto nō hꝫ. Qui vero bona
operat: et viſioni iā creatoris ſui inhiat. atqꝫ ad eterna cō-
templatiōis gaudia ꝑuenire feſtinat. ſeqꝫ ipm̄ ex amore q̄
accendit in fletibꝰ mactat: holocauſta dn̄o medullata de-
dit. Studēdū vero nobis eſt ꝛ mala funditꝰ relinq̄re. ꝛ bo-
na q̄ ſufficimꝰ oꝑari. atqꝫ i ipſis bonis q̄ agimꝰ amore eter
ni luminis ꝯpūgi. Ipſe eni cordis tenebras diſcutit amor
lucis: vt ſubtiliꝰ videre valeamꝰ / ne q̄ in bonis q̄ agimus
praua miſceant. Cōſiderādū nobis q̄ppe eſt opus nr̄m q̄le
ſit. q̄ cogitatio in oꝑe. que intēſio in cogitatiōe. Et cū nr̄o
bono operi admixtū aliq̄d malicie vel praue delectatiōis
agnoſcimꝰ: redeamus ad lachrimas. lauemꝰ holocauſtū.
Sūt aūt quidā q̄ ſemetipſos i magnis actionibꝰ dn̄o deuo
uerunt: atqꝫ ad tantā ꝑfectionē ꝑueniūt: vt ab eis nulla vn
q̄ꝫ difficultate flectātur: q̄tinꝰ in deliberatiōe caſtitatꝭ ne-
quaq̄ꝫ caro i praue cogitatiōis delectatiōe animū ſternat.
Nā et ſi qn̄ ꝑ ſuggeſtionē pulſat: ſurgere non ꝑmittit. qꝛ vi-
gore iudicij calcat. In deliberatiōe q̄ꝫ patiētie nec ſermo
inordinatꝰ ab ore ꝓdeat: nec dolor tacitꝰ animū ꝑmat. vt
in largitate elemoſine nulla inopie ſuſpitio triſticiā gene-
ret vt in deliberatione hūilitatis nullus deſpectꝰ animū
mordeat. ſed cū iā in his q̄ recte deuouerūt ſeſe fortiter ex
hibēt: priora tn̄ pctā q̄ ab ipſis ante bonā deliberationē ꝑ-
petrata ſūt ad memoriā deducūt. et plāgūt quicq̄d illicite
ſe egiſſe meminerūt. Hi itaqꝫ ꝑ vitā quā tenēt holocauſtū
ſunt: ſed ꝑ vitā quā ante tenuerāt inq̄natū. Lauant ꝗ holo-

cauſtū in oſtio portarū. qꝛ intellectū quē ꝑcipiūt de dictis
patrū lamentis ſe quotidianis afficiūt. et mūdant vitā la-
chrimis quā prauis aliq̄n actibꝰ inq̄nauerunt. Nos itaqꝫ
inter hec ad vitā p̄teritā mētꝭ oculos reducamꝰ. reminiſca
mur q̄ fuimꝰ: cū mūdi huiꝰ cōcupiſcētias ſeq̄remur. Et ſi
iā dn̄o toto corde ſeruimꝰ qꝛ nos peccaſſe memīmꝰ: deflua
mus i fletibꝰ: lauemꝰ holocauſtū. Ecce oīpotēti deo deuo
uimus caſtitatē nr̄am. Sꝫ ſi adhuc imūda cogitatio mētē
inq̄nat: redeamꝰ ad lachrimas: lauemꝰ holocauſtū. Ecce
pn̄iā nos ſeruare decreuimꝰ. Si adhuc ira ꝑturbat. ſi mē
tē tacitus dolor excruciat: redeamus ad lachrymas: laue-
mus holocauſtū. Ecce iā nouimꝰ poſſeſſa tribuere: atqꝫ ī
hoc mūdo hūilē locū tenere. Si qua adhuc aīm inopie ſu-
ſpitio deꝑmit: ſi deſpectus xp̄i in aliq̄ nos indignatiōe cō
fundit: redeamꝰ ad lachrymas: lauemus holocauſtū. Ma
gnus ē etenī creatori nr̄o ad recipiēdos fletꝰ hūiliū mie ſi
nus. Vbi eni innumerabiliū hoīm fletus ſuſcepti ſunt: ibi
locū ſuū inuēture ſunt ꝛ lachrime nr̄e. Pēſemus q̄d ꝑ aliū
ꝓphetā dicit. Et erit q̄ offēderit ex eis ī illa die q̄ſi dauid Zach. xij.
et domus dauid q̄ſi dei: ſicut angelus dn̄i ī cōſpectu eius.
Hec dies mie q̄ nobis de aduētu redēptoris nr̄i ꝓmiſſa ē.
Qui itaqꝫ offenderit erit q̄ſi dauid qꝛ peccator ad pn̄iā re
dit. Domꝰ aūt dauid q̄ſi dei. qꝛ reuerſus quiſqꝫ ad iuſticiā
habitatio efficit creatorꝭ ſui. vt ſit ſicut angelus ī ꝯſpectu
eius. Qꝛ mie viſcera q̄ in ſe exptus eſt adnūciādo ꝛ alijs ꝓ
pinat. Hinc etiā paulopoſt illic dr̄. In die illa erit fons pa Zach. xiij
tēs domus dauid habitātibus hierl'm: in ablutiōe pecca-
toris ꝛ menſtruate. Fons quippe occultus eſt vnigenitus
pr̄is: inuiſibilis deus. Fons vero patēs eſt idē deus īcar-
natꝰ. Qui fons patēs recte domꝰ dauid dr̄. qꝛ ex dauid ge
nere noſter ad nos redēptor ꝓceſſit. Hieruſalē vero viſio
pacis interp̄tat. Hi aūt hieruſalē habitāt: q̄ in viſione pa
cis intime mentē figūt. Peccator v̄o ꝛ menſtruata eſt vel
his q̄ delinquit in oꝑe: vl' mēs q̄ labit in praua cogitatiōe
Mēſtruata nāqꝫ iſta pollutio eſt. qꝛ ꝛ aliena carne nō tāgi-
tur: ꝛ ſua carne inq̄nat. Sic itaqꝫ: ſic eſt oīs aīa. q̄ ꝛ ſi malū
opus nō agit: polluta tn̄ cogitatiōe ſordeſcit. Vn̄ etiā ꝑ ꝓ-

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

phetā aliū ſub iudee ſpecie de aīa imūdis deſiderijs occu
pata dr̄. Oēs q̄ q̄rūt eā nō deficiēt. in mēſtruis eiꝰ inueniēt
eā. Maligni quippe ſpūs querētes nō deficiūt: cū inferre
ꝑditionē cupiūt ⁊ nulla bone cogitatiōis rectitudīe repel
lunt. Atq̄ꝫ in mēſtruis ſuis aīam iueniūt: qn̄ in pollutis co
gitationibus poſitā: facile ad ꝑuerſam opationē trahunt
Dicat ergo. In die illa erit fons patēs domꝰ dauid habitā
tibꝰ hieru̅ſl̅m ī ablutiōe pctōꝛis ⁊ mēſtruate. qꝛ aptus iā no
bis eſt fons mīe redēptoꝛ nr̄ q̄ in domo dauid īcarnari di-
gnatꝰ eſt: vt peccatoꝛē lauet a ꝑuerſo ope: ⁊ mēſtruatā mē-
tē deluat ab immūda cogitatiōe. Patet igit fons. curra-
mus cū lachꝛimis: leuemur hoc fonte pietatis. In h̄ fōte
ip̄e quoq̄ꝫ dauid lotꝰ eſt: cū redijt ad lamēta pn̄ie poſt ma-
culas grauis culpe. Ip̄m quippe inuenire fontē querebat
Pſal. l. cū diceret. Redde mihi leticiā ſalutaris tui: ⁊ ſpū princi-
pali ꝯfirma me. Jeſus enī hebꝛayce latine ſalutaris dicit
Et q̄d eſt ꝙ ſibi leticiā ieſu reddi poſtulabat: niſi ꝙ hūc an̄
culpā ꝯtēplari cōſueuerat: eiuſq̄ꝫ ꝯtēplatiōis gaudia ī cul
pa ꝑdiderat? Uñ recte poſt pn̄iam viſiōis eiꝰ leticiā ſibi
Luce. vij. reddere q̄rebat. In h̄ fonte mīe lota eſt maria magdalene:
que priꝰ famoſa peccatrix: poſtmodum lauit maculas la-
Mat. xxvj chꝛimis: deterſit maculas coꝛrigēdo moꝛes. In hoc fon-
te mīe oībꝰ apto / lauit petrus q̄d negauerat. qꝛ fleuit ama
Lu. xxiij. re. In h̄ fonte mīe ī fine ſuo lotus eſt latro ſemetip̄m ī moꝛ
te rep̄hēdēs a culpa ſua ablotꝰ eſt ꝯfeſſiōe vitat3. Cur igit
pigri ſumꝰ: cur toꝛpētes ⁊ frigidi remanemꝰ / q̄ in h̄ fonte
pietatis tātos iā ſe lauiſſe cog̃uimꝰ? Ergone ī mūdatiōe
nr̄a deſperauimꝰ q̄ tot exēpla mīe in pignoꝛe tenemꝰ: ⁊ ceſ
ſamꝰ veniā querere atq̄ꝫ cū lachꝛimis fiduciā hr̄e q̄ tātoꝝ
iā emūdationē ſpei nr̄e pignꝰ accepimꝰ. Querere enī mīe
fontē debuimꝰ: etiā ſi clauſus eſſet. Patet ⁊ negligimus.
Mittamꝰ occulos fidei in mūdū vniuerſum. ꝯſideremus
quāti peccatoꝛes diebꝰ ac noctibꝰ ꝑ lamēta in h̄ fonte mīe
lauant. quāti poſt tenebꝛas ad lucē quāti poſt maculas ad
mūdiciā redeūt. Curramꝰ cū talibꝰ poſt moꝛtis tenebꝛas
ad aquā vite: ꝯſideremꝰ q̄ꝫtū peccauimꝰ: q̄ꝫtu3 q̄tidie pec
camꝰ: at3 vt appeamꝰ mūdi pꝰ culpas lauemꝰ holocauſtū

ET in veſtibulo poꝛte due menſe hinc et
due mēſe inde: vt imolent ſuꝑ eas holo-
cauſtū ⁊ ꝓ pctō ⁊ ꝓ delicto. Et ad latꝰ
exteriꝰ q̄d aſcēdit ad oſtiū poꝛte q̄ ꝑgit ad aq̇lo-
nē due mēſe: et ad latꝰ alterū an̄ veſtibulū poꝛte
due mēſe. Quattuoꝛ mēſe hic ⁊ q̄ttuoꝛ mēſe ide
ꝑ latera poꝛte octo mēſe erāt ſuꝑ q̄s imolabant
Quattuoꝛ aūt mēſe ad holocauſtū de lapidibꝰ
quadris extructe. longitudine cubiti vniꝰ ⁊ di-
midij. ⁊ latitudine cubiti vniꝰ ⁊ dimidij: ⁊ alti-
tudine cubiti vniꝰ: ſuꝑ quas ponāt vaſa in q̇bꝰ
imolatur holocauſtū et victima. Et labia earū
palmi vniꝰ: reflexa intrinſecus ꝑ circuitū. Suꝑ
menſas aūt carnes oblationis.

QUid ſumꝰ de myſticis ſenſibꝰ ezechielis ꝓphe-
te locuturi: q̄ ip̄a eiꝰ hyſtoꝛie verba vix capimꝰ
Ecce eteni dicit. Et in veſtibulo poꝛte due men Textus.
ſe hinc: ⁊ due mēſe inde. vt imolent ſuꝑ eas holo-
cauſtū: et ꝓ pctō et ꝓ delicto. Et ad latꝰ exteriꝰ q̄d aſcēdit
ad oſtiū poꝛte q̄ ꝑgit ad aquilonē due mēſe. Et ad latus al
terū an̄ veſtibulū poꝛte due menſe. Quattuoꝛ mēſe hinc: et
quattuoꝛ mēſe inde ꝑ latera poꝛte. Octo mēſe erant ſuꝑ q̄s
immolabāt. In q̄bus videlicet verbis magna caligo du-
bietatis oꝛit. vtrū hec de vna poꝛta q̄libet: an de duabus
aut de ſingulis poꝛtis dicat. S3 dū quaterne mēſe ꝑ late-
ra deſcribunt ac poſtmodū in ſumma ꝯcluſiōe dr̄. octo mē
ſe erāt: ſuꝑ quas imolabāt. p3 qꝛ h̄ ſpūs nō de ſingulis poꝛ
tis quis ſuperiꝰ deſcripſerat dicat. Quia ſi poꝛte ſex ſupiꝰ
enarrate quaternas mēſas ꝑ latera haberēt: ſimul oēs nō
octo ſ3 q̄draginta et octo diſcernent. Rurſū ſi h̄ de vna dr̄:
magno obſtaculo nr̄a ītelligētia reuerberat. ꝙ poſt deſcri-
ptū poꝛte veſtibulū: vbi due mēſe hic ⁊ due īde eē narrate
ſunt; adhuc ad latus exteriꝰ q̄d aſcēdit ad oſtiū poꝛte q̄ ꝑ-

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

tingit ad aquilonē due mēſe eē memorant̄. atq; ſubiungit̄. Et ad latꝰ alterū an̄ veſtibulū due menſe. Si enī intra veſtibulū porte bine ꝑ latera mēſe erāt cū ſubdit̄: ⁊ ad latus exteriꝰ due mēſe: atq; ad latus alterū an̄ veſtibulū due mēſe: inter q̄s etiā porta q̄ reſpicit viā aquilonis eſſe mēorat̄: ꝓfecto pȝ aliud veſtibulū intrinſecus atq; aliud extrinſecus fuiſſe. qꝛ ⁊ priꝰ porta interior ⁊ poſtmodū hoc in loco exterior aq̄lonis porta deſcribit̄. Nā cū tres portas ſupiꝰ deſcripſiſſet: tres q̄ȝ alias interioris atrij eē mēorauit. q̄rū extremā aq̄lonis portā narrauerat: ſȝ vt p̄dictū eſt atrij interioris. Nunc ergo cum due menſe hinc in porte veſtibulo: ⁊ due mēſe inde deſcribunt̄: adhuc de eadē interiori porta ſermo ꝯtexitur. Quippe cū ꝓtinus ſubinfert̄. qꝛ ad latꝰ exteriꝰ qđ aſcēdit ad oſtiū porte q̄ ꝑtingit ad aq̄loneȝ due mēſe. ⁊ ad latꝰ alterꝝ an̄ veſtibulū porte due mēſe. Porta ergo interior binas ꝑ latera in veſtibulo mēſas hr̄e deſcripta ē. et porta exterior ſil̄iter binas. Quattuor aūt hic ⁊ quattuor inde mēſe pariter fiūt: dū ꝑ latera ſingula bine in veſtibulo porte interioris: ⁊ bine hinc ⁊ inde exteriꝰ in aquilonis porta deſcribunt̄. que ſil̄ oēs octo ſunt in q̄bꝰ imolat̄. His itaq; de exteriori narratiōe diſcuſſis: ad ſpiritalē intellectū ſmo redeat. qꝛ tāto iā nobis interioris eſſe largiēte dn̄o facilior dȝ: q̄to nos exterioris deſcriptionis ignorātia nō anguſtat. Poſſunt etenī portarꝝ noīe ſicut ſuperiꝰ dictū eſt ſctī predicatores intelligi: vt veſtibulū porte ſit ppl̄s. Qui dū mēte hūili ꝟba p̄dicationis ſuſcipit: in eo mēſe ad ſacrificiū ex virtute ꝯſtruāt̄. Rurſum nihil obſtat ſi portā accipimꝰ hoc qđ nobis ꝑ ora p̄dicantiuȝ ſacri eloquij intellectꝰ aperit̄: vt veſtibulū porte eiuſdeȝ nobis predicatiōis ꝟba ſint q̄ priꝰ humiliter accipimꝰ: ⁊ poſt ad ſacri eloquij intelligētiā veniamꝰ. Sit itaq; nobis porta īterior teſtamētū nouū. porta vero exterior teſtamētum vetus. qꝛ ⁊ hoc ſpiritalē intellectū aperit: ⁊ illud rudibus adhuc mētibꝰ in hyſtoria ſacri eloquij l̄ram cuſtodit. Habet aūt porta interior in magna iā multitudine fideliū ppl̄oꝝ duo latera. videlicet dilectionē dei: ⁊ dilectionem ꝓximi. Bine aūt mēſe ſunt hinc ⁊ inde. qꝛ in dilectiōe dei neceſſa-

rio tenenda eſt fides ⁊ vita. In dilectiōe aūt ꝓximi debet ſummopere patiētia ⁊ benignitas cuſtodiri. Eſt enim in dilectione dei neceſſaria fides ⁊ vita qꝛ videlicet ſcriptū eſt. Sine fide impoſſibile eſt placere deo. Et rurſus ſcriptum eſt. Fides ſine operibꝰ mortua eſt. Eſt aūt in dilectiōe ꝓximi nobis patiētia ⁊ benignitas cōſeruāda. qꝛ de eadē dilectiōe ſcriptū eſt. Charitas patiēs eſt: benigna eſt. Patiens ſcȝ vt illata a ꝓximis mala eq̄nimit̄ portet. Benigna aūt vt ſua bona ꝓximis deſiderabiliter īpēdat. Habet q̄ȝ porta exterior videlicet lex duo latera. ſpiritales pr̄es: et carnalē ppl̄m. In q̄bꝰ ſingulis bine mēſe ſūt. qꝛ hȝ in ſpiritalibꝰ patribꝰ doctrinā ⁊ ꝓphetiā. hȝ ī carnali ppl̄o circūciſionē ⁊ ſacrificiū. In his itaq; octo mēſis īmolat̄. qꝛ q̄cquid fides credit. q̄cq̄d vita in exēplo boni opis oñdit. q̄cquid patiētia hūiliter tolerat. q̄cq̄d benignitas largit̄ miniſtrat. q̄cq̄d doctrina ſalubriter docet. q̄cq̄d ꝓphetia īpoſterū premonet. q̄cq̄d circūciſio ad mādatū exteriꝰ ligauit quicq̄d ſacrificiū ex deuotiōe offerētis egit: in oīpotentis dei oculis h̄ eſſe victimā oñdit. In lege enī etiā ꝑ carnale ſacrificiū quid aliud ppl̄s: niſi deuotionē ſui cordis īmolabat? Notādū vero q̄ quattuor mēſe ſolūmō ad holocauſtū fuiſſe mēorant̄: quas videlicet veſtibuli porte interioris accipimꝰ. vt de reliq̄s q̄ttuor ſentiamꝰ q̄ ad ſacrificiuȝ cōſtructe fuerāt: nō ad holocauſtū. Holocauſtuȝ enī (ſicut precedēti iam locutiōe ꝓfeſſus ſum) totū incenſum d̄r. Et lex q̄dē deū ac ꝓximū diligi: diuia mādata cuſtodiri p̄cipit. ab alienarꝝ rerꝝ ꝯcupiſcētia ꝯpeſcit: nō tn̄ oīa dimitti iubet. In teſtamēto aūt nouo nos veritas ꝯteſtat̄: dicēs. Niſi q̄s renūciauerit oībꝰ q̄ poſſidet: nō pōt meꝰ eſſe diſcipulus. Atq; iterū dicit. Qui vult poſt me venire abneget ſemetipm̄. Mēſe ḡ interioris porte holocauſtū hn̄t. qꝛ in virtutibꝰ teſtamēti noui q̄ſi ꝑ holocauſtū oīa incēdimꝰ: q̄ñ oībꝰ q̄ huiꝰ mūdi ſunt renūciamꝰ. Mēſe ꝟo porte exterioris ſacrificiū hn̄t: ſȝ holocauſtū non hn̄t. qꝛ p̄cepta legalia decimas offerri iubēt: ſȝ dimitti oīa nō iubēt. De interiorȝ aūt veſtibuli quattuor mēſis d̄r. vt immolet̄ ſup eas holocauſtū ⁊ pro pctō ⁊ pro delicto. Hoc etenī inter pctm̄ et de

Hebre. xj.
Jacobi. ij
j. Cor. xiij.
Lu. xiiij.
Luce. ix.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

lictū diſtat.q̄ pctm̄ eſt mala facere. delictū vero ē bona de
relinquere. q̄ ſummope ſūt tenēda. Vel certe pctm̄ in ope
eſt delictū in cogitatiōe. Recte ergo interioris porte q̄ttu
or mēſis imolat̃ holocauſtū ꝛ pro pctō: ꝛ ꝓ delicto. q2 q̄cū-
q3 potuerit h̄ p̄ns ſclm̄ pleniter ꝯtēnere. ꝛ derelinquēs oīa
ſemetipm̄ dn̄o holocauſtū dare: ipe iā ꝑfecte nouit ꝛ pctā
opis plāgere: ꝛ pctā cogitatiōis. vel qd̄ malū fecit: vel qd̄
debuit facere bonū qd̄ nō fecit. Qui eteni totū dimiſit: cul-
pas ſuas i fletibꝰ iā liberiꝰ cōſpicit. Cūq3 eiꝰ mētē terrena
cura nō ī̄pedit: ꝓ ope ſimul ꝛ cogitatiōe plāgēdo mētem
ſuā oipotēti dn̄o: q̄d aliud q̄3 holocauſtū dedit? Neq3 hoc
a rōne videt̃ extraneū qd̄ ꝓpheta cū latꝰ exteriꝰ diceret: ꝛ
oſtiū porte noiaret addidit q̄ ꝑgit ad aquilonē. In exterio
ri eni cuſtodia lr̄e lex data tenebat̃. Oſtiū vero porte eſt ip
ſe hyſtoricus intellectꝰ legis: q̄ ad dn̄i timorē ducit. Que
porta ad aq̄lonē ꝑgere d̄r. q2 lex eadē ſub timore mortis fri-
gida iudaici ppl̄i corda ꝯſtrixit. Quaſi ei ꝑ calorē ille ppl̄s
curreret: ſi p̄cepta dn̄ica ex amore ſeruaſſet. Sed q2 ſub ti-
more mortis ꝓpoſite lr̄am cuſtodiuit: q̄ſi in torpore frigo
ris remāſit. Vn̄ nouis ppl̄is eterna p̄mia amātibꝰ: nō aūt
Ro.viij. tꝑalia tormēta timētibꝰ atq3 iā calētibꝰ d̄r. Nō accepiſtis
ſpm̄ ſuitutis iterū in timore: ſ3 ſpm̄ adoptiōis /in quo cla-
mamus: abba pater. Dicat̃ aūt. quattuor mēſe hinc ꝛ q̄ttu-
or mēſe inde ꝑ latera porte. Dū eni fides ꝛ vita: doctrina ꝛ
ꝓphetia in bonoꝝ mētibꝰ cuſtodit̃: porta nr̄a. i. intellectꝰ
ſacri eloquij quattuor ex latere mēſas h3. Cūq3 in ꝓficiēti
bus ppl̄is ſctā predicatio patiētiā ꝛ benignitatē ſeruat: q̄
priꝰ in carnalibꝰ circūciſionē ꝛ ſacrificiū cuſtodiūt: menſe
quoq3 q̄ttuor q̄ſi ex alio latere mōſtrant̃. que ſil' oēs octo
ad imolādū ſiūt. q̄ttuor videlicet iteriores ad holocauſtū
quattuor vo exteriores ad ſacrificiū. Q2 ꝛ hi q̄ in ſctā eccl'a
fidē. vitā. patiētiā atq3 benignitatē cuſtodiūt: ſummis iā
ꝓculdubio ṽtutibꝰ pollēt. Et hi q̄ in ſynagoga doctrina3
et ꝓphetiā: circūciſionē ꝛ ſacrificiū cognouerūt: alia offe
rēdo: atq3 ſibimetipſis alia retinēdo deuotiōis victimā oī
potēti dn̄o dederūt. S3 q2 ſupiꝰ dictū eſt idcirco mēſas q̄t
tuor interioris veſtibuli ꝯſtructas: vt immolet̃ ſuꝑ eas ho

locauſtū ꝛ pro pctō: ꝛ ꝓ delicto. Vn̄ mēſe ipe ꝯſtructe ſint:
inferiꝰ aperit̃ cū ſubdit̃. Quattuor aūt mēſe ad holocauſtū Textus.
de lapidibꝰ quadris extructe. Quos eni hoc loco lapides
quadros accipimꝰ: niſi quoſlibet ſanctos quoꝝ vita in ꝓ-
ſperitate atq3 aduerſitate nouit fortiter ſtare? Lapis ete-
nim quadrus eque ſtat /in quocunq3 latere fuerit verſus.
Quiſq̄s ḡ in ꝓſperitate nō extollit̃. in aduerſitate nō fran-
git̃. ſuaſionibꝰ ad malū nō trahit̃. vituperationibꝰ a bono
ope nō reuocat̃: lapis q̄drus eſt. Et q̄ſi ex omni latere ſta-
tū h3: q̄ caſum in q̄libet ꝑmutatiōe nō h3. Certe cū iudeoꝝ
ppl̄m ꝓpheta a fide ꝑire cognoſceret: ꝛ ſctōs apl̄os ſurge-
re in eccl̄iā preuideret: ꝑ quos multi ſunt ex gētibꝰ in fide
et vite fortitudine ſolidati: in magna ꝯſolatiōe locutus eſt
dicens. Lapides ceciderūt: ſ3 q̄dris lapidibus edificabi- Eſaie. vj.
mus. Vidēs quippe i ſctā eccl'a apl̄os martyres. at3 docto
res ſurgere: de lapidū caſu. i. de iudeorū ꝑditiōe minꝰ do-
luit. q2 oipotētis dei edificiū. i. ſctām eccl̄iā de q̄dris lapi-
dibus ꝯſpexit. Mēſe ḡ quattuor de q̄ttuor lapidibꝰ cōſtru
untur. q2 fides ꝛ vita: patiētia ꝛ benignitas de vita ſctōrū
in exēplū date ſunt ſequētibꝰ ppl̄is: vt iā veſtibulū mēſas
habeat. i. ṽtutes vite ppl̄s teneat: in q̄bꝰ oipotēti deo ora-
tiōis ſacrificiū in ara ſui cordis incēdat. Quicq̄d eni boni
fideles ſctē eccl̄ie ppl̄i vel fecerūt vel faciūt: h̄ in exēplo de
predicatoꝝ ſuoꝝ vita ſuſceperūt. Vn̄ eni mēſas h̄ veſtibu
lū haberet: niſi quadros lapides inueniſſet? Vt eni vnum
de quadris lapidibꝰ breuiter ad mediū deducamꝰ. vultis
fratres k̄mi finē videre. Mihi viuere xp̄s eſt ꝛ mori lucrū
Vultis vitā cog̃ſcere. Mihi mūdꝰ crucifixꝰ ē ꝛ ego mūdo Philip. j.
Vultis patiētiā audire. Vſq3 in hāc horā ꝛ eſurimꝰ ꝛ cola Gal. vj.
phis cedimur ꝛ inſtabiles ſumꝰ: ꝛ laboramꝰ operātes ma j. Cor. iiij.
nibꝰ nr̄is. Maledicimur ꝛ bn̄dicimꝰ. ꝑſectionē patimur ꝛ Ibidem.
ſuſtinemꝰ. blaſphemamur ꝛ obſecramꝰ. Vultis benignita
tē cog̃ſcere. Ego aūt libētiſſime ipēdā: ꝛ ſupipēdar ipe ꝓ ij. Cor. xij.
aiabꝰ vr̄is. Ac ne forſitan credamꝰ q2 eoꝝ ꝓ q̄bus ipendi
deſiderat debitor fuerit: mox ad eoſdē diſcipulos ſubiun-
git: dicēs. Licet plus vos diligēs: minꝰ diligar. Cū ergo Ibidem.
a ppl̄o fideli ad imitādas virtutes ſctōꝝ p̄dicatoꝝ vita co

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

gnoſcit: ꝑfecto ĩ veſtibulo de q̄dris lapidib⁹ mẽſe ꝯſtruũ-
tur. Habuit ṽo ſynagoga ſpiritales p̄res ĩ doctrina atqꝫ
ꝓphetia: ex q̄b⁹ exẽplũ vite ĩ ṽtutib⁹ traheret. Sʒ rudis
ei⁹ pp̄ls magis ꝑ timorẽ ſeruiẽs q̄ ꝑ amorẽ ſequẽs: vitas
patrũ noluit imitari quas vidit. atqꝫ ideo porta exterior q̄
ad aquilonẽ ꝑgit: mẽſas nõ hʒ ad holocauſtum. Sʒ qꝛ hec
moraliter dixim⁹: reſtat adhuc vt eaſdẽ mẽſas ꝑ intelligẽ
tiã typicã ꝑſcrutemur. Porta eteñ nr̄a in interiori veſti-
bulo q̄ttuor mẽſas hʒ. qꝛ ſctã eccl'ia ad eruditionẽ fideliuʒ
pp̄loꝝ: q̄ttuor regẽtiũ ordĩes accipit. quos paul⁹ et dono
i. Cor. xij. oĩpotẽtis dei enũerat: dicẽs. Ipſe dedit quoſdaʒ q̄dẽ ap̄los
⁊ Eph. iiij quoſdã aũt ꝓphetas. alios ṽo euãgeliſtas. alios aũt paſto
res ⁊ doctores. Paſtores ṽo ⁊ doctores vnũ regẽtiũ ordi
nẽ noĩat. qꝛ gregẽ dei ipſe veraciter paſcit q̄ docet. Habuit
quoqꝫ ⁊ porta exterior mẽſas q̄ttuor. qꝛ videlicʒ ſynagoga
obſequij exterioris obſuãtiã ꝑ p̄ncipes ſacerdotũ ⁊ ſenio
res pp̄li: ꝑ ſcribas atqꝫ phariſeos tenuit. q̄ ſcʒ phariſei etiã
legis doctores vocati ſũt. Siue aũt exteriori ſeu interiori
porte due mẽſe hinc ſunt: ⁊ due inde. qꝛ ĩ exordijs ſuis ſctã
eccl'ia ap̄los ⁊ ꝓphetas habuit. Prophetas aũt dicimus
nõ eos q̄ in veteri pp̄lo fuerãt: ſʒ eos q̄ in ſancta eccl'ia poſt
ap̄los ſunt exorti. poſteriori quoqꝫ tp̄e quod nũc eſt habet
euangeliſtas atqꝫ doctores. Qꝛ vero euangeliũ bonũ nun
cium dicit: euãgeliſtas vtiqꝫ appellam⁹ q̄ rudibus pp̄lis
bona patrie celeſtis adnũciant. Qui videlicet euangeliſte
atqꝫ doctores ⁊ priori q̄ de tempore fuerũt: ſed ⁊ nunc vſqꝫ
dño largiẽte ꝑmanẽt: qꝛ adhuc quotidie ⁊ infideles popu
los ad fidẽ trahi: ⁊ fideles quoſqꝫ in bonos mores ꝑ docto-
res erudiri cognoſcim⁹. Ap̄li vero ⁊ ꝓphete ad hoc tp̄e p̄-
ſentib⁹ ſublati ſunt: atqꝫ ideo dicim⁹. qꝛ menſe he porte no
ſtre. i. ſctẽ eccl'ie q̄ſi in alio latere fuerũt. Habet ⁊ porta q̄ ꝑ
git ad aq̄lonẽ duas menſas hinc: ⁊ duas inde. eoſdẽ quos
diximus p̄ncipes ſacerdotũ ⁊ ſeniores pp̄li in maiori au-
ctoritate regiminis. ſcribas quoqꝫ et phariſeos q̄ rudi illi
pp̄lo minori loco prefuerũt. Sʒ he menſe iuxta portã ſunt
q̄ ad aq̄lonẽ ꝑgit: qꝛ cũ q̄ttuor iſti ordines pp̄lo preeſſent:
ſynagoga in ꝑſecutiõe redẽptoris nr̄i ſeuiẽs: ad torporẽ ꝑ

fidie ꝓrupit. Que tñ mẽſe habuerũt ſacrificiũ qđ iuxta ſo
lã litterã tenuerũt. vñ ⁊ ad torporẽ frigoris lapſi ſũt: qꝛ flã
ma ſpũs ſuccẽſi nõ ſunt. Interiores aũt menſe holocauſtũ
nõ habẽt: qꝛ ſiue in cordib⁹ ap̄loꝝ atqꝫ ꝓphetaꝝ: ſeu in mẽ
te euãgeliſtaꝝ atqꝫ doctoꝝ ignis ſpũs ⁊ arſit ⁊ ardet. Qui
ꝓ eo ꝙ omnẽ eoꝝ cogitationẽ in bono ope aſſumit flãma
amoris dei q̄ſi holocauſtũ ſimul qđ inuenit incẽdit. Holo
cauſtũ eñ offerũt: q̄ ſiue in bono ope ſeu in ſctã cogitatiõe
medullit⁹ accẽdunt. Mẽſe vero he ex q̄dris lapidibus fa
cte ſunt: qꝛ dũ quotidie ſacri eloquij in ſuis cordib⁹ verba
meditant: ad offerendũ dño orõnis holocauſtũ q̄ſi ex qua
dris lapidib⁹ ꝯſtruunt. Verba eteñ ſcripture ſacre lapi-
des quadri ſunt q̄ vbiqꝫ ſtant: qꝛ ex nullo latere reprehẽſi-
bilia inueniũtur. Nã in oĩe qđ p̄teritũ narrant: in oĩe qđ
vẽturũ annũciãt: in oẽ qđ moraliter p̄dicãt: in oẽ qđ ſpiri
taliter ſonãt: q̄ſi in diuerſo latere ſtatũ habẽt: qꝛ reprehen-
ſionẽ nõ habẽt. Corda itaqꝫ ſctõꝝ mẽſe dei ſũt ad holocau
ſtũ ex quadris lapidib⁹ ꝯſtructe: qꝛ q̄ dei verba ſemꝑ cogi
tãt: ſemetipſos dño a carnali vita in cogitatione mactant.
Vñ ſcriptũ eſt. Lex dei ei⁹ in corde ipſi⁹: ⁊ nõ ſupplãtabũ ps. xxxvi.
tur greſſus ei⁹. Et vñ rurſũ dr. In corde meo abſcondi elo ps. cxviij.
quia tua: vt nõ peccẽ tibi. Sed qꝛ mẽſe he vñ ſint ꝯſtructe
cognouim⁹: etiã cui⁹ mẽſure ſint audiam⁹. Sequit. Lõgi Textus.
tudinẽ vni⁹ cubiti ⁊ dimidij: ⁊ latitudinẽ cubiti vni⁹ ⁊ di-
midij: ⁊ altitudinẽ cubiti vni⁹. Hunc locũ quidã expoſuit B
dicẽs. Lõgitudinẽ ⁊ latitudinẽ hʒ mẽſa vnũ cubitum ⁊ di
midiũ. i. ꝑ quadrũ: q̄ ſimul iũcte tres cubitos faciũt. Qui
tres cubiti habẽt in altitudinẽ cubitũ vnũ: vt myſteria tri
nitatis vni⁹ cubiti: hoc eſt diuine maieſtatis mẽſura ꝯſer-
uet. Qui videlicet ſenſus expoſitiõis iccirco nõ põt ſtare:
qꝛ in illa ſũma trinitate q̄ oĩa creauit: oĩa cõtinet / dimidiũ
nihil eſt. nec ex duob⁹ dimidijs aliq̄d vnũ. Neqꝫ eñ q̄cq̄
iminutiõis ac deciſiõis habet illa ſubſtantia: q̄ ſemꝑ incõ
mutabilis manẽs nec detrimẽtũ recipit: nec augmẽtum.
Sepe aũt dixim⁹ lõgitudinẽ ad lõganimitatẽ ſpei: latitu-
dinẽ ṽo ad charitatis amplitudinẽ ꝑtinere. Mẽſe ergo q̄
ad holocauſtũ ꝯſtructe ſunt lõgitudine cubiti vni⁹ ⁊ dimi

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

dij metiunt̄: q̄ꝛ ſcti p̄res atq̄ȝ doctores q̄ ſe lōganimiter ad
ſecreta ſpei intime extēdūt: ꝑ hoc qđ in virtutibus viuūt:
quātū ad humanā q̄dē mēſurā ꝑtinet valde ꝑfecti ſūt: quā
tū vero ad diuina myſteria q̄ plene ab hoīe capi nō pn̄t: ꝗ̄ȝ
diu in hac mortali carne ſubſiſtit: ꝑfecti nō ſunt. Inſemet-
ipſis ergo iam cubitū habēt. In deo aūt adhuc cubitū nō
habēt: q̄ꝛ iam q̄dē in virtutibꝰ plene ꝓficiūt: ſȝ tn̄ aliq̄d de
deo adhuc ex ꝑte agnoſcūt. Ecce iterū in mēſura mēſe ad
teſtimoniū paulus occurrit. Videamꝰ an eiꝰ vita cubito
Philip. iij integro mēſuret̄. Dicit eni. Quotquot ꝑfecti ſumꝰ: hoc ſa-
piamꝰ. Videamꝰ ſi in his q̄ de deo ſentit: iam ſe ad ꝑcipiē
Phili. iij. da myſteria ꝑfecte tetēderit. Ego me nō arbitror ꝯp̄rehē-
diſſe. Qui rurſus ait. Ex ꝑte cognoſcimꝰ: ⁊ ex ꝑte ꝓpheta
mus. Cū aūt venerit qđ ꝑfectū eſt: euacuabit̄ qđ ex ꝑte ē.
Qui iterū dicit. Nūc cognoſco ex ꝑte: tūc aūt cognoſcā ſi-
cut ⁊ cognitꝰ ſum. Si ergo ꝑfectꝰ eſt ⁊ ex ꝑte cognoſcit: cu
bitū habet ꝗ̄tū ad ſe: ſȝ tn̄ dimidiū ſuꝑ ſe. Tēdant̄ ergo in
lōganimitate ſpei corda ſctōꝝ: tēdant̄ in ꝑfectione quā ha
bēt cubito vno. Sȝ q̄ꝛ adhuc plene videre nō pn̄t vbi ſpei
oculū mittūt: hoc qđ ſuꝑ vnū cubitū habēt in dimidio cu-
bito recidat̄: quatinꝰ in hac vita ſemꝑ ſe imꝑfectos aſpici
ant: ⁊ ardētiꝰ ad ꝑfectionē currāt. Habēt quoq̄ȝ menſe lati
tudinē cubiti vniꝰ ⁊ dimidij: q̄ꝛ ſctōꝝ corda in charitatis
amplitudine dilatata iuxta ꝓximū quē diligūt ⁊ vidēt ha
bēt cubitū. Poſſūt eni ꝑfecte diligere: quos ꝑfecte valent
iuxta aliq̄d ſcire. Omipotētē vero deū medullitꝰ diligūt:
medullitꝰ ſequunt̄: ſed tn̄ tm̄ diligere nō pn̄t ꝗ̄tū debēt: q̄ꝛ
adhuc nō valēt videre quem diligūt: ⁊ mēſura amoris mi
nor eſt: vbi adhuc mēſura minor eſt cognitiōis. Suꝑ vnū
ergo cubitū habēt ⁊ dimidiū: q̄ꝛ hoc eiꝰ iam in amore inte
grū eſt: qđ valde minꝰ eſt in charitate cū ꝓximo: atq̄ȝ illud
qđ eis valde maiꝰ eſt adhuc in amore dei quē nō vidēt in-
tegrū nō eſt. De hoc amore q̄ hic incipit̄ vt ex viſione dn̄i
Eſa. xxxj. in eterna patria ꝑficiat̄: recte eſaias loquit̄ dicens. Viuit
dn̄s cuiꝰ ignis eſt in ſyon: ⁊ caminꝰ eiꝰ in hieruſalē. Pluꝰ ē
aūt caminū eſſe ꝗ̄ȝ ignē. Q̄ꝛ eſſe ignis ⁊ paruꝰ pōt: in cami-
no aūt vaſtior flāma ſuccēdit̄. Syon vero ſpeculatio: hie-

ruſalē aūt viſio pacis dr̄. Pacē ꝓ noſtrā hic interim ſpe-
culamur: vt illic poſtmodū plene videamꝰ. Ex amore er-
go dn̄i in ſyon ignis: in hierl̄m caminꝰ. q̄ꝛ hic amoris eiꝰ flā
mis aliq̄tenus ardemꝰ vbi de illo aliq̄d ꝯtēplamur. Sed
ibi plene ardebimus: vbi de illo plene videbimꝰ quē ama
mus. Altitudo vero mēſuraꝝ eſt cubiti vniꝰ. Que eſt enim
altitudo ſctōꝝ: niſi fides inuiſibiliū. Per fidē eni credit̄
qđ nō vr̄: atq̄ȝ iō ꝑ hāc iuſtoꝝ mēſa ad altitudinē ducit̄: vt
cūcta viſibilia deſpiciat i terra: ⁊ ea q̄ audit inuiſibilia ſeq̄-
tur in celo. Sȝ vnū cubitū hȝ altitudo menſe: q̄ꝛ vnitas eſt
fidei in corde oīm ſctōꝝ. Vnū deū eſſe trinitatē: ⁊ p̄res te-
ſtamēti veteris: ⁊ p̄dicatores ꝓfeſſi ſunt teſtamenti noui:
altitudo itaq̄ȝ mēſuraꝝ nil vno cubito ampliꝰ: nil minꝰ ha
bet: q̄ꝛ in magna ſibi vnitate ꝯcordat oīm fides patrū. ſed
hi q̄ iam in lōganimitatē ſpei ſūmis virtutibꝰ ꝓficientes:
vnū ⁊ dimidiū cubitū habēt: atq̄ȝ in latitudine charitatis
vno ac dimidio cubito metiunt̄: in altitudinem vero fidei
vno cubito excreſcūt: ⁊ ſūma admiratiōe magni ſūt vene-
rādi. Debēt ergo paruuloꝝ aīas in ſinu ſue ꝯuerſatiōis ſu-
ſcipere: atq̄ȝ eas in cōſpectu dn̄i velut q̄ddā holocauſtū ac
ſacrificiū offerre. Vn̄ aperte ſequit̄. Suꝑ q̄s ponūt vaſa i Textus.
quibꝰ imolat̄ holocauſtū ⁊ victima. Quid eni ſūt aīe fide-
liū: niſi vaſa ſctā q̄ verba pietatis capiūt: vt ex eoꝝ menti-
bus holocauſtū vite atq̄ȝ orōnis imolet̄: Hinc eſt enim ꝙ
paulꝰ cū adhuc rudis eſſet in fidei vocatiōe: q̄ꝛ iā dn̄i ver
ba ꝑceperat: ⁊ celeſti grā plenꝰ erat: vas appellat̄ cū dicit̄
Vas electiōis mihi eſt. Hinc paſtores atq̄ȝ doctores pro Act. ix.
pheta admonet dicēs. Mūdamini q̄ fertis vaſa dn̄i. Ipſi Eſa. lij.
eteni quaſi mēſe dn̄i vaſa portāt q̄ vitā fideliū erudiēdo to
lerāt: vt q̄nq̄ȝ hāc dn̄o ad holocauſtū ⁊ ſacrificiū ꝑducant.
Sȝ neq̄ȝ hoc negligēter intuēdū eſt: ꝙ in eiſdē vaſis holo-
cauſtū ⁊ victima dr̄ imolari. Holocauſtū eni ſicut et ſupiꝰ
diximꝰ victima eſt: nō tn̄ victima ſemꝑ holocauſtū: q̄ꝛ cuȝ
q̄d ex ꝑte offert̄: ⁊ ex ꝑte retinet̄ ſacrificiū q̄dē eſt: ſed holo-
cauſtū nō eſt. Sūt vero in multitudine magna fideliū alij:
qui q̄ mūdi ſūt oīa relinquūt. cūcta q̄ poſſidēt tribuunt. ni-
hil ſibimetipſis reſeruāt: ad eternā patriā medullitꝰ anhe

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

lant: ſecꝫ ex toto corde in lachrymis mactāt. Hi videlicet
vaſa ſuꝑ mēſam ſūt: in q̄bꝰ imolat̄ holocauſtū. Et ſunt alij
qui curā ꝓprie domꝰ gerūt. de filijs cogitant. eiſqꝫ heredi
tatē ſeruant. Qui tñ eterni iudicij memores: miſericordiā
pauperibꝰ impēdūt. alimēta ac veſtimēta eis ex ꝑte q̄ de-
creuerint tribuūt: hi nimirū vaſa ſuꝑ mēſam ſunt: in q̄bus
victima imolata eſt nō holocauſtū. Qꝛ enim patiētia ꝛ do
ctrina ſctōꝝ admonēdo ꝛ ſuſtinēdo: ſuadēdo atqꝫ terrendo
alioꝝ corda vſqꝫ ad hoc erudiūt vt oīa deſerāt: et totos ſe ī
amore dñi accēdāt. alioꝝ vero ad hoc vſqꝫ inſtruunt: vt qꝛ
oīa relinquere nō valēt vel ex ꝑte qua preualent miſericor
des fiāt: ꝛ carnis curā cū aīe cura partiant̄. Mēſe dñi de q̄
dris lapidibꝰ inſtructe vaſa portāt: in q̄bꝰ imolat̄ holocau
ſtū ꝛ victima. Qꝛ ꝛ ꝑfecti ſicut dictū eſt cū oīa deſerunt: to
tū cor in amore dñi accēdūt: ꝛ imꝑfecti ſacrificiū offerūt.
Textus. q̄ꝺ ex ꝑte deuouerunt. Seq̄tur. Et labia eorum palmi vni
us: reflexa intrinſecus ꝑ circuitū. Quid eſt h̄ q̄ꝺ mēſaꝝ la-
bia palmo metiunt̄: niſi q꜡ in palmo manꝰ tēdit̄: ꝛ ſcti pr̄es
atqꝫ doctores ea ꝓdicāt: in q̄bus auditorum oꝑa tēdunt̄.
Quaſi eñi manū extēdimꝰ: cū oꝑa nr̄a dilatamꝰ. Loquat̄
ergo vnuſq̄ſqꝫ doctor. cor audiētis exerceat. ocioſoꝝ torpo
rē excutiat. Quos dū ad bona oꝑa tetēderit: palmū ſe hr̄e
labijs oñdit. Pēſandū quoqꝫ qꝛ in palmo digitꝰ maior ac
minimus tēdit̄. Quid ꝟo in maiori ac minimo digito: niſi
magna ꝛ extrema actio deſignat̄. Palmū ergo mēſe in la
bia habebāt: q̄tinus ī doctoꝝ ſuoꝝ ꝓdicatiōe auditor euiꝰ
gilet. Et ſic ex eoꝝ admonitiōe magna oꝑa faciat: vt age-
re ꝛ minima nō omittat. Sic minimis intētus ſit: vt piger
in agēdis maioribꝰ nō ſit. Vñ ꝑ euāgelium veritas dicit.
Mat. xxiij. Ve vobis ſcribe ꝛ phariſei hypocrite. qꝛ decimatis mētā
et anetū ꝛ ciminū ꝛ relinq̄tis q̄ grauiora ſunt legis. Iudi-
ciū ꝛ miam ꝛ fidē hec oportuit facere: ꝛ illa non omittere.
Per iudiciū quippe ꝛ miam ꝛ fidē: maior digitus oꝑatio
nis oñdit̄. Per mētā ꝟo ꝛ anetū ꝛ ciminū: digitꝰ ꝓculdu-
bio minimꝰ figurat̄. Hec ḡ oportuit facere ꝛ illa nō omitte
re: qꝛ ſi opus nr̄m palmo metiri volumꝰ: ſic neceſſe eſt vt
tēdat̄ minimus q̄tinꝰ maior digitus nō attrahat̄. Vñ aūt

cū mēſaꝝ labia metiūt̄: ꝛ mēſura palmi dꝛ addit̄ vniꝰ. vt ex
doctoꝝ ꝓdicatiōe ſic̄ vnitas tenet̄ ī fide: ita quoqꝫ vnitas
mētiū ſuet̄ ī oꝑe. ne ꝑ opus bonū q̄ꝺ alt̄ agit: alt̄ ad diſcor
die malū ꝓrūpat. Ita etiā bōa facere oꝑa debemꝰ vt ꝑ hec
q̄ꝫ cū his cū q̄bꝰ viuimꝰ: vnanimitatē recte vt poſſumꝰ ꝯſ-
uemus. i. nō deſerēdo q̄ꝺ agimꝰ: ſed ꝓueniēdo bonis ꝑſua
ſionibus malū diſcordie q̄ꝺ timemꝰ. Sic in ſuis opibꝰ vni
tatē palmi cuſtodiens paulus diſcordiā gñari ꝓhibebat:
cū quēdā lapſum atqꝫ ab eccl̄ia abiectū iā velle recipe co-
rinthios videret: dicēs. Si cui aliq̄d donaſtis ꝛ ego. Nā ij. Cor. ij.
et ego ſi q̄d donaui ꝓpter vos in ꝑſona xp̄i: vt nō circūue-
niamur a ſathana. Qui videlicet ſolet de bonis mala gña-
re ꝛ hoc q̄ꝺ ꝑ charitatē agit̄ ad diſcordiā trahit. Vñ ꝛ mox
de iꝑo ſubiecit dicēs. Nō eñi ignoramus cogitatiōes eiꝰ. Ibidem.
Doctor aūt q̄ ꝑ bona q̄ ꝓdicat ī ſuis auditoribꝰ rectā oꝑa-
tionē format. ſi mētes oꝑantiū ad vnanimitatē nō ligat: ī
labijs palmū hꝫ ſꝫ eā (q̄ dicta ē) palmi vnitatē nō hꝫ. Pē
ſandū ꝟo eſt valde q̄ꝺ dr̄. qꝛ earūdē mēſaꝝ labia iteriꝰ ſunt
reflexa. Tūc eñi mēſaꝝ labia itrinſecus reflectunt̄: qñ do-
ctores ad ꝯſciam reuocāt tacita cogitatiōe q̄ꝺ dicūt. qñ ſe
metiꝑos ſubtilit̄ ꝑſcrutant̄ ſi faciūt q̄ꝺ loquunt̄. Recte aūt
cū reflexa intrinſecus mēſuraꝝ labia dicunt̄ addit̄ quoqꝫ
per circuitū: vt nō in vna qualibet ſe parte cōſiderent: atqꝫ
ex alia ſemetiꝑos ꝓpēdere ꝓtermittāt. ſꝫ vbiqꝫ ſemetiꝑos
inſpiciant: et inquātum preualent ſtudeant ſingula opera
implere que docent. ne ſi predicātes facere bona diſſimu-
lant: ſui vaſtatores ſint cultores alieni. O doctor. ecce iam
menſa es. iam vaſa portas. iam in vaſis fidelibus pondus
holocauſti ꝛ victime ſuſtines: ſed intus reflecte labium id
eſt ad cor reuoca ſmonē. Audi quod dicis oꝑare q̄ꝺ predi
cas. Si eñi negligis implere que doces: alijs meſſem ſemi
nas: et ipſe a frumēti ꝑticipatiōe ieiunas. Vñ ſcriptū eſt.
Cuius meſſem famelicꝰ comedit. Meſſem q̄ppe doctoris Iob. v.
qui bona loquit̄: ſed nō oꝑat̄ famelicus comedit. quia is
qui panē iuſticie eſurit oꝑat̄ mandata que audit. et fru-
ctum nō habet qui ſeminādo laborauit. Hinc ſalomon ait.
Abſcondit piger manū ſuam ſub aſella. nec ad os ſuū porri Puer. xix.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

geteam. Nemo ita piger eſt vt ad os manũ comedendo re
ducere laborē putet. Sed piger nec ad os manũ ſuã porri=
git qui nec ħ vult opari qđ dicit. Hinc iterũ de bene docē=
Pſ. lxxvij. tibus ⁊ male opantibꝰ dicit. Filij effraim intēdentes arcũ
et mittētes ſagittas: cõuerſi ſũt in die belli. Intendũt arcũ
atq ſagittas mittũt: qui ſcripture ſacre ſcripturas prepo=
nũt: et verbis rectis auditoꝝ vitia feriũt. Sed cõuertũtur
in die belli, quia poſt ſemetipos redeũt in tentatiõe vitio=
rũ et pectꝰ opponere nõ volũt. qꝛ in tentationũ certamine
Pſal. nõ reſiſtũt. Hinc iterũ dꝛ. Auertiſti adiutoriũ gladij eius:
lxxxviij. et nõ es auxiliatꝰ ei in bello. Gladius q̃ppe doctorꝫ eſt ſer
Ephe. vj. mo dei. Vñ per paulũ dꝛ. Et gladiũ ſpiritus: qđ eſt verbũ
dei. Oĩpotens itaq deus cũ doctorē reſpicit nolle opari q̃
dicit: in die belli adiutorij eiꝰ gladiũ auertit. Quia inten=
tationũ certamine nõ pmittit ei eſſe in adiutoriũ doctrine
verba que dedit. Habet igiť gladiũ: ſed hũc in bello nõ ad
iuuat. qꝛ cũ aduerſitas tentatiõis eruperit: ꝟbi obliuiſci=
tur qđ dicebat. Ecce enĩ de patiẽtia forſitan ſmo doctori
eſt. doctrine ſue magiſterio docere cogiť: qliť ꝯ illata dã=
na. cõtra auditas cõtumelias patiẽtia ſerueť. Sꝫ cũ ipe vł
dãno vel cõtumelia fuerit laceſſitus oblitus qđ docuerit.
vel in leſione ꝓximi. vel in reddēdo grauꝰ ꝯtumeliã exce
dit. Inter hec itaq cogitet q̃ a mēſa dei ē. labiũ intꝰ refle=
Luce. xxj. ctat. ſeruet qđ predicat. Scriptum quippe eſt. In patiẽtia
Puer. xix. veſtra poſſidebitis aĩas vr̃as. Et rurſum ſcriptũ eſt. Do=
ctrina viri p patiẽtiã noſciť. Si itaq index doctrine patiẽ
tia eſt/tãto quiſq doctus oñdiť: q̃to patiẽs fuerit. Hinc
eſt enĩ ꝙ bonꝰ ille diſcipulus q̃ magiſtrũ tolli in aera vide=
iiij. Re. ij. bat: p magne charitatꝫ affectũ clamabat dicēs. Pater mi:
pater mi. currus iſrł ⁊ auriga eius. Quid eſt fratres chariſ
ſimi ꝙ helyas currus iſrael ⁊ auriga dꝛ: niſi qꝛ auriga agi
tat currus portat? Doctor ergo q̃ mores ppłi et p patiẽtiã
ſuſtinet: ⁊ ſacri eloquij ꝟbis docꝫ/⁊ currꝰ dꝛ ⁊ auriga. Cur
rus qꝛ tolerãdo portat. auriga qꝛ exhortãdo agitat. Currꝰ
qꝛ mala ſuſtinet. auriga qꝛ ppłm bonis admonitiõibꝰ exer
cet. Fortaſſe aũt cõtra vanã glĩaꝫ ſermo doctori eſt. Et mi
re inſinuãs qualř debeat declinari/eiſdē ipis ſermonibꝰ

vanã glĩam q̃rit q̃bus ꝯtra eãdē vanã glĩam diſputat. Si
igiť hoc appetit adipiſci qđ ꝓhibet: mēſa intus labiũ non
reflectit. Tũc aũt mēſa dñi ex q̃dris lapidibꝰ extructa ha=
bebit intꝰ labiũ reflexũ/ſi ſtuduerit audire qđ docet. Scri
ptũ quippe eſt. Ne q̃d p ꝯtētionē: neq p ianē glĩam. Atq Phili. ij.
eiſdē rurſus egregiꝰ ꝑdicator dicit. Nec q̃rētes ab hoibꝰ j. Theſ. ij.
glĩam. neq a vobis neq ab alijs. De ꝑdicationis etenĩ la
bore laudē trãſitorie q̃rere: q̃d eſt aliud q̃ꝫ rem magnã vili
precio venũdare? Sed eſt in doctrine ꝟbis graue pericu=
lum. qꝛ ſepe ſermonē docentiũ fauores audiẽtiũ ſequunť.
Et cum doctores ab eo quod bene inotuerint apparere iã
minores in dictis nolũt: doctrine ꝟbũ quod pro acq̃rēdis
aĩabus auditores ex oĩpotētis dei amore inchoauerũt: in
ħ poſtmodũ ꝓ acq̃rēdis laudibus laborãt. Et q̃ in verbis
dei querebant prius lucra ſpiritalia: tpales poſtmodũ fa=
uores ſequũtur. Unde fit vt ſiue recta quelibet opa ſeu ſan
cte doctrine ꝟba in oĩpotētis dei iudicio pereãt: cũ p hec
quiſq trãſitorijs fauoribꝰ anhelat. Hinc etenĩ p ꝓphetã
iudee dicit. ꝙ in ſeipam incauta mēs inuenit: ſi ſaltē poſt
culpã ſuas caute cogitatiões rimeť. Oliuã vberē. pulchrã Hiere. xj.
fructiferã. ſpecioſam vocauit dñs nomē tuũ. Ad vocem lo
quele grãdis exarſit ignis ĩ ea: ⁊ cõbuſta ſunt frutecta eiꝰ
Oliuã quippe vberē ⁊ pulchrã fructiferã ⁊ ſpecioſam dñs
vocat/cuiꝰ vel efficatiã in opationē: vel ſctã ſtudia in ver=
bis ſcie approbat. Sed ad vocē loq̃le grãdis exarſit ignis
in ea. qꝛ cũ laudari q̃s ceperit: erubeſcit forſitã minor vide
ri q̃ꝫ dicit: ⁊ ſtudet eſſe qđ dicať. Uox enĩ grãdis loq̃le eſt:
fauor adulãtis. Uñ ſcriptũ eſt. Qui bñdicit ꝓximo ſuo vo Prouer.
ce grãdi de nocte ꝯſurgēs: ſiľis eſt maledicēti. Ad vocē er= xxvij.
go loq̃le grãdis exarſit ignis ĩ ea. qꝛ in magnitudine fauo=
ris flãma ĩ corde accēdiť de amore laudis. Sed oĩa oliue
frutecta ꝯburunť. qꝛ ante oĩpotētis dei oculos vel q̃ bñ ge
ſta vł q̃ ſciēter ſunt dicta depereũt/cũ iã nõ amore dñi: ſed
intētiõe trãſitorie laudis fiũt. Sic enĩ cogitatiõi bone co=
gitatio ſiniſtra ſubiũgiť: vt vix ipſe q̃ eaſdeꝫ cogitationes
generat animꝰ cognoſcat. Uñ ꝑdicator egregiꝰ cũ loquēs
ſubtiliter diceret. Uiuꝰ eſt ſermo dei ⁊ efficax. et penetra= Hebř. iiij

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

bilioꝛ omni gladio ancipiti. ⁊ ꝑtingēs vſqꝫ ad diuiſionem
aīe ac ſpūs. Ilico ſubiūxit. Cōpagū quoqꝫ ⁊ medullarū: et
diſcretoꝛ cogitationū et intētionū coꝛdis. Diſtinguit eniꝫ
dei ſermo cōpages ⁊ medullas. qꝛ diſcernit cogitatiōes et
intētiones coꝛdis. Per ꝯpages quoqꝫ oſſibus oſſa iungū
tur. Et ſepe dū ꝗd recta cogitatione agimus. ſed ſubito in
laudis amoꝛe declinam⁹. atqꝫ hoc ꝓ laude facim⁹ qd̓ pri⁹
facere ꝓ veritate ceperam⁹. qꝛ cogitatiōes cogitationib⁹
adiūgunť: q̄ſi quedā cōpages fiūt. Sed hn̄t oſſa ꝗ in cōpa
ge iūcta ſunt etiā medullas. Qd̓ p̄dicatoꝛ ſctūs aptius in
tulit cū ſubiūxit. Diſcretoꝛ cogitationū ⁊ ītētionū coꝛdis
Cōpages eni noſtre cogitatiōes ſunt. medulle aūt intētio
nes. Et ſepe aliud cogitam⁹: atqꝫ aliud eſt qd̓ ꝑ cogitatio-
nem intēdim⁹. Nā ſi ꝗs propoſito nūmoꝝ p̄mio pupilli vł
vidue cauſam defendat: ⁊ foꝛtaſſe eccl'iaꝫ ingrediēs ī ſuis
precib⁹ deo dicat. Tu vides qꝛ cām pupilli ⁊ vidue defen
do. Iſte ꝓculdubio qd̓ cogitat ſcit: ſed quo intēdat ei⁹ co-
gitatio ignoꝛat. Aliud ꝗppe cogitat atqꝫ alio intēdit. Nō
eni defenſionē pupilli vł vidue: ſed mercedē nūmoꝝ ꝗrit.
Nā tollere tpale premiū: ⁊ nō pupillū ac viduā defendere
intēdit. Sermo itaqꝫ dei diſcretoꝛ ē cogitationū ⁊ intētio-
num coꝛdis. qꝛ nō aſpicit quid apud temetipm cogitas. ſꝫ
per medullā ꝯpagis. i. per intētionē cogitatiōis ꝗ accipe-
rere ꝗris. Reſtat ꝗ̄ vt doctoꝛ cū loquiť: q̄ſi menſa dei ſemꝑ
intus labiū reflectat. ne aut mala intētione loqui inchoet:
aut cū bn̄ cepit ſeduct⁹ fauoꝛib⁹ in appetitū aliū declinet.
Foꝛtaſſe autē de cuſtodia diſcipline ſermo doctoꝛi eſt. Et
ſepe etiā ꝯtigit. vt diſcipline regulā quā ſcit diceť neſciat
tenere. ꝗ aut nimio zelo motus min⁹ ſe ꝑ māſuetudinē tem
perat. aut nimia māſuetudine placid⁹: minus ſe ꝯ vitia in
zeli ſtimulo inflāmat. Magna eni cōſideratione debem⁹
iij. Reg. ij pensare qd̓ ſcriptū eſt. qꝛ in vaſis tēpli inter coꝛonas ⁊ ple-
ctas: boues ⁊ leones ⁊ cherubin exſculpta ſunt. ⁊ ſubter bo
C ues ⁊ leones loꝛa depēdētia. Coꝛone ꝗppe ſignū victoꝛie:
plecte aūt cōcoꝛdie vnanimitatē ſignant. Cherubin vero
plenitudo ſciētie diciť. Sacerdotes enim atqꝫ doctoꝛes
inter coꝛonas et plectas. i. inter foꝛtitudinē boni opis quo

ad victoꝛiā currūt: ⁊ charitas ꝯcoꝛdiā quo a ſe viciſſim nō
diſcrepāt: ꝑ boues ⁊ leones atqꝫ cherubin deſignate ſūt. qꝛ
in plenitudine ſciētie quā habēt: neceſſe eſt vt et boū man-
ſuetudinē teneāt: ⁊ feruoꝛē leonū ꝗtinus in diſciplinā quā
predicāt ⁊ ex ſancto zelo accēſi ſint: ⁊ ex paterna dulcedine
trāquilli. Quib⁹ ſubter ſe loꝛa depēdeant: vt diſcipline ſue
retinacula ꝗbus ipſi ligati ſunt etiā ſubiectis ſuis ſollicite
impēdant. Sup eos eni loꝛa depēdere eſt: cuſtodie vīcula
ſubditis tenere. Que tūc recte ſeruanť: cū nec boū manſue
tudo in zeli feruoꝛe amittiť: nec leonū terroꝛ in māſuetudi
ne declinať. Tanta ꝗppe dꝫ eē diſcretio vt nec diſciplina
nimia: nec ipſa ꝗqꝫ miſericoꝛdia ſit remiſſa. Ne ſi īoꝛdina-
te culpa dimittiť: is ꝗ eſt culpabilis in reatu graui⁹ aſtrin-
gatur. Et rurſus: ſi culpa īmoderate retineť / tanto qui coꝛ
rigitur deterioꝛ fiat: ꝙ̄to erga ſe nil ex benignitatꝭ gratia
agi cōſiderat. Exhibēda itaqꝫ prauis ē aſperitas in oſten
ſione: charitas in mēte. vt ⁊ dura oſtēſio deliquentē coher
ceat: ⁊ charitatꝭ cuſtodia mercedē māſuetudinis nō omit-
tat. Ecce dū loquoꝛ ioſeph animū pulſat: vt ad oſtēdenda
que dico ipſe teſtis veniat. Certe ſomniū qd̓ de ꝓfectu ſuo Geneſis.
viderat fratrib⁹ narrās / ꝑ hoc qd̓ īnocēter retulit: malicie xxxvij.
cōtra ſe ſtimulos excitauit. ab eiſdeꝫ fratrib⁹ hiſmaelitis
eſt vēdit⁹. in egyptū duct⁹. mira oīpotētis dn̄i diſpēſatio- Ibidem.
ne eidē egypto p̄latus eſt. Cūqꝫ in terra chanaā fames ex- Geneſis.
ſurgeret: fratres ad egyptū venerūt. ioſeph p̄latū egypto xxxix.
repererūt: eūqꝫ ſubmiſſi ad terrā ceruicibus adoꝛauerunt.
Et qꝛ mutari dei cōſiliū nō valet: quē iō vēdiderāt ne ado-
rarent: odoꝛauerūt qꝛ vēdiderūt. Tūc ipſe vir dei ſpiritu
diſcretionis plen⁹: cognouit fratres: nō cognit⁹. Sed me- Geñ. xlij.
moꝛ culpe et remiſſoꝛ iniurie: mala fratrū nec reddere ſtu-
duit. nec ſine purgatiōe laxare. Nā ſuſpecta voce ꝓtin⁹ di
xit. Exploratoꝛes eſtis vos: vt videatis infirmioꝛa terre Ibidem.
veniſtis. iā nūc experimentū veſtri capiā. Per ſalutē pha
raonis nō egredimini hinc. O iaculū in coꝛde. Peregrini
venerāt famis periculū fugiebāt. frumēta ꝗ querebāt non
acceperāt. ⁊ ferri ſe in ſupiactione criminis videbāt. In-
ter hec ducunť ad carcerē: ⁊ poſt triduū adduci eadē aſpe

t

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ritate terrenť. Jam rediť ad coꝛ. iaʒ culpe memoꝛia pulſat
Gen. xlij. animū / atqꝫ inter ſeinuicē loquūtur. Merito hec patimur
qꝛ peccauimꝰ in fratrē nr̄m vidētes anguſtiā aīe illius cū
depcareť nos: ⁊ nō audiuimus. Jccirco venit ſup nos iſta
tribulatio. Jn his aūt coꝛ ioſeph amoꝛe vinciť. ſeceſſuʒ pe
tit. ſoluit flēdo qđ pietati debuit. Seuerꝰ ad fratres reuer
tiť: vt cruciatas eoꝝ aīas a culpa liberaret. Poſt hec vnꝰ
religať in vinculis: dimittūtur ceteri cū frumētis / vt vnus
frater veniat: quē miniū hr̄e ſe dixerāt. Venit poſtmoduʒ
frater. Vincebat mentē pietas: cū frater innocēs videreť.
ſed ꝑmanebat in oſtēſione aſperitas: vt fratres noxij pur
Gen. xliiij garenť. Frumēta danť. ſcyphus ī ſacco iunioꝛis fratris ab
ſcondiť: furti poſt eos q̄ſtio moueť. Mittiť vt reducanť ad
dicti. in ſeruitutē decerniť apud quē ſcyphus fuiſſet inuē-
tus. Jn ſacco vltimi fratris inueniť. Tūc beniamin reduci
tur: afflicti oēs fratres ſequūtur. O toꝛmēta mīe: cruciat ⁊
amat. Reuerſi igiť in terra cū lachꝛimis ꝓſtrati: veniam
poſtulāt. Memoꝛes enī q̄d de illo patri ꝓmiſerāt: meroꝛe
intolerabili tabeſcebant. Tūc ſe vltra cohibere nō valens
pietas clauſa ꝓrupit ad mediū: ⁊ excuſſit charitatꝭ lachꝛi
mas de vultu ſeueritatis. Deterſa ē ira q̄ apparebat: ⁊ non
erat oſtēſa mīa q̄ erat ⁊ nō apparebat. Sic vir ſctūs facinꝰ
fratrū et dimiſit et vindicauit. Sic in vigoꝛe clementiam
tenuit: vt delinquētibꝰ fratribꝰ nec ſine vltione pius exi-
ſteret: nec ſine pietate diſtrictꝰ. Ecce h̄ ē magiſteriū diſci-
pline: vt culpis et diſcrete nouerit parcere et pie reſecare.
Qui aūt diſcretionis ſpiritū nō hn̄t: aut ſic dimittūt pctā
vt nō coꝛrigāt: aut ſic q̄ſi coꝛrigēdo feriūt vt nō dimittāt.
Doctoꝛ ḡ cui de diſcipline moderamine loq̄ neceſſe eſt: mē
ſam dei eſſe ſe ſciat: atqꝫ intus labꝛū reflectat vt qđ docēdo
loquiť: h̄ ſub diſcretionis ſpiritu vigilanter opereť. Nec ſi
quedā ſibi deeſſe ꝯſiderat: opoꝛtet vt ab eoꝝ p̄dicatiōe cō
ticeſcat. Locus q̄ppe eiꝰ exiget vt loquať. Verbis ḡ ſuis
ſemetipm ꝯueniat: ⁊ ſi nō ideo loquiť qꝛ opatur: iō opereť
qꝛ loq̄ cōpelliť. Vbi itaqꝫ ſe ꝯſpicit ope īplere qđ dicit: ibi
auditoꝛes admoneat / eoꝛūqꝫ aīos ad ſtudiū bone opatio-
nis accingat. Vbi autē necdū ſe videt īpleſſe qđ loquiť ad

bona de quibꝰ auditoꝛes admonet ſe q̄ʒ ꝑiter inflāmet: vt
ipſe etiā ſimul diſcat in ope qđ per eū loquiť veritas ī pre-
dicatione. Sepe enī qđ viuēdo neſcimꝰ cōpulſi loq̄ doctri
nā: loquēdo diſcimꝰ. vt dū de cogitationis nr̄e pigricia re
atus naſciť in mēte: eandē mentē conpūctio ſubito oboꝛta
tranſuerberet. ⁊ ſua voce excitata ⁊ vigilet in ope / q̄ pꝛius
toꝛpebat in ocio ſine voce. Ecce aūt cū mēſe labiū palmo
tendiť. i. cū per doctoꝛis os ꝯtra vitia diſputať: atqꝫ ad bo-
na opa coꝛ auditoꝛū accendiť: multi qui eius v̄ba audiūt:
quāta vel q̄lia mala ꝑpetrauerint recognoſcunt. atqꝫ ad eū
cōfitētes veniūt: eūqꝫ pꝛo pctīs ſuis interceſſoꝛē fieri cum
fletibꝰ petūt. vt ipſe oꝛādo deleat culpas: q̄s p̄dicādo ma-
nifeſtat. Vn̄ et ſubdiť. Sup mēſas aūt carnes oblationis. Textus.
Doctoꝛes etenī ſcti cū ꝓ cōpunctis peccatoꝛibꝰ atqꝫ ꝯfitē
tibus oīpotenti dn̄o p̄ces fundūt / ꝑ hoc ꝙ ad veniā ꝓ car-
nali eoꝝ vita poſtulāt: mēſe dn̄i carnes oblationis poꝛtāt.
Vt ergo ſint ꝓ quibꝰ cōuerſis ⁊ flētibus rogent: opoꝛtet vt
eiſdē pꝛius in pctō poſitis p̄dicent. ⁊ cū iam ceperint pctā
relinq̄re / atqꝫ ad inocētiā feſtinare: neceſſe eſt vt erga eos
in oꝛe doctoꝛis incremēta p̄dicationis excreſcāt: ⁊ q̄buſdā
doctrine ſue verbo tāto vehemētiꝰ inſiſtat: quāto eos gra-
uius cecidiſſe ꝯſiderat. videlicet ſciēs ꝙ ipe tāto mercedē
magne remuneratiōis accipiat: quāto v̄bis ſuis alios de
pꝛofundioꝛibꝰ pctīs leuat. Libet inter hec ſcti euāgelij ad
mediū v̄ba deducere: cuiꝰ ſacra hyſtoꝛia ꝑ hoc qđ fctm̄ eſt
miraculū narrat: mira q̄ quotidie aguť denūciat. Nā cū
cōfeſſi atqꝫ ieiuni ad dn̄m ppl̄i cōueniſſent: diſcipulis do-
minus dixit. Mifereoꝛ ſup turbā. qꝛ ecce iā triduo ſuſtinēt Mat. viij.
me: nec hn̄t quid mādlucēt. ⁊ ſi dimiſero eos ieiunos in do
mos ſuas deficiēt in via. quidā enī ex eis de lōge venerūt.
Turba triduo dn̄m ſuſtinet: qn̄ multitudo fidelium pctā q̄
perpetrauit ꝑ penitētiā declinās: ad deū ſe in ope. locutio
ne. atqꝫ in cogitatiōe cōuertit. Quos dimittere ieiunos in
domū ſuā dn̄s noluit / ne deficiāt in via. qꝛ videlicet ꝯuer-
ſi peccatoꝛes in p̄ntis vite via deficiūt: ſi in ſua cōſcientia
ſine doctrīe ſancte pabulo dimittanť. Ne ergo laſſemur in
huiꝰ ꝑegrinatiōis itinere: paſcēdi ſumꝰ ſacra admonitiōe

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Ualde aūt pēſanda eſt pia ſniā q̄ ꝓceſſit ex ore ꝟitatis: q̄
Mat. viij. dicit̃. Quidā eni ex eis de lōge venerūt. Eſt aūt qui nihil fraudis ⁊ nihil carnalis corruptionis expertus: ad oīpotentis dei ſeruitiuꝫ feſtinauit. Iſte de lōginquo nō venit. qꝛ ꝑ incorruptionē ⁊ innocētiā ꝓximꝰ fuit. Alius nulla ipudicitia. nullis flagitijs inquinat̃. ſolo aūt cōiugio expertus: ad miniſteriū ſpiritale cōuerſus eſt. Neqꝫ iſte venit de lōginq̄ qꝛ vſus ꝯiūctione cōceſſa ꝑ illicita nō errauit. Alij ꝟo poſt carnis flagitia. alij poſt falſa teſtimonia. alij poſt facta furta. alij poſt illatas violētias. alij poſt ꝑpetrata homicidia ad penitētiā redeūt: atqꝫ ad oīpotētis dei ſeruitiū cōuertuntur. hi videlicet ad dn̄m de lōginquo veniūt. Quāto et eni quiſqꝫ plus in prauo ope errauit: tāto ab oīpotēte dn̄o longiꝰ receſſit. Nā et ꝓdigus filiꝰ qui patrē deſeruit abijt in regionē lōginquā / i qua porcos pauit. qꝛ vitia nutriuit Dent̃ igit̃ alimēta eis etiā qui de longinquo veniūt. qꝛ cōuerſis pctōribꝰ doctrine ſctē cibi ꝓbendi ſunt. vt in deū vires reparēt: q̄s in flagitijs amiſerūt. Qui ſepe a doctoribꝰ tāto neceſſe eſt vt largioribꝰ cibis doctrine ſatient̃: quāto feſſi maioribꝰ vitijs venerūt. Et cū iā ꝯfiteri ceperint mala q̄ cōmiſerūt. atqꝫ cōfitendo relinq̄re et fletibꝰ punire: neceſſe eſt vt doctores ſcti pro eoꝝ peccatis ſollicite exorent quatinus mēſe dn̄i carnes oblationis portēt. Qđ quotiēs agūt: et in h̄ ꝓ alienis peccatis interueniunt: ſua ante dei oculos amplius detergūt. qꝛ ea ipa charitate ſe iuſtificāt: qua mira pietate ꝓ alienis iniq̄tatibꝰ ſe i lamētis mactāt. Nec laborioſuꝫ dꝫ eſſe doctori ꝓ ꝯuerſis pctōribꝰ lachrimas fundere: qn̄ et ipſe qui oīa creauit hō factus pro nr̄is iniq̄tatibus in cruce ſanguinē fudit. Qui viuit ⁊ regnat cū patre in vnitate ſpūs ſancti deus in ſecula ſeculorū. Amē.

Omelia. xxij. et vltima.

ET extra portā interiorē gazophilacia cantorū in atrio iteriori qđ erat in latere porte reſpiciētis ad aq̄lonē: et facies eorū cōtra viā auſtralē: vna ex latere porte orie-

talis: q̄ reſpiciebat ad viā aq̄lonis. Et dixit ad me. Hoc eſt gazophilaciū qđ reſpicit viā meridianā ſacerdotū q̇ excubāt i cuſtodijs tēpli: porro gazophilaciū qđ reſpicit ad viam aq̄lonis ſacerdotū erit q̇ excubāt ad miniſteriū altarꝭ. Iſti ſunt filij ſadoch q̇ accedūt de filijs leui ad dn̄m vt miniſtrent ei. Et mēſus eſt atriū longitudine centum cubitorum et latitudine centū cubitorum per quadrum: ⁊ altare ante faciem templi. Et introduxit me in veſtibulū templi: et mēſus eſt veſtibulum q̇nqꝫ cubitis hinc ⁊ q̇nqꝫ cubitis inde: ⁊ latitudinē porte triū cubitoꝝ hinc ⁊ triū cubitoꝝ inde: longitudinē aūt veſtibuli viginti cubitoꝝ et latitudinē vndeci cubitoꝝ. Et octo gradibus aſcendebat̃ ad eā: et colūne erant in frontibus vna hinc et altera inde.

SAcri eloquij myſticos ſenſus ꝓpheta ꝑ aſpirationē ſancti ſpūs prudēter intelligēs: dicit. Mi- Ps̄ cxviij
rabilia teſtionia tua: ideo ſcrutata ē ea aīa mea.
Qui rurſus ait. Reuela oculos meos: ⁊ ꝯſidera Ibidem.
bo mirabilia de lege tua. Qui eni necduꝫ occulta de aptis intelligit: oculos velatos hꝫ. Qui ꝟo iam intelligit: reuelatos. Et mirabilia de lege dei conſiderat: qui ſpiritales lr̄e verba diſcutiēs que interiꝰ longitudo lateat penſat. An nō eſt mirabile qn̄ aliud auribꝰ ſonat: atqꝫ aliđ exit ad itelligētiam qđ nō ſonabat? Cui ergo verba ſacri eloquij: niſi lapidi ſilīa dixerim: in quo ignis latet? Qui manu quidem frigidus tenet̃: ſed ꝑcuſſus ferro ꝑſcintillas micat. Atqꝫ hoc emittit ignē qui poſt ardeat: qđ prius manū frigidū tenebat. Sic et eni: ſic verba ſunt ſacri eloquij. Que quideꝫ per narrationē lr̄e frigida tenent̃. ſed ſi q̄s hec aſpirāte dn̄o intento itellectu pulſauerit: de miſticis eius ſenſibꝰ ignē ꝓducit. vt in eius ꝟbis poſt animꝰ ſpiritaliter ardeat: q̄ priꝰ

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA GREDOS.USAL.ES

per litterā ipſe quoqꝫ frigidꝰ audiebat. Ecce eteni ꝓphe-
Textus. ta dicit. Et extra portā interiorē gazophilacia cantoꝝ: in
atrio iteriori qđ erat in latere porte reſpiciētis ad aqlonē.
et facies eoꝝ cōtra viā auſtralē vnā/ex latere porte oriēta-
lis q̄ reſpiciebat ad viā aqlonis. In his itaqꝫ v̄bis lr̄e ad
amorē dei cuiꝰ animus īferueſcat: qn potiꝰ quis nō ex ipa
eorū lectione tepeſiat? Si aūt latēs in lr̄a ſpiritalis medul
la diſcutit/per hoc ſcintille intellectꝰ exeūt: ꝛ incendūt qđ
prius cordis auribꝰ frigidū ſonabat. Nobis tn̄ vt ſe aſpirā
te dn̄o iterior intellectꝰ apiat: ipa prius narratio iuxta lit-
terā pateſiat. ait enī. Que porta erat interior: atqꝫ extra hāc
atriū qđ appellat interius. ac deinde alie. i. aqlonis. auſtri
atqꝫ oriētis porte deſcribunt. vt ipm atriū qđ eē extra por
tam interiorē dixerat/a portis exterioribꝰ eſſe interiꝰ oſtē
dat. Atriū ergo hoc ꝛ foris et intꝰ eſt. Foris qꝛ extra portā
interiorē. intus aūt qꝛ ītra portas exteriores. Gazophila-
cia quoqꝫ cantorū eſſe in hoc eodē atrio narrant: q̄ a latere
porte poſita dicunt reſpicientis ad aqlonē. Sed ipa eadē
Textus. gazophilacia ad auſtralē viā reſpiciūt. Et ſubdit. Ex late
re porte orientalis q̄ reſpiciebat ad viā aqlonis. In quibꝰ
verbis aperte intelligit/qꝛ cantoꝝ gazophilacia inter la-
tus porte reſpiciētis ad aqlonē. ꝛ latus porte oriētalis fue
rant poſita: que porta videlicet reſpiciebat ad viā aquilo-
nis. Facies itaqꝫ gazophilacioꝝ cōtra viā auſtralē: ſed po
ſitio iter portā erat oriētis et aqlonis. Porta ergo iterior
habebat ex latere portā aqlonis: ex alio quoqꝫ latere portā
auſtralē. In fronte v̄o veſtibuli oriētalis porta ſurrexerat:
atqꝫ ſic atriū qđ erat extra portā interiorē. vt h̄ quoqꝫ eſſet
interiꝰ: porte exteriꝰ ambiebāt. Hec de v̄bis lr̄e ſub breui
tate trāſcurrimꝰ: vt in eis ſenſus miſticos nō breuiter exq̄-
ramus. In p̄te aūt ſupiori tres porte deſcripte ſunt. i. oriē-
tis aqlonis. ꝛ auſtri. Moxqꝫ īterioris atrij tres alie narra-
te. i. auſtri. oriētis. et aqlonis. Ac deinde porta atrij iterio-
ris dicta eſt: in qua mēſe de q̄dris lapidibus extructe me-
morant. ꝛ porta q̄ reſpiciebat ad aqlonē in qua mēſe eſſent
ad ſacrificiū: nō ad holocauſtū. Vn̄ in iteriori diximus ſi-
gnificare eccl'iaꝫ. in exteriori ſynagogā. Sed his expletis

rurſum ꝓpheta incipit iteriorē portā: atqꝫ tres alias. i. aq
lonis. auſtri. ꝛ oriētis deſcribere. et in eaꝝ atrio iteriori qđ
erat extra portā interiorē eē gazophilacia. cantores. ſacer
dotes. tēplū. altare ſacrificia ꝓhibet. In quibꝰ v̄bis qꝛ de
ſancte eccl'ie inſtitutiōe narrare alia ab eis q̄ ſuperiꝰ dixe-
rat cepit: patet ꝙ īterioris porte ītellectū mutauit. Si enī
ſub vno intellectu oīa diceret: nouo ordīe ipſa atqꝫ alia nō
replicaret. Nā qm̄ poſſumus extra portā interiorē atriuꝫ.
gazophilacia. cantores. ſacerdotes. tēplū. altare ſacrificia
dicere: ſi ꝑ eādē ꝓphetiā īterior h̄ loco ſctā eccl'ia d̄ſignat.
Cū eni cūcta hec intra ipaꝫ ſint: quō extra portā interiorē
ſunt ſi extra eccl'iam nō ſunt? Intelligi ergo porta interior
pōt ea de qua iam lōge ſuperiꝰ locuti ſumus: q̄ contra por-
tam aquilonis et orientalē d̄r poſita: ꝑ quā figurari dixi-
mus aditū q̄ nobis ad iteriora gaudia patrie celeſtꝭ aperi
tur. vt hic quoqꝫ ꝑ portas circa veſtibulū narrātur ſancta
eccl'ia: per portā interiorē celeſtis regni aditus figurent.
Sed ne qs me v̄ba ſcti ſpūs eſtimet ad intellectū meū vio
lenter inflectere: et dicat qꝛ de porta interiori ſignificatio
nem ſctē eccleſie quā ſemel dixi mutari nō debui: in fulgē-
te dei oīpotētis gratia que cepimꝰ ipſa teneamꝰ. vt ꝛ por-
ta interior ſignet eccleſiā q̄ nos ad interiora gaudia ꝑdu-
cet: et gazophilatia. cātores. ſacerdotes. templū. altare. ſa
crificia ſint in atrio qđ eſt extra portā: et tn̄ extra eccleſiaꝫ
nō ſint. Si eni ſubtili īueſtigatione perq̄rimus: nil obſtat
intelligi vt interiorē portā ſicut dictū eſt ſctām eccleſiam
ſentiamꝰ. De qua nūc d̄r. Et extra portā interiorem gazo-
philatia cantoꝝ: atrio īteriori. Duo ſunt eteni q̄ dicuntur.
Porta iterior: atqꝫ extra hāc atriū interiꝰ. Quatinus hoc
ipſum atriū ꝛ exteriꝰ ſit et interiꝰ. A porta exteriꝰ: interiꝰ
autē ſicut ꝓdiximꝰ portis quas narrādo ſubiunxit. Sctā
eni eccleſia duas vitas habet. Vnā quā tꝑaliter ducit: ali
am quā in eternū recipit. Vnā qua laborat in terra: aliam
qua remunerat in celo. Vna qua mercedes colligit: aliam
vero in q̄ iā de receptis mercedibꝰ gaudet. atqꝫ in vtraqꝫ
vita offert ſacrificiū. Hic videlicet ſacrificiū ꝯpūctionis
et illic ſacrificiū laudis. De hoc ſacrificio d̄r. Sacrificiuꝫ Ps. l.

VNIVERSIDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Ibidem. deo ſpũs cõtribulat⁹. De illo aũt ſcriptũ eſt. Tũc accepta
bis ſacrificiũ iuſtitie: oblationes ⁊ olocauſta. De quo rur=
Pſ. xxix. ſus ait. Ut cantẽ tibi gloria mea: ⁊ nõ cõpũgar. In vtroq̃
autẽ ſacrificio carnes offeruntur. q̃ꝛ hic oblatio carnis eſt
maceratio corporis. ibi oblatio carnis eſt in laude dei glo
ria reſurrectionis. Tũc q̃ppe illic quaſi in olocauſtũ offer
tur caro: q̃ñ in eterna incorruptiõe ꝑmutata nil ↄtradicti=
onis: nil mortalitatis habuerit. q̃ꝛ tota ſimul amoris eius
ignib⁹ accẽſa: in laude ſine fine ꝑmanebit. Porta ḡ hec in
terior. i. ſctã eccleſia habeat iteriora ſua: illã videlicet vitã
que adhuc oculis nr̃is occulta eſt. Habeat extra eã atriuꝫ
exteri⁹. i. vitã p̃ntem: in qua om̃e bonũ agit̃: vt ad bonũ ſi=
ne fine ꝑueniat̃. Sint ḡ in iteriori atrio q̃ tñ extra portam
eſt gazophilatia cantorũ. q̃ꝛ electi quiq̃ atq̃ ꝑfecti. q̃ꝛ ad=
huc in carne mortali ſubſiſtũt: et intra ſinũ ſunt ſctẽ eccle=
ſie. et adhuc extra ſecreta gaudia interioris vite. Sint ga
zophilatia cantoꝝ interi⁹ et exteri⁹. q̃ꝛ corda ſanctoꝝ que
oĩpotẽti deo deſideriũ ſuũ ꝑ magni ardoris amorẽ cãtãt:
et iã intus ſũt: ⁊ adhuc int⁹ non ſunt. q̃ꝛ in ſctẽ eccleſie ſinu
poſita et iã vidẽt ꝑ ſpm̃ qđ int⁹ fortiter ament: et tñ adhuc
nõ vidẽt ꝑfecte qđ amant. Sint itaq̃ in interiori atrio ga=
zophilatia: ſed extra portã. vt iã et int⁹ ſint ꝑ deſiderium:
et adhuc int⁹ nõ ſint ꝑ plenariũ effectũ. Quid ſũt autẽ ga=
zophilatia cantoꝝ: niſi ſctã deſideria amantiũ? Qui p̃ce=
pta diuina q̃ſi quaſdã diuitias cuſtodiunt in mente: quas
cãtando ſeruãt. q̃ꝛ mãdata dei non ex timore: ſed ex amore
perficiũt: eiſq̃ ipſe ſacri eloquij p̃ceptiones cantabiles fi=
unt / q̃s nõ ex triſtitia: ſed ex deſiderio ſemꝑ opant̃. Ultꝭ
cor iuſti q̃ſi cuiuſdã cantoris gazophilatiũ audire? Cãta=
pſ. cxviij. biles mihi erãt iuſtificationes tue: in loco incolatus mei.
Iuſtificationes dei dicimus p̃cepta diuina: q̃ nos iuſtos
faciũt ſi ipleãtur. Que tũc nobis in loco incolat⁹ nr̃i cãta=
biles fiũt: q̃ñ in hac peregrinatione vite p̃ntis ipſa eadem
mãdata diligim⁹: et ex deſiderio iplem⁹. Hinc eſt q̃ idem
pſalmiſta iterũ ex cãtoꝝ gazophilatio ſe eſſe inſinuat: qui
Pſ. c. ait. Miſericordiã ⁊ iudiciũ cãtabo tibi dñe. Miſericordiã
dñi qua p̃ctã laxant̃ cãtare etiã p̃ctõr debet. i. hanc cũ gau

dio dicere atq̃ ſperare. Sed q̃s ita iuſt⁹ eſt: vt ei⁹ ſibi eter
num iudiciũ ante mẽtis oculos reuocet et nõ ↄtremiſcat?
An potius venire ad illud examen tãti iudicis preſumat:
feſtinet et gaudeat? Quiſquis ille eſt: magn⁹ eſt. q̃ꝛ iã miſe
ricordiã dñi et iudiciũ cantat. Cãtat q̃ppe iudiciũ ad qđ
intrare nõ trepidat. Sit ergo mẽs illi⁹ gazophilatiũ can=
toꝝ: vt ꝑ diuitias miſericordie q̃s accipit: letus pergat ad
iudiciũ qđ iã nõ pertimeſcit. Videam⁹ ſi placeat fratres
chariſſimi aliud quoq̃ gazophilatiũ cantoris. Forſitan ⁊
ipſe iudiciũ cantat. Quid eteñ dicit? Ego eñ iã delibor ij. Thi. iiij
⁊ tẽpus mee reſolutionis inſtat. bonũ certamẽ certaui. cur
ſum cõſummaui. fidẽ ſeruaui. de reliquo repoſita eſt mihi
corona iuſtitie: quã reddet mihi dñs in illa die iuſt⁹ iudex.
Qui laborũ ſuoꝝ conſcius memor certaminis qđ egit. me=
mor fidei quã ſeruauit. eſſe ſibi in iudicio repoſitã coronã
dicit. eãq̃ ſibi in illa die reddi ſperat poti⁹ q̃ donari. Pro
fecto patet q̃ꝛ iudiciũ cantat qđ venire deſiderat. Uñ etiã
ſubdit. Nõ ſolũ autẽ mihi: ſed et his q̃ diligũt aduẽtũ ei⁹. Ibidem.
Nemo eñ aduentũ iudicis dil: git: niſi q̃ ſe habere cauſã
in iudicio bonã nouit. Eoꝝ ergo corda q̃ aduentũ iuſti iu=
dicis diligũt gazophilatia cantoꝝ ſũt. q̃ꝛ ꝑ p̃ſũptionẽ gra=
tie et vite: ꝑ v̓tutes ſancti deſiderij cantãt iuſti iudicium:
qđ oẽs iniuſti ꝑtimeſcũt. Meminit autẽ charitas veſtra /
q̃ꝛ ſuperiori locutione per portã oriẽtis fidẽ: ꝑ aquilonis
ſpem: ꝑ auſtri autẽ charitatẽ dixim⁹ deſignari. Hec itaq̃
gazophilatia iter portã oriẽtis et aquilonis eſſe memorã=
tur: atq̃ ad viã auſtralẽ reſpicere. q̃ꝛ corda ſanctoꝝ inter fi
dẽ et ſpem poſita auſtralẽ viã reſpiciũt: q̃m ſctẽ charitatꝭ
ignib⁹ inardeſcũt. Ipſa quoq̃ oriẽtalis porta reſpicere dr̃
ad viã aq̃lonis. q̃ꝛ nobis ꝑ fidẽ quidẽ om̃ia in baptiſmate
p̃ctã laxant̃. ſed tñ dũ adhuc hic viuim⁹: etiã poſt fidẽ ſe=
pius ad p̃ctã declinam⁹. Et q̃ſi oriẽtis porta viã aq̃lonis
reſpicit: cũ vita nr̃a poſt ꝑceptã fidẽ adhuc aliq̃tin⁹ in fri=
gore culpe torpeſcit. Quis eñ in hac vita valeat poſt fidẽ
ſine culpa viuere: cũ iohãnes dicat. Si dixerim⁹ q̃ꝛ p̃ctm̃ j. Iohã. j.
nõ habem⁹ ipſi nos ſeducim⁹: ⁊ v̓itas in nobis nõ eſt? Cu=
ius v̓bis iacob⁹ ↄcordãs ait. In multꝭ eñ offendim⁹ oẽs Iaco. iij.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Si aũt pctã ꝑterita in fidei ꝑceptione dimiſſa ſunt:et ad-
huc poſt fidẽ ad pctã declinat̃:ꝗ̃ nobis erit ꝓ̄ſumptio iuſti-
tie:que ſpes vite ꝑmanẽtis:niſi vt dũ adhuc inter portam
oriẽtis ⁊ aqlonis ſumꝰ:ad viã auſtri mẽtis oculos leuemꝰ
quatinꝰ ex ſctã charitate feruentes calor nos amoris libe-
ret a culpa teporis ⁊ frigoris: Sint ergo gazophilatia in-
ter portã oriẽtis et aqlonis:ſed ſicut dictũ eſt ad auſtralez
viã facies intẽdant. vt inter hoc ꝙ nati in fide ſumus/et ꝙ
poſt ad pctã delapſi de ſpe pietatꝪ preſumimꝰ:exerceamꝰ
noſmetipſos in ardore charitatꝪ.et ibi tẽdamꝰ oculos cor-
dis:vbi accẽdamur ignibꝰ amoris. Poteſt aũt ꝑ aqlonis
portã gẽtilitas:ꝑ auſtri viã iudea:ꝑ oriẽtis aũt portã ipſe
dñs deſignari. Per aquilonẽ ꝗ̃ppe nõ imerito gentilitas
figurat̃:quã ille q in torporis frigore poſſidet:q dixit. Se
Eſa. xliiij. debo in mõte teſtamẽti:in lateribꝰ aqlonis. Per auſtralẽ
quoqꝫ portã recte iudea accipit̃:in ꝗ̃ ſpiritales patres ce-
leſti amore ferbuerũt.quoꝝ vnꝰ loquitur dicẽs. Cõuerte
Pſ. cxxv dñe captiuitatẽ nr̃am:ſicut torrẽs in auſtro. Que et ſi car-
nalẽ pplm̃ habuit in quo ; elut aqlonis frigora portauit:
in ſctis tñ ſuis doctoribꝰ ac ꝓphetis ad dñm ac ꝓximũ ca-
lore charitatis arſit. Oriẽtalis autẽ porta nõ imerito ipm
Zach. vj. ſignat:de quo ſcriptũ eſt. Ecce vir oriẽs nomen eiꝰ. Et de
Luce. j. quo zacharias ait. Viſitauit nos oriẽs ex alto. Sint ꝗ̃ ga-
zophilatia cantoꝝ ex latere porte aqlonis.qꝛ nõ ſolũ in iu-
dea fuerũt corda ſctoꝝ ſpiritaliter accẽſa:ſed etiã in gẽti-
litatis multitudine ad ſctẽ fidei ſacramẽta ꝯuerſa ardent
corda ſctoꝝ amore celeſtis patrie.inhiant gaudia eterna.
ſuſpirãt ad ſocietatẽ ſctoꝝ ciuiũ in celo.ſed tñ exẽpla huiꝰ
ardoris quẽ dono ſcti ſpũs acceperũt a ſpiritalibꝰ pr̃ibus
ſynagoge capiũt. Vñ ipſa quoqꝫ gazophilatia et in aqlo-
nis latere poſita:oculos ad viã auſtralẽ tendũt. Ecce enĩ
ex gẽtibꝰ venimꝰ.ſed in hoc quoqꝫ ꝓ ſcti ſpũs amore cale-
mus. Judee patres aſpicimꝰ q nobis in ſuis dictis quoti-
die ſcti deſiderij exẽpla prebẽt. An nõ q̃ſi calore meridia-
Pſ. lxj. ni feruoris ardebat q eſtuabat dicẽs. Sicut ceruꝰ deſide-
rat ad fontes aquarũ:ita deſiderat aĩa mea ad te deꝰ. Si-
tiuit aĩa mea ad deũ viuũ.qñ veniã ⁊ parebo añ faciẽ dei:

Qui rurſus ait. Pſallã ⁊ intelligã in via ĩmaculata:qñ ve- Pſ. c.
nies ad me. Hoc quoqꝫ ardore ſuccẽſus fuerat q dicebat.
Nũc dimittis dñe ſeruũ tuũ ſcdm̃ verbũ tuũ in pace.qꝛ vi- Luce. ij.
derũt oculi mei ſalutare tuũ. Qꝛ ergo ex gẽtilitate venimꝰ
ſed ſctõs iudee patres nobis in diuini amoris imitatione
ꝓponimꝰ:q̃ſi q̃dã cantorũ gazophilatia ex latere porte q
viã aqlonis reſpicit ſumꝰ:ſed ad viã auſtri facies tenemꝰ.
Et notandũ ꝙ hec eadẽ gazophilatia inter portã aqlonis
et oriẽtis eſſe ꝓhibent̃. Qꝛ videlicet poſt ĩcarnationẽ dñi-
cam multitudo gentiũ ad fidẽ venit:atqꝫ ĩter ipſos fideles
populos ⁊ ſacramẽta dñice incarnationis q medullitꝰ di-
ligũt corda amantiũ ſurgunt. Habeãt ꝗ̃ ſcti gazophilatia
hinc oriẽtis portã et inde aqlonis.qꝛ iter ipſa redẽptionis
ſue myſteria q ſequũtur.⁊ carnales quoſdã quos ⁊ iter ſan-
ctam eccleſiã tolerãt multi in deũ forti amore ꝓficiũt. vir-
tutibꝰ excreſcũt.eterni iudicis aduentũ q̃rũt:et inter ea q
amãt atqꝫ illa q tollerãt: q̃ſi quedã gazophilatia diuitias
ſpũs in mẽte ſeruãt. Nec iter ſacramẽta q diligũt et q iam
cõtraria portãt deficiũt.qꝛ ad auſtralẽ viã facies intẽdũt.
Quid enĩ patimur ꝙ pr̃es noſtri ꝓ amore dñi antea nõ ꝑ-
tulerũt: Notandũ ꝟo ꝙ inter portã auſtri et aqlonis oriẽ-
talis porta eſſe deſcribit̃.qꝛ dñs ac redẽptor noſter de iu-
dea eſt natus. Moxqꝫ in fide ſua eccl'iam ex gẽt bꝰ traxit.
Quaſi enĩ ĩter meridianã portã ⁊ aqlonis apparuit.qꝛ ex
illa venit et iſtã in ſuo ſeruitio cõuertit. Vñ et bñ dr̃ ꝙ por-
ta eadẽ oriẽtalis ad viã reſpicit aqlonis.qꝛ natꝰ dñs ſyna-
gogã deſeruit:⁊ multitudinẽ gentiũ collegit. Notandum
quoqꝫ eſt ꝙ dũ de gazophilatijs diceret̃:et facies eorũ ad
viã auſtralẽ:additũ eſt vnã. vt videlicet apte ſentiamꝰ:qꝛ
nõ alia eſt via ad celeſtẽ patriã nobis q ex gẽtilitate veni-
mus:atqꝫ alia illis patribꝰ q fuerũt in iudea. Sed hec ea-
dẽ vna via eſt nobis ⁊ illis q nos ad eterna gaudia ꝑducit:
que nobis ꝑ euãgeliũ dicit. Ego ſum via:ꝟitas ⁊ vita. De Joh. xiiij.
qua pſalmiſta ait. Vt cognoſcamꝰ in terra viã tuã: in oĩbꝰ Pſ. lvj.
gẽtibus ſalutare tuũ. Qđ enĩ hebraice Jeſus:h latine dr̃
ſalutaris. In terra ꝗ̃ via cognoſcit̃:qꝛ ieſus deꝰ añ ſecula:
et hõ factꝰ in fine ſeculoꝝ:gentibꝰ eſt manifeſtatꝰ. Vna ꝗ̃

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

eſt via ⁊ illis ꝗ ab auſtro ſūt: ⁊ his ꝗ ab aq̄lonis porta reſpi
ciunt. q2 electis iudeis ⁊ gētibꝰ dn̄s ac redēptor noſter ex-
pulſa pena formidinis / ad patrē factꝰ eſt iter amoris: atq3
Textus. adiutoriū ꝑuētionis. Sequit̃. Et dixit ad me. Hoc gazo-
philatiū qđ reſpicit viā meridianā ſacerdotū eſt: ꝗ excu-
Textus. bant in cuſtodijs tēpli. Atq3 mox ſubdit̃. Porro gazophi-
latiū qđ reſpicit ad viā aq̄lonis ſacerdotū erit: ꝗ excubāt
B ad miniſteriū altaris. Quibꝰ ꝓphete vbis prius nobis q̄-
rendū eſt: ꝗ ſint maiores ordinis ſacerdotes. vtrū hi ꝗ in
cuſtodijs excubāt tēpli: an ꝗ in miniſterio altarꝭ? Sed q2
paulopoſt ſubdit̃. altare erat ante faciē tēpli: apte oſtēdit̃
illos eſſe maiores ordinis ſacerdotes ꝗ in cuſtodijs tēpli
excubāt. q2 ꝓfecto in altare qđ eſt interiꝰ miniſtrāt. Hi au
tē qui ad altare qđ inter faciē tēpli eſt excubāt tāto īferio
res ſūt: quāto exterioribꝰ miniſtrāt. Querēdū ergo nobis
eſt: ꝗ ſacerdotes ſint ꝗ tēplū cuſtodiunt: ⁊ ꝗ ad miniſteriū
altaris excubare ꝓhibent̃? Magiſter gentiū fidelibꝰ ſcri-
j. Cor. iij. bens: ait. Tēplū dn̄i ſctm̄ eſt: qđ eſtis vos. Qui itaq3 ſacer
dotes ſunt ꝗ tēplū dei cuſtodiūt: niſi hi ꝗ orādo. p̄dicādo.
ſpūalibꝰ actibꝰ vigilādo ſctām eccleſiā a malignoꝝ ſpiri-
tuū imiſſionibꝰ a prauoꝝ ſuaſionibꝰ. ab hereticorū errori-
bus defendāt. An nō cuſtos tēpli fuerat ꝗ laboris ſui paſ-
ij. Cor. xj. ſionis enumerās dicit. In labore ⁊ erūna. in vigilijs mul-
tis. in fame ⁊ ſiti. in ieiunijs multis. in frigore et nuditate.
Atq3 ſtatim ſubdit. Preter illa ꝗ extrinſecꝰ ſunt inſtantia
mea quotidiana: ſollicitudo oīm eccleſiaꝝ. Pēſate queſo
cuſtos tēpli quāta ſollicitudine vigilet. Ecce eni in ſeipſo
ineſtimabilia patit̃: ⁊ cordis ſui ſollicitudinē alijs īpartit̃
Cuiꝰ rogo vtutis eſt: plus de vtilitate ꝓximorū q̄3 de ſua
afflictiōe cogitare? Quis hoc digne eſtimet? Quis digne
pēſet? Laborat. luget. eſurit. ſitit. alget. ieiunat. vigilat. et
tn̄ vigilādo de eccleſiarū oīm ſollicitudine cogitat. Ecce
eni eſt ſolertiſſimꝰ cuſtos tēpli eterni in exēplo ꝓpoſitus.
Imitet̃. q2 valet aduerſa ꝓ vitate pati. bona ꝓximis īpen
dere. circa aīaꝝ ſollicitudinē vigilare. Ne qs in ꝑfidiam.
ne qs in ſupbiā. ne qs in rapinā vel imūdiciā labat̃: excre-
re atq3 ꝓpeſcere / hoc eſt tēplū dei. i. ſctām eccl'iam cuſtodi

re. Sūt autē minoris ordinis ſacerdotes: ꝗ ad miniſteriū
altaris excubāt. q videlicet in adiutorio maioꝝ pctā delin
quētiū ſubtiliter inueſtigāt: et vitā carnaliū corrigūt. atq3
ad hoc vſq3 ꝑducūt: vt ꝑ lamēta penitētie q̄ſi incēdant car
nem in ſacrificio: quā priꝰ viuere ꝑmiſerāt in pctō. Nō eni
hi ꝗ ſctis eccleſijs p̄ſunt: ꝑ ſemetipſos cūcta agere p̄ualēt.
Sed dū ipſi cauſis ſpiritalibus occupant̃: ſi qua praua ac
carnalia ꝑpetrant̃: hec alijs diſcutiēda atq3 corrigēda cō-
mittūt. Per quos dū carnalis vita corrigit̃: et vſq3 ad ab-
ſtinētie atq3 orōnis ſtudiū a ꝓficiētibꝰ ꝑuenit̃: q̄ſi in alta-
re iā caro incendit̃. vt in ꝯſpectu oīpotētis dn̄i inde ſacrifi
ciū redoleat: vn̄ prius culpa diſplicebat. Sed hac in re q̄-
ſtio orit̃: cū ſuperiꝰ dictū ſit ꝙ gazophilatia ad auſtralem
viā facies haberēt: qua rōne nūc dicat̃ / q2 gazophilatium
qđ reſpicit viā meridianā ſacerdotū eſt: ꝗ excubāt in cuſto
dijs tēpli. ⁊ gazophilatiū qđ reſpicit viā aq̄lonis: ſacerdo
tū ꝗ excubāt ad miniſteriū altaris. Si eni vtraq3 facies ad
auſtralē viā tenebāt: quō nūc vnū ad meridianā: atq3 aliđ
ad aq̄lonis viā reſpicere dr̄? Sed in his vbis agnoſcimus
ꝙ gazophilatiū ſacerdotū ꝗ excubāt in cuſtodijs tēpli ita
poſitū fuerat: vt ſolā meridianā viā reſpiceret. gazophila
tiū vo ſacerdotū ꝗ excubāt ad miniſteriū altaris ita erat ī
atrio: vt et ad auſtralē viā et aq̄lonis faciē intēderet: q̄tinꝰ
et cū gazophilatio ſacerdotū ꝗ excubāt in cuſtodijs tēpli
meridianā viā aſpiceret: et tn̄ ſine gazophilatio eorūdē ſa
cerdotū aq̄lonis viā videret. Sed qđ eſt hoc fr̄es chariſſi
mi: qđ in his vbis myſticū poſſumus intueri: niſi hoc ꝙ ſe
cūdū ea ꝗ p̄miſſa ſunt iā ſpiritalis auditor intelligit? Q2 ſa
cerdotes maioris ordinis ꝗ excubant in cuſtodijs tēpli ſo
lā meridianā viā reſpiciūt: q2 ſolis ſtudijs ſpiritalibꝰ oc-
cupati: ſemꝑ his ꝗ amoris dei ſūt ſollicite intēdūt. Sacer
dotes autē minoris ordinis ꝗ diſcutiēdis pctīs delinquē
tium p̄ſunt. etiā ad aq̄lonis viā oculos reflectūt: vt in men
tes peccātiū ꝗ ſint operis frigora videāt. et hec vbis cor-
reptionis vſq3 ad penitētie gemitus ꝑducētes: q̄ſi carnes
in altare dn̄i incendāt. Reſpiciāt etiā cū magnis ſacerdo-
tibus ad meridianā viā. q2 q̄ntū ad ſemetipſos feruēt igne

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

charitatis: ⁊ ſuccēſi ſūt flāmis amoris dei. Sed qꝛ pctā de-
linquētiū crebro corrigunt: etiā ad aqlonis viā oculos re-
Textus. ducūt. De vtriſqꝫ aūt ſacerdotū ordinibꝰ ſubdiꝛ. Iſti ſūt fi-
lij ſadoch q̄ accedūt de filijs leui dn̄m: vt miniſtrēt ei. Sa-
pſ̄.cxviij. doch latine dꝛ iuſtꝰ. Quis aūt iuſtꝰ eſt niſi ipſe cui dr̄. Iu-
Iohā.j. ſtus es dn̄e: ⁊ rectū iudiciū tuū. Qui vero ſunt filij iuſti: ni-
ſi de q̄bus ſcriptū eſt. Quotquot aūt crediderūt in eū: de-
dit eis poteſtatē filios dei fieri. Leui autē interꝓtatur aſ-
ſumptꝰ. Quis autē aſſumptꝰ eſt niſi populꝰ fidelis: qui ꝑ
ſacramēta fidei eſt a perfidis ſegregatus? Omēs ergo qui
perſeuerāter ſpiritalibus actibꝰ intendunt: filij ſunt iuſti.
Et de filijs populi aſſumpti accedūt ad dn̄m vt miniſtrēt
ei. quia de ipſis quoqꝫ fidelibꝰ eligūtur q̄ ad om̄ipotentis
dei miniſteriū veniāt: ⁊ celeſtibꝰ ſtudijs ꝓ eruditione po-
puli intēdant. Sed nobis ſolerter inquirēdū eſt q̄ ſunt qui
dn̄o miniſtrāt. neqꝫ eni oēs qui legūt. oēs qui p̄dicant. oēs
q̄ ꝓpria tribuūt. oēs q̄ per carnis abſtinentiā corpus caſtī-
gant: dn̄o miniſtrāt. Qui eni legēdo atqꝫ p̄dicādo gl'iaꝫ ꝓ-
priā querūt largiēdo q̄ h̄nt: ⁊ corpus in abſtinētia macerā-
do laudes recipe ab hoibꝰ appetūt: ſibi nō dn̄o miniſtrāt.
Pſ̄.c. Quo ꝯtra ꝑ pſalmiſtā dn̄s dicit. Ambulās in via imacula-
ta: hic mihi miniſtrabat. Hꝫ enim maculā in via q̄ in bono
ope qđ agit: terrene gl'ie ſibi p̄miuꝫ ꝓponit. Qꝛ qui in hoc
mūdo recipe mercedē querit: fedat in ꝯſpectu dei ſpēm bo-
ni opis ꝑ maculā praue intētionis. Fortaſſe eteni q̄s diſci-
pline ſtudio intentus feruet: culpas delinquentiū reſecat.
Qui tn̄ ad hec agēda ſi nō ex oīpotētis dei amore: ſed zelo
proprio duciꝛ: ſibi in his nō dn̄o miniſtrat. Alius ne aſper
eſſe videaꝛ: multa leniter tolerat q̄ praue ꝑpetrantur. Iſte
itaqꝫ qꝛ videri pro dn̄o diſtrictꝰ nō vult ꝑlenitatis ſue ſtu-
dium ſibi ⁊ nō dn̄o miniſtrat. Reſtat ergo vt ſiue in verbo
miniſterio fatigemur: ſeu indigētibꝰ noſtra largiamur. ſi-
ue ꝑ abſtinētiaꝫ carnē domemꝰ: ſeu zelo moueamur. ſiue ꝑ
patientiā aliq̄n leniter praua toleremꝰ. vt nos ſūmope de-
beamus intētioneꝫ nr̄am diſcutere: q̄tinꝰ omne qđ facimꝰ
nō nr̄o: ſed dn̄i zelo faciamꝰ. ne in his q̄ agimꝰ nobis potiꝰ
q̄ꝫ dn̄o miniſtremꝰ. Nō eni dn̄o: ſed ſibi miniſtrauerāt: de

quibꝰ paulus dicebat. Oēs q̄ ſua ſunt q̄runt: nō que ſūt xp̄i Philip.
Ieſu. Idē vero paulus cū coelectis fratribꝰ nō ſibi mini-
ſtrare: ſꝫ dn̄o ⁊ viuēdo ⁊ moriēdo feſtinabat: dicēs. Nemo
noſtrū ſibi viuit. ⁊ nemo ſibi moriꝛ. Siue eni viuimꝰ: dn̄o Ro.xiiij.
viuimus. ſiue morimur dn̄o ſumꝰ. Sibi eni ſcti nec viuūt:
nec moriunꝛ. Sibi nō viuūt. qꝛ ꝑ oē qđ agūt ad lucra ſpiri-
talia anhelāt. atqꝫ orādo. p̄dicādo. ſctis opibus inſiſtēdo:
celeſtis patrie ciues multiplicare dſiderāt. Sibi minime
moriūtur. qꝛ in cōſpectu hominū deū ſua morte glorificāt
ad quē ꝑuenire etiā moriēdo feſtinant. Pēſemus itaqꝫ in
morte ſanctorū q̄tuꝫ eoꝝ opprobriū ab infidelibꝰ fuit: ſed
quāta laus dn̄i in corde fideliū excreuit. Qui ſi ſuā laudeꝫ
quererent: ꝑfecto patet qꝛ opprobria in morte timuiſſent.
Sed nemo illoꝝ ſibi viuit: ⁊ nemo ſibi moriꝛ. qꝛ ſuā gl'iam
nec viuēdo nec moriēdo queſierūt. Videamꝰ ſi ipſe primꝰ
paſtor eccl'ie q̄ ſibi nō vixit: ſibi ſit mortuꝰ. Iohānes eius
ſociꝰ reqraꝛ: et de v̄bis dn̄i ex morte paſtoris eiuſdē dicat
Hoc aūt dixit ſignificās q̄ morte clarificaturus eſſet deū. Ioh.xxj.
Nō ergo ſibi eſt mortuꝰ q̄ deū clarificauit in morte. Diſca-
mus igiꝛ fratres mei intētionē nr̄am in oē qđ agimꝰ ſolli-
cita inq̄ſitiōe diſcutere: ⁊ nr̄a nō q̄rere / ſi oīpotēti deo vo-
lumus miſtrare. Sed qꝛ ex fideli ppl'o filios ſadoch ad oī-
potētis dei miniſteriū diximꝰ aſſumptos: nūquid in eodē
populo nō ſūt multi q̄ iueniāꝛ in mādatis dei viuere ꝑfe-
cti? Sūt oīno. Nā ſubdiꝛ. Et mēſus eſt atriū lōgitudinem Textus.
centū cubitoꝝ. ⁊ latitudinē cētū cubitorū ꝑ q̄drū. Sepe iā L
per lōgitudinē lōganimitatē ſpei. ꝑ latitudinē v̄o charita-
tis amplitudinē diximꝰ ſignari. Centenariꝰ aūt numerus
in q̄ denariꝰ decies duciꝛ / qđ ſūmā ꝑfectiōis ſignet: plene
ſuꝑius dictū eſt. Quid eſt igiꝛ atriū ſpiritalis edificij: niſi
amplitudo fideliū ppl'oꝝ? Ipſa aūt lōganimitas ſpei ⁊ la-
titudo charitatꝭ vacua in cordibꝰ fideliū nō eſt. Nā ꝑ fidē
quicq̄d valet opatur. Vn̄ ⁊ per paulū dr̄. In xp̄o Ieſu ne- Gal.v.
qꝫ circūciſio aliq̄d valet / neqꝫ p̄putiū: ſed fides q̄ per dile-
ctionē opaꝛ. Si ergo i vita fideliū iuxta quēdā modū per
ſingulos perfecta eſt longanimitas ſpei. perfecta latitudo
charitatis. ꝑfecta certitudo fidei ꝑfectū ſtudiū opatiōis:

VNiVERSiDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

atriũ tẽpli per quadrũ centũ cubitos hꝫ. In mẽſura aũt q̃-
dri nõ aliud lat⁹ maius ẽ: atqꝫ aliud min⁹. ſed cũcta ſimul
quattuor latera eq̃li ſpacio tendunt. qꝛ ⁊ ipſas eaſdẽ virtu
tes quas dixim⁹: fidẽ ſcꝫ. ſpem. charitateꝫ atqꝫ opationem
q̃diu in hac vita viuim⁹: eq̃les ſibi eſſe apud noſmetipſos
īuenim⁹. Idcirco aũt maior ſpe ⁊ fide charitas dr̃. qꝛ poſt
q̃ ad auctoris noſtri ſpẽm puenit / ſpes q̃dẽ et fides trãſit:
ſed charitas pmanet. Nã nũc ⁊ quãtũ credim⁹: tantũ ama-
mus. ⁊ q̃tum amamus: tantũ de ſpe preſumimus. De fide
j. Johã. ij. quoqꝫ ⁊ opatione iohãnes apl's fatet: dicens. Qui ſe dicit
noſſe deũ ⁊ mãdata ei⁹ nõ cuſtodit: mẽdax ẽ. Noticia q̃ppe
dei ad fidẽ pertinet: mandatoꝝ cuſtodia ad opationẽ. Cũ
ergo virt⁹: tẽpus. ⁊ locus operãdi ſuppetit / tanto q̇s opa-
tur: quãto deũ nouerit. Et tm̃ ſe noſſe deũ inducat: q̃tũ p
deo bõa operat. Metiant ergo fidelis ppl'i virtutes ĩ qua-
drũ. qꝛ vnuſq̇ſqꝫ q̇ in hoc vite exercitio verſat tãtũ credit:
q̃tũ ſperat ⁊ amat. ⁊ tm̃ operat: q̃tũ credit. amat. ⁊ ſperat.
Qꝛ itaqꝫ ſctẽ eccl'ie ppl'i multi ſunt ⁊ robuſti p fidẽ. ⁊ lõga-
nimes p ſpem. ⁊ ampli p charitatẽ. ⁊ efficaces per opatio-
nẽ: atriũ tẽpli cẽtũ cubitis in quadro mẽſuret. Nam vt ali
quid quoqꝫ de eoꝝ virtutib⁹ loquamur: ſepe ex eis quoſdã
videm⁹ prudẽtes p intelligẽtiã. fortes in aduerſitate. iu-
ſtos in opatiõe. tẽporãtes a voluptatib⁹. atqꝫ in omni zelo
diſcretiõis ſe mẽſura moderãtes. Qui dũ prudẽtiã. fortitu
dinẽ. iuſticiã. atqꝫ tẽperãtiã / vel ſicut eas enumerare q̇buſ
dã placet: prudẽtiã. tẽperãtiã. fortitudinẽ. atqꝫ iuſticiã te-
nẽt: mẽſurã ſpiritalis atrij in q̃dro hñt. Ecce eni ipe virtu
tes quas hr̃e bonos ac fideles diximus ita in q̃dro ſũt: vt
vna aliã nõ excedat. Magna quippe eſt prudẽtia. ſꝫ ſi mi-
nus eſt a voluptatib⁹ tẽparãs: minus in periculis fortis.
min⁹ in opationib⁹ iuſta: pfecto minus eſt prudẽs. Ma-
gna eſt tẽperãtia. ſꝫ ſi minus ĩtelligit vñ ſe tẽperat. ſi aduer
ſa ſuſtinere p fortitudinẽ minus valet / atqꝫ in timore aĩm
deijcit. ſi p p̃ceptionẽ ſuã aliq̃ñ ad ĩiuſticie opa prupit: mi
nus eſt tẽperãs. Magna eſt fortitudo. ſꝫ ſi minus ĩtelligit
que bona cuſtodiat: q̇b⁹ malis reſiſtat. ſi minus a volupta
tis appetitu ſe temperat: ſed vincit delectatione. ſi iuſticie

opa min⁹ tenet: atqꝫ aliq̃ñ ad iniuſticie opa dñatiõe ſupa-
tur: minus eſt fortꝭ. Magna eſt iuſticia. ſed ſi minus q̃ de
bet inter iuſta et iniuſta opa diſcernit. ſi minus curã mũdi
delectatiõe tẽperat. ſi minus ſe cõtra aduerſa ꝯfortat: mi-
nus eſt iuſta. Mẽſuret ergo pfectoꝝ fideliũ vita p q̃drũ. ⁊
tm̃ hẽat ſpiritalis atrij lat⁹ vnũ: q̃tũ latera ſingl'a. qꝛ vnuſ-
quiſqꝫ tm̃ prudẽs eſt: q̃tũ tẽperãs. ⁊ iuſt⁹ tm̃: q̃tũ prudẽs.
tẽperãs. ⁊ fortis fuerit. Sũt tñ inter eos plurimi: q̇ adhuc
carnalit viuũt. Qui ⁊ ſi fortaſſe lr̃as ignorãt: ⁊ p̃cepta dei
legere nõ valẽt: certe in multoꝝ fideliũ ꝯuerſatiõe bona q̇
imitent vidẽt. Ecce ĩ eccl'ia voces ſcti euãgelij atqꝫ apl'oꝝ
ſonãt. ecce exẽpla bñ viuẽtiũ quotidie oĩm oculis opponũ
tur. Nec ĩ excuſatiõe dicere poterit. nõ vidim⁹ qđ imitari
deberem⁹. Vñ ⁊ ſubdit. Et altare añ faciẽ tẽpli. Quid eſt Textus.
tẽplũ: niſi fidelis ppl's? Sicut p paulũ apl'ꝫ diſcipulis dr̃. j. Cor. iij.
Tẽplũ eni dei ſctm̃ eſt: qđ eſtis vos. Et q̇d ẽ altar dei: niſi
mẽs bñ viuẽtiũ? Qui pctõꝝ ſuoꝝ mẽores lachrimis ſe la-
uãt carnẽ p abſtinẽtiã macerãt. nullis ſe mũdi hui⁹ actio-
nib⁹ miſcẽt. q̇ hñt indigẽtib⁹ tribuũt. ⁊ hr̃e q̇ nõ hñt nõ ꝯcu
piſcũt. Recte igit hoꝝ cor altare dei dr̃: vbi ex merore cõ-
punctiõis ignis ardet ⁊ caro ꝯſumit. Et nũq̇d ñ tales fr̃es
chariſſimi quotidie ĩ ſctõ h̃ fideli ppl'o quaſi in tẽpli atrio
videm⁹? Nunq̇d nõ eoꝝ vitã nobis ad exẽplũ ppoſitã in
deſinẽter aſpicim⁹? Altare ergo añ faciẽ tẽpli eſt: cũ multi
in ſctẽ eccl'ie ꝯſpectu ſũt ppoſiti: q̇ eterni iudicij memores
ſemetipſos quotidie deo ſacrificiũ in lamẽto cõpũctionis
mactãt. Qui vt p̃dictũ eſt corpa caſtigãt: quatinus hoc qđ
p magiſtrũ gẽtiũ dr̃ impleãt. Vt exhibeatis corpa vr̃a ho Rom. xij.
ſtiã viuẽtẽ. ſctãm. deo placẽtẽ. Hoſtia quippe occidit vt of
ferat. Sꝫ hoſtia viuẽs eſt corpus dño afflictũ. Quod ⁊ ho
ſtia dr̃ ⁊ viuẽs. qꝛ viuit ĩ v̓tutib⁹: ⁊ eſt a vitijs occiſuꝫ. Ho-
ſtia videlicet. qꝛ iã huic mũdo eſt a prauis actib⁹ mortuũ.
Viuẽs aũt. qꝛ cũcta q̇ preualet bona opat. Sꝫ qꝛ ſub alta-
ris noĩe de ꝯpũctiõis flãma ſermo ſe intulit: neceſſariũ pu
to q̇ ſit diuerſitas eiuſdẽ cõpũctiõis oñdere. Alia quippe
cõpũctio eſt: q̇ p timorẽ naſcit: alia q̇ p amorẽ. Qꝛ aliud eſt
ſupplicia fugere: aliud p̃mia deſiderare. Vñ etiã in taber Exo. xxvij

u

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

et.xxx. naculo ꝑ legē duo altaria fieri iubet. Unū videlicet exte-
rius. aliud ꝟo interiꝰ. Unū in atrio: aliud añ archā. Unuȝ
qḋ ere cooptū eſt: aliud qḋ auro veſtit. Atqȝ in altari ereo
cremant carnes. ī altari ꝟo aureo icēdunt aromata. Quid
eſt ħ fratres kmī ꝙ foris cōcremant carnes intus aroma-
ta: niſi hoc qḋ quotidie videmus / qꝛ duo ſunt ↄpunctiōis
gn̄a? Qꝛ alij adhuc ꝑ timorē plangūt. alij ꝟo iā ſe ꝑ amorē
in lamētiſ afficiūt. Multi nāqȝ pctōꝝ ſuoꝝ mēores: dū ſup-
plicia eterna ꝑtimeſcūt: q̄tidianis ſe lachꝛimis affligunt.
Plāgūt mala q̄ fecerūt: ⁊ incēdunt vitia igne ↄpunctiōis
quoꝝ adhuc ſuggeſtiones in corde patiunt. Quid iſti niſi
altare ſunt ereū ī quo carnes ardēt: qꝛ adhuc ab eis carna-
lia oꝑa plangunt? Alij ꝟo a carnalibꝰ vitijs liberi: aut lon
gis iam fletibꝰ ſecuri: amoris flāma in cōpūctiōis lachꝛy
mis inardeſcūt. celeſtis pr̄ie p̄mia cordis oculis aſpiciūt
ſuꝑnis iā ciuibꝰ intereſſe cōcupiſcūt. Dura eis apparet ſer
uitus longitudo peregrinationis ſue. Regē in decore ſuo
videre deſiderāt: ⁊ flere quotidie ex eiꝰ amore nō ceſſant.
Quid iſti: niſi altare ſunt aureū in quoꝝ corde aromata in
cēſa ſunt: qꝛ virtutes ardent? Bene aūt de eodē altari dꝛ ꝙ
añ velū arche ſit poſitū in ſctā ſctōꝝ. Archa quippe teſtam
Col.ij. ti ipe nobis factus eſt: de quo ſcriptuȝ eſſe nouimus. In q̄
ſunt oēs theſauri ſapiētie abſconditi. Archa intra velū eſt
redēptor noſter in celo. Altare ꝟo aureū in quo timiama i-
cendit añ velū. qꝛ ſctōꝝ corda q̄ cū magnis virtutibꝰ i dei
amore ſuccēſa ſūt: ꝑ ſctm̄ deſideriuȝ i illo ardēt quē adhuc
reuelata facie videre nō pn̄t. Inter archā quippe ⁊ altare
velū eſt. qꝛ hoc qḋ nos adhuc a viſiōe dei ſeꝑat: corruptio
nis nr̄e obſtaculū remotū nō eſt. Sȝ quouſqȝ añ velū ſumꝰ
oportet vt q̄ſi timiamatis incēſuȝ flāma amoris ardeamꝰ
Per cōpūctiōis aūt lachꝛimas nil terrenū: nil trāſitoriuȝ
querere debemꝰ. Solus nobis deſideriū ꝑficit: q̄ fecit oīa
Trāſcendamꝰ ꝑ deſideriū oīa: vt mente colligamur i vnū
Nō iā timore penaꝝ. nō memoria vitioꝝ: ſȝ amoris flāma
ſuccenſi ardeamꝰ in lachꝛimis cū odore virtutū. Iſta ele-
Cañ.iij. ctoꝝ oratio ꝓſpiciebat: cū in ſpōſe laude diceret. Que eſt
iſta q̄ aſcēdit ꝑ deſertū ſicut ꝟgula fumi ex aromatibꝰ mir-

rhe ⁊ thuris: ⁊ vniuerſi pulueris pigmētarij? Sctā quip-
pe electoꝝ eccl'a cū ab hoc mūdo in ſctis ꝓcibꝰ ardēti amo
re ſe erigit ꝑ deſertū qḋ deſerit aſcendit. Qualr̄ ꝟo aſcēdat
adiūgit. Sicut virgula fumi ex aromatibꝰ. Fumꝰ de icēſo
naſcit: ſicut ꝑ pſalmiſtā dr̄. Dirigat or̄o mea ſicut icēſum Pſ.cxl.
in ↄſpectu tuo. Fumus excutere lachꝛimas ſolet. Itaqȝ fu
mus eſt ex aromatibꝰ ↄpūctio oratiōis ↄcepta ex ꝟtutibꝰ
amoris. Que tñ or̄o fumi virgula dꝛ. qꝛ dū ſola celeſtia po-
ſtulat ſecreta ꝓgredit: vt ad terrena atȝ tꝑalia petēda mīme
reflectat. Et notādū ꝙ nō virga: ſed virgula nuncupat. qꝛ
interdū in cōpunctiōis ardore tāte ſubtilitatiſ eſt vis amo-
ris: vt hāc nec ipe animꝰ poſſit comp̄hēdere q̄ illuminatꝰ
meruit hr̄e. Bene aūt dꝛ mirrhe ⁊ thurris. Thus enī ex le
ge dn̄o in ſacrificiū incēdit. Per mirrhā vero corꝑa mor-
tua cōdiunt: ne vermibꝰ corrūpant. Mirrhe ergo ⁊ thuriſ
ſacrificiū offerūt q̄ ⁊ carnē afficiūt: ne eis corruptiōis vi-
tia dominent: ⁊ redolētem ī ↄſpectu dn̄i amoris ſui hoſtiā
incendūt: ſeqȝ ipos deo in ſctis ꝟtutibꝰ exhibēt. Uñ ⁊ illic
ſubdit. Et vniuerſi pulueris pigmentarij. Puluis eſt pi-
gmētarij: virtꝰ bn̄ operātis. Et notādū ꝙ virtutes bn̄ ope
rantiū nō pigmēta: ſȝ pulueres dicunt. Cū enī quelibet bo
na agimus: pigmēta offerimꝰ. Cū ꝟo ipa etiā bona q̄ agi-
mꝰ retractamꝰ: ⁊ ne qḋ in his ſiniſtrū ſit iudicio retracta-
tiōis attēdimꝰ: q̄ſi ex pigmētis puluerē facimꝰ. vt or̄onē
nr̄am dn̄o ꝑ diſcretionē ⁊ amorē ſubtiliꝰ incēdamꝰ. ¶ Ec
ce hec vt deo largiēte potuimꝰ: corā vobis fratres kmī ri
mati ſumꝰ. Nemo aūt me rep̄hēdat ſi poſt hāc locutioneȝ
ceſſauero. qꝛ ſicut oēs cernitis nr̄e tribulatiōes excreuert
vndiqȝ gladijs circūfuſi ſumꝰ. vndiqȝ iminēs mortiſ ꝑicu-
lū timemꝰ. Alij detrūcatis ad nos manibus redeūt. alij ca
ptiui. alij iterēpti nūciant. Iā cogor linguā ab expoſitiōe Job.x.
retinere. qꝛ tedet aīam meā vite mee. Iā nullus in me ſacri Job.xxx.
eloqj ſtudiū reqrat. qꝛ ꝟſa ē in luctū cythara mea: ⁊ organū
meū in vocē fletuū. Iā cordis oculꝰ i myſterioꝝ diſcuſſio-
ne nō vigilat. qꝛ dormitauit aīa mea pre tedio. Iā minus pſ.cxviij.
lectio aīo dulcis eſt. qꝛ oblitꝰ ſum manducare panē meū: a Pſal.cj.
voce gemitꝰ mei. Cui aūt viuere non lȝ: de ſcripture ſacre

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſenſib⁹ loqui myſtica qͥliter libet? Et q̄ cogoꝛ q̄tidie ama-
ra bibere: qñ poſſum dulcia ꝓpinare? Quid igitur reſtat:
niſi vt inter flagella q̄ ex nr̄is iniquitatib⁹ patimur: cū la-
chꝛimis gr̄as agamus? Ipe eteni qui nos creauit etiā pa
ter nobis fact⁹ eſt/ p adoptiōis ſpm̄ quē dedit. Et aliqñ fi
lios pane nutrit: aliqñ flagello coꝛrigit. qꝛ p doloꝛes ⁊ mu
nera ad hereditatē ꝑpetuā erudit. Sit itaqꝫ glia oīpotēti
dño nr̄o Jeſu xp̄o. Qui viuit et regnat cū patre in vnitate
ſpūs ſancti deus. Per oīa ſecula ſeculoꝛū. Amen.

¶ Omeliarū beati Gregoꝛij pape ſup Ezechielē
liber ſecund⁹: finit feliciter. Impꝛeſſus parrhiſij
in ſole aureo vici ſoboꝛnici opa Udalrici gering ⁊
magiſtri Berchtoldi Rembolt socioꝝ Anno mil-
leſimo quingenteſimo ſcd̄o die vero. viij. apꝛilis.

¶ Tabula in duos libros omeliarū ſuper tribus pꝛimis
et quadrageſimo capitulis Ezechielis / Beatiſſimi pape
Gregoꝛij: viri vtiqꝫ in moꝛalibus oīm pꝛeſtātiſſimi ſubiū
git. in qua reponunt vocabula que i ſenſu litterali ea ſigni
ficant: que Ezechielis ꝓphetia i alegoꝛico vel moꝛali ſen
ſu notare Gregoꝛio videbat. In hac vo tabula numerus
ipm foliū ſignat. Lr̄e aūt A B C D E. q̄ termīos faciunt
numeri: ſingulas omelias ptiunt vti i eaꝝ capitibus inue
nies. A. p̄mā omelie ptē occupat. B. ſcdaꝫ. ⁊ ita deinceps
fit in reliquis ſuo ſuato oꝛdine. Et qd̄ dr̄ poſt a / ſignificat
q̄ reperiendū eſt id qd̄ queris poſt a ante B tamen. Et ſic
capias poſt B poſt C. ⁊c.

Abſtinētia in ſtatura figurat. fo. xxix. poſt E.
Acies eccleſie eſt terribilis cōtra malignos ſpi-
ritus. fo. xxxix. B.
Actiua vita qualis eſt. fo. xij. poſt A.
Actiua vita ſignificat p pinguedinē terre. fo. xxv. poſt A.
Actiua vita ſeptē gradus hꝫ: dona ſpūs ſancti. fo. cxxx. A.
Actiua vita mēſurat ſex cubitis. fo. lxxxiiij. poſt B.

Actiui boni int⁹ amāt foꝛis operant. cxxxiiij. B.
Actio grāꝝ ſemp ⁊ de oīb⁹ eſt deo tribuēda. fo. xxiij. p⁹ E.
Adam xp̄m figurat. fo. xxviij. poſt C.
Aduerſitas vēdicat ſibi ſpem ⁊ quō. fo. cxxvij. poſt C.
Ale penitētie. fo. xix. B.
Ale aīaliū notāt ſpem ⁊ timoꝛē in penitētia. fo. xxxvij. E.
Ale iuſtoꝝ dei ɔtēplatiōe ſubmittunt. fo. xlj. C.
Altare dei eſt coꝛ iuſtoꝝ. fo. clij. poſt C.
Altare duplex figurat penitētes ⁊ ꝑfectos. Ibidē poſt C.
Altitudo quō ſumit in ſcriptura. fo. xxix. poſt E.
Amari in hoc mundo ſunt repleti ſpū ſancto. lxiiij. poſt C.
Ambulare añ ſe quid eſt. fo. xx. C.
Amoꝛ dei ⁊ ꝓximi ſignat p rotas vbi eſt ſpūs domini. fo.
xxxiiij. poſt C.
Amoꝛ dei ⁊ ꝓximi eſt coccus bis tinct⁹. fo. cj. poſt A.
Anguſtiat homo a tribus. fo. cviij. poſt A.
Animalia quattuoꝛ figurant xp̄m euāgeliſtas ⁊ perfectos
folio. xvij. A.
Aīalia dicunt ire ⁊ nō reuerti ⁊ iterū ire ⁊ reuerti: ⁊ hoc ſi-
ne cōtradictiōe qd̄ notat ꝑfectoꝝ moꝛes. fo. xxiij. E.
Apl̄i ſunt pect⁹ eccl̄ie: xp̄s caput: doctoꝛes bꝛachia. folio.
xxv. poſt A.
Apl̄i xp̄i ſunt lumē interi⁹ ꝓpter duo. fo. xcviij. C.
Apoſtata eſt duplex: intellectu ⁊ volūtate. fo. xlviij. B.
Aqua mutat in vinū. fo. xxv. poſt A.
Aque pp̄los ſignificāt ⁊ quare. fo. xxxviij. A.
Aquas emittere foꝛas ⁊ eas ſolus hr̄e qd̄ ē. f. lxxiiij. p⁹ A.
Aratro manū ponēs nō dꝫ retro aſpicere. fo. xvj. poſt B.
Arcus dei in nubib⁹ hꝫ coloꝛē aq̄ ⁊ ignis. fo. xliiij. poſt E.
Arma ſpūalia ex oī gñe ſūt i ſcptura ſacra. f. xcviij. poſt C.
Ars quadruplex bñ viuēdi. fo. cxxvij. poſt C.
Ars abundandi Ibidem.
Ars penuriā patiēdi. Ibidem.
Ars ſaturādi. Ibidem.
Ars eſuriēdi. Ibidem.
Arūdo vēto agitata qd eſt. fo. xlvij. poſt A.
Auxiliū dei neceſſariū penitētib⁹. fo. lxiiij. poſt C.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Tabula

Baptiſmus aque figuratus eſt per arcum in nubi
bus.folio.xlv.poſt.E.
Beatitudo eterna qualis eſt.folio.xxix.poſt.E.
Beatitudinis cognitio notatur in deſcriptione
lateris.folio.lxxviij.C.
Bibit̃ ſcriptura ⁊ comedit̃ ſed varie. folio.lvj.poſt.A.
Bonorũ ſocietas eſt vtilis.folio.xxij.C.
Bonũ opus debet oculos diſcretiõis hr̃e.fo.xxxj.A.
Bonum opus fieri debet ſine ſcandalo.ibidem poſt.A.
Bonus vir tres habet conditiones.ibidem poſt.C.
Boni prelati ſunt eccl'ie riui et tectum.folio.lxiiij.poſt.C.
Bona opa debent in aduerſitate mẽorari.fo.cxxvij.pꝰ.C.
Cadere in faciem viſa gloria dñi quid eſt.fo.xlvj
poſt.E.
Calamus et iuncus notat bonos prelatos ⁊ ſub
ditos.fo.lxxxiiij.poſt.B.
Caput turturis retortum figurat chriſtum ⁊ prelatum.fo.
xxxiij.poſt.B.
Caput eccleſie xp̃s eſt et porta.fo.xciiij.A.
Carmen in nocte quid eſt in ſcriptura.folio.liij.poſt.C.
Carnis deſideria mactãtur in corde penitẽtis ſicut olim
carnes in altari.folio.clij.poſt.C.
Carnis impetus eſt nociuus.fo.xxj.A.
Caro vincenda et quõ notat̃ in lucta iacob.fo.xcj.poſt.B.
Carbo ſignificat virũ iuſtum.folio.xxij.poſt.C.
Caſtra fideliũ qualia debent eſſe.fo.xxxix.poſt.B.
Ceci et muti pabola optime declarat̃.folio.lviij.poſt.B.
Celum eſt edificium qđ deus reſpicit in ipſum dirigẽdo.
folio.lxxxvij.poſt.C.
Celũ multipliciter ſumit̃ in ſcriptura.fo.xcj.poſt.B.
Charitas eſt terribilis hoſtibꝰ.fo.xxxix.poſt.B
Charitas ẽ color ĩ arcu baptiſmali.ibidẽ poſt.E.
Charitas et fides ſũt latitudo ⁊ altitudo eq̃les.fo.xciij.C.
Charitatis augmentũ gl'iam auget in celo.ibidẽ poſt.C.
Charitas media quid ſit.folio.xcv.poſt.B.
Charitas quõ eſt lata cũ ſit porta celi.fo.cxj.poſt.B.
Charitas eſt atriuꝫ edificij ſpũalis.ibidem.poſt.B.

Charitas ẽ fide ⁊ ſpe maior ⁊ quõ.folio.clij.C.
Cherubin ⁊ ꝓpiciatoriũ xp̃m figurant.fo.xxviij.poſt.C.
Chriſtus eſt ſpẽs electri in medio ignis.fo.viij.poſt.B.
Chriſtus ĩcepit predicare anno trigeſimo.fo.vij.A.
Chriſtus exẽpluꝫ preſtat prelatis in regẽdo.fo.xj.C.
Chriſtus figurat̃ per quattuor animalia.fo.xvij.A.
Chriſtus figuratus eſt in adam.fo.xxviij.poſt.C.
Chriſtus portat crucẽ ſicut yſaac lignum.ibidem poſt.C.
Chriſtus figuratus in propiciatorio et cherubin.ibidem.
Chriſtus figuratꝰ in rubo ardẽte.fo.xxxiij.poſt.B.
Chriſtus dicitur criſtallum horribile.folio.xxxv.D.
Chriſtus in quo ſolo patri cõplacuit.fo.xliij.D.
Chriſtus fuit maior et minor angelis ⁊ quõ.ibidẽ poſt.D.
Chriſtus accepit gladiũ ſuper femur.ibidem.E.
Chriſtus aſcẽdit ſupra nubem et in nube.ibidem poſt.E.
Chriſtus docẽs prelatos tangit aures muti ⁊ poſt linguã.
folio.lviij.poſt.B.
Chriſtus đr mons excelſus nimis.fo.lxxxij.poſt.A.
Chriſtus eſt fructus terre ſublimis.ibidem.
Chriſtus eſt eccl'ie fundamẽtũ:oẽs portat et nõ portat̃ q̃m
fuit pfectiſſimꝰ.nulla ſupportatiõe ſpũali egens.ibidẽ.
Chriſtus laborat per patientiam.ibidem poſt.A.
Chriſtus dicitur vir.ibidem poſt.B.
Chriſtꝰ eſt es durationis magne p reſurrectionẽ.ibidem.
Chriſtꝰ quõ ſtat in porta p miracula ⁊ pꝰ parietẽ.ibidẽ.C.
Chriſtus ẽ murus angelorũ ⁊ hoĩm:⁊ quõ.fo.lxxxix.pꝰ.A
Chriſtus ẽ murus p circuitũ exẽplũ dando.ibidẽ.poſt.A.
Chriſtus tria habuit que oportet nos hr̃e.folio.cj.poſt.A.
Chriſtus puer minat oẽs ad celum.ibidem.poſt.A.
Chriſti ſingl'arꝭ pfectio figurata ĩ vno cubito arche.ibiđ.C
Chriſtꝰ paſcit.v.milia hoĩm.v.panibꝰ.fo.cxliiij.poſt.C.
Chriſtus eſt via ad auſtrũ.i.celum.fo.cxlvij.poſt.A.
Chriſtus duabus vijs minat ad celuꝫ:muneribus flagel-
lis.ibidem.poſt C.
Cibus et potus eſt ſcriptura ſacra.fo.lvj.A.
Cibatur prelatus a deo vt ſubditos nutriat.ibidẽ.poſt.A.
Circũciſio quare fuit octaua die.fo.cxxx.poſt.A.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Clipei ſpũales mille ſũt in ſcriptura ſacra.fo.xcviij.pꝰ.C.
Cognitio pfectorũ eſt vnius cubiti.fo.cxlj.B.
Colloquia praua ſunt deuitanda.fo.xlviij.poſt.B.
Colũne argentee apoſtoli ⁊ doctores.fo.xcv.poſt.B.
Comeditur ſcriptura ſacra et quõ.fo.lvj.poſt.A.
Comedere et nõ ſatiari quid ſpũaliter eſt.ibidem.poſt.A.
Concordia eſt inter hoĩes habenda.fo.xxxix.poſt.B.
Cõditiones tres pfectorũ in hac vita.fo.xxxiiij.poſt.C.
Conditiones predicatorũ ſunt multe.fo.lviij.poſt.B.
Cõfeſſio eſt anguſta ⁊ paradiſus latus.fo.cj.A.
Coniugati edificãt eccleſiam.fo.lxxxiiij.B.
Conſiliuꝫ generale eſt facies rote.fo.xxviij.C.
Conſuetudo peccãdi eſt frons attrita et cor durũ.ibidem.
Conſtãtia laudatur in ſtephano et paulo.fo.cxvj.poſt.B.
Contemplatiua vita qualis eſt.fo.xij.poſt.A.
Cõtemplatiua per palmam deſignatur.folio.xcj.poſt.B.
Contemplatiua habet octo gradus.folio.cxxx.A.
Continentes edificãt eccleſiam xp̃i.fo.lxxxiiij.B.
Contritio acquirit per pſalmodiam.fo.v.poſt.C.
Cornelius prius habuit fidẽ q̃ꝫ opera.fo.cxxij.poſt.A.
Correctio dñi duplex: in mãſuetudine et ira.fo.cj.poſt.A.
Criſtallum horribile figurat xp̃m.fo.xxxv.D.
Crucꝭ lignũ nos portat p mare ſcp̃te ad celũ.f.xxviij.pꝰ.B
Crux xp̃i lignum eſt qđ portauit yſaac.ibidem.poſt.C.
DEus ĩ ſcriptura ſumit mĺtipĺr.fo.xxxviij.pꝰ.A.
Deus etiam ſumitur equiuoce.fo.xciiij.poſt.A.
Deus eſt intus foris ſuperius inferius ad hominem.fo.cviij.poſt.A.
Detractores ſunt tolerandi.folio.xlviij.poſt.B.
Diabolus per aquilonem ſignificatur quia infrigidat.fo.lxxxij.poſt.A.
Dies iudicij qualis erit.fo.xxix.poſt.E.
Dilectio dei et pximi notat p rotas.fo.xxxiiij.poſt.C.
Dilectio dei ⁊ pximi eſt ſignũ pdeſtinatiõis.fo.cxij.pꝰ.C
Dilectio dei vera ĩcludit fidem et opa.folio.cxxxviij..A.
Diſcretio in ope bono ſignificat p oculos.fo.xxxj.A.
Diſcretio prelatoruꝫ figuratur per naſum.fo.lxvj.poſt.A.

OBlatio duplex ſicut duplex altare.fo.clij.pꝰ.C.
Obſcuritas ſcp̃ture ſacre q̃re ſẽp manet.f.xxv.A
Oculꝰ notat diſcretionẽ in opere.fo.xxxj.A.
Oculi in dorſo q̃d ſignificãt.fo.xxxj.poſt A.
Oculus ⁊ auris varie ſumunt in ſcriptura.folio.lxxxix.A
Odor multiplex.fo.xxv.poſt A.
Opera bona ſũt frontes edificij celi.fo.cxj.poſt B.
Opus bonũ debet habere oculos diſcretos.fo.xxxj.A.
Opus qđ recte offert ſed nõ recte diuidit.fo.lxvj.poſt A.
Opus dei xp̃i et hoĩs.fo.cv.poſt C.
Opus deo ppriũ viuificare.glorificare.Ibidem.
Opus deo alienũ mori.flagellari.Ibidem.
Opus factũ pter deũ et regnũ ſuũ centum cubitis metit fo.cxix.poſt.C.
Opus bonũ debet ĩmolari in q̃ttuor mẽſis.fo.cxxxviij.A.
Oratio fumo cõparatur.folio.clij.poſt C.
PAlpebre dei quõ ĩterrogãt hoĩes.fo.cviij.pꝰ A
Paſſio xp̃i fuit ad vincẽdũ diabolũ.fo.viij.B
Paſſio xp̃i mors reſurrectio aſcẽſio ſignificantur per quattuor animalia.fo.xviij.poſt A.
Paſſio xp̃i eſt porta ſemp cõtẽplanda.fo.lxxxvij.poſt.C.
Paſſio xp̃i quõ eſt in nobis.fo.cj.poſt.A.
Paſſio xp̃i fuit multiplex p ſalute nr̃a.ibidem.poſt.C.
Patientia penitentiũ.folio.xxxiiij.C
Patientia vera amat eum quẽ tolerat.fo.cxxxvij.poſt.C.
Patiẽtia eſt maximuꝫ ſignũ viri docti.folio.cxlj.poſt.B.
Patiẽs eſt melior viro forti.folio.cxv.poſt.A.
Patres antiq̃ in triplici gñe: noe: iob.dauid.fo.ciij.pꝰ B.
Paulus eſt p̃latis exẽplũ patientie.folio.cxvj.poſt.B.
Paulꝰ dedit quattuor artes bñ viuẽdi.fo.cxxvij.poſt.C.
Pauperes diuitibus iungi debẽt oratione et elemoſinarum largitione.folio.xxxv.poſt.D.
Pauperes ſpiritu ſoli comedũt.folio.lxiiij.C
Pauperes q̃ñ centuplũ recipiunt.fo.cxix.C.
Paupertatis vtilitas in hoc mũdo.fo.cxxvij.poſt.C.
Pax eſt nutrix ſapientie.folio.xxxix.poſt.B.
Peccator ductꝰ ꝯſuetudĩe hꝫ frontẽ attritã.fo.lviij.pꝰ B.

VNiVERSiDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Peccatorē quō deus indurat.lxxj.poſt B.
Peccatori grā magna fit qn̄ corrigit.fo.lxxvj.poſt B.
Peccator obſtinatus h3 libellū repudij. Ibidē.
Peccator odiens inimicū anguſtat.fo.cxxij. A.
Peccatores tres famoſi petr⁹ magdalena ⁊ latro loti ſunt in fonte mīe xpi.fo.cxxxvij.poſt C.
Pctōres q̄dā de ꝓpe q̄dā de longe veniūt.fo.cxliiij.p⁹ C.
Peccator ad vomitum redire non debet.fo.xxij.B.
Peccator ſolo auxilio.diuino ſurgit.folio.xlvij.A.
Peccator apoſtatat a deo per opus prauum.ibidem.B.
Penitētia habet lamentationem et carmē.fo.liij.poſt.C.
Penitentia mouet terram cordis.fo.lviij.poſt.B.
Penitētia habet magnam cōmotionem.fo.lxiiij.C.
Penitentia multum placet deo.ibidem poſt.C.
Penitētia eſt porta aquilonis.folio.cxxij.poſt.A.
Penitētia plurima bona affert peccatori.f.cxxxvij.p⁹ C.
Penitētia facit habitare lupum cū agno.folio.cj.poſt.A.
Penitentia vera offert hoſtiam viuā.fo.clij.poſt.C.
Penitētia d3 ferri duab⁹ alis:ſpe:timore.fo.xxxiiij..E.
Penitentiā debēt facere diuites.folio.xiiij.poſt.B
Penitentie ale que ſunt.folio.xix.B.
Penitentie actus quot ſunt.folio.cxliiij.poſt C.
Penitentiū quidā ſunt de prope alij de longe.ibidem.
Penitentium oblatio.eſt cor contritū.fo.clij.poſt.C.
Penitēs ſolo diuino auxilio ſurgit.fo.xlvij.A.
Penitēs lauat holocauſtum in hoſtio.fo.cxxxvij.poſt.C.
Penitētes et innocētes intrāt paradiſū.fo.cxxij.B.
Penitentes miſericordiam conſequūtur.f.cxxxvij.p⁹ C.
Penitētes debēt eſſe patientes.folio.xxxiiij.C.
Penitentes egent auxilio diuino.fo.lxiiij.poſt C.
Penitentes tollunt grabatum et vadūt in domum.folio.lxxiiij.poſt.A.
Penitētis tētatio magna notat̄ i demoniaco.ibid̄.p⁹.C.
Penitētis cor eſt altare dei ꝓpter duo.folio.clij.poſt.C.
Penituit de⁹ pater alioꝝ hoīm a xpo.folio.xliij.D.
Pena inferni in ſcriptura.fo.xxix.poſt E.
Penarū longitudo latitudo ꝓfunditas.Ibidem.

Tabula

Penne predicatorū debent eſſe iuncte.fo.xliij.B.
Penne iuncte ſignant vſum mutuū pauperis ⁊ diuitis in oratione et elemoſina.fo.xxxv.poſt D.
Perfecti figurant̄ p quattuor animalia.fo.xvij.A.
Perfecti ſimilā in ſartagine frigūt.fo.lxxvij.poſt C.
Perfecti ſunt holocauſtū.Ibidem.
Perfecti exēplū fuit paul⁹ q̄ hūilis erat.f.cxxvij.poſt C.
Perfectorū oblatio eſt opus charitate odoriferum.folio clij.poſt C.
Perſeuerētia in bonis eſt tenenda.fo.xxij.B.
Petrus increpatus a paulo nō fuit apl's vt quidā volunt.fo.cxvj.poſt B.
Petrus negans xp̄m fuit herba.fo.xciiij.poſt A.
Petra quō eſt refugium herinacijs.fo.liij.poſt C.
Pinguedo terre ſignat vitā actiuam.fo.xxv.poſt.A.
Populi ſignificantur per aquas.fo.xxxviij.A.
Populus viuendo bene ſonat.ibidem poſt.A.
Porta duplex mors xp̄i et noſtra.fo.lxxxvij.poſt.C.
Porta multiplr̄ ſumit̄ in ſcriptura.fo.xcviij.poſt.C.
Porta paradiſi duobus cubitis menſuratur.fo.cj.poſt.A
Porta celi eſt lata perfectis alijs ſtricta.fo.cxj.poſt.B.
Portas quare propheta aſſignat tres tantu3 et non quattuor.folio.cxxvij.poſt.C.
Porta orietis reſpicit portā aq̄lonis ⁊ quid ſignificat:videlicet ꝙ a grā deſcēdit in pctm̄.folio.clxvij.poſt.A.
Potus et cibus eſt ſcriptura.folio.lvj.A.
Predeſtinationis ſignum dei et proximi ſolidus amor.folio.cxij.poſt.C.
Predicator debet eſſe triginta annorū.folio.vij.A.
Predicator ꝙ non debet eſſe triginta annorum rationes et ſolutio.ibidem.
Predicatorū bonorū cōditiōes.folio.xij.A.
Predicatio apoſtoloꝝ eſt vna de rotꝫ ſcp̄ture.fo.xxix.D.
Predicatio chriſti ꝯuertit pp'los.fo.xxxviij.A.
Predicator predicando ſonat Ibidem poſt.A.
Predicatio chriſti fuit gladius ſupra femur.fo.xlv.E
Predicatio requirit quaſdam cōditiones fo.xlvij.A.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

¶Predicatoꝛ bonus docet ſcripto.fo.lviij.poſt B.
¶Predicatoꝛ malus docet tantū verbo Ibidem.
¶Predicatoꝛ poteſt dare plures ſenſus ſed ſine mendacio ipſi ſcripture ſacre Ibidem poſt.B.
¶Predicandū an ſit iuſtis ante caſū vł poſt.fo.lxxj.B.
¶Predicatio ꝑlatoꝝ ē funiculꝰ armētarij.f.lxxxiiij.pꝰ.B.
¶Predicatiōis deuotꝰ auditoꝛ dꝛ pauimētū.fo.cxij.pꝰ.C.
¶Predicatoꝛ docēs peccatoꝛē aſpicit aquilonē.fo.cxxij.A
¶Predicatoꝛ debet dicta ſua ꝓbare dictis apłoꝛum. folio cxxxiiij.poſt.B.
¶Predicatoꝛ q̄ nō opat̃ tollit alios ſe vaſtat.fo.cxlj.pꝰ.B.
¶Prelatꝰ ſequatur xp̄m in regendo ſubditos.fo.xj.C.
¶Prelatus ſit ſicut turtur cuius caput retoꝛquetur. folio xxxiij.poſt.B.
¶Prelatus alit̃ exaſperat q̄ȝ ſubditus.fo.liij.C.
¶Prelatꝰ cibat̃ a dn̄o deinde ſubditos nutrit.fo.lvj.pꝰ.A.
¶Prelati mali eleuātur a ſpū ⁊ nō aſſumūt̃.fo.lxiiij. poſt.C
¶Prelatoꝛū vita debȝ eſſe alta ⁊ circūſpecta.fo.lxvj.pꝰ.A.
¶Prelatis ſubditoꝝ ſanguis requiritur. Ibidem.
¶Prelati ſunt feneſtre eccleſie.fo.lxxj.poſt. B.
¶Prelatꝰ bonꝰ exit in cāpū ⁊ redit i domū.fo.lxxiiij.pꝰ.A.
¶Prelatis verbū aufert̃ ꝓpter peccata populi. Ibidē.B.
¶Prelatus bonus poꝛtat agerē ⁊ obſidet. Ibidem poſt.C.
¶Prelati ꝯtinētes ꝯiugati ſūt lapides ecclie fo.lxxxiiij.B
¶Prelati boni q̄ latēt appareāt mali lateāt. Ibidē.poſt.B.
¶Prelatus exemplo domini debet tenere funiculuȝ in manu. Ibidē.poſt.B.
¶Prelatus bonus dicit̃ gazophilatiū ⁊ q̄re.fo.cxv.A.
¶Prelati boni ſūt poꝛte ſculpte. Ibidem poſt.A.
¶Prelatꝰ bonꝰ tripł̄r debȝ p̄dicare mēte ope ⁊ voce.ibidē.
¶Prelati in tribꝰ cōparant̃ nubibus pluendo v̄bo coꝛuſcādo opibus volando cōtemplatiōe.fo.cxvj.poſt.B.
¶Prelatꝰ verbo auditoꝛe ad opandū extēdit.fo.cxlj.pꝰ.B
¶Prelatus dȝ maioꝛa facere ⁊ mīoꝛa nō relinquere. Ibidē
¶Prelatus bonꝰ eſt currus ⁊ auriga ſicut helias. Ibidem.
¶Prelatus debet labiū intus reflectere. Ibidem.
¶Prelatꝰ debȝ eſſe plenꝰ diſciplina ⁊ miſericoꝛdia. Ibidē.

¶Prelati tria ſunt opera: docere: oꝛare: reconciliare. Ibidem poſt.C.
¶Prelatꝰ dȝ poꝛrigere p̄ces ⁊ fletꝰ ꝓ ſbditiſ exēplo xp̄i.ibid
¶Prelatꝰ cuſtodit templū exēplo pauli.fo.cl.B.
¶Premiū figurat̃ ꝑ altam ſtaturā. fo.xxix.E.
¶Proficientes ſacrificiū.fo.lxxvij.poſt C.
¶Proficiētes ⁊ ꝑfecti dicunt̃ celature.fo.cxxvij.poſt C.
¶Prophetiaꝝ varietas.fo.ij.A.
¶Prophetia eſt de p̄ſenti Ibidem poſt.A.
¶Prophetia de preterito ꝓbatur per illam de futuro ⁊ e diuerſo. Ibidem.B.
¶Propheta parti cognoſcit et parti ignoꝛat.ibidē poſt.B.
¶Propheticꝰ ſpūs ad tempus recedit a ꝓpheta.ibidē.C.
¶Propheticus ſpūs reuertit̃ ꝑ pſalmodiā. Ibidē poſt.E.
¶Proſpera ſūt fugienda exemplo chꝛiſti.fo.lxxxix.poſt.A
¶Proſperitas vēdicat ſibi timoꝛē.fo.cxxvij.poſt.C.
¶Pſalmodia reuocat ſpm̄ ꝓphetie ⁊ ꝯtritiōeȝ dat.fo.ij.E.
¶Pugnatoꝛ bonꝰ habet in ſcriptura ſacra mille clipeos ad pugnandū cōtra vitia.fo.xcviij.poſt.C.
Querit̃ hic deus a iuſtiſ et ꝑfectis.fo.cxxv.pꝰ.B.
Queſitus deus nō cito reꝑitur. Ibidem.
Quieſcat qui q̄ſcit et audiat q̄ audit quomodo capitur.fo.lxxvj.poſt.B.
Rami palmarū offerunt̃ xp̄o.fo.cviij.A.
¶Rectitudo in ſcp̄tura q̄liter ſumit̃.fo.xxix.pꝰ E
¶Regere opoꝛtet varie nūc ſeuere: nūc benigne: folio.lxvj.poſt.A.
¶Religioſus malus variat habitū nō mentē.fo.lvj.poſt.A.
¶Religioſi ſūt holocauſtū ſȝ inq̄natū.fo.cxxxvij.C.
¶Reprobi cadunt retroꝛſum.fo.xlvij.poſt.A.
¶Reſurrectio gn̄alis figurat̃ in chꝛiſto.fo.cj.poſt.A.
¶Reſurrectio coꝛpoꝝ ſi ſit poſſibilis.fo.cxxx.A.
¶Reuerti ⁊ ire ⁊ iteꝝ ire et tn̄ reuerti quō in eodem ſine ꝯdictione inueniūtur.fo.xxiij.poſt.E.
¶Riui eccleſie ſunt boni predicatoꝛes. folio. lxiiij.poſt. C.
¶Ros celi ſignificat vitā cōtemplatiuā.fo.xxv.poſt.A.
¶Rota repꝛeſentat ſcripturā ſacram. fo.xxv.A.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Rota habet quattuor facies.i.ſcriptura.ibidem.C.

Sacrificium ſunt proficientes et incipientes.fo. lxxviij.poſt.C.
Sacrificiū iuſtorum eſt ex mirrha et thure.fo. clij.poſt.C.
Sacrificium fecit iſrael in egypto: holocauſtū in deſerto poſt exitum de egypto.fo.cxxxvij.C.
Sal ſapientie acqrit per pacē.fo.xxxix.poſt.B.
Salutis portus ligno crucis attingitur.fo.xxvij.poſt.B.
Sanguis quō ſumit in ſcriptura.fo.lxvj.poſt.A.
Sancta anima eſt thalamus.folio.xcv.B.
Sapiētia acquirit et ſeruat pace.fo.xxxix.poſt.B.
Scādalū eſt fugiendū in opibus bonis.fo.cxlj.poſt.B.
Scandalū qn̄qꝫ nō eſt vitandū.folio.xxxj.poſt.A.
Sciētia ſanctoꝝ addit laborē.folio.lxiiij.poſt.C.
Scriptura ſemp perſeuerat obſcura ꝛ qre.fo.xxv.A.
Scriptura ſacra figurat in rota.ibidem.
Scriptura ſacra cōparat mari.fo.xxvij.B.
Scriptura ſacra eſt rota hñs qttuor facies.ibidē.C.
Scriptura ſacra vadit per quattuor ptes.ibidem.D.
Scriptura ſacra eſt recta: alta: terribilis.ibidem poſt.E.
Scriptura ſacra habet plures ſenſus.fo.xxxiij.B.
Scriptura eſt liber ſcriptus itus ꝛ foris.folio.liij.poſt.C.
Scriptura eſt cibus et potus.fo.lvj.A.
Scriptura eſt dulcis in ore.ibidem.B.
Scriptura eſt calamus qua mēſuramur.folio.xcj.B.
Scriptura ē plurimū vtilis ī bello ſpūali.fo.xcviij.pꝰ.C.
Scriptura extēdit ſicut pellis qñ exponit.fo.cviij.pꝰ.A.
Scriptura eſt vtilis peccatoribus.fo.cxxxviij.poſt.A.
Scriptura eſt lapidi ſilis in quo ignis latet.fo.cxlvij.A.
Semen bonum quid eſt.folio.liij.poſt.C.
Senſus ſcripture multiplices.folio.xxxiij.B.
Sermo non ſemp nocet.folio.lxvj.poſt.A.
Sermo dubius xp̄i quō debet ſumi.fo.xlviij.poſt.B.
Signū ſpūs ſancti ē ſentire tpalia amara.fo.lxiiij.poſt.C
Silentiū ꝛ luctus bonos delectat.folio.lvj.poſt.A.

Societas bonorum eſt vtilis.folio.xxij.C.
Sol varie ſumit in ſcriptura.folio.cxxij.A.
Sonꝰ triplex: pdicatoꝝ populi ꝛ iuſtoꝝ.fo.xxxviij.pꝰ.A.
Species electri figura eſt xp̄i.folio.viij.poſt.B.
Spes debet in aduerſitate teneri.fo.cxxvij.poſt.C.
Spes eſt ala penitentie.folio.xxxvij.E.
Spiritus ſctūs eſt ignis.folio.xxiij.D.
Spiritus quare dicit mobilis cōſtabilis.ibidem.poſt.D.
Spiritus ſctūs quibuſdā virtutibꝰ ſemp adeſt.ibidem.
Spūs dei eē rotis notat duas dilectiōes.fo.xxxiiij.pꝰ.C.
Spūs ſctūs eſt ignis in circuitu xp̄i.fo.xliiij.poſt.E.
Spiritus facit hic hoīes amaros.fo.lxiiij.poſt.C.
Spiritus ſanctus ſignatur p auſtrum qui reſoluit calefa= ciendo.folio.lxxxij.poſt.A.
Statura in ſcriptura quid ſignificat.folio.xxix.E.
Stare quomodo debemus.fo.lxxxij.poſt.C.
Statuum tria ſunt genera.folio.ciij.poſt.B.
Status triplex electorum eccleſiam edificantium.folio. lxxxiiij.B.
Stelle ſignificāt ſanctos ꝛ luna eccl'iam.fo.lxxxij.A.
Stephanꝰ pdicat ꝯſtātia ꝛ māſuetudine.fo.cxvj.poſt.B.
Surgit peccator a culpa auxilio diuino.fo.xlvij.A.

Tacere dꝫ prius homo qꝫ loqui.fo.lxvj.A.
Tarditas bene faciēdi arguitur a paulo.folio. cxvj.poſt.B.
Tectū eccl'ie ſancte prelati.folio.lxiiij.poſt.C.
Tēplū dei ppl's fidelis: altare: mēs bona.fo.clij.poſt.C.
Terram moueri quid eſt.folio.lviij.poſt.B.
Terribilis eſt ſcriptura et quō.fo.xxxvij.poſt.E.
Terribilis ē hoſtibꝰ ſpūalibꝰ charitas.fo.xxxix.poſt.B.
Thalamus lōgus latꝰ qd ſit.fo.xcv.poſt.B.
Timor eſt ala penitentie.folio.xxxvij.poſt.E.
Timor debet dānari in proſperis.folio.cxxvij.poſt.C.
Trāſfigurato xp̄o dixit pr̄ in te cōplacui.fo.xliij.D.
Turturis collis retortū ſignificat chriſtum prelatum.fo. xxxiij.poſt.B.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Tabula.

Ve carmen ⁊ lamentatio quomodo ſumuntur in ſcriptura.folio.liij.poſt.C.

Venter in ſcriptura quomodo comedit et replet. fo.lvj.poſt.A.

Verba dubie prolata a chriſto quomodo ſunt intelligēda folio.xlviij.poſt.B.

Verba detractoꝝ ſunt toleranda.ibidem.

Verba malorum ſunt fugienda.ibidem poſt.B.

Verbū p̄latis dat et aufert:⁊ quot modis.fo.lxxvj.B.

Veritatis defenſor quis eſt.fo.lviij.poſt.B.

Via immaculata qualis eſt.folio.cl.poſt.B.

Via caſtrorum qualis.folio.xxxix.poſt.B.

Victoria hoſtium per opus bonum eſt palma in manibꝰ. folio.cxij.poſt.C.

Vir iuſtus figuratur lāpade ⁊ carbone.folio.xxij.poſt.C.

Vir bonus tres habet conditiones.fo.xxxiiij.poſt.C.

Virtꝰ in ꝯtēplatione ē manꝰ in viſione.fo.lxxxij.poſt.A.

Virtutes tres ī omni tp̄e neceſſarie.folio.ciij.B.

Virtutes theologice ſunt tres partes edificij ſpiritualis. folio.cxij.C.

Viſcera quō in ſcriptura ſumuntur.folio.lvj.poſt.A.

Vita actiua ⁊ ꝯtēplatiua q̄les ſunt.folio.xij.poſt.A.

Vita duplex:actiua et contēplatiua.folio.xxiij.poſt.E.

Vita bona alta eſt.folio.xxix.poſt.E.

Vita bona dicitur ſonus ⁊ quare.fo.xxxviij.poſt.A.

Vita populorum docet prelatum quō corrigere debet: ſeuere vel benigne.folio.cxv.poſt.A.

Vita bona ſubditorum cōfundit malum prelatū.ibidem.

Vita preſens eſt atriū exterius.fo.cxxij.poſt.A.

Vita p̄fectoꝝ eſt ardere coram archa.i.xp̄o.fo.clij.poſt.C.

Vita p̄ſens eſt anguſta:futura eſt lata.folio.cj.A.

Vita duplex eccleſie et duplex ſacrificium:laudis ⁊ compunctionis.folio.cxlvij.A.

Laus deo.

VNiVERSiDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES